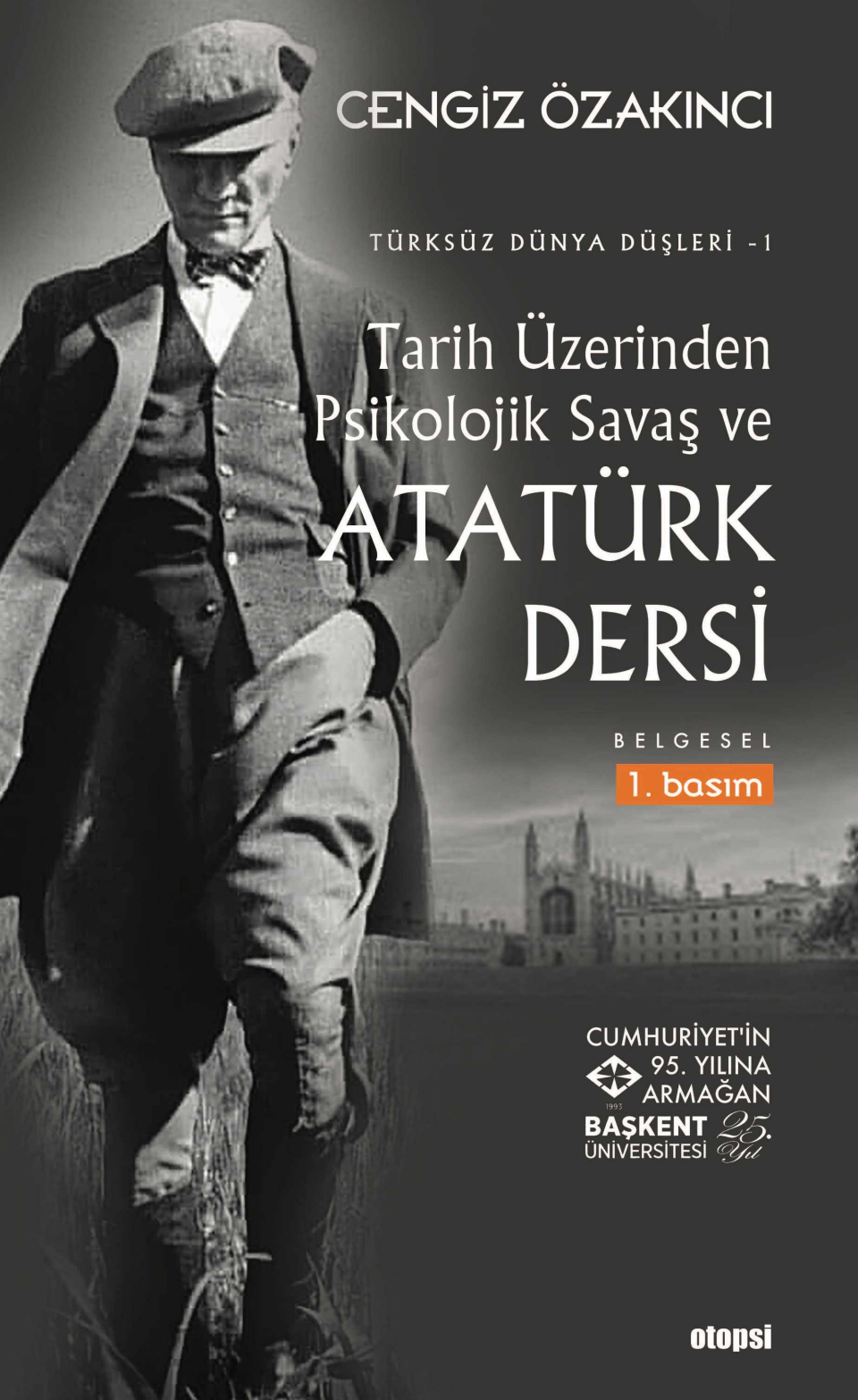

CENGİZ ÖZAKINCI

TÜRKSÜZ DÜNYA DÜŞLERİ -1

Tarih Üzerinden Psikolojik Savaş ve ATATÜRK DERSİ

BELGESEL

1. basım

CUMHURİYET'İN 95. YILINA ARMAĞAN
1993
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ 25. Yıl

otopsi

CENGİZ ÖZAKINCI'NIN YAYINLANMIŞ YAPITLARI:

Araştırma-İnceleme:

- **İletişim Çağında Aydın Kirlenmesi** (Bellek y.) (Tükendi)
- **Dünden Bugüne Türklerde DİL ve DİN / Kur'an'ı Doğru Anlamak** (Otopsi y.)
- **İslam'da Bilimin Yükselişi ve Çöküşü** (Otopsi y.)
- **Dolmakalem Savaşları** (Otopsi y.) (Tükendi)
- **Euro-Dolar Savaşı** (Otopsi y.)
-**Türkiye'nin Siyasi İntiharı: Yeni-Osmanlı Tuzağı** (Otopsi y.)
- **İblisin Kıblesi / United States of İrtica 1945-1999** (Otopsi y.)
- **Tarih Üzerinden Psikolojik Savaş ve Atatürk Dersi** (Otopsi y.)

Edebiyat

- **Neveser** – (Otopsi y.)
- **Münevver-** (Otopsi y.)
- **Düet ve Düello / Bir Kadın Bir Erkek** (N. Belgün'le Birlikte) (Otopsi y.)
- **Derin Yahudi** (Otopsi y.)

e-posta: **cengizozakinci @ hotmail.com**

'biz'e

Nun
İşte kalem
ve yazdıkları

Kur'an-ı Kerim
Kalem Suresi, 1. Ayet

Yazarlığımın 40. Yılında
Başkent Üniversitesi'nin 25. Yılı ve
Türkiye Cumhuriyeti'nin 95. Yılına
Armağan

Onların 'Cambridge Üniversitesi
ve Harvard Üniversitesi varsa;
Bizim Başkent Üniversitemiz var.
Prof. Dr. Mehmet Haberal

ÖNSÖZ

Prof. Dr. Mehmet Haberal

GİRİŞ

Atatürk'e, Türk Kurtuluş Savaşı'na Ve Türk Devrimi'ne Karşı

Tarih Üzerinden Psikolojik Savaş

Bir "Psikolojik Savaş" Aracı Olarak Propaganda

Psikolojik Savaşa Karşı Koyma

2014- "Uygar Avrupa"nın Mussolini, Hitler ve Franko'yla 'Barbar'a Dönüşen İmgesini Temizleme Girişimleri

Avrupa'da Hitler ve Mussolini Öncesi Yaşanan Vahşetleri Unutturma Çabası

Şubat 2014 - Avrupa 'Psikolojik Savaş'la Aklanıyor: 'Faşizm'in ve 'Nazizm'in Avrupa'ya Doğu'dan Geldiği; Kaynağın Kemalizm ve İslamizm Olduğu Propagandası

Kasım 2014 - Avrupa "Psikolojik Savaş"la Aklanıyor: *"Nazizmin Kaynağı Avrupa Değil, Kemalizm"* Yalanı

BİRİNCİ BÖLÜM

Atatürk'e, Türk Kurtuluş Savaşı'na Ve Türk Devrimi'ne Karaçalmaya Yönelik Bir "Doktora Tezi"

"Nazi Algısında Yeni Türkiye 1919-1945"

"Nazi İmgeleminde Atatürk"

Karanlıkta Parlayan Yıldız

"Bize Ankara Hükümeti Verin"

Atatürk'ün İkinci Öğrencisi Hitler

'Hitler Atatürk hayranıydı' Denilen Kitapta Ne Anlatılıyor?

"Nazilere Göre Atatürk'ün Başarısının

En Önemli Nedeni Ermenilerin Yok Edilmesiydi"

Tek taraflı bir aşk öyküsü

Die Zeit: Hitler Atatürk'e Özeniyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

Atatürk'ü "Hitler Ve Mussolini'nin Rol Modeli" Kemalizm'i "Nazizm'in ve Faşizm'in İlk Örneği" Olarak Gösteren Doktora Tezinde Etik Kurallara Ve Gerçeğe Aykırılıklar

1)- Nazi Partisi Programı / 24 Şubat 1920

Nazi partisi Programında Versay Karşıtlığı

Nazi partisi programında Yahudi Karşıtlığı

Irkçılık, Irk Ayrımcılığı, Sömürgeci Yayılmacılık

2)- Alfred Rosenberg

3)- Ernst Röhm

4)- Dr. Paul Joseph Göbbels

5)- Max Erwin Von Scheubner-Richter

6)- Adolf Hitler

Hitler'in Rol Modelleri

Hitler Dönemi Resmi Belgelerinde Türkiye

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Weimar Cumhuriyetinde (1919-1933) Hitler Karşıtı Demokrat Cumhuriyetçi Almanların Rol Modeli Atatürk Ve Türkiye

Dersler: Bir Rol Model Olarak Türkiye

Bütün Dünya Emekçilerine!

"Doğu Sorunu Üzerine Tartışma"

Doğu Üzerine Bezirganlık

Türkiye Halkına Barış

Avrupa Emperyalizmine Savaş

Türk Zaferi ve Doğu / M.N.Roy

Lozan Konferansı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Monarşist Hitler Ve Nazi Partisinin Cumhuriyeti Yıkmaya Yönelik Silahlı Kalkışması 9 Kasım 1923 "Birahane Darbesi"Nin Rol Modelleri Büyük Frederick, Bismarck ve Mussolini

Nazi Basınında Türkiye

Muhalefetin Terörle Bastırılması

Etnik Temizlik

Mübadele

Mussolini

Hitler, İtalyan Faşistlerini Taklit Ediyor.

German Fascisti - Alman Faşistler

Hitler'in Darbe Yapacağı "Birahane Darbesi"nden On Ay Önce Konuşuluyor

Bavarian Fascisti - Bavyeralı Faşistler

Hitler ve Nazi Partisinin İlk Darbe Deneyimi

13-17 Mart 1920 - "Kapp Darbesi"

Hans Tröbst ve Hitler'in Birahane Darbesi

Başarısız Birahane Darbesi Lideri Hitler'in

Mahkemede Yaptığı Savunma ve Rol Modelleri

Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüşü

Hitler: Cumhuriyet Düşmanı, Monarşist

BEŞİNCİ BÖLÜM

Boyunduruk Altındaki Ulusların Kurtarıcı, Yol Gösterici Öğretmeni

"Parlayan Yıldız": Atatürk

Ezilen Ulusların Yol Göstericisi

Prof. Dr. Hester Donaltson Jenkins: Atatürk Büyük Bir Öğretmendir.

Kemal Atatürk'ün Vaziyeti Hayranlığa Değer

Herbert Sidebotham (Scrutator) Atatürk Bize Bir Model Olabilir.

Henry Liebrecht Türk Mucizesi

Çin'li Gözüyle Türkiye: Dörtyüz Milyon Çin'linin İhtiyacı Bir Atatürk Bekliyorlar

"Türk Führer"

İngiltere Büyükelçisi Sir Percy Loraine 10 Kasım 1948 Günü Bbc'den Dünyaya Seslendi: "Atatürk Diktatör Değildir, Hitler Ve Mussolini İle Bir Tutulamaz!.."

Atatürk: Olağanüstü Bir İnsan *Sir Percy Loraine*

ALTINCI BÖLÜM

Milletler Cemiyeti ve Unesco Belgelerinde Atatürk Ve Türkiye Cumhuriyeti

1932 Milletler Cemiyeti Belgelerinde Atatürk ve Türkiye

Unesco'nun Dünya Gençliğine Örnek Gösterdiği Rol Model: Atatürk

Venizelos'un Nobel Barış Ödülü Adayı Gazi Mustafa Kemal (Atatürk)

YEDİNCİ BÖLÜM

Atatürk Döneminde Hitler Almanyasında Kadın Haklarına ve Laikliğe Karşıtlık

Kadın Hakları ve Dil Devrimi

Laiklik

Hitler'in Papazları

Katolik Kilisesi Komünizm'e Karşı

Hitler'i Destekliyor

Hitler, Amerikan Ajanı?

Faşizm'in Babası Hitler Değil

Amerikalı Hıristiyan Sanayici Henry Ford

Henry Ford, Hitler Ve Frank Buchman

"Dinler Arası Diyalog" Ve "Tek Dünya Dini"

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Türkiye Cumhuriyeti'nin Temeli: Etnik Ayrımcılık Gütmeyen Uygar Yurttaşlık

Lozan'da Mübadele'yi Önerenler: Nansen, Venizelos ve Lord Curzon

1933 Nazi Partisi ve Dünya Siyonist Örgütü Arasında "Haavara" Antlaşması

Nazi "Irk Yasası"nın Kaynağı Amerikan "Jim Crow" Yasaları

15 Eylül 1935

Nürnberg Irk Yasaları Oluşturuldu.

18 Ekim 1935

Yeni Evlilik Koşulları

14 Kasım 1935 Nürnberg Yasası'nın kapsamı
diğer grupları içerecek şekilde genişletildi.

Nazilerin Yahudi Soykırımında Örnek Aldıkları Rol Modeli:
Amerika ve Kızılderili Katliamı

Türk Devrimi'nin 'Başkent'inden Cambridge ve Harvard Tarihçilerine
Atatürk Dersi

DOKUZUNCU BÖLÜM

**Atatürk Türkiyesi Nazizmin Etnik Temizliğinden Kaçan
Bilim İnsanları Ve Yahudiler İçin Güvenli Sığınak - Scurla Raporu**

Machtergreifung! Nazilerin Almanya'yı Ele Geçirmesi

Prof. Albert Einstein'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne Mektubu

Türk Konukseverliği

Atatürk Türkiye'sinin Nazi Toplama Kampından

Kurtardığı Biliminsanı: Kantorowicz

Hitler Almanyası Türkiye'ye Kaçan Yahudi Biliminsanlarının

Türkiye'den Kovulmalarını İstiyor. Türkiye'nin Yanıtı: Hayır!

Kemalizm ve Nazizm: Zıt Kutuplar

SONUÇ

EK- Herbert Scurla Raporu'nu Alman Devlet Arşivinde Bulan
Prof. Dr. Klaus-Detlev Grothusen'in 1987'de Gerçekleştirilen
İlk Basımına Yazdığı Giriş

Hitler'in ve Nazi partisi ileri gelenlerinin *Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni kendilerine rol model olarak aldıkları* ve *Kemalizm'i örnek aldıkları içindir ki soykırım gibi insanlık suçları işlediklerini* savunan bir "doktora tezi", İngiltere'nin en köklü, dünyaca tanınmış devlet üniversitesi olan Cambridge'de onaylanmış ve yine dünyanın en eski ve en saygın üniversitelerinden Harvard Üniversitesi'nce kitap olarak çoğaltılıp yayılmıştır. Cengiz Özakıncı, "Atatürk Dersi" kitabında, *"Nazi Algısında Yeni Türkiye 1919-1945"* başlıklı bu doktora tezini irdeliyor; ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ü *Hitler'in ve Mussolini'nin yol göstericisi, rol modeli* olarak tanımlayıp, Kemalizm'i *Nazizm ve Faşizmin ilk örneği, kaynağı* olarak gösteren bu tezde, bilimsel etik ilkeler çiğnenerek böylesi gerçeğe aykırı bir sonuca varıldığını gösteriyor.

Cambridge Üniversitesi onaylı doktora tezinde, konu *Atatürk ve Yeni Türkiye'nin Nazilerce nasıl algılandığını* ortaya koymak ve bunun için *Hitler ve Nazi partisi ileri gelenlerinin söz, yazı ve demeçleriyle Nazi basınına ve resmi açıklamalara başvurmak* olarak belirlendiği halde, Harvard Üniversitesi'nce *"Nazi İmgeleminde Atatürk"* başlığıyla kitap olarak yayımlanan bu tezde, bu belirlenime her zaman uyulmadığını belirten Cengiz Özakıncı, teze aykırı düşen kaynak ve belgelerin ya yok sayıldığını ya da çarpıtılarak aktarıldığını gösteriyor:

Nazi partisi ileri gelenlerinden Göbbels'in günlükleri, Ernst Röhm'ün anıları ve Hitler'in konuşma ve yazılarından kimi bölümlerin çaptılarak aktarıldığını saptayan Cengiz Özakıncı, bunlardan başka, Nazi partisi programı; Nazi partisi liderlerinden Alfred Rosenberg'in günlüğü; Hitler zulmünden kaçan Yahudi bilim insanlarına Atatürk Türkiyesi'nin kucak açmasıyla ilgili belgeler; ve Hitler yönetiminin Türkiye'den bu Yahudi biliminsanlarını kovmasını istediği fakat Nazilerin bu talebinin Türkiye tarafından reddedildiğini gösteren Nazi belgesi ("Herbert Scurla Raporu") gibi, Nazilerin Atatürk'ü ve Atatürk Türkiyesi'ni örnek almadığını, Nazizmin Kemalizm'e zıt bir ideoloji olduğunu kanıtlayan Nazi belgelerinin, tezde yok sayıldığını ve değerlendirme dışı bırakıldığını göstermektedir.

Cengiz Özakıncı *"Atatürk Dersi"* kitabında, Cambridge Üniversitesi onaylı doktora tezinde çarpıtılan alıntıların doğrusunu aktarıp, tezde yok sayılan Nazi belgelerini de yayınlayarak, *Nazilerin işledikleri insanlık suçlarında rol modellerinin Atatürk olduğu* tezini çürütmektedir.

"Atatürk Dersi" kitabında yer alan

***Albert Einstein**'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne, Nazi zulmünden kaçan Yahudi biliminsanlarının Türkiye'ye kabul edilmesini rica eden mektubu;

***Venizelos**'un Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren mektubu;

***Milletler Cemiyeti**'nin Atatürk Türkiyesini üyeliğe davet mektubu ve Türkiye'nin oy birliğiyle üyeliğe kabul edildiği oturumda, üye devlet temsilcilerinin konuşmalarını içeren tutanak;

***UNESCO**'nun Atatürk'ü ölümünün 25. yılında uluslararası çapta anma etkinliği;

***UNESCO**'nun Atatürk'ü doğumunun 100. yılında uluslararası etkinliklerle anma kararının tutanağı ve bu gibi çok önemli begleler de yer alıyor ki, bu belgeler, *Atatürk'ün kurduğu*

Türkiye Cumhuriyeti'ni soykırım, etnik temizlik uygulamaları üzerinde yükselmiş bir devlet olarak tanımlayan ve *Nazilerce işlenen Yahudi Soykırımı gibi insanlık suçlarının ilk örneği kaynağı olarak gösteren* tezin hem gerçeğe ve hem de bilimsel etiğe aykırı biçimde üretilmiş, Atatürk'e ve Atatürk Türkiyesine karşı bir propaganda çalışması olduğunu ortaya koymaktadır.

Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni *Hitler'in ve Mussolini'nin, Nazizmin ve Faşizmin ilk örneği, rol modeli, kaynağı* olarak gösteren bu "doktora tezi"ni belgelerle çürüterek bir *"Atatürk Dersi"* veren Cengiz Özakıncı'ya bu önemli ve değerli çalışması ve emekleri için çok teşekkür ederim.

Prof. Dr. Mehmet Haberal

ATATÜRK'E, TÜRK KURTULUŞ SAVAŞI'NA VE TÜRK DEVRİMİ'NE KARŞI TARİH ÜZERİNDEN PSİKOLOJİK SAVAŞ

Bir "Psikolojik Savaş" Aracı Olarak Propaganda

"Psikolojik Savaş"ın ansiklopedik tanımı şöyle: *Düşman halkların ya da düşman ordularının düşünce ve davranışlarını, savaşma isteklerini kıracak ya da azaltacak biçimde etkilemeye yönelik her türlü önlemin ve yolun sistematik olarak kullanıldığı savaş türü.*[1] Sözlük tanımı da şöyle: *Temeli propagandaya dayanan, karşı düşünceli grupların birbirlerini etkileyebilmek ve kendi düşüncelerini kabul ettirmek için aralarında tehdit, şantaj, yıldırma vb. psikolojik ögelerin kullanıldığı mücadele türü.*[2] ABD'de bu tür çalışmalar yürüten RAND Corporation'ın tanımına göre: *Psikolojik Savaş, Muhalefet gruplarının görüşlerini, duygularını, tutumlarını ve davranışlarını etkilemek için propaganda ve diğer psikolojik operasyonların planlı kullanımını gerektirir.* Kitlelerin duygu ve düşüncelerini, onların şöyle ya da

böyle davranmasını sağlayacak biçimde etkilemeyi amaçlayan "Psikolojik Savaş"ın en önemli aracı: Propaganda.

Psikolojik Savaşa Karşı Koyma

Bir grup toplum bilimci araştırmacı, halkı propaganda konusunda bilinçlendirmek ve propagandaya kapılmasını önlemek amacıyla, 1937'de New York'ta bir *Propaganda Çözümleme Enstitüsü* (IPA - Institute for Propaganda Analysis) kurmuş; [3] kamuoyunun hangi yöntemlerle etkilendiğiyle ilgili araştırmalar yürüten bu kuruluş, araştırma bulgularını yayınlayarak halkta bilinç oluşturmaya başlamış ve öğrencilerin de bilinçlenmesi için devlet okullarında çalışma grupları kurulmasına çalışmış. 1937'den 1941'e dek *Propaganda Analizi* adlı aylık bir bülten yayınlayan ve kimi üyelerinin komünist olduğu ileri sürülen bu kuruluş, II. Dünya Savaşı sırasında etkinlikte bulunamamış ve çalışmaları 1950'de resmen sona ermiş. Kuruluşun yöneticilerinden Clyde R. Miller, bültenin Kasım 1937 sayısında yayınlanan *"Propaganda Nasıl Saptanır"*[4] başlıklı yazısında propagandayı; *kişi ya da gruplar tarafından tasarlanmış bir eylem ya da düşüncenin, başka kişi ya da grupların eylem ya da düşüncelerini önceden belirlenmiş sonuçlara göndermeler yaparak etkilemek üzere ifade edilmesi"* olarak tanımlıyor. Miller'e göre propagandacılar amaçlarına ulaşmak üzere yedi araç kullanıyor. Bu araçlar *akla* değil salt *duygulara* seslendiği içindir ki, kişileri toplulukları kolayca kandırabiliyor ve onları *uluslar, ırklar, dinler, idealler, politikalar* ve *uygulamalara "yandaş"* ya da *"karşıt"* kılan duygularla bağlıyordu.

Yaftalama; propagandacının kullandığı yedi araçtan biriydi ve insanların herhangi bir kanıt beklemeden yargıya varmasını sağlıyordu. Yaftalama yöntemiyle propagandacı insanların *nefret* ve *korku* duygularına sesleniyor; kınanmasını ve reddedilmesini istediği kişilere, gruplara, milletlere, ırklara, politikalara, uygulamalara, inançlara ve ideallere *"kötü adlar"* veriyordu. Örneğin yüzyıllardır kulladıkları *"heretik" (imansız, kafir, sapkın)* yaftası bunlardan biriydi; tarih boyunca *"heretik"* olarak yaftalanan binlerce kişi acı çekmiş, işkence görmüş ya da bu yafta ile

ölüme gönderilmişti. Toplumun genel eğilimine ya da bir topluluğun inancına ya da uygulamalarına karşı çıkan herkes yaftalanma tehlikesi taşıyordu. Miller'in belirtiğine göre 1939'da yaftalamada *"faşist"*, *"demagog"*, *"diktatör"*, *"kızıl"*, *"komünist"*, *"yabancı"*, *"kökü dışarda kışkırtıcı"* vs. nitemleri kullanılıyordu.

Propaganda Analysis

VOLUME I OF THE PUBLICATIONS OF THE
INSTITUTE FOR PROPAGANDA ANALYSIS, INC.

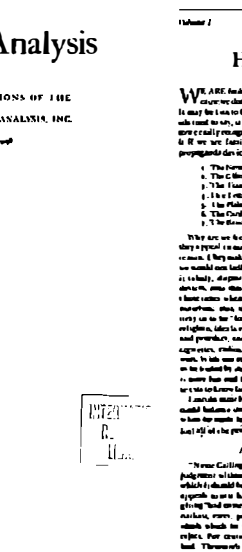
How to Detect Propaganda

"Simgeleme" de etkin propaganda araçları arasındaydı. Örneğin *haç* kiliseyi, *bayrak* ulusu, *Sam Amca* karikatürü kamuoyunun düşünce birliğini simgeliyor ve *duyguları* etkiliyordu.

"Başarı Belgesi", *"Takdirname"* gibi belgeler de propagandacının kitleleri inandırmakta kullandığı araçlar arasındaydı. Şu ya da bu sözü, başarı belgesi bulunan, başarısı tescilli bir kişinin ağzından duyurmak, toplumun o söze öngüvenle, doğruluğunu sorgulamaksızın inanmasını sağlamaktaydı.

"İçimizden biri", *"halktan biri"* imgesi de propagandacının kullandığı bir araçtı. Propagandacı inanılmasını istediği sözleri halktan birilerine söyleterek yayıyordu.

Propagandacının kullandığı bu gibi araçların hepsi insanların *duygularına* seslenmekte; şu ya da bu konuda *nefret* ya

da *sevgi* duyguları uyandırarak, *benimsenmesini* ya da *yadsınmasını* sağlamaktaydı. Miller'e göre propaganda ile başa çıkmanın üç yolu vardı.

1. Bastırmak.

2. Karşı propagandayla yanıtlamak.

3. Çözümlemek.

Propagandayı Bastırmak, ABD Anayasası hükümlerine ve demokratik ilkelere aykırıydı.

Propagandaya Karşı Propaganda yasaldı, ancak genellikle *bölünmeleri* artırıyordu.

Propaganda Analizi ise "iyi" olduğunu düşündüğümüz bir nedenle, propagandaya zarar veremezdi.

2014

"Uygar Avrupa"nın Mussolini, Hitler ve Franko'yla "Barbar"a Dönüşen İmgesini Temizleme Girişimleri

1945 öncesi Hitler, Mussolini, Franko yönetimlerince yok edilen insan ve yurttaş haklarının neler olduğunu; günümüzde Avrupa Birliği'nin resmi yayını *"Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi"*nde yer alan haklara bakarak görebiliriz:

> İnsanlık onuru, Yaşama hakkı, Kişinin bedensel ve ruhsal dokunulmazlık hakkı, İşkence veya insanlık dışı veya alçaltıcı muamele veya ceza yasağı, Kölelik ve zorla çalıştırılma yasağı, Özgürlük ve güvenlik hakkı, Özel ve aile yaşamına saygı, Kişisel bilgilerin korunması, Evlenme ve aile kurma hakkı, Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü, İfade ve haber alma özgürlüğü, Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü, Sanat ve bilim özgürlüğü, Eğitim hakkı, Meslek seçme ve çalışma hakkı, Bir ticari faaliyette bulunma özgürlüğü, Mülk edinme hakkı, Sığınma hakkı, İhraç, sı-

nır dışı veya iade etme yasağı, Yasa önünde eşitlik, Ayrımcılık yasağı, Kültürel, dini ve dilsel çeşitlilik, Erkekler ve kadınlar arasında eşitlik, Çocuk hakları, Yaşlı hakları, Engellilerin toplumla bütünleştirilmesi, İşçilerin işletme içinde bilgi alma ve danışma hakkı, Toplu sözleşme görüşmeleri yapma ve eylem hakkı, İşe yerleştirme hizmetlerinden yararlanma hakkı, Haksız işten çıkarmaya karşı koruma, Adil ve hakkaniyete uygun çalışma koşulları, Çocuk işçi çalıştırmanın yasaklanması ve çalışan gençlerin korunması, Aile ve meslek yaşamı, Sosyal güvenlik ve sosyal yardım, Sağlık hizmetleri, Genel ekonomik konulardaki hizmetlerden yararlanma, Çevresel koruma, Tüketici Koruması, Seçimlerinde oy kullanma ve aday olma hakkı, İyi idare hakkı, Belgelere erişme hakkı, Kamu Denetçisi, Dilekçe ile başvurma hakkı, Dolaşım ve ikamet özgürlüğü, Diplomatik ve konsolosluk koruması, Etkili hukuki bir yola başvurma ve adil yargılanma hakkı, Masumiyet karinesi ve savunma hakkı, Cezayı gerektiren suçların ve cezaların orantılı olması ve yasada tanımlanması ilkeleri, Cezayı gerektiren aynı suçtan iki kere yargılanmama veya cezalandırılmama hakkı, Hakların istismar edilmesi yasağı.

Mussolini, Franko ve Hitler'in kanlı diktatörlükleri, işte bu hakların neredeyse tümünü ortadan kaldırmış; ve uygarlıklarıyla övünmekte olan Avrupalıları, kınamakta oldukları "barbar"lığın pençesine düşürmüştü.

Avrupa'da Hitler ve Mussolini Öncesi

Yaşanan Vahşetleri Unutturma Çabası

Batı'da 1945'ten sonra yapılan propagandalarda; ***Mussolini Faşizmi ve Hitler Nazizminin Avrupa'da daha önce eşi benzeri görülmemiş ilk kez karşılaşılan bir barbarlık örneği olduğu yalanı*** yayıldı. Bu propaganda yalanları, Avrupa'da ve Avrupalılarca gerçekleştirilmiş olan insanlık dışı vahşetleri, katliamları, soykırımları bu üç diktatöre özgülemeye ve böylelikle Avrupa'da Mussolini, Hitler, ve Franko'dan önce yaşanmış bütün vahşetleri, katliamları yok saymaya; din, ırk , mezhep ayrılıklarına dayalı savaşlarda insanların

topluca diri diri yakıldıklarını unutturmaya yarıyordu.

Şubat 2014 - Avrupa 'Psikolojik Savaş'la Aklanıyor:

'Faşizm'in ve 'Nazizm'in Avrupa'ya Doğu'dan Geldiği;

Kaynağın Kemalizm ve İslamizm Olduğu Propagandası

Yale Üniversitesi, 25 Şubat 2014'te Barry Rubin ve Wolfgang G. Schwanitz'ın birlikte yazdıkları bir kitabı yayınladı: *"Naziler, İslamcılar ve Modern Orta Doğu'nun Yapımı."*[5] Bu kitapta Nazi partisinin 24 Şubat 1920'de yayımlanan parti programında Yahudi düşmanlığının yazılı olduğundan hiç söz edilmiyor,[6] Hitler'in Yahudi soykırımı suçunu Kudüs Müftüsü Hacı Emin El Hüseyni'nin azmettirmesi sonucu işlediği savunuluyordu.

İsrail Başbakanı Netenyahu da 20 Ekim 2015'te Kudüs'te toplanan 37. *Dünya Siyonist Kongresi*'nde, kitabın tezini çağrıştıracak biçimde, Hitler'i Yahudi soykırımı suçundan aklayıp, suçu eski Kudüs Müftüsü Hacı Emin el-Hüseyni'nin üzerine atan bir konuşma yapacaktı:

> İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, Nazi lideri Adolf **Hitler'in planının Yahudileri soykırıma tabi tutmak olmadığını** ancak dönemin **Filistin müftüsü tarafından ikna edildiğini** öne sürdü.
> Kudüs'te düzenlenen 37. Dünya Siyonist Kongresi'nde konuşan Netanyahu, Holokost hakkında dikkat çekici iddialarda bulundu.
>
> *"Hitler Yahudileri yok etmek değil sürgün etmek istemişti"* diyen Netanyahu, konuşmasını şöyle sürdürdü: *"Filistin Müftüsü Hacı Emin Hüseyni Berlin'e giderek ona, 'Yahudileri sürgün edersen hepsi buraya (Filistin'e) gelir' dedi. Hitler, 'Peki ne yapayım onlara?' diye sordu. Hüseyni 'Onları yak' dedi."*[7]

22 Ekim 2015 günlü Washington Post gazetesinde yayımlanan Evgeny Finkel imzalı *"Netenyahu Soykırımda Bir Filistinliyi Suçluyor. Kanıtlar Ne diyor?"*[8] başlıklı yazıda Netenyahu'nun bu sözleri, Barry Rubin'in kitabıyla birlikte değerlendiriliyor ve Ne-

tenyahu'nun Yahudi Soykırımı suçunu Hitler'den alıp Filistinlilere giydirerek, İsrail'in Filistinlilere yönelik saldırılarını meşrulaştırmaya çalıştığı belirtiliyordu. Tarihçiler, Hitler'in Yahudileri öldürmeye Hacı Emin el-Hüseyni ile görüşmesinden daha önce başladığını kanıtlayarak, Yahudi Soykırımında İslamcılığın azmettirici rolü bulunmadığını ortaya koydular.

Netenyahu'nun düşman gördüğü Filistinlileri "Yahudi Soykırımının Azmettiricileri" nitemiyle yaftalaması, bir "Tarih Üzerinden Psikolojik Savaş" örneğidir. Netenyahu'nun sözleri doğru kabul edilirse, *"Uygar Avrupa"* imgesini bozan Nazi vahşeti Avrupa'dan kaynaklanmamış, İslamcıların Doğu'dan Avrupa'ya getirdiği, kökü Doğu'da olan bir barbarlık olacak; Hitler İslamcıların etkisi altına giren ve onlar tarafından kullanılan bir deli olarak görülecek; ve böylelikle daha önce *"Avrupalı Hitler"*e yöneltilmiş olan suçlama ve lanetlemeler, artık İslamcılara, Filistinli Müftü Hacı Emin El-Hüseyni'ye ve Filistinilere yöneltilecektir.

Kasım 2014 - Avrupa "Psikolojik Savaş"la Aklanıyor:

***"Nazizmin Kaynağı Avrupa Değil, Kemalizm"* Yalanı**

Harvard Üniversitesi Yayınevinin 20 Kasım 2014 günü piyasaya sürdüğü bir kitap, Hitler'in ve Mussolini'nin kendilerine Atatürk'ü örnek aldıklarını, bütün insanlık suçlarını Atatürk'ü ve Atatürk Türkiyesi'ni örnek, rol model alarak işlemiş olduklarını ileri sürüyordu. The Times gazetesinin 4 Mart 2015 günlü Edebiyet Eki'nde bu kitabı tanıtan Gerald Butt; *"Ortadoğu devlet başkanları, dünyanın başka yerlerindeki emperyal yöneticilerin öykünmeye çalıştıkları örnek liderlik şablonları oluşturacak konumda olmadılar. Ancak dikkate değer bir istisna var: Mustafa Kemal Atatürk."* sözleriyle, Atatürk'ü Hitler ve Mussolini tarafından taklit edilen bir lider olarak gösteriyordu ki, buna göre soykırım vs. insanlık suçları işleyen Hitler ve Mussolini, bunları Kemalizm'in Avrupadaki uygulayıcıları olarak gerçekleştirmişlerdi. Kitabın önsözünde *"Bu kitap (...) bizzat Nasyonal Sosyalizme bakış açınızı değiştirmeye kalkışır"* deniyordu. Kitabın amacı; Nasyonal Sosyalizme Avrupalı bir ideoloji

olarak değil, Avrupa'ya dışarıdan, Doğu'dan, Türkiye'den, Atatürk Türkiyesinden ithal edilmiş bir ideoloji olarak bakılmasını sağlamaktı.

Bu kitabı 20 Ocak ve 2 Şubat 2018 tarihlerinde Kanal B televizyonunda yayımlanan Sn. Levent Yıldız'ın sunduğu *"Cengiz Özakıncı'yla Tarihin Bilinmeyen Yüzü"* programında değerlendirirken; Cambridge Üniversitesi onaylı bu "doktora tezi"nin dünyanın çeşitli ülkelerinde bir çok üniversitede okutulacağını, kısa bir süre içerisinde onbinlerce öğrencinin *"Nazizmin, Faşizmin insanlığa karşı işledikleri Yahudi Soykırımı gibi suçların kaynağı Atatürk'tür, Türk Kurtuluş Savaşı'dır, Türk Devrimi'dir, Kemalizm'dir"* tezini doğru gerçek sayarak yetişeceğini, *"Tarih Üzerinden Psikolojik Savaş"* ürünü olan bu kitabın, dünyada Nazizm'e duyulan nefreti Kemalizm'e ve Hitler'e duyulan nefreti Atatürk'e yöneltmekte kullanılacağını belirtmiştik.

Bu propaganda yanıtsız bırakılamayacak denli önemlidir.

"Atatürk Dersi", Hitler'i bir Atatürkçü olarak; ve Atatürk'ü Nazizm'in Faşizmin ilk örneği, rol modeli, kaynağı olarak yaftalayan bu Psikolojik Savaş propagandasına belgelere dayalı bilimsel bir yanıttır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ATATÜRK'E, TÜRK KURTULUŞ SAVAŞI'NA VE TÜRK DEVRİMİ'NE KARAÇALMAYA YÖNELİK BİR "DOKTORA TEZİ"

"Nazi Algısında Yeni Türkiye 1919-1945"

"Nazi İmgeleminde Atatürk"

2011'de Cambridge Üniversitesi'ne sunulan *"Nazi Algısında Yeni Türkiye, 1919-1945"* (Nazi Perceptions of the New Turkey, 1919-1945) başlıklı doktora tezinde; dünyayı kana bulayan Mussolini ve insanlık düşmanı soykırımcı Hitler'in düşünce ve eylemlerinde Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı kendilerine *örnek, rol model* olarak aldıkları savunulmuş; ve anılan üniversite, Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Atatürk Türkiyesi'ni, Hitler'in ve Mussolini'nin korkunç eylemlerine örneklik etmiş olarak gösteren bu tezi, yetkili organlarında inceleyip onaylamış ve bu tezin yazarı Stefan Ihrig'e PhD (doktor) unvanı vermiştir.[9]

Faculty Feature: Professor Stefan Ihrig

Professor Stefan Ihrig received his BA degree in Law and Politics at the Queen Mary University in London, his MA degree in History, Turcology and Political Science at the Free University of Berlin and his PhD in History at the University of Cambridge. Professor Ihrig spent four years as a project assistant and researcher at the Georg Eckert Institute for International Textbook Research and has also spent four years as a Polonsky Fellow at the Van Leer Jerusalem Institute. He has previously lectured at the Free University of Berlin and the University of Regensburg. In 2016 the Weiss-Livnat International MA Program in Holocaust Studies had the pleasure of welcoming him to the faculty. He is also a professor in the Department of General History at the University of Haifa and at the Haifa Center of German and European Studies.

Ardından ABD'de Harvard Üniversitesi, bu "tez"in dünyaya yayılmasını üstlenmiş, yayın haklarını almış; ve 20 Kasım 2014'te ABD'de *"Nazi İmgeleminde Atatürk"* (Atatürk in the Nazi Imagination) başlığıyla Harvard Üniversitesi Yayını olarak çoğaltıp piyasaya sürmüştür.

Harvard Üniversitesi yayınevi, "Kudüs Van Leer Jeruslem Enstitüsü'nde Polonsky akademi üyesi" Stefan Ihring'in kitabını tanıtırken şöyle diyordu:

> Adolf Hitler'in esin kaynağı Benito Mussolini olarak bilinir. Ancak **Hitler ve Naziler için Mussolini'ye denk önemde bir rol modeli: Modern Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk,** neredeyse tümüyle ihmal edilmiştir. **Türk hükümetlerinin** Naziler'in doğrudan Alman Yahudileri ile karşılaştırdığı **Ermeni ve Rum azınlıklarla nasıl acımasız bir şekilde uğraştığı, Hitler'in dikkatinden kaçmadı.** Yeni Türkiye'nin Nazilerin görmeyi seçtiği bu yönleri, **Hitler'in Polonya'nın işgaline giden yıllardaki plan ve hayalleri için bir model** oldu. [10]

Harvard Üniversitesi Yayınevi, kitabı tanıtırken Amerikan basınında yayımlanan değerlendirme yazılarının özetlerine de yer vermişti:

> — **Steve Coll,** ***The New York Review of Books*****:** Modern Türkiye'nin oluşumunun, yeni yüzyıl için tasarlanmış bir kaba güç milliyetçiliği örneği olduğu denli, Versay Antlaşması'na karşı bir silahlı direniş modeli sunarak, Hitler'i ve diğer Nazi ideologlarını nasıl etkilediğine dair kapsamlı ve ilham verici bir açıklama.[11]
>
> —**Dominic Green,** ***The Wall Street Journal*****:** Onyıllardır, tarihçiler Hitler'in 1923 Birahane Darbesi'nin Mussolini'nin 1922 Roma'ya Yürüyüşünü taklit ettiğini yazdılar. *"Nazi Hayalindeki Atatürk"* kitabında Stefan Ihrig "Öyle değil" dedi. Hitler'in aklında Türkiye de vardı... **Hitler'in Hıristiyanlığa yönelik stratejisi, Atatürk'ün İslam'ı devlete boyun eğdirmesine öykünüyordu.** Kitap, **kusursuz**

bir şekilde araştırılmış ve açık bir şekilde yazılmış... Ihrig'in kitabı **Nazi politikaları hakkındaki anlayışımızı değiştirecek**, dedi.[12]

—**Gerald Butt,** ***The Times Literary Supplement*****:** Ortadoğu devlet başkanları, dünyanın başka yerlerindeki emperyal yöneticilerin öykünmeye çalıştıkları örnek liderlik şablonları oluşturacak konumda olmadılar. Ancak dikkate değer bir istisna var: Mustafa Kemal Atatürk... Stefan Ihrig, *"Nazi Hayalindeki Atatürk"* kitabında, modern Türkiye'yi yaratan adamın (Atatürk'ün) Almanya'yı yeni bir Nasyonal Sosyalist Nazi Avrupa merkezi haline getirmeyi amaçlayan tiranlara, Adolf Hitler'e ilham verdiğini savunuyor. Ihrig'in 1920'ler 30'lar Alman basınının kapsamlı bir incelemesine dayanan bu argümanı, zorlayıcıdır. Ihrig, İkinci Dünya Savaşı akademisyenliği kapsamında şaşırtıcı, uzun yıllar boyunca gözden kaçan önemli bir konuyu ortaya çıkarmıştır.[13]

—**Steve Donoghue,** ***Open Letters Monthly*****:** Büyüleyici... Boşluk doldurucu bir kitap... II. Dünya Savaşı ve **Nasyonal Sosyalizmi öğrenecek öğrenciler için çok ilgi çekici** olacak. [14]

—**David Mikics,** ***The Tablet*****:** Stefan Ihrig'in parlak yeni kitabı *"Nazi Hayalindeki Atatürk"* Nazilerin Almanya'yı yeniden canlandırmasında Hitler'in ana esin kaynağı olarak gösterilen Mussolini'nin 1922 Mart Roma yürüyüşünden çok, Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye'yi ele geçirmesinin en önemli model olduğunu inandırıcı biçimde sergiliyor.[15]

—**Muhammad Ali Siddiqi,** ***Dawn*****:** Stefan Ihrig'in *Nazi Hayalindeki Atatürk* kitabı.. büyüleyici.. Alman devletinin iki savaşta Müslüman askerlerin Müttefik ordularına bağlılığını çeşitli yollarla yıkmaya çalışmasını vurguluyor. Ihrig'in övgüye layık özenli araştırmaları ilgili fotoğrafları da içeriyor.[16]

—**Mitchell Abidor,** ***Jewish Currents*****:** Stefan Ihrig, büyüleyici *"Nazi hayalinde Atatürk"* kitabında Nazi'lerin eylemlerini bir çok yönden biçimlendiren ve esinleyenin Atatürk olduğunu iddia ediyor. [17]

—**Martin Rubin,** ***The Washington Times*****:** Derin bilgilendirici, öğretici bir çalışma; Nazi tarihçiliğine özgün bir katkı. Başka şeyler arasında, bizi, **Atatürk**'ün kendi milleti ve halkı üzerinde herşeyi kapsayan denetiminin, **Lenin, Stalin, Hitler ve Mussolini'nin kötü işlerine yaptığı katkı** üzerinde düşündürüyor.[18]

—**Thomas A. Kohut,** ***The Weekly Standard*****:** Stefan Ihrig değerli ve önemli bir kitap yazmıştır. Nasyonal Sosyalizmin göz ardı edilen, dikkat çekici ve önemli bir yönüne; yani **"Nazi Hayalinde Türkiye" ve Kemal Atatürk'ün oynadığı önemli role** ışık tutmuştur. Bu kayda değer bir başarıdır.[19]

—**Emre Sencer,** ***H-Net Reviews*****:** Bu zengin belgeli ve ayrıntılı olarak araştırılmış çalışmada, Stefan Ihrig, **Nazi hareketinin modern Türkiye'ye ve lideri Mustafa Kemal Atatürk'e yönelik tutkulu ilgisi**ni irdeliyor. Atatürk'ün ulusal kurtarıcı ve devlet kurucu imajına odaklanan Ihrig iki savaş arası dönemde **Almanya'daki aşırı sağ ve köktenci milliyetçilerin Atatürk'ün Ankara Hükümeti ve başarılarıyla nasıl büyülendiğ**ini inceliyor. Ortaya çıkan sonuç, hem Alman hem de Türk tarih uzmanları için bir takım şaşırtıcı bulgular içeriyor. Ihrig, **Türk milliyetçi hareketi, lideri ve liderin politikalarının 1920'lerdeki Nazi dünya görüşü için Mussolini'nin İtalya'sı da dahil olmak üzere olası diğer birçok örnekten çok daha etkili olduğunu** gösteriyor. Türkiye'nin tek parti dönemi politikalarının Avrupa sağ kanadına yankılarını araştıranlar, Ihrig'in en **tohumluk** bulgusundan yararlanacak ki bu **Nazi hareketinin düşüncelerinin gelişiminde, Atatürk Türkiyesi'nin bir rol model olarak (act) davrandığı**dır. *"Nazi Hayalindeki Atatürk"* cesur ve çığır açan **(pathbreaking)** bir kitap. O, Nazi Almanyası ile Kemalist Türkiye arasında

büyük ölçüde gözden kaçan bir bağlantıya dikkat çekiyor ve Birinci Dünya Savaşı sonrası otoriter milliyetçi fikirlerin **çapraz döllenmesine** yönelik akademik öğrenime (scholarship) katkıda bulunuyor. Ihrig'in kitabı bilgilendirici ve **son derece özgün** bir çalışmadır. Gelecekte, iki savaş arası dönemde Avrupa Radikal Sağı'nın ya da Naziler altında Alman-Türk ilişkilerinin ulusaşırı gizli etkilerini (transnational undercurrents) Ihrig'in argümanlarını dikkate almadan tartışmak zor olacak.[20]

—**Thomas Weber,** ***University of Aberdeen***: Bu, Adolf Hitler ve diğer Nasyonal Sosyalistler üzerinde **şimdiye kadar bilinmeyen ancak önemli bir etki** hakkında canlandırıcı özgün kitap. Göz açıcı sonuçları bizim Soykırım (Holocaust) yanı sıra **Alman ve Avrupa tarihi hakkında nasıl düşündüğümüzü de değişecek**tir.[21]

—**Christopher Clark,** ***University of Cambridge***: "**Ermeni katliamlarından Türk Kurtuluş Savaşı'na ve Kemal Atatürk'ün yükselişine** kadar, Türk olayları Almanya'da derin ilgi gördü,.. başta aşırı sağ olmak üzere, **Türkiye'yi başarılı bir *revizyonizm, otoriter egemenlik, laik modernleşme* ve *soykırımdan siyasal olarak yararlanma* için bir *model* olarak gördüler**. Bu **pırıl pırıl ve özgün çalışma,** Nazizm'in yükselişine ve Nazi ırk politikasının tarihöncesine yeni ışık tutmaktadır."[22]

Stefan Ihrig kendi internet sitesinde, kitabının gazete ve dergilerde yayınlanan tanıtım yazılarını şöyle sıralıyordu:

S. Donoghue in *Open Letters Monthly*, 20 November 2014

W. O'Connor, "The Dictator most idolized by Hitler," *The Daily Beast*, 24 November 2014

D. Mikics, "The Nazi Romance With Islam Has Some Lessons for the United States" (reviewed together with D. Motadel's Islam and Nazi Germany's War) in *Tablet Magazine*, 24 November 2014;

Y. Oğur, "Karanlıkta parıldayan yıldız" (part I), *Türkiye Gazetesi*, 30 November 2014 & "'Bize Ankara hükümeti verin'" (part II), *Türkiye Gazetesi*, 1 December 2014,

H. Kaplan, "Atatürk'ün ikinci öğrencisi Hitler," *Yeni Şafak*, 1 December 2014

"'Hitler Atatürk hayranıydı' denilen kitapta ne anlatılıyor?," *Diken*, 1 December 2014

"Atatürk in the Nazi Imagination," *Centro di documentazione sui popoli minacciati*, 3 December 2014

H. Kaplan, "Interesting details from Ihrig's book," *Daily Sabah*, 5 December 2014

J. Lagendijk, "Atatürk in the Nazi Imagination," *Today's Zaman*, 9 December 2014 (and in Turkish in *Zaman*, 10 December 2014)

K. Toktamis, "Atatürk in the Nazi Imagination," *Public Seminar*, 10 December 2014

S. Alpsoy, "Hitler'den Atatürk'e sevgilerle," *Kanal A – Haber*, 12 December 2014

W. Armstrong, "Atatürk in the Nazi Imagination," *Hürriyet Daily News*, 18 December 2014

Σ. ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ, "Εθνικισμός Τα μαθήματα του Κεμάλ," *Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ*, 21 December 2014 (book note)

M. Rubin, "Book Review: Ataturk in the Nazi Imagination," *The Washington Times*, 30 December 2014

A. Michelucci, "Una pagina di storia poco conosciuta," *Nòvas d'Occitània* 140 (December 2014)

Görüleceği üzere 320 sayfalık bu İngilizce kitap, ABD'de 20 Kasım 2014'te yayınlandıktan hemen 10 gün sonra, 30 Kasım ve 1 Aralık 2014'te Türkiye'de, Atatürk karşıtı yazılarıyla tanınan kimi köşe yazarlarınca övülmeye başlandı. Bu kitaptan nasıl haberleri olduğu, sipariş ettikleri kitabın kaç günde ellerine ulaştığı, kaç günde okuyup bitirdiklerini bilmesek de, kitabın ABD'de tanıtılmasından 10 gün sonra Türkiye'de gazete ve dergilerde uzun tanıtım yazıları yayımlandığını gördük. Türkiye'yi Atatürk ile Hitler ve Mussolini, Kemalizm ile Nazizm ve Faşizm arasında bağ bulunduğuna inandırmaya çalışan bu tanıtım yazılarından kimileri şöyleydi:

Karanlıkta Parlayan Yıldız

Yıldıray Oğur, Türkiye Gazetesi, 30.11.2014

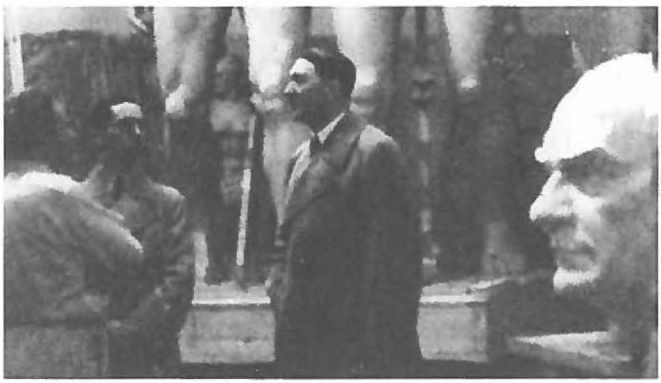

Fotoğraf 10 Şubat 1937 yılında çekilmiş. Yer Münih. Hitler, Goebbels'le (öldüğünü biliyorum) birlikte Nazilerin iki resmî heykeltıraşından biri olan Josef Thorak'ın atölyesini ziyaret ediyor. Ve evet, arkada görünen büst de Atatürk'ün. Nazi'lerin görkemli heykellerini yapmış Thorak'ın adını Güven Park'taki heykelden ve imza attığı pek çok başka Atatürk büstünden hatırlayanlar çıkabilir.

Peki o Atatürk büstlerinden birini de Hitler için yaptığını hatırlayan? Hitler'in yakın dostu ve resmî fotoğrafçısı Heinrich Hoffmann hatıralarında şöyle diyor: "Çok sevmesine rağmen bir Balkanlı eşkıyaya benzediği şortlu fotoğrafını görünce bütün saygısını kaybettiği Mussoloni'ye rağmen, Atatürk'e hayrandı ve Thorak'ın yaptığı Atatürk büstü, bağrına bastığı birkaç eşyasından biriydi."

Bu girişten sonra yazı, tanıttığı kitapta yer alan diğer fotoğraflar üzerinde duruyordu. Bunlardan biri Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 10'uncu yıldönümü (29 Ekim 1933) kutlamaları bağlamında, Berlin'deki Türkiye Büyükelçiliği önünde çekilmişti. Almanya'da iktidardaki Nazi partisinin paramiliter gençlik örgütünce gerçekleştirilen kutlama töreninden bir görüntüydü bu. Bu fotoğraf, Nazilerin Atatürk'ü, Türk Kurtuluş

Savaşı'nı, Türk Devrimleri'ni kendilerine örnek, rol model aldıklarının bir kanıtı olarak sunuluyordu. [23]

Diğer fotoğraf, Almanya'da geçirdiği bir trafik kazasında ölen Türkiye Büyükelçisi Kemalettin Sami Paşa'nın cenazesinin Türkiye'ye gönderilmesi sırasında yapılan törene katılan Nazi partisi görevlilerinin tabutu Nazi selamıyla uğurladıklarını gösteriyordu. Bu fotoğraf da Nazilerin Atatürk'ü ve Atatürk Türkiyesini kendilerire örnek aldıklarının kanıtı olarak gösterilmekteydi.[24]

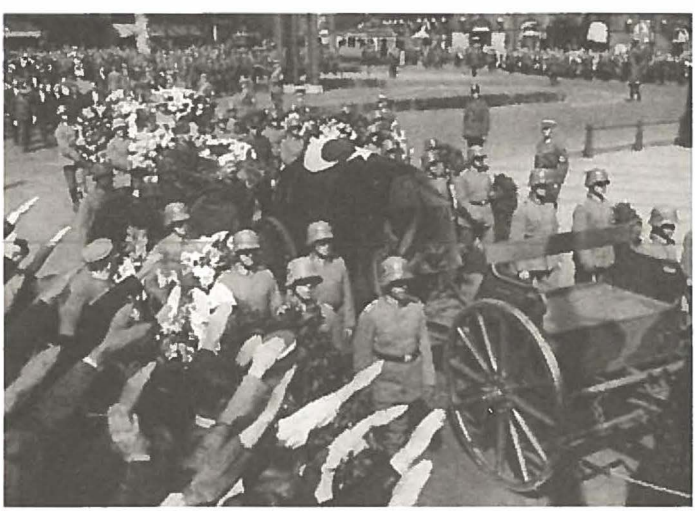

Köşe yazısında yer alan son fotoğrafta, Kemalettin Sami Paşa'nın yerine atanan Türkiye Büyükelçisi Hamdi Arpag, 1936'da Nürnberg'de Wagner'in bir operasını Hitler'in bulunduğu locanın yanındaki bir locadan izlediği görülmekteydi. Bu görüntü de Naziler'in Atatürk'ü ve Türkiyeyi kendilerine örnek aldıklarının kanıtı olarak sunuluyordu.[25]

Oysa I. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın düşmanı olan İngiltere, İtalya, Fransa Büyükelçilerinin, Nazi Almanyası protokolündeki yeri Türkiye'den önce geliyordu; öyle ki Hitler, kendi özel uçağını İngiltere Büyükelçisi Nevile Henderson'un kullanımına veriyordu, Büyükelçi İngiltere'ye gidiş gelişlerinde Nazi selamı verilen törenlerle uğurlanıyor ve karşılanıyordu.[26] Fakat bu gerçekler *"Nazilerin rol modeli Atatürk'tü"* propagandasını çökerteceği için ne Stefan Ihrig'in kitabında ne de kitabı tanıtan yazılarda yer alacaktı. Köşe yazısının son paragrafları şöyleydi:

> Bütün bunların izini Harvard Üniversitesi yayınlarından yeni çıkan kitabında Stefan Ihrig sürmüş. İz sürdüğü şeyi en iyi kitabın adı anlatıyor: Atatürk in Nazi Imagination.

1908'den 1945'e kadar başta Nazi yayınları, gazeteleri, dergileri olmak üzere Alman basınını, hatıratları, Hitler'in konuşmalarını, fotoğraf arşivlerini, resmî arşivleri titizlikle tarayıp karanlık bir hikâyeyi aydınlatmış Ihrig.

Versailles Antlaşması'nın rövanşını almak isteyen Nazilerin, Sevr'in intikamını almış Mustafa Kemal'e olan hayranlıklarından, "Ankara Formülü'nün nasıl Hitler'in ilk darbe teşebbüsü olan Birahane Darbesi'ne model olduğuna, İstiklal Savaşı madalyalı Nazi subaylarından, Çanakkale Madalyalı Auscwitch Komutanları'na kadar bugüne kadar ciddiyetle ele alınmamış bir tarihin sayfalarını aralayan, yeni bir siyasi tarih okuması için malzemeyi önümüze seren kitap, bir yazıdan fazlasını hak ediyor...

Üzerinde uzun uzun konuşulmayı da...

Küçük bir ipucu; başlıktaki "Karanlıkta parıldayan yıldız"... Hitler'in Atatürk için sık sık kullandığı kalıplaşmış övgü cümlesi...

Türkiye gazetesinde yayımlanan bu ilk tanıtım yazısı, ertesi gün, aynı yazarın, aynı gazetede yayımlanan ikinci köşe yazısıyla sürüyordu:

"Bize Ankara Hükümeti Verin"

Yıldıray Oğur, Türkiye Gazetesi, 01.12.2014

Esas mevzuya gelebiliriz artık. (Dünkü yazıdan devamla)

Peki neden Hitler kendine bir Atatürk büstü yaptırmıştı? Neden Cumhuriyetin 10. Yılı Berlin'de SA'lar tarafından nasyonel sosyalist marşlarla kutlandı? Neden Türkiye Büyükelçisi'nin cenazesi askerî törenle, NAZİ selamlarıyla uğurlandı ve neden Türkiye Büyükelçisi NAZİ protokolünde en ön sıralardaydı?

Bu sorulara o zamanın şartları öyleydi, Nazi Almanyası Türkiye'yi yanına çekmeye çalışıyordu, Atatürk'ün Orta Doğu'da modern bir devlet kurmasını bütün Batı takdir

ediyordu gibi cevaplar verilebilir.

Ama Stefan Ihrig'in Nazi literatürünü tarayarak yazdığı *"Atatürk in Nazi Imagination"* kitabını okuyunca elinizde çok daha şaşırtıcı bir cevabınız oluyor.

Bunun için Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi (NSDAP) yani Nazi partisinin kurulduğu yıllara dönmek gerek.

Birinci Dünya Savaşı'nın kaybedeni Almanya, Versailles Antlaşması'nın ağır şartlarıyla diz çöktürülmüş, imparatorluk yıkılmış, Weimar Anayasası'yla çok partili bir cumhuriyet kurulmuş. Bu ağır yenilgi ve teslimiyet milliyetçileri, ekonomik şartlar da sosyalistleri güçlendirmekte. Başkenti Münih olan Bayvera eyaleti Berlin'den ayrı bir yol tutmaya çalışıyor.

İşte tam bu yıllarda Hitler Münih'te kurulan Alman İşçi Partisi'ne üye olup (1920) önce onu Nasyonal Sosyalist Nazi Partisi'ne çeviriyor, sonra da genel başkanlığına seçiliyor. (1921)

Yani bütün hikayenin başladığı zamanlardayız. Kuruluş yıllarında.

İşte bu kuruluş günlerinde Nazilerin en dikkatli takip ettikleri dış politika gündemi Hitler'in başından beri yanında olan SA paramiliter güçlerinin kurucusu Ernst Röhm'ün anılarına göre "Kemal Paşa önderliğindeki Türk bağımsızlık mücadelesi."

Oysa Ernst Röhm'ün anılarında Kemal Paşa'dan yalnızca 1 kez söz edilirken, Mussolini'den, İngiltere'den, Fransa'dan, Amerika'dan yüzlerce kez söz ediliyordu. Röhm, anılarında hiç kimseyi hiç bir ülkeyi rol model almadıklarını, almayacaklarını yazıyordu. Bu bilgiler *"Nazilerin rol modeli Atatürk'tü, Türkiye'ydi"* propagandasını çökerteceği için, böyle oyunbozan gerçeklere ne Stefan Ihrig'in kitabında ne de kitabı tanıtan bu köşe yazısında yer vardı. Tanıtım yazısı şöyle sürüyordu:

Ihrig dönem gazetelerinde her gün bir sayfaya yakın Türkiye ve Mustafa Kemal Paşa'dan haberler olduğunu, Alman basınında AB adaylık süreci de dahil Türkiye'nin o yıllar kadar hiçbir zaman bu kadar gündem olmadığı tespitini yapıyor.

Aslında Almanlar "Türk Ateşi" dedikleri Enver, Cemal Paşaları 1908'den beri, Mustafa Kemal Paşa'yı da Çanakkale'den sonra yakından izlemekteydiler. 1917'de o sırada veliaht prens olan Vahdettin'le Almanya'ya giden Mustafa Kemal Paşa'yı Cumhurbaşkanı Hindenburg'un "Anafartalar Kahramanı" diye karşıladığı biliniyor.

Ama bu kez ilginin sebebi farklı. Bunu en iyi Nazilerin gazetesi Völkische Beobachter'in 1921'in başlarında attığı bir manşet anlatıyor: "Türkiye; Rol model." Savaş kahramanı, Hitler'le birlikte hareket edecek general Ludendorff'a göre de aranan bir "Alman Mustafa"dır.

Peki kimdir Nazilerin kafasındaki Alman Mustafa? Ya da o günlerin gazetelerinde verilen adıyla Ankara Çözümü ya da Türk Çözümü?

Bu bir başarı öyküsüdür önce. Nasıl Türkler Kemal Paşa liderliğinde Sevres Antlaşması'nı yırtıp attıysa, Versaille Antlaşmasını yırtıp atmalıyız. Peki bunu nasıl yapabiliriz? İşte rol modellik esas orada başlıyor.

Mustafa Kemal'in yaptığı gibi. "O nasıl Ankara'da hükümet kurup, oradan itilaf devletleriyle savaşırken İstanbul hükümetini yıktıysa, biz de Bayvera Eyaleti'nde iktidarımızı kurup Münih'ten Berlin'e yürümeliyiz."

Ihrig, Nazi gazetesi Völkische Beobachter ve SA'ların ideolojik yayın organı Heimatland'de 1921, 1922, 1923 yıllarında bu tezin işlendiği yazı dizileri, manşetler, haberlerden örnekler veriyor...

Oysa, bu yıllarda Atatürk'ü ve Türkiye'yi örnek alan, rol modeli olarak gösteren, Naziler değil Alman basınının tümüydü. Yalnızca Almanya da değil, Atatürk ve Türkiye dünya çapında

örnek alınmaktaydı, Nazilerin can düşmanı Komünist Enternasyonal'in Almanca yayınları da Atatürk'e ve Türk Kurtuluş Savaşı'na övgülerle doluydu. Fakat bu gerçekler "Atatürk Naziler'in rol modeliydi" propagandasını yerle bir edeceğinden, değinilmiyor, gerek kitapta gerek kitabın tanıtım yazılarında yok sayılıyordu. Türkiye gazetesindeki bu ikinci tanıtım yazısı, kitapta yer alan *Hitler'in 8-9 Kasım 1923 başarısız Birahane Darbesi'ne Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı örnek, rol model alarak giriştiği* yalanını yineliyordu.[27] Köşe yazısı, kitaptan Nazilerin Yahudi Soykırımında Türkiye'yi örnek aldıklarını savlayan bölümleri şöyle özetliyordu:

> Ama Hitler'in Türkiye tecrübesi ve Ermeni Soykırımı hakkındaki esas kaynağı politik danışmanı Max Erwin von Scheubner-Richter'dir. Daha sonra Nazi hareketinin ilk "şehidi" ilan edilecek Richter, Doğu Anadolu'da konsolosluk görevlisi olarak Ermeni katliamına bizzat tanık olmuş bir isimdir. Auschwitz'in Komutanı Rudolf Hoess'un da Çanakkale madalyası vardır. Ama Türkiye ile en yakın teması olan isim herhalde Hitler'in sağ kollarından Himmler olmalı. Münih'te eğitimini tamamladıktan sonra üzerinde çalıştığı tehcir konusunda incelemeler yapmak üzere Atatürk'ün Yeni Türkiye'sine gitmiştir.
>
> O yüzden 1923'deki başarısız darbe girişimiyle Mustafa Kemal, Nazilerin gündeminden düşmez. 1930'ların da başında Hitler'in bu kez iktidarı teslim almaya hazırlandığı yıllarda yeniden geri döner. Ihrig kitabında, Hitler'in konuşmalarında Türkiye'deki başarılı örneğe yaptığı atıflardan, Türk halkının fedakârlığını Almanlara örnek gösterdiği cümlelerden örnekler aktarıyor.
>
> Nazi gazeteleri Türkiye'den Türk nasyonel sosyalizmi diye bahsetmektedir. Türkiye ve Mustafa Kemal analojileriyle çarenin Hitler olduğu anlatılmaktadır. Hatta 1933'te Goebbels'in yakın adamlarından von Leers'in verdiği bir konferansın başlığı şöyledir: Türkiye'de Mustafa Ke-

mal'in Milliyetçi Devrimi Alman Faşizmiyle Fikri ve Tarihsel Paralellikleri. Hitler, Atatürk ve Mussolini'yi anlattığı çok satan bir kitap da yazan Leers Hitler'in resmî biyografisini yazan kişidir.

Nazi gazeteleri Hitler'in Temmuz 1933'de Milliyet'e verdiği röportajı tam sayfa yayınlarlar. Hitler Atatürk'e ilk kez o röpörtajda "Bize ilham verdi. Karanlıkta parlayan yıldız" diyecektir. Bu daha sonra Atatürk'ün vefatına kadar Nazi mecmualarında Atatürk'le ilgili bahsedilirken kullanılan bir kalıp haline gelir.

Kitaptaki malzemeyle yazıyı daha da uzatmak mümkün. Çok bilinen Hitler'in doğum günü için gelen Türk heyetine dediği rivayet edilen "Atatürk bizim öğretmenimizdi. Mussolini ilk, ben ikinci öğrencisiydim" sözleri dışında, Goebbels'in 1937'de günlüğüne yazdığı "Güzel bir uçuş. Seyahat ederken Atatürk üzerine olan kitabı okumayı bitirdim. Onurlu bir kahramanın hayatı. Tümüyle takdire şayan. Çok mutluyum!" sözleri gibi direkt alıntılar var.

Tabii Nazi eğitiminde Türkiye ve Atatürk'ten nasıl bahsedildiği, Atatürk'ün cenazesi için yapılanlar, Hitler'in haberi nasıl aldığı falan...

Onları da artık bu kıymetli kitabı okuyacaklara bırakalım.

Tabii bir hatırlatma. Bu kitabı bitirdiğinde insan maalesef Goebbels (öldüğünü hâlâ biliyorum) gibi diyemiyor...

***

Amerika'da 20 Kasım 2014 günü İngilizce olarak yayımlanan kitabın on gün sonra 30 Kasım 2014 günü daha Türkiye'de kitabın Türkçe çevirisi yayımlanmamışken, böylesine ayrıntılı bir tanıtım yazısı yazılabilmesi için, bu on günlük süre içinde kitabı hem Amerika'dan getirtmiş hem en ince ayrıntısına dek okumuş, irdelemiş ve hem de yazısını yazabilmiş olmak gerekir. Basınımızda bunu "başarabilen" bir diğer tanıtım yazısı da şöyle:

Atatürk'ün İkinci Öğrencisi Hitler

Hilal Kaplan, Yeni Şafak, 01 Aralık 2014 Pazartesi 08:50

"Mustafa Kemâl, bir millet bütün vasıtalarından mahrum edilse dahi kendini kurtaracak vasıtaları yaratabileceğini ispat eden adamdır. Atatürk büyük bir öğretmendir. Mussolini onun birinci, ben de ikinci öğrencisiyim."

Hitler'in 1938 yılındaki doğum gününde sarf ettiği bu sözlerin ilk kısmı, en son 10 Kasım günü, tivitır'daki yaslı Atatürkçüler tarafından, bir 'övgü efekti' eşliğinde paylaşılıyordu. Yani memleket hafızasında aslında Atatürk ile Hitler arasındaki mesafenin pek de uzak olmadığına ilişkin emareler mevcut.

Ancak Stefan Ihrig, bu alanda **yıllardır yolunu gözlediğim çalışmasını on gün önce yayınladı.** Alman devlet kaynaklarından Nazi gazetelerine dek tarayan Profesör Ihrig, Kemalist Türkiye ile Nazi Almanyası arasındaki ilişkinin ve Hitler'in Atatürk'ü nasıl rol model aldığının detaylarını ortaya çıkardı. Adı "Nazi muhayyilesindeki Atatürk" olan kitap Harvard Yayınları'ndan çıktı. **Tercümesi de yakındır diye umuyorum. (Talat Paşa suikasti ve Alman basınına yansımalarını araştırdığı makalesi de tercüme edilmeyi hak ediyor.)**

Köşe yazarı, Stefan Ihrig'in *"Atatürk Hitler'in, Nazilerin örnek aldıkları rol modeliydi"* tezini savunan bu kitabının yayımlanmasını yıllarca beklemişse, demek bu çalışmayı yıllar önce öğrenmiş ve üstelik içeriğini de yıllar öncesinden biliyor olmalı ki, yıllardır yolunu gözlüyor olabilsin. Yazı şöyle sürüyor:

Kitaba göre Hitler başta Nazi propagandistlerinin, Atatürk ve Kemalist rejimden ilham aldığı dört alan vardı: İnsanların sorgusuz sualsiz itaat edeceği bir Führer fikri, tek parti rejimi ihtiyacı, 'millî feda' olgusu ve düşmanlara karşı tek cephe olunduğunu göstermek için muhaliflerin üzerine çöreklenme stratejisi.

Örneğin "Hitler'in Sofra Sohbetleri" kitabından bildiğimiz şu ifade, Hitler'in, Weimar Cumhuriyeti'nden tek partili Führer düzenine geçişte uyguladığı stratejiyi özetler: "Arkasında ordusu olmayan bir kumandan uzun süre ayakta kalamaz. Atatürk de iktidarını Halk Partisi sayesinde güvenceye aldı. İtalya'da da aynı şey geçerli."

Yine kitapta alıntılanan, Hitler'in Milliyet gazetesine verdiği röportajda söylediklerine bakalım. Manşet, "M. Hitler'in Milliyet'e beyanatı" Spot, "Alman Başvekili diyor ki, 'Türkiye'de doğan ve parlıyan yıldız bize takip edilecek yolu gösterdi'. Haberin gerisini tahmin edersiniz.

Kitapta ayrıca, Hitler'in, Josef Thorak'a yaptırdığı Atatürk büstünü "en değerli varlıklarından birisi" olarak gördüğünü, Kemalist Türkiye ve Atatürk hayranlığından gına gelen Nazi Propaganda Bakanlığı'nın, 1937 yılında, durumun 'artık katlanılmaz' olduğuna dair uyarı yazısı geçtiğini, Nazilerin Türkleri 'Ari ırk'a dahil etmek için yaptıkları çalışmalar gibi daha önce pek duyulmamış ayrıntıları da öğreniyoruz.

İkinci Dünya Savaşı sonrası Türkiye'nin ibreyi 'demokratik Batı'ya çevirmek zorunda kalmasından önce Batı muhayyilesindeki Atatürk'ün 'diktatör' olduğunu, sonrasında 'hayran olunacak dünya lideri' kategorisine yüceltildiği malum. Bu kitap, mezkûr algıyı elbette bertaraf etmeyecektir. Lâkin tarihin hakkıyla anlaşılmasına hizmet edeceği de muhakkak.

Köşe yazarı, "yıllardır yolunu gözlediğim çalışma" dediği kitabın "on gün önce yayımlandığını" söylüyor. ABD'de 20 Kasım 2014'te piyasaya çıkan bir kitabı Türkiye'ye getirtip okumak en iyimser olasılıkla 3 ay alacak bir uğraş olduğu halde, 10 gün içinde getirtilip okunarak bir köşe yazısıyla tanıtabilmesi; göz kamaştırıcı inanılması güç bir çabukluk. Bu köşe yazısı, aynı gün saat 18:18'de Ermeni Haber Ajansı sitesinde *"Hilal Kaplan:*

Hitler'in Rol Modeli Atatürk" başlığıyla yayımlanacak ve yine aynı gün *Diken*'de bu tanıtım yazısının da tanıtımı yapılacaktı:

'Hitler Atatürk hayranıydı'

Denilen Kitapta Ne Anlatılıyor?

Diken, 01/12/2014 15:42

Adolf Hitler'in Mustafa Kemal Atatürk'e duyduğu hayranlığa dair belge ve iddiaları derleyen yeni bir kitap yayımlandı. Stefan Ihrig'in kaleme alığı '**Nazilerin Hayalindeki Atatürk (Atatürk in the Nazi Imagination)**' isimli kitapta, Hitler'in 1'inci Dünya Savaşı sonrasında Atatürk'ün Anadolu'da verdiği mücadeleden ve bazı politikalarından ilham aldığına dair tezler sıralanıyor.

Kitapta, '**çaresiz ve perişan haldeki**' Almanya'nın gözünde, Türkiye'de yaşananların '**milliyetçi bir hayalin gerçekleşmesi**' olarak algılandığı belirtiliyor; tarihsel bir perspektiften, savaş sonrası '**küllerinden doğmak isteyen**' Almanların, kurtuluş mücadelesini kazanan bir Türkiye'ye nasıl baktığı anlatılıyor.

Yıldıray Oğur ve Hilal Kaplan'ın da gündeminde

Harvard Üniversitesi Yayınları tarafından 20 Kasım 2014'te yayımlanan kitap, hükümete yakın yazarlar tarafından da adeta altın madeni muamelesi gördü. Türkiye gazetesinden Yıldıray Oğur iki gündür köşesini bu kitaba ayırırken, bugün Yeni Şafak'tan Hilal Kaplan da aynı konuyu ele aldı. İki yazar da, Hitler'in Atatürk hayranlığını '**Atatürk'ün suçuymuş**' gibi lanse ederek dillerine doladı.

Amerikan haber sitesi Daily Beast'in derlemesine göre, kitapta öne çıkan belge ve iddialar arasında şunlar yer alıyor:

'Hitler ve Goebbels kişisel olarak hayrandı'

* Hitler, iktidara yükselirken İtalyan diktatör Benito Mussolini'yi değil, Atatürk'ü örnek aldı. Öyle ki, Türkiye'yi kendisinin '**parlayan yıldız**'ı olarak görüyordu.

* Naziler, 'Türk Ulusal Hareketi'ni model aldı; Hitler ve propaganda bakanı Joseph Goebbels Atatürk'e kişisel hayranlık besliyordu.

* 1'inci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanlar, özellikle de ülkedeki muhafazakar kesimler, Paris Barış Konferansı'nda kendilerine adil davranılmadığına, hatta bürokratlar ve Berlin'deki azınlıklar tarafından ihanete uğradıklarına inanıyordu. 1'inci Dünya Savaşı'nda kendileri gibi yenilgiye uğrayan Türklerinse, Sevr Anlaşması'ndan sonra '**küllerinden doğması**', Almanları derinden etkiledi.

Ihrig bu konuda şu ifadeleri kullanıyor: *"Çaresiz ve perişan haldeki Almanya'nın gözünde, bu durum milliyetçi bir hayalin gerçek olması ya da daha ziyade bir tür aşırı ulusal bir pornografiydi."*

'Aşk hikayesi' yaşanıyordu

* Alman gazeteleri 29 Haziran 1919'da, Paris'te imzalanan ve toprak kaybedip devasa bir tazminat ödemek zorunda bırakan Versay Barış Anlaşması'nı manşetlerine taşımıştı. Sadece iki gün sonraysa, Daily Beast'in deyimiyle, *'Mustafa Kemal Paşa'yla bir aşk hikayesi'* başladı. Türkiye, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı'na dair haberler gazete manşetlerine yükseldi.

Nazi gazetesi özel ilgi gösterdi

* Sonraki dört buçuk yıl boyunca, muhafazakar Kreuzzeitung gazetesinde Türkiye hakkında tam 2 bin 200 parça haber veya analiz yayımlandı.

* Nazi bağlantılı Heimatland gazetesi, 1 Eylül-15 Ekim 1923 arasında sayfalarının sekizde birini Atatürk'e ayırdı.

'Sert' yöntemini taklit etmek istediler

* Bu dönemde Almanya çapındaki gazeteler Türkiye'den Almanya'nın *'rol modeli'* diye söz ediyor, milliyetçi kanaat

önderleri Anadolu'nun *'Bize istediğimizi verin yoksa savaşmaya devam ederiz'* yollu müzakere taktiğini yüceltip Almanya'nın *'İtilaf Devletleri'*ne boyun eğdiğini savunuyordu.

Ihrig kitabında, Almanların gözünden Türkiye'de yaşananları şöyle açıklıyor: *"Türkiye'nin devrimi, revizyonist bir milliyetçi rüyanın gerçeğe dönüşmüş haliydi. Hatta, savaş alanında güç yoluyla ve efsanevi dönemeçlerden geçilerek sağlandığı için bu rüyanın fetişleşmiş bir versiyonu gerçeklemişti."*

Ankara-Münih benzetmesi

* Kitaba göre, Alman muhafazakarlar o dönemde Türkiye'ye ulusal kaderinde aktif bir rol üstlendiği için övgüler düzüyordu. Atatürk'ün birleşik bir ulusal mücadele başlatmak için İstanbul'u değil Ankara'yı seçmesi de onlar için önemliydi. Zira Hitler ve müttefikleri de hareketlerinin çıkış noktasını Berlin değil, Münih olarak görüyordu. Kitaba göre, sonradan Atatürk'ün hayat hikayesi de bir '**Führer**'in önemini anlatmak için kullanılacaktı.

'Mussolini değil, Atatürk'

* Kitapta, Hitler'in iktidar yolunda Mussolini'den etkilendiğine dair yaygın bir kanı olduğuna dikkat çekilse de şu ifadelere yer veriliyor: *"Mussolini'nin, faşist İtalya'nın sonradan kazanacağı öneme dayanarak Almanya üzerinde sahip olduğu varsayılan rol modeli işlevi, birçok yazarın İtalya'yı gereğinden fazla önemsemesine yol açtı. Bu nedenle, çok az tarihçi Atatürk'ten darbe öncesi atmosferin bir parçası olarak söz eder."* Ihrig bu noktada, Mussolini'nin de kendisine *'Milanolu Mustafa Kemal'* dediğini yazıyor.

Ihrig'e göre, Nazilerin iki gazetesi Heimatland ve Völkischer Beobachter, 1921 kadar erken bir tarihte *'Türk yöntemleri'*ni savunuyordu. Buna göre Naziler, Türkiye'nin bağımsızlığının ancak savaşla mümkün olabildiğine dikkat çekiyor, Atatürk'ün azınlıklara ve muhaliflere yaptığı baskıyı hatırlatıyordu.

Nazi ideologlarından özel ilgi

* Kitaba göre, Nazi ideologlarından Hans Trobst, Türkiye'nin Ermeniler ve Rumlar gibi *'kan emici'*ler ve *'parazitler'*den *'ulusal arınma'* süreci hakkında yazılar kaleme almıştı. Trobst daha sonra Türkiye hakkındaki yazıları okuması için Hitler'le tanışmaya çağırıldı. Kitapta, Hitler'in sekreterinin bizzat aşırı sağcı lider adına Trobst'a bir mektup gönderdiği de belirtiliyor. Buna göre mektupta *"Sizin Türkiye'de tanık olduğunuz şey, bizim kendimizi özgürleştirmek için gelecekte yapmamız gereken şey"* deniliyordu.

'Birahane Darbesi Atatürk'ten esinlendi'

* Kitapta, Türkiye'nin *'yöntem'*lerine duyulan ilginin, Hitler'in Bavyera'da yönetimi ele geçirmek için giriştiği başarısız Birahane Darbesi'nin temellerini oluşturduğu da savunuluyor. Ihrig'in iddiasına göre, Hitler bu girişimin başarısız olmasının ardından ilhamını Türkiye'den aldığı sert yöntemlerden vazgeçip Mussolini gibi meşru, siyasi bir yol benimsemeye karar verdi.

Mahkemede Atatürk'ü örnek gösterdi

* Hitler, Birahane Darbesi'nin ardından yargılandığı davada da kendisini savunurken, iktidarı ele geçirme girişiminin haince olmadığını öne sürdü; *'ulusunun özgürlüğünü kazanmayı amaçladığını'* söyleyerek Atatürk ve Mussolini'yi örnek gösterdi.

* Hitler 1933'te Milliyet'e verdiği söyleşide, Atatürk'ü *'yüzyılın en önemli adamı'* diye niteledi; *'Atatürk'ün Türkiye'yi kurmak için liderlik ettiği başarılı kurtuluş mücadelesinin, 1920'lerin karanlığında kendisine, Nasyonel Sosyalist hareketin de başarılı olacağına dair güven verdiğini'* söyledi. Hitler Türkiye'deki hareketi, *'parlayan yıldızı'* olarak niteledi.

'Mussolini ilk öğrencisiydi, ben de ikinci'

* Hitler 1938 yılında, gazetecilere ve siyasetçilere kendi doğumgününde yaptığı açıklamada, bir ülkenin kaybet-

tiği kaynakları yeniden seferber etmesinin ve canlandırmasının mümkün olduğunu ilk kez Atatürk'ün gösterdiğini söyledi. Hitler Atatürk'ten bu bağlamda bir *'öğretmen'* olarak söz ediyor, *"Mussolini ilk öğrencisiydi, ben de ikinci"* diyordu.

İktidara gelince yeniden hatırladılar

* Ihrig'e göre, Birahane Darbesi sonrasında Almanların Türkiye'ye ilgisi azalsa da, Nazilerin iktidara yükselmesiyle Türkiye yeniden gündeme geldi. Ihrig, Nazilerin, *'halk tarafından sorgulanmadan takip edilecek bir führer'in gerekliliği'*ni savunurken, tek bir siyasi parti için bastırırken, *'ulusal fedakarlık gereğinden söz ederken ve düşmanlara karşı birleşik bir cephe sunabilmek için iç muhalefeti bastırmak zorunluluğu'*na dikkat çekerken, Atatürk'ü örnek gösterdiğini yazdı.

Propaganda Bakanlığı bile 'Çok yazdınız' demiş

* Kitaba göre, Naziler döneminde Almanlar Türkiye'ye öyle saplantılı bir biçimde yaklaşıyordu ki Propaganda Bakanlığı 1937'de Türkiye hakkındaki olumlu haberlerin miktarının *'dayanılmaz'* noktalara geldiğinden şikayet etti.

Atatürk büstüne bayılıyordu

* Kitapta, Hitler'in Atatürk saplantısının stratejik olduğu kadar kişisel de olduğu savunuluyor. Buna verilen örnekler şöyle: Hitler'in Josef Thorak tarafından yapılan Atatürk büstünü *'en çok değer verdiği eşyalarından'* biri olarak görmesi; dönemin Türkiye büyükelçisi Kemalettin Sami Paşa'nın ölümü nedeniyle Naziler'in paramiliter örgütü Fırtına Birliği'nin (SA) karargahında bayrakların indirilmesi; Hitler'in Sami Paşa için resmi cenaze emri vermesi.

Kristal Gece'ye rağmen manşet

* Atatürk'ün ölümü, meşum Kristal Gece'den, yani SA'nın Almanya ve Avusturya'da Yahudilere karşı örgütlediği ırkçı saldırılardan sadece bir gün sonra meydana geldi. Buna rağmen, gazetelerde çok geniş yer buldu.

Sabah 08:50'de yayına giren bir köşe yazısını, yaklaşık 7 saat sonra haber veren *Diken* söz konusu kitabı ayrıntılı olarak tanıtan yukarıdaki yazıyı yayımlayabildiğine göre; demek *Diken* de 10 gün önce ABD'de yayımlanan kitabı hemen ve de uzun uzun tanıtmayı gerekli ve yararlı bulmuştu.

Kitabın Amerika'da piyasaya çıkmasından 29 gün sonra, Türkiye'de bu kez de Agos gazetesi yazar Stefan Ihrig'le yapılmış bir söyleşiyi yayımlayacaktı:

"Nazilere Göre Atatürk'ün Başarısının En Önemli Nedeni Ermenilerin Yok Edilmesiydi"

Emre Can Dağlıoğlu, Agos gazetesi, **19.12.2014**

'Ataturk in the Nazi Imagination' (Nazi Muhayyilesinde Atatürk) kitabının yazarı Stefan Ihrig, Nazilerin Atatürk ve Türkiye algısını, etnik temizliğin bu algıdaki rolünü ve Türkiye'nin II. Dünya Savaşı süresince Naziler tarafından nasıl görüldüğünü konuştuk.

Türkiye tarihinde, daha Türkçesi bile yayımlanmadan tartışma konusu olan kitap sayısı, bir elin parmaklarını geçmez. Stefan Ihrig'in 'Ataturk in the Nazi Imagination' (Nazi Muhayyilesinde Atatürk) kitabı, bunlardan biri. **ABD'de yayımlanır yayımlanmaz Türkiye'de köşe yazılarına konu olan kitap,** 1920'lerde kurulan ve 1933'ten başlayarak II. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar iktidarda kalan Nazi Partisi'ne yakın gazetelerde ve partideki siyasetçilerin konuşmalarında, Atatürk'ün ve yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin nasıl resmedildiğine odaklanıyor. Kudüs'te bulunan The Van Leer Institute'ta çalışmalarını sürdüren Ihrig'le, Nazilerin Atatürk ve Türkiye algısını, etnik temizliğin bu algıdaki rolünü ve Türkiye'nin II. Dünya Savaşı süresince Naziler tarafından nasıl görüldüğünü konuştuk.

- Türkiye'nin cumhuriyetin ilk yıllarında Almanya'yı örnek al-

maya çalıştığı söylenir. Siz kitabınızda tam tersi bir perspektiften bakıyorsunuz. Naziler, Atatürk ve Türkiye'den ne yönde etkilendiler?

Naziler, Atatürk ve onun "Yeni Türkiye"sinden çeşitli yönlerde etkilendiler. Bunların en önemlisi, I. Dünya Savaşı'nın sonunda imzalanan barış antlaşmalarının revizyonuyla ilişkili. Bir yönden şöyle düşünmeliyiz: Naziler, politik bir hareket olarak Atatürk'le aynı zamanla yükseldi. Kurtuluş Savaşı, tam Nazi Partisi'nin kuruluşuna ve partinin ilk yıllarına denk geldi. Bu dönemde, yani Weimar Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında, Atatürk'ün savaşı, Alman medyası için büyük bir olaydı. Bu savaş, 1919-1923 yıllarındaki Alman medyası için en önemli dış haber başlığıydı. Anadolu'daki savaşa dair haberler, şaşkınlık ve sempatik bir kıskançlıkla tartışılıyordu. Alman milliyetçiler, savaşı ve imparatorluğu kaybettikleri, demokratik bir rejim kurmaya zorlandıkları için travma yaşıyorlardı. Bu bağlamda, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı, gündemlerine girdi. Alman milliyetçileri, Anadolu'da yaşanan süreci, milliyetçi bir rüyanın gerçekleşmesi olarak görüyorlardı.

- Dolayısıyla Naziler'in etkilenmeleri bu dönemden başlıyor diyebilir miyiz?

Evet, Nazilerin Atatürk'ten büyülenmesinin kökleri, 1920'lere uzanıyor. Diğer Alman milliyetçileri gibi Naziler de, özellikle Versay Antlaşması'nın değiştirilmesi ve güçlü bir lider altında farklı bir iktidar kurmak başta olmak üzere, Almanya'nın sorunları için "Türk çözümü"nü tartıştılar. Özellikle, 1923'ün sonunda Nazileri iktidara taşıyan "Birahane Darbesi"ne giden aylarda, Türk rol modeli, Naziler üzerinde etkiliydi. Bu, aynı zamanda, 1924'te darbecilerin davası sırasında süren tartışmalarda da ortaya konan bir gerçek. Bu tartışmalarda, Hitler, Atatürk'ü doğrudan rol modeli olarak, Mussolini'den bile daha yüksek bir mertebeye yerleştiriyor.

- Peki, Nazilerin iktidarda olduğu 1930'lar ve 40'larda bu ilişki farklılaşıyor mu?

1933'te Naziler, Atatürk ve onun "Yeni Türkiyesi"ne hayranlıklarını açıklıkla dile getiriyorlardı. Üçüncü Reich'ın ilk yılında, yani 1933'te, Naziler kendi rol modelleri olarak Türkiye'yi çeşitli yollarla kutladılar. Bunlardan biri, Hitler'in Atatürk'ü "Karanlığın içinde parlayan yıldız" olarak tanımlamasıydı. Bu cümle, Üçüncü Reich'ın Türkiye'ye bakışının resmî çizgisi hâline geldi. Üçüncü Reich boyunca, Nazilerin Türkiye hayranlığı, Üçüncü Reich ile Yeni Türkiye'yi eşleştirecek boyutlara ulaştı. Nasyonal sosyalizm ile Kemalizm, "ikiz hareketler" olarak tasvir edildi. Fakat başlangıçta, bu konuda yazılan birçok metin ve konuşan siyasetçiler, "Yeni Türkiye"nin milliyetçi inşa yolunda "Yeni Almanya"dan çok daha ilerde olduğunu vurguladı. Hatta Naziler, Türkiye'yi bu anlamda yakalamak için ellerinden gelenin en iyisini yapacakları konusunda sözler verdiler.

- Türkiye, başarılı bir rol model olmaya devam mı ediyordu Naziler için?

Bu söylemsel eşleştirme sürecinde, Nazi metinleri ve siyasetçileri, "Yeni Türkiye"yi ulusal devletin yeni çeşidinin başarılı bir örneği olarak tasvir ettiler. Atatürk'ün liderlik rolünü, "Yeni Türkiye"nin savaşın içinde doğduğunu, coşkulu bir devletin eski bir imparatorluğun küllerinden kendini var ettiğini ve tüm bunların azınlıklarından "kurtuldukları" için mümkün olabildiğini vurguladılar. Naziler, etnik tarih okumalarında Ermeni Soykırımı'nın yanı sıra, Türk-Yunan nüfus mübadelesine de yer verdiler. Fakat 1923'ten sonra, Türkiye'de hâlen azınlık grupların kaldığını genelde görmezden geldiler. Onların bakış açılarında, Yeni Türkiye, mükemmelen "temizlenmiş" ulus-devlet örneğiydi.

Söyleşi, Stafan Ihrig'in *Naziler etnik temizlikte, diktatörlükte, soykırımda Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni örnek alıp taklit ettiler* propagandasıyla sürüyor [28] ve kanıt olarak şu fotoğrafa yer veriliyordu:

18 Haziran 1941'de, Nazi Almanyası ile Türkiye arasında saldırmazlık paktı imzalanırken, Almanya Türkiye Büyükelçisi Franz von Papen ile dönemin Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu.

Agos'tan üç gün sonra, Habertürk gazetesi de yazarla yapılmış şu söyleşiyi yayımladı:

Tek taraflı bir aşk öyküsü

Gülenay Börekçi, Habertürk gazetesi, 21.12.2014 - 10:06

Tarihçi Stefan Ihrig'in Harvard Üniversitesi Yayınları'ndan çıkan "Atatürk in the Nazi Imagination" adlı kitabı şahsen hiç bilmediğim bir konuyu; Nazi lideri Adolf Hitler'in, çağdaş Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e duyduğu büyük hayranlığı ele alıyor. Ihrig'e göre; Hitler Atatürk'e "Karanlıkta parlayan yıldız" diyor, onun yeni Türkiye'sinden ilham aldığını her fırsatta tekrarlıyordu. Peki bu hayranlığın kökeninde ne vardı?

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1923 önemli bir yıl. O yılın sonlarında Adolf Hitler hezimetle sonlanan bir darbe girişimi yapıyor ve ardından yandaşı komplocularla yargı önüne çıkarılıyor. Duruşmalarda Atatürk'ü sık

sık rol modeli olarak anıyor. Aradan yıllar geçiyor, Naziler 1933'e kadar yasal ve siyasi olarak ağır ağır güçleniyorlar. Türkiye'ye ve Atatürk'e hayranlıklarını dile getirmekten de hiç vazgeçmiyorlar. Bunları tarihçi Stefan Ihrig'in "Atatürk in the Nazi Imagination" (Nazi Muhayyilesinde Atatürk) adlı kitabından öğreniyorum. Ihrig, "O yıllarda Almanya'da Atatürk ve yeni Türkiye çevresinde minör bir kült inşa edilmişti desem, pek de abartmış sayılmam. Türkiye'de olup bitenler bir milliyetçi için gerçekleşen bir rüya, daha doğrusu hipermilliyetçi bir pornografi gibiydi" diyor. Onunla röportajımız aşağıda. Tabii cevabını en merak ettiğim soruyu sona sakladım...

- Sizin Atatürk'e "Karanlıkta parlayan yıldız" ya da "Yüzyılın en büyük insanı" diyen Hitler'iniz benim için yeni bir şey. Hitler'in Atatürk'ü rol modeli saydığını bilmiyordum...

Bilinmemesi doğal. Türklerin Kurtuluş Savaşı'nın ve Atatürk'ün Avrupalılar üzerindeki etkisi genellikle göz ardı edilir.

- Nazi Almanya'sının resmi heykeltıraşı Josef Thorak'ın Atatürk büstü, Hitler'in en değer verdiği eşyasıymış. (Sanırım o büstten bir tane de Ankara'da var.) Bu bize Hitler'in karakteri ve saplantıları hakkında ne söylüyor?

- Kurtuluş Savaşı'nız Weimar Cumhuriyeti'nde acayip bir medya hadisesi olmuştu. Bazı gazeteler savaşı gün gün birinci sayfadan; Almanya'nın mühim meselelerinin hemen yanı başında rapor ettiler. Anadolu'da olup bitenler bir milliyetçi için adeta bir rüyanın gerçekleşmesiydi. Naziler, Kemalistler ne yaptıysa Almanya'da aynısını yapabileceklerini düşündü. Derken 1923'te Hitler, Münih'te alternatif bir hükümet kurmak amacıyla "Birahane Darbesi" adı verilen şu başarısız darbeye kalkıştı. Atatürk'ün "İstanbul yerine Ankara Hükümeti" fikrinden de epeyce ilham almıştı.

Söyleşi, Naziler'in insanlığa karşı işledikle suçları Atatürk'ü örnek alarak işlemiş oldukları yargısını uyandıracak soru ve yanıtlarla sürüyordu.[29]

Almanya'nın Die Zeit gazetesi, 2 Temmuz 2015 günlü sayısında, Stefan Ihrig ile yapılmış bir söyleşiyi yayınladı. DHA Doğan Haber Ajansı'nın bu söyleşiyle ilgili haberi şöyleydi:

Die Zeit: Hitler Atatürk'e Özeniyordu.[30]

Alman Die Zeit gazetesi Hitler'in örnek, model kişi olarak hep Atatürk'ü beğendiğini yazdı

Almanya'nın Die Zeit gazetesinin bugün piyasaya çıkan sayısının tarih bölümünde **Nazi Diktatörü Adolf Hitler'in Atatürk'e olan hayranlığı** anlatıldı.

Gazete, başlığında **"Nazilerin Türk ateşiyle tutuştuğunu"** ifade ederken, makalede tarihçi **Stefan Ihrig** "Hitler'in devamlı bir Atatürk hayranı olduğunu ama Atatürk'ün Hitler'e karşı hiçbir sempati duymadığını" belirtti. Gazete, özetle **Hitler'in örnek, model kişi olarak hep Atatürk'ü beğendiğini** yazdı.

Haberde Nazilerin Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni örnek, rol model alışlarının 1919'da başlayıp 1944'de dek sürdüğü, yani Yahudi Soykımı yaptıkları yıllarda Nazilerin Atatürk'ü örnek aldıkları ileri sürülüyordu.

Bütün bu tanıtıcı *propaganda* yayınlarından sonra, kitabın Türkçesi Eylül 2015'te *"Naziler ve Atatürk"* adıyla piyasaya sürüldü.

Künye sayfasında, kitabın yayın haklarının Harvard üniversitesinin iki yönetim organından biri olan ***President and Follows of Harvard College*** tarafından satın alındığı belirtiliyordu.

İngiltere'de Cambridge Üniversitesinde yapılmış bir

doktora tezinin, telif haklarının ABD'de Harvard Üniversitesi tarafından alınıp yayımlanması, bu üniversitelerin Atatürk'ü Nazilerin rol modeli olarak tanıtmayı ve bu yargıları dünyaya bilimsel gerçek olarak sunmayı amaçladıklarını gösteriyordu.

Türkiye'den sonra Yunanistan'da da yayımlanan kitabın kapak tasarımı Atatürk'ü Hitler'le özdeşleştirme amacını ortaya koyuyordu.

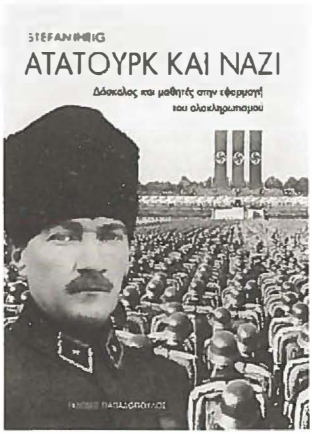

Bu kitapla birlikte sosyal medyada Atatürk'ü Hitler ile yanyana gösteren fotomontajlar yayılmaya başladı.

Hitler, Nazizm, Mussolini ve Faşizm dünya tarihine insanlık suçları olarak geçmiş, lanetlenmişlerdir. Öyle ki günümüzde bir insana Hitler, Mussolini benzetmesi yapmak; ona Nazi ya da Faşist demek; hukuk ve ceza yasalarında aşağılama ve iftira olarak değerlendirilen hukuka aykırı eylemlerdendir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni, Hitler'in, Nazizmin, Mussolini'nin, Faşizmin rol modeli, örneği, kaynağı olarak göstermek; aşağılama ve iftira kapsamına giren hukuka aykırı bir eylem olduktan başka, Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini yıkmayı amaçlayan bir *psikolojik savaş* ve *yaftalama* yönteminin kullanıldığı bir *propaganda* etkinliğidir. Bu çalışmada, inandırıcılığı "doktora tezi" etiketiyle artırılarak yayılan bu propagandanın gerçeğe aykırılığını, belgelerle ortaya koyacağız..

İKİNCİ BÖLÜM

ATATÜRK'Ü; "HİTLER ve MUSSOLİNİ'NİN ROL MODELİ" KEMALİZM'İ; "NAZİZMİN VE FAŞİZMİN İLK ÖRNEĞİ" OLARAK YAFTALAYAN DOKTORA TEZİNDE BİLİMSEL ETİĞE VE GERÇEĞE AYKIRILIKLAR

Prof. Dr. Stefan Ihrig, Harvard Üniversitesi'nce yayımlanan doktora tezinde, amacını *"Nasyonal Sosyalizm'e bakış açımızı değiştirmek"* olarak tanımlamış ve bu amaçla *"1919'dan başlamak üzere Alman gazetelerini ormanına dalmayı"* gerekli gördüğünü belirtirken, tez konusunun sınırlarını ve kanıt olarak başvurduğu kaynakları şöyle açıklamıştır:

> 1923 Hitler Darbesi gibi bir çok hassas anda ve bağlamda, Hitler'in ve Ernst Röhm'ün ideolojik dünya görüşünde ortaya çıkar. (...) açıklayacağım başka nedenler dolayısıyla "Hitler Türklerin dostuydu."
>
> Naziler için Türkiye eski Doğu değildi, Almanya'yı getirmek istedikleri modern milliyetçi ve totaliter siyasetin bir bayraktarıydı. *Bu kitap, kuşkusuz, Türkiye ile ilgili algıların ve söylemlerin bir tarihidir*, Kemalistlerin faşist eğilimler sergilediği konusunda Nazilerin haklı olup olmadığına ilişkin bir inceleme değil. Bu tartışmayı başkalarına bırakıyorum.[31]

(...) Kitap Nazizme odaklandığı için, örneğin Alman Sosyal Demokratların ya da Komünistlerin Atatürk'ün Türkiye'siyle ilgili ne düşündüklerini tartışmak bu kitabın kapsamı dışındadır. (...)

Esas olarak iki kilit döneme, 1919-1923 ve 1933-1938 dönemlerine, *matbu medya*ya ve *resmi açıklamala*ra, Üçüncü Reich'ın (Hitler ve Nazi partisi iktidarının) *önde gelen şahsiyetlerine odaklanır*. (...) Üçüncü Reich döneminde her yıl kabullerinde yanyana oturduğu Türk büyükelçiyle dayanışma ve birliktelik gösterisi yapmasına rağmen, görünüşe göre Türkiye ve Atatürk konusunda sessizliğe zorlanan ve marjinalleştirilen *Alfred Rosenberg'i de büyük ölçüde ihmal etmem gerekiyordu.*[32] *Bu kitap, Nasyonal Sosyalizm ve Almanya'nın tarihi konusunda yeni bakış açıları sunar*. Bunu, yalnızca bu tarihin karışık, uluslarüstü yanlarını araştırarak değil, çoğu kez *ihmal edilen kaynaklarla -gazeteler- çalışarak* da yapar. *Anlatım*, özellikle 1920'lerin başından itibaren ve Üçüncü Reich'te (Nazi partisi iktidarı döneminde) *Alman gazetelerinden binlerce makalenin okunup çözümlenmesine dayanır."* (s.14 vd.)

Yazar, *"Nazilerin Atatürk'ü ve Türkiye'yi nasıl algıladığı ve resmettiği konusunda bir literatür fiilen yoktur."* (s.15) sözleriyle, kendi çalışmasının *bu konuda yapılmış ilk doktora tezi* olduğunu da açıklamalarına ekliyor.

Kısaca söylemek gerekirse, yazar, doktora tezinde, Nazi partisinin gazetelerinden, partinin resmi yayınlarından, ileri gelenlerinin görüşlerinden alıntılar aktararak *Hitler'in ve Mussolini'nin birer Kemalist olduğunu; Nazizm'in ve Faşizm'in kökeninin, kaynağının, ilk örneğinin, rol modelinin Kemalizm olduğunu; Nazizmin Kemalizm'den kaynaklandığını* savunmaktadır. Hitler ve esin kaynakları konusunda onlarca yıldır binlerce üniversitede binlerce doktora çalışması yapılmış; ancak Hitler'in rol modelinin Atatürk olduğunu savlamak Cambridge Üniversitesi'nce onaylanan ve Harvard Üniversitesi'nce kitap olarak çoğaltılıp yayılan

bu doktora tezinden önce, hiç bir akademisyenin usuna gelmemiştir. Kendi açıklamalarına göre Stefan Ihrig, *Nazizmin kaynağının Kemalizm olduğu* konusunda doktora yapan yeryüzündeki *ilk* akademisyen oluyor.

Açıklamasında *"Kitap Nazizme odaklandığı için, örneğin Alman Sosyal Demokratların ya da Komünistlerin Atatürk'ün Türkiyesi ile ilgili ne düşündüklerini tartışmak bu kitabın kapsamı dışındadır."*(s.18) diyen yazar, bu sözleriyle Hitler'i Kemalist ilan ederken başvurduğu "hile-i şer'iyye"yi de ortaya koymuş bulunuyor. Bir doktora tezinde, konunun sınırlandırılması ve kaynakların saptanması çok önemlidir. Atatürk ve Atatürk Türkiye'si, dünyada en sağdan en sola dek çok çeşitli kesimlerce örnek gösterilip övülmüştür; Nazizmin kökten karşıtı olan Sosyalistler, Demokratlar, Komünistler de Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimini övmüş ve örnek göstermişlerdir. Fakat yazar; *Hitler ve Nazilerin rol modeli Atatürk'tü; Naziler Türk Kurtuluş Savaşını Kemalizm'i rol model örnek aldıkları içindir ki Yahudi Soykırımı gibi insanlık suçları işlemişlerdir* propagandasına bilimsel süsü vermek amacıyla doktora tezinin konusunu salt *Nazi yayınlarında Atatürk* ile sınırlayıp, *Atatürk'ün Nazi karşıtı sol yayınlarda nasıl değerlendirildiğini* konu dışı bırakmış; ve böylece, *tez konusunun sınırlanması* kuralının nasıl kötüye kullanılabileceğinin örneğini vermiştir.

Yazar başvurduğu kaynakları da şöyle sınırlamıştır:

1)- Nazi partisinin gazete ve dergileri. (Günlük *Völkischer Beobachter*, haftalık *Heimatland* vs.)

2)- Nazi partisinin Hitler, Göbbels, Röhm, Tröbst, Ludendorff, Rosenberg vs. önemli kişilerinin açıklamaları.

3)- Nazi partisinin resmi açıklamaları.

Bu kaynak sınırlamasına göre; Nazi basınında yayınlanan Atatürk ve Türkiye ile ilgili yazılara, Nazi karşıtlarınca basın yoluyla yanıt verilip verilmediğine de bakılmayacaktır.

Peki yazar belirtmiş olduğu konu ve kaynak sınırlaması içinde sunduğu alıntıları çarpıtmaksızın aktarmış mıdır? Şimdi Nazi ileri gelenlerinin Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı, Türk Devrimi konularında açıklamalarına bakarak bunu irdeleyeceğiz.

1)- NAZİ PARTİSİ PROGRAMI / 24 Şubat 1920

Nazi Partisi Programı, 24 Şubat 1920'de yayınlanmıştır. Nazi partisinin ilk resmi yayını budur. Hitler'in Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Türk Devrimi'ni örnek aldığını savunan doktora tezi, bu savları Nazi basınına, Nazi ileri gelenlerinin resmi açıklamalarına dayanarak kanıtladığını belirtirken, Nazi partisinin bir numaralı resmi yayını olan parti programından tek sözcükle olsun söz edememiştir. Çünkü parti programının 24 Şubat 1920 tarihinde yayımlanmış olması, Nazilerin hiç bir şeyi Atatürk'ten esinlenmediklerini, hiç bir konuda Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Türk Devrimi'ni örnek, rol model olarak almadıklarını kanıtlamaktadır. Almanca metnini[33] İngilizce çevirisiyle[34] birlikte sunduğumuz programın maddeleri şöyledir:

> Alman İşçi Partisi'nin programı bir dönem programıdır. Önderleri programın gerçekleştirilmesinden sonra kitlelerin hoşnutsuzluğundan yararlanarak partinin devamını sağlamak üzere yeni amaçlar belirlemeyeceklerine söz verirler.
>
> 1) Tüm Almanların, ulusların kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde, bir *Büyük Almanya*'da bir araya gelmelerini istiyoruz.
>
> 2) Alman ulusunun başka uluslar karşısında eşit haklara sahip olmasını, Versay ve St. Germain barış anlaşmalarının yürürlükten kaldırılmasını istiyoruz.
>
> 3) Ulusun geçimi ve fazla nüfusun yerleştirilmesi için toprak ve koloni (sömürge) istiyoruz.
>
> 4) Yalnızca Alman ırkından olanlar yurttaş olabilir. Mezhebi ne olursa olsun, Alman kanı taşıyan herkes Alman yurttaşıdır. Bu nedenle, Yahudiler Alman ırkından sayılamazlar.

Programm

der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei

Das Programm der Deutschen Arbeiterpartei ist ein Zeit-Programm. Die Führer lehnen es ab, nach Erreichung der im Programm aufgestellten Ziele neue aufzustellen, nur zu dem Zweck, um durch künstlich gesteigerte Unzufriedenheit der Massen das Fortbestehen der Partei zu ermöglichen.

1. Wir fordern den Zusammenschluß aller Deutschen auf Grund des Selbstbestimmungsrechtes der Völker zu einem Groß-Deutschland.

2. Wir fordern die Gleichberechtigung des deutschen Volkes gegenüber den anderen Nationen, Aufhebung der Friedensverträge von Versailles und St. Germain.

3. Wir fordern Land und Boden (Kolonien) zur Ernährung unseres Volkes und Ansiedlung unseres Bevölkerungs-Ueberschusses.

4. Staatsbürger kann nur sein, wer Volksgenosse ist. Volksgenosse kann nur sein, wer deutschen Blutes ist, ohne Rücksichtnahme auf Konfession. Kein Jude kann daher Volksgenosse sein.

5. Wer nicht Staatsbürger ist, soll nur als Gast in Deutschland leben können und muß unter Fremdengesetzgebung stehen.

6. Das Recht, über Führung und Gesetze des Staates zu bestimmen, darf nur dem Staatsbürger zustehen. Daher fordern wir, daß jedes öffentliche Amt, gleichgültig welcher Art, gleich ob im Reich, Land oder Gemeinde, nur durch Staatsbürger bekleidet werden darf.

   Wir bekämpfen die korrumpierende Parlamentswirtschaft einer Stellenbesetzung nur nach Parteigesichtspunkten ohne Rücksicht auf Charakter und Fähigkeiten.

7. Wir fordern, daß sich der Staat verpflichtet, in erster Linie für die Erwerbs- und Lebensmöglichkeit der Staatsbürger zu sorgen. Wenn es nicht möglich ist, die Gesamtbevölkerung des Staates zu ernähren, so sind die Angehörigen fremder Nationen (Nicht-Staatsbürger) aus dem Reiche auszuweisen.

8. Jede weitere Einwanderung Nicht-Deutscher ist zu verhindern. Wir fordern, daß alle Nicht-Deutschen, die seit 2. August 1914 in Deutschland eingewandert sind, sofort zum Verlassen des Reiches gezwungen werden.

9. Alle Staatsbürger müssen gleiche Rechte und Pflichten besitzen.

10. Erste Pflicht jedes Staatsbürgers muß sein, geistig oder körperlich zu schaffen. Die Tätigkeit des Einzelnen darf nicht gegen die Interessen der Allgemeinheit verstoßen, sondern muß im Rahmen des Gesamten und zum Nutzen Aller erfolgen.

Daher fordern wir:

11. Abschaffung des arbeits- und mühelosen Einkommens.

Brechung der Zinsknechtschaft.

12. Im Hinblick auf die ungeheuren Opfer an Gut und Blut, die jeder Krieg vom Volke fordert, muß die persönliche Bereicherung durch den Krieg als Verbrechen am Volke bezeichnet werden. Wir fordern daher restlose Einziehung aller Kriegsgewinne.

13. Wir fordern die Verstaatlichung aller (bisher) bereits vergesellschafteten (Trusts) Betriebe.

14. Wir fordern Gewinnbeteiligung an Großbetrieben.

15. Wir fordern einen großzügigen Ausbau der Alters-Versorgung.

16. Wir fordern die Schaffung eines gesunden Mittelstandes und seine Erhaltung, sofortige Kommunalisierung der Groß-Warenhäuser und ihre Vermietung zu billigen Preisen an kleine Gewerbetreibende, schärfste Berücksichtigung aller kleinen Gewerbetreibenden bei Lieferung an den Staat, die Länder oder Gemeinden.

17. Wir fordern eine unseren nationalen Bedürfnissen angepaßte Bodenreform, Schaffung eines Gesetzes zur unentgeltlichen Enteignung von Boden für gemeinnützige Zwecke. Abschaffung des Bodenzinses und Verhinderung jeder Bodenspekulation.

18. Wir fordern den rücksichtslosen Kampf gegen diejenigen, die durch ihre Tätigkeit das Gemeininteresse schädigen. Gemeine Volksverbrecher, Wucherer, Schieber usw. sind mit dem Tode zu bestrafen, ohne Rücksichtnahme auf Konfession und Rasse.

19. Wir fordern Ersatz für das der materialistischen Weltordnung dienende römische Recht durch ein deutsches Gemeinrecht.

20. Um jedem fähigen und fleißigen Deutschen das Erreichen höherer Bildung und damit das Einrücken in führende Stellung zu ermöglichen, hat der Staat für einen gründlichen Ausbau unseres gesamten Volksbildungswesens Sorge zu tragen. Die Lehrpläne aller Bildungsanstalten sind den Erfordernissen des praktischen Lebens anzupassen. Das Erfassen des Staatsgedankens muß bereits mit dem Beginn des Verständnisses durch die Schule (Staatsbürgerkunde) erzielt werden. Wir fordern die Ausbildung besonders veranlagter Kinder armer Eltern ohne Rücksicht auf deren Stand oder Beruf auf Staatskosten.

21. Der Staat hat für die Hebung der Volksgesundheit zu sorgen durch den Schutz der Mutter und des Kindes, durch Verbot der Jugendarbeit, durch Herbeiführung der körperlichen Ertüchtigung mittels gesetzlicher Festlegung einer Turn- und Sportpflicht, durch größte Unterstützung aller sich mit körperlicher Jugend-Ausbildung beschäftigenden Vereine.

22. Wir fordern die Abschaffung der Söldnertruppe und die Bildung eines Volksheeres.

23. Wir fordern den gesetzlichen Kampf gegen die bewußte politische Lüge und ihre Verbreitung durch die Presse. Um die Schaffung einer deutschen Presse zu ermöglichen, fordern wir, daß:

a) sämtliche Schriftleiter und Mitarbeiter von Zeitungen, die in deutscher Sprache erscheinen, Volksgenossen sein müssen,

b) nichtdeutsche Zeitungen zu ihrem Erscheinen der ausdrücklichen Genehmigung des Staates bedürfen. Sie dürfen nicht in deutscher Sprache gedruckt werden,

c) jede finanzielle Beteiligung an deutschen Zeitungen oder deren Beeinflussung durch Nicht-Deutsche gesetzlich verboten wird und fordern als Strafe für Uebertretungen die Schließung eines solchen Zeitungsbetriebes, sowie die sofortige Ausweisung der daran beteiligten Nicht-Deutschen aus dem Reich.

Zeitungen, die gegen das Gemeinwohl verstoßen, sind zu verbieten. Wir fordern den gesetzlichen Kampf gegen eine Kunst- und Literatur-Richtung, die einen zersetzenden Einfluß auf unser Volksleben ausübt und die Schließung von Veranstaltungen, die gegen vorstehende Forderungen verstoßen.

24. Wir fordern die Freiheit aller religiösen Bekenntnisse im Staat, soweit sie nicht dessen Bestand gefährden oder gegen das Sittlichkeits- und Moralgefühl der germanischen Rasse verstoßen.

Die Partei als solche vertritt den Standpunkt eines positiven Christentums, ohne sich konfessionell an ein bestimmtes Bekenntnis zu binden. Sie bekämpft den jüdisch-materialistischen Geist in und außer uns und ist überzeugt, daß eine dauernde Genesung unseres Volkes nur erfolgen kann von Innen heraus auf der Grundlage:

Gemeinnutz vor Eigennutz

25. Zur Durchführung alles dessen fordern wir: Die Schaffung einer starken Zentralgewalt des Reiches. Unbedingte Autorität des politischen Zentralparlaments über das gesamte Reich und seine Organisationen im allgemeinen.

Die Bildung von Stände- und Berufskammern zur Durchführung der vom Reich erlassenen Rahmengesetze in den einzelnen Bundesstaaten.

Die Führer der Partei versprechen, wenn nötig unter Einsatz des eigenen Lebens für die Durchführung der vorstehenden Punkte rücksichtslos einzutreten.

München, den 24. Februar 1920.

Nazi partisi programının, Almanya müttefiklerce işgalinden sonra yaptırılan resmi ingilizce çevirisi de şöyledir:

TRANSLATION OF DOCUMENT 1708-PS
OFFICE OF U S CHIEF OF COUNSEL

Page 153 of:
National Socialistic
Yearbook 1941

(Nationalsozialistishes Jahrbuch 1941)

Edited by: Dr. Robert Ley
Published by: Central Publishing
House of the N.S.D.A.P. Franz Eher,
successor Munich

THE PROGRAM OF THE NSDAP

The program is the political foundation of the NSDAP and accordingly the primary political law of the State. It has been made brief and clear intentionally.

All legal precepts must be applied in the spirit of the party program.

Since the taking over of control, the Führer has succeeded in the realization of essential portions of the Party program from the fundamentals to the detail.

The Party Program of the NSDAP was proclaimed on the 24 February 1920 by Adolf Hitler at the first large Party gathering in Munich and since that day has remained unaltered. Within the national socialist philosophy is summarized in 25 points:

1) We demand the unification of all Germans in the Greater Germany on the basis of the right of self-determination of peoples.

2) We demand equality of rights for the German people in respect to the other nations; abrogation of the peace treaties of Versailles and St. Germain.

3) We demand land and territory (colonies) for the sustenance of our people, and colonization for our surplus population.

4) Only a member of the race can be a citizen. A member of the race can only be one who is of German blood, without consideration of creed. Consequently no Jew can be a member of the race.

5) Whoever has no citizenship is to be able to live in Germany only as a guest, and must be under the authority of legislation for foreigners.

6) The right to determine matters concerning administration and law belongs only to the citizen. Therefore we demand that every public office, of any sort whatsoever, whether in the Reich, the county or municipality, be filled only by citizens. We combat the corrupting parliamentary economy, office-holding only according to party inclinations without consideration of character or abilities.

7) We demand that the state be charged first with providing the opportunity for a livelihood and way of life for the citizens. If it is impossible to sustain the total population of the State, then the members of foreign nations (non-citizens) are to be expelled from the Reich.

8) Any further immigration of non-citizens is to be prevented. We demand that all non-Germans, who have immigrated to Germany since the 2 August 1914, be forced immediately to leave the Reich.

9) All citizens must have equal rights and obligations.

10) The first obligation of every citizen must be to work both spiritually and physically. The activity of individuals is not to counteract the interests of the universality, but must have its result within the framework of the whole for the benefit of all.

Consequently we demand:

11) Abolition of unearned (work and labour) incomes. Breaking of rent-slavery.

12) In consideration of the monstrous sacrifice in property and blood that each war demands of the people, personal enrichment through a war must be designated as a crime against the people. Therefore we demand the total confiscation of all war profits.

13) We demand the nationalization of all (previous) associated industries (trusts).

14) We demand a division of profits of all heavy industries.

15) We demand an expansion on a large scale of old age welfare.

16) We demand the creation of a healthy middle class and its conservation, immediate communalization of the great warehouses and their being leased at low cost to small firms, the utmost consideration of all small firms in contracts with the State, county or municipality.

17) We demand a land reform suitable to our needs, provision of a law for the free expropriation of land for the purposes of public utility, abolition of taxes on land and prevention of all speculation in land.

18) We demand struggle without consideration against those whose activity is injurious to the general interest. Common national criminals, usurers, Schieber and so forth are to be punished with death, without consideration of confession or race.

19) We demand substitution of a German common law in place of the Roman Law serving a materialistic world-order.

20) The state is to be responsible for a fundamental reconstruction of our whole national education program, to enable every capable and industrious German to obtain higher education and subsequently introduction into leading positions. The plans of instruction of all educational institutions are to conform with the experiences of practical life. The comprehension of the concept of the State must be striven for by the school (Staatsbürgerkunde) as early as the beginning of understanding. We demand the education at the expense of the State of outstanding intellectually gifted children of poor parents without consideration of position or profession.

21) The State is to care for the elevating national health by protecting the mother and child, by outlawing child-labor, by the encouragement of physical fitness, by means of the legal establishment of a gymnastic and sport obligation, by the utmost support of all organizations concerned with the physical instruction of the young.

22) We demand abolition of the mercenary troops and formation of a national army.

23) We demand legal opposition to known lies and their promulgation through the press. In order to enable the provision of a German press, we demand, that a) all writers and employees of the newspapers appearing in the German language be members of the race; b) non-German newspapers be required to have the express permission of the

State to be published. They may not be printed in the German language: c) Non-Germans are forbidden by law any financial interest in German publications, or any influence on them, and as punishment for violations the closing of such a publication as well as the immediate expulsion from the Reich of the non-German concerned. Publications which are counter to the general good are to be forbidden. We demand legal prosecution of artistic and literary forms which exert a destructive influence on our national life, and the closure of organizations opposing the above made demands.

24) We demand freedom of religion for all religious denominations within the state so long as they do not endanger its existence or oppose the moral senses of the germanic race. The Party as such advocates the standpoint of a positive Christianity without binding itself confessionally to any one denomination. It combats the Jewish-materialistic spirit within and around us, and is convinced that a lasting recovery of our nation can only succeed from within on the framework: common utility precedes individual utility.

25) For the execution of all of this we demand the formation of a strong central power in the Reich. Unlimited authority of the central parliament over the whole Reich and its organizations in general. The forming of state and profession chambers for the execution of the laws made by the Reich within the various stat s of the confederation. The leaders of the Party promise, if necessary by sacrificing their own lives, to support by the execution of the points set forth above without consideration.

Adolf Hitler proclaimed the following explanation for this program on the 13 April 1928:

EXPLANATION

Regarding the false interpretations of Point 17 of the program of the NSDAP on the part of our opponents, the following definition is necessary:

"Since the NSDAP stands on the platform of private ownership it happens that the passage" gratuitous expropriation concerns only the creation of legal opportunities to expropriate if necessary, land which has been illegally acquired or is not administered from the view-point of the national welfare. This is directed primarily against the Jewish land-speculation companies.

CERTIFICATE OF TRANSLATION
OF DOCUMENT NO. 1708-PS

19 November 1945

I, FRED NIEBERGALL, 2nd Lt Inf, O-1335567, hereby certify that I am thoroughly conversant with the English and German languages, and that the above is a true and correct translation of Document No. 1708-PS.

FRED NIEBERGALL
2nd Lt Inf
O-1335567.

5) Yurttaş olmayanlar Almanya'da yalnızca konuk olarak bulunabilirler ve yabancılar yasasına tabi olmalıdırlar.

6) Devlet yönetimi ve yasalar konusunda karar verme yetkesi, yalnızca yurttaşlara tanınmıştır.

Bu bakımdan, ister ülke düzeyinde olsun, ister eyalet veya belediye düzeyinde, her türlü resmi makamda yalnızca yurttaşların bulunabilmesinden yanayız.

Bir makamı işgal edecek kişiyi, karakter ve yeteneklerine bakmaksızın salt parti üyeliğine göre belirleyen yozlaştırıcı parlamento düzenini reddediyoruz.

7) Devletin, öncelikle kendi yurttaşları için çalışma ve yaşama olanaklarını geliştirmesinden yanayız. Ülkedeki nüfusun tümünü doyurmak mümkün değilse, başka yabancılar sınırdışı edilmelidir.

8) Alman olmayan unsurların ülkeye gelişi engellenmelidir. 2 Ağustos 1914'den sonra Almanya'ya göç etmiş bulunan, Alman olmayan herkesin sınırdışı edilmesini talep ediyoruz.

9) Bütün yurttaşlar hak ve yükümlülüklerde eşittir.

10) Her yurttaşın ilk yükümlülüğü, ruhsal ve bedensel olarak yaratımda bulunmak olmalıdır. Kişinin yararı toplum yararına aykırı olamaz. Bütün toplumu kapsayacak biçimde ve herkesin yararına olmalıdır.

Bu nedenle şunları isteriz:

11) Emek vermeden kazanç sağlamak önlenmeli faize bağımlılık yıkılmalıdır.

12) Savaşların bütün ulusun can ve malından olağanüstü fedakârlıklarda bulunmasına yol açtığı göz önüne alınarak, savaştan kişisel zenginlik sağlamak, ulusa ihanettir. Bu nedenle, savaş aracılığıyla sağlanmış tüm kazançlara el konulmasını istiyoruz.

13) Anonim şirketleşmiş tekelleşmiş bütün işletmelerin devletleştirilmesini savunuyoruz.

14) Büyük işletmelerde çalışanlara kazançtan pay verilmesini istiyoruz.

15) Yaşlılık sigortasının geliştirilmesini istiyoruz.

16) Sağlıklı bir orta sınıfın yaratılıp korunmasını, bütün büyük mağazaların devletleştirilerek düşük fiyatlarla küçük işletmecilere kiralanmasını, küçük işletmecilerin devletin, eyaletlerin ve belediyelerin mal alımlarında öncelikle gözetilmesini istiyoruz.

17) Ulusal gereksinimlerimize yanıt verecek bir toprak düzenlemesi yapılmasını ve toprağın topluma yararlı amaçlar için ödencesiz olarak devletleştirilmesine olanak sağlayan bir yasanın çıkarılmasını istiyoruz. Tarımda faiz kaldırılmalı, toprak ve arsa vurgurculuğu engellenmelidir.

[Hitler bu maddeye 13 Nisan 1928'de şunu da ekledi:]

NSDAP programının rakiplerimizce çarpıtılması nedeniyle aşağıdaki açıklama gerekli görülmüştür:

NSDAP özel mülkiyetten yanadır. Bu nedenle "ödencesiz kamulaştırma" ancak yasalar çerçevesinde bir uygulamayı dile getirmektedir ve yasadışı yollarla ele geçirilmiş ya da ulusun yararı doğrultusunda işletilmeyen toprakların, gerek görülürse kamulaştırılması durumu için öngörülmüştür. Burada kastedilen öncelikle Yahudi arsa vurgunculardır.

18) Çalışmalarıyla genel toplum yararına zarar verenlerle ödünsüz biçimde mücadele edilmesini istiyoruz. Vatan hainleri, tefeciler, vurguncular, karaborsacılar, vs. ırkına ve mezhebine bakılmadan ölüm cezasıyla cezalandırılacaklardır.

19) Maddeci düzene hizmet eden Roma hukukunun yerini, Alman hukuku almalıdır.

20) Her yetenekli ve çalışkan Alman'a yüksek eğitim ve yöneticilik yolunu açmak üzere devlet, ulusal eğitimi titizlikle geliştirmeyi görev sayar. Bütün öğrenim kurumlarında eğitim-öğretim yaşamın gerekliliklerine uygun olmalıdır. Okuldan yurttaşlık derslerinden başlayarak devlet kavramının küçük yaşta kavratılması amaçlanmalıdır. Ana-babaları yoksul olan yetenekli çocukların, sınıf ve mesleklerine bakılmaksızın devlet adına okutulmasını istiyoruz.

21) Devlet, anayı ve çocuğu korumalı, gençlerin çalışmasını yasaklamalı, beden eğitimi ve sporun zorunlu yapılması yoluyla bedensel gelişmesini sağlayarak, gençliğin bedensel geliştirmesiyle ilgili derneklere destek olmalı ve kamu sağlığını korumalıdır.

22) Paralı askerliğin kaldırılmasını ve bir gönüllü ordu kurulmasını istiyoruz.

23) Bilinçli politik yalanların basın yoluyla yayılmasına karşı yasal yoldan mücadele edilmesini savunuyoruz. Alman olan bir basının yaratılması için,

a) Almanca gazetelerin tüm yöneticileriyle çalışanlarının Alman olmasını,

b) Alman olmayan gazetelere devletten izin alma koşulu getirilmesini ve yayınlarında Almanca kullanmalarının yasaklanmasını,

c) Alman olmayanların Alman gazetelerine ortak olma ya da yayın politikasını etkilemesinin yasaklanmasını istiyoruz. Buna aykırı davranan gazeteler kapatılarak Alman olmayanlar sınırdışı edilmelidir.

Toplum yararına aykırı yayın yapan gazeteler kapatılacaktır. Ulusal yaşamı ayrıştırıcı edebiyat ve sanat akımlarıyla mücadele edilerek buna aykırı davranan kuruluşların kapatılmasını istiyoruz.

24) Devletin varlığına tehdit oluşturmadıkları ve Cermen ırkının gelenek görenek ve duygularına aykırı olmadıkları

sürece, bütün dini inançlar özgür olmalıdır. Parti, belli bir mezhebe bağlanmadan "Pozitif Hristiyanlığı" savunur. İçte ve dışta Yahudi-materyalizmiyle mücadele eder. Parti, ulusumuzun ileri gitmesine "toplumun yararı kişi yararından önce gelir" ilkesine bağlılıkla gerçekleşebileceğine duyduğu kesin inancı dile getirir.

25) Bu istemlerimizin gerçekleştirilebilmesi için, güçlü bir merkezi devlet otoritesi sağlamak ve konfederasyon devletlerinin seçecekleri merkezi parlamentonun kesin egemenliğini mümkün kılmak istiyoruz.

Tüm ülkeyi kapsayan yasaların tek tek eyaletlerde uygulanması için, sınıf ve meslek odaları kurulmalıdır.

Parti önderleri bu maddelerin gerçekleştirilmesi için gerekirse canlarını fedadan çekinmeyerek çaba harcayacaklarına söz verirler.

Nazi partisi Programında Versay Karşıtlığı

Stefan Ihrig'in tezinde Hitler'in ve Nazi partisinin Atatürk'ün Sevr'e karşı çıkmasından sonra ve ondan esinlenerek Versay antlaşmasına karşı çıktığı ileri sürülmektedir. Cambridge Üniversitesi'nde "Regius Professor" (Kraliyetin atadığı profesör) konumunda bulunan Avustralyalı Tarih Profesörü Cristopher Clark[35] kitabın arka kapak yazısında, Versay hükümlerine karşı çıkan Almanların, Sevr'e karşı çıkan Ankara Hükümeti'ni örnek aldıklarını ileri sürüyor. Oysa, ikinci maddesi Versay'a karşı olup bu antlaşmanın feshini isteyen Nazi partisi programı, ortada Sevr anlaşması yokken, 10 Ağustos 1920 tarihli Sevr antlaşmasından altı ay önce 24 Şubat 1920'de yayınlanmıştır. Bu tarihte daha Türkiye'de TBMM açılmamış, Ankara Hükümeti kurulmamıştı. Almanya'da Versay Antlaşmasının uygulanmasına karşı çıkışlar, Nazi parti-

sinin kuruluşundan bir yıl kadar önce **Mayıs 1919**'da başlamıştı.Almanların ve Nazi partisinin Versay antlaşması karşıtlığı, Sevr anlaşmasının ortaya konmasından aylar önce olduğundan, Versay karşıtlığında Atatürk'ü örnek almış olmaları olanaksızdır.[36]

Nazi partisi programında Yahudi Karşıtlığı

Irkçılık, Irk Ayrımcılığı, Sömürgeci Yayılmacılık

Harvard üniversitesince yayınlanan Cambridge üniversitesi onaylı doktora tezinde Hitler'in *yabancı düşmanlığı, azınlıklara sürgün, Versay karşıtlığı, ırkçılık, ırk ayrımcılığı, emperyalist yayılmacılık* gibi **-gerçekte Atatürk'le hiç bir ilgisi bulunmayan-** eğilimleri Atatürk'ten, Türk Kurtuluş Savaşı'ndan, Türk Devrimi'nden esinlendikleri, Atatürk'ü rol model, örnek aldıkları ileri sürülmektedir. Oysa Naziler bu amaçlarını parti programı olarak yayınladıkları tarih 24 Şubat 1920'dir ve o tarihte henüz ortada TBMM yoktur, Nazilerin örnek aldıkları ileri sürülen Ankara Hükümeti daha kurulmuş değildir.

Nazi partisi programının 1. maddesinde; *"tüm Almanların, ulusların kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde, bir Büyük Almanya'da bir araya gelmelerini istiyoruz"* denilerek Pan-Germenizm amacı ortaya konulmuştur. Naziler'in bunu Atatürk'ten esinlenmiş oldukları tezi gerçeğe aykırıdır, çünkü Naziler programlarını yayınladıkları tarihte Ankara Hükümeti kurulmamıştı, kurulduktan sonra da hiç bir zaman yeryüzündeki bütün Türkleri tek devlette toplayıp *Büyük Türkiye* kurmak (pantürkizm) gibi bir amacı olmamıştır.

Nazi partisi programının 3. maddesinde; *"ulusun geçimi ve fazla nüfusun yerleştirilmesi için toprak ve koloni"* istenmektedir. Nazi parktisi programını yayınladığı tarihte Ankara Hükümeti daha kurulmamıştı; fakat kurulduktan sonra da böyle bir isteği olmamıştır.

Nazi partisi programının 4. maddesinde; *"salt Alman ırkından olanlar yurttaş olabilir. Mezhebi ne olursa olsun, Alman kanı*

taşıyan herkes Alman yurttaşıdır. Bu nedenle, Yahudiler Alman ırkından sayılamazlar." denilmektedir. Programın yayınlandığı tarihte Ankara Hükümeti daha kurulmamıştı, kurulduktan sonra yaptığı Anayasa'da ise yurttaşlıkta din. dil, ırk, mezhep ayrımı gütmemiştir. Misakı Milli'de gayrimüslim azınlıklara dünyanın uygar ülkelerinde tanınan bütün hakların tanınacağı duyurulmuştur.

Hitler'in, Nazi partisi ileri gelenlerinin, yabancı ve azınlık düşmanlığını, ırkçılığı, ırk ayrımcılığını, etnik temizliği ve Yahudi soykırımını Atatürk'ten, Ankara Hükümeti'nden, Türk Kurtuluş Savaşı'ndan, Türk Devrimi'nden esinlendikleri, öğrendikleri, örnek rol model aldıkları tezi, bu amaçların yazılı olduğu Nazi Partisi programının, henüz ortada TBMM ve Ankara hükümetinin bulunmadığı bir tarihte, 24 Şubat 1920'de yayımlanmış olmasıyla çürümektedir. Böyle bir doktora tezi için incelenmesi gereken ilk belge Nazi partisinin programı olduğu halde, sözkonusu tezde bu programdan hiç söz edilmemiş olması; bu programın ortaya konulması halinde tezin savunulamayacak olmasından kaynaklanmaktadır. Harvard üniversitesince Cambridge onaylı doktora tezi olarak yayımlanan Stefan Ihrig'in "Nazi İmgeleminde Atatürk" kitabı, gerçekte "doktora tezi" etiketiyle yayılmakta olan Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı ve Türk Devrimi karşıtı bir propaganda kitabıdır.

2)- ALFRED ROSENBERG

Nazi partisi ileri gelenlerinin açıklamalarını tezi için kaynak olarak gösteren yazar, ileri gelenlerden Alfred Rosenberg'i ihmal ettiğini belirtiyor:

> Görünüşe göre Türkiye ve Atatürk konusunda sessizliğe zorlanan ve marjinalleştirilen *Alfred Rosenberg'i de büyük ölçüde ihmal etmem gerekiyordu.* (s.19)

Çünkü, Nazi ileri gelenlerinden Rosenberg'in Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı, Türk Devrimi konularında S. Ihrig'in tezini doğrulamakta kullanabileceği nitelikte herhangi bir açıklaması bulun-

muyordu. Nazi partisinin kuramcısı, ideologu ve partinin merkez yayın organı Völkischer Beobachter'in yöneticisi olan Alfred Rosenberg'in Ocak 1923'te yayınladığı *"Nasyonal Sosyalist Alman İşçi (Nazi) Partisinin Karakteri, İlkeleri ve Amaçları. Hareketin Programı."* (Wesen, Grundsätze und Ziele der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei. Das Programm der Bewegung") Ihrig'in Kemalizm'i Nazizm'in kaynağı olarak gösteren doktora tezini tümüyle çökertecek nitelikte bir belge içeriyordu: Nazi Partisi Programı... İlk kez 24 Şubat 1920'de yayınlanan ve Alfred Rosenberg'in Ocak 1923'te yayımladığı bu kitabında yeniden yayınladığı bu parti programı, *Nazilerin işledikleri bütün insanlık suçlarında Atatürk'ü, Kurtuluş Savaşı'nı örnek aldıkları* tezini çürütmeye tek başına yeterliydi. Tez konusu açısından canalıcı önemde olan ve Alfred Rosenberg'in anılan kitabında da yer alan resmi parti belgelerine tezde yer verilmemesi, Ihrig'in kitabının Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı Hitler'in, Mussolini'nin, Nazizmin, Faşizmin insanlık suçlarının kaynağı olarak suçlamayı amaçlayan doktora tezi süsü verilmiş bir psikolojik savaş propaganda çalışması olduğunu göstermektedir.

Alfred Rosenberg, Nazi Partisi'nin kuramcısı; dış politika belirleyicisi ve partinin günlük gazetesi *Völkische Beobachter*'ın genel yayın yönetmeniydi.[37] 1945'te Nazilerin yargılandığı Nüremberg Savaş Suçları Mahkemesinde suç kanıtı olarak yer alan el yazması günlükleri daha sonra *-nasılsa-* ortadan yok olmuş; ve uzun yıllar sonra 2013'te ABD'de bulunduğu açıklanmıştı.

Nazi günlükleri bulundu

İnsan Haber-14 Haziran 2013 Cuma 18:04

Nazi Partisi'nin en önemli ideoloğu sayılan Alfred Rosenberg'in yaklaşık 60 yıldan uzun bir süredir kayıp olan günlüklerinin bulunduğunu duyuruldu.

El yazımı yaklaşık 400 sayfa, perşembe günü ABD'nin Wilmington kentinde kamuoyuna sunuldu. Sorumluların gerçekliğini teyit ettiği ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra

savaş suçlularının yargılandığı Nürnberg Duruşmaları'nda delil sayılan bu günlükler, 1945 yılında ortadan kaybolmuştu.

"Tarihin en büyük bilmecelerinden birini çözdük"

1934 ile 1944 yılları arasında kaleme alınan günlüklerin, Nazilerin, Avrupa'da Yahudileri katletme planları ile yönetim kademelerindeki dinamiklere ışık tuttuğu belirtiliyor. Basının yoğun ilgi gösterdiği tanıtımda konuşma yapan ABD Gümrük Dairesi Başkanı, John Morton, "Savaş sonrası, tarihin en büyük bilmecelerinden birini çözdük" diye konuştu ve günlüklerdeki çizimlerin "Karanlık bir ruhun zihnine" bakma imkânı verdiğini kaydetti.

Günlükler New York'ta ortaya çıktı

Nürnberg Duruşmaları'nda davacı isimlerden Robert Kempner'in, belgeleri ABD'ye kaçırıp yıllarca kilit altında tuttuğu belirtiliyor. Ölümünden sonra kabolan belgeler, Yahudi Soykırımı Müzesi araştırmacıları tarafından yürütülen ve 17 yıl süren araştırmaların ardınan Nisan ayında New York'ta Kempner'in sekreterinin bir arkadaşının evinde bulundu.

Günlüklerin Washington'daki Yahudi Soykırımı Müzesi'ne gönderilip bilim insanlarının hizmetine sunulması planlanıyor.

Rosenberg'in 1934-1944 yılları arasını kapsayan günlükleri, şimdi Washington'daki Yahudi Soykırımı Müzesi'ndedir ve araştırmacılara açıktır.

S. Ihrig'in *"Naziler Atatürk'ü rol model aldılar"* tezini savunurken özellikle kanıt olarak gösterdiği Nazi gazetesi *Völkischer Beobachter*, Rosenberg'in yönettiği bir gazete olduğu için, onun günlüklerinde Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı ve Türk Devrimlerine ilişkin yazdıkları önem taşımaktadır. Günlükler bu anahtar sözcükler açısından tarandığında ortaya çıkan sonuç şudur:

Alfred Rosenberg'in günlüğünden bir sayfa

"Mussolini" 21 kez geçiyor.

"Atatürk" bir kez dahi geçmiyor.

"Türk Devrimi" hiç geçmiyor.

"Türk Kurtuluş Savaşı"nın sözü edilmiyor.

"Türkler" 2 kez, "Türkiye" 3 kez geçiyor; fakat doktora tezinde ileri sürüldüğü gibi Nazilerin rol modeli, örneği olarak değil, tersine, karşıtı olarak. Günlük şöyle:

> 30.10.1936: Blomberg, **Türkler**in direnişini kırmak için ataşemizi Ankara'ya yerleştirmek istiyor.[38]
>
> 18.10.1942-Alman ordusuna iliştirilecek Sovyet **Türkleri**.[39]
>
> 23.09.1936: Yabancı gazeteci Wiegand, artık genç değil, her yerdeydi: Mançukuo'da olduğu kadar Şangay ve **Türkiye**'de de.[40]
>
> 11.12.1939: İsveç'te özünde İngiliz deniz üssü sorunu gündeme gelmişti. **Türkiye** gibi bir durum olabilir.[41]
>
> 23.10.1942- Harder, yeni Pan-Turancıl hedefler üzerine sert rapor hazırladı. Enver Paşa'nın kardeşi Nuri Paşa burada çalışıyor. **Türkiye**'nin bilgisiyle görünüyor.[42]

Nazi ileri gelenlerinden ve Nazi gazetesi *Völkischer Beobachter*'in yönetmeni olan Alfred Rosenberg'in yazılarında, Atatürk'ü ve Atatürk Türkiye'sini soykırım, etnik temizlik vs. konularda örnek, rol model olarak gösteren tek satır dahi yoktur. Stefan Ihrig, doktora tezi için belirlediği konu ve kaynak sınırları içine giren Rosenberg günlüğünü incelemeli ve bu sonucu tezinde belirtmeliydi. Tezini çürütücü kanıtları yok saymak, bilimsel bir tutum değildir.

3)- ERNST RÖHM

Ernst Röhm, Nazi partisinin SA Fırtına Birlikleri'nin komutanıdır. 1923 Birahane Darbesi'nde Hitler ile birliktedir. Ihrig, *"Naziler Atatürk'ü kendilerine rol model, örnek aldılar"* tezine Röhm'ün bir sözünü kanıt göstermektedir:

"Türk Bağımsızlık Savaşı Weimar Cumhuriyetinin büyük bir medya olayı haline geldi. Örneğin Hitler'in paramiliter SA'sının (Sturmableilung: Fırtına Kıtası) lideri Ernst Röhm'ü alalım. Anılarında Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüşünden (Ekim 1922) önceki haftalarda dünya siyasetine *"Kemal Paşa'nın öncülük ettiği Türk Bağımsızlık mücadelesinin egemen olduğu"*nu yazdı."[43]

Ernst Röhm

Die Geschichte eines Hochverräters

2. neu bearbeitete Auflage

1930

Verlag Franz Eher Nachfolger, G. m. b. H.
München 2. NO

Yazarın Ernst Röhm'ün anılarından aktardığı tümce, şu paragrafta geçmektedir:

> 1922 Ekim'in başında, dünya siyasetinde egemen olan *Fransa'nın desteklediği Kemal Paşa'nın Türk Bağımsızlık mücadelesi*ydi. Öte yandan *İngiltere, Alman Reich Şansölyesi tarafından savaş suçları sorununun çözülmesini kabul ederek Fransa'ya baskı yapmaya çalıştı.*[44]

Türk Kurtuluş Savaşı'nın *Fransa desteğiyle* başarıya ulaştığından söz eden Röhm, bu satırlarda Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı Nazi partisi için örnek, rol model olarak göstermiş değildir.

Röhm anılarında başka ülkelerin Almanya'ya *"rol model"*, *"örnek"* olarak gösterilmesine karşı olduğunu dile getirerek şöyle diyor:

> Berlin, Paris, Londra'da neler yapıldığına hiç ilgi duymuyoruz. (...) İspanya, Türkiye ve İtalya'da yaşananlar da bize mi düşecek? (...) Hayır, yine hayır! Almanya'yı korumak istiyoruz. Bunun için savaşmak gerektiğini biliyoruz. Kalkın, savaşacağız! Bunun "tek başına" olduğunu biliyoruz.[45] (...) Alman askerinin yabancı bir rol modeline ihtiyacı yoktur. (...) Kendi Bağımsızlık Savaşçılarımızda yeterince örnek var! [46]

Görüleceği üzere, Nazi ileri gelenlerinden Röhm'ün yazıları, *Nazilerin etnik temizlik, soykırım, diktatörlük, Versay vs. konularda Atatürk'ü, Atatürk Türkiye'sini rol model, örnek aldıkları* tezini kanıtlayıcı değil, tersine çürütücü niteliktedir. Stefan Ihrig'in doktora tezini çürütücü kanıtları gizlemesi, yok sayması bilimsel etik kurallarına aykırıdır.

4)- Dr. PAUL JOSEPH GÖBBELS

Nazi partisine 1924'te giren Göbbels hızla yükselmiş 1927'de *Der Angriff* (Hücum, Saldırı) gazetesini kurmuş, 1933'te Nazi partisi iktidarında *Propaganda Bakanı* olmuştur.

Stefan Ihrig, tezini kanıtlamak üzere Göbbels'in günlüğünden şu aktarmaları yapıyor:

> 03.11.1938 - *"Atatürk mumu her iki ucundan yakmıştı"* diyen Goebbels" [47](s.192)

> 19.10.1938 - "(Göbbels'e) *göre (Atatürk'ün) "ölümü yeri doldurulamaz bir kayıp olacaktı."*[48] (s.192)

> 21.10.1938 "Goebbels Atatürk'ün sağlığını düşünüyordu."[49] (s.192)

> 29.10.1938 - "1938 Ekim'inin sonunda Goebbels hala umut doluydu: *"Atatürk'ün hastalığı tedavi edilemez... Ecel yakında gelecek"* [50] (s.192)

"11 Kasım 1938 - Goebbels günlüğüne şunları yazdı: *"Kemal Atatürk öldü. Büyük bir adam gitti."*[51] (s.193)

"Bu sözler 4 ay sonra, Nisan 1939'da Goebbels İstanbul'da Dolmabahçe Sarayının önünden geçerken tekrarlandı: *"Atatürk burada öldü. Büyük bir adamdı."*[52] (s.193)

11,12 Haziran 1937: "Öğleden sonra çalışmasında... esas olarak bölgeler incelendi. *Kemal Paşa'nın maceralı yaşamını okumaya devam.*"[53] (s.215) Bir hafta sonra: "Güzel bir uçuş. Gezerken *Atatürk'le ilgili kitabı okuyup bitirdim. Gururlu bir kahramanın yaşamı. Tamamen hayranlık verici.* (admirable: takdire değer-c.ö.)"[54] (s.215)

17 Kasım 1936 "Führer'in öğle yemeğinde... Dış politika. *Kemal Paşa kısmen ruhban karşıtlığından ötürü Ruslara bu kadar yakındır. Papazlar siyasetin kanseridir.*"[55] (s.274)

Goebbels, Atatürk'ün sağlığını düşünüyordu. (...) 11 Kasım 1938'de Goebbels günlüğüne şunları yazdı: *"Kemal Atatürk öldü. Büyük bir adam gitti."* (Goebbels, Tagebücher, cilt 6, 182. 11 Kasım 1938).

Stefan Ihrig, Göbbels'in günlüğünden bu sözleri eksik ve yanlış aktarıyor. Doğrusu şöyle:

> Kemal Atatürk öldü. Büyük bir adam gitti. *Olasılıkla kendi ahlaksızlığı, hovardalığı, çapkınlığıyla. Ama bu (ölümün) bize (Nazi iktidarına) zarar vermediğini düşünüyorum.* Fakat Türkiye şu anda lidersiz.[56]

Stefan Ihrig Göbbels'in günlüğünden yalnızca *"Kemal Atatürk öldü. Büyük bir adam gitti"* sözlerini aktarmış; *"ölümü bize zarar vermiyor"* sözleriniyse aktarmamış; Göbbels'in gerçekte kendi tezini çürütecek bir sözünü, kırpıp anlamını tersine çevirerek tezinin kanıtı olarak sunmuştur. Bu kandırmaca, bilimsel / akademik erdem ilkelerine aykırıdır.

Göbbels'in günlüğünde[57] "Kemal (Atatürk)" 14 (ondört) kez[58]; "Türk" 2 (iki) kez; "Türkische" 7 (yedi) kez geçerken, "Mus-

solini" 873 (sekizyüzyetmişüç) kez; "Roosevelt" 935 (dokuzyüzotuzbeş) kez; "Stalin" 828 (sekizyüzyirmisekiz) kez; "Churchill" 1.152 (binyüzelliiki) kez; "Amerika" 423 (dörtyüzyirmiüç) kez; 'Italien" 1.838 (birsekizyüzotuzsekiz) kez geçmektedir. Sözkonusu günlükte 9 kez geçen "vorkampfer" (öncü) ve 29 kez geçen "vorbild" (rol model, örnek) sözcükleri *hiç bir tümcede Atatürk ve Türkiye ile ilgili bir bağlamda kullanılmamıştır.*

Göbbels'in gazetesi: *Angriff*

Stefan Ihrig, Göbbels'in yönettiği Nazi gazetesi *Angriff*'de Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 29.10.1933'te yapılan 10. yılı kutlamaları dolayısıyla, 30.10.1933 günü yayımlanan bir yazıdan şu paragrafı tezinin kanıtı olarak aktarıyor:

> Bu şekilde çok *derin ideolojik dostluk bağı* savaşta ve silah arkadaşlığından, yokluk ve mücadele yıllarından her iki halkın onurlu bir yeniden doğuş şansını, büyük ve eşsiz liderlere sahip olduğu günümüze kadar uzanır. Her iki taraf, buldukları yolun tesadüf olmadığını, tarihin yiğit ve onuruna düşkün uluslara bahşettiği yol olduğunu kabul eder.[59] (s.171)

Bu paragraftan başka, 21.09.1936 günlü *Angriff*'ten dört sözcük: *"De Türkei baut auf"* (Türkiye'nin inşası) (s.276) ve 27.09.1937 günlü *Angriff*'ten dört sözcük: *"Modern otoriter bir cumhuriyet"* (s.250) aktarılıyor. Hepsi bu... Bunlar, yazarın *Naziler Atatürk'ü etnik temizlik, soykırım, diktatörlük vs. konularda rol model, örnek aldılar* tezini kanıtlayıcı nitelikte değildir.[60]

5)- MAX ERWIN VON SCHEUBNER-RICHTER

Scheubner-Richter, Stefan Ihrig'in, Nazilerin soykırım ve etnik temizlikte Türkiye'yi ve Atatürk'ü kendilerine örnek aldıkları tezine kanıt olarak gösterdiği Nazi partisi ileri gelenlerindendir.[61] Fakat kitapta Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı, Türk Devrimi konularında Screubner-Richter'den aktarılmış herhangi bir söz yer almamaktadır.

Scheubner-Richter, Ekim 1920'de Alfred Rosenberg aracılığıyla Hitler'le tanışmış 22 Kasım 1920'de eşiyle birlikte Nazi partisi üyesi olmuştur.[62] Mayıs 1921'de ekonomi-politik yayın organı *"Aufbau Korrespondenz"*i kuran Scheubner-Richter hem Nazi ileri gelenlerindendir hem de bu Nazi gazetesinin yöneticisidir. 13-17 Mart 1920'de başarısız *Kapp Darbesi*'nde görev aldığı gibi, 8 Kasım 1923 başarısız *Hitler (Birahane) Darbesi*'nde de Hitler'in yanında Ludendorff ile birlikte en ön safta yürümüş ve açılan yaylım ateşinde vurulup ölmüştür. Nazi hareketince kutsanan Scheubner-Richter'in yaşam öyküsü ve anıları, 1938'de Nazi partisinin onayıyla ve Nazi partisi arşivlerinden belgelerle Nazi partisi ileri gelenlerinden Paul Leverkuehn tarafından yazılarak yayınlanmıştır. Birinci Dünya Savaşı'nda, 1915'te Erzurum'da Alman konsolos yardımcısı olarak görev yapan Scheubner-Richter'in Ermenileri topluca yok etmekle suçladığı Türklere karşı öfke, kin ve nefret duygularıyla dolu raporları; savaş bittikten sonra, Almanya Dışişleri Bakanlığı'nca görevlendirilen Papaz Dr. Johannes Lepsius'un Ağustos 1919'da yayımlanan *"Deutschland und Armenien"* kitabında yer almıştır.[63] 1915'te görev yapmakta olduğu Erzurum'dan İstanbul'a, Alman Büyükelçiliğine gönderdiği konsolosluk raporlarında Türkleri Ermeni kıyımıyla

suçlayan Scheubner-Richter; savaştan sonra, 1919'da bir yandan Lepsius'un kitabında Ermenileri kıyımdan korumaya çabalayan Alman konsolos kimliğiyle yer alırken, aynı anda *Almanya'nın kurtuluşu için Yahudi kıyımı yapmak gerektiğini* savunmuş ve 1920'de Nazi partisine katılmıştır. Anadolu'da Ermeni kıyımına karşı çıkmakla övünen bir Alman'ın, Almanya'nın kurtuluşu için Yahudi kıyımı yapmayı savunması çelişik değildir; şöyle ki, Avrupa tarihinde Yahudilere uygulanan kıyımlar, hep Hristiyanlarca ve Hristiyanlığın gereği denilerek yapılmıştır. Nazi partisinin programında partinin "pozitif hristiyanlık"a bağlılığı belirtilirken, diğer bir maddede Yahudi karşıtlığının yer alması, Alman tarihinde kökleri bulunan Hristiyan-Yahudi çatışmasının bir yansımasıdır.[64]

Nazi partisinin ileri gelenlerinden Scheubner-Richter'in Ermeni kıyımına karşı fakat Yahudi kıyımından yana tutumu, S. Ihrig'in *Naziler Yahudi soykırımı yapmakta 1915 Ermeni kıyımlarını örnek, rol model aldılar* tezini çürütmektedir. Çünkü Nazi partisi, Scheubner'in Ermeni kıyımı karşıtlığını öven bu kitabı 1938'de yayımlamıştır. Kitabın Nazi partisinden onaylı olması, Nazi partisinin ***Hristiyan Ermenilerin kıyımına karşı, fakat Yahudilerin kıyımından yana*** olduğunu göstermektedir. Nazi partisi ileri gelenlerinden Scheubner-Richter'in, Nazi partisi yöneticilerinden Leverkuehn tarafından, Nazi partisi arşiv belgelerine dayanarak yazılan parti onaylı yaşam belgeseli, *Naziler Yahudi soykırımında Atatürk'ü, Türkiye'yi örnek aldılar* tezini ve propagandasını çürütmektedir.

6)- ADOLF HITLER

Stefan Ihrig, doktora tezinde Hitler'in konuşmaları, yazıları ve söyleşilerini *Nazi ileri gelenlerinin ve Hitler'in Mussolini'yi değil, Atatürk'ü örnek aldıkları* tezine kanıt olarak göstermiştir. Oysa Hitler'in konuşma ve yazıları, bu tezi doğrulamak şöyle dursun, tümüyle tersini, yani ***Nazilerin Atatürk'ü değil, Musso-***

*lini'yi örnek aldıklarını kanıtlamakta*dır. Hitler'in konuşmalarında ve yazılarında **Mustafa Kemal Atatürk 7 (yedi) kez**, buna karşılık **Mussolini 836 (sekizyüzotuzaltı) kez** geçmektedir.

Hitler'in söz ve yazılarında içinde Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı, Türk Devrimi geçen bölümler şöyledir:

1)- Aralık 1928'de Nuremberg'de bir NSDAP toplantısında konuşan Hitler, 1. Dünya Savaşı'nda ve sonrasında Alman yenilgisini tartıştı. Yine Türkiye'yi Almanya'yla karşılaştırdı:

HITLER

REDEN
SCHRIFTEN
ANORDNUNGEN

FEBRUAR 1925 BIS JANUAR 1933

Band I
Die Wiedergründung der NSDAP
Februar 1925—Juni 1926

K·G·Saur
München·London·New York·Paris 1992

"Türkiye," diyordu, *"inanılmaz miktarda kan kaybetti. Sonra devlet açlıktan ve yokluktan ötürü fiilen çöker. Almanya'nınki kadar, yalnızca Türkçe'ye çevrilmiş devasa bir çöküş. Beş yıl sonra, (çöküş] Sevr Antlaşmasına [burada Lozan Antlaşmasını Sevr Antlaşmasıyla karıştırıyor] yol açtı; bunun sonucunda Türk İmparatorluğu yeniden kurulur ve dünya bu Türk devletinden saygıyla söz eder. İç güç yerinde kalmıştı, halkına büyük geleneğini hatırlatmayı başaran ve onları ileri götüren adam (Atatürk) gelir gelmez bu güç derhal harekete geçti."*[65] (S. Ihrig, a.g.e., s.155, 156)

2)- (1929'da) Hitler'e karşı yine ihanet davası açılınca, bir savunma konuşması hazırladı. Dava duruşmaya bile gitmeden 1931'de sonlandırılmasına rağmen, konuşma varlığını sürdürüyor. Burada da yine Hitler kendisi ile Atatürk ve kendi hareketi ile Kemalistler arasında paralellikler kuruyor:

"Eğer bugün Reichswehrministerium, Nasyonal Sosyalist hareketi, anavatana en ateşli sevgiyi (besleyen], Marksist ihanetle karşılaştırırsa ve Nasyonal Sosyalistlere Komünist gibi davranmak isterse, bu, münasebetsiz milliyetçi Kemal Paşa ve taraftarlarına karşı İstanbul'da eski Türk Harbiye Nazırının sürgün edilmesine ve tutuklanmasına benzer bir insan hatası olur. Tarih bu takibatları, Almanya'nın en derin gerileme döneminin (örneklerinden] biri olarak yargılayacaktır."[66] (S.Ihrig, a.g.e., s.152, 153)

3)- 29 Ekim'de Hitler Türk milli bayramı için aşağıdaki telgrafla Türk Cumhurbaşkanı Atatürk'ü kutladı:

"Türk Milli Günü vesilesiyle, Ekselanslarım'ın kişisel iyiliğiyle ve Türk Milleti'nin refahı için en iyi dileklerimle bir araya geldiğim Sayın Ekselanslarımı içten tebrik ederim. Alman Şansölyesi Adolf Hitler." [67]

4)- Hitler, 4 Mart'ta (1935) Kemal Atatürk'e Türkiye Cumhurbaşkanı olarak yeniden seçilmesi nedeniyle tebrik telgrafı gönderdi. (dn.61-DNB.- 4. 3.1935.)[68]

5)- Hitler Cumhurbaşkanı Kemal Atatürk'ün ölümüyle ilgili olarak başsağlığı telgrafını 11 Kasım'da Türk Millet Meclisi Başkanı'na gönderdi:

"Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ve Türk Halkına Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı (des ***Präsidenten*** *der türkischen Republik) Atatürk'ün ölümü üzerine en derin üzüntülerimi bildiriyorum. Büyük bir asker, usta bir devlet adamı ve tarihsel bir kişilik öldü.* ***Yeni Türk imparatorluğunun*** *inşasında Atatürk, nesiller boyu sürecek bir anıt kurdu. Alman*

Şansölyesi Adolf Hitler. (515-DNB.-Metin / 11.11.1938.)"[69] / [70]

6)- Hitler'in 22 Ağustos 1939 Konuşmasında: *"Kemal öldükten sonra Türkiye'yi aptallar yönetiyor.'"* [71]

7)- Hitler'in **4 Mayıs 1941**'de Reichstag'da (Alman parlamentosu) yaptığı konuşmanın ilgili bölümü:

"Türkiye Dünya Savaşı'nda bizim müttefikimizdi. Bu mücadelenin hazin sonucu, bizim kadar bu ülkeye de ağır yük oldu. ***Jön Türkiye'nin büyük mahir yaratıcısı*** *o zaman şansın terkettiği ve kaderin korkunç sillesini yemiş müttefiklerin ayaklanması için harika bir* ***rol model*** *sunan ilk kişiydi."* (S. Ihrig, a.g.e., s.163)

Hitler, rol model (***vorbild***) sözcüğünü Atatürk için yalnızca 1 (bir) kez kullanmıştır. Almanya İmparatorluğu, Osmanlı İmparatorluğu, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, Birinci Dünya Savaşında yenilmiş ve Paris Barış Konferansında dayatılan çok ağır koşullu barış antlaşmalarıyla çöküş eşiğine sürüklenmişlerdi. Osmanlı İmparatorluğuna dayatılan Sevr Antlaşması ve Alman İmparatorluğuna dayatılan Versay Antlaşması her iki devleti boyunduruk altına sokmaktaydı. Atatürk önderliğinde Kurtuluş Savaşı vererek Sevr Antlaşması'ndan kurtulan Türkiye, emperyalizmin baskısı altında kıvranan bütün sömürge halklarına kurtuluşun kendi ellerinde olduğunu gösterdiği gibi, sağcısıyla solcusuyla bütün Almanlar da Versay Antlaşması'ndan kurtulmak için Türkiye'nin başarısını örnek gösteriyordu. Hitler, bu konuşmasında Atatürk'ün Sevr Antlaşmasını ortadan kaldıran mücadelesinin, Versay Antlaşmasını ortadan kaldırmak isteyen Almanya için rol model, örnek oluşturduğunu belirtmektedir. Stefan Ihrig ise doktora tezinde, Nazilerin Atatürk'ü salt Versay'ı ortadan kaldırmak için değil, etnik temizlik, diktatörlük, soykırım, muhalifleri acımasızca katletme eylemleri için rol model olarak gördüklerini ileri sürmektedir ki, Hitler'in konuşma ve yazılarında bu anlamlara gelebilecek bir sözü bulunmamaktadır.

Hitler'in Rol Modelleri

Hitler, Atatürk ve Türkiye için bir kez kullandığı *rol model* (vorbild) nitemini, pek çok kez de İtalya, Fransa, Amerika, Prusya, İngiliz milleti için kullanmıştır:

1)- Hitler'in konuşmalarında rol modeli İngilizler:

"Bunun için **rol model (vorbild)** örnek olan **İngiliz milleti**dir. onların büyüklüğü her **İngiliz**'in sloganına dayanarak: *Doğru ya da yanlış, benim atayurdum!*"[72]

2)- Hitler'in konuşmalarında rol modeli Prusya:

"Prusya-Hohenzollern liderliği altında yeni bir Alman Reich oluşumu. Bu imparatorluğun mümkün olan en yüksek güvenliği dışarıya. **Prusya model**ine (vorbild) göre iç yönetiminin organizasyonu."[73]

3)- Hitler'in konuşmalarında rol modeli Amerika:

"Bununla birlikte, bu getirilerdeki herhangi bir artış, nüfusumuzda bir artışa yol açmayacak, ancak bireylerin genel ihtiyaçlarının artmasıyla tamamen tüketilecektir. Burada, esas olarak **Amerikan Birliğ**indeki koşullar ve yaşam bilgisi aracılığıyla bir yaşam standardı **örnek/model** olarak yaratılmıştır."[74]

4)- Hitler'in konuşmalarında rol modeli Fransız hükümeti:

"Burada **Fransız hükümeti**, savaştan önceki on yılların **örnek bir modeli** (vorbild) olarak hizmet edebilir."[75]

5)-Hitler'in konuşmalarında rol modeli İtalyan devleti:

"Üniforma ile mücadele, **İtalyan devleti muazzam bir ulusal irade ve örnek bir disiplinle dolu**."[76]

6)- Hitler'in konuşmalarında rol modeli Mussolini, İtalya, Roma Yürüyüşü:

"1929 yazından beri **İtalyan örneğini** (Mussolini'nin iktidarı ele geçirdiği Roma'ya Yürüyüş eylemini) takip eden Heimwehr (1920'li ve 30'lu yıllarda Avusturya'da etkinlik

gösteren bir milliyetçi silahlı yarı askerî örgüt.) "Viyana Yürüyüşü" ilan etti." [77]

Görüleceği üzere Hitler *rol model* (vorbild) nitemini daha çok İtalya, Fransa, Amerika, Prusya, İngiliz milleti vs. için ve bunların dışında 109 kez de başkaları için kullandığı halde [78] Stefan Ihrig *Hitler'in rol modeli Atatürk'tür* tezini çürütecek olan bu belgelere hiç değinmemiş, söz etmemiş, aktarmamıştır. Bu, bir doktora tezinde yapılmaması gereken bilimsel etik dışı, yanıltıcı bir davranıştır.

Hitler Dönemi Resmi Belgelerinde Türkiye

Dr. Sezen Kılıç'ın 2011'de tamamladığı ve ilk basımı Mart 2012'de gerçekleştirilen *"Hitler'in Gizli Dosyalarında Türkiye"* adlı kitap, Nazi iktidarı süresince Alman diplomatlarının Türkiye'yle ilgili gizli yazışmalarının eksiksiz, tam metin çevirilerinden oluşmaktadır. Bu durum kitabın önsözünde şöyle belirtilmiştir:

> "(...) Yayınlanan bu çalışma ise bir döneme ait Alman belgelerinin tamamını eksiksiz olarak vermeyi hedef edinmiştir. (...) Bu belgelerin Hitler döneminde iki ülke arasında yaşananları Alman bakış açısıyla da olsa vermesinin çok önemli ve değerli olduğu değerlendirilmektedir. 1933-1944 yıllarına ait Türkiye ile ilgili bu 302 belgenin çoğu Alman Dışişleri Bakanlığı gizli belgesi niteliğinde olup, bu dönemde Türkiye ile Almanya arasında yaşanan ekonomik, siyasi, askeri ve diğer olaylar hakkında bilgi vermektedir. Bu belgeler, II. Dünya Savaşı'nda Kızıl Ordu'nun Almanya'da ele geçirdiği ve daha sonra Sovyetlerin yayınladığı belgelerden değil, 1960 yılında Amerikan, İngiliz, Alman ve Fransız tarihçilerden oluşturulan uluslararası bir grubun 1918-1945 yıllarına ait Alman dış politikasına ilişkin yayınladıkları Alman Dışişleri Bakanlığı belgelerinden oluşmaktadır. Belgelerin tamamı hiç bir yorum ve değerlendirme yapılmadan verilmiştir. (...) Belgelerin tercümesinden bir tercuman ve bir tarihçi titizliğiyle çalışılmış, genel anlamda orijinal belgeye sadık kalınmış ve serbest tercümeden kaçınılmıştır." (s.21, 22)

Hitler Almanyası'nın "Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918–1945" başlığıyla yayımlanan gizli belgelerinden Türkiye ile ilgili olanların tam metin olarak Türkçe'ye çevrilip yorumsuz olarak aktarıldığı bu kitapta yer alan belgelerde, Hitler'in ve *Nazi partisi ileri gelenlerinin Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşını, Türk Devrimini, Atatürk Türkiye'sini kendilerine örnek, rol model olarak aldığı* tezini doğrulayıcı tek söz dahi geçmemekte; fakat Nazi Almanyası ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bir çok konuda görüş ayrılığı bulunduğu, örneğin 1936 Montreaux Boğazlar Sözleşmesi konusunda iki ülkenin uzunca bir süre gerginlikler yaşadıkları gözler önüne serilmektedir.

Stefan Ihrig, tezinin kaynakları arasında resmi açıklamaları saymış olmasına karşın, 1960'ta yayınlanan ve Nazi Almanyası'nın Türkiye ile ilişkilerini belgeleyen gizli yazışmalardan söz etmiyor; çünkü bu Nazi resmi belgeleri, kendisinin *Nazilerin Atatürk'ü ve Türkiye'yi rol model aldıkları* tezini doğrulamak şöyle dursun; tersine, çekişme ve uzlaşmazlıkları ortaya koymaktadır. İşlenen konuyla ilgili kendi tezine aykırı kanıtları yok sayıp dışlamak, bilimsel bir tutum değildir.

Hitler'in rol modeli Atatürk'tür ve Nazizmin kaynağı Kemalizm'dir tezi, bilimsel etik kurallar çiğnenmeksizin savunulabilecek bir tez değildir. "Nazi İmgeleminde Atatürk" kitabının, Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni Nazizmin ve Faşizmin kaynağı olarak damgalayıp karalamaya yönelik, inandırıcılığı ve etkisi "doktora tezi" etiketiyle artırılmış bir propaganda çalışması olduğu görülmektedir.

NAZİ İKTİDARI ÖNCESİ WEİMAR CUMHURİYETİNDE (1919-1933) HİTLER KARŞITI DEMOKRAT CUMHURİYETÇİ ALMANLARIN ROL MODELİ ATATÜRK ve TÜRKİYE

"Nazi İmgeleminde Atatürk" başlıklı doktora tezinin ilk bölümü: *"Almanya'ya Türk Dersleri"* başlığını taşıyor. Yazar bu bölümde Atatürk'ün Samsun'a çıktığı 19 Mayıs 1919'dan Lozan Barış Antlaşmasının imzalandığı 24 Temmuz 1923'e dek 4 yıllık süre içerisinde Almanya'da yalnız Naziler'in değil, bütün Alman basınının Türkiye'nin Ulusal Kurtuluş Savaşını örnek göstererek övdüğünü, fakat Nazi basınının Atatürk'ü ve Türkiye'nin başarılarını diğer gazetelerden daha ateşli biçimde rol model, örnek olarak gösterdiğini ileri sürüyor:

> "Mayıs 1919'da Mustafa Kemal Paşa Doğu Anadolu'ya ayak bastı ve Türk Cumhuriyetinin resmi tarih yazımının bize anlattığına göre, Türk Bağımsızlık Savaşı başladı. (...) Dört yıl, 1919'un ortasından 1923'ün ortasına kadar süren bir mücadeleyle Türk milliyetçiler Lozan Antlaşmasıyla (1923) anayurtlarını güvenceye aldı ve böylece bir Paris Barış Antlaşmasını, Sevr Antlaşmasını (1920) düzeltti.
>
> Çaresiz ve kimsesiz Almanya'nın gözünde bu, milliyetçi bir düşün gerçekleşmesiydi ya da daha doğrusu **aşırı milliyetçi pornografiye benzer bir şeydi**. (...) Türk Bağımsızlık Savaşı Weimar Cumhuriyetinin büyük bir medya olayı

haline geldi. Örneğin Hitler'in paramiliter SA'sının (Sturmableilung: Fırtına Kıtası) lideri **Ernst Röhm**'ü alalım.[79] Anılarında **Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüşünden (Ekim 1922) önceki haftalarda dünya siyasetine *"Kemal Paşa'nın öncülük ettiği Türk Bağımsızlık mücadelesinin eğemen olduğu"*nu yazdı.**[80] Ya da Nazi gazetesi *Völkische Beobachter*'in aşağı yukarı aynı zamanda, Eylül 1922'de ifade ettiği şekliyle, Mustafa Kemal'in adı herkesin dilindeydi.[81]

Naziler de, Türkiye'yi saplantılı bir biçimde izleyen bu kimsesiz ve çaresiz Almanya'nın bir parçasıydı. (...) **Naziler Türkiye ile "büyüdü"** ve Türkiye'deki olaylardan ve **Almanya'ya potansiyel 'Türk Dersleri'nden, diğer Alman milliyetçilerinden daha fazla heyecanlandı.**" (s.24)

Yeni demokrasiye ve Versailles Antlaşmasına duyulan yaygın tiksinti nedeniyle, savaştan hemen sonraki yıllarda merkez siyasetin yerini saptamak son derece zordur. **Cumhuriyetçi ve liberal** *Vossische Zitung* gibi merkezci gazeteler bile, Türkiye söz konusu olduğunda çoğu kez aşırı sağa benzer görüşler ifade etti. **Sosyal Demokrat** *Vorwarts* bile her zaman olmasa bile bazen Türk Bağımsızlık Savaşıyla ilgili haberlerde genel eğilimlerle buluştu. (s.29)

"Anadolu'daki olayların Türkiye'yi aşan daha büyük bir anlamı vardı ve Alman gözlemciler başından beri bunun farkındaydı. Ta başından itibaren **Alman basını Türkiye'nin Almanlar için bir rol model olabileceğ**ini farketti." (...) "Başlangıçta doğrudan **"Türkiye'den öğrenme"** çağrıları olmasa bile, medya Almanya'nın orada öğreneceği bir şey olduğunu güçlü bir şekilde iletti.

Oysa gerçekte, III. Reich denien Nazi iktidarı öncesi, 1919-1933 Weimar Cumhuriyeti döneminde bütün Alman gazeteleri içerisinde Nazi gazetelerin oranı yüzde bir bile değildi. Nazi iktidarı öncesi Alman gazatelerinin, aşağıda adları sıralan bir bölümü, Nazi değildir ve şu anda ağ üzerinden erişilebilir durumdadır:

Baruther Anzeiger 1925-1942
Baruther Heimatland 1932-1939
Baruther Heimatland 1932-1939
Berliner Börsen-Zeitung 1857-1930
Berliner Lokal-Anzeiger 1910-1929
Der Montag 1910-1929
Die weite Welt 1929
Berliner Morgenpost 1933
Der Brummbär 1933
Berliner Tageblatt und Handels-Zeitung 1877-1939
Haus, Hof und Garten 1929
Jede Woche Musik 1929
Moden-Spiegel 1929
Berliner Volkszeitung 1890-1930
Briesetal-Bote 1902-1943
Der praktische Landwirt im Briesetal 1925-1931
Zeitgeschehen im Wochenbild 1925-1930
BZ am Mittag 1929
Der Montag 1910-1929
Der praktische Landwirt im Briesetal 1925-1931
Deutsch-chinesische Nachrichten 1930-1939
Deutsche allgemeine Zeitung 1918-1931
Die weite Welt 1929
Dziennik Berliński 1915-1939
Fehrbelliner Zeitung 1925-1941
Fikr-i.az.ad 1924
Gewissen 1919-1929
Goldaper Kreisblatt 1908-1929
Greifenhagener Kreiszeitung 1914-1921
Groß-Strehlitzer Kreisblatt 1915-1926
Groß-Wartenberger Kreisblatt 1908-1925
Gulsan 1924-1928
Gumbinner Kreisblatt 1907-1930
Haus, Hof und Garten 1929
Heimat und Ferne 1932-1935
Jede Woche Musik 1929
Moden-Spiegel 1929
Münsterberger Kreisblatt 1888-1931
Nakanune 1922-1924
Nas mir 1924-1925
Neue Vetschauer Zeitung 1902-1944
Oberschlesien im Bild 1934-1936
Der oberschlesische Wanderer 1833-1936
Oberschlesische Zeitung 1908-1924
Oderberger Zeitung und Wochenblatt 1929-1933
Die Post aus Deutschland 1925-1927
Reichswart 1920-1936
Rheinsberger Zeitung Illustrierte Beilage 1926-1931
Rheinsberger Zeitung Illustrierte Unterhaltungsbeilage 1925-1926
Rheinsberger Zeitung 1912-1942
HJ im Vormarsch / hrsg. vom Bann 24 der Hitler-Jugend 1934
Rheinsberger Zeitung Illustrierte Beilage 1926-1931
Rheinsberger Zeitung / Illustrierte Unterhaltungsbeilage 1925-1926
Die rote Fahne 1918-1933
Rul 1920-1931
Schwedter Tageblatt 1925-1941
Senftenberger Anzeiger 1932-1933
Sonntagsruhe 1932-1934
Sorauer Tageblatt 1923-1944
Spandauer Zeitung 1925-1933
Stettiner General-Anzeiger 1936-1937
Strehlener Stadtblatt 1835-1843
Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force : SHAEF 1945
Teltower Kreisblatt 1856-1944
Heimat und Ferne 1932-1935
Sonntagsruhe 1932-1934
Unser Teltow 1935-1939
Türkische Post 1926-1943
Unser Teltow 1935-1939
Unterhaltung, Wissen und Heimat 1938
Vossische Zeitung 1918-1934
Die Post aus Deutschland 1925-1927
Die Voss 1921-1925
Zeitbilder 1918-1934
Die Voss 1921-1925
Vremja 1921-1924
Zabrzer (Hindenburger) Kreisblatt 1915-1926
Zeitbilder 1918-1934
Zeitgeschehen im Wochenbild 1925-1930

Almanya'nın 1919-1933 arası Weimar Cumhuriyeti döneminde, Nazi olmayan gazetelerden başka, bütün içindeki yeri yüzde biri aşmayan bir iki Nazi gazetesi vardı. Ihrig bunlara odaklanıyor:

> Göreceğimiz gibi *bir çok gazete* Türkiye'yle ilgili olarak "**rol model**" terimini sıkça kullandı: bu terim, haberciliklerine geriye dönük olarak dayatılmaz. Daha **1921**'de Naziler *Völkische Beobachter* (gazetesinde) ***'Türkiye Rol Model'*** (der **Vorkampfer**) başlıklı ***bir*** makale yayınladı."[82] (s.30)

> "Erken Weimar Cumhuriyetinde yalnızca *Kreuzzeitung* değil, *siyasal sağdan aşırı sağa kadar gazeteler* ne olursa olsun konuyu canlı tuttu. Alman basınında Türkiye'ye bu kadar

çok makalenin ayrıldığı başka bir dönem hiç olmadı." (s.41)

"Türkiye ile ilgili haberlerin büyük bölümü İtilaf (İngiltere, Fransa, İtalya) haber ajansları ve itilaf ülkelerinin gazeteleri üzerinden Almanya'ya ulaşıyordu." (s.42)

Dersler: Bir Rol Model Olarak Türkiye

Kitabın *"Dersler: Bir Rol Model Olarak Türkiye"* arabaşlıklı bölümü Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından sonraki dönemi işliyor:

"Lozan Antlaşması imzalanınca *gazeteler* doğal olarak sevindi. Kemalistlerin kendi *"Türk Versailles"*ını kendi başına düzeltme başarısı, Türkiye'nin rol model niteliğini gösterdi. **Belli başlı bütün gazeteler** Türklerin başarı öyküsünü özetleyen ve dersler çıkaran uzun denemeler yayınladı. *Kreuzzeitung* birinci sayfasının yarısından çoğunu Türk mucizesine ilişkin bir değerlendirmeye ayırdı. Önemli paragraflarından biri şöyle diyordu:

"Bir kölelik barışına boyun eğmeme irade[leri], askeri yiğitlikleri ve dünya siyasetinin elverişli kümelenmesi, Türklerin doğuştan siyasal becerisini de unutmayın, bu başarıyı gerçekleştirdi. Bir ayaklanma ve zafer bu yolla olanaklı olur. ***Türkiye bu şekilde bizim rol modelimiz olabilir ve olmalıdır.***"[83]

Makale Anadolu'da planlanan seçimlerle, **Kemalizm**le ve **azınlıkların imhasının Türklerin völkisch (ırksal) gücü bakımından "olumlu rolü"**yle ilgili yorum yaparken, yakın zamanlardaki Türk olaylarında daha fazla **rol model** nitelikler bulmaya devam etti." (s.68)

Almanya'da Nazi çizgisinde olmayan bütün diğer gazeteler Lozan Barış Antlaşması'nı *Türk zaferi* olarak kutluyor ve hepsi *Türkiye'yi örnek gösteriyor*:

"*Türkiye'den öğrenme* çağırıları erken **Weimar Cumhuriyetinin Alman basınında her yerde hazır ve nazır**dı. **Mer-**

kezden aşırı sağa kadar bir sürü gazete, yorumcu ve politikacı Türk rol modelini kabul etmekteydi (elbette sol, olayları tamamen farklı gördüğü halde). Çeşitli "**Türk dersleri**" saptadılar ve bunları Almanya'yı kurtarmanın ve özgürleştirmenin tek yolu olarak yaydılar." (s.95)

26 Ağustos 1922 Büyük Taarruz, 30 Ağustos 1922 Büyük Zafer ve 9 Eylül 1922 İzmir'in Yunan İşgalinden Kurtuluşu, yalnız Almanya'da değil, tüm dünya basınında baş sayfalarda iri puntolarla duyurulmuş tarihsel olaylardır. Nazi iktidarı öncesi 1919-1933 Weimar Cumhuriyeti döneminde, Cumhuriyet karşıtı monarşist Nazi gazeteleri 1920-1923 arası bütün Alman gazeteleri içinde çok küçük bir yer tutmakta, ezici çoğunluğu Nazi karşıtı olan ve içlerinde Komünist ve Sosyalist gazetelerin de bulunduğu bütün Alman basını Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Sevr Antlaşma Tasarısını ortadan kaldıran Lozan Barış Antlaşmasını büyük övgülerle ve Almanya'nın da Sevr benzeri Versay Antlaşması'ndan kurtulmak için örnek alması gereken bir durum olarak duyurmuşlardı. Fakat, Cambridge onaylı Stefan Ihrig doktora tezinde, Nazilerin ve aşırı sağcıların can düşmanı Komünist ve Sosyalist gazetelerin emperyalizme ve işgale karşı bu Türk başarılarını nasıl duyurduğundan hiç söz edilmemiştir; çünkü bunlardan örnekler sunulduğu anda, *Atatürk'ün ve Türkiye'nin 1919-1923 yılları arasında Almanya'da en çok Cumhuriyet düşmanı Monarşist Naziler tarafından rol model olarak alındığı* savı çökecektir.

1919'da Paris Barış Konferansı'nda Almanya'yı boyunduruk altına sokan Sevr Antlaşmasına benzer Versay Antlaşlaması imzalandığında, Hitler gibi aşırı sağcılar daha Nazi partisini kurmuş değillerdi. Alman Komünistleri ve Komünist III. Enternasnonal örgütü, Almanya'yı köleleştirici maddeler içeren bu antlaşmaya en yüksek sesle karşı çıkarken, Hitler ve çevresi Versay'a karşı çıkan komünistleri suikastle yok etmeye çalışmaktaydı. Onların katlettikleri Rosa Lüxemburg ve Karl Leibnect'in bağlı bulunduğu Komünist Enternasyonal'in Versay Antlaşmasına karşı çıkan Haziran 1919 duyurusu şöyleydi:

Bütün Dünya Emekçilerine![84]

5 yıl önce soygun savaşını başlatan hükümetler, şimdi ona soyguncu bir barışla son verme girişimindeler. İngiliz, Fransız, Amerikan burjuvazisi Versay'da, barış koşulları diye adlandırdıkları koşullarla Alman burjuvazisinin temsilcilerini teslim aldılar. Versay yeni bir *Brest* oluyor. Versay antlaşmasının her maddesi şu ya da bu halkın boynuna geçirilmiş bir ilmiktir. Muzaffer koalisyonun gazabı ve intikam hırsı sınır tanımıyor. Anglo-Fransız ve Amerikan burjuvazileri "Milletler Cemiyeti"nin kuruluşunu ilan ederken aslında bütün Avrupalı ulusların iradelerini alaya alıyor. Müttefik devletlerin burjuvazisi Almanya'yı parça parça etmeye çalışıyor. Almanya'nın birçok bölgesi kopartılıp ondan ayırılıyor, kömürü ve ekmeği yağmalanmak isteniyor, ticaret filosu elinden alınıyor, Almanya baş döndürücü miktarlarda tazminat ödemeye zorlanıyor. Sözde başka ülkelerin ilhak edilmesine karşı savaş yürütmüş olan İttifak Devletleri burjuvazisi, şimdi bizzat en kaba, en sinik biçimlerde ilhaklara girişti. Daha önce Almanya'ya ait olan sömürgelere şimdi hayvan sürüleri gibi davranılıyor. Müttefik emperyalistleri ellerine büyük bir neşter geçirdiler ve Almanya'nın canlı gövdesinde anatomi çalışıyorlar... Uluslararası jandarmalar -bunlar, kendilerine dünya "demokrasi"sinin temsilcileri süsü veren Anglo-Fransız ve Amerikan emperyalistleridir. (...) Laf ta Versay Barış Antlaşması'nı protesto eden şimdiki Alman hükümeti, aslında Müttefik emperyalistlerin Alman işçi sınıfı üzerindeki şeytani planlarına yardımcı oluyor. (...) Scheidemann ve Ebert'in yönettiği Sosyal Demokratlar, Müttefik emperyalistlerine yaranmak için Karl Liebknecht'i, Rosa Luxemburg'u öldürdüler ve Alman işçilerinin Sovyet iktidarını hedefleyen büyük hareketini kanla, ateşle bastırdılar. (...) Versay Barış koşulları göstermiştir ki, emperyalizm tek

bir ülkede bile yaşadığı sürece, zorbalık ve soygunculuk da yaşamaya devam edecektir. (...) Kahrolsun Versay Barışı! Kahrolsun yeni Brest! Kahrolsun sosyal-hainlerin hükümeti! Yaşasın bütün dünyada Sovyetler iktidarı!

Komünist Enternasyonal
Yürütme Komitesi Başkanı
G. *Zinovyev,*
Petrograd, Haziran 1919

Türkiye'nin işgaline ve Sevr Antlaşmasına karşı çıkan Komünist Enternasyonal'e Makul Bey'in sunduğu raporun Türkiye'ye ilişkin bölümleri de şöyleydi:

"Doğu Sorunu Üzerine Tartışma"[85]

Komünist Enternasyonal Üçüncü Kongresi
22 Haziran-12 Temmuz 1921

Türkiye özgürlüğünü yetirmemiş olan ve tüm devrimci örgütlerin bir üssünü oluşturan biricik ülkedir. Türkiye'deki yoldaşlarımız, Sovyet Rusya'nın bundan böyle bir barış ve yeniden inşa evresine girmesiyle ellerinden silahlarını bırakmamışlardır, zulüm ve baskı dünyasına karşı savaşlarını sürdürmektedirler.

Türkiye'deki durumun geçen yıla göre, bu yıl çok daha iyi olduğunu kabul etmek gerekir. Emperyalist Ermeniler olan Taşnakların devrilmesini izleyen koşullar (-bilindiği gibi Taşnaklar iktidarı komünistlere terketmek zorunda kalmışlardır-), Batılı emperyalistlerin işine yarayan, ama mücadele eden halklara zerre kadar yararı olmayan kanlı Türk-Ermeni kıyımına son verdi. Türkiye, kendisini Doğu'dan tehdit eden bu tehlikeyi ortadan kaldırdıktan sonra, *İngiltere'nin bilinçsiz aleti Yunanistan'a* hissedilir iki darbe indirdi. Bu tehlikenin de çok yakında ortadan kalkacağına ve zaferin, Anadolu halklarının şiddetle ihtiyaç duydukları barışı sağlayacağına inanıyoruz.

Bu başarılı savunma, Anadolu halklarının sıkıca birbirlerine kenetlenmeleri ve güçlerini birleştirerek düşmana karşı çıkmaları sayesinde gerçekleşti. Halklar, ortak tehlike karşısında aralarındaki tüm görüş ayrılıklarını ve birbirlerinden farklı amaçlarını unuttular. **Tüm ezilen halklar, kurtuluş mücadelesinde onları örnek almalıdır.**

Protokoll der Kommunistischen Internationale
3. Weltkongress. ss.1004-1005

Komünist Enternasyonal örgütü, bu *Almanca* raporun son tümcesinde Atatürk önderliğinde verilmekte olan Türk Kurtuluş Savaşı'nı dünyadaki tüm ezilen halklar için ***örnek, rol model*** olarak göstermiştir.

Almanya Komünist Partisi'nce Komünist Enternasyonal örgütüne sunulan Arthur Rosenberg imzalı raporda, Türkiye'nin durumu şöyle tanımlanıyordu:

Doğu Üzerine Bezirganlık[86]

(...) Nasıl Versay Anlaşması Orta Avrupa'ya huzur getiremediyse, Sevr'deki yağmacı barış da Türkiye sorununu çözemedi. İlkin bezirganlar, paylarına düşecek parçanın büyüklüğü konusunda bir türlü anlaşamadılar; ikincisi, hasta adam, kendinden pe beklenmeyen bir yaşama gücü gösterdi. Büyük bir öfkeyle silkindi ve kendisine saldıranları zor duruma soktu. Gerçi İngilizler İstanbul'u işgal etmeyi başardılar ama Anadolu'nun içlerinde yeni bir Türk hükümeti doğdu. Başında Kemal Paşa'nın bulunduğu bu Ankara Hükümeti, Türkiye halkının Batılı kapitalist sömürücülere karşı direnişini örgütlemeyi başardı. Kemal, bu çabasında Sovyet Rusya'dan destek aldı. Ama bunun dışında, Ankara diplomasisi, İttifak Devletleri arasındaki çekişmelerden ustaca yararlanmasını bildi. Fransa kazanıldı, İngiltere dışlandı ve işte bugün Kemal Paşa hedefine ulaşmak üzere. (...) Doğunun ezilen halklarının Hindistan'dan Mısır'a, Suriye'den Mezopotamya'ya yükselen

ayaklanması, bu cicili bicili anlaşmaları paramparça edecektir.

Internationale Presse-Korrespondenz
23 Mart 1922, sayı 34, ss. 272-273

Türk ordularının 9 Eylül 1922'de İzmir'i Yunan işgalinden kurtarması üzerine, Komünist Enternasyonal'in Almanca yayınında yer alan Yürütme Kurulu imzalı yazı, Kemal Paşa önderliğindeki Türkiye'nin zaferini, Versay Anlaşmasına karşı mücadelede Almanlara örnek olarak gösteriyordu:

Türkiye Halkına Barış
Avrupa Emperyalizmine Savaş[87]

(...) Türkiye'nin, tepeden tırnağa silahlı İttifak Devletlerine, kendini savunmadan sonsuza dek teslim olması istendi. Ne var ki Sovyet Rusya'nın mücadele eden ve zafer kazanan Kızıl Ordu'sundan cesaret alan Türkiye halkı, peşpeşe savaşlardan bitkin düşmüş olduğu hade, silaha sarıldı ve üç yıl süren mücadele sonunda canını kurtarmasını bildi. İngiltere'nin donattığı Yunan ordularını kaçmaya zorladı. İstanbul ve Çanakkale Boğazı dışında, tüm Anadolu'yu yabancı ordulardan temizledi. Türk ordularının zaferi, zalimlerin de gücünün sınırlı olduğunu, halklar bir kez özgürlük için ayağa kalktılar mı, *Versay'da barış anlaşmaları adı altında kendilerine vurulan tüm kölelik zincirlerini paramparça edeceklerini, bir kez daha kanıtlamıştır.* (...) *Kemal Paşa'nın zaferi*, emperyalizm çağında "çatışmaların bir bölgeye hapsolup kalamayacağını" dünyanın başka bir bölgesine kaçıp saklanmanın mümkün olmadığını bütün açıklığıyla göstermiştir. (...)

Moskova, 25 Eylül 1922
Komünist Enternasyonal
Yürütme Komitesi
International Presse-korrespondenz
27 Eylül 1922, sayı 189, Özel Sayı

Komünist Enternasyonal'in 14 Ekim 1922 günlü Almanca yayınında "Türk zaferi" Sovyet Rusya ile dayanışmanın bir meyvesi olarak görülüyor; ve Türk Deneyimi"nin tüm Doğu halkları için öğretici olduğu vurgulanıyordu:

Türk Zaferi ve Doğu / M.N.Roy[88]

(...) *Türk zaferi,* ancak Türkiye halkı kendi önderlerini entrikacı diplomatlarla oynaşmaktan vazgeçmeye ve devrimci Rusya'nın dostluğuna cesaretle dayanmanın zorunlu olduğunu görmeye zorladığı zaman, tam bir zafer haline gelecektir. Aynı şey, ***Türk deneyinden pek çok şey öğrenecek*** *olan tüm öteki Doğu halkları* için de geçerlidir.

International Presse-korrespondenz

14 Ekim 1922, sayı 199, ss. 1333-1334

Komünist Enternasyonal örgütü, Lozan Barış Antlaşması'na da önemle eğilmiş; S. Brike imzalı raporda, Türkiyeyi köleleştirmeyi amaçlayan Sevr antlaşmasını geçersiz kılan Lozan Antlaşması ile sonuçlanan Türk Bağımsızlık Savaşı en başından başlayarak ayrıntısıyla anlatılmış ve Türk mücadelesi, Sevr benzeri Versay Anlaşması boyunduruğundan kurtulması için Almanya'ya örnek, rol model olarak gösterilmiştir:

Lozan Konferansı[89]

S. Brike
8 Ağustos 1923

I. Yunan Ordusunun Yok Edilmesi ve Versay Antlaşmasının Yeniden Gözden Geçirilmesinin Başlangıcı. (...)

II. Müttefik Devletlerin Ortadoğudaki Çıkarlarında Nitelik Farkları. (...)

III. Ruhr İşgali ve Lozan'daki Görüşmelerin Kesilmesi (...)

IV. İkinci Lozan Konferansı ve Çalışmaların Gidişi (...)

V. Ren Bölgesinde İngiliz-Fransız Çelişmelerinin Keskinleşmesi ve Fransızların Lozan'da Boyun Eğmesi. (...)

VI. Sonsöz (...) Lozan'da hukuken tanınmış olan **Türkiye'deki ulusal devrim** (...) Avrupa emperyalizminin güçlerine karşı çıkan **parlak bir etken**dir. Bu anlamda Lozan Konferansının sonucu sadece **Türkiye burjuvazisi için büyük bir zafer** olmakla kalmamakta, aynı zamanda sosyal devrimin gelişmesi yönünde etkin kuvvetleri de güçlendirmektedir.

Lozan Antlaşması sadece Sevr'in mekanik bir tasfiyesi anlamına gelmiyor. **Bu antlaşma, Versay Antlaşması ile boyunduruk altına alınmış olan ve kurtuluş yolları arayan Avrupa ve Asya'nın geniş halk kitlelerindeki derinlemesine devrimci sarsıntıların da bir ifadesi**dir. İlk kez Lozan, bu süreci belleklerde canlandırdı. Boşuna Fransa "Türkler gerçi savaşı kaybettiler ama barışı kazandılar" demek zorunda kalmamıştır. Aynı şekilde açık yürekli Japon delegesi de, şu sözleri söylemeden edememiştir:

"Eski düşmanlarımız arasında savaştan saygınlığını yitirmeksizin ve **barışçı gelişmelerin tüm olanaklarına sahip** olarak çıkan **tek devlet, Türkiye** olacaktır."

Bu, Versay sisteminin temellerinin yıkılmasındaki ilk aşamadır. Ama **Lozan Konferansı, Versay sisteminin çatısının parçalanmasına** da **parlak bir ışık** tutmuştur.

Almanya'da Nazi karşıtı sol çizgide gazetelere bakıldığında, örneğin ***Berliner Tageblatt*** gazetesi, Türk ordusunun İzmir'i Yunan işgalinden kurtarmasını, günlerce, birinci sayfadan ve kimi kez birinci sayfanın büyük bölümünü kaplayan çok uzun yazılarla; sol liberal *Vossische Zetung*, *Zeit Bilder* 17 Eylül 1922 günü birinci sayfadan Atatürk fotoğrafı eşliğinde; Berlin'de Rus abecesiyle yayımlanan *RUL* gazetesi 13.09.1922 günlü sayısında birinci sayfadan duyurmuştur.

NACHTSPUK

Novelle von Walter Wolff

Gedankenvoll lehnend, stand sie lange. Die Dunkelheit weitete den Blick. Im Dunkelblauen weiter der Bäume Knospenduft. Auf der Fahrbahn. Aber sie sinnen von beiden Seiten der die Wipfel zueinander streben, liegt sie und unterteilt den weiten Mondschein schmales, spitzenhaftes Band. Durch der Bäume Kronen streicht von Zeit zu Zeit der Wind, dann ist es, als gleite eine Geisterhand liebkosend über die Blätter. Die Baumkronen bergen wachendes Leben zwischen schlafenden Häusern. Nachtern duftet herbstfeuchtwend schwer.

Ein drohloses Gebilde aus Metall und Nesseln und Glas und Stirnen und Licht taucht aus Dunkelheit und Stille die Straßenbahn. Hält mit schwerem Rad. Fährt knallend weiter. Taucht wieder unter in Schweigen und Nacht.

Aus dem Fenstern, der um die Haltestelle flitternd schwebt, sieht Elisabeth Cohn den Fuß zögernd ins Trottoir, das sie körperschwerelos umfängt.

Es schaudert Elisabeth Cohn. Alles ist so [illegible] belebt heuer. Ein Spuk ist ein Zaubermittel. Unerlöschliche Angst schüttet die die Sinne zusammen. Lange Atemzug durchrinnt. Endlich Ruhe. Ihr den Fuß und beschwingt doch wieder ihre Gedanken. Cohn erst es ist, daß sie der Nacht Abenteuerlust-Einfall nun entlief.

Sie denkt an das Gespräch, das allmählich die Straßen durchgleicht, einsamen Feierabendlinien auffasert. Denkt an die Leiterfläche, die Verantwortungen, die Verpflichtungen, von denen die Zeitungen Morgen um Morgen zu berichten wissen.

In den dunklen Tannen, hinter dem Steinpfeilern der Villen, zwischen den Büschen der Anlagen — regt sich da nichts? Wittern sich nicht lauernde Menschen Augen unter den Bäumen am Park?

Und im Geiste sieht Elisabeth Cohn sich bereits niedergeschlagen, am Boden liegend, wehrlos fremden Willen preisgegeben. Es ist schon so, erschauert; liest schon das Bericht der Mordkommission . .

Wenn sie erst daliegt!

Nun hat sie die Straße hin der Fuß. Nur den Weg durch den Park noch — dann ist sie in Sicherheit.

Aber auch der Park ist anders als sonst.

Sie hat sich oft durchschlichen, bei Tage und bei Nacht. Und auch jetzt Nacht stets mit sicherer Sicherheit.

Aber heute . .

Es gibt solche Stunden. Da ist das unheimliche Gewicht über den Menschen. Da ist die Natur voller Geheimnisse schwer. Und der Mensch nur ein armes kleines Atom, Spielball des Schicksals, und der eigenen Ohnmacht sich bewußt.

Und heute ist Elisabeth Cohns Stunde.

Nun umfängt sie der Parks schweigendes Dunkel. Silhouetten, so natürlich! Nebel Tierzeug huscht über den Weg, flattert fassenlos von Baum zu Baum, kommt heiße Atemluft in den Ohren.

Und da:

Als zuckt Elisabeth Cohn zusammen,

Nachrichten Kemal Paschas, des Führers der türkischen Armee in den siegreichen Kämpfen gegen die Griechen.

Almanya'nın *Berliner Volks-Zeitung, Briesetal-Bote, Deutsche Allgemeine Zeitung, Nakanune, RUL, Die Voss* gibi Nazi karşıtı gazeteleri Türk Kurtuluş Savaşı'nı Nazi gazetelerinden daha çok övmüş ve örnek göstermişlerdir. Fakat Stefan Ihrig, doktora tezinde, bunları yok sayarak, şöyle diyor:

> "Türk başarısını Almancaya tercüme etmenin "farklı yolları" olmasına rağmen, **bazıları** (Hitler, Nazi partisi) **Türkleri harfi harfine örnek alacak** ve böylece **"Türkiye'den öğrenme" tehlikesi**ni gösterecekti. "Rhine kıyısında" değil Münih'te, **"Alman Mustafa"** rolüne önerilen **Erich Ludendorff ve Hitler, Türk örneğini eyleme "tercüme" etmeye kalkışacaktı**." (s.96)

Stefan Ihrig'in kitabı tarandığında, Naziler Türk ordusunun 9 Eylül 1922'de İzmir'i Yunan ordusundan kurtarmasından neredeyse hiç etkilenmemiş, Nazi partisi gazetesi *Völkischer Beobacter*, 13 Eylül 1922'de Mustafa Kemal ve Türkiye'den yalnızca bir kez "Mustafa Kemal adı herkesin dilinde"[90] diyerek söz etmiş; fakat bu Nazi gazetesi Lozan Barış Antlaşmasının imzalandığı

1923 yılında, gerek bu olaydan gerekse Türkiye'den ve Atatürk'ten hiç söz etmemiş görünmektedir. Almanya'nın Nazi olmayan Nazi karşıtı gazetelerinin büyük ilgisiyle karşılaştırıldığında, Nazi basınının Türk Kurtuluş Savaşı'na ve Lozan Barış Antlaşması'na ilgisizliği apaçık ortadayken; yazar, Hitler'in 9 Kasım 1923 başarısız *"Birahane Darbesi"*nde ***Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşını birebir örnek aldığını*** savlıyor ve bu savı kanıtlamaya girişiyor. Nasıl mı? Görelim.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MONARŞİST HİTLER VE NAZİ PARTİSİNİN CUMHURİYETİ YIKMAYA YÖNELİK SİLAHLI KALKIŞMASI 9 KASIM 1923 "BİRAHANE DARBESİ"NİN ROL MODELLERİ BÜYÜK FREDERİCK, BİSMARCK ve MUSSOLİNİ

Hitler ve Nazi partisinin Ludendorff gibi ileri gelenleri 9 Kasım 1923'de Bavyera'da Münih'te yerel yönetimi bir darbeyle ele geçirip, ardından başkent Berlin'e yürüyerek, ***Weimar Cumhuriyetini yıkıp Monarşist yönetim kurmak*** amacıyla bir darbeye kalkıştılar. "Birahane Darbesi" adı verilen bu girişim başarısız oldu. Hitler, Ludendorff ve diğer elebaşılar tutuklanıp yargılandılar.

Stefan Ihrig, kitabının *"Münih'teki Ankara, Hitler Darbesi ve Türkiye"* başlıklı 2. bölümünde (s.97) Hitler'in bu eylemde Atatürk'ü, Ankara Hükümeti'ni, Türk Kurtuluş Savaşını birebir örnek aldığını ileri sürüyor ve kendisinden önce bu darbeyi konu alan akademisyenlerin *Hitler'in Mussolini'yi örnek aldığını savunan* akademik yayınlarını, gerçeğe aykırı olarak niteliyor:

> "Bu iktidarı ele geçirme girişimi, tarih yazımındaki mevcut bilgeliğin aksine, ***Mussolini'nin "Roma Yürüyüşü" örneğinden değil, Mustafa Kemal'den ve Anadolu'daki olaylardan esinlendi.***
>
> Mussolini çoğu kez Nazilerin birinci rol modeli olarak görülmüştür. Bu görüş kısmen Hitler'in "Alman Mussolini" olduğuna ilişkin Hermann Esser'in ikonik alıntısından etkilenmiştir.[91] (...) hatta Hitler Darbesinin Roma Yürüyüşünü açıkça kopya etme amacı taşıdığı sonucu çıkarılmasına yol açtı.[92] Çok az sayıda tarihçi darbe öncesi genel atmosferin parçası olarak Atatürk'ten söz eder, **Nazizm ve Hitler araştırmalarında Türk etkisi** bir kural olarak atlanır." (s.99)
>
> "Erken dönem Nazizm anlatımlarında **Mustafa Kemal** genellikle hiç yoktur ve yalnızca Mussolini'nin Naziler üzerindeki etkisinden söz edilir. Ama **Atatürk çok daha büyük bir rol oynadı.** (...) Naziler Türkiye ile büyüdü." (s.101)

Hitler'in Mussolini'yi değil, Atatürk'ü rol model ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı örnek aldığını ileri süren yazar; bu tezin yeni ve kendisine ait özgün bir buluş olduğunu belirtiyor.

Nazi Basınında Türkiye

Kitabın *"Nazi Basınında Türkiye"* (s.102) başlıklı bölümünde yazar, 1919-1923 arası dönemde Nazi olmayan bütün Alman gazetelerinin Anadolu'daki Türk direnişini övgüyle duyurduklarını gösterdiği halde, Nazi partisinin *Völkscher Beobachter* ve

Heimatland gibi bir iki gazetesinde yer alan övgüleri öne çıkararak, *Nazizm'in kaynağının, kökünün, öncülünün, ilk örneğinin, rol modelinin, öğretmeninin Atatürk ve Türk Bağımsızlık Savaşı olduğu* tezine kanıt olarak sunuyor:

> "Naziler "Türk yöntemlerine" ve "çözümlerine" meftun (aşık) idi." (...) Naziler "Türk dersleri"nin en ateşli ve değişmez savunucuları oldu." (s.114)

diyen yazar, Nazilerin haftalık gazetesi Heimatland'ta "Birahane Darbesi"nden kısa süre önce yayımlanan altı bölümlük bir yazı dizisini, tezinin en önemli kanıtı olarak gösteriyor.

> "Altı bölümlük Heimatland gazetesi yazı dizisi Bağımsızlık Savaşı sırasında Kemalistler'le birlikte askerlik yapan Hauptmann (Yüzbaşı) Hans Tröbst tarafından yazıldı." (s.116)

Hans Tröbst, Türk Kurtuluş Savaşı'nı Anlatıyor.

31.01.1921-02.08.1923 arası Anadolu'da bulunan Alman Yüzbaşı Hans Tröbst'ün General Ludendorff'un isteği üzerine yazdığı Türkiye izlenimlerinden oluşan bu yazı dizisinde, Dünya Savaşından yenik çıkan ve Sevr Antlaşması'yla parçalanıp yokoluşa sürüklenen Türkiye'nin, Mustafa Kemal önderliğinde toparlanıp dirildiği anlatılarak; Sevr benzeri Versay Antlaşması ile çok kötü duruma düşen Almanya'nın da ancak Türkiye'nin başarısından ders alıp Türkiye örneğini uygulamakla kurtulabileceği savunulmuştu.

Stefan Ihrig doktora tezinde, Nazi gazetesi *Heimatland*'ta yayımlanan Hans Tröbst imzalı bu yazı dizisini okuyan ve etkilenen Hitler'in, Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı rol model, örnek alarak *Birahane Darbesi*'ne giriştiğini ileri sürüyor; ve dahası, Nazilerin 20 yıl sonra 1940'larda Yahudilere uygulayacakları soykırım gibi insanlık suçlarını, Hitler'in Atatürk'ü ve Türk Bağımsızlık Savaşı'nı o yazı dizisinde anlatıldığı biçmiyle örnek alarak işlediklerini savlıyordu:

Muhalefetin Terörle Bastırılması

(Nazi gazetesinde yayımlanan Hans Tröbst imzalı yazı dizisinin) son paragrafları, Almanya için Türk derslerinin bir özetine ayrılmıştı. Üç maddelik bir listenin ilk maddesi "yerli bir birleşik cephe yaratılması"yla ilgiliydi:

"(...) aleyhlerine çalışan herkesi acımasızca ve kesin biçimde yok etme" Bu imha, nihai ve herkesin görebildiği bir şekil almalıdır. Bu şekilde hareketten önce terör gelir ve bugün yalnızca en bariz biçimiyle terör cesareti kırılmış ve yorgun insanoğlunu etkiler. Bu bakımdan Türkler örnek öğretmendir."

Etnik Temizlik

Tröbst'ün özel listesinde bir sonraki konu *"ulusal arınma"* ("National purification", "völkische Reinigung", ırksal arınma) idi:

"Türk ulusal bünyesindeki kan emiciler ve asalaklar Rumlar ve Ermenilerdi. Kökleri kazınmalı [burası koyu yazılı] ve zararsız hale getirilmeliydiler, yoksa bütün özgürlük mücadelesi tehlikeye girerdi. (...) *Muharebe alanlarında geçmişi yabancı olanların neredeyse tümü ölmeliydi. Sayıları 500.000 kadardı."* (s. 121)

Mübadele

Tröbst, Türkiye ile Yunanistan arasında Lozan'da kararlaştırılan nüfus mübadelesini de coşkuyla karşıladı; ne var ki, bunu Türkerin Rumları tek taraflı kovması olarak tarif etti. *"Ulusal arınma"* değerlendirmesini şu cümlelerle bitirdi:

"Türkler, bir ulusun yabancı unsurlarından arınmasının büyük ölçekte mümkün olduğunu kanıtladı. Bu kitlesel kovmadan kaynaklanan geçici ekonomik zorluklarla başa çıkamasaydı, [gerçek] bir ulus olamazdı!"(...) "Birleşik bir cephe, ulusal arınma ve ger-

çek bir gönüllüler ordusu, bugün bunlar bir ulusun ulusal yeniden doğuşunun özüdür. Birkaç kelimeyle, Türk özgürlük mücadelesinden alabileceğimiz büyük ders budur." (...)

Bu makalelerin birincisi yayımlandıktan sonra Hitler, Tröbst'ü ve SA liderliğini *Völkischer Beobachter*'in bürosunda Türkiye'yi konuşmaya davet etti. (s.122) "Ama Tröbst, Münih'ten Kuzey Almanya'ya geçmişti." (...) "Hitler'in daveti en azından makaleleri okuduğunun ve ***Türk rol modeli***nden çok etkilendiğinin işaretidir." (s.123) "Hitler darbe için doğru zaman olduğuna karar verdi; Münih'te bir *"Alman Kemal Paşa"* ve bir *"Ankara Hükümeti"* çağrılarının onu da etkilemiş olduğunu çıkarsamak kolaydır. (...) Eski Kemalist paralı asker Tröbst de darbeye katıldı ama Hitler Darbesi'ne ilişkin günlüğü "Ankara bağlantısı"ndan söz etmez. (s.127)

Hans Tröbst / Anadolu'da.

Stefan Ihrig'in tezine göre: Hitler ve Nazi partisi ileri gelenleri, Yahudileri kovmayı ve topluca katletmeyi, soykırımı ve muhaliflerini terörle ortadan kaldırmayı, hep Hans Tröbst'ün 1 Eylül 1923 - 15 Ekim 1923 tarihleri arasında Nazi gazetesi Heimatland'ta yayımlanan bu yazı dizisinden okuyup öğrenmişler

ve örnek alıp uygulamışlardı. Cambridge Üniversitesinde onaylanıp Harvard üniversitesince yayınlanan bu doktora tezinde, *Nazilerin muhaliflerini terörle yok etmek ve Yahudilere soykırım uygulamak, etnik temizlik vs. insanlık suçlarını işlemeyi Atatürk'ten, Türk Kurtuluş Savaşı'ndan ve Türk Devrimi'nden öğrendikleri* yalanı, *bilimsel* ve *akademik* etiketle dünyaya yayılıyordu.

Mussolini

Teze göre; yalnızca Almanya'da Hitler ve Naziler değil, İtalya'da Mussolini ve Faşistler de Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı kendilerine örnek almışlardı; diğer bir deyişle, Nazilerin ve Faşistlerin işleyecekleri insanlık suçlarının rol modeli Atatürk ve Türk Kurtuluş Savaşıydı. Şöyle diyordu yazar:

> Mustafa Kemal ve Bağımsızlık Savaşı yalnızca genel olarak (Nazi olmayan) Alman revizyonistleri ve milliyetçileri için değil, özellikle Nasyonal Sosyalistler (Hitler'in Nazi Partisi) ve İtalyan Faşistleri (Mussolini'nin Ulusal Faşist Partisi) için de zeitgeist'in (zamanın ruhunun) parçasıydı. (s.148)

> Mussolini'nin Roma Yürüyüşünün 1923'ün sonunda Münih'teki olayları **büyük ölçüde etkilediğ**inden kuşku duyulamaz. Ama çağdaş tarih yazımının sıkça yaptığı gibi, Hitler Darbesini **yalnızca** Mussolini örneğine bağlamak tamamen yersiz gibi görünüyor. Burada **Roma Yürüyüşünün etkisine karşı çıkmak gerekmez**; ama Naziler ve völkisch çevreler için hem Mussolini'nin hem Mustafa Kemal'in daha çok bir paket teklif olduğu savı için söylenecek çok şey var. Heimatland ikisini açıkça ayırmasına ve Ankara çözümünden yana olmasına rağmen, Britanyalı gazeteci G. Ward Price, Hitler'in 1935'te, kendisine, 1923'te İtalyan örneğini olduğu gibi kopya ettiğini anlattığını iddia eder. Bu açıklama, **her**halde, o günün dış politika **ih**tiyaçlarından etkilenmiştir; Münih komplocularının kafasından nelerin geçtiğini hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Ama **Nazi yayınları da dahil, merkez ve aşırı sağ Alman**

basınının, Alman medyası Benito Mussolini'ye ilgi göstermeden çok önce yıllarca Türk derslerini savunduğunu vurgulamakta yarar var. 1921'in başından itibaren *Völkischer Beobachter*'de yer alan "**kahraman Türkiye**" ile ilgili makalelerin ve **gelecekte Almanya'nın da Türk yöntemlerine başvurmak zorunda kalacağı duyurusu**nun Hitler'in kendisi tarafından kaleme alınıp alınmadığını bilmiyoruz. Ama Hitler'in *Völkischer Beobachter*'e yazı yazdığı zamanda makalelerin yayınlanmış olması ve **Hitler yazmayı bıraktıktan sonra gazetenin Türkiye ile meşguliyetinin çok ani bir biçimde kesilmesi** (en azından bir süre) göz önüne alındığında, o makaleleri Hitler'in yazmış olması ihtimal dışı değil. Her neyse, Nazilerin Türkiye'yle büyüdüğü ve Mussolini gelmeden önce zaten bir süredir Türkiye'yle büyümekte oldukları açıktır. (s.148, 149)

Stefan Ihrig, Hitler'in başarısız 9 Kasım 1923 Birahane Darbesi'nde, Mussolini ve Roma Yürüyüşünü değil, Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı örnek aldığı tezine kanıt olarak Hitler'in darbe yargılamasında verdiği ifadelerden kesitler aktarıyor:

*"Dünya tarihinde hiç bir ulus, haşere basmış başkentten başlayarak haşereden kurtulmamıştır... İlkçağ tarihinde de aynısını görebilirsiniz. Her zaman iyi bir dalga [dışarıdan] Roma İmparatorluğunun kalbine, Roma'ya taşındı. Rubicon'u geçmenin derin anlamı budur. Bunu Türkiye'de görebilirsiniz. Kurtuluş, çürümüş merkezden, İstanbul'dan gelemezdi. Kent, tıpkı bizde olduğu gibi, artık gerekeni yapamayacak durumda olan demokrat, pasifist, uluslararasılaşmış insanlarla kirlenmişti. [Kurtuluş] ancak çiftçilerin diyarından gelebilirdi... Bunun bir örneğini de Jön Türk Devriminde görebilirsiniz. **Enver Paşa** İstanbul'un üzerine yürüyüp orada yeni bir devlet kurdu ve tamamen haşere sarmış başkente yeni bir ruh aktı. Nihayet, son, en klasik örnek İtalya'da! Faşist dalga Kuzeyden gelip Romayı fethetti."*

(...)

Duruşmanın yirmi dördüncü gününde Hitler'in mahkemede yeni "ulusal ihanet" kavramına odaklanan son konuşmasında da, Türkiye yine benzer bir biçimde yer aldı:

"Saygıdeğer beyefendiler, ağır ihanet ne zaman başarıyla taçlandı? [Burada Bismarck'ın Alman Reich'i kurmasından söz etti]... Bugün önümüzde iki yeni darbe (türü) var. Birincisi Türk general Kemal Paşa'nın İstanbul'un egemenliğine başkaldırmasıdır; İslam dininin halifesinin kutsal otoritesini bile reddedecek kadar ileri gidiyor. Kendimize sorarsak: Kemal Paşa'nın yaptığını sonuçta meşrulaştıran neydi? Ulusuna özgürlük kazandırması. Bir hain olabilirdi (sayılabilirdi), ama değildir; çünkü yaptıklarından, Osmanlı ulusuna hayırlı bir şey, özgürlük çıktı. İkinci örneğimiz Mussolini'nin darbesidir. Bu darbeyi meşrulaştıran nedir? İktidarın ele geçirilmesi değil, Mussolini'nin İtalya'da başlattığı muazzam yönetim faaliyetiydi. Roma'ya Yürüyüşünün meşrulaşması, bugünün İtalya'sının Roma'dan başlamak üzere, çağdaş yaşamımızın bütün çürümüşlüklerinden temizlendiği gün tamamlanır. Bu, o ağır ihanetin meşrulaşması olacaktır ve ancak o zaman başarılı olacaktır."

Mussolini'den önce Kemal Paşa'dan söz etmesi basit bir anlatı kazası değildir; Hitler'in muhakemesinde bir hiyerarşi vardı. Atatürk'ün ağır ihaneti, ülkesini başarılı bir biçimde özgürleştirmesiyle "anında" haklılaşmıştı; oysa Mussolini, devrimi tamamlanana ve "meşru" olana kadar sıkı çalışmaya devam etmek zorundaydı. (S. Ihrig, s.136)

Böylece, Hitler'in Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı örnek aldığı tezi kanıtlanmış oluyordu.

Yukarıda saptırılmış gerçekleri okudunuz.

Şimdi, belgeli gerçekler:

Hitler, İtalyan Faşistlerini Taklit Ediyor.

"Fascisti", 1920'li yıllarda İtalya'da Mussolini'nin Ulusal Faşist Parti'sinin üye ve yandaşlarına verilen bir addı. Hitler ve Nazilerin Mussolini'yi taklit ettiği, Hitler'in Birahane Darbesi'ne kalkışmasından yaklaşık bir yıl önce 18.10.1922 günlü The Times'da *"German Fascisti"* (Alman Faşistler) başlıklı haberde duyurulmuştu.

German Fascisti - Alman Faşistler [93]

Bir Augsburg iletisine göre, Bavyeralı Nasyonal Sosyalistler (Naziler) *İtalyan Faşistleri taklit ediyor*. Bay Hitler'in komutası altında, son zamanlarda yaklaşık 180 silahlı adamın Rosenhaim'e gidip aralarında sorun bulunan bazı işçilerin olduğu Allach'te dolaştılar. Herr Hitler'in ajanlarının Bavyera Oberland boyunca silah satın aldıkları belirtiliyor.

Hitler'in Darbe Yapacağı
"Birahane Darbesi"nden On Ay Önce Konuşuluyor

Fransa, Almanya'nın Ruhr bölgesini 11 Ocak 1923 günü işgal etti. Alman halkı bu olayla sarsıldı. Hükümetin bu işgali önleyememiş olması, hükümet dışı güçlerin kurtarıcı olarak görülmesine yol açtı. Bu siyasal çalkantı ortamında 17.01.1923 günlü *The Times*'da İtalyan Mussolini Faşistlerini taklit eden Bavyeralılar anlamına gelen *"Bavarian Fascisti"* başlıklı bir haber yayımlandı:

Bavarian Fascisti - Bavyeralı Faşistler [94]

(...) Bavyera Faşistlerinin *1923'ün 20 Ocak günü darbe yapacaklarına* ilişkin ısrarlı söylentiler var. Muhbirlerin güvenle açıkladıkları kararlar çok ciddiye alınması gereken bir kural gibi değil, fakat Berlin'deki bir çok insan Münih'ten gelen haberlerden ciddi biçimde kaygı duyuyor ve Hitler ve adamlarına Alman tarihinin bu güç anlarında ulusal birliği yok etmemeleri, sessiz kalmaları yönünde bir takım uyarılar var.

Bu haberleri doğrulayıcı biçimde, Hitler, üç yıl sonra başarısız Birahane Darbesi lideri olarak yargılanırken verdiği 26 Şubat 1924 günlü savunmasında,[95] Ocak 1923'de Ruhr bölgesinin Fransa tarafından işgali üzerine neler yaptıklarını açıklamış; Almanya'nın dört bir yanında işgale karşı *"Kahrolsun Ruhr hainleri!"* sloganıyla 14 kitle eylemi yapacakken, etkinliğin yasaklan

the question of voluntary funds being collected to support such voluntary victims is already being discussed.

BAVARIAN FASCISTI.

One would have thought that with the Cuno Cabinet engaged on such difficult problems all Germans who make a special boast of their patriotism would have abstained from causing difficulties at home. But there are persistent rumours that the Bavarian Fascisti propose to bring about some sort of *Putsch* on January 20. Resolutions announced with all the self confidence of the ruling tipster are not as a rule to be taken too seriously, but many people here in Berlin are seriously alarmed by the reports from Munich and several exhortations are addressed to-night to Herr Hitler (the so-called Bavarian Fascists leader) and his men to keep quiet and not destroy the national unity of front at this critical moment in German history.

LATER.

According to the *Tageblatt*, the German Cabinet at a Council to-day decided unanimously to maintain a firm stand with regard to the extension of the Franco-Belgian occupation, and resolved to maintain its attitude even if fresh sanctions should be imposed.

RETRENCHMENT IN THE MIDDLE EAST.

SIR PERCY COX'S VISIT TO LONDON

dığını, bunun üzerine *"Berlin'e karşı sınırsız mücadele!"* kapsamında siyasi ve askeri mücadeleye giriştiklerini anlatıp *"Rubicon ırmağını geçince, Roma'ya yürü!"* sözünü anımsatmıştır.

Mussolini'nin İtalyan Faşistleri,.. taklitçisi Hitler,.. Nazi partisi ve darbe... İnsanlar 1922, 1923'te Hitler'in İtalyan Mussolini "Fascisti" taklitçisi olduğuna, Mussolini'yi rol model örnek aldığına o tarihlerde kendi gözleriyle tanık olmuşlar ve Birahane Darbesi'nden on ay önce, Fransa'nın Ruhr'u işgal ettiği günlerde, gazeteler Hitler'in darbe yapacağına ilişkin haberleri duyurmuşlardı. Fakat Hitler'in darbeciliğinin kökleri bundan da öncesine uzanıyordu.

Hitler ve Nazi Partisinin İlk Darbe Deneyimi
13-17 Mart 1920 - "Kapp Darbesi"

Birinci Dünya Savaşı'nda yenilen Almanya'ya galip devletlerce dayatılan Versay Antlaşması, Almanya'yı parçalayan, gelirlerini azaltan, ordusunu küçülten, bağımsızlığını ortadan kaldıran hükümlerden oluşuyordu. Bu maddeler Mayıs 1919'da Berlin'de yayımlanınca halk büyük bir tepki göstermiş, bu antlaşmanın onaylanmaması için gösteriler yapılmıştı. Buna karşın antlaşma onaylandı. Direniş örgütleri, silahlı özgür asker birlikleri kurulmaya başlandı.

Bunları, Reichswehr tarafından gizlice silahlandırılıyordu. Bu birlikler önceleri ihtilaflı doğu sınırlarında Polonyalılarla ve Baltıklılarla savaşmak üzere kurulmuştu. Ama az sonra Cumhuriyet rejimini devirmeye çalışan komploları desteklemeye başladılar. Yüzbaşı Ehrhardt adında bir haydutun yönettiği ünlü Ehrhardt Tugayı, 1920 Mart'ında

Berlin'i işgal etti. Bu sırada alelade bir politikacı olan aşırı sağcı Dr. Wolfgang Kapp kendisini Başbakan ilan etti. General von Seeckt'in komutasındaki Daimi Ordu, Cumhurbaşkanı ile hükümetin, dağınık bir halde Batı Almanya'ya kaçmasına seyirci kaldı. Ancak sendikaların yaptıkları genel grev sonunda Cumhuriyet hükümeti yeniden kurulabildi.[96]

Weimar Anayasası'na göre ordunun öteki Batı demokrasilerinde olduğu gibi, kabine ve parlamento emrinde bulunması gerekirdi. Ama olmadı. Ordu kadrosu Kralcı, Cumhuriyet düşmanı anlayışından vazgeçmedi. (...) 1920'da Kapp Darbesi'nden sonra hükümet 705 kişiyi vatana ihanet suçuyla mahkemeye sevketmişti. Bunların içinde yalnız birisi mahkum oldu: Berlin Polis Müdürü.[97]

Münih'te kurulan Nazi partisinin programı 24 Şubat 1920'de yayımlanmış; *Kapp Darbesi* ise bundan 17 gün sonra 13-17 Mart 1920'de Berlin'de gerçekleşmişti. Nazi partisi önderleri Eckart ve Hitler, 13 Mart 1920'de başlayan Kapp darbesine katılmak üzere 17 Mart 1920 günü Berlin'e ulaştıklarında geç kalmışlar; darbe o gün başarısızlıkla sona ermişti. 1920'de Kapp Darbesi'ni destekleyen ve katılan Hitler, Ludendorff, Scheubner-Richter, Dietrich Eckart ve Hans Tröbst'ün adları üç yıl sonra 9 Kasım 1923'te Hitler'in Birahane Darbesi'nde de elebaşılar olarak karşımıza çıkacaktı.

Hitler ve 24 Şubat 1920'de kurulan Nazi partisinin ileri gelenlerinin, Almanya'nın Versay Antlaşması boyunduruğu vs. sorunlarını Weimar Cumhuriyeti'ni yıkıp yerine Monarşi kurarak çözmek ve bunu darbe yoluyla gerçekleştirmek düşüncesinde oldukları; darbeyi bir siyasi çözüm yolu olarak benimsedikleri; 13-17 Mart 1920 Kapp Darbesi'ne katılmalarıyla kanıtlı bir gerçektir.

Hans Tröbst ve Hitler'in Birahane Darbesi

Nazilerin darbe yolunu benimsedikleri Şubat-Mart 1920'de, dahaca Ankara'da bir Büyük Millet Meclisi toplanmış değildi, Ankara Hükümeti yoktu, Sevr Antlaşması da yoktu.

Stefan Ihrig'in "doktora tezi"ne göre: Kurtuluş Savaşı'nda Anadolu'da olan Hans Tröbst Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Almanya'ya dönüp Türkiye'nin Sevr boyunduruğundan nasıl kurtulduğunu anlatan bir yazı dizisi yayınladı; haftalık Heimatland gazetesinde 1 Eylül 1923 - 15 Ekim 1923 tarihleri arasında altı bölüm olarak yayımlanan bu yazı dizisini okuyan Hitler ve Nazi partisi ileri gelenleri, Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı Tröbst'ün bu yazılarından okuyup öğrenerek kendilerine rol model, örnek aldıkları içindir ki, darbe yapmaya kalkıştılar..

Bu tez, yukarıda açıkladığımız gerçeklere aykırıdır. Hitler ve Nazi partisi ileri gelenleri Almanya'nın siyasi sorunlarına çözüm yolu olarak darbeyi benimsedikleri tarih, Hans Tröbst'ün yazı dizisinin yayımlandığı Eylül-Ekim 1923 değil, Kapp Darbesi'ne katıldıkları Şubat-Mart 1920'dir. Hans Tröbst de 1920 Kapp Darbesi'ne katılanlardan yani darbeyi Mart 1920'de bir çözüm yolu olarak benimsemiş olanlardandır. Ihrig, doktora tezinde, 1923 Birahane Darbesi'ne katılan Nazi partisi ileri gelenlerinin daha önce 1920 Kapp darbesine katıldıklarından hiç söz etmeyerek bu gerçekleri karartmıştır.[98] Nazilerin Atatürk'ü rol model aldıkları tezine aykırı düşen her gerçeği ya yok sayarak ya çarpıtarak kararttığı gibi...

Başarısız Birahane Darbesi Lideri Hitler'in Mahkemede Yaptığı Savunma ve Rol Modelleri

Ihrig, Hitler'in savunmasında "Kemal Paşa" adının *önce*, Mussolini adının ise ondan *sonra* belirtilmiş olmasını, Hitler'in Mussolini'den *önce* Atatürk'ü rol model aldığı savına kanıt olarak gösteriyor. Oysa Hitler savunmasında Atatürk'ten önce Büyük Frederick, Nisan 1919'da Münih Sovyet Devleti'ni yıkan bir

çete, Macaristan'da Bela Kun Sosyalist Hükümetini deviren bir çete ve Bismark'ı rol model olarak göstermiştir, fakat Ihrig, Hitler'in savunmasında bu kişilerden sözettiği satırları, kendi doktora tezini çürütücü nitelikte oldukları için aktarmamıştır. Hitler'in savunmasında o satırlar şöyle:

> **Büyük Frederick**, bir zamanlar güçlülük ve haklılık ilişkisini açıkça tanımlayan bir şey söyledi: *Yasa, kılıç tarafından savunulmadıkça hiç bir şeye yaramaz*, dedi. Diğer bir deyişle, yasa, güç kullanarak korunmadığı sürece her zaman değersizdi. Size yakın geçmişten birkaç pratik örnek vereyim.
>
> Nisan 1919'da suça eğilimli kişilerden oluşan küçük bir çete, devrimci hükümeti (Münih / Bavyera Sosyalist Cumhuriyeti, Almanca: *Bayerische Räterepublik* ya da *Münchner Räterepublik*-c.ö.) devirdi ve yeni bir hükümet kurdu. Sovyet bayrakları kaldırıldı, kuşkusuz bu kişiler gerçek güce sahiptiler. Gelgelelim, bu güç yürürlükteki yasaya göre meşru değildi ve şayet Münich / Bavyera Sovyet Devrimcileri Almanya'nın her yerinde ve Avrupa'nın her yerinde iktidarı ele geçirecek olsalardı; güçten düşecekleri gün gelirdi.
>
> Macaristan'da da aynı şeyi buluyoruz. Orada da, Béla Kun bir Kızıl Rejim (Sosyalist Yönetim) kurdu; o da, bütün iktidar araçlarını ele geçirdi ve tüm denetimi eline aldı. Böyleyken, **küçük bir özgürlük savaşçıları grubu**, gerçek yasal otoriteyi yeniden kurmayı başardı. O zamanlar bir **küçük azınlık** Macaristan'ı neredeyse tiranlık yaptı, ancak **bu azınlık Macar Halkının gerçek temsilcileriydi**.
>
> **Bismarck** ***anayasal çatışma***da ne yaptı? Anayasa'yı, Parlamentoyu ve ezici çoğunluğu göz ardı etti ve yalnızca yönettiği devlet, ordu, kamu hizmetleri ve taht araçlarınca desteklenmişti. Muhalefet basını, onun anayasayı çiğnediğini ve yüksek ihanet suçu işlediğini söyledi. Peki, **Bismarck'ın eylemlerinin meşruiyetle ne ilgisi vardı? Eğer**

sonuçta Alman milletini birleştirmiş olmasaydı ve Almanya'ya özgürlük ve yüksek mükemmellik getirmiş olmasaydı, **Bismarck'ın eylemleri** yüksek vatana ihanet olabilirdi. Alman **Kaiser**'in Paris'te taç giydiği günlerde, **yüksek vatana ihanet** eylemi Alman halkı ve tüm dünya önünde meşrulaştırıldı.

Gözlerimizin önünde iki yeni **darbemiz** var: **Türk General Kemal Paşa**, İstanbul'daki merkezi hükümete karşı çıkıyor. Müslüman dininin en yüce başkanının (Halife'nin) kutsal gücünü tanımayı reddedecek denli ileri gidiyor. Bu eylemi yasal hale getiren şey, sonuçta onun kendi halkı için özgürlük sağladığı gerçeğidir.

Mussolini'nin eylemi onun üstlendiği çok büyük görkemli temizlikle meşrulaştırıldı. *"Roma Yürüyüşü"*, Roma bizim (Almanya'nın) kendi politik yaşamımızda bulduğumuz aynı *marasmus* (zayıflayıp erime hastalığı) belirtilerinden temizlendiği gün **meşrulaştı.**[99]

Hitler, Birahane Darbesi nedeniyle "ağır ihanet" suçlamasıyla yargılanırken, kendi eylemini, tarihten örnekler vererek böyle savunuyor. Alman tarihinden Büyük Frederick'i, Bismarck'ı, ve iki çeteyi örnek gösteriyor. Ihrig Hitler'in savunmasında hangi adı *önce* hangi adı *sonra* andığına bakarak, rol model aldığı kişinin adını önce diğerlerinin adını ondan sonra andığını ileri sürüyor ve bu keyfi ölçütle Hitler'in Mustafa Kemal'i rol model olarak gördüğünü ileri sürüyor.. ancak savunma metninde adı Mustafa Kemal'den önce anılan kişilerin buluduğunu gördüğü halde, bunların bulunduğu satırları atlayarak eksik ve yanıltıcı bir aktarma yapıyor.[100]

Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüşü

Stefan Ihrig tezinde, Hitler'den başka Mussolini'nin de iktidarı ele geçirdiği Roma'ya Yürüyüş eylemi için Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı kendisine rol model olarak aldığını ileri sürüyor ki, bu sav da gerçeğe aykırıdır.

Mussolini Ulusal Faşist Parti programını 27 Aralık 1921'de yayınlamıştır.[101] Faşistlerin yürüyüş ve işgal eylemleri

1922 Mart'ında Fiuma'da başlamış; Mayıs 1922'de Ferrare, Mayıs-Haziran 1922'de Bolonya, Temmuz 1922'de Novar ile sürmüştür. Mussolini, Roma üzerine yürüyerek bir darbe ile iktidarı alma düşüncesini **13 Ağustos 1922** günü, İtalya'da Napoli gazetesine verdiği demeçte duyurmuş ve bu demeci **14 Ağustos 1922** günlü The Times gazetesinde de yayımlanmıştır. Haber şöyle:

> Mussolini tarafından bir Napoli gazetesine verilen diğer röportajda, Roma'ya bir yürüyüş hakkında da konuşuluyor. *"Bu yürüyüş,"* diyor Mussolini, *"Adriyatik, Batı Kıyısı ve Tiber vadisi boyunca stratejik olarak tümüyle tamamen ve tamamen bizim gücümüzle mümkündür. Ama henüz politik olarak kaçınılmaz ve zorunlu değil. Sorunumu Milletvekilleri Odası'nda hatırlıyorsunuz. Bu sorun hala devam ediyor ve önümüzdeki birkaç ay bu cevabı verecektir. Yani. Fascismo'nun iktidardaki iktidarı olmak istemesi kesin, ancak bu kadar kesin ama bu sonuca ulaşmak için bir darbe gerekli olacağı kesin değil. Bununla birlikte, bunu yarının olanakları arasına dahil etmek gerekiyor."*
>
> (...) Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüşünü gerçekleştirebileceği şimdi doğrudur. (belki üç ay içinde değil.) [102]

16.8.1922 günlü *The Times*'da Mussolini'nin Faşistlerin *Roma'ya Yürüyerek iktidara alabilecekleri* ve hükümeti ***darbeyle*** devirecekleri bildiriliyordu.[103]

> (...) Komünistler ile faşistler arasında bir mücadele vardı ama Facta Kabinesinin çöküşünden bu yana faşistler,.. yarın Roma'ya yürüyebilirler ve kendilerini açık bir biçimde iktidara yerleştirebilirlerdi. (...) muhaliflerini tümüyle ezmiş olarak son birkaç haftanın baskıcı yöntemlerinin bir devamı olarak bir darbe ile İtalya'yı ahvetmeye çalışacaklar.(...)

İktidarı Roma'ya Yürüyüş ve Darbe yoluyla ele geçirme tasarısını 13 Ağustos 1922'de yayımlanan demeciyle dünyaya duyuran Mussolini, iki ay sonra dediğini yapmış, 24 Ekim 1922

günü başlattığı Roma'ya Yürüyüş sonunda iktidarı ele geçirmişti. Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüş tasarısını açıkladığı 13 Ağustos 1922'de Yunan ordusu Ankara yakınlarına dek ilerlemiş durumda olduğundan, Türkiye o sırada rol model alınacak bir durumda bulunmuyordu. Türkiye'de Büyük Taarruz Mussolini'nin Roma Yürüyüşü ve Darbe tasarısını dünyaya duyurduğu 13.08.1922 tarihinden 13 gün sonra 26 Ağustos'ta başlamıştır. Dolayısıyla, Mussolini'nin Roma'ya Yürüyüş ve Darbe için Atatürk'ü, Ankara Hükümetini rol model aldığı savı gerçeğe ayırıdır.

Hitler: Cumhuriyet Düşmanı, Monarşist

Türkiye'de 29 Ekim 1923 günü Atatürk Cumhuriyet ilan etmiş, 10 gün sonra Almanya'da Hitler Cumhuriyeti yıkmak üzere Birahane Darbesi'ne kalkışmış; fakat Stefan Ihrig'in Cambridge onaylı doktora tezi, Hitler'in 9 Kasım 1923 darbe girişiminde Atatürk'ü ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı rol model aldığını savlıyor.

Tarihçi William Shirer, İkinci Dünya Savaşı sonunda Amerikan birliklerinin ele geçirdiği gizli Nazi belgelerini inceleyerek yazdığı kitabında, olayın hangi ortamda nasıl geliştiğini ayrıntılı olarak anlatırken şu bilgileri de veriyor:

> Fransızların Ruhr'u işgali Almanların bu geleneksel düşmanına karşı kinlerini yeniden uyandırdı. (...) **Hitler'in amacı Cumhuriyeti ortadan kaldırmaktı. Almanya ancak kendi ihtilâlini yaparak bir diktatörlük kurduktan sonra Fransa'yı ele alabilirdi.** (...) Hitler: *"Hayır, Fransa kahrolmasın, Anayurda ihanet edenler, Kasım kaatilleri kahrolsunlar! Parolamız bu olmalıdır."* diyordu. **1923 yılının ilk aylarında** Hitler kendisini bu parolaya verdi ve bütün gücüyle onu etkili kılmaya çalıştı. **Şubat ayında,** daha çok Roehm'ün örgütçü yeteneği sayesinde, **Bavyera'nın silâhlı dört "yurtsever demeği" Nazilerle birleşti** ve Hitler'in siyasî önderliğinde (...) bir örgüt oldu. Eylül'de **Deutscher Kampfbund** (Alman Dövüş Birliği) adı altında

daha güçlü bir gurup kuruldu. Hitler grubun üç liderinden biriydi. (...) 2 Eylül'de Nuremberg'de yapılan büyük halk toplantısında kuruldu. Modern Almanya'nın faşist eğilimli gruplarının çoğu oradaydı ve Hitler **millî hükümete karşı söylediği şiddetli bir söylev**den sonra bir miktar alkış topladı. Yeni Mücadele Grubu *Kapmfbund*'un amaçları açıkça anlatıldı. **Amaç Cumhuriyeti ortadan kaldırmak ve Versailles Andlaşmasını yırtmaktı.**

Bavyera'daki silâhlı çetelerden bazılarının tanınmış üç lideri, Yüzbaşı Heiss, **Yüzbaşı Ehrhardt (Kapp darbesinin "kahramanı")** ve Teğmen Rossbach idi.[104]

Görüleceği üzere 9 Kasım 1923 Hitler Birahane Darbesi'nin hazırlıkları, Hans Tröbst'ün 1 Eylül-15 Ekim 1923 tarihleri arasında Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türkiye'nin kurtuluşunu anlatan yazı dizisinden çok daha önce başlatılmıştır. Darbenin silahlı örgüt liderleri arasında 1920 Kapp Darbesi kahramanı Yüzbaşı Ehrhardt'ın da bulunması, 1923 Hitler Darbesinde 1920 Kapp Darbecilerinin de görev aldığını göstermektedir. 12-17 Mart 1920 Kapp Darbesi'ne katılan Hitler, Ludendorff, Scheusner-Richter, Hans Tröbst, Dietrich Eckardt, 1923 Birahane Darbesinin de liderleri arasındadır. **Amaç: Cumhuriyeti yıkmak ve Monarşik bir devlet kurmaktır. Cumhuriyeti yıkmak üzere darbeye kalkışan monarşist Hitler'in, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Atatürk'ü rol model almış olduğu tezi, gerçeğe aykırıdır;** bu tez, burada ortaya koyduğumuz gerçekler yok sayılarak uydurulmuştur ve Türk Kurtuluş Savaşı'nı Hitler'in Birahane Darbesi düzeyine indirmeye yönelik bir psikolojik savaş eylemidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

BOYUNDURUK ALTINDAKİ ULUSLARIN KURTARICI, YOL GÖSTERİCİ ÖĞRETMENİ "PARLAYAN YILDIZ": ATATÜRK

Yazar, kitabının *"Hitler'in Karanlıktaki Yıldızı"* başlıklı üçüncü bölümünde, Hitler'in 1933'de Türkiye Cumhuriyeti'nin Onuncu Yılı Kutlamaları dolayısıyla verdiği demeçte Atatürk'ü *"Karanlıkta bir yıldız"* olarak tanımladığını ve aynı tanımın Atatürk'ün 1938'te ölümü dolayısıyla verilen demeçte de yinelendiğini belirtiyor; ve bunu Hitler'in Atatürk'ü kendine yol gösterici, örnek, önder olarak benimsediği tezinin kanıtı olarak sunuyor: (s.151)

> *"(21.07.1933 günlü Nazi gazetesi Völkisher Beobachter'a göre, Hitler) şöyle demişti:*
>
> *Gazi'nin [Atatürk] Türkiye'yi yaratmak için öncülük ettiği başarılı kurtuluş mücadelesi, ona [Hitler'e] Nasyonal Sosyalist hareketin de başarılı olacağına dair güveni kazandırmıştı. Bu bakımdan Türkiye'nin hareketi onun için [aynen böyle geçiyor!]* ***parlayan bir yıldız*** *olmuştu."* Hitler'in ifadesi, onun ve Naziler için **Atatürk'ün ikonik rolü**nü teyit etmekteydi. (s.160, 161)

Oysa, Atatürk ve Türkiye, o yıllarda dünyaca beğenilen, övülen, örnek gösterilen bir ülkeydi. Nazilerin can düşmanı Komünist Enternasyonal'in bildirilerinde, **Komünist partilerin de Türkiye'yi parlayan yıldız olarak niteleyip ve örnek gösterdiklerini** unutmamak ve unutturmamak gerekiyor:

"Doğu Sorunu Üzerine Tartışma"[105]

Komünist Enternasyonal Üçüncü Kongresi
22 Haziran-12 Temmuz 1921

Türkiye özgürlüğünü yetirmemiş olan ve tüm devrimci örgütlerin bir üssünü oluşturan biricik ülkedir (...) **Tüm ezilen halklar, kurtuluş mücadelesinde onları örnek almalıdır.**

Protokoll der Kommunistischen Internationale
3. Weltkongress. ss.1004-1005

***

Başında Kemal Paşa'nın bulunduğu bu Ankara Hükümeti, Türkiye halkının Batılı kapitalist sömürücülere karşı direnişini örgütlemeyi başardı.

Internationale Presse-Korrespondenz
23 Mart 1922, sayı 34, ss. 272-273

***

Türk Zaferi ve Doğu / M.N.Roy[106]

(...) *Türk zaferi*, ancak Türkiye halkı kendi önderlerini entrikacı diplomatlarla oynaşmaktan vazgeçmeye ve devrimci Rusya'nın dostluğuna cesaretle dayanmanın zorunlu olduğunu görmeye zorladığı zaman, tam bir zafer haline gelecektir. Aynı şey, ***Türk deneyinden pek çok şey öğrenecek*** *olan tüm öteki Doğu halkları* için de geçerlidir.

International Presse-korrespondenz

14 Ekim 1922, sayı 199, ss. 1333-1334

Lozan Konferansı[107]

S. Brike
8 Ağustos 1923

Lozan'da hukuken tanınmış olan **Türkiye'deki ulusal devrim** (...) Avrupa emperyalizminin güçlerine karşı çıkan '**PARLAK BİR ETKEN**'dir.

Bu anlamda Lozan Konferansının sonucu sadece **Türkiye burjuvazisi için büyük bir zafer** olmakla kalmamakta, aynı zamanda sosyal devrimin gelişmesi yönünde etkin kuvvetleri de güçlendirmektedir.

(...) Japon delegesi de, şu sözleri söylemeden edememiştir:

"Eski düşmanlarımız arasında savaştan saygınlığını yitirmeksizin ve **barışçı gelişmelerin tüm olanaklarına sahip** olarak çıkan **tek devlet, Türkiye** olacaktır."

Bu, **Versay sisteminin temellerinin yıkılmasındaki ilk aşama**dır. Ama **Lozan Konferansı, Versay sisteminin çatısının parçalanmasına** da **PARLAK BİR IŞIK** tutmuştur.

Görüleceği üzere, Atatürk Türkiye'si Hitler ve Nazi partisinin taban tabana karşıtı olan Komünist partilerince "parlak bir etken", "parlak bir ışık" olarak nitelenmiş, emperyalist boyunduruk altında bulunan tüm ülkelere Komünist partilerince kurtuluş için rol modeli, örnek olarak gösterilmiştir. Fakat Cambridge onaylı doktora tezi, "konu sınırlaması"nı kötüye kullanarak, -*Atatürk, Alman komünistleri ve dünyanın tüm Komünist partileri için de emperyalizme karşı savaşımda PARLAK BİR ÖRNEK olduğu halde-* Atatürk'e *"Hitler'in karanlıkta parlayan yıldızı"* etiketi yapıştırmaya ve onu ***Faşizmin ve Nazizmin kuramsal ve uygulamalı ilk önderi*** olarak damgalamaya yönelmiştir. Bunun için kullanılan yöntem (a)- teze aykırı belgeleri yok saymak, (b)- yok sayılması olanaksız belgeleri eksik veya yanlış aktarmak, (c)- gerçek anlamı yorum yoluyla çarpıtmaktır.

Örnek olarak Stefan Ihrig, kitabında Milliyet gazetesinde yayımlanan Hitler demecinde "parlayan yıldız" niteminin kullanıldığını belirtmiş ve bunu Hitler'in rol modelinin Atatürk olduğu savına kanıt olarak göstermiştir.

Bakalım öyle mi?

16 Temmuz 1933 günlü Milliyet gazetesinde yayımlanan yazı şöyledir:

> Alman Başvekili diyor ki: *Türkiye'de doğan ve parlayan yıldız bize takip edilecek yolu gösterdi.*
>
> *Gazi öyle bir şahsiyettir ki ebediyyen asrımızın en büyük adamlarının en ön safında bulunacaktır. Bu mevki, tarihin ona verdiği bir haktır.*
>
> Hitler Türkiye'nin hayrete şayan inkişafından takdirlerle bahsetti.
>
> Alman Başvekilinin baş muharririmize beyanatı
>
> *"Faaliyet gayeleri aynı olan Büyük Türk milleti ile Alman milleti arasında sempati çok kuvvetlidir."*
>
> Berlin, 15 - saat 24 - (Başmuharririmizden) - Almanya'da meraklı hareket ve hadiseler devam ediyor. Chancelier M. Hitler'le uzun müddet görüştüm. Mösyö Hitler, Gazi Hazretlerinin mes'ut idaresinde Türkiye'nin hayrete şayan inkişafı hakkındaki takdirlerini ifade ettikten sonra dedi ki:
>
> *- Almanya ve Türkiye ayni zamanda ve ayni derecede çökmüşlerdi. Türkiye, mukaddes bir hamle ile kurtuldu. Bu netice Almanya'nın kurtuluşu için başladığımız milli hareketin mes'ut netice vereceği hakkında bize derin bir kanaat vermiştir.*
>
> *Filhakika Türkiye'de doğan ve parlayan yıldız bize takip edilecek yolu gösteriyordu.*
>
> Chancelier Mösyö Hitler, mevzuu genişleterek sözlerine şu suretle devam etmiştir:

- Nasıl ki Türkiye'de hayat ve teceddüt hareketi köylüye istinat ettirildi, biz de ayni fikirlerden mülhem olarak ayni yolu takip ediyoruz.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri Ahmet Emin YALMAN

PAZAR 24 TEMMUZ 1932

Çıkmaz içinde

M. Hitler'in Milliyet'e beyanatı

Alman Başvekili diyor ki: Türkiyede doğan ve parlıyan yıldız bize takip edilecek yolu gösterdi

Gazi öğle bir şahsiyettir ki ebediyyen asrımızın en büyük adamlarının en ön safında bulunacaktır. Bu mevki, tarihin ona verdiği bir haktır.

M. Hitler Türkiyenin hayrete şayan inkişafından takdirlerle bahsetti

Alman Başvekilinin başmuharririmize beyanatı

"Faaliyet gayeleri aynı olan Büyük Türk milleti ile Alman milleti arasında sempati çok kuvvetlidir,,

M. Hitler

Londra mektupları

Konferans tatil edildikten sonra bir defa daha toplanacak mı?

Dolar itibarı bulduğu zaman tekrar toplanılmak ihtimali var..

Yeni rejimde köylü sınıfının kalkınmasını temin edecek politika en canlı bir mevzuumuzdur."

Bundan sonra iki memleketin ticari ve iktisadi münasebetlerinden umumi surette bahseden Alman Başvekili dedi ki:

İktisadi işlerin iki memleket münasebatındaki tesirlerinin ehemmiyeti malumdur. Fakat bu münasebetlerde en büyük rolü oynayan amil yalnız bu değildir. Bu işte karşılıklı sempatinin rolü de büyüktür. Bu sempati, faaliyet gayesi ayni olan büyük Türk milleti ile Alman milleti arasında bilhassa çok kuvvetlidir.

Mösyö Hitler, Türkiye'nin inkişafını çok yakından takip ettiğini, hükümetimizin mesaisini takdir ettiğini söylediktен sonra Gazi Hazretlerinin yüksek şahsı ve yarattığı eser üzerinde durdu. Hayretini tekrarladı. Ve ilave etti:

- Gazi öyle bir şahsiyettir ki ebediyen asrımızın en büyük adamlarının en ön safında bulunacaktır. Bu mevki tarihin ona verdiği bir haktır.

Alman Başvekili Türk milletinin bir vekili ile görüşmesinden memnuniyetini ayrıca ifade etmiştir.

Almanya intibalarımı ayrıca yazacağım.

Siirt meb'usu
Mahmut

Bu gazetenin ikinci sayfasını çevirip o günlerde Almanya-Türkiye ilişkilerinde büyük bir gerginlik yaşanmakta olduğunu gösteren şu haberi okumazsanız, Hitler'in yukarıdaki konuşmasının, gerçekte kopma eşiğine gelmiş bir ilişkiyi kurtarmak amacıyla söylenmiş güzellemeler olduğunu göremezsiniz. Gazetenin ikinci sayfasındaki haber şöyle:

Konferansta Alman Delegenin Sözleri Üzerine

Alman elçiliği danışmanı dün hükümetimize açıklama yaptı ve Almanya'nın Türkiye'ye saygılı olduğunu söyledi.

Ankara, 15. A. A. - Almanya elçiliği danışmanı bugün hükümeti adına dışişleri genel yazmanını ziyaret ederek Londra konferansında Alman delege M. Posse'nin sözlerinin ülkemizde oluşan izlenime denk düşecek bir nitelik taşımadığını ve Alman hükümetinin bir cephe oluşturmak gibi bir amacı kesinlikle amaçlamadığını ve hükümetinin Türkiye'ye karşı çok dostane duygular beslediğine güvence vermiş ve Almanya'nın Türkiye'nin her alandaki bağımsızlığına en büyük kertede saygılı olduğunu ekleyerek aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur:

- Londra iktisat konferansının alt komitelerinden birisinde Türk temsilci Sami Bey Türkiye için yeni sanayi kurmanın gerekeceğini açıklamıştı.

İdarehaneye. Bıçak kullanan bir kadın da tevkif edilmiştir.

Konferansta Alman murahhasının sözleri üzerine

Alman sefareti müsteşarı dün hükûmetimize izahat verdi ve Almanyanın Türkiyeye hürmetkâr olduğunu söyledi

ANKARA, 15. A. A. — Almanya sefareti müsteşarı bugün hükûmeti nezdinde hariciye kâtibi umumisini ziyaret ederek Londra konferansında Alman murahhası M. Posenin beyanatı memleketimizde husul olan intibaa tekabül edecek mahiyeti haiz olmadığını ve Alman hükûmetinin bir cephe tesisi gibi bir maksadı katiyen istihdaf etmediğini ve hükûmetimizin Türkiyeye karşı çok dostane hisler beslediğini temin etmiş ve Almanyanın Türkiyenin her sahadaki istiklâline azami derecede hürmetkâr olduğunu ilâve ederek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur :

— Londra iktisat konferansının tali komitelerinden birisinde Türk mümessili Sami Bey Türkiye için yeni sanayi teşkilinin icap edeceğini beyan eylemişti.

Alman murahhası M. Posse bu mütalaata atfen umumi mahiyetteki iktisadi mütalaat çerçevesi dahilinde yeni sanayin tesisinin dünya iktisadiyatı noktai nazarından faydalı olmayacağını ve böyle tedbirlerle dünya bunalımına çare bulmak itiraf bir memleketin binaenaleyh bundan hiç bir istifade temin edemiyeceğini ve sanayi memleketleriyle diğer memleketler arasında say takasını ve iki taraflı ticaret münasebetlerine mütemadiyen yapılacak emtia mübadelelerini daha faydalı olacağını beyan etti.

Bir kaç gün sonra Türkiye murahhası Münir Beyefendi Bay Posse'nin beyanatına cevap verdi ve Mr. Posenin Türkiyeye karşı sanayi memleketimizde mütemadiyen bir cephe teşkil etmediği hakkındaki sözlerini memnuniyetle karşıladığını söyledi.

Bunun üzerine celsede hazır bulunan Alman murahhası derhal Mr. Posenin düşüncelerinin bu tarzı telâkkiye tekabül etmediğini beyan etti.

Tali komisyon o zamandan beri içtima eylemediğinden Mr. Posse fikrini şahsen ve etraflı bir surette bildirmek fırsatını bulamamıştır."

Hükûmeti Milliye gazetesi bu haberi naşirdirler altına şu mütalâayı ilâve ediyor:

Almanya bütün emniyetimiz bu noktai nazarı Londra konferansında da teyit ve tekrar etmesi intizar ediyoruz.

Alman delege M. Posse bu görüşe göndermede bulunarak genel nitelikteki iktisadi anlayışlar çerçevesi içinde yeni sanayinin kurulmasının dünya iktisadiyatı bakış açısından yararlı olmayacağını ve böyle önlemlerle dünya bunalımına çözüm bulmak tarafsız bir ülkenin sonuçta bundan hiç bir yarar sağlayamayacağını ve sanayi ülkeleriyle

diğer ülkeler arasında iş bölümü ve iki taraflı ticaret antlaşmalarına dayanarak yapılacak mal değiş tokuşunun daha yararlı olacağını açıkladı.

Bir kaç gün sonra Türkiye delegesi Münür Beyefendi Mr. Posse'nin yokluğunda, adı geçenin sözlerine yanıt verdi ve Mr. Posse'nin Türkiye'ye karşı sanayi ülkelerinin birleşik bir cephe kurmaları düşüncesini ileri sürdüğünü söyledi.

Bunun üzerine oturumda hazır bulunan Alman delegesi çarçabuk Mr. Posse'nin düşüncesinin bu biçimde anlaşılmaya uygun düşmediğini açıkladı..

Alt komisyon o günden bugüne toplanmadığından Mr. Posse düşüncesini kendisi ve ayrıntılı bir biçimde bildirmeye ortam bulamamıştır."

Hakimiyeti Milliye gazetesi bu haberi yayınlarken altına şu açıklamayı ekliyor:

Almanya hükümetinin bu bakış açısını Londra konferansında da yineleyerek pekiştirmesini bekliyoruz.

Birinci sayfadaki Hitler demeci ile ikinci sayfadaki Alman delegenin açıklamaları birlikte değerlendirildiğinde, Hitler'in Türkiye'yi ve Atatürk'ü durup dururken övmüş olmadığı, ilişkiler gerildiği noktada onarmak üzere devreye girdiği anlaşılmaktadır. Hitler'in bu demecini Hitler'in ve Nazi partisinin işleyecekleri soykırım vs. insanlık suçlarında Atatürk'ü rol model örnek aldığı tezinin kanıtı olarak sunmak, bilimsel etiğe ve gerçeğe aykırıdır.

Ezilen Ulusların Yol Göstericisi

Hitler'in, ellinci doğum günü kutlama törenlerine katılan Türk heyetine; *"Mustafa Kemal'in birinci öğrencisi Mussolini'dir, ikinci öğrencisi benim"* dediğini Falih Rıfkı Atay'dan[108] alıntıyla aktaran Stefan Ihrig, bunu *Hitler'in Atatürk'ü kendisine örnek, rol model olarak aldığı* tezinin kanıtlarından biri olarak gösterirken şöyle diyor:

Örneğin **1938**'de doğum gününde Türk politikacılardan ve gazetecilerden oluşan bir heyetle görüşürken, Atatürk'ün onun için oynadığı özgün ve temel rolü tekrar doğruladı ve bunu yapmakla, iki savaş arası dönemde Almanya'da Atatürk'e ilişkin pek çok aşırı sağ ve Nazi yorumunun özünün ne olduğunu tam anlamıyla dile getirdi: *"Atatürk, bir ülkenin kaybettiği kaynakları harekete geçirmenin ve yeniden canlandırmanın olanaklı olduğunu gösteren ilk kişiydi. Bu bakımdan Atatürk bir öğretmendi; Mussolini onun ilk, ben ikinci öğrencisiydim."* [109]

Falih Rıfkı Atay'ın verdiği 1938 tarihi yanlıştır, doğrusu 1939'dur. Atay, Hitler görüşmesine ilişkin bu anlatısını ilk kez Mayıs 1954 seçim arifesinde bir köşe yazısı olarak; ardından 1955'te *"Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri"* kitabında yayınlanmıştır. Atay'ın yazısının bu bölümünü kesmeden bütün olarak okuyunca, Hitler'den başka dünyanın çeşitli ülkelerinde Atatürk'ü öğretmen olarak benimseyen başka liderlerden söz edildiğini görüyoruz:

> Ben de Atatürk'ü tanırdım. Sever ve anlardım. Fakat büyüklüğünün bizi ne kadar aştığını dört yabancının sözlerinden daha iyi öğrenmiştim.
>
> Bu sözlerden birincisi, Türkiye'yi hiç bilmeyen, fakat Birinci Dünya Harbi ve sonrası hadiselerini en iyi takip etmekle tanınan bir Amerikan gazetecisinin kitabındadır. Muhabir, Lausanne andlaşmasını anlattıktan sonra şöyle der: *"Garbin şark önünde eğilişi hiçbir zaman bu kadar zelilce olmamıştır."*
>
> Eski bir yarı-sömürgeyi kapitülasyonlardan ve büyük devletler tahakkümünden kurtaran ilk kahraman o idi.
>
> 1938'de (tarih yanlış, doğrusu 1939 olacak-c.ö.) ellinci doğum yıldönümü töreninde bulunmak üzere Berlin'e gittiğimizde Tanrı'nın bu dünyayı yaratmak için yedi gün uğraşmış olmasına bile gülecek kadar kibirli Hitler, bütün

heyetleri bir büyük salonda kabul etmişti. Kendisi ortada yapayalnızdı. İkincisi Goering beş on adım, üçüncüsü Göbbels de bu sonuncudan beş on adım geride durmuşlardı. Hitler Romanya heyetine reislik eden Dışbakanını, verdiği işi iyi yapmayan bir hususi kalem müdürü gibi paylıyordu.

Sıra bizim heyete geldi: Mavi gözlerinin bakışları yumuşak ve tatlı,

- Atatürk bir millet bütün vasıtalardan mahrum edilse dahi kendisini kurtaracak olan vasıtaları yaratacağını öğreten liderdir. Onu birinci talebesi Mussolini'dir, ikinci talebesi ben'im, demişti.

Şaşıp da kalmıştık. Biz Türkler içinde böyle düşünmeyenlerin ne kadar çok olduğunu hatırlıyorduk.

Üçüncü söz bir Hindu liderinindir. Bugün de Hindistan'ın belli başlı bir şahsiyetidir. Son derece tevazu içinde şöyle demişti:

- Biz bir Asya memleketinin kapitalist bir devlet hakimiyetinden tamamiyle kurtulup müstakil olacağını düşünemezdik. Bizim parolamız otonomi (özerklik) idi. Böyle bir memleketin kapitalist bir devlet değil, bütün devletler hakimiyetinden kurtulup tamamiyle müstakil olabileceğini Atatürk ispat etti. Bizi istiklalimize kavuşabileceğimize inandıran odur.

Dörtyüz milyonluk bir ülkede hürriyet hareketinin kılavuzlarından birinin sözü idi bu. Atatürk sahiden bu kadar büyük mü idi? Onu şimdi bile Adıtürkçülere sormak istiyorum.

Yine 1942'de Hind'te bulunduğumuz vakit Çin devleti temsilcilerinden biri heyetin reisi olduğum için bana geldi:

- Buraya kadar zahmet etmişken Çan Kay Şek'i görmeğe gitmez misiniz? Ne kadar sevinecek bilseniz... dedi.

Anlattığına göre Çan Kay Şek eski dilde ecnebigiriz dediğimiz yaban sevmez bir milliyetçi imiş. Yalnız Atatürk'ün Türklerini yabancı saymazmış. Başucunda Atatürk'e ait yazılmış bir kitap dururmuş. Sık sık onu okurmuş. Çünkü *Çin, Atatürk zaferi Lausanne antlaşması ile neticelenmezden önce kapitülasyonlardan kurtulabilmeyi düşünmezmiş.*

Yol uzun, vasıtalar güç, Türkiye'de ise seçim zamanı idi. Daveti kabul edememiştik.

Endonezya Cumhurbaşkanı ile Başbakanı ikisi birden bir muhabire:

- *Biz Atatürk'ün yetiştirmesiyiz,* demişlerdi.

Atatürk Türkiye'den uzaklaştıkça, hele Asya'ya doğru uzaklaştıkça alabildiğine büyür. Bir hürriyet ve kurtuluş dininin peygamberi olur. O dedi, derler, başka demezler.

Ey Cumhuriyet nesli, ki memleketin dört köşesinde bütün kadrolar içindesin, sana bu hikayeleri Atatürk Türkiye'sinin yeni bir seçim arifesinde yazıyorum.

Nerede Atatürk devrine, inkılaplarına dil uzatan olursa onları Moskof casusları gibi yakala, savcıya teslim et.

Ona dil uzatanlara ağız açtırma!

Çünkü o sensin artık. O sende sağdır.[110]

Falih Rıfkı Atay'ın yazısında Atatürk'ü kendileri için yol gösterici, öğretmen olarak niteleyen başka liderler vardır, fakat Stefan Ihrig'in Atatürk'ü Hitler'in ve Mussolini'nin işlediği insanlık suçlarının rol modeli, öğretmeni olarak tanımlayan doktora tezinde başkalarına yer yoktur.

Oysa, dünyanın her yerinde Atatürk'ü ***öğretmen, rol model, örnek*** alan ***hayran*** olan çok sayıda aydın, yazar, diplomat vardır ki, bunlar, Hitler'e, Mussolini'ye, Nazizm'e, Faşizm'e kökten karşıdır. Yüzlerce, binlerce örnekten bir kaçını görelim:

Prof. Dr. Hester Donaltson Jenkins:

Atatürk Büyük Bir Öğretmendir.[111]

Bugün dünyanın hiçbir yerinde Türkiye'nin karşılaştığı pedagojik meselelerden daha büyüğü olmadığı gibi hiçbir yerde de kimse tarafından bu hususta Cumhurreisi Kemal Atatürk'ten daha kat'i ve cesur teşebbüslere girişilmemektedir. (...) Türkiye Cumhuriyeti imparatorluğun külleri üzerinde yükselip hayret verici bir azim ve cesaretle yeni bir eğitim sistemi kurmağa başlayıncıya kadar harp herşeyi ortadan kaldırmıştı. (...) **Milliyetçi olan Türkiye daima demokrattır.** İhtimal ki tabiatları itibariyle Türklerden daha demokrat hiçbir millet yoktur. Hatta eski sultanlık devirlerinde bile en aşağı tabakadan olan bir kimse, eğer istidat ve kabiliyet sahibi ise, en yüksek memuriyetlere kadar yükselebilmiştir. Bu mekteplerde de demokrat bir ruh hakimdir. Bir talebenin sosyal vaziyeti ile ailesinin serveti kendisine hiçbir imtiyaz ve hak vermez. Hatta bunu mektep arkadaşlariyle öğretmenler bilmezler bile.

Kemal Atatürk'ün Vaziyeti Hayranlığa Değer[112]

Prof. Dr. Hester Donaltson Jenkins:

The New York Times 05.07.1936

Şimdi yeniden ziyaret etmekte olduğum yeni Türkiye'de, Türk Cumhur Başkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün barış vaziyeti kadar üzerimde tesir uyandıran bir şey olmamıştır. Hele Osmanlı imparatorluğunun daima harpçi bir devlet ve Atatürk'ün bizzat kendisinin de senelerce generallik etmiş, nihayette bir Gazi yahutta bir Fatih olduğu hatırlanırsa, bu vaziyetin dikkate değerliği büsbütün meydana çıkar.

Atatürk şimdi, hem memleketinin kalkınma ve yeniden imarını amir bir siyasa, hem de gerek komşuları, gerekse

PEACE IN TURKEY

Attitude of Kemal Ataturk Is Regarded as Admirable

To the Editor of The New York Times:

Nothing has impressed me more in this New Turkey that I am revisiting than the peace attitude of Mustapha Kemal Ataturk, President of the Turkish Republic. It is the more remarkable in that the Ottoman Empire was always a militant empire and that Ataturk himself was for years a general and finally the Ghazi, or Conqueror.

Now he is pursuing a policy of restoration and rebuilding of his country, and also of friendly relations with his neighbors, and indeed with all the world. His program states: "Peace in the country and peace with the world is one of our main principles."

Ataturk sincerely wants peace. He recognizes that wars in the past have brought incalculable loss on his country. He seems to be the only powerful ruler who is entirely sensible on this matter of war.

He has ceased to associate war and armies with "glory." He never wears his general's uniform, but even reviews troops in civilian dress. He does not celebrate victories at the expense of his one-time foes. When an American Ambassador asked permission to visit the battlefields, as is so much done in France, Ataturk replied that he greatly preferred Turkey's present cordial relations with Greece, her former foe, to reviving memories of victories gained on those battlefields. When he was asked why Turkey demanded no reparations from Greece for destruction in Asia Minor, he replied that renewed and perhaps increased commercial relations with Greece would pay Turkey better than irksome annual collections. Could anything be saner?

His treaties are mainly non-aggression treaties, culminating in the Pact of Balkan Understanding, in 1934, signed by Turkey, Greece, Rumania and Yugoslavia, with, unfortunately, Bulgaria and Albania remaining outside. This is an agreement for the preservation of present boundaries and non-aggression.

Ataturk is not a pacifist where national defense is concerned. Turkey having been seriously invaded within fifteen years, he naturally fears further attack, although great pains have been taken to avert it, so that he keeps up a large army and enjoins on his people the "sacred duty" of national defense. It is this fear of attack, and the sense that the League of Nations is now not strong enough to protect Turkey from it, that has caused the request to refortify the Straits.

It is in seeing the total undesirability of war, and in carefully avoiding all unfriendliness and causes of war, that Ataturk in Turkey has set the pace for all the world.

HESTER DONALDSON JENKINS.

Istanbul, June 17, 1936.

bütün dünya ile dostça münasebetler tutma yolunu kollamaktadır. Programı şudur:

"İçerde barış ve dışarda barış esas prensiplerimizden biridir."

Atatürk, barışı samimi olarak istiyor. Mazideki savaşların, memleketinin başına hesapsız ziyanlar getirmiş olduğunu bildiği gibi bu savaş bahsi hususunda da bu derece hassas ve müdrik olan yegane kudretli önder görünmektedir.

Atatürk, savaş ve ordu ile "şeref" mefhumunu biribirinden ayırt etmiştir. O, general üniformasını hemen hiç giymez: hatta askeri geçit resimlerinde bile sivil elbise ile hazır bulun ur. Vaktile düşmanı olanların zararına kazanılmış olan zaferleri tes'it etmez. işte Amerikalı bir sefir, Fransa'da adet olduğu veçhile, Türkiye'de de harp meydanlarını gezmek için müsaade istediği zaman Atatürk, bu meydanlarda kazanılan zaferlerini yadetmektense vaktile düşmanı olan Yunanistan'la Türkiye arasında şimdi mevcut olan samimi

ve dostça münasebetlere şahit olmağı tercih ettiğini söylemişti. Yine Atatürk'e Türkiye'nin, Yunanlıların Anadoluda yaptıkları tahribata mukabil, niçin Yunanistan'dan tazminat istemediği sorulduğu zaman Atatürk'ün buna verdiği cevap, Türkiye ile Yunanistan arasında gittikçe inkişaf eden ticari münasebetlerin Türkiye için her halde bu kabil sıkıcı tazminattan çok daha faydalı olduğunu söylemesi olmuştu. İşte bu telakki ve bu cevaptan daha makul bir şey olabilir mi ?

Atatürk'ün yaptığı antlaşmalar, en ehemmiyetlisi 1934'te Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya tarafından imzalanıp ta maalesef Bulgaristan'la Arnavutluğun iştirak etmedikleri Balkan Anlaşma Paktı olmak şartiyle, hepsi saldırmamazlık (ademi tecavüz) paktlarıdır. Bu da, işte, şimdiki sınırların muhafazası ile saldırmamazlık için aktedilmiş bir anlaşmadır.

Maamafih vatanın müdafaası mevzuu bahs olduğu zaman Atatürk, asla barışçı ve pasifist değildir.

Türkiye, şu son on beş yıl içinde, ciddi surette istilaya ma ruz kaldığı için, hatta memleketin her türlü hücumu karşılıyabilecek şekilde hazırlanmış olmasına rağmen, Atatürk, tabiatiyle, herhangi müstakbel bir saldırıştan kuşkulandığından dolayı hem büyük bir ordu beslemekte, hem de ulusuna daima milll korunmanın; teşkil ettiği "mukaddes vazifeyi" hatırlatmaktadır.

İşte bu hücum korkusu ve Türkiye'yi bu hücumdan Uluslar Sosyetesinin, korumağa muktedir olmak hususunda kafi derecede kuvvetli olmadığı hakkındaki kanaattir ki, Türkiye'yi, Boğazların yeniden tahkimini istemeğe sevketmiştir.

Görülüyor ki, Atatürk'ün gerek Türkiye'de, gerek Türkiye'nin bütün dünya ile olan münasebetlerinin tanzimi işinde barışı esas tutması, hem harbin külliyen arzu edilmiyecek bir şey olduğunu takdir edişi, hem de savaşa meydan verecek bütün geçimsizlik amillerinden iyice kaçınmasını bilişinden doğmaktadır.

Herbert Sidebotham (Scrutator)

Atatürk Bize Bir Model Olabilir.[113]

Sunday Times

Her ne kadar Ankara'daki sefirimiz Sir Percy Loraine bizim Türkiye'deki prestijimizi "Büyükelçi"nin günlerindeki seviyeye çıkarmışsa da Atatürk'ün dehasıdır ki, Stratford Canning'in Aciz kaldığı noktalarda muvaffakiyetler göstermiştir. **Kendisi için bugünkü Avrupa'nın en muktedir devlet adamıdır demek mümkün olan Atatürk, hiç şüphesiz, devlet adamlarının en cesur ve en orijinalidir.**

Atatürk, büyük bir cesaretle kendi vatanının inkişafı için en çetin yolu seçmiş, fakat bugün bile göze çarpar bir takım terakkileri temine mavaffak olmuştur.

Demokrasi

Şimdi basit ekonomik prensiplerden siyasi prensiplere geçelim. Atatürk'ün siyasetinde sert ve halis bir öz vardır. Bunsuz da hiç bir hükümet, Türkiye'de uzun zaman tutunamaz. Onun isminin etrafında bir takım hikayeler toplanmıştır. **Eğer demokrat diye bir şey varsa, Atatürk demokrattır.** Haremin kaldırılmasına, kadın hürriyetine, fesin kaldırılmasına ekonomik şartlar yardım etmiştir; fakat **Atatürk idaresinin ruhu gerçekten demokrat** olmasa ve bu ruh bütün halka nüfuz etmemiş bulunsaydı, bütün bunlar imkansız olurdu.

Türkiye'de sınıf mücadelesi yoktur; eski aristokrasi gitmiştir ve orada bizim memleketten çok daha az sınıf farkı gözetildiği göze çarpar.

Eğer birbirinizden hoşlanmışsanız bağajınızı taşıyan hamalın elini sıkmanızdan daha tabii bir şey yoktur. İki misal verilebilir. Türk ana kanununun ilk prensipi, bütün Türklerin nasyonalist olmasıdır. Bu, bizim memleketle Türkiye arasındaki eski ahenksizliği, ihtilali ortadan kaldırmıştır. Loyd Corç gibi ihtilalci liberallerin kanaat ettikleri, Gladstone'in 'bag and baggage' politikasına göre Türkler, kendi tebaalarına daima zulmederlerdi. Artık zu-

lüm yoktur. Herhangi bir tebaa, ister hıristiyan, ister müslüman, ister Rum, ister Ermeni olsun, nasyonalist olmak suretiyle Türk olur.
(...) Bugünkü sistem, Türkiye'de işliyecek demokrasiye en uygun usuldür. Politika bakımından gerl ve tecrübesiz olan memleketlere ne türlü muamele etmemiz lazım geldiği hususunda ***Atatürk bize bir model olabilir ve kendisinden bir çok şeyler öğrenebiliriz.***

Henry Liebrecht

Türk Mucizesi[114]

Atatürk, davayı bütün genişliğiyle gözönüne alıp memleketini kurtarmağa karar verdiği gün, ilk önce, Türk topraklarının hürriyetini kazanmak, ve sonra, eski Türkiye'yi tasfiye etmek zarureti karşısında idi. Avrupa'nın, geri an'aneler ve şifa kabul etmez şark tevekkülü içinde ebedi olarak uyuşmuş farzettiği bir halka yeni bir ruh vermek vazifesi karşısında pek çok kimseler ricat ederdi.
İşte mucize burada zuhur etti. Bugünkü Türkiye, hemen yeni şehirlere, yol ve demiryolu şebekesine, büyük limanlara, ekonomik cihaza malik olacağı için değil fakat ayni zamanda, hem kendisi ve hem de başkaları için hayatı yeni bir mes'uliyet zaviyesinden müşahede etmeği öğrenmiş olduğu için, tahavvül etmiş bulunmaktadır.

Çin'li Gözüyle Türkiye:

Dörtyüz Milyon Çin'linin İhtiyacı

Bir Atatürk Bekliyorlar [115]

Doktor Pan şöylece söze başladı :
- Türkiyede beş hafta kaldım. Bir haftası İstanbul'da geçti. Sonra Bursa, Yalova, Konya, Adana, Ereğli taraflarında dolaştım. Fabrikaları gezdim, Kayseri, Ankara, İzmir, Manisa'ya uğradım. Her tarafta köylere kadar giderek sıtma ve trahom mücadelelerinin neticelerini takip ettim. Belediyecilikle ve muhtelif şehirlerde ileri hareketle de çok meşgul oldum.

Sağlık işlerinizde diğer memleketlerden ziyade merkeziyet vardır. Biz Amerika sistemini aldık. Amerika'da ayrı ayrı hükümetlerin nasıl kendilerine mahsus sıhhi teşkilatı varsa bizde de vardır. Bunun zararını görüyoruz.
Çünkü eyaletin sağlık müdürü eyalete mahsus bir nevi kabineye dahildir. Mahalli politika ile vakit kaybeder. Tatil, tayin gibi idari işler yüzünden de asıl sağlık vazifelerini ihmale uğratır. Sonra idari işlerde ayrı bir ihtisas ister. Her nevi mütehassıs bulunan merkezi bir makinenin muvaffakıyetle başardığı işlerde az arkadaşla çalışan ve mahalli tesirlere tabi olan müstakil bir sağlık müdürü tamamiyle aciz kalabilir. Sizde sağlık müdürü mükemmel bir merkezi makinenin mahalli bir mümessilidir.
Ben sizin sisteminizi Çin'in şart ve ihtiyaçlarına Amerikan sisteminden çok uygun buldum. Çin'e dönünce sizin sisteminizin kabulünü hükümetime tavsiye edeceğim.
Çin'in inkişafı için bizim en kati programımız şudur: Türkiyenin açtığı muvaffakiyetli iz üzerinde yürümek.

Harvard üniversitesince yayınlanan Cambridge onaylı doktora tezinde bunların hiçbirini göremiyoruz. Tezinin konusunu *"dünyada Atatürk imgesi"* ya da *"Almanlarda Atatürk imgesi"* değil, salt *"Nazilerde Atatürk imgesi"* olarak sınırlayan S. Ihrig'in alıntı çarpıtmasının ve tezine aykırı verileri yoksaymaksının amacı; tüm dünyanın lanetleyerek andığı Hitler ve Mussolini'nin işledikleri insanlık suçlarının manevi sorumluluğunu Atatürk ve Türkiye üzerine yüklemektir. Onun bu amacı, "Türk Führer" başlıklı bölümde belirgin biçimde ortaya çıkmaktadır.

"TÜRK FÜHRER"

Alman dilindeki "führer" sözcüğünün İngilizcedeki karşılığı 1832 basımı İngilizce-Almanca sözlükte *"leader, conductor, guide; director, head man"* olarak verilmiştir. Türkçe'deki karşılığı ise "lider, önder, başkan, kılavuz, yol gösterici" dir.

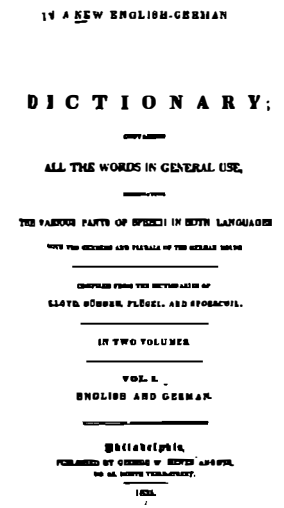

IN A NEW ENGLISH-GERMAN

DICTIONARY;

ALL THE WORDS IN GENERAL USE,

THE VARIOUS PARTS OF SPEECH IN BOTH LANGUAGES

IN TWO VOLUMES.

VOL. I.
ENGLISH AND GERMAN.

führen, v. a. to carry, to convey, to bring, to lead, to guide, to conduct; to form or hold in a certain direction; to manage; to wield; to wear, to bear; to have; to contain; to hold; to carry on; to pass; to use; to make use of. Zu Gemüthe führen, to impress, to instil, to infuse. Krieg —, to wage war. das Wort —, to be speaker, to speak in the name of others. im Wappen —, to bear in the coat of arms. im Schilde —, to have an intention in one's mind. im Sinne —, to have in one's mind. im Munde —, to speak of, to talk of.

Führer, m. (pl. —) leader, conductor, guide; director, head man. T. file-leader. —in, f. (pl. —nen) conductress.

führig, a. that may be led, portable.

Führung, f. (pl. —en) carrying, leading, guiding, guidance; conduct, direction.

Alman yazınında Hitler'den yüzyıllar öncesinden çeşitli ulusların önderleri "britischer führer" (İngiliz lider), "Amerikanische führer" (Amerikalı lider), "Schweizer führer" (İsviçreli lider), "Ungarischer führer" (Macar lider), "Polnischer führer" (Polonyalı lider), Griechischer führer" (Yunan lider) olarak adlandırılmıştır.[116] 1821'de yayımlanan "Magazin für die neueste Geschichte der evangelischen Missions", Cezayir Dayısı Hasan Paşa'dan "**türkischer Führer, Hasan Aga**" olarak söz etmiştir.[117] 1870'lerdeki Almanca yayınlarda Alman devlet adamı Bismarck *"führer"* olarak nitelenmektedir.[118] 1871'de Alman basınında ABD Başkanı Robert B. Roosevelt'den "führer" olarak söz edilmektedir.[119] Almanlar "führer" unvanını daha 1840'larda dünyanın çeşitli ülkelerindeki siyasi parti liderlerinden söz ederken kullanmaktaydılar: ***"die führer der Partei"***[120]

Almanca'da "führer" yüzlıllardır "parti lideri" anlamında da kullanıldığına göre, 1920'de Nazi Partisi lideri olan Hitler'in 24 Şubat 1920 Nazi Partisi Programı yayınından başlayarak, Alman basınında "führer" olarak adlandırılmasından daha doğal ne olabilir? "Führer" sözcüğünün Almanya dışında diğer ülkelerin basınında Hitler'e özgülenmesi, II. Dünya Savaşı sonlarında

gerçekleşmiştir; öyle ki, dünya basınında "führer" sözcüğü, Hitler demeye gerek bırakmadan sözü edilenin Hitler olduğunu belirtmeye yetiyordu. Hitler'in soykırım vs. insanlık suçları işlediğinin kanıtlanmasından sonra ise "führer" sözcüğü artık "insanlık suçlusu Hitler", "soykırımcı Hitler" anlamında kullanılmaya başlandı, öyle ki bir kimseye "führer" demek, "hakaret" olarak saptandı ve kendilerinden "führer" olarak sözedilenler bunu kendilerinin "Hitler"le özdeşleştirilmesi dolayısıyla hakaret olarak niteleyip davalar açtılar.[121]

Alman basınında *"führer"* sözcüğünün salt Hitler'e özgülenmediği, dünyanın bütün liderlerinin "führer" olarak nitelendiği tarihlerde Roosevelt'e "amerikanische führer", Churchill'e "britische führer" diyen Alman ve Nazi basının, Atatürk'e "Türkische führer" demesi, Atatürk'ü Hitler ile özdeşleştirmek anlamına gelmediği halde, Stefan Ihrig doktora tezinde "Türk führer" niteminin Alman ve Nazi basınında Atatürk'ü Hitler ile özdeş göstermek amacıyla kullanıldığını ileri sürerek şöyle demektedir:

> Atatürk'ün bir numaralı askeri komutanı ve Lozan'daki heyetin başkanı olan İsmet Paşa savaş sırasında gazetelerden fazla ilgi görmemişti; ilgi odağı olan her zaman **Türk Führer**'di. (S. Ihrig, a.g.e., s.68)
>
> Türk başarısının temel bileşeninin **Türk Führer** olduğunu vurgulayıp, **Führer** öncülüğünde siyaset ve eyleme milliyetçi inancı savunuyordu. (a.g.e., s.120)
>
> "ölümsüzleştirilmiş **Türk Führer**" (a.g.e., s.190)
>
> **Çağdaş Führerler** ve yeni dünya düzeni üzerine kitaplarda Atatürk öne çıkarıldı. **Atatürk, Hitler ve Mussolini ile aynı seviyeye konuldu.** 1933'ün sonunda *Hamburgischer Correspondent*'le *"Modern Türkiye'nin Yüzü"* başlıklı bir makale Yeni Türkiye'nin, özellikle üçüncü Reich'in "uçuşa geçtiği" yıl, Nazi dünya görüşüne ne kadar uygun olduğunu ifade etti: *"Türkiye'nin son on yılda kat ettiği yol sert ve zor, muhalefetle ve fedakarlıkla dolu oldu; ama* ***Türk Führer****'in*

ifadesiyle, büyük bir millet için ölmek, ot gibi onursuz yaşamaktan iyidir. ***Bugün biz Almanların çok iyi anladığı bir devlet felsefesi; aynı şekilde genel olarak modern Türkiye'nin yüzü****, belki biraz daha çarpıcı özellikleriyle, Almanya'nın şimdiki görüntüsüyle epeyce benzerlik taşır."* (a.g.e., s.193)

Hamburgischer Correspondent gazetesinin 1 Aralık 1933 günlü sayısında yayımlanan yazının bütünü ([122]) nolu dipnottadır. Bu yazıda I. Dünya Savaşında yenilen Osmanlı İmparatorluğu'na dayatılan Sevr antlaşması ile Alman İmparatorluğu'na dayatılan Versay antlaşması arasındaki benzerliğe değinilir; ve benzerlik bununla sınırlı tutulur. Hitler adı hiç geçmez; Hitler-Atatürk benzetisi de yapılmamıştır. Böyleyken S. Ihrig, bu alıntıyı kırparak aktarıp, Hitler ile Atatürk'ü özdeşleştirmeye çabasındadır; onun aşağıdaki *"Türk Führer"* aktarımları da yine bu amaca yöneliktir:

> Deutsche Allgemeine Zeitung'daki ölüm yazısı son yıllarda **Türk Führer**'in artan yalnızlığına odaklandı -o sırada biyografik metinlerde nadiren vurgulanan bir şey. (a.g.e., s.209)

> "Atatürk'ün ölümü, **üçüncü Reich'in Atatürk'ün ve Yeni Türkiye'nin rol model niteliğini yeniden doğruladığı** ve formüle ettiği bir uğraktı. Büyük bir medya olayı oldu ve **Türk Führer**'e son bir Nazi saygısı gösterildi. (a.g.e., s.212)

> **Türk Führer** öyküsünün iç mantığının merkezinde yalnızca savaş yoktu; **Türk Bağımsızlık Savaşı** da destansı bir olay "devasa bir mücadele" olarak algılandı. (a.g.e, s.223)

> **Bütün üçüncü Reich metinleri, 1920'lerin başında sıkça yapıldığı gibi,** Atatürk'e basitçe **"Türk Führer,"** (**"herhangi bir Führer"** anlamında değil, **Almanya'daki Hitler gibi, Türk ulusu ve tarihi içinde mutlak bir Führer** anlamında) **"büyük Führer"** ya da çoğu kez yalnızca **"Führer"** deme eğilimindeydi.[123] (a.g.e., s.224)

> **"Gerçek Führer"** ulusun cisimleşmesiydi, ne yapacağını

ve ulusun ne istediğini ulus bilmeden bilirdi -Alman gazetelerin **Türk Führer**'e atfetmekten hoşlandıkları bir formül. (a.g.e, s.230)

von Papen de **Türk örneğ**ine, **Führer ilkesinin ve yeni ruhun kanıtı** olarak işaret etti. **Türk Bağımsızlık Savaşı zaten yeterli kanıttı** ve mutlu bir son, ikinci Türk mucizesi - hızlı ve kesintisiz modernleşme- **Führer ilkesi**nin gidilecek tek yol olduğunun ek bir kanıtını vermekteydi. Dahası, bu değişik yazarlar için Atatürk ilginç birçok bağlamda ve müşterek politika alanlarında **rol-model** niteliklerine sahip **modern, çağdaş bir Führer'den** ibaret değildi; aynı zamanda "**völkisch düşüncenin (ırkçı ideolojinin-c.ö.) [ilk] savunucuları'ndan biri**ydi. Bir yazarın ifadesiyle, Atatürk 20. yüzyılın devrimci düşüncesini cisimleştirdi. Bu okumaya göre, **Türk Bağımsızlık Savaşı** aynı zamanda "**völkisch düşüncesinin zaferi**"ydi de. Bütün bunlar Atatürk örneğini benzersiz yapmaktaydı. **Türk Führer** ve **kusursuz Führer**'le bağlantılı, savaşçı bir karakter ve sadelik gibi birçok nitelik ve tarifle birlikte, bütün metinlerin çok özel bir önem verdiği iki "eğitsel" alan vardı: "**Nihai savaş**"ın anlamı ve **Führer siyaseti**. (a.g.e., s.234)

Türk Führer'in ödünsüz tutumu, iç politika için de geçerliydi. Birçok metin, **Atatürk'ün muhalefete ne kadar sert davrandığını yalnızca tartışmakla kalmadı, övdü** de. (a.g.e., s.243)

Askerlik ruhuna ve iradenin önceliğine vurgu da dahil olmak üzere, **Türk Führer**'i tasvir etmek için kullanılan dil, üçüncü Reich yayınlarında üçüncü Reich'i ve **Hitler'i tasvir etmek için kullanılan dille aynıydı.** (s.248)

Bağımsızlık Savaşı sırasındaki seferberlik ve başarısı, ayrıca sonraki reformlar, rahatlıkla ve topyekun **Türk Führer'in emrinde bir Türk ulusu**na yol açtı. (a.g.e., s.250)

Völkischer Beobachter'de bir makalenin koyu harflerle vurguladığı gibi aynı zamanda "ödünsüz" bir Aufbau'ydu (yeniden inşa). Ama sonuçta, Aufbau aktivizmi "fantastik

sınıra dayanan" **Türk Führer**'in eseriydi. (a.g.e., s.284)

Türkiye ile Almanya'nın ikizlenmesi, Türk Führer, "nihai" ve "topyekun savaş" örneği olarak Türk Bağımsızlık Savaşı, Türk modernliği ve Türk Aufbau (inşa-c.ö.) mucizesi, eski ve yeni Türk revizyonizmi anlatılarında ifade buldu. Ama ne yazık ki, Türk başarı öyküsü, **azınlıklara yönelik tutum** söz konusu olduğunda daha rahatsız edici **"iyi völkisch (ırksal, etnik) pratik"** örnekleri de sundu. Bu konu daha fazla araştırmayı gerektirmesine rağmen, **Ermeni Soykırımı, Hitler'in tartışmalı *"Bugün Ermenilerin imhasından kim söz ediyor?"* açıklamasının da gösterdiği gibi,** 1930'larda unutulmamıştı. **Ermeni Soykırımı ve Rumların kovulması,** Yeni Türkiye'yle ilgili üçüncü Reich söylemlerinin ayrılmaz bir parçasıydı; **völkisch (ırksal, etnik-c.ö.) başarı öyküsü olan Yeni Türkiye'nin can alıcı önkoşulu** olarak görüldüler. Naziler hem Yeni Türkiye'nin yükselişiyle hem **Ermeni Soykırımı**yla birlikte "büyümüştü" ve ikisini de unutmamışlardı. (a.g.e., s.336)

Goebbels'in Hitler'i *"en derin çaresizlik anlarında ışıl ışıl parlayan yıldız"* olarak hatırlaması ve Hitler'in de **Türk Führer**'i aynı terimlerle hatırlaması tesadüf değildir. (a.g.e., s.338)

Hitler dönemi Alman gazete, dergi, kitap vs. basılı yayınlarını tarayan S. Ihrig içinde **"Türk Führer"** nitelemesi geçen 23 yazı bulmuştur.[124] Bunların 12'si kitap, 11'i gazete; kitaplardan ikisi Hitler'in iktidarından önce yayımlanmış; yazarları arasında Nazi partisi karşıtları vardır. Bu yayınlar *"führer"* nitemini "lider" sözcüğünün Almanca karşılığı olarak kullanıyorlar; benzeti yoluyla Hitler anlamında değil. Dahası:

1- Hitler'in yazı ve konuşmalarında Atatürk için "führer" ya da "Türk Führer" nitemleri kullanılmamıştır.

Hitler 29 Ekim 1933 Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla gön-

derdiği kutlama telgrafında Atatürk'ü ***türkischen Staatspräsidenten Atatürk (Mustapha Kemal Pascha)*** olarak nitelemiştir: *"Türk Milli Günü vesilesiyle, Ekselanslarım'ın kişisel iyiliğiyle ve Türk Milleti'nin refahı için en iyi dileklerimle bir araya geldiğim Sayın Ekselanslarımı içten tebrik ederim. Alman Şansölyesi Adolf Hitler."* [125]

Hitler, 4 Mart'ta 1935'te Kemal Atatürk'e Türkiye Cumhurbaşkanı olarak yeniden seçilmesi nedeniyle gönderdiği kutlama telgrafında Atatürk'ü ***türkischer Staatspräsident*** olarak nitelemiştir. (dn.61-DNB.- 4. 3.1935.)[126]

Hitler Cumhurbaşkanı Kemal Atatürk'ün ölümüyle ilgili olarak 11 Kasım'da Türk Millet Meclisi Başkanı'na gönderdiği telgrafta Atatürk'ü ***Staatspräsidenten Kemal Atatürk ve Atatürks, des Präsidenten der türkischen Republik*** olarak niteledi ve şöyle dedi:

*"Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ve Türk Halkına Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı (des **Präsidenten der türkischen Republik**) Atatürk'ün ölümü üzerine en derin üzüntülerimi bildiriyorum. Büyük bir asker, usta bir devlet adamı ve tarihsel bir kişilik öldü. **Yeni Türk imparatorluğu**nun inşasında Atatürk, nesiller boyu sürecek bir anıt kurdu. Alman Şansölyesi Adolf Hitler.* (515-DNB.-Metin/11.11.1938.)"[127] / [128]

2- Nazi partisi ileri gelenlerinden, Ihrig'in tezinde sözünü ettiklerinin anı, günlük, mektup vs. yazılarında, Atatürk için "führer" nitemi kullanılmamıştır.

3- Nazi basınında "lider" anlamında "führer" nitemi Atatürk'ten çok Mussolini, Roosevelt, Büyük Friedrich gibi çok sayıda başka devlet adamları için kullanılmıştır. Fakat Ihrig kitabında bunları aktarmamış ve bu davranışını haklı göstermek üzere şu açıklamayı yapmıştır:

Açıkçası, Üçüncü Reich'in kendi **Führer Devleti**ni desteklemek için kullandığı **tek Führer figürü Atatürk değildi.** Bir dolu tarihsel ve çağdaş yabancı liderden yararlandı -

Büyük Friedrich'ten Mussolini'ye ve Roosevelt'e kadar. (Örn. Bkz: Helmuth Magers, "Roosevelt: Ein Revolutionar aus common sense" Leipzig: R.Kitter, 1934) Ama Atatürk'ün öyküsü mutlu bir sonla taçlandığı, paralel olarak tasvir edilen bir durumda gerçekleştiği ve ayrıca çağdaş olduğu için, nitelik olarak diğerlerinden üstündü. Açıkçası Hitler'e benzer ve paralel kusursuz bir Führer olarak Atatürk okuması, Üçüncü Reich'te oldukça seçici bir okumaydı. (s.245)

Führer sözcüğü II. Dünya Savaşı'nda Nazi Almanyası'nın işlediği soykırım gibi insanlık suçları ortaya çıkmadan önce olumsuz bir anlam taşımıyordu. Fakat Hitler'in işlediği insanlık suçları ortaya çıktıktan sonra, "führer" sözcüğü bu suçları çağrıştırdığı için, Ihrig'in Almanca metinlerde geçen "Türkische Führer" nitemini İngilizce'ye "Turkish Leader" olarak çevirmesi gerekirken "führer"i aynen bırakıp "Turkish Führer" olarak aktarması; ve kitabının Türkçe'sinde "Türk Lider" olarak çevrilmesi gereken bu sözün "Türk Führer" olarak yazılması; Atatürk'ün Hitler'le özdeşleştirilmesini ve Hitler gibi bir insanlık suçlusu olarak algılanmasını sağlayıcı bir Psikolojik Savaş dalaveresidir. Cambridge Üniversitesi'nin bu doktora tezine onay vermesi, bu propagandayı "bilimsel" etiketiyle inanılır kılma çabasıdır. Oysa, Cambridge üniversitesi'nin kütüphanesinde, Atatürk'ün Hitler ve Mussolini gibi bir diktatör, bir "führer", bir "duce" olarak değerlendirilmesinin yanlış olduğunu bildiren, Sir Percy Loraine imzalı bir konuşma metni vardır. Cambridge onaylı bir doktora tezinde, Cambridge üniversitesi kitaplığına sunulmuş bulunan ve Atatürk'ü Hitler, Mussolini ile bir tutmanın yanlış olduğunu gösteren bu tanıklığa yer verilmemiş olması, anlamlıdır.

İNGİLTERE BÜYÜKELÇİSİ SİR PERCY LORAİNE 10 KASIM 1948 GÜNÜ BBC'DEN DÜNYAYA SESLENDİ: "ATATÜRK DİKTATÖR DEĞİLDİR, HİTLER VE MUSSOLİNİ İLE BİR TUTULAMAZ!.."

Almanya'da Hitler iktidarda iken, Sir Percy Loraine 1933-1939 arası Ankara'da İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi olarak görev yaptı. Atatürk'ün ölümünden sonra İngiltere'ye gönderdiği raporda, şöyle diyordu:

> **Korkarım gelecek nesillere Atatürk bir diktatör olarak aktarılacak. Bunun yanlış olacağı kanısındayım. Hem savaşta, hem barışta, evet o büyük bir liderdi ancak gerçek bir diktatör değildi.** Ne yazık ki ben, şimdiye kadar onu anlatabilecek diktatör kelimesine ait bir tanımımız olduğuna inanmıyorum. Ancak **Hitler ve Mussolini'nin tersine, devlette idari ya da yönetim fonksiyonu bulunmuyordu, af yetkisi yoktu; mahkemelere emir verme yetkisi yoktu; diplomatik misyon temsilcilerini reddetme hakkına sahip değildi.** Bütün bu hususlara teknik gözle bakıp bir kenara iter ve tüm devlet meselelerinde onun isteklerinin hakim olduğu konusunda ısrar edebilirsiniz. Doğru, ancak daha çok o konudan sorumlu kişilerin onayının hakimiyeti şeklinde karşımıza çıkıyordu. Olayların gidiş, Atatürk'ün görüş açısının doğruluğunu, verdiği hükümlerin zekice olduğunu ve hata yapmadığını göstermiştir. Dolayısıyla sıkça fikirlerine başvurulması ve memnuniyetle bu fikirlerin uygulanmasını görmek pek de şaşırtıcı değil. Ancak **onu Mussolini, Hitler veya Primo de Rivera gibi diktatörlerden ayıran belki de en büyük özellik, başından beri isteyerek ve çok emek sarf ederek, kendi yaşatacak bir sistem kurmaya çalışmasıdır.** Atatürk'ten sonraki Cumhurbaşkanı seçiminin sessizce hallolması ve ölümünden sonra kurduğu rejimin sakince sürmesi bir ölçüyse, evet başarılı olmuştur.[129]

Sir Percy Loraine'in bu raporundan on yıl sonra 10 Kasım 1948 günü BBC Radyosu'nda yaptığı konuşma şöyleydi:

Atatürk: Olağanüstü Bir İnsan[130]

Sir Percy Loraine

Kemal Atatürk öleli on yıl oluyor. Kavga ve çekişmelerle, insanlığın geleceği hakkında duyulan umut ve korkularla dolu on yıl. Bu süre içinde kadın erkek, küçük büyük hemen herkesin yaşayışında değişmeler oldu, ama benim Atatürk'le ilgili anılarım tazeliğinden bir şey yitirmedi.

Yiğit, vakur, dimdik bir adamdı; kusursuz giyinirdi. Biçimli bir yüzü, duru mavi gözleri, çalı çalı kaşları vardı. Yer yer sert çizgili olan bu yüz hemen her zaman ağırbaşlı ve ciddiydi.

Bakışlarında, her hareketinde, hatta hareketsiz duruşunda büyük bir canlılık göze çarpardı. Zihni de vücudu da kurulu bir yay gibi her an harekete hazırdı. **Cumhurbaşkanı olduktan sonra askerî üniformasını çıkarmış, bu şerefli üniformayı bir daha tören ve geçitlerde bile giymemiştir.** Bu gibi durumlarda her zaman sade bir gece giysisi, silindir şapka giyer ve nişan olarak **yalnız Kurtuluş Savaşı'nın altın madalyasını takar**dı.

Seçkin bir adamdı; eşine kolay rastlanmayan bir adam. Tehlikeden korkmaz, güçlüklerden yılmak nedir bilmezdi; içgüdü gibi bir şeyin yardımıyla (buna bir ad bulamıyorum, çünkü başka kimsede benzerini görmedim) bir meselede neyin önemli, nelerin önemsiz olduğunu çarçabuk ve kolayca kestirirdi.

Sorumlulukları ağırdı; ancak o bunların hepsini kabul eder, başkalarının sırtına yüklemeye bakmazdı. Sorumluluktan korkmaz, kaçınmaya çalışmazdı.

Onun saygısını kazanabilmek için sizin de yüksek bir sorumluluk duygunuzun olması gerekirdi.

Tartışmayı çok sever ve bunu insanları zihin ve karakter bakımından ölçüp tartmakta bir yol olarak kullanırdı. Yumuşaklık etmez, yargılarında kolay kolay yanılmazdı. **Dürüstlükten yana kusursuzdu;** apaçık görüşlerinin, çevresindekiler üzerinde elektrikleyici bir etkisi vardı. Doğa ona büyük bir irade gücü vermiştir; ama öyle sanıyorum ki, O bu gücü hep bilinçli bir disiplinle kullanıyordu. Hayatın uzun, bitmez tükenmez bir sınav olduğunu pekiyi biliyordu. Atatürk bu sınavda verilecek cevapları öğrenmeyi bir an olsun elden bırakmamıştır.

Kemal Atatürk'ün en sevdiği konuşma yolu, Bakan arkadaşlarını da ayırmaksızın çevresindekileri, görüşmek istediği kimseleri psikolojik ve bilimsel bir sınavdan geçirmekti, Verilen cevaplar kadar karşısındaki kimseyi de dikkatle incelediği sezilirdi.

Kimi zaman sorular yağdırır, kimi zaman da uzun uzun kendi görüşlerini açıklardı. Sonra soru dolu bir duraklama, çatılmış kaşlarını altından o duru mavi gözlerin altından insanın içini okuyan bir bakışı... Bu bakışın ne demek istediği anlaşılırdı. Bu, kem küm etme demekti; karşılıklı konuşuyoruz şurada; biliyorum, güç durumdasın, ama ben her şeye "evet efendim" diyenlerden hiç hoşlanmam. Düşündüğünü açıkça söyle. Belki de boş değil söyleyeceklerin. Görelim bakalım.

Peki ne yaptı Atatürk?

O parlak askerlik kariyerinin dışında neler başardı?

Mutlak bir yönetimin küllerinden ve zihniyetinden yepyeni bir devlet çıkardı.

Felaketlerle dolu bir savaşta artık her şeyin kaybolur gibi olduğu bir sırada Onun Türk halkına inancı bir an bile sarsılmadı. Bu savaş, övünç verici bir askeri geçmişe sahip bir ulus için çok acı bir denemeydi.

İşte Atatürk, **Türk halkının kendi kendine olan güvenini yeniden canlandırdı, zihinlerini özgürlüğe kavuşturup**

güçlerini harekete geçirdi. Eskimiş bir geçmişi gömüp ulusuna geleceğin kapılarını açtı ve bu ulusa sonuna kadar inandı.

Atatürk'ü diktatör sayanlar olmuştur. Bence bu hem yanlış hem de yanıltıcı bir görüştür.

Kabul edelim ki, günümüzde 'diktatör' sözcüğünün yeterli bir tanımı yapılmış değildir, ama Hitler'e, Mussolini'ye diktatör denmesine hiç kimsenin karşı çıkabileceğini sanmıyorum. Öyleyse Kemal Atatürk neden aynı gruba girmiyor? diye bir soru sorulabilir. Bunun birçok nedenleri vardır.

Bir kere Atatürk bilinçli olarak, kendi yokluğunda uygulanacak bir düzen kurmaya, kendinden sonra sürecek bir hükümet ve yönetim sistemi yaratmaya çalışıyor; görüşlerini zorla kabul ettirmekten çok doktrinlerini öğretmeye ve ülkülerini açıklamaya uğraşıyordu.

Kurtuluş Savaşı sırasında arkadaşlarıyla hazırladığı tasarıya göre; egemenlik Büyük Millet Meclisinindi; halk tarafından seçilen mebuslar dört yılda bir Cumhurbaşkanını seçmekle görevliydi ve Meclis belli yasama ve yürütme yetkilerine sahipti.

Devrimler hiçbir zaman yumuşaklıkla olmaz; bu yüzden başlangıçta, Anayasanın ve organlarının yürürlüğe girmesinden önceki günlerde, Atatürk'ün zaman zaman kendi inisiyatifine dayanarak kesin hareket etmek zorunda kaldığı olmuştur. Gene de kanunlara aykırı davranışlarda bulunmaktan kaçınmıştır.

Büyük Millet Meclisi'ne karşı büyük bir saygısı vardı. İç işlerde başlıca amacı, o sırada pek işlemezse de ileride durumun gerektirdiği şekle uyup gelişebilecek esneklikte bir siyasal düzen ortaya koymaktı.

Pek çok kimsenin sandığı gibi sağa sola emirler yağdırmak şöyle dursun, Atatürk, Bakanları her zaman kendi sorumluluklarını yüklenmeye zorlardı. Öyle sanıyorum

ki, eğer yaşasaydı belki bir sonraki Cumhurbaşkanı seçiminde adaylığını koymayıp, kurduğu düzenin kendisinin yokluğunda gereği gibi işleyip işlemeyeceğini görmek için bir köşeye çekilecekti. Ancak arkadaşları ve danışmanları bırakır mıydı, bunu kestirmek güçtür.

Onun bütün tutumu şuydu: **Kendisi Cumhurbaşkanı olarak devletin başıydı; memleketin yönetimi, Büyük Millet Meclisine karşı Anayasa'yı uygulamakla görevli olan hükümetin göreviydi.**

Atatürk, Cumhuriyetin ilk yıllarında, bugün bizim halk idaresi diye bildiğimiz yönetim için zaman ve halkın daha hazır olmadığını biliyordu.

Halk, Sultanlık ve İmparatorluk devrinin gelenekleriyle yoğrulmuş bir durumdaydı; bu alanda İttihat ve Terakki günleri de bir değişiklik getirmemişti. Onun için önce hem bu halk, hem de kabinede görev alan Bakanlar, Anayasanın kendilerine yüklediği yeni sorumluluklar konusunda eğitilmeliydi. Bu arada bir yandan da işlerin yürütülmesi, Türkiye'nin modern, ilerici bir devlet olarak ihtiyaçlarının incelenmesi ve bu ihtiyaçların eldeki kaynakların yettiği ölçüde karşılanması gerekiyordu.

Hepsinden önemlisi, uzun ömürlü bir iktisat sistemi kurmak şarttı ve Atatürk daha 1923 yılında, çekinmeden, ulusuna, böyle bir sistem on yıl içinde kurulmadıkça Kurtuluş Savaşı'nda katlanılan sıkıntıların, gösterilen çabaların boşa gideceğini söylemiştir.

Kemal Atatürk'ün ileriyi görüşü o kadar keskin ve isabetli, olayların alacağı yön, halkın duyguları ve Türkiye'nin dış ilişkilerini gerekleri konusundaki sezişi o kadar doğruydu ki, çevresindekiler kendilerine güç ve karışık gelen meselelerde ne yolda hareket edeceklerini ona danışırlardı. Bu gibi durumlarda karşısındakine her zaman yardıma hazırdı, ancak **emretmez, sadece yol gösterirdi.**

Peki, dış siyasette **Atatürk diktatörce denebilecek neler yaptı? Hiç.** Komşuları yeni Cumhuriyetin bağımsızlık ve

toprak bütünlüğüne saygı gösterdiği sürece, O da **barışçı, uzlaşıcı, savaşı önleyici, dostça bir siyaset** güttü. **Rusya ile olan çekişmeler durduruldu; Yunanistan'la olan kavgaya son verilip yakın işbirliğine geçildi; yalnız Bulgaristan'ın katılmadığı Balkan Antlaşması'yla Balkanlar'daki anlaşmazlıklar bir çözüme bağlandı. İran, Irak ve Afganistan'la yapılan Sadabad Saldırmazlık Paktı Türkiye'nin doğu sınırlarında barış kesinlikle sağlandı.**

Fransa ile ilişkiler iyi ve dostçaydı; Faşist İtalya'yla normal, İngiltere'yle tam bir uzlaşmayla kalınmamış, bugün sürdürüldüğüne çok sevindiğimiz yakın ve dostça ilişkiler de geliştirilmiştir.

Ve son olarak, **Atatürk Türkiye'sinin kendi sınırları konusunda güttüğü siyaset, bu sınırların değişmez olduğudur. Bütün yukarıda saydıklarımızın diktatörlük siyasetiyle bir ilgisi var mıdır? Bu sorunun cevabı elbette 'hayır'dır.**

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Mustafa Kemal'in ortaya koyduğu eser, zaman karşısında geçirdiği sınavı başarıyla atlatmış ve atlatmaktadır. Bugün Türkiye sağlam temellere dayanan bir ülke olmakta kalmayıp, felaketlerle dolu, kararsız dünyamızda bir denge unsuru olmaktadır. Ne istediğini biliyor; dostlarını biliyor ve çizdiği yolda kararlı adımlarla ilerliyor. Antlaşmalarına sadıktır...

Bu konuşma için hazırladığım plan, dinleyicilerime Atatürk'ün bir portresini çizmek, Cumhuriyetin kurucusu olarak başardığı işleri kısaca anlatmaktı. Onun özel hayatından pek söz etmediğim ileri sürülebilir. Ancak bunun bir nedeni vardır. Bir kere bir büyükelçinin görevli bulunduğu ülkenin Devlet Başkanı ile olan ilişkileri ister istemez resmîdir.

Atatürk için bu özellikle böyleydi; çünkü O, **resmî ziyaretlerin gerektiği durumlar dışında elçilerle görüşmez, özel davetlerde bulunmazdı**. Ne kıskançlıklara, ne çekememezliklere yol açacağını pekiyi bildiğinden, hiç kimse

için bu kuralın dışına çıkmazdı. **Sonra Atatürk, diplomatik temsilcilerin kendisine değil, Dışişleri Bakanına başvurması gerektiğini açıkça belli ederdi.** Bu kesin tutumunun haklı nedenleri vardı, çünkü **kendisinin dışarıya karşı Cumhurbaşkanı olarak görevleri icra değil, temsil görevleriydi. İcra görevi Hükümete aitti ve diplomatik temsilcilerle yapılan görüşme ve konuşmalar hakkında Cumhurbaşkanına bilgi vermek gene Hükümetin yapması gereken bir işti.**

Gene de, İtimatnamemi sunuşum, Kralın tahta çıkışını haber verişim gibi resmî ziyaretlerde, söyleyeceklerimi söyleyip ödevimi bitirince oturmamı söylerdi ve konuşurduk. **Dışişleri Bakanı da hazır bulunurdu**. Şüphesiz bunlar pek seyrek olaylardı; ama ben bu konuşmaları ilgi çekici ve çok faydalı bulurdum. Konuşmamız pek resmî geçerdi ancak gene de ara sıra kişisel bir yakınlaşma olur, birbirimizi ölçüp tartmak için fırsat bulmuş olurduk...

Genel olarak Türkçe konuşurdu; ben bu dili pek az bildiğimden Dışişleri Bakanı tercüme ederdi. Arada bir Fransızca kullandığı olurdu; Fransızcası akıcı değildi ama meramını anlatabilirdi.

Yılda bir kere kabul verirdi, o da 29 Ekim Cumhuriyet bayramının akşamı. O sabah, Büyük Millet Meclisinde üniformalarını giymiş yabancı devlet elçilerini ve elçilik ileri gelenlerini sırayla huzura alıp, tebrikleri kabul etmiştir. O günün akşamı bakanların, mebusların, yüksek rütbeli subay ve memurların, tanınmış kişilerin ve kordiplomatiğin hazır bulunduğu büyük, zengin bir davet düzenlenirdi.

Kordiplomatik mensupları ayrı bir odaya alınır ve orada Cumhurbaşkanı kendisine çok yakışan o ağırbaşlı haliyle herkesi ayrı ayrı selamladıktan sonra bir koltuğa oturur, yaveriyle hazır bulunanlardan bazılarını çevresindeki topluluğa katılmaya davet ederdi.

Sabahın erken saatlerine kadar süren bu akşam, Atatürk'ün akşamıydı. Çok eğlenirdi, ancak gene de daha önce sözünü ettiğim sınav usulünü burada da elden bırakmazdı. Bu bayram akşamlarından sonuncusu 29 Ekim 1937'de idi. O gün beş saat kadar Atatürk'ün yanında kaldım; bu benim için, Onun zihnini bir konuya verebilmekteki olağanüstü gücünü görmek bakımından büyük bir fırsat oldu.

Çevresine her yeni gelen kimseye söyleyecek, ya da ondan sorup öğrenecek bir şey buluyordu. Konuşması bir an bile sudan, hafif konulara yönetmedi. Söylediği her sözün güttüğü bir amaç vardı; sözlerinin gerisinde sürekli bir maksat, yorulmak bilmeyen bir soruşturup öğrenme isteği sezilirdi.

Konuşmamda sizlere Atatürk'ün kahvaltıda neler yediğinden, elbiselerini kime diktirdiğinden, ne marka diş macunu kullandığından niçin söz etmediğimi artık anlamışsınızdır sanırım. Ben de bilmiyorum ve zaten ne önemi var bunların?

Ben burada Atatürk'ü bir insan olarak ele aldım ve bu konuda son bir söz söyleyeceğim. Yumuşak bir adam değildi, çünkü hayatı çetin mücadelelerle yoğrulmuştu. Fakat âdildi. Kesin düşünceleri vardı, ancak başkalarını dinlemeye her zaman hazırdı...

Çevresinden bağlılık bekler ve bunu hak ederdi.

Kazandığı kuvvet hiçbir zaman başını döndürmedi. Küçüklük nedir bilmezdi. Her şeyden önce Türk ulusunun iyiliğini düşünür ve bunu barışta, güvenlikte, ilericilik ve kardeşlikte bulurdu, savaş ve fetihte değil.

Sert görünüşüne, çabuk duygulanan bir kimse olmayışına rağmen çevresinden saygı görmek ihtiyacını derinden duyduğunu sanıyorum. Serinkanlılıkla düşünebilmek insanlara karşı duygusuz olmak değildir.

Sir Percy Loraine'in bu konuşması *The Listener* dergisinin 18 Kasım 1948 günlü sayısında *"Kemal Atatürk as I Knew Him"* (Bildiğim Kadarıyla Kemal Atatürk) başlığı ile ayrıca basılacak ve Loraine konuşma metnini başta Cambridge, Oxford olmak üzere önemli pek çok üniversitenin kütüphanelerine, bakanlıklara ve diplomatlara gönderecekti.[131]

Bir yanda Atatürk'ü Hitler'in insanlık suçlarında örnek aldığı bir rol model olarak gösteren Cambridge Üniversitesi onaylı doktora tezi; bir yanda İngiltere Büyükelçisi Sir Percy Loraine'in Cambridge üniversitesi kütüphanesinde gönderdiği Atatürk'ün Hitler ve Mussolini gibi bir diktatör olmadığına tanıklık eden 10 Kasım 1948 BBC konuşma metni.

Sonuç:

Stefan Ihrig'in "doktora tezi" gerçeğe aykırı;

Sir Percy Loraine tanıklığı gerçeğin ta kendisidir.

ALTINCI BÖLÜM

MİLLETLER CEMİYETİ ve UNESCO BELGELERİNDE ATATÜRK ve TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Mussolini ve Hitler'in Atatürk'ü örnek rol model aldıkları; ve Nazizmin ırkçılık, etnik temizlik, soykırım gibi insanlık suçlarını, Atatürk'ü örnek alarak işledikleri tezi; *"Faşizm'in ve Nazizm'in kaynağı Kemalizm'dir"* sloganı, yayılmakta. Bu yanıltıcı propagandalara verilecek en iyi yanıt, yoksaydıkları gerçekleri unutuldukları yerden çıkartıp ortaya koymaktır. Atatürk'ün, Türk Kurtuluş Savaşı'nın ve Türk Devrimi'nin ırkçılığa, etnik ayrımcılığa karşı olduğu; çağcıl uygarlık ve yurttaşlık değerleri üzerinde yükseldiği; Nazizm ve Faşizmle ilgisinin bulunmadığı; sayısız belgeyle ortada olduğu denli, Milletler Cemiyeti ve UNESCO gibi uluslararası örgütleren kararlarında da onaylanmış bir gerçekliktir. Atatürk ve Atatürk Türkiyesi'nin, bu uluslararası örgütlerde nasıl tanımlandığını görelim:

1932 Milletler Cemiyeti Belgelerinde Atatürk ve Türkiye

Birinci Dünya Savaşı sürerken, 2 Nisan 1917 günü yansızlığı bırakan Amerika, Almanya'ya karşı İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya'nın yanında savaşa katılmış; ancak 1917 Ekim Devrimi'yle Rusya'da yönetimi ele geçiren sosyalistler devlet arşivinde buldukları gizli Sykes-Picot Antlaşmasını 23 Kasım 1917 günlü İzvestia ve Pravda gazetelerinde yayınlayıp, İngiliz Manchester Guardian gazetesi de bunları 26 Kasım 1917 günlü sayısında dünyaya duyurunca; ABD'nin yanında yer aldığı ülkelerin

meğer Osmanlı topraklarını aralarında paylaşmak amacıyla anlaşarak savaşa girmiş oldukları gerçeği ortaya çıkmıştı. Bu "skandal" üzerine ABD Başkanı Woodrow Wilson, 8 Ocak 1918 günü Kongre'de bir konuşma yapacak ve "Ondört Nokta" olarak açıkladığı barış koşullarında bütün gizli paylaşım anlaşmalarının geçersiz olduğunu duyuracaktı.

Wilson'un onikinci ilkesi, Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşta yitirdiği topraklar dışında elinde kalan topraklarda çoğunluğu Türk olan yerlerde Türk siyasi egemenliğinin kurulmasını öngörüyordu:

> Osmanlı İmparatorluğu'nun varolan durumunda Türk bölümüne güvenli, sağlam bir egemenlik sağlanacaktır, fakat şu anda Türk yönetimi altında olan diğer uluslara mutlak, kuşkusuz, kesin bir can güvenliği ve saldırıdan kesinkes korunmuş bir özerk gelişim olanağı sağlanacaktır, ve boğazlar uluslararası güvence altında bütün ulusların ticaretine ve gemilerinin geçişlerine özgür olarak açık tutulacaktır.[132]

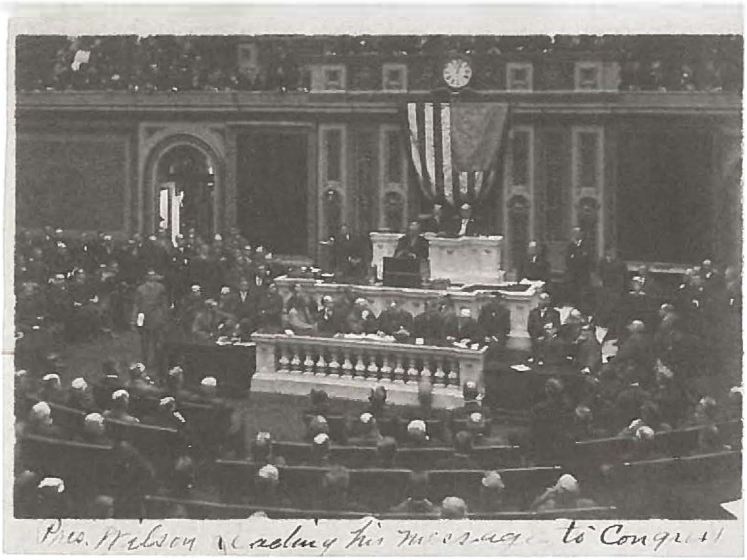

Wilson, ABD Kongresinde "Ondört Nokta" denilen barış ilkelerini açıklıyor.

Savaş sonunda yenilen devletler, silah bırakışması antlaşmalarını, Wilson'un "Ondört Nokta"sında yer alan "kendi kaderini tayin hakkı"nın nasıl olsa kendilerine de tanınacağına güvenerek imzalıyorlardı. Örneğin, 3 Mart 1918 günü Sovyet Rusya ve Almanya arasında imzalanan Brest-Litovsk anlaşmasında Osmanlı Delegelerinin de imzası vardı ve bu anlaşma Wilson'un "kendi kaderini tayin hakkı" çerçevesinde düzenlenmişti. Osmanlı Devleti'nin 30 Ekim 1918'de imzaladığı "Mondros Mütarekesi" de yine Wilson'un kendi kaderini tayin hakkı ve onikinci maddede özellikle yazılı bulunan Türk yoğun topraklarda Türk egemenliğinin tanınacağına güvenilerek imzalanmıştı.

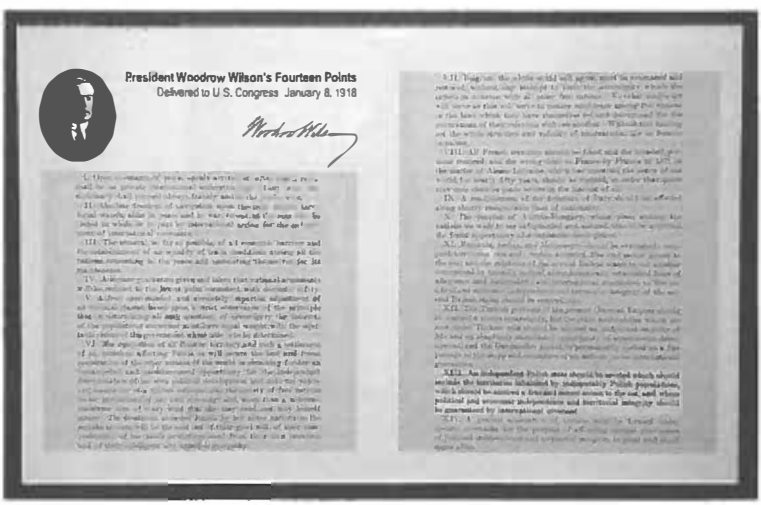
President Woodrow Wilson's Fourteen Points
Delivered to U.S. Congress January 8, 1918

Wilson'un "Ondört Noktası"nda Osmanlı İmparatorluğu'nun Türk yoğun toprakları üzerinde Türk egemenliğinin kurulacağını duyuran onikinci madde.

Mustafa Kemal, "Mondros Mütarekesi"nin imzalanmasından iki hafta sonra, 13 Kasım 1918 günü, İstanbul'a geldi. Mütareke koşulları çok ağırdı; ancak, Wilson ilkeleri Osmanlı Devleti'nde Türk egemenliğini tanıdığına göre; mütarekenin bu egemenliği yok sayacak biçimde uygulanamayacağı düşünülüyordu. Ne denli Wilson'un 1918 yılında yayınlanan haritasında Doğu Anadolu'da bir Ermenistan ve bir Kürdistan gösterilmişse de, buralarda çoğunluğun Türk olduğu saptanır saptanmaz, tüm Anadolu Türk egemenliğine bırakılacaktı. Böyle düşünen Halide

Edip vs. aydınlar, mütarekenin imzalanmasından kısa bir süre sonra 4 Aralık 1918 günü İstanbul'da bir "Wilson Prensipleri Cemiyeti" bile kurmuşlardı.

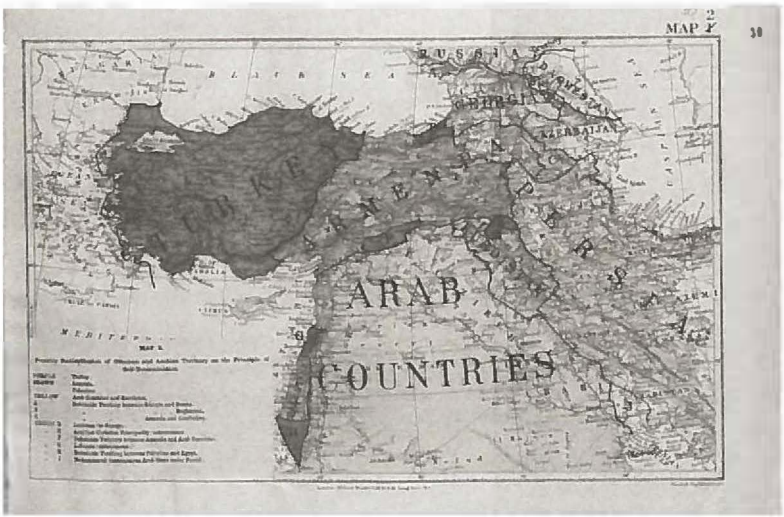

Wilson'un 1918 yılı haritasında, İzmir'in Yunanistan'a verileceğini gösterir en küçük bir belirti dahi yoktur ve Kürdistan, bugünkü Türkiye sınırlarının dışında gösterilmiştir.

Mustafa Kemal'in tasarısı, Wilson'un Osmanlı topraklarında *etnik temele dayalı siyasi egemenlikler* öngören tasarısına uymuyordu; o, 30 Ekim 1918 günü mütareke imzalandığı anda işgal edilmemiş ve o tarihte Osmanlı Devleti'nin elinde bulunan topraklarda yaşayan nüfusu *-etnik köken ve dinsel inançlara göre ayırmaksızın-* bölünmez **"Osmanlı Milleti"** olarak adlandırıyor; ve Osmanlı devletinin işgale uğramamış toprakları üzerinde, Wilson'un önerdiği etnik siyasi yapılanmaları değil, **"Osmanlı Milleti"**nin ülkesiyle ulusuyla bölünmez bütünlüğünü savunuyordu. Yeryüzünde iki tür "millet (ulus) oluşumu vardı: Biri **"Ethnic Nationalism"** dedikleri, **etnik kandaşlık soydaşlık temeline dayanan Alman örneğindeki "millet" (ulus);** diğeri **"Civic / Civil Nationalism"** dedikleri, eşit özgür birey yurttaşlığı temel alan **Fransız örneğindeki "millet" (ulus) oluşumu**... Mus-

tafa Kemal'in mütareke döneminde savunduğu "Osmanlı Milleti" tasarısı, etnik temele dayanmıyor; eşit özgür birey yurttaşlık temeline dayanıyordu. Nitekim, o Anadolu'ya geçtikten sonra Bağımsızlık Savaşı'mızın amacı olarak duyurulan "Misak-ı Milli" de Mustafa Kemal'in bu tasarısına uygun olarak düzenlenecekti.

Mustafa Kemal, yalnızca bir ordu komutanı değil, aynı zamanda devletler arası güçler dengesini, güçler arasındaki ilişkileri ve çelişkileri an be an izleyip, hangi zamanda ne yapılması gerektiği konusunda en doğru kararları veren bir "stratejist"ti; 18 Ocak 1919 günü başlayan ve ABD Başkanı Wilson'un çok sayıda danışmanıyla birlikte Avrupa'ya gelip başkanlık ettiği Paris Barış Konferansı'nda, galip devletlerin Osmanlı Devleti'nin geleceği konusunda verecekleri kararın Wilson ilkelerinin Türk egemenliğini tanıyan onikinci maddesine uygun olup olmayacağını görmeden önce, hemen bir silahlı direniş başlatılmasını doğru bulmuyor; bir yandan yurtseverlerin devlet yönetiminde görev alması için çalışırken, diğer yandan galip devletlerin İstanbul'daki yetkilileriyle görüşmeler yapıyor ve Paris Barış Konferansı'nda olup bitenlere ilişkin haberleri dikkatle izliyordu.

İstanbul'daki İtalyan yetkili Kont Sforza, yakında Yunanlıların İzmir'e asker çıkartacaklarını, Yunan askerinin İzmir'e çıkmasını önlemek için Türklere para ve silah vermeye hazır olduklarını fısıldıyorlardı gizli toplantılarda. Ama Wilson ilkelerinin Türk egemenliğini tanıyan onikinci maddesine ve Wilson'un Ege'yi Türk olarak gösteren 1918 haritasına ters düşen bu olasılığa inanmak kolay değildi. Yine de dikkate alınmış ve İtalyanlarla sıkı ilişkileri bulunan Cami Baykurt, İzmir'e giderek, olası bir Yunan işgaline karşı Müdafaayı Hukuk örgütlenmesini başlatmıştı. Bu sırada, ABD, İngiltere, Fransa ve İtalya'dan oluşan "Dörtler Konseyi", 28 Nisan 1919 günü Paris Barış Konferansı'nda aldıkları bir kararla, Wilson'un ondördüncü ilkesini yerine getirerek, "Cemiyet-i Akvam" denilen "Milletler Cemiyeti"ni kurmuşlardı.

ABD Başkanı Wilson, Barış Konferansı'na katılmak üzere geldiği Paris'te coşkuyla karşılanıyor.

Wilson ilkelerinin Paris Barış Konferansı'nda galip devletlerce benimsendiğini gösteren bu haber, barış görüşmelerin sonunda, Türk egemenliğinin tanınacağına duyulan umudu da pekiştiriyordu.

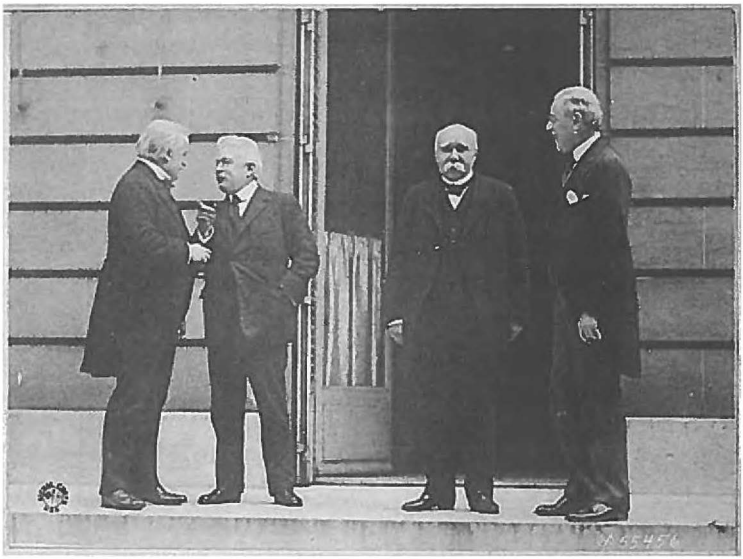

Dörtler Konseyi üyeleri

Milletler Cemiyeti'nin açılış töreni

Şimdiki Birleşmiş Milletler Örgütü'nün öncülü olan "Cemiyet-i Akvam" yani Milletler Cemiyeti'nin Wilson ilkelerine dayanması, "Mondros Mütarekesi" maddelerinin de Wilson'un

Osmanlı Türk egemenliğini tanıyan onikinci maddesine aykırı biçimde uygulanamayacağına kanıt oluşturuyordu.

Gelgelelim, Milletler Cemiyeti'nin kuruluşundan çok değil 18 gün sonra, 15 Mayıs 1919 günü, bu kuruluşun üyesi olan Yunanistan, Milletler Cemiyeti'nin dört kurucusundan biri olan İngiltere'nin onayıyla, İzmir'e asker çıkartacak ve böylece, İtalyanların bir süre önce verdikleri haber de doğrulanacaktı. Milletler Cemiyeti üyeleri, kurucu Wilson'un ilkelerini çiğneyerek, üzerinde Türk çoğunluğun yaşadığı Osmanlı topraklarını işgale başlamışlardı. Milletler Cemiyeti üyesi devletlerin, kurucu Wilson'un ilkelerini çiğneyerek giriştikleri bu işgal; her şeyden önce kendi ilkeleriyle tutarsız ve dolayısıyla da savunulamaz bir eylem olduğundan; Anadolu'da başlatılacak silahlı direnişin haklılığı tüm dünyaca kabul edilecekti. İşte Mustafa Kemal, Yunan işgalinin başlamasından bir gün sonra, 16 Mayıs 1919 günü, böyle bir ortamda Anadolu'ya geçecek; ve kendi kurucu ilkelerini bizzat kendileri çiğneyerek işgale girişen Milletler Cemiyeti üyesi devletlere; başka bir deyişle "Yedi Düvele" karşı, ulusal direnişin önderi olacaktı.

Sevr'de karşımıza dikilenler de, Lozan'da karşımıza dikilenler de hep "Milletler Cemiyeti" üyesi devletlerdi. Milletler Cemiyeti yasasının 10. maddesi, üye devletlerin toprak bütünlüğünü ve siyasal egemenliğini korumayı yükümleniyordu.

Türkiye, bu kuruluşa üye olmadığına göre; toprak bütünlüğüne saygı gösterilmeyecek; ve Milletler Cemiyeti, 5 Haziran 1926 günlü kararıyla, Musul'u Ankara'ya değil, Irak'a bağlayacaktı.

Milletler Cemiyeti'nin bir de Azınlıklar Komitesi vardı. Lozan'da gayrımüslim cemaatlere ilişkin hükümlerin uygulanması da Milletler Cemiyeti'nin denetimine bırakılmıştı. 1925-26'da, gayrı-müslimlerin Medeni Kanun dolayısıyla Lozan'da tanınan azınlık ayrıcalıklarından feragatleri, Yunanistan tarafından Milletler Cemiyeti'ne götürülecek; Milletler Cemiyeti,

1927'de bu itirazları kabul etmeyerek gayri müslimlerin "anlaşmalı azınlık" konumundan çıkıp "öz yurttaş" konumuna geçişlerini onaylayacak; fakat Milletler Cemiyeti'nin başını çeken İngiltere ve Fransa, Türkiye'nin etnik olarak bölünmesine yönelik çabalarını aralıksız biçimde sürdüreceklerdi.

İngiltere, daha çok Irak ve İran üzerinden; Fransa ise daha çok Suriye üzerinden Türkiye'ye karşı bölücü etkinlikler yürütüyor; buralarda örgütleyip silahlandırdıkları etnik ayrılıkçıları Türkiye'ye yollayarak yurttaşlarımızı ayrılıkçı ayaklanmalara yöneltiyorlardı. İngiliz, Fransız güdümlü etnik ayrılıkçı örgütler, Milletler Cemiyeti'ni kendileri için uluslararası bir dayanak olarak görüyor; kalkıştıkları her ayaklanmada haklılıklarını tescil etmesi için Milletler Cemiyeti'ne başvuruyor; ve bastırılan her ayaklanmalarından sonra, Türkiye'yi şikayet etmek üzere, yine Milletler Cemiyeti'ne dilekçeler yağdırıyorlardı.

1925 Şeyh Sait Ayaklanması'nın hemen ardından, 1926'da İran'dan Anadolu'ya sızan ayrılıkçı örgütler 1926-1930 arası dört yıl boyunca "Ağrı İsyanı" adıyla bilinen ayaklanmalar gerçekleştirmişler; "Agri" adında bir gazete çıkartmışlar; ve söylentiye göre, 1928'de "biz burada Ağrı Kürt Cumhuriyeti kurduk" diyerek, resmen tanınmak üzere İngiltere aracılığıyla Milletler Cemiyeti'ne başvurmuşlardı.

İsyanın Ağrı'oa çıkartılmasının özel bir amacı vardı. Sovyet Ermenistan'ıyla sınırdaş olan Ağrı'da isyan, hem Ermenileri Sovyetler'den ayrılıp Büyük Ermenistan'ı kurmaya özendirecek; hem Kürt kardeşlerimizi Türkiye'den ayrılmaya özendirecekti. Ağrı İsyanı, hem Sovyetler Birliği'nin hem de Türkiye'nin toprak bütünlüğünü tehdit ediyordu.

O tarihte Ağrı dağının yarısı Türkiye sınırları içinde, diğer yarısı İran sınırları içindeydi. İsyancılar, Türk Ordusu gelince dağın İran tarafındaki eteklerine kaçıyor; ordu çekilince yeniden Ağrı dağının tepesine tırmanıp bayrak dalgalandırıyorlardı. Sonunda Türk Ordusu, Rus Kızılordusu ile uyum içinde çalışarak,

isyancıların İran'a kaçış yollarını kesmiş ve ayrılıkçı isyan önderleri yakalanıp etkisizleştirilerek ayaklanma bastırılmıştı. Türkiye, ileride aynı sorunla karşılaşmamak için 23 Ocak 1932'de İran'la bir antlaşma imzalayarak Ağrı Dağı'nı bütünüyle Türkiye sınırları içine katacak; ve etnik öbeklenmeleri dağıtıp tüm yurda yayarak etnik kaynaşmayı sağlamak amacıyla düzenlenen İskan Yasa Tasarısı, 5 Mayıs 1932 günü T.B.M.M. tarafından kabul edilecekti.

Ağrı İsyanı'nın elebaşılarından İhsan Nuri ve Ardeşir Muradyan.

Türkiye ile Rusya'nın arasına Ağrı merkezli bir "Kürt+Ermeni Koalisyon Devleti" sokarak, bu iki ülkeyi birbirinden ayırma girişimlerinin, Türk-Sovyet dayanışmasını daha da güçlendirdiğini gören; bu yöndeki her kalkışmanın Türk-Sovyet ortak harekatlarıyla bastırılacağını anlayan; "Kürt Kartı"nın işe yaramadığını kavrayan İngiliz ve Fransızlar; Türkiye'ye karşı etnik ayırımcılık politikalarını gözden geçirmek zorunda kalacaklardı.

Mustafa Kemal, Ağrı İsyanı'nın bastırılmasından sonra İngilizlerin Türkiye'ye karşı etnik bölücü politikalarını gözden geçirmekte olduklarını, Türkiye'yi Sovyet Rusya'dan koparmak istediklerini sezmişti. Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras, Ağrı Dağı'nın bütünüyle Türkiye sınırları içine katılmasından 3 ay gibi kısa bir süre sonra, Cenevre'de, Milletler Cemiyeti'nin Silahsızlanma Konferansı'nda yaptığı bir konuşmada, "Eğer Milletler Cemiyeti Türkiye'yi katılmaya davet ederse, Türkiye Hükümeti

bunu memnuniyetle kabul edecektir." diyecek; ve bir gazeteyle yaptığı söyleşide, aynı sözleri yineleyecekti. İlk kez, Eski Bern Elçimiz Cemal Hüsnü Taray'ın 6 kasım 1962 günlü Cumhuriyet'te; sonra Büyükelçi Dr. Üner Kırdar'ın 10-17 Kasım 1971 arası Milliyet'te yayımlanan makalelerinde ve daha sonra Mahmut Goloğlu'nun 1974'te yayımlanan "Tek Partili Cumhuriyet" adlı kitabında yer alan Türkiye'nin Milletler Cemiyetine davet edilmesi süreci, Dışişleri Bakanı T.R.Aras'ın bu demeçleriyle başlamıştı.

Aras'ın sözleri, bir türlü bölemedikleri ve Sovyet Rusya'dan uzaklaştıramadıkları Türkiye'ye karşı ne yapacaklarını şaşırmış durumda olan İngilizlerin dikkatini çekmişti. Rusya ve Türkiye, her ikisi de Milletler Cemiyeti üyesi değillerdi. Eğer Türkiye Milletler Cemiyeti'ne alınırsa; böylelikle Türkiye'yi Rusya'dan uzaklaştırma amacına ulaşılmış olurdu. Milletler Cemiyeti, azınlıklara özerklik öngörüyordu. Eğer Türkiye Milletler Cemiyeti'ne girmek istiyorsa, azınlıklara özerklik tanımayı da kabul edebilir; ve onca uğraşmayla sağlanamayan etnik özerklik, Milletler Cemiyeti'ne üyeliğin bir koşulu olarak dayatılabilirdi.

Milletler Cemiyeti Genel Sekreti İngiliz Sir Eric Drummond, derhal Aras'ı Milletler Cemiyeti'ndeki makamına davet etmiş; Türkiye'nin örgüte üyeliği konusunu kendisiyle özel olarak görüşmüş; ve yardımcısı Comert de Türkiye'nin örgüte katılması için yapması gereken zorunlu işlemleri Aras'a anlatmıştı. Buna göre: Milletler Cemiyeti'nin üye olmak isteyen devletleri davet etmek gibi bir yetkisi yoktu. Üye olmak isteyen devlet, davet edilmez, kendisi Cemiyete üyelik başvurusunda bulunurdu. Türkiye Cumhuriyetinin davet edilmesi, örgütün yasalarına aykırıydı.

Fakat Türkiye, Meksika'yı örnek göstererek "davet edilmek" konusunda diretiyor; ve şayet örgüt kendisini davet etmeyecek olursa, üyelik için başvurmayacağını söylüyordu. Durumu inceleyen Dummond: *Milletler Cemiyeti'ne üyeliğin yasal biçimi, üye olmak isteyenin başvuruda bulunmasıdır; ancak, şayet bu prosedürü uygulamamız Türkiye Cumhuriyeti'nin örgüte katılmasına*

engel oluşturacaksa; bu durumda bu yasal uygulamanın bir yana bırakılması gerekir; çünkü Türkiye Cumhuriyeti'nin Milletler Cemiyeti'ne katılmasının örgüt açısından çok büyük bir önemi vardır, diyecek ve bu konuda bir karar vermek üzere Genel Kurulu'nu toplantıya çağıracaktı.

Milletler Cemiyeti'nin 1 Temmuz 1932 günlü toplantısının tek gündem maddesi vardı: "Türkiye Cumhuriyeti'nin Milletler Cemiyetine Katılma Biçimi"

LEAGUE OF NATIONS
Official Journal

SPECIAL SUPPLEMENT No. 102

RECORDS

OF THE

SPECIAL SESSION

OF THE

ASSEMBLY

convened in virtue of Article 15 of the Covenant
at the Request of the Chinese Government.

VOLUME II

AGENDA

I. Appeal of the Chinese Government.
II. Entry of the Turkish Republic into the League of Nations.
III. Adjournment of the Thirteenth Ordinary Session of the Assembly.

GENEVA. 1932

CONTENTS

Page

NOTE BY THE SECRETARY-GENERAL OF THE LEAGUE OF NATIONS 7

LIST OF MEMBERS OF THE DELEGATIONS AND COMPOSITION OF THE BUREAU OF THE SPECIAL ASSEMBLY 8

SIXTH PLENARY MEETING, July 1st, 1932, at 5 p.m. :

Entry of the Turkish Republic into the League of Nations :

Draft Resolution proposed by the Delegations of Albania, Australia, Austria, United Kingdom, Bulgaria, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Guatemala, Hungary, Italy, Japan, Latvia, Netherlands, New Zealand, Panama, Persia, Poland, Roumania, Spain, Sweden, Switzerland, Yugoslavia . 9

Appeal of the Chinese Government :

Proposal regarding the Extension of the Time Limit provided for in Article 12, paragraph 2, of the Covenant of the League of Nations 10

SEVENTH PLENARY MEETING, July 6th, 1932, at 10 a.m. :

Welcome to Mr. Kellogg. 17

Representation of Hungary at the Assembly 17

Page

Entry of the Turkish Republic into the League of Nations :

Adoption of the Draft Resolution proposed by the Delegations of Albania, Australia, Austria, United Kingdom, Bulgaria, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Hungary, Italy, Japan, Latvia, Netherlands, New Zealand, Panama, Persia, Poland, Roumania, Spain, Sweden, Switzerland, Yugoslavia. 17

EIGHTH PLENARY MEETING, July 18th, 1932, at 3.30 p.m. :

Entry of the Turkish Republic into the League of Nations :

Draft Resolution proposed by the Bureau 21

Verification of the Credentials of the Members of the Turkish Delegation :

Report of the Committee on Credentials 22

Welcome to the Turkish Delegation . 23

Postponement of the Thirteenth Ordinary Session of the Assembly :

Draft Resolution proposed by the Bureau 24

Türkiye Cumhuriyeti, katılma prosedürü bir yana bırakılarak örgüt tarafından üyeliğe davet mi edilecekti, yoksa diğer ülkeler gibi Türkiye'den de başvuru dilekçesi vermesi mi istenecekti?

İspanya Delegesi Salvador de Madariaga, Türkiye Cumhuriyeti'nin örgüt prosedürü dışına çıkılarak davet edilmesini savunan 29 imzalı bir öneri sundu:

TEXT OF THE DEBATES

SIXTH PLENARY MEETING

Friday, July 1st, 1932, at 5 p.m.

CONTENTS :

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS.

Draft Resolution proposed by the Delegations of Albania, Australia, Austria, the United Kingdom, Bulgaria, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Hungary, Italy, Japan, Latvia, Netherlands, New Zealand, Panama, Persia, Poland, Roumania, Spain, Sweden, Switzerland and Yugoslavia.

APPEAL OF THE CHINESE GOVERNMENT.

Proposal regarding the Extension of the Time Limit provided for in Article 12, Paragraph 2, of the Covenant of the League of Nations.

President : M. HYMANS.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS : DRAFT RESOLUTION PROPOSED BY THE DELEGATIONS OF ALBANIA, AUSTRALIA, AUSTRIA, THE UNITED KINGDOM, BULGARIA, COLOMBIA, CUBA, CZECHOSLOVAKIA, DENMARK, ESTONIA, FINLAND, FRANCE, GERMANY, GREECE, GUATEMALA, HUNGARY, ITALY, JAPAN, LATVIA, NETHERLANDS, NEW ZEALAND, PANAMA, PERSIA, POLAND, ROUMANIA, SPAIN, SWEDEN, SWITZERLAND AND YUGOSLAVIA.

The President :

Translation : M. de Madariaga, delegate of Spain, has asked to address the Assembly.

M. de Madariaga (Spain) :—

Translation : I should like to thank the President for allowing me to speak at the beginning of this meeting on a question which is not on the agenda.

At the meeting of the General Commission of the Disarmament Conference on April 13th, 1932, the Foreign Minister of the Turkish Republic made a statement as follows :

" If he was not misunderstood, and if Turkey's policy, as he had just described it, was in conformity with the League spirit, he could give an assurance that the Turkish Republic would have no difficulty in joining the common cause.

" In making the above observations, Tevfik Rustu Bey had, he thought, replied to the kindly invitation which M. de Madariaga, delegate of the Spanish Republic, had made a month ago and in which the Turkish delegate had noticed a sincere and cordial personal allusion to a very friendly conversation which he had had with the Spanish representative the day before the latter had delivered his speech."

I was, I will confess, somewhat surprised by the importance attached by the Turkish delegate to my humble effort, for I never imagined that the Spanish delegation possessed sufficient authority to invite anyone to enter the League. I am, however, happy to be able to say to-day that this invitation to Turkey — not to enter the League, but to give sympathetic consideration to the suggestion — has been welcomed by many other delegations. I am authorised to read to the Assembly the following text :

"The delegations of Albania, Australia, Austria, the United Kingdom, Bulgaria, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Hungary, Italy, Japan, Latvia, Netherlands, New Zealand, Panama, Persia, Poland, Roumania, Spain, Sweden, Switzerland and Yugoslavia,

" Recognising that the Turkish Republic fulfils the general conditions laid down in Article 1 of the Covenant for a State to become a Member of the League of Nations :

" Propose to the Assembly that the Turkish Republic should be invited to enter the League of Nations and give it the benefit of its valuable co-operation."

I am sure I am voicing the opinion of the entire Assembly when I express the hope that this invitation will meet very soon with the reception we all desire. There is, at this time, a tendency in many quarters to assume that the crisis through

which we are passing affects the future of the League as well. That fear I have never felt. My fellow-countrymen of Republican Spain are all, like myself, so imbued with the conviction that the League represents an indispensable stage in the development of mankind towards greater order, greater justice and greater lucidity in international relations, that they have never felt alarm for the League's future. It is, however, well that even the strongest faith should be upheld by facts. We can to-day contemplate the early entry — it is sufficiently certain to warrant our speaking of it in this manner — of a nation which is neither strictly European nor strictly non-European, of a people that is rather a Mediterranean people, for the seas unite more than they divide.

I will venture to express the hope that Turkey's impending entry into the League may banish for ever from men's minds the idea that the League is passing through any kind of crisis. It is precisely because the world is passing through a crisis that the League has need of added strength.

The President:

Translation: M. Michalakopoulos, Greek Minister for Foreign Affairs, who is obliged to leave Geneva very shortly and will be unable to attend the remainder of the Assembly's proceedings or to follow the further developments in the procedure with regard to the question just raised, has asked to speak so that he may second the Spanish delegate's proposal immediately. In view of the circumstances I have mentioned, I will authorise him to address you now as an exceptional measure.

M. Michalakopoulos (Greece):

Translation: I wish first to thank the President very sincerely for the special kindness with which he has received my request.

I should like to add to the eloquent words spoken by the distinguished representative of the Spanish Republic a few remarks to express the immense satisfaction I feel at the close association in the League's high ideals of the three youngest republics in Europe, and indeed in the world: Spain, Turkey and Greece, for — I am happy to record the fact here in public — while Spain has contributed in the manner we all know to the achievement of the ideals of peace and international collaboration, and while Greece has for her part, and to the humble extent to which her powers allow her, given proof of her deep devotion to the principles governing the League, the new Turkey, even though she was not yet a Member of the League, has already testified on various occasions to her resolve to take part in the common effort to achieve the lofty aims which we all have before us.

The new Turkey did not withhold her collaboration in the Preparatory Commission of the Disarmament Conference or in the Conference itself; she has taken an active part in the proceedings of the Commission of Enquiry for European Union. She has given constant evidence of a sincere desire to work for peace. She has thus amply deserved the honour now done her of being invited to take the place that is due to her among the nations closely united together to ensure a better future for mankind.

By the desire she has shown to dispel the age-long hostility that divided our two peoples, and by the loyalty with which she has substituted for it a friendship unbroken by any cloud, Turkey has rendered a conspicuous service to Europe and the world; she has assisted single-heartedly in the pacification of a corner of the earth which has always been regarded as a centre of discord and unrest. Greece, I am proud to be able to say, has taken an equal share in this beneficent work.

Had anyone, a few years ago, come here and predicted that Greece and Turkey would one day join hands and march in close union towards a common ideal, he would probably have been received with a sceptical smile and looked on as a visionary who had allowed himself to be carried away by his prophetic fervour.

Let us hope that we shall soon witness other achievements of the same sort which but a little time ago would have appeared hopelessly impracticable and still seem difficult of attainment, but which may finally be brought about by firm and resolute determination.

If I may deal with a more practical matter for a moment, I should like to point out that the naval agreement concluded between Greece and Turkey signifies the achievement to a large extent by those two countries of the aims which the Disarmament Conference is attempting to realise by its present arduous work.

Such are the reasons for which the Greek delegation welcomes with particular satisfaction Turkey's entry into the League, and I personally am extremely happy at the prospect that we shall soon have the pleasure of seeing among us my distinguished colleague and friend, Tevfik Rustu Bey.

The President:

Translation: The proposal put before us by the Spanish delegate is not on the Assembly's agenda and therefore the first question to be settled is whether the Assembly agrees to place it on the agenda. It can do so under Rule 4, paragraph 4, of its Rules of Procedure, which reads:

"The Assembly may in exceptional circumstances place additional items on the agenda."

If there is no objection, I shall take it that the Assembly agrees to place this question on its agenda.

This was agreed.

The President:

Translation: The Assembly will be convened later to decide on the subsequent action to be taken regarding this proposal.

APPEAL OF THE CHINESE GOVERNMENT: PROPOSAL REGARDING THE EXTENSION OF THE TIME LIMIT PROVIDED FOR IN ARTICLE 12, PARAGRAPH 2, OF THE COVENANT OF THE LEAGUE OF NATIONS.

The President:

Translation: Since the Assembly's last meeting, on April 30th,[1] there has been a considerable improvement in the position at Shanghai from a military standpoint. The military agreement concerning the definitive cessation of hostilities was concluded on May 5th.[2] It came into force the same day and the withdrawal of the Japanese land forces which had been sent to Shanghai began on May 6th.

All those forces had re-embarked by May 31st.[3] Naval landing forces with a much reduced strength are still temporarily stationed, in accordance with the agreement, in a small number of localities adjacent to the International Settlement and the extra-Settlement roads. It can be said that the

[1] See *Official Journal*, Special Supplement No. 101, Volume I, page 96.
[2] See Annex II, Communication No. 2.
[3] See Annex III, Communication No. 3.

SEVENTH PLENARY MEETING

Wednesday, July 6th, 1932, at 10 a.m.

CONTENTS.

WELCOME TO MR. KELLOGG.

REPRESENTATION OF HUNGARY AT THE ASSEMBLY.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS.

Adoption of the Draft Resolution proposed by the Delegations of Albania, Australia, Austria, the United Kingdom, Bulgaria, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Hungary, Italy, Japan, Latvia, Netherlands, New Zealand, Panama, Persia, Poland, Roumania, Spain, Sweden, Switzerland and Yugoslavia.

President: M. HYMANS.

WELCOME TO Mr. KELLOGG.

The President:

Translation: I am glad to have an opportunity of welcoming that distinguished American statesman, Mr. Kellogg, whose name is linked in our minds with the illustrious name of M. Briand in the Paris Pact which, with the League Covenant, constitutes the Charter of Peace.

REPRESENTATION OF HUNGARY AT THE ASSEMBLY.

The President:

Translation: I have been informed that, in the absence of Count Apponyi, who is unfortunately indisposed, and of General Tánczos, M. de Masirevich, Hungarian Minister at Prague, will represent his country at this Assembly.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS: ADOPTION OF THE DRAFT RESOLUTION PROPOSED BY THE DELEGATIONS OF ALBANIA, AUSTRALIA, AUSTRIA, THE UNITED KINGDOM, BULGARIA, COLOMBIA, CUBA, CZECHOSLOVAKIA, DENMARK, ESTONIA, FINLAND, FRANCE, GERMANY, GREECE, GUATEMALA, HUNGARY, ITALY, JAPAN, LATVIA, NETHERLANDS, NEW ZEALAND, PANAMA, PERSIA, POLAND, ROUMANIA, SPAIN, SWEDEN, SWITZERLAND, AND YUGOSLAVIA.

The President:

Translation: You will remember that, at our previous meeting on July 1st, the Assembly decided to place on the agenda of its special session a draft resolution submitted by the Spanish delegation, and supported by several other delegations, proposing that the Turkish Republic be invited to become a Member of the League of Nations.

The text of that resolution is as follows:

"The delegations of Albania, Australia, Austria, the United Kingdom, Bulgaria, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Hungary, Italy, Japan, Latvia, Netherlands, New Zealand, Panama, Persia, Poland, Roumania, Spain, Sweden, Switzerland and Yugoslavia,

"Recognising that the Turkish Republic fulfils the general conditions laid down in Article 1 of the Covenant for a State to become a Member of the League of Nations:

"Proposes to the Assembly that the Turkish Republic should be invited to enter the League of Nations and give it the benefit of its valuable co-operation."

In conformity with the decision taken at its last meeting, the Assembly is called upon to examine this proposal.

The Rules of Procedure of the Assembly provide that:

"The Assembly may, in exceptional circumstances, place additional items on the agenda"

In virtue of this provision, you decided last week to place this proposal on the agenda of the present session. Paragraph 4 of Rule 4 continues as follows:

"But all consideration of such items shall, unless otherwise ordered by a two-thirds majority of the Assembly, be postponed until four days after they have been placed on the agenda, and until a committee has reported upon them."

In the first place, therefore, we must know whether the Assembly consents, by a two-thirds majority, to study the proposal immediately, without referring it to a committee for a report.

Since no one objects to this proposal, I consider it adopted unanimously.

The proposal was adopted.

The President:

Translation: The general discussion on the draft resolution before the Assembly is now open. The first speaker on the list is Sir Granville Ryrie, delegate of Australia.

Sir Granville Ryrie (Australia). — I desire, on behalf of the Government of the Commonwealth of Australia, to support warmly the suggestion that Turkey should make application for admission to the League of Nations. Throughout the ages, solidarity of character, culture of the highest order, and national earnestness have been a few of the many outstanding features of Turkish national life — characteristics which are even more in evidence to-day than in past centuries.

As a combatant in the great war, with service on Gallipoli and in Palestine, the Sinai desert and Syria, I came to admire the Turkish soldier for his stoical heroism in defence and brilliant attacking powers. Time after time on Gallipoli, I and my compatriots were amazed and filled with admiration at Turkish courage and endurance. We saw the Turkish army hurl itself forward in successive bayonet charges against Australian machine-guns and under a veritable hail of shells from British warships. Thus, in the white heat of battle, I formed a high opinion of Turkish valour and powers of resistance. Since that time, more passionate than any emotion which has stirred me through life, is

my firm conviction that any nation which has seen the horrors of war must dedicate its future to the sacred duty of preventing war.

The doctrine of the League of Nations is the outlawry of war, and the settlement of international disputes by pacific means, and any application for membership which Turkey might make would undoubtedly be regarded as an earnest of Turkey's desire to consecrate its future to these noble ideals. I cannot help feeling that such an event would be one of first importance — it would mark a new era in the national life of Turkey, and Turkish collaboration in the work of the League of Nations would assuredly be most valuable and helpful. I therefore have much pleasure in supporting the draft resolution.

M. Séphbodi (Persia) :

Translation : It was with great pleasure that I signed, with my Government's consent, the draft proposal to invite Turkey to join the League of Nations.

You will allow me to take this opportunity of expressing the satisfaction which my country would feel at seeing the Turkish Republic effectively associating itself with this great work. Turkey, which is our neighbour, will, I feel sure, respond in the same spirit to the invitation about to be addressed to her.

Since its foundation, the Turkish Republic has worked uninterruptedly in the cause of peace and world collaboration, and it would be really regrettable if all that work continued to be done independently of our institution.

The solution of difficulties created by the world war and the cordiality with which Turkey has settled differences with her neighbours (including my own country), which had remained unsettled for a whole century, are the most striking proofs of her peaceful spirit.

Turkey's entry into the League in the immediate future will help partially to fill a void caused by the non-collaboration of certain great States ; it will also be an additional guarantee for the maintenance of peace throughout the world, especially in the Near East, and will constitute a further step towards the universality of this great institution.

M. Scioloja (Italy) :

Translation : I have the honour, on behalf of the Italian Government, cordially to support the proposal before the Assembly. We have always been of the opinion that the cause of the League of Nations was closely bound up with its universal character and that that universality was a necessary condition of its future and its success. I need not remind you that Italy has in the past placed a very generous interpretation upon the League constitution as regards the participation of non-member States in our work. We have acted thus for the specific purpose of facilitating the entry of those States into the League. To-day we are taking a further step in this direction, which is undoubtedly the right direction.

The Italian Government is especially glad that it should be Turkey to whom we are addressing our invitation to-day. Turkey constitutes an essential element which has been missing in the general scheme of political interests in Europe. We Italians regard that element as of very special value, and the intimate relations which exist to-day between Turkey and Italy constitute the clearest and most eloquent proof of the importance we attach to it.

In supporting the proposal before the Assembly, I do not merely desire to reiterate our assurances of friendship and sympathy with the Turkish Republic ; I should like also to give expression here, in this Assembly, to the feeling of confidence with which my country has welcomed the birth and followed the consolidation of that young Mediterranean State under the enlightened leadership of the Gazi. These are the sentiments which have informed Italian policy, and it is our earnest wish that we may soon have the opportunity of welcoming the representatives of the Turkish Republic in our midst.

M. Göppert (Germany) :

Translation : May I say in the first place that it had been the desire of Baron von Neurath, German Minister for Foreign Affairs, to speak here in person on this solemn occasion. To his great regret, however, he has been detained at Lausanne by other important duties. It is on his behalf and acting upon his special instructions that I have the honour to explain here our attitude towards the proposal upon to-day's agenda.

The purpose of the proposal is to fill a gap, one which will have been felt by all the Members of the League, for it is a real gap in our ranks that we should not have had among us Turkey, that great Republic, which under the wise guidance of its illustrious head seems particularly called upon to co-operate in the League's work — a work of peace, conciliation and understanding among the countries of the world.

Germany was happy to associate herself with this proposal to invite Turkey to join the League and take among us that place which may be said to have been long reserved for her, for, in virtue of her geographical position and national character, fate seems to have entrusted to Turkey the mission of action as mediator between the peoples of the East and of the West.

Germany is particularly glad to associate herself with this proposal, since the invitation which it carried with it is addressed to an old and faithful friend. That spirit of cordial amity and loyal confidence which has characterised the relations between the German and Turkish peoples and their Governments will, I feel sure, be a feature of Turkey's future co-operation with all the Members of the League.

M. Vasco de Quevedo (Portugal) :

Translation : The Portuguese delegation desires to state that it had no previous notice of the draft resolution submitted to the Assembly inviting the Turkish Republic to give the League the benefit of its permanent co-operation. That invitation bore the names of twenty-nine Members of the League, but the name of my country was not among them.

I desire accordingly to state that Portugal fully supports — and does so with the utmost satisfaction — the draft resolution submitted to us at our last meeting. I welcome this opportunity of greeting the great Turkish Republic and of offering it my country's sincerest and warmest congratulations.

The Marquis of Londonderry (United Kingdom). — It is a great pleasure to me, as representing the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, to be able to join with my colleagues in welcoming the proposal to invite Turkey to become a Member of the League. I am sure that the inclusion of Turkey in the League of Nations will give universal satisfaction, and, moreover, it

is one step further towards the completion of the League, which cannot be said to have attained its full strength or to be able to exercise its full moral influence unless its membership comprises every nation throughout the world. The inclusion of Turkey in the membership of the League of Nations is one step nearer that ideal.

The Government of the United Kingdom is convinced that Turkey represents an important element in the stability and peace of the world and that her collaboration in the League of Nations is both necessary and desirable. Her importance is due, not only to her commanding geographical position as a link between Europe and the Near and Middle East, but also to the nature of the policy which has been followed by the new Turkish Republic under the most distinguished leadership of the Gazi Mustapha Kemal. The rulers of Turkey have understood that the great task of national reconstruction does not necessarily imply a narrow nationalism. They have taken a wide and generous view of the part which Turkey, like all other countries, must play in the comity of nations. Old enmities have been forgotten, old friendships have been renewed, and we may welcome each stage in the progress of Turkey towards a revival of her own strength and resources as a fresh contribution to the organisation of peace and harmony between the nations.

Should Turkey accept the invitation which it is now proposed to extend to her, His Majesty's Government will, for these reasons, be among the very first to welcome her presence among us. The efficacy of the League of Nations in whatever sphere, whether political, social or economic, depends upon its universality, and I therefore have no doubt that, in including in our membership the Republic of Turkey, we are making an important addition to the structure of peace which it is the aim of the League of Nations to achieve.

M. de Mosirevich (Hungary):

Translation: Having been instructed by my Government to act as substitute for Count Apponyi, who is indisposed, I have the honour to make the following statement:

Hungary welcomes with satisfaction and with the warmest sympathy the invitation to Turkey to become a Member of the League. My country was glad to be numbered among those responsible for this invitation, which afforded us an opportunity of showing once again our regard, sympathy and friendship for that great nation.

For many centuries, Turkey and Hungary found themselves in opposite camps. The evolution of history, however, has long since changed former adversaries into good and trusted friends, anticipating, if I may venture to say so, the spirit which should animate the League and enable it to carry out its great and glorious task of helping to bring together the peoples of the world.

By Turkey's accession, the League will gain a Member whose valuable assistance — already highly appreciated at the various conferences held under League auspices — will undoubtedly give fresh impetus to those ideals which are inherent in our constitution.

M. Paul-Boncour (France):

Translation: As permanent delegate of France on the League Council, I was anxious to be present here in person, that I might associate myself, on my country's behalf, with the feelings which have just been expressed, feelings which we share, as our signature, appended to this invitation to Turkey, already testifies.

Intimate as this plenary meeting of the Assembly is, it is none the less invested with a solemn character such as attaches to any meeting concerned with the entry of a new Member into the League of Nations, thus signifying a further step towards that universality which is our aim and ambition.

Events of this kind are most happily stressed — and that in moving terms — by words such as those uttered by the delegate of Australia, by the pictures and memories which he has conjured up in this peaceful atmosphere and by words such as those which, whether by a happy coincidence or of set purpose, were spoken by the delegate of Greece at our last meeting.

They spoke of things which we now forget, as well as of the efforts of peoples which are united in their common respect for the provisions of the Covenant and determined to co-operate in the organisation of peace — our common aim.

Lord Londonderry emphasised the particularly happy character of the invitation which we are about to issue as a preliminary, we trust, to the accession of a new Member, seeing that that very ancient country constitutes as it were a link between Europe and Asia and is, at the same time, a symbol of the world task on which we are engaged.

I have heard the delegates of the different Powers refer one after another to their friendship — recent or of long standing — with Turkey; my country can, I think, claim a friendship still more ancient, dating as it does from a time when that same friendship was almost a matter for scandal. I refer to the time when His Most Christian Majesty sent greetings to the Commander of the Faithful. He was, in his own way, a precursor of the League. Nowadays, we confound civilisations, faiths, religions and countries in a common desire not only for pacification — that would not suffice — but for the deliberate and constructive organisation of peace.

M. Nagaoka (Japan):

Translation: I desire, on behalf of the Japanese delegation, to associate myself very warmly with the remarks already made by my colleagues. At this moment, when the League is concerned with questions of vital importance to the very future of mankind, we have the utmost satisfaction in welcoming a great nation with which my country was already on very friendly terms, at a time when Japan was but little known to the Western peoples.

Turkey's accession will mark a fresh stage in the universality of the Geneva organisation, ensuring us the valuable co-operation of a people which has always played a great part in history.

From both these standpoints, Japan hails with satisfaction the advent of Turkey as a Member of this world institution.

M. Mikoff (Bulgaria):

Translation: On behalf of my Government, I warmly support the proposal now before the Assembly. Turkey's entry represents a further step towards the universality of the League, and universality, as the French representative has just said once again, is the aim and the ambition of this organisation.

Turkey, moreover, is the only one of Bulgaria's neighbours still outside the League. Her admission would thus fill a gap. She has participated already in some of the League's work and she will now join forces with us in the pursuit of the same ideal. The young Turkish Republic has not awaited this event to give the League the benefit of its invaluable help, for, as I say, she has been enthusiastically

working for some time side by side with us. She ardently supports the essential activities of our institution. Even before to-day's event, she has given positive proof of her attachment to the League's ideals by concluding treaties with various countries, among them Bulgaria, based on the principles on which the League rests. In short, by her acts she has been in communion with us before she joined us.

I therefore once again warmly welcome Turkey and her forthcoming advent in our midst.

M. Gwiozdowski (Poland):

Translation: M. Zaleski, Polish Minister for Foreign Affairs, has instructed me to express his very keen regret at being unable to attend this solemn meeting. He has unfortunately been detained by business which he was unable to postpone.

Poland was one of the countries which signed the draft resolution proposing that the Turkish Republic be invited to enter the League, and I am happy to express the very deep satisfaction felt by my Government at the prospect of Turkey's accession to our great international organisation, where she will work with us in the cause of peace.

The satisfaction and joy felt by the Polish Republic are all the keener and more sincere, since the Polish nation can never forget that Turkey was the only country that consistently declined to recognise the iniquitous acts by which, in the eighteenth century, the partitioning States removed Poland from the map of Europe. We are confident that the Turkish Republic will co-operate in the League's work in the spirit of justice and union by which Turkey was guided in her relations with Poland in the most tragic days of our history.

The Polish Government therefore will welcome Turkey's entry into the League with feelings of cordial friendship.

The Aga Khan (India). — I am most happy to support the draft resolution on behalf of the delegation of India. The history of India has been linked for countless centuries with that of Turkey, sometimes in the clash of rivalry, but more often with ties of culture and friendship. We rejoice that these are now to be given lasting form in common membership of the world organisation for peace and goodwill. There is a saying that those who have fought each other hardest make the best friends. We are proving the truth of that saying. We are happy to claim that no bitterness has been left, but rather a feeling of mutual respect on which true friendship can most surely be built.

India thus gives Turkey a triple welcome to the League — as age-long neighbours and co-operators in culture and civilisation, as recent opponents, and now we can say, with confidence, as life-long friends. We hope to march forward together as firm allies in the cause of world peace.

Mr. Lester (Irish Free State). — I should have been glad if I had been given an opportunity to add the name of the Irish Free State delegation to the document which was circulated last week. As I had not that opportunity, I now merely wish to give the full and cordial support of the Government of the Irish Free State to the invitation to Turkey to apply for membership of the League. If there were no other reason, there is one to be found in the history of the two countries. Ireland does not forget that, during the terrible famine which devastated my country in the middle of the nineteenth century, the generous Turks sent shiploads of food from one corner of Europe to save the lives of people nearly two thousand miles away.

Turkey has an important part to play in international life and in the development of this great organisation, and we hope soon to see this great Republic take her rightful place amongst us.

M. Pflügl (Austria):

Translation: The Austrian Government has felt the keenest satisfaction at the development of events whereby the Turkish Republic has been brought into increasingly closer contact with the League during these last few years, with the consequence that it is playing an important and useful part in the universal work we are now pursuing for the reduction of armaments. It is that development which has led to the cordial proposal originating in this Assembly that the great Turkish people be invited to take its place among us. The Austrian Government looks forward with pleasure to the happy results that cannot fail to ensue from the co-operation of the young Mediterranean Republic in our international activity, which will thus be strengthened and extended. Austria was glad to append her signature to and to associate herself with this invitation to Turkey. The very warm welcome we offer her is in accord with the age-long relations and friendly feelings uniting the two countries.

M. Dupré (Canada):

Translation: At the Assembly's last meeting, we became acquainted for the first time with the invitation to be extended to Turkey. The Canadian Government desires particularly to endorse that invitation and heartily to support it. We associate ourselves with everything that has been said here and if, as we hope, the invitation is accepted our future co-worker can be assured of a very sympathetic and cordial welcome.

M. Restrepo (Colombia):

Translation: On behalf of the Latin Republics of South and North America, I desire to extend a welcome to Turkey, for I have the honour to represent one of the countries which has suggested that she should be invited to join the League.

Although her territory has been reduced, Turkey's history represents one of the great pages in the story of mankind. We, who are the heirs of Spain, bear in mind the exploits of the great chiefs of Islam — Selim, Ibrahim and Muhammed — with whom our ancestors fought for five centuries and whose valour, courage and honour we readily acknowledge, adversaries though they were of our civilisation and our beliefs. Religious questions have now ceased to play a part, or rather religion is now a personal matter to be solved by each of us in the light of his own conscience. Turkey, we believe, desires to join us, and the American Continent will welcome with enthusiasm her accession to the League.

The President:

Translation: As there are no more speakers on my list, I declare the discussion closed.

I note that all the delegations that have spoken have signified their acceptance of the draft resolution. All the speakers have agreed that the League's future and authority are bound up with its universality. They have all mentioned the great satisfaction which we shall feel at seeing Turkey, which under the auspices of its august leader, Mustapha Kemal Pasha, has made such immense strides on the road of progress and political development, taking part in the League's work for peace and international organisation.

I desire to associate myself with those views, and I trust that the Turkish representatives will shortly take their places in the Assembly.

I think, therefore, the time has come to suggest that we should modify the terms of the proposal and convert it into a resolution of the Assembly.

I would propose the following wording :

The Assembly,

Noting that the Turkish Republic satisfies the general conditions laid down in Article 1, paragraph 2, of the Covenant concerning the admission of new Members to the League of Nations :

Decides to invite the Turkish Republic to become a Member of the League of Nations and to afford the League its valuable co-operation ;

Instructs the Secretary-General to give effect to this resolution.

If there is no objection, I shall consider the draft resolution adopted.

The draft resolution was adopted.

The President :

Translation : Certain steps are necessary with a view to the action which this Assembly still has to take.

The resolution we have just adopted will be communicated to the Government of the Turkish Republic, and its reply, as soon as received, will be circulated to the delegations of the Members of the Assembly. We shall then have to frame a final resolution, which will be submitted to the Assembly shortly.

I suggest that you instruct the Bureau, when the Turkish Government's reply has been received, to prepare a draft resolution. The Assembly will be convened again, and I would propose Monday, July 18th, as the date of the next meeting.

The President's proposals were adopted.

The Assembly rose at 11.35 a.m.

EIGHTH PLENARY MEETING

Monday, July 18th, 1932, at 3.30 p.m.

CONTENTS.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS.

Draft Resolution proposed by the Bureau.

VERIFICATION OF THE CREDENTIALS OF THE MEMBERS OF THE TURKISH DELEGATION.

Report of the Committee on Credentials.

WELCOME TO THE TURKISH DELEGATION.

POSTPONEMENT OF THE THIRTEENTH ORDINARY SESSION OF THE ASSEMBLY.

Draft Resolution proposed by the Bureau.

President : M. HYMANS.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS : DRAFT RESOLUTION PROPOSED BY THE BUREAU.

The President :

Translation : The first item on our agenda is the examination by the Assembly of a resolution proposed by the Bureau concerning the entry of the Turkish Republic into the League of Nations.

At its last meeting on July 6th, the Assembly, you will remember, adopted a resolution inviting the Turkish Republic to become a Member of the League. The Assembly left it to me, as its President, and to the Bureau to communicate that resolution to the Turkish Government, to examine the latter's reply and to frame a draft resolution to be submitted to the Assembly.

On July 9th, the following letter was addressed by the Turkish Government to the Secretary-General of the League of Nations :

"In reply to the invitation which you transmitted to me on behalf of the Assembly, I have the honour to inform you that the Turkish Republic is prepared to become a Member of the League of Nations and that the obligations assumed by Turkey under the Treaties concluded hitherto, including those concluded with States non-members of the League of Nations, are in no way incompatible with the duties of a Member of the League of Nations. In this connection, I would point out that all the Treaties signed before the admission of Turkey have been concluded in the spirit of the Pact of Paris, to which the majority of the Members of the League of Nations are also signatories.

"In making this declaration, it is my duty to add that Turkey is in a special position as a consequence of military obligations ensuing from the Conventions signed at Lausanne on July 24th, 1923.

"Such being the case, I desire to recall the terms of the Note which was signed by the representatives of Belgium, France, the British Empire, Italy, Poland and Czechoslovakia on December 1st, 1925, and which was quoted

I note that all the delegations that have spoken have signified their acceptance of the draft resolution. All the speakers have agreed that the League's future and authority are bound up with its universality. They have all mentioned the great satisfaction which we shall feel at seeing Turkey, which under the auspices of its august leader, Mustapha Kemal Pasha, has made such immense strides on the road of progress and political development, taking part in the League's work for peace and international organisation.

I desire to associate myself with those views, and I trust that the Turkish representatives will shortly take their places in the Assembly.

I think, therefore, the time has come to suggest that we should modify the terms of the proposal and convert it into a resolution of the Assembly.

I would propose the following wording :

The Assembly,

Noting that the Turkish Republic satisfies the general conditions laid down in Article 1, paragraph 2, of the Covenant concerning the admission of new Members to the League of Nations :

Decides to invite the Turkish Republic to become a Member of the League of Nations and to afford the League its valuable co-operation ;

Instructs the Secretary-General to give effect to this resolution.

If there is no objection, I shall consider the draft resolution adopted.

The draft resolution was adopted.

The President :

Translation : Certain steps are necessary with a view to the action which this Assembly still has to take.

The resolution we have just adopted will be communicated to the Government of the Turkish Republic, and its reply, as soon as received, will be circulated to the delegations of the Members of the Assembly. We shall then have to frame a final resolution, which will be submitted to the Assembly shortly.

I suggest that you instruct the Bureau, when the Turkish Government's reply has been received, to prepare a draft resolution. The Assembly will be convened again, and I would propose Monday, July 18th, as the date of the next meeting.

The President's proposals were adopted.

The Assembly rose at 11.35 a.m.

EIGHTH PLENARY MEETING

Monday, July 18th, 1932, at 3.30 p.m.

CONTENTS.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS.

Draft Resolution proposed by the Bureau.

VERIFICATION OF THE CREDENTIALS OF THE MEMBERS OF THE TURKISH DELEGATION.

Report of the Committee on Credentials.

WELCOME TO THE TURKISH DELEGATION.

POSTPONEMENT OF THE THIRTEENTH ORDINARY SESSION OF THE ASSEMBLY.

Draft Resolution proposed by the Bureau.

President : M. HYMANS.

ENTRY OF THE TURKISH REPUBLIC INTO THE LEAGUE OF NATIONS: DRAFT RESOLUTION PROPOSED BY THE BUREAU.

The President :

Translation : The first item on our agenda is the examination by the Assembly of a resolution proposed by the Bureau concerning the entry of the Turkish Republic into the League of Nations.

At its last meeting on July 6th, the Assembly, you will remember, adopted a resolution inviting the Turkish Republic to become a Member of the League. The Assembly left it to me, as its President, and to the Bureau to communicate that resolution to the Turkish Government, to examine the latter's reply and to frame a draft resolution to be submitted to the Assembly.

On July 9th, the following letter was addressed by the Turkish Government to the Secretary-General of the League of Nations :

" In reply to the invitation which you transmitted to me on behalf of the Assembly, I have the honour to inform you that the Turkish Republic is prepared to become a Member of the League of Nations and that the obligations assumed by Turkey under the Treaties concluded hitherto, including those concluded with States non-members of the League of Nations, are in no way incompatible with the duties of a Member of the League of Nations. In this connection, I would point out that all the Treaties signed before the admission of Turkey have been concluded in the spirit of the Pact of Paris, to which the majority of the Members of the League of Nations are also signatories.

" In making this declaration, it is my duty to add that Turkey is in a special position as a consequence of military obligations ensuing from the Conventions signed at Lausanne on July 24th, 1923.

" Such being the case, I desire to recall the terms of the Note which was signed by the representatives of Belgium, France, the British Empire, Italy, Poland and Czechoslovakia on December 1st, 1925, and which was quoted

by the German Government in its letter of February 8th, 1926, to the Secretary-General concerning the admission of Germany to the League of Nations. The last paragraph of that Note read as follows:

"'The obligations resulting from the said article (Article 16) on the Members of the League must be understood to mean that each State Member of the League is bound to co-operate loyally and effectively in support of the Covenant and in resistance to any act of aggression to an extent which is compatible with its military situation and takes its geographical position into account.'

(Signed) Tevfik Rüstü,
"Minister for Foreign Affairs."

The Bureau therefore met on July 10th, under the chairmanship of M. Motta, whom I have to thank for so kindly acting for me in my absence. After taking note of the Turkish Government's reply, the Bureau framed the following draft resolution, on which I am now going to ask the Assembly to vote:

Whereas the Turkish Government has accepted the Assembly's invitation to it to become a Member of the League of Nations;

And whereas it is established that the Turkish Republic fulfils the conditions laid down in Article 1 of the Covenant:

The Assembly,

Declares that the Turkish Republic is admitted to membership of the League of Nations, and

Invites its representatives to take part in the proceedings of the present session of the Assembly.

The discussion on this proposal is now open.

As no one wishes to speak, we will now proceed to vote. Under the terms of Article 1 of the Covenant, any State which applies for admission to the League of Nations may become a Member if its admission is agreed to by two-thirds of the Assembly.

A vote by roll-call will now be taken.

(A vote was taken by roll-call.)

The following delegations voted in favour of the draft resolution:

Union of South Africa, Albania, Austria, Belgium, Bolivia, United Kingdom, Bulgaria, Canada, Chile, China, Colombia, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Dominican Republic, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, India, Irish Free State, Italy, Japan, Latvia, Liberia, Luxemburg, Mexico, Netherlands, New Zealand, Norway, Panama, Persia, Poland, Portugal, Roumania, Siam, Spain, Sweden, Switzerland, Venezuela, Yugoslavia.

The President:

Translation: The results of the voting are as follows:

Number of States present: 43.
Number of States voting in favour of the resolution: 43.

The resolution is therefore unanimously adopted. I duly declare it adopted and proclaim that the Turkish Republic is admitted to membership of the League of Nations.

I shall, I think, be interpreting the feelings of the Assembly in offering Turkey our hearty congratulations.

VERIFICATION OF THE CREDENTIALS OF THE MEMBERS OF THE TURKISH DELEGATION: REPORT OF THE COMMITTEE ON CREDENTIALS.

The President:

Translation: In order that the representatives of the Turkish Republic might be enabled to take part in the proceedings of this Assembly, I had requested the Committee on Credentials to be good enough to examine the credentials of the members of the Turkish delegation. I call upon the Chairman of the Committee on Credentials, M. de Agüero y Bethancourt, to present the Committee's report.

M. de Agüero y Bethancourt (Cuba), Chairman and Rapporteur of the Committee on Credentials:

Translation: The Committee appointed by the Assembly to examine the credentials of delegates met again at the League of Nations Secretariat at 3 p.m. on Monday, July 18th, 1932, to examine the credentials of the representatives of Turkey, authorising them to take part in the proceedings of the Special Session of the Assembly.

The Secretary-General of the League has transmitted to us the following telegram, which he received to-day from H.E. Tevfik Rustu Bey, Turkish Minister for Foreign Affairs:

"In view of the invitation addressed to Turkey by the Special Session of the Assembly to become a Member of the League of Nations, which invitation the Turkish Republic has accepted, I have the honour to inform you that, in anticipation of Turkey's admission, Cemal Hüsnü Bey, Turkish Minister at Berne, and Necmettin Sadik Bey, member of the Turkish Grand National Assembly, have been given full powers by the Government of the Republic to represent it at the aforesaid session of the Assembly."

I desire also to direct the Assembly's attention to another telegram transmitted to the Committee by the Secretary-General on July 16th, which reads as follows:

"I have the honour to inform you, in my telegram of to-day's date, that Cemal Hüsnü Bey and Necmettin Sadik Bey have been instructed by the Government of the Republic to represent it at the Special Session of the Assembly on the occasion of the entry of Turkey into the League of Nations. I desire to express to you my regret that I am unable personally to attend this session, together with the Minister for the Interior, owing to the latter's indisposition and to the lack of time necessary for the journey, although, under the terms of the decision of the Council of Ministers, the Turkish delegation consists of the four Ministers mentioned above."

After having examined these telegrams, the Committee considered that the representatives of Turkey were duly accredited to take part in the work of the special session of the Assembly.

The President:

Translation: No observation having been submitted, I declare the report adopted and request the delegates of the Turkish Republic to do us the honour of taking their places among us.

The report of the Committee was adopted.

WELCOME TO THE TURKISH DELEGATION.

The President:

Translation: I desire to extend a welcome to the distinguished representatives of the Turkish Republic. This is not the first occasion on which we have met the delegates of Turkey at international meetings convened by the League of Nations. They have contributed zealously and usefully to the proceedings of the Commission of Enquiry for European Union and to those of the Disarmament Conference. In accepting the invitation addressed to it, the Turkish Government has solemnly attested its feeling of solidarity and its readiness to co-operate. Turkey takes her place as an equal in a family of States which, above and beyond all political differences, memories of historic conflicts, clashes of character and temperament, is united by a supreme desire to banish measures of violence, to settle disputes by pacific means, to reconcile interests, to draw nations nearer one to another, and to inaugurate a system of order and justice.

Turkey constitutes at one extremity of Europe a particular form, a particular conception, a particular expression of civilisation. After experiencing hard trials, she has achieved great reforms in her internal administration, in her social customs and in her institutions. In the material sphere, she has performed acts which reveal her energy. In order to create for herself a new capital, she has built a city. She is asserting her personality. Her presence among us will be an added source of strength to the League of Nations.

Turkey will find in the Covenant rights and guarantees ensuing from mutual help and collaboration between the peoples. We have noted with keen satisfaction the assurance, embodied by the Turkish Government in its reply to our invitation, that the Treaties which Turkey has concluded involve no obligations in any way incompatible with those of a Member of the League. That statement affords us a certainty that Turkey will fulfil the duties which she has freely assumed, that she will fulfil them honourably and with that fidelity which characterises a proud and vigorous nation with a past which goes far back in history.

The accession of the Turkish Republic is an event of happy augury for the future of the League, a further step towards universality, a guarantee of union and of peace. In the new world which, during more than ten years, has been growing up in the midst of difficulties, excitement and unrest, the League of Nations forms a stable element, an element of unity. It has created an international life, methods, habits, ideals and an international spirit. What is called "the spirit of Geneva" is a spirit compounded of confidence, loyalty and friendship. Such are the feelings which we extend to our new colleagues, the representatives of Turkey; such are the feelings to which I desire, on behalf of all the delegations, to give sincere and cordial expression.

Cemal Hüsnü Bey (Turkey):

Translation: Mr. President, allow me to thank you sincerely for having given me an opportunity of expressing myself on this, the first occasion on which I have addressed the Assembly as representative of a country henceforth to be numbered among its Members. I should be failing in my duty if I did not, on behalf of my Government, once more thank you for your kind words addressed to my country, words which moved us profoundly, and also the delegations of all the States which, at the meetings on July 1st and 6th, when the question of Turkey's entry into the League of Nations was examined, unanimously expressed their feeling of cordiality towards the Turkish Republic. Those generous manifestations of friendship, I am happy to state, awoke a heartfelt response in the Grand National Assembly, when Tevfik Rustu Bey, the Minister for Foreign Affairs, informed the representatives of the Turkish people of the invitation addressed to the Government of the Republic and of the circumstances under which it had been extended.

I must pay a warm tribute to Sir Eric Drummond, the distinguished Secretary-General, who, by reason of his rare qualities and his unwavering devotion to the ideal of peace and concord among the nations, is deserving of the esteem and gratitude of those who are united in their determination to achieve the noble objects to which mankind aspires.

When speaking of the peaceful aspirations of the nations of the world, instinctively I pay a tribute of admiration and gratitude to the memory of that great man whose compelling voice and eloquent phrase I still seem to hear in the Council room, where we shall never see him again — a man fired by the noblest of ideals, the ideal of peace.

As I recall the vivid personality of Aristide Briand, I am moved to associate with his name that of the distinguished American statesman who, by a happy coincidence, was present at the meeting at which you decided to invite Turkey to enter the League and who, with that other faithful servant of peace, was the promoter and author of the work with which the grateful nations associate their names. The charter which mankind, rendered wiser by the most terrible of wars, set up for itself and to the validity of which I refuse to set any limit — the Briand-Kellogg Pact — has given birth to a noble and powerful international ideal in which we have placed our dearest hopes.

Those hopes, we are convinced, can only be realised if this ideal of peace becomes so general as to take root for ever in the conscience of the masses. The League of Nations has at its disposal the very means of achieving this, thanks to the numerous meetings which it organises, some of which are restricted to its Members, while others, like the Disarmament Conference, are of a more general character. These meetings, which would undoubtedly gain much by becoming even more representative of the nations of the world, will secure for the spirit of peace, which is implicit in the Pact and which must be our principal concern, the part that it is intended to play in our decisions and thus enable us to shape political events in conformity with this new and saner outlook.

Turkey considers international collaboration in and for peace to be the sublime ideal and desires to contribute to the achievement of that ideal to the utmost of her powers. She thus regards her collaboration in the work of the Assembly, to which you have done her the honour of inviting her, as furnishing a signal opportunity of demonstrating her purpose. She sees also in the invitation addressed to her a cordial expression of the general approval of her policy of peace.

The Turkish delegation, as it takes its place among you, recalls the wise and profound maxim of one of the great sons of this hospitable city: "There is no surer way of winning the affection of others than by offering them one's own".

Biz Arnavutluk, Almanya, Avustralya, Avusturalya, İngiltere, Bulgaristan, Kolombiya, Küba, Danimarka, İspanya, Estonya, Finlandiya, Fransa, Yunanistan, Guatemala, Macaristan, İtalya, Japonya, Letonya, Yeni Zelanda, Panama, Hollanda, İran, Lehistan, Romanya, İsveç, İsviçre, Çekoslovakya, Yugoslavya delege kurulları, bir devletin Milletler Cemiyeti'ne üye olabilmesi için Antlaşmanın birinci maddesinde göz önünde tutulan genel koşulları Türkiye Cumhuriyeti'nin yerine getirmiş olduğunu görerek, Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmaya ve değerli işbirliğinden Cemiyeti yararlandırmaya davet edilmesini teklif ediyoruz.

Milletler Cemiyeti'nin 6 Temmuz 1932 günlü toplantısında üye devlet delegeleri Türkiye'nin davet edilmesini savunan coşkulu konuşmalar yapmışlardı. Yunanistan delegesi Dışişleri Bakanı Mihalakopulos'un sözleri özetle şöyleydi:

Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Birliği Komisyonu'nun çalışmalarına da eylemli olarak katılmış ve daima barış için çalışmakta içten isteğini açıkça göstermiştir. İnsanlığa daha iyi bir gelecek sağlamak için, Türkiye Cumhuriyeti, yapılacak davetin şerefine hak kazanmıştır... Yunan delegeler, Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne girmesini özellikle selamlayacaklardır.

Avustralya delegesi Sir Granville Ryrie, sık sık alkışlarla kesilen konuşmasında şöyle diyordu:

Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne davet edilmesine dair öneriyi hararetle destekleriz. Bir çok kuşaklardan süregelmiş en yüksek bir kültüre ve olağanüstü ciddi bir ulusal niteliğe sahip olması, Türkiye'nin en belirli niteliklerinden biridir... Genel Savaşın savaşçılarından biri ve Gelibolu, Filistin, Sina, Suriye cephelerinde bulunmuş bir insan olarak söylüyorum: Türk askerinin savunmadaki eşsiz kahramanlığını ve hücumdaki güç ve yeteneğini hayretle görmek fırsatlarını kazandım. Gelibolu'da, arkadaşlarım ve ben, Türklerin cesaretleri ve dayanma güçleri karşısında

çok kez şaşkınlıklar içerisinde kaldık. Türk ordularının Avustralya mitralyözlerine karşı ve Britanya donanmasının gülle yağmuru altında, korkusuzca ileri atıldıklarını gördük. Türklerin değerleri ve dayanma güçleri hakkındaki yüksek düşüncelerimi işte ben böyle elde ettim. *Savaşın korkunç kötülüklerini bu kadar yakından gören bu milletin, gelecekteki çabalarını savaşa engel olmaya adayacağı kanısı o günden beri her türlü duygunun üstünde olarak bende kesinlikle yer etmiştir.* Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne girmesinin birinci derecede öneme sahip olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum.

İtalya delegesi Vittorio Scialoja'nın uzun konuşmasının özeti şuydu:

Avrupa'nın esaslı bir unsuru olan Türkiye'nin aramızdaki eksikliği açıkça belliydi. Öneriyi desteklemekle yalnız Türkiye hakkındaki dostluğumuzu ve içtenliğimizi açıklamış olmuyor, aynı zamanda Gazi'nin aydın yönetiminde genç Akdeniz Devleti'nin doğuşunu memleketimin nasıl bir güvenlik duygusuyla karşıladığını ve gelişimini de izlediğini Genel Kurulumuz önünde tekrar perçinliyorum.

Fransa Delegesi Paul Boncour, coşkulu konuşmasında özetle;

Türkiye'nin davet edilmesi için açıklanan duygulara katılmak üzere Fransa adına bizzat kendim gelmek istedim. Avrupa ile Asya arasında bir bağlılık kuran bu çok eski ülkenin Cemiyete katılması, *izlenen evrensel değerlerin bir sembolüdür.*

diyordu.

İngiliz delegesi Lord Londonderry:

Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne alınması, dünya çapında memnunluk doğuracaktır.. Türkiye çağrıyı kabul ederse, İngiltere hükümeti bunu ilk kabul edeceklerden biri olacaktır.

Japon delegesi Büyükelçi Naotake Sato:

> Japonya, Batılılarca çok az tanınmış olduğu bir dönemde bile samimi ilişkilere sahip olduğu Büyük Türk Milletini olağanüstü bir memnunlukla karşılar.

Alman Dışişleri Bakanı Baron Von Neurath adına konuşan Almanya temsilcisi Otto Goeppert:

> Ünlü Başkanı Atatürk'ün isabetli yönetimi altında uluslararası barış yapıtında işbirliğine özellikle layık olan Büyük Türkiye Cumhuriyeti'nin davet edilmesini Almanya memnunlukla karşılar.

diyordu.

Diğer ülkelerin delegeleri de söz alıp Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne özel olarak davet edilmesi gerektiğini savunan konuşmalar yaptıktan sonra, oylamaya geçilmiş ve bütün üyelerin oybirliği ile Türkiye'nin davet edilmesine karar verilmişti. Örgütün Genel Sekreteri Sir Eric Drummond, Milletler Cemiyeti'nde alınan davet kararını Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras'a gönderdiği bir mektupla bildirdi.

Fransız Uluslararası Diplomasi Akademisi'nden Vasiliei Nitikine, Diplomasi Sözlüğü'nde yayımlanan ve "davet"ten kısa süre önce yazdığı Kürtler başlıklı makalesinde şöyle diyordu:

> Eğer bir gün Türkiye Milletler Cemiyeti'ne kabul edilmeyi talep ederse, Kürt etnik azınlığının varlığını dikkate alacağını, bütün azınlıkların statüsünün bu konuda Cenevre toplantısında kabul edilen ilkelere uygun olarak gözden geçirileceğine ve düzenleneceğine inanıyoruz.

Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne "davet edilmesi"; Nikitine'in öngörüsünü boşa çıkartmıştı. Bu davet, Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm eylemlerinin uluslararası hukuka uygunluk açısından irdelendiğini ve davete engel oluşturabilecek nitelikte herhangi bir hukuka aykırı bir eyleminin bulunmadığı anlamına geliyordu. Atatürk'ün Milletler Cemiyeti'ne üyelik başvurusunda bulunmayıp, Milletler Cemiyeti'nden davet beklemesinin

hukuksal anlamı buydu. Bu davetle, Türkiye'nin toprak bütünlüğünün ve siyasal egemenliğinin dokunulmazlığı da Milletler Cemiyeti tarafından kabul edilmiş oluyordu. Bu, Atatürk'ün, 1919'dan bu yana Türkiye'nin bütünlüğünü parçalamaya çalışan Milletler Cemiyeti'ne karşı kazandığı en büyük zaferdi.

Türkiye Cumhuriyeti, Milletler Cemiyeti'nin davetine verdiği yanıtta, Ankara hükümetinin kuruluşundan davetin yapıldığı güne dek devletler arası ilişkilerde yaptığı işlemlerin ve imzaladığı anlaşmaların, ***Milletler Cemiyeti ilkelerine ve uluslararası hukuka aykırılığının iddia edilemeyeceğini*** vurgulamıştı. Türk Dışişlerinin davete yanıtı özetle şöyleydi:

Sayın Genel Sekreter,

Genel Kurul adına yapıyan davetinize karşı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olmaya hazır olduğunu ve Türkiye'nin Milletler Cemiyeti üyesi olmayan devletlerle yaptıklarını da içine alan ***şimdiye kadar yapmış olduğu bütün sözleşmelerle üzerine almış olduğu yükümlülüklerin***, Milletler Cemiyeti üyeliği görevi ile bağdaşmaz olmadıklarını bildirmekle onur duyarım. Bu hususta zaten Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne ***kabulünden önce imzalanan bütün anlaşmaların Milletler Cemiyeti üyeliği göreviyle bağdaşmaz olmadıklarını*** bildirmekle onur kazanırım. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne kabulünden önce imzalanan bütün anlaşmaların Milletler Cemiyeti üyelerinin çoğununun imzalamış olduğu Paris Misakı'nın (Briand Kellogg Antlaşması) ruhuna uygun olarak yapıldığını belirtirim. Bu açıklamayı yaparken, Türkiye'nin 24.7.1923'de Lozan'da imzalanan sözleşmelerden doğan askeri nitelikteki yükümlülüklerden ötürü özel bir durumda bulunduğunu da eklemeyi görev bilirim. (...) Derin Saygılarımla...

Dr. Tevfik Rüşdü

Türkiye Cumhuriyeti, Milletler Cemiyeti'nin davetine verdiği bu yanıtla; gerek Sovyet Rusya ile imzalamış bulunduğu

anlaşmaların; gerek gayrı müslimlerin Lozan'da kendilerine tanınan anlaşmalı azınlık konumundan feragat ederek öz yurttaşlar konumuna geçişlerine dair yapılan yasal işlemlerin; özetle üyelik daveti öncesi gerçekleştirdiği hukuksal işlemlerden hiç birin Milletler Cemiyeti ilkelerine ve dolayısıyla uluslararası hukuka aykırılığının iddia edilemeyeceğini, Milletler Cemiyeti'ne kabul ettirmiş oluyordu. Türkiye'nin Anadolu'daki etnik öbekleşmeleri nüfusun içine dengeli bir biçimde yaymaya yönelik olarak daha önce çıkartıp uygulamış olduğu zorunlu iskan yasalarının Milletler Cemiyeti ilkelerine aykırılığı da iddia edilemeyecekti. Türkiye Cumhuriyeti'nin Milletler Cemiyeti tarafından üyeliğe davet edilmesi, Türkiye'nin o güne dek gerçekleştirdiği bütün iç ve dış hukuk işlemlerinin, Milletler Cemiyeti tarafından uluslararası hukuka uygun olarak kabul edilmesi anlamına geliyordu.

Milletler Cemiyeti Genel Kurul toplantılarından bir görünüm.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin Milletler Cemiyeti davetine verdiği yanıt, örgütün Genel Kurul'unda Başkan Hy-

mans tarafından okunmuş; Türkiye'nin üyeliğinin kabul edildiğine ve Türk delegelerin dönem toplantılarına çağrılmasına ilişkin karar tasarısı, üye devletlerin oyuna sunulmuş; ve Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üyeliği, toplantıda bulunan 43 üyenin oybirliğiyle kabul edilmişti.

İşte o gün, etnik ayrılıkçı örgütler için "kara bir gün"dü.

O güne dek İran, Irak ve Suriye'de yuvalanmış, İngiliz Fransız parası ve silahlarıyla örgütlenerek Türkiye'ye sızıp yurttaşlarımızı etnik ayrılıkçı eylemlere katılmaya zorlayan; aşiretleri "ulus" diye etiketlendirip kışkırttıkları aşiret isyanlarını "ulusal kurtuluş savaşı" diye yutturan ve yabancıların buyruğuyla "intiafada"(!)lar, "serhildan"(!)lar gerçekleştirip, Ağrı dağının tepesinde Kürt Cumhuriyeti kurduk diye Milletler Cemiyeti'ne başvurup zılgıtlar çeken Herekol Azizan kod adlı Celadet Ali Bedirhan önderliğinde ayrılıkçı Hoybun örgütü; o gün kara bağlamıştı.

Güvendikleri İngilizlerin Fransızların kışkırtmasıyla Milletler Cemiyeti tarafından tanınacaklarına inandırılarak çıkardıkları Ağrı isyanının bastırılmasından sonra; bölmek istedikleri Türkiye, Milletler Cemiyeti tarafından davet edilmiş; o güne dek devlet olarak yaptığı bütün işlemlerin uluslararası hukuka uygunluğu tescil edimiş; dahası, toprak bütünlüğüyle siyasal egemenliği de Milletler Cemiyeti'nce onaylanmıştı. Milletler Cemiyeti o günden sonra Türkiye'de dinsel ya da etnik azınlıklardan ve bunlara ayrıcalıklar, özerklikler tanınmasından vs. söz edemeyecekti.

1930'ların etnik bölücü terör örgütünün başı Celadet Ali Bedirhan, Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üyeliği haberinden sonra, iki yıl kendine gelemeyecek; Millet Cemiyeti'ne öfke kusan ve kendilerine ihanet etmekle suçlayan Fransızca bir kitapçık yazmakla geçirecekti günlerini: "De La Question Kurde"

Bedirhan bu kitapçıkta özetle şöyle diyordu:

Rus-Türk yakınlaşmasının ertesinde, müttefikler Kürt

sorunuyla ilgilerini kestiler ve Kürtleri ulusal özlemleriyle birlikte Ankara'nın insafına terkettiler. (sf.16) Ankara, Milletler Cemiyeti'ne kabul edilişinin arifesinde, genel olarak azınlıkların çıkarlarını savunmak ve korumak ve üye devletlerin azınlıklarla ilgili yönetimlerini denetlemekle görevli olan Yüksek Kurul'a meydan okur gibi, 5 Mayıs 1932 Mecburi İskan Yasası'nı hazırladı, resmen yayınladı ve uygulamaya sokmaya çalıştı. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne kabulü sırasında hiç bir üye ülke Türkiye'deki azınlıklar rejimini tartışmayı uygun görmedi. Çünkü büyük güçlerin çıkarları böyle gerektiriyordu. (sf.19)

O yılların bölücü silahlı örgüt elebaşılarından Dr. Nuri Dersimi de 1952 yılında Halep'te yayımlanan "Kürdistan Tarihinde Dersim" adlı kitabında, aynı olgulardan yakınıyordu:

"Sovyetlerle Türkler arasında dostluk anlaşmasına dayanarak Ruslar Kürt harekatına engel olacak derecede Türk kuvvetlerine yardımda bile bulunmuşlardı.

İngiliz ve Fransızlar, bir taraftan Musul petrolleri ve diğer taraftan Fransızlarla Türklerin henüz çözümlenmmiş anlaşmazlıklarının kendi çıkarları doğrultusunda çözümlenmesi için Türklere karşı (etnik ayrılıkçı) Hoybun (örgütünün) faaliyetini kullanmışlardır. Türklerle olan sorunlarını çıkarlarına uygun şekilde hallettikten sonra (etnik ayrılıkçı) Hoybun (örgütünün) faaliyetlerine engel olmuşlardır. Hoybun, dünya siyasetinin gidişatına ayak uydurarak çalışmalarına son vermek zorunda kaldı." (s. 252)

Atatürk Türkiyesi'nin Sovyet Rusya ile dostluk anlaşmaları ve 1932 yılında Milletler Cemiyeti'ne üyeliği, etnik ayrılıkçı bölücü örgütlerin dış kaynaklarını kurutmuş ve Dersim'i Tunceli'ye dönüştüren 1937-1938 harekatlarından sonra, yaklaşık kırk yıl boyunca hiç bir etnik ayrılıkçı örgüt bir daha silaha el sürememişti. Bu da, etnik ayrılıkçı örgütlerin dış güçler beslediği

sürece var, dış destek kesildiği an yok oluverdiklerinin kesin, somut, yadsınamaz kanıtını oluşturuyor.

Etnik ayrılıkçı örgütler, Türkiye'yi her zaman Milletler Cemiyeti'ne şikayet etmişlerdir. Ağrı İsyanı dolayısıyla Türkiye'yi suçlayan Celadet Ali Bedirhan imzalı şikayet dilekçeleri de, Dersim Olayları dolayısıyla Türkiye'yi kitle kıyımı yapmakla, zehirli gaz kullanmakla suçlayan Nuri Dersimi imzalı şikayet dilekçeleri de; Ermeni Taşnak Örgütünün Türkiye'yi soykırımcılıkla suçlayan şikayet dilekçeleri de; bunların hepsi 1946 öncesi Milletler Cemiyeti'nin arşivindedir; ve Milletler Cemiyeti, Türkiye'ye yönelik bu gibi şikayetleri haklı bulmamış; incelemeye değer görmemiştir.

Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne "davet"le girişi; girmeden önce gerçekleştirdiği bütün işlem ve tasarrufların uluslararası hukuka uygunluğunun, Milletler Cemiyeti üyesi bütün devletlerce kabul ve tescil edilmiş olduğu anlamına geldiği gibi; bu Cemiyet 1946'da Birleşmiş Milletler Örgütü'ne dönüşünceye dek Türkiye'nin yaptığı bütün işlem ve tasarrufların da yine uluslararası hukuka uygunluğunun üye devletlerce tescil edilmiş olduğu anlamına gelmektedir.

Atatürk, kurucusu olduğu Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin uluslararası hukuka uygunluğunu, "davet" yoluyla Mlletler Cemiyeti'ne tescil ettirmekle; *"Benim naciz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır, fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar olacaktır"* sözünü eylemle perçinlemiştir. Atatürk'ün "Milletler Cemiyeti'ne Davetle Katılma" zaferi; herhangi bir devlet ya da uluslararası kuruluşun Türkiye'nin karşısına dikilip, parmağını sallayarak, "sen geçmişte şu suçu işlemiştin, geçmişte şu haksızlığı yapmıştın" diyerek tarihsel suçlamalarda bulunma hakkını ortadan kaldıran, ve böylesi densizlikleri boşa çıkartmaya yetecek bir dayanaktır.

Türkiye Cumhuriyeti, Milletler Cemiyeti'nin pasif bir üyesi olmamış, yönetsel görevler üstlenmiştir. 1934'te, Afganistan'ın Milletler Cemiyeti'ne üyelik başvurusunu incelemek

üzere kurulan özel komisyonda başkanlık ve raportörlük görevi üstlenen Türkiye, 1934-1936 arası Milletler Cemiyeti Konseyi üyeliği ve 1935'de Milletler Cemiyeti Konseyi'nin 84'üncü ve 85'inci dönem başkanlığını üstlenmiş ve 1937'de Milletler Cemiyeti genel kurul başkanlığını yapmıştır.[133]

Türk Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras, 1937 yılında Türkiye adına **Milletler Cemiyeti başkanı** seçildiği zaman, eski başkan onu şöyle tanımlamıştır:

> Genel Kurul, oybirliğiyle Türkiye birinci temsilcisi Sayın Rüştü Aras'ı başkanlığa seçmiştir. Kendilerinin çok seçkin bir politik meslek yaşamları vardır ve üstün nitelikleri geniş görgü ve deneyimleri, sonsuz incelikleri ile, Milletler Cemiyeti'ne katıldıkları ilk günden buyana herkesin derin sevgi ve saygılarını kazanmışlardır. Genel kurul kendilerini başkan seçmekle, yalnızca bu devlet adamı ve kuruluşun iyi hizmetkarına değil, aynı zamanda temsil ettikleri **Mustafa Kemal Türkiyesi'ne ve ulusuna karşı duyduğu saygıyı da belirtmek istemiştir.**

Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri, 10 Kasım 1938 günü ölüm haberini aldığında Atatürk'ü **"Barışın Dahi Yapıcısı"** olarak nitelendirmiş ve Milletler Cemiyeti'nin Atatürk'e duyduğu saygı ve hayranlığı bir kez daha belirtmek üzere, cenazesine özel bir temsilciler kuruluyla katılmıştır. [134]

Atatürk'ün cenaze töreninde yabancı misyon temsilcileri

Atatürk'ün cenaze töreninde yabancı misyon temsilcileri

Yıllar sonra Atatürk'e, Türk Kurtuluş Savaşı ve Türk Devrimine soykırım, etnik temizlik, Nazizm, Faşizm gibi suçlamalarda bulunanlar; bu gerçekleri yoksaymaktadır.

UNESCO'NUN DÜNYA GENÇLİĞİNE ÖRNEK GÖSTERDİĞİ ROL MODEL: ATATÜRK

Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu **UNESCO**'nun anayasası[135] 1945 yılı Kasım ayında, Londra'da, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 44 ülke temsilcilerinin katıldıkları bir toplantıda kabul edilmişti. Türkiye'nin adı, 4 Kasım 1946'da UNESCO anayasasını onaylayan ilk 20 ülkenin oluşturduğu ***Kurucu Üye Devletler*** listesinde, ön safta, 10. sırada yer almaktadır.[136]

Türkiye delegeleri UNESCO'da oldukça verimli çaba göstermiş, *Matrakçı Nasuh, Türk ve İslam Eserleri Müzesi, İsmail Gaspıralı, Halide Edip Adıvar, Abdülkadir Meragi, Piri Reis Haritası, Itri, Yusuf Nabi, Kemal Ahmet Aru, Osman Hamdi Bey, Katip Çelebi, Kaşgarlı Mahmut, Celaleddin Rumi, Nazım Hikmet, Şeyh Galip, Ha-*

san Ali Yücel, Nasreddin Hoca, Fuzuli, Uluğ Bey, Yunus Emre, Mimar Sinan gibi değerlerimizin uluslararası etkinliklerle anılmalarında oldukça başarılı olmuşlardır.

FIRST PLENARY MEETING

Wednesday, 20 *November* 1946 *at* 10.2 a.m.

President S. E. Dr. J. J. MONIZ DE ARAGAO (Brazil)
Later Mr D. R. HARDMAN (United Kingdom)

1 OPENING OF THE SESSION

The PRESIDENT *(translation)* This morning we start our proceedings and I appeal to delegations with regard to receptions, dinners, etc. As you are aware, the programme of Unesco is a very heavy one, moreover the French Government and the City of Paris will also be sending us invitations I hope therefore that delegations will refrain from giving large dinners or parties which their colleagues might find difficult to attend Of course, it will always be possible for delegates to meet in small groups if they wish to do so.

Before making an important communication, I would request delegates wishing to speak to be good enough always to indicate the name of the country they represent.

As the Presidency of the Preparatory Commission was held by the representative of the Ministry of Education of the United Kingdom and since Miss Ellen Wilkinson is unable to be present on this occasion and we have with us the Minister of Education of the United Kingdom, I propose that we ask this Minister to accept the privilege of presiding at this meeting. Mr Hardman might be asked to accept to take the chair until the President is definitively elected

Mr. Hardman takes the Chair.

Mr HARDMAN (United Kingdom) Ladies and gentlemen, my first duty today is to convey to you Miss Wilkinson's great regret that she is unable to be present at this Conference, and I will read you the text of the message received from her: "Deeply regret my unavoidable absence from great conference we have all worked so hard for. My heart-felt good wishes and hopes that the first Congress of Unesco will inspire all the world to establish values in the world of the spirit Miss Wilkinson, as you know, has been deeply interested in the work of the Preparatory Commission, and it is a great disappointment, not only to her but also to us, that she should not be able to preside at the first General Conference of Unesco

The honour which has fallen upon me is one which I appreciate very deeply, and I wish also to convey the appreciation of my Government. That Government had some share in bringing this Organisation to the point we have reached today Some members will recall the first meeting, which took place in London in October, 1941 The Chairman was Mr. R. A. Butler who would, I know, wish to convey to the Conference all his wishes for he is very interested in its work The Conference of Allied Ministers of Education was reinforced by representatives of the United States in 1944, and by representatives of China, India and the Dominions They were encouraged by observers representing the Soviet Union. The Conference devoted itself to two main tasks (1) uniting Allied efforts towards educational reconstruction (2) plans for future co-operation in the fields of education, science and culture

Even in those days, when Science and Culture were suffering continuous and rapid destruction, faith in the future was not lacking Today, I can reaffirm the belief, which my Government share? with you all, in the possibility of fruitful international collaboration in the things of the mind, It is not the occasion for a long speech; this conference has a great deal of work to do and very little time to do it I do not propose to make any further review of the efforts of the Organisation which begins its work today Nor do I propose to consider the work before us We are embarking upon a great adventure Our tasks are defined for us in the Preamble of our Constitution and are familar to you all I want to say that, for our part, we are bound to accept the obligations and responsibilities the Constitution lays upon us

We have faith in the Organisation and believe it will survive for years to come, for the advancement of human welfare and international peace In all this you must remember that we shall be judged by the things we do and not by the things we say.

I thank you, delegates, once again, for the honour you have done my country in inviting me to accept the Chair

We intend to start the meetings of the Plenary Conference at 10 30 sharp each morning

2 APPOINTMENT OF CREDENTIALS COMMITTEE, THE COMMITTEE ON PROCEDURE AND THE NOMINATIONS COMMITTEE

May I suggest that the Credentials Committee should consist of delegates from the following countries China, France, Greece, Lebanon, the Netherlands, New Zealand, Turkey, United Kingdom, United States and Venezuela This, you will remember, is laid down in the Rules of Procedure

Agreed.

Now we come to the appointment of a Procedure Committee I want to ask the Procedure Committee to facilitate the election of the President and Executive Board by the full Conference We should have the meetings of these Committees and

UNESCO ilk Genel Konferans açılış tutanağından. (E. Mondial ©UNESCO)

UNESCO İcra Konseyi, 25 Mayıs 1962 günlü toplantısında, Atatürk'ün, ölümünün 25. yılında tüm dünyada anılmasına karar vermiştir.[137] Basında yayımlanan haberlere göre:

> O güne dek büyük kişiliklerin ancak 50. veya 100. ölüm yıldönümlerinde anılmasına karar veren Konsey, Atatürk'ün seçkin kişiliği nedeniyle 25 seneyi yeterli görmüştür. Anma törenleri gelecek yıl 10 Kasım 1963'te yapılacaktır." [138] "Merkezi Paris'te bulunan UNESCO teşkilatı 1963 senesini "Atatürk Yılı" olarak ilan edecektir. Bu münasebetle, Atatürk'ün 25'inci ölüm yıldönümü için hazırlanacak "Atatürk Plağı" 10 Kasım'da bütün dünya radyolarında yayınlanacaktır. Bu plakta (ABD Başkanı) Kennedy, (İngiltere Başbakanı) Macmillan, General MacArthur, İran Şahı, (Almanya Başbakanı) Dr. Adenaeur ve Pakistan Devlet Başkanı Eyüp Han, Atatürk hakkında ikişer dakikalık birer konuşma yapacaklardır. [139]

10 Kasım 1963'de bu sesli iletilere Tunus Cumhurbaşkanı Habib Burgiba, Hindistan Başbakanı Nehru, İngiltere Başbakanı Sir Home, Batı Almanya Şansölyesi Erhard'ın kendi gönderdikleri sesli iletiler de eklenmiş ve hepsi, saat 21'de Ankara radyosundan kendi sesleriyle yayımlanmıştı.[140]

ABD Başkanı Kennedy'nin 10 Kasım 1963 günü yayımlanan ve ses kaydı ***John F. Kennedy Başkanlık Kütüphane ve Müzesi***'nde korunan[141] konuşması şöyleydi:

> "Kemal Atatürk'ün vefatının 25'inci yıldönümünü anma törenine iştirak edebilmekten şeref duymaktayım. Atatürk adı insana bu yüzyılın büyük insanlarından birinin tarihi başarılarını, Türk halkına ilham veren liderliğini, modern dünyayı ileri görüşlü anlayışını ve bir askeri lider olarak kudret ve yüksek cesaretini hatırlatmaktadır... Çöküntü halinde bulunan bir imparatorluktan hür bir Türkiye'nin doğması, yeni Türkiye'nin hürriyet ve bağımsızlığını şerefli bir şekilde ilan ve o zamandan beri Atatürk'ün ve Türkiye'nin giriştiği derin ve geniş devrimler kadar bir milletin kendisine olan güvenini daha başarı ile gösteren

bir misal mevcut değildir. Atatürk'ün bağımsız bir Türkiye'de, hür ideallere bir idare kurulması için hazırladığı sağlam temel, şimdiki sıkı ittifakımızın dayanağıdır. **Bizi Atatürk'ün memleketine ve onun Türkiye'de ve dünyada yerleşmesine hizmet ettiği ideallere bağlayan** bu ittifaka Amerika Birleşik Devletlerinin bir ortak olabilmesinden gurur duyuyorum. Vefatının yıldönümünde bu büyük adamı saygı ile selamlarım."[142]

09.11.1963 Milliyet, Sayfa 1

Kennedy, Atatürk için bir mesaj gönderdi

Yarınki anma töreninde beş yabancı devlet adamı ile Gürsel, İnönü ve Sunay'ın konuşmaları yayınlanacak

ANKARA, M. ALİ KIŞLALI bildiriyor

ATATÜRK'ün 25 ölüm yıldönümü münasebetiyle Amerika Cumhurbaşkanı Kennedy, Pakistan Devlet Başkanı Eyüp Han, Tunus Cumhurbaşkanı Habib

Görsel 4- Milliyet, 09.11.1963.

Atatürk, ölümünün 25. yıldönümünde, UNESCO kararıyla, pek çok ülkede çeşitli etkinliklerle ve devlet başkanlarının özel demeçleriyle anıldı.

UNESCO'nun Atatürk konulu ikinci etkinliği, 100. doğum yıldönümü kutlamalarıydı. Türkiye delegesi, Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümü etkinliklerine UNESCO'nun da katılması önerisini Almanya, Avusturya, Rusya, Bulgaristan, Portekiz, Meksika, Tunus, Pakistan, Endonezya, Nijerya'nın imzalarıyla 27.10.1978 günü Genel Direktör'e sunmuş; öneri 15 Kasım 1978 günü görüşülmüş; İngiliz Heyeti'nden B. B. Shaffer'in başkanlık ettiği oturumda yapılan oylamada, hiç olumsuz oy çıkmamış; hazır bulunan 82 ülke olumlu, bir ülke (İsveç) çekimser oy kullanmıştır. İsveç delegesi: *"Yıldönümleri anılan insanların sayısı*

çoğalıyor, bu yüzden böyle oy kullandık" deyince, Sovyet Rusya delegesi; *"Kemal Atatürk bu çağa damgasını vurmuş bir insan, o, sayısı çok insanlardan değil"* demiş; Komisyon Başkanı Prof. Shaffer de *"Burada bulunan komisyon üyelerinin hepsi bu görüşü paylaşırlar elbette"* diyerek İsveç'in çekimser tutumunu yadırgadıklarını belirtmişlerdir.[143]

1978 UNESCO karar metni:

3/I.5 & 2.3/4 *The General Conference,*

Convinced that eminent personalities who worked for international understanding, co-operation, and peace, should serve as an example for future generations,

Recalling that the hundredth anniversary of the birth of Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Republic of Turkey, will be celebrated in 1981,

Bearing in mind that he was an exceptional reformer in all the fields coming within Unesco's competence,

Recognizing in particular that he was the leader of one of the earliest struggles against colonialism and imperialism,

Recalling that he set an outstanding example in promoting the spirit of mutual understanding between peoples and lasting peace between the nations of the world, having advocated all his life the advent of 'an age of harmony and co-operation in which no distinction would be made between men on account of colour, religion or race',

1. Decides that Unesco shall co-operate on the intellectual and technical planes with the Turkish Government for the organization in 1980, at that Government's financial expense, of an international symposium designed to bring out various aspects of the personality and work of Atatürk, the founder of the Republic of Turkey, whose action was always directed towards the promotion of peace, international understanding and respect for human rights;

2. Requests the Director-General to take the necessary steps for the implementation of this resolution.

UNESCO'nun Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümü anmalarına katılma kararı 27 Ekim-15 Kasım 1978.

UNESCO Genel Konferansı;

- Uluslararası anlayış, işbirliği ve barış yolunda çaba göstermiş seçkin kişilerin ***gelecek kuşaklar için örnek*** *olacakları inancıyla,*

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümünün 1981 yılında kutlanacağını anımsatarak;

- ***UNESCO'nun yetkisi içerisine giren tüm alanlarda onun olağanüstü bir reformcu olduğu****nu gözönünde tutarak;*

- Özellikle ***sömürgecilik ve emperyalizme karşı açılan ilk savaşlardan birinin önderi*** *olduğunun ayırdında olarak;*

- ***İnsanlar arasında hiçbir renk, din ve ırk ayırım gözetmeyen bir uyum ve işbirliği çağının doğacağını tüm yaşamı***

boyunca savunmakla, halklar arasında karşılıklı anlayış ruhu ve dünyanın ulusları arasında kalıcı barışı teşvik konusunda seçkin bir örnek oluşturduğunu anımsatarak;

*1. Türkiye Cumhuriyeti'nin **her zaman barışı, insan haklarına saygıyı ve uluslararası anlayışı teşvik etmek doğrultusunda çaba göstermiş olan kurucusu Atatürk**'ün çalışma ve kişiliğinin çeşitli yönlerini ortaya koymak üzere düzenlenen giderleri hükümetçe karşılanacak bir uluslararası sempozyumun 1980 organizasyonu için, UNESCO'nun Türk Hükümeti ile entellektüel ve teknik konularda işbirliği yapmasına karar verilmiştir.*

2. Bu kararın uygulanması için gereken tüm düzenlemeleri gerçekleştirmesini Genel Direktör'den rica eder." [144]

UNESCO'nun bu kararı dünyanın çeşitli ülkelerinde değişik etkinliklerle uygulandı. Örneğin, ABD'de New York Belediye Başkanı Edward Koch, New York Times gazetesinde kendi imzasıyla yayımlanan tam sayfa duyurusunda, UNESCO kararını yayımlayarak, 19 Mayıs 1981'i "Atatürk Günü" olarak ilan etmişti.[145]

Bir başka örnek: Avustralya'da, Canberra Times gazetesinin 18 Temmuz 1981 günlü sayısında Frank Cranston imzalı yazıda; *"UNESCO, 1981'i Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Kemal Atatürk'e bir saygı olarak 'Atatürk Yılı' ilan etmiştir. Atatürk'ün doğumunun 100. yılı anmalarına bir Avustralya katılımı olarak, 10-11 Ağustos 1981'de, Avustralya Ulusal Üniversitesi'nde, Türkiyenin geçmişi ve şimdisi üzerine büyük bir uluslararası konferans gerçekleştirilecektir."* deniliyordu. Bu konferansa sunulan bildirilerden biri, Marian Kent'in *"Britanya Politikası, Uluslararası Diplomasi ve Türk Devrimi"* başlıklı bildirisiydi.

Atatürk, ölümünün 25. yılında olduğu gibi, doğumunun 100. yıldönümünde de UNESCO'nun ilan ettiği "Atatürk Yılı" kapsamında, dünyanın çeşitli ülkelerinde, bilimsel ve kültürel etkinliklerle anıldı.

O tarihlerde Atatürk'ü ve Türkiye Cumhuriyeti'ni öven

UNESCO üyesi devletler; şimdi Atatürk'ü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Atatürk dönemindeki uygulamalarını karalama, suçlama yarışındalar...

cliffs, formed by huge waves beating in unseen from Antarctica.

prices deliciously upwards.
Fortunately that concern proved

The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation — UNESCO — has declared 1981 'The Year of Atatürk', as a tribute to the founder of the Turkish Republic. A major international conference on Turkey, its past and its present, will be held at the Australian National University on August 10 and 11 as an Australian contribution to the commemoration of the centenary of Atatürk's birth.

Atatürk — both with and without warts

By FRANK CRANSTON

THE histories and backgrounds of the founders of foreign nations, except where they can be shown to have some global impact such as Mao Tse-tung and Lenin, probably are not the sort of stuff to which most Australians would turn for light reading save for those following a study discipline in which they are pertinent.

But in the case of a young Turkish military officer, Mustafa Kemal, there was an early and abiding Australian interest which was formed even as the national identity was being shaped in the steep and deadly gullies of the Gallipoli peninsula.

It can be reasonably claimed that Mustafa Kemal played as significant a part in the establishment of the Australian and New Zealand identity as did the men who were trying to erect a stereotypically vital posture of his country from its night of slow torn. In what country other than Australia could the official war historian observe claims that a foreign general — and one which gave Australia's forces a good licking — was probably the best of all the generals on either side in the eastern theatre of the World War I campaigns? In the military scene at least he is as respected in this country as he was in his own.

But there is more to Kemal's "affinities" with Australia than that under his guidance the Turkish armies created conditions which led to the ANZAC, British and French forces being relatively unopposed when they bundled off a bit of ground on which they had shed rivers of blood.

In creating a debate of such magnitude Kemal helped forge not only the nationalism of Australians and New Zealanders but reaffirmed his own nationhood for posterity as well as ours.

What, one wonders, might have been the judgment of history and the impact upon Australian mores if Kemal's troops had been beaten instead of our own? Would two nations have discovered such a surge of self identity and of mutual partnership which has stood until later days, and been threatened only then by politicians rather than by the peoples? Would we have been able to so glorify a victory as we have a defeat? If the tides of war had turned in our favour would the spirit of self-sacrifice evident at Anzac have woven itself into our myths?

Two recent books, though they deal with the same man, the same achievements and the same legends, approach the material in a manner almost diametrically opposed. They speak of the same actions and of its personalities but only rarely of them, by Lord Kinross, in the elegant leisure manner of the historian recording what the author perceives as facts without too heavy an overlay of interpretation. Jorge Blasco Villalta's work, by comparison, suffers probably because he was too close to the early events of the evolution of modern Turkey and because he has been unable, even at a remove of 40-odd years, to establish that in his hero figure there were some very human failings, the overcoming or ignoring of which make his subject worthy of higher rather than lesser praise.

That the later Kemal Atatürk, founder of modern Turkey, was heavily addicted to the bottle which was to kill him, Kinross tells, not once but in Kinross's view, Villalta is unable to mention it.

That Atatürk was also heavily disposed towards the charms of women

Kemal Atatürk, President of the Turkish Republic.

A bronze bust of Kemal Atatürk.

makes him no less a man in Kinross's view. Again Villalta prefers to gloss the fact.

That is his struggle to drag Turkey from the 19th century while at the same time enabling her to escape the clutches of foreign vultures he was able to demand not only to personal disloyalties but also to use harsh methods in establishing a dictatorial regime, is not hidden from view by Kinross. Mr Villalta prefers circumlocution to reality and has inevitably created many devils on the way.

That Turkey was corruption-ridden; prone to religious superstitions and torpidity, socially, politically and economically backward is not hidden by either author. That Turkey alone of the central powers of World War I was able to avoid the worst excesses imposed by victors by an exercise of national will which could have been marshalled only by an dedicated patriot as Atatürk, is common ground between them. But Mr Villalta feels in some of his approaches to these issues an embarrassment which he is constantly causing. Not so Lord Kinross, who seems to accept that what politicians might say and what they actually do are not necessarily the same — a phenomenon which is no stranger to the Western world.

The ground both authors cover is necessarily largely the same save that Kinross tends not to dwell too much on the wrongs inflicted upon (sadly) Turks in the past, preferring to give encouragement to views within the life-time of Atatürk himself in chapters he is visibly berated by Mr Villalta, who gives us some fascinating insights into the antiquity of the lands which are now Turkey, of the peoples who have passed through them and of the incredibly painful evolution of the Turkish peoples themselves.

But in the analysis of the man himself Kinross clearly emerges as the greatest authority in English on a figure whose influence on our own history and development has never been properly estimated. It remains curious that of all the enemies whom Australia has fought, the only one for whom Australian (and New Zealand) soldiers emerged from a war not without a clear personal hatred was "Johnny Turk", and in the discipline he instilled it could well be that Atatürk laid the groundwork for that. That there was killing of prisoners by either side has never been denied, or certainly not by the Australian side, but it left no lingering ill-will after the heat of the conflict Villalta glosses over the matter.

It may be that Mr Villalta's work suffers from translation from the original Spanish and it may be also that diplomatic habits precluded him from presenting the "warts and all" picture which his English cousins expect pats forward.

But in not dealing with his subject head on, Mr Villalta has denied himself the opportunity to present clearly such matters as the Armenian affairs now so dramatically hitting the world's headlines, and the lingering decline of supposedly Turkish actions at Smyrna, which will emerge on historic television shows.

Even now, as we try to establish our own independent stance in the world, the shadows from Gallipoli tend to influence our thinking.

ATATURK: THE REBIRTH OF A NATION. By Lord Kinross. Weidenfeld & Nicolson. 543pp.
ATATURK. By Jorge Blasco Villalta. Turk Tarih Kurumu Yayinlari. 468pp.

18 Temmuz 1981 günlü Canberra Times gazetesinde UNESCO'nun Atatürk Yılı kapsamında Avustralya'da gerçekleştirilen Uluslararası Konferans duyurusu.

Stefan Ihrig'in Cambridge Üniversitesi onaylı ve Harvard Üniversitesince yayımlanan "doktora tezi", Atatürk'ü; ***Nazilerin Faşistlerin işledikleri ırkçılık, etnik temizlik, Yahudi soykırımı, siyasi muhalifleri acımasızca öldürmek gibi insanlık suçlarında örnek olarak taklit ettikleri rol modeli, Türk Führer*** vs. olarak gösterirken; UNESCO, bu yaftalamalara kökten aykırı biçimde, Atatürk'ü:

> ***Gelecek kuşaklar için ÖRNEK***
>
> ***UNESCO'nun yetkisi içerisine giren tüm alanlarda olağanüstü bir reformcu***
>
> ***Sömürgecilik ve emperyalizme karşı açılan ilk savaşlardan birinin ÖNDERİ***
>
> ***- İnsanlar arasında hiçbir renk, din ve ırk ayırım gözetmeyen bir uyum ve işbirliği çağının doğacağını tüm yaşamı boyunca savunmakla, halklar arasında karşılıklı anlayış ruhu ve dünyanın ulusları arasında kalıcı barışı teşvik konusunda seçkin bir ÖRNEK***
>
> ***Türkiye Cumhuriyeti'nin her zaman barışı, insan haklarına saygıyı ve uluslararası anlayışı teşvik etmek doğrultusunda çaba göstermiş olan kurucusu***

olarak nitelemiştir.

Yukarıda özetle değinilen UNESCO etkinlikleri ve özellikle de 1978 UNESCO karar metni; Atatürk'e ve Atatürk Dönemi Türkiyesi'ne yöneltilen ***"Hitler'in, Mussolini'nin, Faşistlerin, Naziler'in örnek aldıkları rol modeli"*** vs. karalamalara, iftiralara, suçlamalara verilebilecek en güzel yanıttır.

UNESCO'nun bu kararı, Atatürk'e ve Türkiye Cumhuriyeti'ne Ermeni, Rum Pontus, Süryani vs. soykırımcılığı damgası yapıştırılamayacağının sayısız kanıtlarından birini oluşturmaktadır.

VENİZELOS'UN NOBEL BARIŞ ÖDÜLÜ ADAYI GAZİ MUSTAFA KEMAL (ATATÜRK)

Stefan Ihrig'in doktora tezi, bir yanıyla da Atatürk'ü gerçeğe aykırı savlar ileri sürerek Süryani, Rum soykırımcılığıyla suçlayan örgütlerin söylemlerine akademik katkı sağlamaya yöneliktir. 1994'te Yunan Parlamentosu, Atatürk'ün Samsun'a çıktığı 19 Mayıs 1919 gününü *Pontus Rum Soykırımını Anma Günü* ilan etmiş; Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Atatürk'ü soykırımcılıkla suçlayan bu kararı tanıyan ilk kuruluş, 2013 yılında Avustralya *New South Wales* parlamentosu olmuştu. *"Assyrian Universal Alliance", "Australian Hellenic Council", "Armenian National Committee"* vs. adlar altında etkinlik gösteren Ermeni, Yunan, Süryani örgütleri Avustralya parlamentosundan Türkleri soykırımcılıkla suçlayan kararlar çıkartmak amacıyla çalışıyor. Bu çabaların ortak yönü, tarihsel gerçeklerin yok sayılmasıdır.

Venizelos'un 12 Ocak 1934'te Atatürk'ü Nobel Barış Ödülüne aday göstermiş olması Atatürk'e ve Türk Kurtuluş Savaşı'na yöneltilen *Pontus Rum Soykırımı* yalanını boşa çıkartacak bir olaydır. Venizelos'un Nobel Ödül Komitesi Başkanı'na mektubu şöyledir:

> *Atina, 12 Ocak 1934*
> *"Bay Başkan,*
> *Yedi yüzyıla yakın bir süre boyunca Yakın Doğu ve Orta Avrupa'nın büyük bir bölümü kanlı çarpışmalara sahne olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu ve sultanların mutlakiyetçi yönetimleri bunun başlıca nedeniydi. Hristiyan milletlerin İmparatorluğa bağlanmaları ve bundan kaynaklanan Haç'ın Hilâl'e karşı yaptığı kaçınılmaz mücadeleler, kurtulma amacı ile bu milletlerce yapılan isyanlar, Osmanlı İmparatorluğu sultanların yönetiminde kaldığı sürece devamlı tehlike kaynağı oluşturan bir durum ortaya çıkarıyordu. Mustafa Kemal Paşa'nın muhasımlarına karşı yaptığı milli harekâtın galibiyetle sonuçlanması*

ardından 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması, bu istikrarsız duruma son verdi. Bir milletin yaşamında bu kadar kısa bir süre içinde böylesine köklü bir değişme seyrek gerçekleşmiştir. Teokratik bir rejim içinde yaşayan, din ile hukuk kavramlarının birbirine karıştığı çökme yolundaki bir imparatorluğun yerini güç ve hayat dolu modern ve milli bir devlet almıştır. Büyük devrimci Mustafa Kemal Paşa'nın başlattığı hızla, mutlakiyetçi sultanlar rejimi yıkılmış ve gerçekten laik bir devlet kurulmuştur. Millet tümüyle çağdaş uygarlıkların önünde yer almak için şevk ile ilerleme yolunda bir atılım yapmıştır. Barışı pekiştirme hareketi yeni ve seçkin Türk devletine bugünkü görüntüsünü veren tüm iç reform hareketleriyle birlikte yürümüştür. Türkiye Osmanlı'nın yabancı unsurlarla meskûn vilâyetlerini terk etmek konusunda tereddüt etmemiş ve antlaşmalarda belirtildiği üzere kendi milli sınırları ile samimi biçimde yetinerek Yakın Doğu'da barışın gerçek bir savunucusu olmuştur. Kanlı mücadeleler nedeni ile uzun yıllar Türkiye ile düşman durumunda kalan biz Yunanlılar, Osmanlı İmparatorluğu'nun yerini alan bu ülkede vuku bulan bu köklü değişikliğin etkilerini duyan ilk kimseler olduk. Anadolu faciasının hemen ardından kendini yenileyen Türkiye'ye bir anlaşma fırsatı görerek elimizi uzattık. O, bu uzanan eli içtenlikle kabul etti. Ciddi anlaşmazlıklarla ayrılmış olan milletlerle içten bir barış örneği veren bu yakınlaşmadan sadece, iki ülke için olduğu kadar Yakın Doğu barışı için de yararlı sonuçlar doğmuştur. Barışın borçlu olduğu bu değerli katkının sahibi kişi Türkiye Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa'dır. Bu nedenle 1930 yılında Yunan Hükümet Başkanı olarak ben Türk-Yunan Paktı'nın imzası ile Yakın Doğu'da barışa doğru yeni bir dönem başlarken, Mustafa Kemal Paşa'yı Yüksek Nobel Barış Ödülü için aday göstermekle şeref kazanırım. Yüksek Saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Başkan.

İmza: E.K. Venizelos"

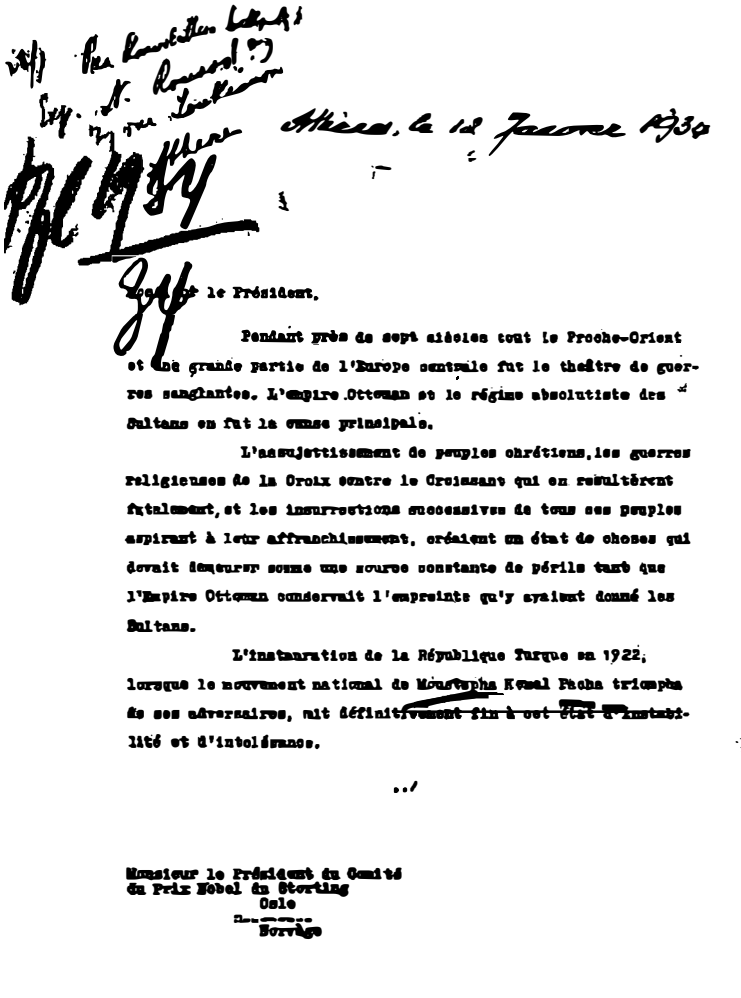

Athènes, le 12 Janvier 1930

Monsieur le Président,

Pendant près de sept siècles tout le Proche-Orient et une grande partie de l'Europe centrale fut le théâtre de guerres sanglantes. L'empire Ottoman et le régime absolutiste des Sultans en fut la cause principale.

L'asservissement de peuples chrétiens, les guerres religieuses de la Croix contre le Croissant qui en résultèrent fatalement, et les insurrections successives de tous ses peuples aspirant à leur affranchissement, créaient un état de choses qui devait demeurer comme une source constante de périls tant que l'Empire Ottoman conserverait l'empreinte qu'y avaient donné les Sultans.

L'instauration de la République Turque en 1922, lorsque le mouvement national de Moustapha Kemal Pacha triompha de ses adversaires, mit définitivement fin à cet état d'instabilité et d'intolérance.

../

Monsieur le Président du Comité
du Prix Nobel du Storting
Oslo
Norvège

Venizelos'un Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterdiği mektubun 1. sayfası.

Rarement, en effet, fut réalisé en si peu de temps un changement aussi radical dans la vie d'une nation.

A un empire en déclin, vivant sous un régime théocratique où la notion du droit et de la religion se confondaient, se substitua un état national et moderne, plein de vigueur et de vie.

Sous l'impulsion du grand réformateur, Moustapha Kemal Pacha le régime absolutiste des Sultans fut aboli, et l'état devint franchement laïque. La nation toute entière s'élançait vers le progrès, ambitieuse, à juste titre, de figurer à l'avant garde des peuples civilisés

Mais le mouvement pour la consolidation de la paix marcha de pair avec toutes les réformes intérieures qui donnèrent son aspect actuel au nouvel état éminemment ethnique de la Turquie. En effet la Turquie n'hésita pas d'accepter loyalement la perte de provinces habitées par d'autres nationalités et, franchement satisfaite de ses frontières ethniques et politiques, ainsi définies par les traités, elle est devenue un vrai pillier de la paix dans le Proche Orient

C'est nous autres Grecs, que des luttes sanglantes tinrent pendant de longs siècles en état d'antagonisme continu avec la Turquie, qui eûmes les premiers l'occasion de ressentir les effets du changement profond survenu dans ce pays, successeur de l'ancien Empire Ottoman.

Ayant, dès le lendemain de la catastrophe d'Asie Mineure discerné la possibilité d'une entente avec la Turquie régénérée issue de la guerre comme état national, nous lui tendîmes la main qu'elle accepta avec sincerité.

De ce rapprochement pouvant servir d'exemple quant aux ses-

Venizelos'un Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterdiği mektubun 2. sayfası.

sibilités d'entente même entre des peuples que les plus graves divergences ont divisé, lorsque ceux-ci se laissent pénétrer du désir sincère de la paix, il n'est resulté que des bienfaits tant pour les deux pays en cause, que pour le maintien de l'ordre pacifique dans le Proche Orient.

Or l'homme à qui cette contribution précieuse à la cause de la paix est dûe est bien le Président de la République Turque Moustapha Kemal Pacha.

J'ai donc l'honneur en qualité de chef du Gouvernement Hellénique en 1930, lorsque la signature du pact Grécoturc marqua une ère nouvelle dans la voie du Proche Orient vers la paix, de poser la candidature de Moustapha Kemal Pacha à l'insigne honneur du prix Nobel pour la Paix.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'assurance de ma plus haute considération,

E K Venizélos

(E.K.Venizélos)

Venizelos'un Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterdiği mektibin 3. ve son sayfası.

Eğer Birinci Dünya Savaşı'nda Türkler Rumlara soykırım uygulamış olsalardı, o yıllarda Türkiye'yi işgal eden Yunanistan'ın Başbakanı olan Venizelos, Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterebilir miydi? Kuşkusuz, hayır.

Soykırım Propagandacıları, yukarıda aktardığımız sözlerde dile getirilen gerçeklerin unutulmuş olmasından doğan boşluğu, soykırım yalanlarıyla dolduruyor. S. Ihrig'in doktora tezi bu propagandalara katkı oluşturmakta.

YEDİNCİ BÖLÜM

ATATÜRK DÖNEMİNDE HİTLER ALMANYASINDA KADIN HAKLARINA ve LAİKLİĞE KARŞITLIK

S. Ihrig Harvard üniversitesince yayımlanan "Nazi İmgeleminde Atatürk" başlıklı doktora tezinde, *Nazizm'in Kemalizm'i rol model alıp taklit ettiğini* savunurken, Hitler'in *kadın hakları* ve *dil devrimi* dışında Atatürk'ün bütün devrimlerini örnek alıp Almanya'da uyguladığını ileri sürüyor:

Kadın Hakları ve Dil Devrimi

> Yeni Türkiye'ye ilişkin Nazi görüşü oldukça seçiciydi konu edilmeyen bir sürü başlık vardı. **Dil reformları** ve **kadınların yeni rolü**, Yeni Türkiye ile ilgili Nazi söyleminde ele alınmayan **iki önemli başlıktı**. Bu metinlerde genellikle sıralanarak sunuldu; anlamlı ölçüde pek araştırılmadı.[146] (S. Ihrig, a.g.e., s.274, 275)

Laiklik

> Alman basını çoğu kez orantısız ölçüde ve hayranlıkla Türkiye'deki *"kilise sorunu"*na odaklandı. Yeni Türkiye, *din siyaseti alanında rol model gibi bir şey* olarak sunuldu. Bu

bağlamda *açıkça ifade edilmemesine rağmen*, bu *völkisch* devrimde *"kilise ile devletin"* ayrılmasını tasvir eden neredeyse bütün metinlerde örtük olarak vardı. (...) Kemalist devrimi ve modernleşmeyi *kusursuz bir völkisch devrim* olarak tarif etti. (...) Burada *devlet ile "kilise"nin ayrılması* ve *dinin siyasal nüfuzunun yok edilmesi*, böyle bir *völkisch devrimin* ayrılmaz ve mantıksal bir parçası olarak sunuldu. (...) Türkiye'ye ilişkin Üçüncü Reich metinlerinde *dine ve dinin bastırılmasına* bakış, *Johann von Leers Hitler biyografisinde (1932) din konusunda Hitler'in Mustafa Kemal kadar radikal olmadığını iddia etmesine rağmen*, Hitler'in din ve Türkiye konusundaki görüşüne uygundu. *Leers, Hitler'in Atatürk'e benzer bir şey planlamadığını göstermeye çok çalıştı.*[147] Ama Hitler'in kendi görüşü farklıymış gibi görünüyor. Hitler, *Atatürk'ün "kilise"ye karşı savaş*taki kararlılığına hayrandı. "Sofra sohbetleri"nde Nisan 1942'de şunu söylediği kaydedilir: *"Kemal Atatürk Türkiye'de dervişlerin faaliyetlerini yasakladığı halde, burada [Almanya'da] Katolik Kilisesinin kanatları altında hala çoğalıyorlar."*[148] (...)

Yine Türkiye bir rol modeldi, yine İtalya'dan daha kusursuz bir örnekti ve yine medya, Führer'in görüşleriyle aynı çizgideydi." (s.273, 274)

Ihrig'in sözünü ettiği Leers'in Hitler biyografisi, Hitler onaylı olup Kasım 1932'de yazılmıştır. Bu kitapta Hitler açık biçimde laikliğe karşı olduğunu belirtmiş olmasına karşın, S. Ihrig, *Hitler'in Atatürk'ü örnek aldığı, Nazizm'in Kemalizm'den kaynaklandığı* tezine aykırı düşen her türlü gerçeği halının altına süpürdüğünden, Hitler'in Atatürk'e aykırı olarak laikliğe kökten karşı olduğunu gösteren bu yayını yok saymak pahasına, Hitler'in laik olduğunu ve laikliğinin Atatürk'ü örnek almasından kaynaklandığını ileri sürebilmiştir. Dahası, Nazi Partisinin 24 Şubat 1920'de yayımlanan

programında *Pozitif Hıristiyanlığa* bağlı olduğunun açıklandığı gerçeğini de yok saymıştır.

Hitler 12 Şubat 1938'de: *"Benim tarihi bir misyonum var. Ben bu misyonu gerçekleştireceğim. Çünkü* ***Tanrı bu misyonu yerine getirme görevini bana verdi.***" diyordu.[149] İlk basımı 1925'te yayımlanan Kavgam adlı kitabında Hitler, Komünizm'e Ateizm'e ve Yahudiliğe karşı Hristiyanlığa bağlılığını bir çok sayfada açıkça belirtmiş; kendisini ve partisini, "yaratıcı tarafından verilmiş görevi tamamlamakla yükümlü" olarak tanıtmıştır. (c.1. Bl. 8.) Hitler, Vatikan ile anlaşma imzaladığı sırada yaptığı 26 Nisan 1933 günlü konuşmada, *"laik okullara kesinlikle hoşgörü göstermeyeceğini"* duyururken *"imanlı insanlara gereksinimimiz var. Laik okullarda din öğretilmiyor."* diyordu.

Hitler'in Kadın hakları konusundaki tutumunu ve Atatürk'ün Laiklik devrimini örnek aldığı savının gerçeğe uygun olup olmadığını daha önce *"Türkiye'nin Siyasi İntiharı: Yeni Osmanlı Tuzağı"* adlı kitabımın (Otopsi y., 31. basım) *"1930-1945 İkinci Dünya Savaşı ve Din Üzerinden Emperyalist Oyunlar"* başlıklı üçüncü bölümünde ayrıntısıyla işlemiş; bu bölümü daha sonra Başkent Üniversitesi Kültür Yayını Bütün Dünya dergisinin Temmuz 2010 sayısında *"Hitler'in Papazları"* başlığıyla yayımlamıştım. Hitler'in laiklik konusunda Atatürk'ü rol model alıp taklit ettiği savının gerçeklere nedenli aykırı olduğunun kanıtlarıyla dolu olan yazı şöyledir:

Hitler'in Papazları

Kurtuluş Savaşı sonunda Osmanlı'nın tarihe karışması, Hilafetin kaldırılması, Cumhuriyet'in kurulması ve laik bir yönetim biçimine geçilmesi, emperyalistlerin Türkiye üzerinde *Hıristiyan güdümlü İslam Birliği* ve *Osmanlıcılık* oyunlarına en az yirmi yıllık bir süre için son vermişti. Ancak 1930'ların ortalarında, Almanya'da yükselen NAZİ hareketi, tüm dinlerin bir kez

daha uluslararası siyasetin aracı olarak kullanılmasını başlatacaktı. Parababalarının baş düşmanı Rusya ve Komünizm'di. Dindar yığınlara Komünizm'in bir Tanrıtanımazlık olduğunu duyuran NAZİ'ler, kendilerinin dini bütün kimseler olduklarını vurgulamak üzere, parti toplantılarını kilise çevrelerinde gerçekleştirip bunu fotoğraflarla yaymaya özel bir önem veriyorlardı.

1928 dolaylarında Hitler Nüremberg'de, partisinin kuruluşunu simgelemek üzere kullandığı Kilise önünde düzenlediği NAZİ toplantısında.

Hitler, Nüremberg'deki bu kiliseyi NAZİ partisiyle ve kendi kişiliğiyle birleştirerek simgeleştirmeye çalışıyor ve Tanrısız Komünizm'e karşı yandaş toplama çalışmalarında o kilisenin önünde NAZİ selamı verirken çektirdiği bu gibi fotoğrafları kullanıyordu. Bu görüntüler aracılığıyla; *"Biz NAZİ'ler dindar Hıristiyanlarız, Komünizm'in yaydığı tanrısızlık inancıyla ancak biz başa çıkarız, bizimle olun,"* demek istiyorlardı dindar Hıristiyanlara.

Hitler, Nüremberg'de Kilise önünde parti selamı veriyor, Eylül 1934 (solda). Hitler başının üzerinde haçla kiliseden çıkıyor (sağda). Bu fotoğraflar üzerlerine "Gott Mit Uns" (Tanrı Bizimledir!) yazılarak çoğaltılıp dağıtılıyordu.

Hitler'in kiliseli propaganda görüntüleri, ülkemizde Siyasal İslamcı Parti önderlerinin camili propaganda görüntülerini çağrıştıracak denli yoğun bir dindarlık vurgusu içeriyordu. Öyle ki aşağıda görüleceği üzere, Hitler'in katolik olan annesinin mezarında Hitler selamı veren NAZİ askerlerinin görüntüleri dahi dindarlık vurgusu için kullanılacaktı.

Hitler'in annesi Klara'nın mezarı başında selam duran Nazi'ler-1938

Hitler'in Rusya'ya, Tanrısızlığı yayan Komünizm'e karşı Hıristiyanlığa sarılmış bir Haçlı savaşçı örgütle ortaya çıkması, Vatikan tarafından destekleniyordu.

Hitler, komünizme karşı kendisini destekleyen Vatikan'da görevlisi bir Katolik Kardinal'le.

Katolik Kilisesi Komünizm'e Karşı Hitler'i Destekliyor

1930'larda Katolik piskoposlar, Franco'nun ordularını kutsamıştı. Faşist İspanyol basını, sık sık faşist selamı veren baş keşişlerin resimlerini basıyordu. Resmi olarak Vatikan'ın İkinci Dünya Savaşında tarafsız kaldığı varsayılsa da, **Hitler'i ve Mussolini'yi destekleyen Papa XII. Pius**'un Nazi yanlılığı açıkça belgelenmiştir. G. Lewy şöyle yazıyor: **"Hitler egemenliğinin başından sonuna kadar, piskoposlar, inananlara, Hitler hükümetini itaat edilmesi gereken meşru bir otorite olarak kabul etmeyi öğütlemekten** asla bıkmadılar [...] 8 Kasım 1939'da, Münih'te Hitler'e düzenlenen başarısız suikasttan sonra, Kardinal Bertram Alman piskoposluğu adına ve Kardinal Faulhaber Bavyera piskoposları adına Hitler'e kutlama telgrafları göndermişlerdi. Almanya'daki tüm Katolik basın, *Reichspresskammer*'den gelen talimat doğrultusunda, bunun **Führer'i koruyan mucizevi bir ilahi takdir** olduğundan bahsediyordu."[150]

"Alman dokümanları iki önemli noktada birbirini etkileyici bir şekilde tutmaktadır", diyor Saul Freidhandler ve ekliyor, **"Birincisi, görünüşe göre Bağımsız Papalık, Nazi rejiminin niteliği nedeniyle azalmış görünmeyen ve 1944'e kadar da yalanlanmamış bir biçimde Almanya'dan yana bir tercih yaptı**; ikincisi, XII. Pius hiçbir şeyden korkmadığı kadar Avrupa'nın Bolşevikleşmesinden korkuyordu ve göründüğü kadarıyla, sonunda Batılı Müttefiklerle uzlaşsaydı Hitler Almanya'sının Sovyetler Birliği'nin Batıya doğru ilerlemesinin önünde başlıca duvar olacağını umuyordu."[151]

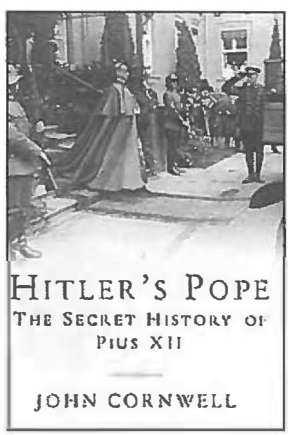

John Cornwel, Hitler'in Papa'sı adlı kitabında Hitler'in Papalıkla ilişkilerini en ince ayrıntılarına dek belgeleriyle ortaya koydu.

Gerçekten de daha 1933'te Hitler'le Katolik Kilisesi Vatikan arasında sıkı bağlar kurulmuş; Hitler, 1 Şubat 1933'te Berlin'de yaptığı *Ulusa Sesleniş* konuşmasında *"Ulusal ahlakımızı biçimlendiren Hıristiyanlığı koruyacağız,"* demişti. Vatikan'ın başka ile bir devletle imzaladığı antlaşmalara *"concordat"* deniyordu. İtalya ile anlaşan Hitler, 20 Temmuz 1933'te Roma'da Vatikan'la da bir *"concordat"* imzalayacaktı. Hitler-Vatikan görüşmelerinde Hitler'i *-daha sonra Türkiye'de Alman Büyükelçisi olarak görev yapacak olan-* Franz von Papen, Vatikan'ı *-daha sonra XII. Pius adıyla Papa olacak olan-* Kardinal Eugenio Pacelli temsil ediyor ve *-daha sonra VI. Paul adıyla Papa olacak olan-* Kardinal Giovanni Battista Montini de görüşmelerde hazır bulunuyordu.

Geleceğin Papa XII. Pius'u Kardinal Pacelli tam ortada masanın başında; sol yanında Hitler'in Franz von Papen ve en solda geleceğin Papa VI. Paul'ü Kardinal Montini, Vatikan adına Hitler'le "concordat" imzalarken. 20 Temmuz 1933

Vatikan Devlet Sekreteri Kardinal Eugenio Pacelli (Papa XII. Pius) Vatikan ile Nazi Almanyası arasındaki antlaşmayı 20 Temmuz 1933'te Roma'da resmi törenle imzalıyor. Nazi Şansölye Yardımcısı Franz von Papen solda, Pacelli ortada ve Hitler Almanyası'nın Vatikan Büyükelçisi Rudolf Buttmann sağda.

Hitler, bir yandan Katolik Kilisesi'yle antlaşma imzalarken, diğer yandan Almanya'daki Protestanları yanına çekiyor, NAZİ partisinin gençleri Protestan kiliselerinin önünde toplanarak kiliseye girip çıkan dindarları kendi partilerinde toplanmaya çağırıyorlardı. Dindar Hıristiyanların kendi partilerine katılması için, NAZİ simgesi olan *Gamalı Haç* ile protestan haçını yanyana

kullanıyor ve kendilerinin de dindar Hıristiyanlar olduklarını vurgulayan büyük yaftalar asıyorlardı kilise girişlerine. Hıristiyanlığı siyasetin aracı olarak kullanıyorlardı açıkça

Berlin, Haziran 1933- Hitler'in partizanları üzerine "Hıristiyan Almanya" yazdıkları protestan haçı ile NAZİ partisinin Gamalı Haç'ını birlikte kullandıkları yaftalarla kilise önünde propaganda yaparken.

NAZİ propaganda fotoğraflarında *"dini bütün bir Hıristiyan"* olarak gösterilen Hitler kilisede dua ederken (solda) ve onun dindar Hıristiyanlığına hayran olan bir Hıristiyan rahibe kendisinden imza alırken (sağda).

Hitler'in Yahudi düşmanlığı 1933'te antlaşma imzaladığı Katolik Kilise Devleti Vatikan'ın Yahudi düşmanlığıyla örtüşüyordu. Hitler-Vatikan Antlaşması'yla birlikte Vatikan görevlisi kardinaller, papazlar, NAZİ toplantılarına katılıp NAZİ selamı vermeye başlayacaklardı.[152]

Katolik Papazlar Berlin Neukölln stadyumunda Katolik gençlik gösterisinde Nazi selamı verirken. Ağustos 1933

Vatikan'a bağlı Katolik papazlar NAZİ parti toplantısında NAZİ selamı vererek bağırıyorlar "Heil (Yaşasın) Hitler!"-1933

Protestan Papaz Muller 1933'te bir Nazi toplantısında

Papaz Friedrich Coch NAZİ partisinde- Dresden, 10 Aralık 1933

Hitler, tüm Hıristiyanları kendi önderliği altında birleştirerek önce bir Avdupa Birliği ve ardından *Tek Dünya Devleti* kurmayı amaçladığını söylüyor ve bunu NAZİ toplantılarında çeşitli simgeler kullanarak kitlelerin beynine kazıyordu. Örneğin

8 Eylül 1935 günü spor sarayında düzenlenen *Papaz Konrad Graf'a Hoşgeldin* kutlamasında salona asılan dev Nazi bayrağının sağında, Kutsal Roma İmparatorluğunu ve Konstantin'i simgeleyen Katolik *Chi-Ro Haçı* dalgalanıyordu.

Komünist Tanrıtanımaz Rusya'yı ve Yahudileri düşman olarak tanımlayan Hitler, tüm Hıristiyanları bu ortak düşmanlara karşı birleştirmek üzere, Katolik ve Protestan din adamlarını NAZİ toplantılarında buluşturuyor, önderliğini onlara onaylatıyordu.

Hitler, NAZİ selamı veren Protestan Papazı Muller (sağda) ve Katolik Başpapaz (ortadaki) Abbot Schachleiter'le. Eylül 1934

NAZİ Partisi önderleri, üniformalarına ve şapkalarına hem partinin ırkçılığını simgeleyen Gamalı Haçı hem de Hıristiyanlığı simgeleyen Alman "Demir Haç"ını takıyor ve böylece Ari ırkçılıkla Hıristiyan dinini NAZİ potasında kaynaştırdıklarını vurgulamış oluyorlardı.

NAZİ partisinin önderleri Göring, Keitel, Himmler ve Hitler, şapkalarında Irkı simgeleyen gamalı haç, göğüslerinde Hıristiyanlığı simgeleyen Demir Haç madalyalı üniformalarıyla.

1932 tarihli NAZİ rozetlerinde, Hıristiyan haçı ve Gamalı Haç birlikte kullanılıyor.

28 Mayıs 1933 *Hitler Gençlik Günü* rozetinde tepede devleti simgeleyen bir kartal, Hıristiyan haçıyla içiçe geçmiş bir Gamalı Haç üzerine tünemiş (yukarıda solda) ve Gamalı Haç'ın bir katedralle birleştirildiği diğer rozet (yukarıda sağda) Hitler'in laikliğe karşı kilise-devlet ayrılmazlığı savını vurguluyordu.

NAZİ Kadınlar Örgütü armasında (yukarıda solda) Hıristiyan haçının ortasında bir Gamalı Haç bulunuyor ve yine Nazi Hıristiyan Hareketi rozetinde (yukarıda sağda) bir Gamalı Haç'la Hıristiyan haçı kaynaştırılmış olarak gösteriliyordu.

Hitler'in NAZİ partisi, doğum yapan her Alman kadınına Ari ırka bir kişi daha kazandırdığı için madalya veriyor ve bu Nazi Madalyası aşağıda görüldüğü gibi bir Hıristiyan haçının göbeğine yerleştirilmiş bir Gamalı Haç'tan oluşuyordu.

NAZİ propaganda kartpostalında Hitler (sağda), yeni doğum yapmış bir Alman kadınına gamalı haç ile hıristiyan haçının içiçe geçtiği "Anne Haçı"nı verirken görülüyor.

Hitler'in bastırdığı paralarda, parti simgesi olan Gamalı Haç'la birlikte kilise görüntüleri de yer alıyordu.

Hitler'in bastırdığı paranın ön yüzünde Deutsches Reich 1934 ve gamalı haç damgası (solda) arka yüzündeyse 21 Mart 1933, kilise binası ve parti simgesi gamalı haç damgaları görülüyor.

Hitler'in bir Hıristiyanlık karşıtı (Anti-Hırist) olduğu, bir Tanrıtanımaz (Ateist) olduğu ya da bir gizli Putperest (Pagan) Tarikat (Thule) üyesi olduğu v.b. gibi savlar; gerek NAZİ partisinin tüzük ve programı, gerek Hitler'in *Kavgam* gibi kitaplarında Hıristiyanlığa ilişkin yazdıkları, gerekse yukarıda fotoğraflarını aktardığımız NAZİ-Hıristiyan etkinlikleri karşısında, boşa çıkmaktadır. Hitler'in başını çektiği NAZİ partisi, *"dinciliğe karşıt bir ırkçılık"* olmadığı gibi *"ırkçılığa karşıt bir dincilik"* de değildi; ırkçılıkla dinciliğin bir potada kaynaştırıldığı *"ırkçı-dinci"* bir hareketti ve Hitler, Hıristiyan ülkelerde *kilise-devlet ayırımı* olarak tanımlanan laikliği ortadan kaldırarak, Ari ırktan Hıristiyanların egemen olacağı bir *Tek Dünya Devleti* kurmayı amaç olarak gösteriyordu..

Hitler'in Yahudi ve Komünist karşıtı Ari-Hıristiyan söylemi, yalnızca ateşli Yahudi karşıtlığıyla biçimlenen Katolikleri değil Almanya'da o kertede yaygın olan Protestanları da yanına çekecekti. Protestanlığın kurucusu Luther, ölümünden üç yıl önce 1543'te *"Yahudiler ve Yalanları"* adlı bir kitap yayımlamış, böylece Protestanlık da en az Katoliklik ölçüsünde Yahudi karşıtı bir Hıristiyan mezhebi olarak biçimlenmişti.

Protestanlığın kurucusu Luther (solda) ve 1543 yılında yayımlanan "Yahudiler ve Yalanları" adlı kitabının kapağı (sağda).

Hitlerin ateşli bir Yahudi-karşıtı olmasında, Katolik bir ana-babadan doğmuş olmasından başka Almanya'da yaygın olan Protestan mezhebinin de kurucusu Luther'den başlayarak Yahudi-karşıtlığıyla biçimlenmiş olmasının etkili olduğu açıktı. Yahudi karşıtlığını Hitler yaratmamıştı; o Hıristiyanlarda 1900 yıldır varolan ve bu süre boyunca pek çok kez soykırıma dönüşen Yahudi-karşıtlığını, kendi yaşadığı dönemde bir kez daha soykırıma dönüştürecekti. Peki ama bütün bunlar tek başına Hitler'in başının altından çıkmış düşünceler miydi?

Hitler, Amerikan Ajanı?

Amerika'da CİA ve diğer bütün istihbarat örgütlerinin bağlı buluhduğu Ulusal Güvenlik Ajansı (National Security Agency –NSA) eski ajanlarından Wayne Madsen'in *"Christian Mafia"* adlı çalışmasında belgeleriyle gözler önüne serildiği üzere, Komünizm'e düşman olan Amerika'lı parababaları, sanayiciler ve çoğu Hıristiyan din adamları *–ki Evengelistlerin başını 1930'ların sonuna doğru Frank Buchman'ın Oxford Topluluğu çekiyordu-* Komünizm'e düşmanlık ilan eden Hitler'in Sovyetler Birliği'ne saldırması için ellerinden geleni yapmış, Amerikalı bankerler borç vererek, silah satarak, Katolikler, Protestanlar ve Evangelistlerse mezhep bağlılarına Hitler yandaşlığı aşılayarak desteklemişlerdi Nazileri. Hitler'i destekleyen Amerikalı parababalarının başını Protestan sanayici Henry Ford, Amerikalı din adamlarının başınıysa Evangelist Rahip Frank Buchman çekiyor; Ford'un "parası", hem Buchman'ın "iman"ını, hem Hitler'in kılıcını keskinleştiriyordu. Ancak Henry Ford, Hitler'in salt "destekçisi" olmamış, onu ve düşüncelerini var eden kişi olmuştu.

Faşizm'in Babası Hitler Değil
Amerikalı Hıristiyan Sanayici Henry Ford

Hitler'in 1930'larda bir akım olarak yayacağı Komünizm'e düşman Yahudi karşıtı faşist düşünceler, Hitler'dten önce Amerika'lı sanayici Henry Ford tarafından 1920'lerde ortaya konmuş düşüncelerdi; Hitler Nazizm'i kendisi üretmemiş, Henry Ford'tan alıp benimsemişti.

Hitler'in 1930'larda benimseyeceği Yahudi ve Komünizm karşıtı düşünceleri 1920'lerde oluşturup yayan Amerikan otomotiv sanayi devi ırkçı faşist Henry Ford kendi fabrikasında üretilen bir Ford otomobil önünde.

Episcopal St. Martha Protestan Kilisesi'ne bağlı bir Hıristiyan olan Henry Ford, 1920'lerde Amerika'da Komünizme ve Yahudiliğe karşı öfke tohumları eken dergiler ve kitaplar yayımlatıyordu.

Henry Ford'un Amerikalılara Komünizm ve Yahudi düşmanlığı aşılayan iki kitabı: *"Amerika'da Yahudi Etkinlikleri"* (solda) *"Dünyanın baş belası: Uluslararası Yahudi"* (sağda)

The Ford International Weekly

THE DEARBORN INDEPENDENT

Dearborn, Michigan, May 22, 1920

The International Jew: The World's Problem

"Among the distinguishing mental and moral traits of the Jews may be mentioned: distaste for hard or violent physical labor; a strong family sense and philoprogenitiveness, a marked religious instinct; the contempt of the present and inertia rather than of the pleasures and wishes; remarkable power to survive in adverse environments, combined with great ability to adapt; racial solidarity; capacity for exploitation; both individual and social; shrewdness and astuteness in speculation and money matters generally, an Oriental love of display and a full appreciation of the power and pleasure of social position, a very high average of intellectual ability."

—The New International Encyclopedia

THE Jew is again being weighed out his critical attention through out the world. His emergence in the financial, political and social spheres has been so complete and spectacular since the war that his place, power and purpose in the world are being given a new scrutiny, much of it unfriendly. Persecution is not a new experience to the Jew, but intensive scrutiny of his means and super-nationality is. He has suffered not more than 2,000 years from what may be called the instinctive anti-semitism of the other races, but this assertion has never been intelligent nor has it been able to make itself intelligible. Nowadays, however, the Jew is being placed, as it were under the microscope of economic observation that the reasons for his power, the reasons for his appearances, the reasons for his suffering may be defined and understood.

In Russia he is charged with being the source of Bolshevism; an accusation which is serious or not according to the circle in which it is made; yet in America, heading the lawful eloquence and parroting the prophetic order of young Jewish apostles of social and industrial reform, one widely acclaimed Jew is easy to be. In Germany he is charged with being the cause of the Empire's collapse and a very considerable literature has sprung up, bearing with it a sense of environmental set down that gives the thesis credence. In England he is charged with being the real sapid ruler who rules as a super-nation over the nations, ruled by the power of gold, and who plays nation against nation for his own purposes, remaining himself discreetly in the background. In America it is pointed out as what causes the older Jews to wealth and the younger Jews of ambition entrenched through the war organizations —principally those departments which dealt with the commercial and industrial business of war, and also the extent to which they have clung to the advantage which their experience as agents of the government gave them.

IN SIMPLE words, the question of the Jews has come to the fore, but the other questions which lead themselves to prejudice, efforts will be made to hush it up or impolite for open discussion. If, however, no professor has taught us anything it is that questions thus suppressed will eventually burst into unpredictable and unwelcome forms.

The Jew is the world's enigma. Poor in his masses, he yet controls the world's finances. Scattered abroad without country or government, he yet presents a unity of race consciously which no other people has achieved. Living under legal disabilities in almost every land, he has become the power behind many a throne. There are ancient prophecies to the effect that the Jew will return to his own land and from that center rule the world, though not until his tasks were set towards by the rest of mankind.

The simple description is a trick will include a larger percentage of Jews than members of any other race in this; he is in business. It may be only gutter-rag rags and selling them, but he is in business. From the table of odd clothes to the control of international trade and finance, the Jew is supremely gifted for business. More than any other race he exhibits a marked assertion in industrial employment which he balances by an equally marked adaptability to trade. The Hebrew boy works his way up, taking employment in the productive or mechanical departments; but the Jewish boy prefers at once to begin as messenger, salesman or shorthand stenographer being set to the commercial side of the business. An early Procedure census [illegible] showed that 41 per cent of Jewish [illegible] were employed 144 per cent or 10,161. Of these 12,000 were trader; and 4,161 were workmen. Of the Gentile population, the other 94 per cent, or 183,238 people, the re were only 9,000 traders.

A MODERN census would show a large professional literary class added to the makers, but on the distribution of occupations of traders and not much if not [illegible] increase in the number of wage takers in America since some of the big business, the roads and the banks, the natural resources and the chief agricultural products, especially tobacco, cotton and sugar are in the control of Jewish financiers or their agents. Jew his journalists, are a large and powerful group here.

Large numbers of them[illegible] are to be [illegible] found, many the Jewish Encyclopedia, and many if not most of them are run under Gentile names. Jews are the largest and most prominent landlords of residence property in the country. They are supreme in the theatrical world. They absolutely [illegible] the circulation of publications through out the country. Fewer than any race to have proportion among us is unknown, they number, daily or monthly of favorable publicity which could be bought—but they and have the facilities for creating and disseminating it themselves. Whoever Gentile, in his "free and liberty [illegible]" can. If the conditions in America [illegible] [illegible] using the same time as in the last generation, if the [illegible] conditions and the proportion of births several of the [illegible] [illegible] the same, our [illegible] may picture the United States [illegible] [illegible] [illegible]

tutup karargahını pahalı mobilyalarla donattığını, *Hitler'in bürosunun duvarında Henry Ford'un büyük boy bir fotoğrafının asılı olduğunu*, ayrıca Hitler'in bürosunda her yerin Henry Ford'un yayımladığı Komünizm ve Yahudi karşıtı kitaplarla dolu olduğunu yazmıştı. *Hitler'in 1000'i aşkın militanının üniforma ve silahlarının da Henry Ford'un verdiği paralarla alındığını* yazıyordu gazeteler. Henry Ford'un Amerika'da yayımladığı *"Dünyanın Baş Belası Uluslararası Yahudi"* kitabı doğrudan Hitler'in adamlarınca pek çok dile çevirtilerek Avrupa'da yayılıyor ve Hitler ünlü *"Kavgam"* adlı kitabını Henry Ford'un düşüncelerini benimsemiş olarak yazıyordu.[153]

Der internationale Jude

Ein Weltproblem

Das erste amerikanische
Buch über die Judenfrage
Herausgegeben von Henry Ford
In's Deutsche übertragen
von Paul Lehmann

Vierte Auflage

Hammer-Verlag (Th. Fritsch)
Leipzig 1922

Henry Ford'un 1921'de Amerika'da yayımladığı *"Dünyanın Baş Belası Uluslararası Yahudi"* adlı kitabın Hitler yandaşlarınca çevrilip Almanya'da çoğaltılan Almanca baskısı - 1922

Dahası, I. Dünya Savaşı'nda yanmış, yıkılmış, çökmüş bir Almanya'nın nasıl olup da 15 yıl gibi kısacık bir süre içerisinde dünyayı titretecek dev bir sanayi ve teknolojiye ulaştığı so-

rusunun yanıtı bile *"Henry Ford – Adolf Hitler"* ilişkisinde saklıydı. Alman sanayi ve teknolojisi doğrudan doğruya Henry Ford'un Almanya'ya akıttığı sermayeyle kurulmuştu. I. Dünya Savaşı sonrası Almanya'da açılan fabrikaların çoğu savaş araç gereçleri üretimine yönelikti ve bunlar da çoğunlukla Henry Ford'un para ve teknoloji aktarımıyla kurulmuştu. Prof. Dr. Antony C. Sutton, bütün bu gerçekleri 1976'da belgeleriyle kanıtlarıyla *"Wall Street And The Rise Of Hitler"* adlı kitabında açıklamıştı.

Antony C. Sutton'un 1976'da yayımlanan ve Hitler'in, Nazizm'in, Faşizm'in doğrudan doğruya Amerikan sermayesi tarafından yaratıldığını belgelerle, istatistiklerle kanıtlayan kitabı.

Faşizm'i *Hitler adlı ne idüğü belirsiz bir delinin başının altından çıkmış bir ideoloji* olarak görüp gösteren akademisyenler, Sutton'un kitabında yer alan belge ve bilgiler karşısında, ***Alman Faşizmi'nin Amerikan sanayicileri tarafından yaratıldığı*** gerçeğini o güne dek görememiş olmaktan dolayı utanmışlardı. Oysa Hitler bu gerçeği pek çok kez kendi ağzıyla dile getirmişti. Örneğin Amerika'da bir Detroit gazetesine, daha Başbakan olmadan 2 yıl önce 1931'de verdiği demeçte Hitler: *"I Regard Henry Ford as my inspiration"* yaklaşık çeviriyle; *"Düşüncelerimin esin kaynağı olan Henry Ford'a saygı duyuyorum"* diyordu.[154] Hitler, hem düşüncelerini, hem gereksindiği parasal gücü, Alman malı olarak üretmemiş, tersine Amerika'dan, Henry Ford'tan, Amerikan sanayi devleri Ford Motors ve General Motors'tan almıştı. ***Amerikan sanayi sermayesinin maşası*** olan Adolf Hitler, 1938 yılında kendisini düşünsel olarak biçimlendirip parasal ve teknolojik olanaklarla donatan Henry Ford'u *"Alman Kartalı'nın Büyük Haçı"* madalyasıyla onurlandırmıştı.

Hitler'in gönderdiği Alman diplomatları, Irkçı-Faşist Nazizm'in babası olan Amerikalı sanayici Henry Ford'a Alman Kartalı'nın Büyük Haçı madalyasını takıyor. 1938 Temmuz sonu. [Bu fotoğraf olaydan 60 yıl sonra 30 Kasım 1998 günlü Washington Post'ta yeniden yayımlandı.]

Hitler'in, Nazizm'in, Faşizm'in perde gerisindeki gerçek beyni olan Amerikalı sanayici Henry Ford'u Yahudi ve Komünist düşmanlığına iten pek çok neden vardı. 1)- Amerikan işçileri arasında hızla örgütlenen Sovyet yahlısı Komünist Parti, işçileri grevlere sürükleyerek sanayi üretimini baltalıyordu, 2)-Sovyetler Birliği kapılarını Batı ticaretine kapatıyor, Batı sanayi ürünlerinin Rusya'da satılmasını yasaklıyor ve böylece Batılı sanayicilerin dünya üserindeki dış satım alanlarını daraltıyordu, 3)- Tefeci bankerlerin çoğu Yahudi'ydi ve bunlar sanayiciye yüksek faiz uygulayarak üretim maliyetlerini yükseltiyor ve böylece sanayiciler kazançlarının büyük bölümünü Yahudi tefecilerle paylaşmak zorunda kalıyorlardı. İşte Amerikalı sanayici Henry Ford'u Yahudi tefecilere ve Komünist Rusya'ya düşman eden nedenler özetle bunlardı.

Amerika'da 1860'larda kurulan *Ku-Klux-Klan* adlı ırkçı örgüt, yalnızca karaderililere saldırmakla yetinmiyor, 1900'lerde Yahudi karşıtlığına ve hemen ardından Komünist avcılığına

girişiyordu. Bunlar *Beyaz Ari Irktan Protestan* anlamında kısaca W.A.S.P (**W**=White, **A**=Anglo **S**=Sakson **P**=Protestan) olarak tanımlıyorlardı kendilerini. Tıpkı Nazi'ler gibi onlar da salt bir ırka değil, bir dinsel inanca da bağlıydılar. 1920'lerin başlarında Henry Ford, Hitler'i devşirir ve Almanları Yahudi ve Komünist öldürmeye hazırlarken, kimi Ku-Klux-Klan üyeleri de Hitler'le işbirliğine girmişti. Nazizm, Amerikan sanayi sermayesinin, Sovyetçi Komünizm'e ve Yahudi bankerlere karşı örgütlediği bir savaş makinesinden başka bir şey değildi.

Naziler savaşta Amerikan malı Ford kamyonlar kullanıyorlardı. Uçakları da Amerikan General Motors'un Almanya'da Opel markası altında ürettiği uçaklardı. Almanya'nın Polonya'ya saldırdığı 1939 yılında, Amerikan General Motors ve Amerikan Ford Motors, Alman taşıt işkolunun yaklaşık %70'ini ellerinde bulunduruyorlardı. Bu iki Amerikan otomobil devinin Almanya'da kurduğu fabrikalar Hitler yönetimindeki faşist Alman devleti için savaş araç gereci üretmekteydiler. Bu Amerikan şirketleri Almanya'da kurdukları otomobil fabrikalarının aynı zamanda tank ve uçak da üretebilmesi için gerekli dönüşümleri doğrudan Amerika'dan gönderdikleri kendi teknik uzmanları aracılığıyla gerçekleştirmişlerdi. Amerikan General Motors fabrikası Alman savaş sanayisinin temel direğiydi. Hitler Almanya'yı savaş araç gereci üretir duruma getiren Henry Ford'a verdiği madalyanın bir eşini, aynı çalışmayı yürüten Amerikan General Motors şirketinin üst düzey yöneticisi James Mooney'e de verdi. Mooney Hitler'in verdiği ödülü alırken yaptığı konuşmada: *"Hitler doğru yoldadır, onun onayladığı herşeyi yaparım,"* diyordu. Amerikan Ford'un Almanya ayağı Nazizm'in silah fabrikasıydı. Bütün dönüştürme işlemleri Amerika'daki Ford Motors şirket merkezinin onayıyla yapılmıştı. Naziler Amerikan Ford'a ve Amerikan General Motors'a minnettardılar, çünkü silahlı kuvvetlerinin belkemiği olan motorize zırhlı birliklerin en önemli iki üreticisinden biri Amerikan General Motors şirketinin sahibi olduğu Opel, diğeri ise Amerikan Ford

Motors'un Almanya'da kurduğu Ford fabrikalarıydı. Amerikan Ford, Nazilere, ordularının hareket yeteneği için yaşamsal önemi olan yüksek teknoloji ürünü kauçuğu bile sağlamıştı. Amerikan General Motors da Naziler'e yapay yakıt üretiminde gerekli olan teknolojiyi vermişti. Bu durum Almanya Polonya'yı ve Çekoslavakya'yı işgal ettikten sonra bile sürüyor; Amerikan General Motors'un patronu Alfred P. Sloan, basına verdiği demeçlerde şirketinin Almanya'daki işlerinin çok iyi gittiğinden sözediyor; işgalden iki hafta sonra Hitler'le yaptıkları görüşmede ona savaş araç-gereç üretiminde bir yavaşlama olmayacağı yönünde güvence veriyordu. Nitekim, Almanya 1941'de Fransa'yı işgal ettikten sonra bile Amerikan Ford fabrikası Nazi orduları için kamyon üretmeyi ara vermeksizin sürdürmüş; dahası, Alman işgal ordusunun Cezayir'deki gereksinimlerini karşılamak üzere bir ek fabrika dahi kurmuştu. Amerikan Maliye Bakanı Henry Morgenthau, Nisan 1943'te Amerikan Ford firmasının Almanya'daki üretiminin her zaman Almanya'nın yararına olması gerektiğini söylemekten çekinmemişti.[155]

Alman Opel'i 1920'lerde satın almış olan Amerikan *General Motors*, şirketin 1934'te yayımlanan *"General Motors World"* adlı dergisinde üst düzey yöneticisi James D. Mooney'in Berlin'de Hitler'le buluştuğunu ve siparişler aldığını müjdeliyordu.

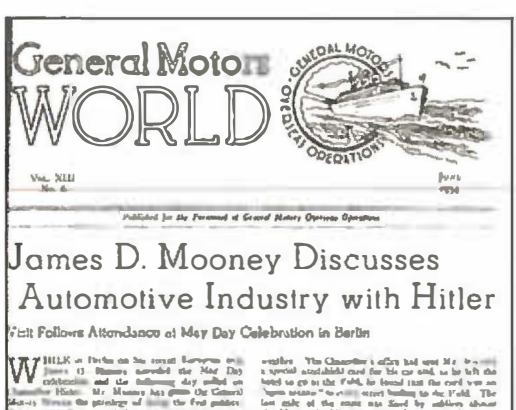
General Motors
WORLD
GENERAL MOTORS · OVERSEAS OPERATIONS
Vol. XLII
No. 6
June
1934
Published for the Personnel of General Motors Overseas Operations
James D. Mooney Discusses Automotive Industry with Hitler
Visit Follows Attendance at May Day Celebration in Berlin
WHILE

Amerikan Yale Üniversitesi Tarih Bölümü Emeritus Profesörü Henry Ashby Turner Jr., 2005 yılında Yale Üniversitesi'nce yayımlanan Amerikan *"General Motors Şirketi ve Naziler: Avrupa'nın en büyük otomobil üreticisi Opel'i denetleme savaşı"* adlı kitabını doğrudan bu şirketin arşiv belgelerini inceleyerek yazmıştı.

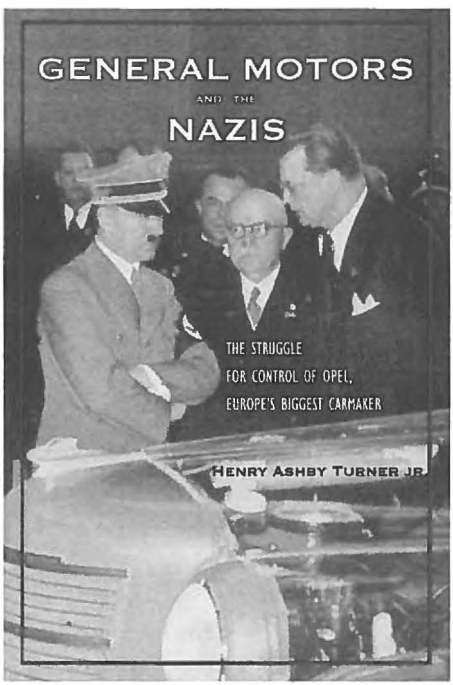

Kitabın kapağına konulan fotoğraf bile tek başına herşeyi anlatmaya yeterliydi. Bulgular şaşırtıcıydı: Amerikan General Motors, Avrupa'nın en büyük otomobil fabrikası olan Alman Opel'i 1920'lerde satın almış; II. Dünya Savaşı'na dek elinde tutmuş, Alman ordusunda kullanılacak sayısız uçak ve tank, Amerikalıların sahibi oldukları bu fabrikada üretilmişti.

Almanya'nın yeraltı zenginlikleri arasında petrol yoktu. Yakıt açısından yüzde yüz dışa bağımlı bir ülkeydi. Savaş araçları, kamyonlar, tanklar, uçaklar petrolsüz, yakıtsız işlemeyeceğine göre, Almanya'nın Rusya'yı işgal edebilmesi için milyon-

larca varil petrole gereksinimi vardı. Faşist Almanya gereksindiği petrolü nereden mi buldu? "Demokrat"(!) Amerika'dan... Amerikan *Standard Oil* petrol şirketi, Almanya'da *Deutsche-Amerikanische Petroleum A.G. (DAPAG)* şirketini kurmuş, %94'üne sahip olduğu bu şirket üzerinden Almanya'ya petrol sağlıyor; Hitler'in tankları, kamyonları, savaş gemileri, savaş uçakları hep Amerikan *Standard Oil*'in sağladığı petrolle çalışıyordu.

Bütün bunlardan çıkan sonuç şaşırtıcıydı. Hitler, NAZİ Partisi ve Alman Faşizmi, on yıllara yayılmış bir Amerikan tasarısının ürünü olarak Amerikalılar tarafından var edilmişti. Amerika tarafından komünist ve yahudi cellatları olarak kullanılmış, İngiliz ve Fransızlar da kendi canları yanıncaya dek Hitler'i Sovyetler Birliği'ne karşı kışkırtmış ve desteklemişlerdi.

Henry Ford, Hitler
Ve Frank Buchman

Henry Ford, yalnızca Hitler'i Komünistlere ve Yahudilere karşı örgütleyip donatarak Rusya'yla savaşa kışkırtmakla yetinmemiş, Avrupa'da Hitler yandaşlığı yapan bir Amerikalı rahibi de desteklemişti. İlginç bir rahipti Frank Buchman. 1878 doğumluydu. Evangelik Protestandı, fakat hiç evlenmemişti. 100'ü aşkın ülkede etkinlik gösteren Hıristiyan misyoner *Genç Hıristiyanlar Derneği* (YMCA; Young Men's Christian Association) yöneticilerindendi. Yunan Prensesi Sophie'nin bir iletisini II. Abdülhamid'e ulaştırmak göreviyle İstanbul'a da gelmiş; Abdülhamid'le kahvaltı bile etmişti.[156] 1908 yılında İngiltere'deyken bir kilisede "İsa bana göründü!" diye ağlayarak epey yandaş toplayan ve yandaşlarını *Oxford Topluluğu* adı altında örgütleyen Buchman, I. Dünya Savaşı'nın ilk yıllarında Çin, Hindistan, Kore ve Japonya'yı dolaşarak bu ülkelerde Hıristiyanlığı yaymaya ve benimsetmeye çalışmıştı. Rusya'da 1917 Ekim Devrimi gerçekleştikten ve Komünist düşünceler dünyaya hızla yayılmaya başladıktan sonra tüm Hıristiyanları Komünizme karşı birleştirmeye adanan Buchman, 1930'larda bu amaçla Hitler'i destekle-

meye başlamış ve tam o günlerde, 4 Haziran 1932'de, 54. yaş gününü kutlarken Hitler'in düşün babası ve parasal kaynağı olan Henry Ford ve eşiyle tanışmıştı.

Evangelist Oxford Grubu lideri Frank Buchman Hitler'i desteklediği 1930'ların ortalarında, kendisi gibi Hitler'e maddi manevi destek olan Amerika'nın en varlıklı iş adamlarından Ford fabrikaları sahibi Henry Ford ve eşiyle birlikte.

Buchman toplantılarını yapabileceği iyi bir yer arayışında olduğunu söyleyince Henry Ford ve eşi ona yılda 1 dolar karşılığında Mackinac Adası'nda dev bir otel bağışlayacaklardı.

Henry Ford çifti tarafından yılda 1 dolar karşılığında Hitlerci Rahip Frank Buchman'a karargah olarak kullanması için bağışlanan otelin bulunduğunu Mackinac adası.

Henry Ford'un sağladığı olanaklarla Hitler yandaşı çalışmalarını hızlandıran Rahip Buchman Avrupa ve Amerika arasında mekik dokuyacak ve 1934 yazında Oxford Topluluğu'nun bir toplantısında; *"Tanrı'ya şükürler olsun ki Hitler gibi bir adamı yarattı. Hitler'in NAZİ ideolojisi Komünizm'e karşı bir duvar çekiyor,"* diyecekti.[157] Eylül 1934 ve Ağustos 1935'te Himmler tarafından Nazi Partisi toplantılarına çağırılan Henry Ford'un adamı Buchman, NAZİ kasabı Himmler'i *"Mert, yiğit adam"* olarak niteliyordu.[158] Ağustos 1936'da Himmler tarafından Berlin Olimpiyatlarına da çağrılan Buchman,[159] bir yandan *"Yönetim biçiminin ne olduğu önemli değildir. Kapitalizm olabilir, Faşizm olabilir, Komünizm olabilir. En iyi düzen Tanrı'nın denetlediği düzendir,"* [160] derken bir yandan da sürekli komünizmi düşman olarak niteliyor ve Roosevelt Arşivi'nde bulunan bir mektupta *"Hitler Buchman buluşması"*ndan sözediliyordu.[161] Buchman'ın İsveç'in başkenti Stockholm'de gerçekleştirdiği toplantıda NAZİ bayrağı dalgalanırken, toplantıda konuşan bir üye: *"Faşizm'i Komünizm'e yeğ tutarız,"* diyordu.[162] Evangelist Rahip Buchman, 26 Ağustos 1936 günlü *New York Daily Telegram*'da yayımlanan bir söyleşisinde: *"Komünizmin din düşmanlığına karşı Adolf Hitler gibi bir adamı yarattığı için Tanrıya şükürler olsun!"* diyordu. Gazete bu söyleşiyi *"Buchman: Tanrı Denetimindeki Hitler Ya Da Tanrı Denetimindeki Herhangi Bir Faşist Diktatör Dünyanın Hastalıklarını İyileştirebilir!"* başlığıyla okuyucularına duyurmuştu.

"Londra'daki berberim Hitler'in Avrupa'yı Komünizm'den koruduğunu söyledi," diyordu Buchman bu söyleşide; *"Eğer Hitler, Mussolini ya da herhangi bir diktatör, Tanrı denetiminden bir çıkacak olsa dünyanın ne durumda geleceğini bir düşünün. Tanrı, böyle önderler aracılığıyla toplumları kendi denetimi altında tutuyor. Dünyada Tanrı'nın ruhunun diktatörlüğüne gerek var. Tanrı'nın her birey ve her toplum için bir tasarısı vardır. İnsanlığın sorunu ekonomik değil inançsaldır ve bu sorunlar da yalnızca Tanrı'nın denetlediği demokrasiler ya da -bir tanrıbilimci olarak söylemem gerekirse- Tanrı'nın denetlediği faşist diktatörlüklerle çözülebilir."*[163]

Reinhard Niebuhr, *"Hitler ve Buchmanism"* adlı kitabında[164] *"Faşist toplum felsefesi başlarda tüm Oxford Grubunu sarmıştı,"* diyor; Buchman'ın Amerikalı iş adamları *"Henry Ford ve Harvey Firestone ile birlikte Nazizm'e yöneldiğini,"* belirtiyordu.[165]

George Orwell de Buchman'ın başını çektiği Oxford Topluluğu'nu iyi tanıyor ve *"Hitler Tanrı'nın diktatörlüğü altında yeni bir toplumsal düzen kurmayı amaçlıyor"* diyen[166] Buchman'ı *faşist* olarak niteliyordu.[167]

Hitlerci Rahip Buchman örgütlediği binlerce Evangelist genci tıpkı *Hitler Gençliği* gibi uygun adım yürütüyor ve Hitleri destekleyen demeçler veriyordu.

"Evangelist Buchman'nın Hitlerci Oxford Grubu, Savaşa Gider Gibi" (Life-1938)

"Dinler Arası Diyalog"
Ve "Tek Dünya Dini"

Buchman, başını çektiği Evangelist Oxford Topluluğu'nun adı Hitlerci Faşist'e çıkınca 1938'de örgütün adını değiştirip *"Moral Re-Armament"*e dönüştürmüştü. Gelgelelim bu yalnızca bir ad değişikliği değildi. Henry Ford'un başını çektiği

Amerikan sermayesi Hitler'i *"Tek Dünya Devleti"* diye bağırtıyordu. Bu doğrultuda tüm insanlığın bağlanacağı bir *"Tek Dünya Dini"* de oluşturulmalıydı. İlk adımda Komünizm'in yaydığı Tanrıtanımazlığa karşı bütün Tanrıtanırlar bir cephede birleştirilmeli, bütün dinler Komünist dinsizliğe karşı tek cephede birleştirildikten sonra, bütün dinleri bir potada eriten yeni bir din üretilerek insanlık bu tek dine bağlanabilirdi. Henry Ford'un desteklediği Hitlerci Rahip Buchman, örgütün adını "Moral Re-Armament" yaptıktan sonra, -ki bu *"dinler arası diyalog"* örgütü, 1945'ten sonra Türkiye'de *Manevi Silahlanma, Manevi Seferberlik, Manevi Cihazlanma* gibi adlarla etkinlik gösterecektir, Türkiye'deki etkinliklerini bir sonraki bölümde ayrıntılarıyla göreceğiz- yalnızca Hıristiyanlara seslenen bir örgüt olmaktan yavaş yavaş çıkarak, Müslüman, Budist, Hindu din adamlarını da kendi çatısı altında toplamaya yönelecekti.[168]

***

Yıllar önce yayımlanan **"Hitler'in Papazları"** başlıklı bu yazımda, kadını damızlık olarak önemseyip, eşit hak istemlerini komünizmin bir dalaveresi olarak niteleyen Nazizm'in laik de olmadığı gösterilmiştir.

Hitler'in ve Nazi partisi ileri gelenlerinin rol modellerinin kimler olduğu binlerce akademik çalışmada ortaya konmuştur; Stefan Ihrig'e gelinceye dek hiç bir doktora tezinde Hitler'in rol modelinin Atatürk olduğu, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk Devrimini örnek aldığı ileri sürülmemiştir. Çünkü böyle bir tez, ancak gerçeğin yok sayılmasıyla savunulabilir ki bu bilim etiğine aykırı bir tutumdur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TEMELİ ETNİK AYRIMCILIK GÜTMEYEN UYGAR YURTTAŞLIK

Hitler, yalnızca Yahudi Soykırımı nedeniyle değil, II. Dünya Savaşı sırasında, Almanlar da dahil olmak üzere, pek çok ulustan on milyonlarca insanın ölümüne, yaralanmasına, maddi ve manevi yıkımına yol açtığı için, "insanlık suçlusu" olarak tarihe geçmiş, lanetlenmiştir. Hitler'in bütün bu suçları işlerken kimlerden ve nelerden esinlendiği; kimleri örnek aldığı; üniversitelerde doktora tezlerine konu olmuştur. Tarih bilimini Türklere karşı psikolojik savaş aracı olarak kullanan kimi odaklar, genelde Türklüğü, özelde Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı ve Türk Devrimlerini "Hitler ve Nazi partisi ileri gelenlerinin esin kaynağı, rol modeli" olarak gösterip karalamakta; ve bu iftirayı "doktora tezi" etiketiyle inanılır kılarak tüm insanlığa benimsetmeye çalışmaktadırlar.

Stefan Ihrig de bu doğrultuda, Lozan'da gerçekleşen "mübadele"nin Nazilerce Yahudileri Almanya'dan kovmak için örnek alındığını ileri sürüyor:

> Tröbst, Türkiye ile Yunanistan arasında Lozan'da kararlaştırılan nüfus mübadelesini de coşkuyla karşıladı; ne var ki, bunu Türklerin Rumları tek taraflı kovması olarak tarif etti. "Ulusal arınma" değerlendirmesini şu cümlelerle bitirdi: *"Türkler, bir ulusun yabancı unsurlarından arınmasının*

büyük ölçekte mümkün olduğunu kanıtladı. Bu kitlesel kovmadan kaynaklanan geçici ekonomik zorluklarla başa çıkamasaydı, (gerçek) bir ulus olmazdı!" (s.122)

Üçüncü Reich başladığı sırada Türkiye'de "azınlık sorunu" esas olarak "çözülmüş"tü. Anadolu Ermenilerinin çok büyük bölümü ya Ermeni Soykırımında yok olmuş ya da daha sonra ülkeyi terk etmişti. Rumlar, Türk Bağımsızlık Savaşında geri çekilen Yunan ordusunun ardından ülkeyi terk etmişti; geride kalanlar ise, Lozan Antlaşmasından sonra Yunanistan'la "mübadele" edilmişti. Özellikle İstanbul'da bir miktar gayrımüslim azınlık (Rumlar, Ermeniler, Yahudiler ve diğerleri) kaldı; ama Nazilerin Yeni Türkiye vizyonunda fazla önem taşımadı: Nazilere göre, Yeni Türkiye "ırksal olarak" homojen bir devletti." (s.253)

Lozan'da Mübadele'yi Önerenler

Nansen, Venizelos ve Lord Curzon

Hitler'in Atatürk'ü örnek aldığını ileri süren belki de ilk kişi, 1923'te Türkiye'de İngiliz Büyükelçiliğinde görev yapmış, 1937-1939 arası Hitler Almanyasında İngiliz Büyükelçisi olan Sir Nevile Henderson'dur. 1940'ta yayımlanan "Başarısız Görev" kitabında Henderson: *"Atatürk eskinin üzerine yeni bir Türkiye kurdu, Rumları kovması bu nedenle unutuldu ve bağışlandı; bunun Hitler'e aynı şeyi Almanya'da Yahudiler'e yapma düşüncesini vermiş olması uzak bir olasılık değildir"* diyordu.[169]

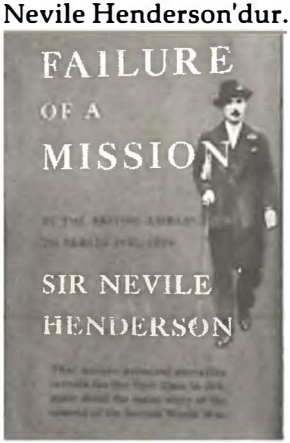

Oysa "mübadele" adıyla anılan olay "kovma" (expulsion) değil nüfus değiş tokuşu (exchange of populations) idi; yani karşılıklıydı. Türkiye'deki Rumlar Yunanistan'a, Yunanistan'daki Türklerin Türkiye'ye göçürtülmesi; Atatürk'ün değil, 02.11.1918, 30.11.1918 ve 27.10.1919'da Venizelos'un İngiltere Başbakanı'na önerisiydi. Daha sonra Lozan Barış Konferansı'nın 01.12.1922

günlü 8. Oturumunda Lord Curzon'un ve Milletler Cemiyeti temsilcisi Nansen'in önerisi oldu.[170] Lozan Barış Antlaşmasında verilen mübadele kararı suç değildi ki bağışlansın ve unutulsun.

1933 Nazi Partisi ve Dünya Siyonist Örgütü Arasında "Haavara" (Yahudileri Filistin'e Taşıma) Antlaşması

Hitler'in Yahudileri Almanya'dan kovma kararında Lozan Barış Antlaşması uzantısı Mübadele Antlaşmasını örnek aldığı ileri sürülüyor. Oysa Nazilerin Yahudileri Almanya'dan uzaklaştırma kararı, 1923 Türk-Yunan Mübadele Antlaşmasından yıllar önce 24 Şubat 1920 tarihli 25 maddelik Nazi Partisi Programı'nda 4'üncü madde olarak yer alıyordu. Nazi Partisi 1933'de iktidara gelince, Dünya Siyonist Örgütü ve Nazi Partisi oturup anlaşmışlar, Almanya'daki Yahudilerin Filistin'e göçü *Nazi-Siyonist Haavara Transfer Antlaşması*yla gerçekleştirilmişti. Nevile Henderson'un Atatürk'ü Naziler'in esin kaynağı olarak gösterme çabası, işte böyle, tarihi olguların tümüne aykırı düşen bir propaganda yalanından ibaretti.

"*Hitler'in insanlık suçlarında esin kaynağı Türklerdir, Hitler Atatürk'ü örnek almıştır*" gibi yalanlar, yüzlerce kez yadsınamaz kanıtlarla çürütülmüş olmasına karşın, günümüzde tüm hızıyla yayılmaktadır. "*Eğer dünya Türklerin 1915'te Ermenilere yaptıklarına sessiz kalmasaydı, Hitler Yahudi Soykırımı yapmaya cesaret edemezdi.*" diyorlar. Hitler'in Polonya işgalinden yaklaşık bir hafta önce generallerine yaptığı konuşmada ***"Polonya ırkından olanları, Polonya dili konuşanları, kadın çocuk herkesi öldürün. Bütün olanlardan sonra kim Ermenilerin yok edilmesinden söz ediyor!?"*** dediği ileri sürülüyor ve bu sözler Hitler'in soykırımda 1915 Ermeni olaylarından esinlenmiş olduğu savının kanıtı olarak gösteriliyor. ABD Soykırım Müzesi duvarında Hitler'in sözleri olarak sergilenmekte olan bu sözler ve kaynak olarak Louis P. Lochner'in kitabı gösterilmektedir. Oysa, ABD Dışişleri Bakanlığı, 1956'da yayımladığı "Alman Dış Politika Belgeleri"nde bu yazının 1945'te Nazi savaş suçlularının yargılandığı Nürem-

berg'de *"Uluslararası Askeri Mahkeme'de savcılığa sunulduğunu, fakat savcılık tarafından kanıt olarak kabul edilmediğini ve bu nedenle resmi kayıtta yayınlanmadığını"* açıklamıştır.[171]

Naziler Nürnberg'de yargılanıyor.

ABD yargısının 1945'te ve ABD Dışişleri'nin 1956'da **"kanıt niteliği yok"** dedikleri bir yazının, yıllar sonra ABD Başkanına bağlı Soykırım Müzesi'nde **"kanıt olarak"(!)** sergilenmesi, hukuka aykırı bir tutumdur.

Hitler'in 1920-1945 arası 25 yıllık Nazi Partisi dönemini kapsayan yaklaşık 10.000 sayfayı bulan konuşmaları, yazıları, yönergeleri yayımlanmıştır. Bu sayfaları "Ermeni/ler" sözcüğü açısından taradım. Hitler, bütün bu konuşma ve yazılarında "Ermeni/ler"den yedi kez söz etmiş bulunmaktadır:

Hitler'in 1932-1945 arası yazı ve konuşmaları.

30.06.1927'de: "*Yahudilerle rekabet edebilecek halklar; Yunanlılar ve Ermenilerdir.*"[172] diyen Hitler, 10.10.1928'de Almanlar, Kızılderililer, Ermeniler, Yahudiler, Sarı ve Siyah ırklara değinmiş;[173] 03.12.1928'de *"Her yıl Amerika'ya 80 bin kişi gönderebiliriz ama bu böyle devam edecek olursa, Alman ulusu yavaş yavaş Ermeni halkına ya da ikinci bir İsviçre'ye, ikinci bir Hollanda'ya dönüşür."* [174] demiş; 14.09.1929'da *Arapları, Ermeniler ve Yunanlarla karşılaştırmış;*[175] 05.10.1929'da *"bütün milli gelenekleri ortadan kaldırmakla ve hatta ulusal kültürün sağduyusunu bile yok etmekle, birkaç on yıl içinde kahraman bir halkın sefil bir Ermeni seviyesine ineceği"*nden söz etmiştir.[176] 10.04.1943'te *"Yahudilere karşı direnmeyen halklar kötü muameleye maruz kalacaktır; bunun en ünlü örneklerinden biri, bir zamanların onurlu halkı Perslerdir; şimdi onlar Ermeniler gibi, sefil varlıklar olarak yaşamaktalar."*[177] diyen Hitler, 24.05.1930'da *"Almanların daha doğrusu Alman kamuoyunun sempatisi, Ermenilere yöneldi. Sürekli, her zaman yinelenen, enine boyuna uzun uzun öykülenen* ***"Ermeni Katliamı"*** *betimlemeleri Alman kamuoyunda Türkiye karşıtı duygular üretti."*[178] demiştir.

Hitler'in 1925-1933 arası Yazı ve Konuşmaları

Hitler'in bütün konuşma ve yazılarında Ermenilere değindiği sözler, bundan ibarettir.

Hitler'in "Ermeni Katliamı" deyimini kullandığı yazısı Nazi partisi dergisi *Illustrierter Beobachter*'in 24.05.1930 günlü sayısında yayınlandığında; Alman Papaz Johannes Lepsius'un

"Ermeni Halkının Yok Edilmesi: Dünya Savaşı'nda Türkiye'deki Ermeni Halkının Durumu Konusunda Rapor"[179] kitabı o yıl yeniden basılmış; ve Heinrich Vierbücher'in *"Alman İmparatorluk Hükümeti'nin Gizlediği Konu: Ermenistan 1915. Uygar İnsanların Türkler Tarafından Katli"* [180] adlı kitabı da yine o yıl yayımlanmıştı. 1918'den başlayarak, sürekli Ermeni Katliamı konulu yayınlar yapan Alman basını, Alman kamuoyunu Ermenisever Türk düşmanı haline getirmişti. Dahası dünyaca ünlü Musevi kökenli Alman yazar Franz Werfel'in Türkleri Ermeni katliamıyla suçlayan "Musa Dağda 40 Gün" adlı kitabı 1933'te Almanya'da yayımlanmış, çok okunan kitaplar arasına girmiş ve hızla diğer dillere çevrilmişti. Romanın bir Amerikan film şirketince sinemaya uyarlanacağı haberi, Türkiye Cumhuriyeti'ni harekete geçirmiş; Türkiye'nin Ermeni propagandasına karşı diplomasi savaşı, dünya basınında olduğu gibi Alman basınında da 1940'lara dek gündemde kalmıştı. Nazi Partisinin haftalık *Illustrierter Beobachter* adlı dergisinde 24.05.1930 günü yayımlanan yazısında, *"Sürekli, her zaman yinelenen, enine boyuna uzun uzun öykülenen* ***"Ermeni Katliamı"*** *betimlemeleriyle, Almanların daha doğrusu Alman kamuoyunun sempatisi, Ermenilere yöneldi. Alman kamuoyunda Türkiye karşıtı duygular üretti."*[181] diyen bir Hitler'in; ve Nazi partisi üyesi Scheubner-Richter'in 1915'te Erzurum çevresinde tanık olduğu Ermeni olaylarını anlatan anılarını 1938'de Nazi partisi onayıyla yayımlatan bir Hitler'in; 1939'da kalkıp *"Bugün kim söz ediyor ki Ermenilerin yok edilmesinden?"* demeyeceği, bu sözün birilerince "birileri"nce uydurulalarak Hitler dedi diye kullanıldığı açıktır.

NAZİ "IRK YASASI"NIN KAYNAĞI AMERİKAN "JİM CROW" YASALARI

Almanca'da "völkisch" sözcüğü, ırkçı etnik anlamında kullanılıyor. Ihrig, tezinde Atatürk'ü "völkish" (ırkçı), kurucusu olduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni "völkish (ırkçı) devlet" ve Türk

Devrimi'ni "völkish (ırkçı) devrim" olarak nitelemekte ve Hitler'in, Nazi partisinin de ırkçılığı, Atatürk'ü rol model örnek alarak ondan öğrendiğini ileri sürmektedir.

> Üçüncü Reich (Hitler iktidarı) başladığı sırada (1933) Türkiye'de "azınlık sorunu" esas olarak "çözülmüş"tü. Anadolu Ermenilerinin çok büyük bir bölümü ya Ermeni soykırımında yok olmuş ya da daha sonra ülkeyi terketmişti. Rumlar, Türk Bağımsızlık Savaşı'nda geri çekilen Yunan ordusunun ardından ülkeyi terketmişti; geride kalanlar ise, Lozan Antlaşmasından sonra Yunanistan'la "mübadele" edilmişti. Özellikle İstanbul'da bir miktar gayrimüslim azınlık (Rumlar, Ermeniler, Yahudiler ve diğerleri) kaldı; ama Nazilerin Yeni Türkiye vizyonunda fazla önem taşımadı: Nazilere göre, Yeni Türkiye "ırksal olarak" homojen bir devletti. Doğu Anadolu'da görece büyük bir azınlık grup olan Kürtler de Nazileri fazla ilgilendirmedi. Aslında pek çok gazete makalesinde ve denemede Nazi yazarları, etnik açıdan homojen, völkisch başarı öyküsü resmini bozmasın diye, bu sinir bozucu grubu görmezden gelmeyi tercih etti. (S. Ihrig, s.253, 254)

Hitlerin, Nazi partisinin ırkçılığını, Atatürk Türkiyesi örnek alınarak, Atatürk'ten öğrenilmiş bir ırkçılık olarak gösteren bu Cambridge onaylı "doktora tezi", Yale üniversitesinin iki profesörünün yayınladığı iki kitapla çürüdü.

Son yıllarda Amerika'da akademisyenler, Hitler'in ırk ayrımcılığı ve Yahudi soykırımı konularında Amerika'yı kendisine örnek aldığını kanıtlayan yapıtlar veriyor. Hitler'in Amerika'da Kızılderililere uygulanan yok etme politikasından esinlenerek Yahudi soykırımı yaptığını, Nazilerin Nürnberg Irk Yasasını ABD'nin "Jim Crow" yasalarını örnek alarak çıkardığını kanıtlıyorlar.

Yale Üniversitesi'nde Karşılaştırmalı ve Yabancı Hukuk Profesörü Dr. James Q. Whitman[182], 2017'de yayımlanan *"Hitler's American Model: The United States and the Making of Nazi Race Law"*

adlı kitabında, Nazilerin ABD'deki ırk ayrımı yasalarını örnek aldıklarını kanıtladığı gibi, Yahudi soykırımında da yine Beyazların Amerika'da Kızılderili yerlileri yok eden yöntemlerini örnek aldığını ortaya koyuyor.

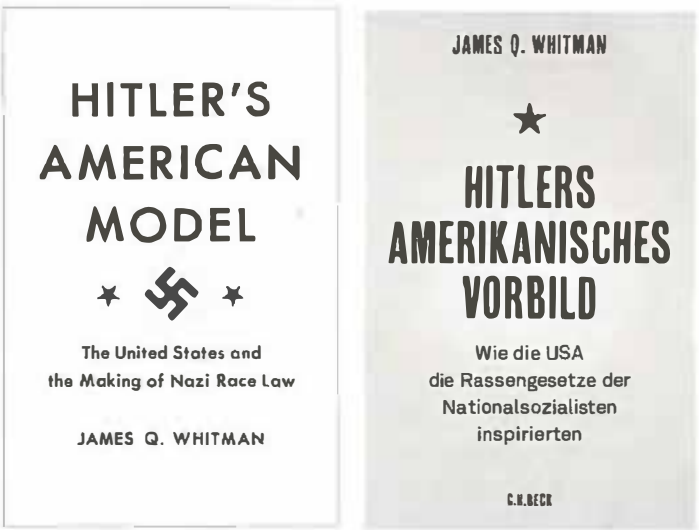

Prof. Dr. James Q. Whitman ve "Hitler'in Amerikan Modeli: Nazi Irk Yasası Yapımı ve ABD" kitabının İngilizce ve Almanca basımları.

Nazi Almanyasının çıkardığı Nürnberg Irk Yasası, Amerika Soykırım Müzesi yayınında şöyle tanımlanıyor:

> Naziler 1935'te Nürnberg'deki yıllık parti toplantısında, Nazi ideolojisine hâkim birçok ırkçı teoriyi kurumsallaştıran yeni kanunlar açıkladı. Yasalar, Alman Yahudilerini Reich vatandaşlığından dışladı ve onlara "Alman ya da Alman kanıyla ilişkili" kişilerle evlenmeyi ya da cinsel ilişki kurmayı yasakladı. Bu yasalara bağlı ikincil yönetmeliklerle, Yahudiler haklarından mahrum edilerek, birçok politik haktan yoksun bırakıldı.
>
> Nürnberg Yasaları olarak bilinen yasalar, "Yahudi"yi özel bir dinî inanca sahip kişi olarak tanımlamıyordu. Bunun yerine, üç ya da dört Yahudi büyükannesi / büyükbabası olanlar, kişinin kendini Yahudi olarak tanımlayıp tanım-

lamamasına ya da Yahudi dinî cemaatinden olup olmamasına bakılmaksızın, Yahudi olarak tanımlanıyordu. Museviliği yıllardır icra etmemiş pek çok Alman, kendisini Nazi terörünün pençesinde buldu. Hatta Yahudi büyükanneleri / büyükbabaları olup, Hıristiyanlığa geçmiş olanlar bile Yahudi olarak tanımlandı.

Nürnberg'ten kısa bir süre sonra, Berlin'deki 1936 Olimpiyatları'ndan önceki birkaç hafta içinde ve oyunlar sırasında, Nazi rejimi Yahudi karşıtı saldırılarını fiilen yumuşattı, hatta "Yahudiler Giremez" yazılı tabelaların bazılarını kamuya açık yerlerden kaldırdı. Hitler, hükümetine uluslararası eleştiriler gelmesini ve bu yüzden Oyunlar'ın başka bir ülkeye alınmasını istemiyordu. Böyle bir kayıp, Alman itibarına ciddi bir darbe olabilirdi.

Naziler, Olimpiyat Oyunları'ndan (Alman Yahudisi atletlerin katılmasına izin vermemişlerdi) sonra, Alman Yahudilerine yaptıkları zulümleri tekrar hızlandırdı. 1937 ve 1938'de hükümet, Yahudilerin sahip oldukları mülkleri kaydettirmelerini ve işyerlerini "Arileştirmelerini" zorunlu kılarak, onları yoksullaştırma hareketine girişti. Bu da Yahudi işçilerin ve yöneticilerin işten çıkarılması, çoğu Yahudi işyerinin Nazilerin belirlediği çok düşük fiyatlardan Yahudi olmayan Almanlarca satın alınarak, mülkiyetinin devredilmesi anlamına geliyordu. Yahudi doktorların Yahudi olmayanları tedavi etmesi ve Yahudi avukatların avukatlık yapması yasaklandı.

Almanya'daki herkes gibi Yahudilerin de kimlik kartı taşıması zorunluydu, ancak hükümet onların kimliklerine özel belirleyici işaretler ekledi. Kimliklerinde kırmızı renkli bir "J" harfi basılıydı ve ön adları belirgin şekilde "Yahudi" adı olmayanlara yeni bir ikinci ad, erkekler için "Israel", kadınlar içinse "Sara" adı eklenmişti. Bu kimlik kartları sayesinde polis Yahudileri kolayca belirleyebiliyordu.

15 Eylül 1935

Nürnberg Irk Yasaları Oluşturuldu.

Naziler yıllık parti toplantılarında Yahudiler için Reich vatandaşlığını fesheden ve "Alman ya da Alman kanıyla ilişkili" kişilerle evlenmelerini ya da cinsel ilişki kurmalarını yasaklayan yeni yasaları açıkladı. "Irksal alçaklık" olarak bilinen bu durum bir suç hâline getirildi. Nürnberg Yasaları, "Yahudileri" üç ya da dört Yahudi büyükannesi / büyükbabası olan kişiler olarak tanımladı. Sonuçta, Naziler büyükanne / büyükbabaları Yahudi olan, Musevilikten başka bir dine geçmiş, aralarında Katolik papazların ve rahibelerin, Protestan papazların da bulunduğu çok sayıda insanı Yahudi olarak sınıflandırdı.

18 Ekim 1935

Yeni Evlilik Koşulları

"Alman Halkının Kalıtsal Sağlığını Koruma Yasası" ile tüm evlenmek isteyen çiftlerin kamu sağlığı yetkililerinden evliliğe uygunluk belgesi alması zorunlu kılındı. Bu belge, "kalıtsal hastalığı", bulaşıcı hastalığı olanlara ve Nürnberg Yasaları'na aykırı şekilde evlenmeye çalışanlara verilmiyordu.

14 Kasım 1935 Nürnberg Yasası'nın kapsamı

diğer grupları içerecek şekilde genişletildi.

Nürnberg Yasaları'nın ilk ek kararnamesi ile "ırkı şüpheli" çocuklar meydana getirebilecek kişiler arasındaki evlilik ya da cinsel ilişki yasağı genişletildi. Bir hafta sonra, içişleri bakanı bunu "Alman ya da Alman kanıyla ilişkili olanlar" ile Romanlar (Çingeneler), zenciler ya da bunların çocukları arasındaki ilişkiler olarak yorumladı.

***

- Harvard üniversitesince yayımlanan Cambridge onaylı tez neydi?

- Naziler ırkçılığı Atatürk'ü rol model aldılar.

- Peki gerçek nedir?

- Nazilerin Nürnberg Irk Yasasını, ABD "Jim Crow" da denilen ırk yasasını örnek alarak oluşturdukları.

- Bu gerçek nasıl ortaya çıktı?

- Nazi basını ve yayınlarını tarayarak.

Cambridge üniversitesinde S. Ihrig; *Naziler Atatürk'ü örnek rol model aldılar, bunu Nazi basınını yayınlarını tarayarak kanıtladım* diyordu; fakat Yale üniversitesinden bir profesör, yine Nazi yayınlarını tarayarak, Ihrig'in tezini çürüten bir sonuca ulaştı.

Yale Üniversitesi'nde Karşılaştırmalı ve Yabancı Hukuk Profesörü Dr. James Q. Whitman, *"Hitler's American Model"* kitabında, Naziler'in ırk yasasını Amerikan Irk Yasasını örnek alarak çıkardıklarını, Nazi partisi yayınlarından belgelerle kanıtladı.[183] Dolayısıyla S. Ihrig'in *Naziler ırkçıkta Atatürk'ü örnek aldılar* tezi bir de Whitman'ın bu kitabıyla çökmüş bulunuyor.

NAZİLERİN YAHUDİ SOYKIRIMINDA ÖRNEK ALDIKLARI ROL MODELİ AMERİKA VE KIZILDERİLİ KATLİAMI

Stefan Ihrig'in Cambridge onaylı tezine göre, Hitler'in ve Mussolini'nin bütün insanlık dışı eylemlerinin esin kaynağı ve ilk örneği Atatürk ve Türk Kurtuluş Savaşıdır. Atatürk'ün *"Türk Führer"* (s.207) Mussolini'nin *"Milano'nun Ankara'lı Mustafa Kemal'i"* (s.148) Hitler'in *"Alman Kemal Paşa"* (s.127) olarak anıldığından söz eden yazar, kitabının *"Eski Türkiye'den Yeni Türkiye'ye azınlık sorunları"* (s.252) başlıklı bölümünde, Hitler'in 22.08.1939 günü generallerine ***"Bugün Ermenilerin yok edilmesinden sözediyor ki?"*** dediğini (s.254) aktardıktan sonra ekliyor:

> "Nazilerin Ermeni soykırımından etkilendiklerini göstermek için iki alıntıya da ihtiyaç yoktur,.. Çünkü **Naziler**

Türkiye ve Türk Bağımsızlık savaşıyla büyüdükleri kadar, **Ermeni Soykırımıyla da büyüdüler.**" (s.255)

"Nazi ve Üçüncü Reich metinlerinin tanımladığı şekliyle **Atatürk'ün başarısının ön koşulu**, Mikush'un Atatürk biyografisindeki ifadesiyle "**Ermenilerin imhası**" - "zorlayıcı gereklilik" olmuştu." (s.265)

İtalya'da da Türkiye'yi Faşist İtalya'yla ikizleştirme çabaları vardı. Üçüncü Reich'in içinde, Franco'nun İspanya'sına ilişkin bile, Yeni Türkiye'ye ilişkin olanlara benzer anlatısal yapı taşları bulunur. Örneğin 1938 yazında *Freiburger Zeitung*'da bir makale, İspanya İç Savaşı hala devam etmesine rağmen, Francocu topraklarda ulusal bir Aufbau'nun (inşanın) yolda olduğunu vurguladı. Bu, Türk Bağımsızlık Savaşıyla ilgili Üçüncü Reich ve erken Weimar anlatılarına çok benziyordu. (...) ama hiçbirisi Atatürk ve Yeni Türkiye'nin konu edilmesine, övülmesine ve aşın üsluplaştırılmasına nicelik ve nitelik olarak yaklaşamaz. Her neyse, Yeni Türkiye'nin yükselişiyle ilgili Nazi anlatıları, diğer bütün paralellik anlatılarından nitelik olarak çok farklıydı: **Türkiye daha fazlasını başarmıştı, *bu yolu ilk o seçmişti*** ve bu kadar uzun ve bitkin düşürücü yürüyüşten sonra, hala **völkisch yeniden inşa** ve modernleşme yolundaydı. "**Yeni İtalya" Nazi yayınlarında Yeni Türkiye'ye çok benzer ve aynı beğeni dolu terimlerle tasvir** edilmesine rağmen, Yeni Türkiye yine de çok farklı bir vakaydı. (...) Bu **völkisch (etnik, ırkçı) başarı** öyküsünün çok farklı bir bileşeni daha vardı: **Anadolu'nun "etnik temizliği". Yeni devletin azınlıklardan, yabancı olan herşeyden "temizlenmesi"** her zaman bu **völkisch (etnik, ırkçı) başarı** öyküsünün ayrılmaz bir parçası oldu. **Anadolu'da Rum ya da Ermeni kalmadığı için Yeni Türkiye'nin gerçek ve saf bir völkisch (etnik, ırkçı) devlet olduğu** "gerçeği" yüzlerce makalede, metinde ve konuşmada sürekli vurgulandı.

Bu yazarlara göre, Yeni Türkiye'nin "saf ulusal" varoluşu, 1920'lerde ve 1930'larda Anadolu'da olup biten herşey için

can alıcıydı. "Yeni Türkiye" konu başlığıyla, **saf (karışık olmayan, katıksız) völkisch (etnik, ırkçı) devletin** anlamı ve başarısı sürekli gösterildi, ayrıntılandırıldı ve teyit edidi. **Völkisch (etnik, ırkçılık) ilkesinin doğruluğu, "ikinci Türk mucizesi"nin, yıkıcı savaşlardan sonra hızlı ve şaşırtıcı ulusal yeniden inşanın (Aufbau) anlamıyla güçlendirildi.** Bu bağlamda, ulusal yeniden inşa söz konusu olduğunda Yeni Türkiye'nin modernliğine, gücüne sürekli vurgunun da **açık ırksal bir boyutu vardı** -bütün bunlar, **ırksal açıdan saf bir devletin neler başarabildiğinin**, ulus "asalak" unsurlarından kurtulunca ulusal yaşamın ve ulusal bir geleceğin nasıl olacağının kanıtıydı. Üçüncü Reich medyasında ve yayınlarında **Türk rol modelinin** ve Yeni Türkiye'nin çok kapsamlı tartışılması, **Üçüncü Reich'in "etnik temizliğin" ve soykırımın "yararları"nı en azından örtük olarak sürekli göze batırdığı** anlamına gelir. Türk başarısının bu boyutu, örneğin Türkiye'deki yeni bulvarları ve fabrikaları gösteren Hoffmann fotoğraflarının "masumiyet" örtüsünü kaldırır. Ermeniler, görünmeseler de her zaman oradaydılar ve Nazi algısında açıkça vardılar. Bu şekilde bu resimlerin uyumu bozulur: **Onlar soykırım sonrası bir ülkenin resimleriydi.**" (S. Ihrig, a.g.e., s.303, 304)

Cambridge Üniversitesi'nin onadığı ve Harvard Üniversitesi'nin çoğaltıp yaydığı bu doktora tezinde 1915 Ermeni Tehciri "soykırım" olarak nitelendiği gibi, Atatürk'ün, Türk Kurtuluş Savaşı'nın başarısı da yine "soykırım" dedikleri "Ermeni tehciri"ne bağlanmaktadır. Teze göre: Hans Tröbst'ün Eylül-Ekim 1923'te *Heimatland* gazetesinde yayımlanan yazı dizisini okuyarak Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşını ve Türk Devrimlerini kendilerine örnek alan Hitler ve Naziler, bu yazılarda işlenen: ***eğer daha önce Ermeniler, Rumlar, azınlıklar yok edilmemiş olsaydı Türk Kurtuluş Savaşı başarıya ulaşamazdı*** uydurusunu benimsemiş ve bu nedenle kendi başarıları için Türkiye'yi örnek alıp Yahudi soykırımı yapmışlardı. Yine bu teze göre: Birinci Dünya Savaşı sonrasında İtalya'da Mussolini Faşizmi, İspanya'da

Franco diktatörlüğü, Almanya'da Hitler Faşizmi vardı ve ***bu yolu ilk Türkiye seçmişti.*** Bu yolu **ilk** Türkiye seçti, demek; daha önce Avrupa'da diktatörlükler yoktu, Mussolini, Franco ve Hitler, Atatürk'ü örnek aldıkları için faşist diktatörlükler kurdular, demekti...

Bütün bu "doktora tezi" etiketli psikolojik savaş propaganda masallarını uzun uzun çürütmeye gerek kalmadı; çünkü Yale Üniversitesi profesörlerinden Timothy Snyder'in, Nazilerin Yahudi soykırımında Amerika'daki Kızılderili soykırımını örnek aldıklarını kanıtlayan kitabı, dolayısıyla Ihrig'in *"Naziler Yahudi soykırımında Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Türk Devrimi'ni örnek aldılar"* tezini de çökertmiş bulunuyor.

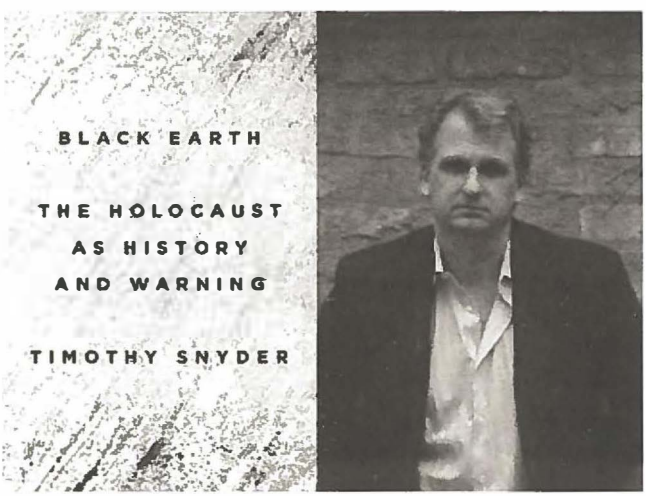

Yale Üniversitesi tarih bölümünde Prof Dr. Timothy Snyder[184] -aynı zamanda ABD Soykırım Müzesi Vicdan Kurulu üyesi- 2015'te yayımlanan *"Black Earth: The Holocaust as History and Warning"* kitabında, Hitler'in *"Kim anımsıyor Kızılderili yerlileri?"* dediğini aktararak, Yahudi soykırımında Hitler'in esin kaynağının, rol modelinin Amerika olduğunu, Nazilerin ABD'yi örnek aldığını gösteriyor.

Gerçekten de Hitler, 18 Ekim 1928 günü Nazi partisi toplantısında yaptığı konuşmada: *"Kuzey Amerika bir zamanlar çok*

farklı bir insana, Kızılderililere aitti. Beyazlar onlardan topraklarını aldı, onları sürdü ve sonunda onlara ateşsuyu verdi. Beyazlar milyonlarca Kızılderiliyi birkaç yüz bine indirdikten sonra, kafesteki az sayıda kalıntıları izlemek istiyor."[185] derken, Nazi Almanyası'nın da aynı yöntemle yayılacağını belirtiyordu.

An gelir, gerçekler bir bir ortaya çıkar; ve Hitler'in insanlığa karşı işlediği suçlarda Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşını örnek aldığı iftirası çöker.

TÜRK DEVRİMİ'NİN 'BAŞKENT'İNDEN CAMBRİDGE VE HARVARD TARİHÇİLERİNE ATATÜRK DERSİ

"Kimi insanları her zaman, bütün insanları da bazen kandırabilirsiniz; ama bütün insanları her zaman kandıramazsınız."

Abraham Lincoln

Atatürk, 1927'de Başkent Ankara'da verdiği Büyük Söylev'inde (Nutuk) yayılmacılığa karşı şöyle diyor:

> Hiç bir sınır tanımayarak, yeryüzünde var olan bütün Türkleri de bir devlet halinde birleştirmek, gerçekleştirilmesin olanaksız bir hedeftir. Bu, yüzyılların ve yüzyıllarca yaşamakta olan insanların çok acı, çok kanlı olaylarla ortaya koyduğu bir gerçekliktir.
>
> Pan islamizm... pan turanizm siyasetinin başarılı olduğuna ve dünyayı uygulama alanı yapabildiğine tarihte tesadüf edilememektedir. (...)

Bizim açıklık ve uygulanabilir gördüğümüz siyasi yol, milli siyasettir. (...) Milli siyaset dediğim zaman kastettiğim anlam ve kavram şudur: Milli sınırımız içinde, her şeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı koruyarak millet ve ülkenin gerçek mutluluk ve işlerine çalışmak... Rasgele uzun emeller ardında mulleti uğraştırıp zarar vermemek.[186]

Atatürk, 1931'de Türkiye'de okullarda ders kitabı olarak okutulan *Vatandaş İçin Medeni Bilgiler* kitabında da *millet, yurt* konularında görüşlerini şöyle dile getiriyor:

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir.

Türk Yurdu: Türk milleti Asyanın garbında (batısında) ve Avrupanın şarkında (doğusunda) olmak üzere kara ve deniz sınırlariyle ayırt edilmiş dünyaca tanınmış büyük bir yurtta yaşar. Onun adına Türkeli, Türk vatanı derler. Türk yurdu daha çok büyüktü. Yakın ve uzak zamanlar düşünülürse Türk'e yurtluk etmemiş bir kıt'a yoktur. Bütün dünyada, Asya, Avrupa, Afrika Türk atalarına yurt olmuştur. Bu hakikatler eski ve hususiyle yeni tarih vesikaları ile malumdur. **Fakat bugünkü Türk milleti, varlığı için bugünkü yurdundan memnundur.** Çünkü; derin ve şanlı geçmişin; büyük, kudretli atalarının mukaddes miraslarını bu yurtta da muhafaza edebileceğinden, o mirasları, şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla zenginleştirebileceğinden emindir.

Vatanımız, Türk milletinin eski ve yüksek tarihi ve topraklarının derinliklerinde mevcudiyetlerini muhafaza eden eserleri ile yaşadığı bugünkü siyasi sınırlarımız içindeki yurttur. Vatan hiç bir kayıt ve şart altında ayrılık kabul etmez bir kütledir.

Türk milletinin her kişisi, bir takım farklarla ve fakat umumi surette birbirine benzer. Bazı yapılış farklarını ise tabii bulmak lazımdır. Çünkü, **Mezopotamya, Mısır,**

Rusya, Kafkasya, Anadolu, dünkü ve bugünkü Yunanistan, Girit, Romalılardan evvel Orta İtalya, velhasıl Akdeniz sahillerine kadar yayılmış ve yerleşmiş ve bu başka başka iklimlerin tesiri altında, başka başka cinslerle binlerce sene yaşamış, kaynaşmış bu kadar eski ve bu kadar büyük insan cemiyetinin bugünkü çocuklarının tamamı tamamına birbirlerine benzemeleri mümkün müdür? (Atatürk, Nutuk, c.2, s.3)

Atatürk dönemi 1924 Anayasası'nda:

Madde 88 - **Türkiye ahalisine din ve ırk farkı olmaksızın vatandaşlık itibariyle (Türk) ıtlak olunur.**

Yukarıda aktardığımız yazılı belgelerden anlaşılacağı üzere, Atatürk, başka soylarla karışmamış saf ve katıksız ırk anlayışını gerçeğe aykırı bulmaktadır. Türk ulusunun, Türkiye sınırları dışında yayılmacı amaçlar gütmediğini, pan Turanizm gibi bir amacı olamayacağını vurgulamaktadır. Türk ırkiteminin ırk anlamına gelmediğini, çeşitli dinlerden çeşitli ırklardan Türkiye halkına, yurttaşlık anlamında Türk adı verildiğini belirtmiştir.

Bütün bunları, kitabımızın ikinci bölümünde tam metnini sunduğumuz Nazi Partisi programının 1., 3., 4., 5. maddeleriyle karşılaştıralım:

1) Tüm Almanların, ulusların kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde, bir *Büyük Almanya*'da bir araya gelmelerini istiyoruz.

3) Ulusun geçimi ve fazla nüfusun yerleştirilmesi için toprak ve koloni talep ediyoruz.

4) Yalnızca Alman ırkından olanlar yurttaş olabilir. Mezhebi ne olursa olsun, Alman kanı taşıyan herkes Alman yurttaşıdır. Bu nedenle, Yahudiler Alman ırkından sayılamazlar.

5) Yurttaş olmayanlar (Alman kanı taşımayanlar) Almanya'da ancak konuk olarak bulunabilirler ve yabancılar yasasına tabi olmalıdırlar.

Görüleceği üzere, 24 Şubat 1920'de yayınlanan ve 1945'e dek değiştirilmeksizin uygulanarak soykırımın, etnik temizliğin, ırk ayrımcılığının, yabancı düşmanlığının, emperyalist yayılmacı savaşın düşünsel temelini oluşturan Nazi partisi programı ile Atatürk'ün görüşleri taban tabana zıttır.

Hitler ve Nazi partisi ileri gelenlerinin Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Türk Devrimini örnek, rol model alarak ırk ayrımcılığı güttükleri, soykırımlar, etnik temizlikler yaptıkları tezi, tümüyle gerçeğe aykırıdır. Eğer Hitler ve Nazi partisi Atatürk'ün yukarıda aktardığımız görüşlerini gerçekten kendilerine örnek almış olsalardı, milyonlarca insanın yokolmasına neden olan insanlık suçlarının hiç birini işlemez ve dünya durdukça lanetle anılmazlardı.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ATATÜRK TÜRKİYESİ NAZİZMİN ETNİK TEMİZLİĞİNDEN KAÇAN BİLİM İNSANLARI VE YAHUDİLER İÇİN GÜVENLİ SIĞINAK

SCURLA RAPORU

Stefan Ihrig Atatürk Türkiyesi'nin azınlıklara, gayrimüslimlere *etnik temizlik* uyguladığını, Hitler ve Nazi partisinin de Atatürk Türkiyesi'ni rol model örnek alarak Almanya'daki ve Alman ordularını işgal ettiği ülkelerdeki Yahudileri soykırıma uğrattığını ileri sürüyor. Ihrig'in tezine aykırı düştüğü için yok saydığı gerçeklerden biri de; Nazilerce Almanya'dan kovulan, sürülen Yahudilerin, canlarını kurtarmak için Türkiye'ye yöneldikleri ve Türkiye'de özgürce yaşadıklarıdır.

Amerikalı biliminsanı ve tarihçi Arnold Reisman "Nazizmden Kaçanlar ve Atatürk'ün Vizyonu" (Turkey's Modernization: Refugees from Nazism and Atatürk's Vision) kitabında olanları şöyle özetliyor:

> **Machtergreifung! Nazilerin Almanya'yı Ele Geçirmesi**
>
> Yıl 1933'tü. Takvimler 30 Ocak'ı gösteriyordu. Hitler iktidara geldi. Birkaç hafta sonra *Gesetz zur Wiederherstellung des Berufsbeamtentums* yani *Kamu Hizmetleri Yasası'nın Yeniden Tesisi* kanunu kabul edildi. Ve son! Dünyanın en olağanüstü üretken bilim, teknoloji ve kültür pınarlarından biri kurutulmuştu. Tüm bunlar Avrupa'nın Almanca konuşulan kesiminde oldu. Bir bütün olarak, Avrupa hiçbir zaman Almanya'nın tahribatından kurtulup belini doğrultamadı. Yeni kamu hizmetleri kuralları, Yahudi soyundan

gelen profesörler ile siyasal olarak kuşkulu görülen diğerlerinin Alman üniversiteleri ve kurumlarındaki tüm görevlerinden hızla tasfiye edilmesi amacını taşıyordu. 12 Mart 1938 tarihli Anschluss'un yani Almanya'nın Avusturya'yı ilhakının ardından, Avusturya da Almanya'nın izinden gitti, ama aslında duvarlardaki yazılar bundan çok önce yazılmaya başlamıştı. Aynı şekilde, Çekoslovakya'nın Südetler bölgesinde 29 Eylül 1938'den sonra görüşmeler "Münih Antlaşması" ile, Adolf Hitler, Britanya Başbakanı Neville Chamberlain, Fransa Başbakanı Edouard Daladier ve İtalya diktatörü Benito Mussolini arasında bir "zihinler buluşması" ile sona erdi. Antlaşmanın sonsözünde saklı olansa, Raus! sözcüğüydü: Yahudilere ve yeni Düzen'e inanmayanlara Almanca konuşan Avrupa'dan defolmaları söyleniyordu.[187]

İşte bu Nazi ırk ayırımcılığıyla karşı karşıya kalan Yahudi bilim insanları, Türkiye'ye yöneldiler. Einstein, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına gönderdiği 17 Eylül 1933 günlü mektubunda şöyle diyordu:

Ben, sadık hizmetkârınız ***Prof. Albert Einstein****.*

Ekselansları, Almanya'dan 40 profesörle doktorun bilimsel ve tıbbi çalışmalarına Türkiye'de devam etmelerine izin vermeniz için başvuruda bulunmayı ekselanslarından rica ediyorum.

Sözü edilen kişiler, Almanya'da şu anda yürürlükte olan yasalar nedeniyle mesleklerini icra edememektedirler. Çoğu geniş deneyim, bilgi ve bilimsel yetkinlik sahibi bulunan bu kişiler, yeni bir ülkede yaşadıkları durumda son kertede yararlı olacaklarını kanıtlayabilirler. Ekselanslarından ülkenizde yerleşmeleri ve çalışmalarını sürdürmeleri için izin vermeniz konusunda başvuruda bulunduğumuz deneyimli uzman ve seçkin akademisyen olan bu 40 kişi, birliğimize yapılan çok sayıda başvuru arasından seçilmişlerdir.

Bu bilim adamları, hükümetinizin buyrultuları doğrultusunda kurumlarınızın herhangi birinde hiçbir karşılık beklemeden çalışmayı istemektedirler. Bu başvuruya destek vermek amacıyla,

hükümetinizin başvuruları kabul etmesi durumunda yalnızca yüksek düzeyde bir insancıl etkinlikte bulunmuş olmakla kalmayacağı, bunun ülkenize de ayrıca kazanç getireceği umudumu dile getirme cüretini buluyorum. Ekselanslarının sadık hizmetkarı olmaktan onur duyan,

Prof. Albert Einstein

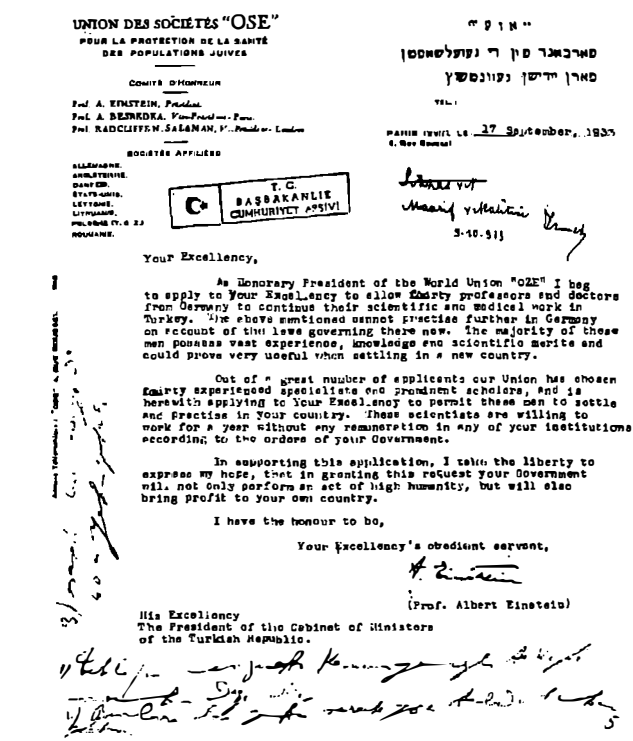

UNION DES SOCIÉTÉS "OSE"
POUR LA PROTECTION DE LA SANTÉ
DES POPULATIONS JUIVES

COMITÉ D'HONNEUR

Prof. A. EINSTEIN, *Président.*
Prof. A. BEZREDKA, *Vice-Président — Paris.*
Prof. RADCLIFFE N. SALAMAN, *Vice-Président — London.*

SOCIÉTÉS AFFILIÉES

ALLEMAGNE.
ANGLETERRE.
DANTZIG.
ETATS-UNIS.
LETTONIE.
LITHUANIE.
POLOGNE (v. c. 23)
ROUMANIE.

"אזה"
פארבאנד פון רי נעזעלשאפטן
פאר ייִדישן נעזונדהייט

TELEX

PARIS (VIIIe) LE 27 September, 1933
6, Rue Caumartin

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

5-10-933

Your Excellency,

As Honorary President of the World Union "OZE" I beg to apply to Your Excellency to allow thirty professors and doctors from Germany to continue their scientific and medical work in Turkey. The above mentioned cannot practise further in Germany on account of the laws governing there now. The majority of these men possess vast experience, knowledge and scientific merits and could prove very useful when settling in a new country.

Out of a great number of applicants our Union has chosen thirty experienced specialists and prominent scholars, and is herewith applying to Your Excellency to permit these men to settle and practise in your country. These scientists are willing to work for a year without any remuneration in any of your institutions, according to the orders of your Government.

In supporting this application, I take the liberty to express my hope, that in granting this request your Government will not only perform an act of high humanity, but will also bring profit to your own country.

I have the honour to be,

Your Excellency's obedient servant,

(Prof. Albert Einstein)

His Excellency
The President of the Cabinet of Ministers
of the Turkish Republic.

Albert Einstein'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne başvuru mektubu. 17.09.1933

Nazilerin etnik temizliğinden kaçan Yahudi biliminsanları, etnik temizlik düşüncesinden uzak Atatürk Türkiye'sinde çok iyi karşılandılar. Arnold Reisman, kitabında bunu şöyle anlatır:

Türk Konukseverliği [188]

Türklerin -özellikle mazlumlara karşı- geleneksel konukseverliği Avrupa merkezli Batı'da pek iyi bilinmez. Türk topraklarına sığınan ilk grup, Hıristiyan Avrupa'da zulme uğrayan Yahudilerdi. Osmanlı Türkiyesi'ne ilk kayıtlı göçler 1376'da Macaristan ve 1394'te VI. Charles tarafından sürüldükten sonra Fransa'dan gerçekleşmişti. Daha sonra, Fatih Sultan Mehmed'in Konstantinopolis'i fethinin ve oradaki Yahudilerin Türk hakimiyeti altında yaşamaya başlamasının ardından, Haham İshak Zarfati Avrupa'daki dindaşlarını, sultanların hükümranlığında yaşamaya başlayarak Hıristiyan zulmünden kaçmaya çağırdığı mektuplar yazdı. En kalabalık grup 1492'de geldi. Bunlar, yüzlerce yıldır Müslüman hakimiyeti altında İspanya'da yaşayan, fakat İspanyol Engizisyonu'nun bir parçası olarak Kral Ferdinand tarafından sürülen Yahudilerdi. 1917 Rus Devrimi yeni bir mülteci selini Türkiye'ye yönlendirdi. Ve Türkiye, hala savaşta olmasına karşın, önceden düşmanları olan ülkelerden gelen bu mültecileri kabul etti. 1929'da, Stalin'le arası açılan Rus devrimci Lev Troçki'ye suikaste uğrayacağı Meksika'ya gitmeden önce sığınma hakkı ve İstanbul'da, Büyükada'da ikamet etme izni verildi.

Özetle, Türkiye'nin eğitim reformları Nazi zulmüne uğrayan intelligentsiyaya yaptığı davetten büyük yarar gördü. Ülkenin üniversitelerinin gelişimi aynı şekilde, Atatürk'ün Türk toplumunu modernleştirme ve Batılılaştırma vizyonuna değer kattı. Sonuçlar şaşırtıcıydı ve bugün bile hissedilir niteliktedir. Başlangıçta hedeflenmemiş bir sonuç olmasına karşın, bu kadar büyük entellektüel sermayenin mevcut ve gelecek kuşaklar için korunması, genel anlamda dünya için paha biçilmez bir armağan oldu.

Bununla karşılaştırıldığında, **ABD ve Avrupa özgürlüğünü destekleme ve hayatları kurtarma görevleri veya vaatlerinde başarısız oldu.** "ABD'nin göçmen kota sistemine serbestlik getirmeye yönelik tüm girişimler, savaşın ve Holokost döneminin yol açtığı acil durumlar sırasında bile başarısız oldu. ABD hükümeti ve kamuoyu Holokost döneminde Yahudilerin uğradığı felaketin ciddiyetini anlasaydı ve bu anlayışa uygun davransaydı, birçok kişi [Alman ve Avusturyalı akademisyen] kurtarılabilirdi."

Aşağıda, İstanbul'daki Amerikan Büyükelçisi Robert Skinner'ın, 1945'te Nobel Barış Ödülü'nü kazanan Amerikan Dışişleri Bakanı Cordell Hull'a gönderdiği 10 Kasım 1933 tarihli son derece önemli mektubun metni yer alıyor:

Efendim,

Hitler rejimi altındaki Almanya'dan sürülmenin geniş kapsamlı etkisi henüz fiilen ölçülemez olmakla birlikte, birkaç yüzyıl önce Huguenotların Fransa'dan sürülmesinin boyutlarına ulaşabilir ve her halükarda, bundan Batı ölçüsünde bir entellektüel gelişim sağlamaya çalışan Türkiye gibi ülkelerin avantajlı çıkması olası. Benim aldığım istihbarata göre, yeni istihdam edilmiş 35 profesör İstanbul Üniversitesi'ne alınmış ve bunlardan 30'unun geldiği, bir Avusturyalı ve bir İsviçreli istisna dışında, tümünün son dönemdeki siyasi karışıklıklar nedeniyle Almanya'dan ya sürgün edilmiş ya da kendisi ayrılmış Alman Yahudileri olduğu anlaşılmıştır. Bu profesörlerin tümü buradaki üniversite reform hareketinin başında bulunan Profesör Malche'ye, siyasal ve ırksal nedenlerle ülkelerini terk etmeye zorlanan Alman entelektüellerine iş olanakları bulmaya çalışan Zürich merkezli bir örgütün sekreteri olan Profesör Schwartz adlı biri tarafından tavsiye edilmiş. Profesör Schwartz'ın kendisi de şimdi İstanbul Üniversitesi'nce istihdam edilen profesörler arasında yer alıyor.

Ankara'da geçenlerde iki Alman Yahudisi işe alındı; biri Ziraat Vekaleti'nde istihdam edilen, şimdi geçen ulusal bayram sırasında açılan Ziraat enstitülerinden birinde ders veren bir kimya profeserü. Biri, Maarif Vekaleti'ne bağlı Müzeler

Umum Müdürlüğünce istihdam edilen birfotoğrafçı.

Bundan başka, Ankara' da yeni açılan hastanede Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti'yle çalışmaya başlayan, sözleşmelerine göre hastanedeki görevleri bu yıl sonunda başlayacak dört Alman tıp doktoru var.

Saygılarımla,

Robert P. Skinner

Amerikan Büyükelçisi

Bu mektup durumu, başka söze gerek bırakmayacak kadar açık seçik anlatıyor. Ancak, bu mektubu aynı gün şu not eklenmiş bir liste izleyecekti: *"Almanya'daki Yahudilerin yaşadıkları zorluklar ve Alman Yahudi profesörlerinin bu ülkedeki sözleşmelerine gelince, bu bakımdan ilginç olabilecek bir listeyi, İstanbul Üniversitesi'ne atanan, bizzat isimlerinin yeterince işaret ettiği gibi, tümünün Yahudi ırkından olduğunu tahmin ettiğim profesörlerin bir listesini ekliyorum."*

Almanca konuşan Avrupa'nın Aydınlanma Çağı savaşın karanlığına yenik düştü. Dünya insancıl ideallerini yitirmenin acısını çekiyordu ve barbarlıkta eşi görülmemiş bir karanlık çağ başladı. Geri döndürülmesi mümkün olmayan muazzam kültürel ve bilimsel başarıları doğuran Alman-Yahudi ortak yaşamı, adamakıllı ve onarılmaz bir şekilde sona erdi.

Tüm uygar dünyanın çağımızda yaşanan bu barbarlığa gösterdiği pasif tepkiyi anlayamıyorum. Hitler'in savaşı amaçladığını dünya görmüyor mu?

-Albert Einstein, 1 Ekim 1933; Bunfe Welt (Viyana) için yapılan bir röportajdan bir gazeteci tarafından yapılan alıntı, Einstein Lived Here, 194.

EMBASSY OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

No. 26 Istanbul, November 10, 1933.

Subject: Expulsion of the Jews from Germany.

DEPARTMENT OF STATE
DEC 5 1933
WESTERN EUROPEAN AFFAIRS

DEPARTMENT OF STATE
DEC 1 - 1933
DIVISION OF NEAR EASTERN AFFAIRS

867.4016 JEWS/5

DEC 6 - 1933

867.4016 - Jews

The Honorable

The Secretary of State,

Washington, D.C.

Sir:

The far reaching effect of the expulsion of Jews from Germany under the Hitler regime cannot be actually measured as yet, but it may take on the importance of the expulsion of the Huguenots from France several centuries ago, and at all events, is likely to turn out advantageously for countries like Turkey which are endeavoring to make intellectual progress along Western lines. According to my information, 35 newly employed foreign professors have been taken into the University

İstanbul'daki Amerikan Büyükelçisinin 10 Kasım 1933'te ABD Dışişleri Bakanına gönderdiği mektup..[189]

Türkiye Cumhuriyeti, Nazi saldırganlığından kurtardığı Yahudi biliminsanlarıyla sözleşmeler imzalayarak onları, üniversitede kendi uzmanlık alanlarında görevlendiriyordu.

Atatürk Türkiye'sinin Nazi Toplama Kampından Kurtardığı Biliminsanı: Kantorowicz

Sözleşme yapılanlar listesinde adı bulunan Yahudi profesörlerden birinin Nazilerce toplama kampında tutulduğu ortaya çıktı. Reisman Atatürk Türkiyesi'nin Nazilerce toplama kampında tutulan profesör Kantorowicz'i nasıl kurtardığını şöyle anlatıyor:

> Kantorowicz kendi canını kıl payı kurtarmıştı. Yani, Rockefeller Vakfı Avrupa Bürosu'ndan Profesör Lauder W. Jones'a Zürich'ten gelen KİŞİYE ÖZEL damgalı ve 6 Ekim 1933 tarihli bir mektupta, Profesör Philipp Schwartz Notgemeinschaft adına şunları yazıyordu:
>
> *Tamamen kişisel bu mektupta size bir diğer hassas konudan söz etmeme izin veriniz.*
>
> *Diş hekimliği profesörlüğüne atanan ve sözleşmesi Türk Hükümeti tarafından imzalanmış olan meslektaşım Kantorowicz bir toplama kampında tutulmaktadır. Türk hükümetinin, elinden gelebilirse, bu değerli meslektaşı serbest bıraktırma çabamızda bize yardım edeceğini umuyorum. Sizin de Bay Kantorowicz adına çaba göstermeniz ve Almanya'daki yetkililere dostane bir tavırla Bay Kantorowicz'i serbest bırakmalarını söylemeniz mümkün olabilir mi? Bu düşünce, kuşkusuz, sadece bir öneri. Bu türden bir tavassutta bulunmanızın sizin açınızdan mümkün olup olmadığını bilemiyorum.*
>
> Çocuk diş hekimliği alanında yenilikçi bir diş hekimi olan Kantorowicz 1880'de doğdu. Diş hekimliği diplomasını 1900'de, tıp diplomasını da 1906'da aldı. Bonn'daki Diş Hekimliği Enstitüsü'nün müdürü olarak on beş yıl çalıştı. Çocuk diş hekimliğine özel ilgisi olan olağanüstü bir liderdi. Almanya'da çocuklara yönelik önleyici diş hekimliği programları ve seyyar klinikler geliştirdi. "Diş hekim-

liğinin sağladığı yararlardan nüfusun en yoksul kesimlerinin bile yararlanabilmesi için gösterdiği çabalar" Nazi öncesi Avrupa'da diş hekimleri tarafından büyük saygı gördü. 1933'te, Naziler Kantorowicz'i "Koruyucu Gözetim" altına aldılar ve onu dört ay boyunca Bonn'daki hapishanede tuttular. Kantorowicz dört aylığına Gestapo, SA (Fırtına Birlikleri) ve SS'in (Muhafız Birliği, Schutzstaffel) emrindeki Boergermoor toplama kampında tutulduktan sonra, tanınmış sosyalistler, Yahudiler ve entelektüellerin gönderildiği Lichtenburg toplama kampına nakledildi. İstanbul'dan UCLA'ya geçmiş olan filozof Hans Reichenbach ile Duke Üniversitesi'nden kuramsal kimyacı Fritz London'ın imzasını taşıyan bir mektuba göre, Kantorowicz İskandinav ülkelerinin önde gelen yetkililerinden gelen baskı yüzünden serbest bırakıldı ve ardından Türkiye'ye geldi. Ancak, Profesör Reichenbach'a bütün saygımıza karşın, *Alfred Kantorowicz Türk hükümeti tarafından zaten istendiğine -ve bir sözleşme imzalandığına- göre, Kantorowicz'in Lichtenburg'dan serbest bırakılarak sağ salim İstanbul'a gelmesinde Türk bağlantısının daha önemli bir rol oynadığını düşünmek daha mantıklı olur.*[190]

Atatürk Türkiye'sinin Nazilerin uyguladığı etnik temizlikten kurtardığı Yahudi biliminsanlarının adları ve uzmanlık alanları Arnold Reisman'ın anılan kitabında bir liste olarak yayımlanmıştır:

ADLER, Kurt (Patoloji)

ALSLEBEN Ernst Magnos (Dahiliye)

ALTHAUSEN, Irmgard (Cerrahi Hemşiresi)

ANHEGGER, Robert Friedrich Moritz (Türkoloji)

ANSTOCK, Heins (Romanoloji)

ARNDT, Fritz (Kimya)

AUERBACH, Erich (Kimya)

BAADE, Fritz (Ticari Danışman)

BARTHOLD, Vasiliy Vladimiroviç (Orta Asya Türk Tarihi)

BEAN, George Ewart

BELLING, Rudolph (Güzel Sanatlar)

BERGSTRASSER, Gotthelf

BERNHARD, Kurt (Mühendislik)

BODENDORF (Kimya ve Eczacılık)

BODENHEIMER, Frederick Siman (Tarımsal Entomoloji)

BODLAENDER, Hans (Mühendislik)

BOGATSCH, Ernst (Mühendislik)

BONATZ, Paul (Mimarlık)

BOSCH, Clemens Emile (Nümizmatik)

BOSSERT, Helmuth Theodor (Arkeoloji)

BRAUN, Hugo (Bakteriyoloji, Mikrobiyoloji ve Epidemiyoloji)

BRAUNER, Leo (Botanik)

BREMER, Hans (Mikrobiyoloji)

BREUSCH, Friedrich (Patoloji, Kimya)

BUCK, Eva (Filoloji)

BUEDING, Ernest (Farmakoloji ve Patobiyoloji)

BURKHART, Rosemarie (Filoloji)

CASPARI, Ernst (Biyoloji, Genetik)

CHAPUT, (Jeoloji ve Ulusal Coğrafya)

DEMBER, Alexis (Fizik)

DEMBER, Harry (Fizik)

DESSAUER, Friedrich (Fizik ve Radyoloji)

DIECKMANN, Herbert (Romanoloji)

DIECKMANN, Lieselotte (Yunan ve Alman Edebiyatı)

DOBRETSBERGER, Joseph (İktisat)

DOPPLER, Franz (Mühendislik)

DUDA, Her bert Walter

DUMEZIL, Georges

EBERHARD, Wolfram (Sinoloji)

EBERT, Cari (Tiyatro)

ECKSTEIN, Albert (Pediatri, Zührevi Hastalıklar)

ECKSTEIN-SCHLOSSMAN, Erna (Tıp)

EICHOLTZER, Herbert (Mimari)

ELSAESSER, Martin (Mimari)

ENGELBERG, Ernst (Tarih)

FOUCHE, Marcel (Genel Fizik)

FRAENKEL, Lilly (Cerrahi)

FRANK, Alfred Erich (Dahiliye)

FRIEDLANDER, Julius (Kimya)

FREUNDLICH, Erwin Findlay (Astronomi)

FRICHE, Gerhard

FUCHS, Georg (Radyoloji)

FUCHS, Rudolf (Mühendislik)

FUCHS, Traugott (Roman Filolojisi)

GABRIEL, Albert

GASSNER, Gustav (Botanik, ahşap bilimi)

GEIRINGER, Hilda (von Mises) (Uygulamalı Matematik)

GERNGROSS, Otto (Kimya)

GIESE, Wilhelm Friedrich Cari

GLEISBERG, Wolfgang (Astronomi)

GOTISCHALK, Walter (Kütüphanecilik)

GRANDT, (Jeoloji ve Ulusal Coğrafya)

GROSS, Phillip (Kimyasal Teknoloji)

GUTERBROCK, Hans (Arkeoloji, Filoloji, Tarih ve Hititoloji)

GUTMANN, Walter (Müzik Direktörlüğü)

GUZWILLER (Medeni Hukuk)

HATSCHEK, Gustav (Tıp)

HAUROWITZ, Felix (Biyokimya)

HECKMANN, Karl (Radyoloji)

HEILBRONN, Hans (Botanik ve Farmakoloji)

HEILBRUNNER, Alfred (Botanik)

HELLMANN, Kari (Otorinolarengoloji)

HERSCH, Paul (Kimya)

HERZOG, Reginald Oliver [Porges] (Endüstriel Kimya)

HEYD, Kurt (Gazetecilik)

HIRSCH, Ernst Edward (Ticaret Hukuku)

HIRSCH, Julius (Hıfzısıhha)

HINDEMITH, Paul (Kompozitör)

HOFFMANN, Susanne (Oftalmoloji)

HOLZMEISTER, Clemens (Mimari)

HONIG, Richard (Anayasa ve Anayasa Tarihi)

HOROWITZ, W. (Radyoloji)

IGERSHEIMER, Joseph (Oftalmoloji ve Zührevi Hastalıklar)

ISAAC, Alfred (İktisat)

KANTOROWICZ, Alfred (Diş Hekimliği)

KESSLER, Gerhard (İktisat, Sosyoloji ve Hukuk)

KLEINSORGE, Hubert (Jeoloji)

KOSSWIG, Curt (Deniz Biyolojisi ve Kanseroloji)

KRAEPELIN. Hans (Kimya)

KRAINER, Leo (Müzikoloji)

KRANZ, Walter (Klasik Filoloji)

KRAUS, Fritz (Asuroloji)

KLARE, Krause (Tıbbi çizim)

LADEWIG, Peter (Patoloji)

LANSBERGER, Benno (Asuroloji)

LAQUEUR, August (Fizik Tedavi)

LAQUEUR, Kurt (Muhasebe ve Diller)

LAQUEUR, Werner (Patoloji)

LEUCHTENBERGER, Rudolf (Dahiliye)

LEVY, Leopold (Görsel Sanatlar)

LIEPMANN, Wilhelm (Kadın Hastalıkları ve Doğum)

LINDENBAUM, Grete (Hemşirelik ve Radyoloji)

LION, Kurt (Mühendislik)

LIPSCHITZ, Werner (Biyokimya ve Farmakoloji)

LISSNER, Helmuth (Biyoloji)

LISIER, Sura (Biyokimya)

LÖWE, Lotte (Kimya)

LÖWENTHAL, Kari (Histoloji ve Embriyoloji)

MARCHAND, Hans (İngiliz Dili ve Edebiyatı)

MARCHIONINI, Alfred (Dermatoloji ve Zührevi Hastalıklar)

MELCHIOR, Eduard (Cerrahi)

MENDELSSOHN, Thomas (Fizik)

MEYER, Max (KBB)

NEUMARK, Fritz (İktisat ve Hukuk)

NEVILLE, Andre (Zooloji)

NISSEN, Rudolf (Cerrahi)

OBENDORFER, Siegfried (Genel Fizyoloji)

OELSNER, Gustaf (Mimari)

OSTROROG, (Kont) Lfon Valerien

OTIENSTEIN, Berta (Dermatoloji)

PETERFI, Tibor (Biyoloji)

PETERS, Wilhelm (Eczacılık)

PFANNENSTIEL, Max (Jeoloji ve Kütüphanecilik)

POLLACZEK-GEIRINGER, Hilda (Uygulamalı Matematik)

PRAGER, William (Uygulamalı Matematik)

PRAETORIUS, Ernst (Orkestra Şefliği)

PULEWKA, Paul (Farmakoloji ve Toksikoloji)

REICHENBACH, Hans (Felsefe)

REIMANN, Friedrich (Dahiliye)

REININGER, Margarethe (Radyoloji Hemşireliği)

REININGER, Walter (Radyoloji Teknisyenliği)

REUTER, Ernst (İktisat)

RITTER, Hellmut (Şarkiyat)

RICCI, Umberto (İktisat)

ROHDE, Georg (Klasik Filoloji)

ROSENBAUM, Harry (Fizyoloji)

ROSENBERG, Hans (Astronomi)

ROYDS, Thomas (Astronomi)

RÖPKE, Wilhelm (İktisat Coğrafya Milli İktisat İktisadi Eğilimler Tarihi ve Hukuk)

RUBEN, Walter (Hindistan Uzmanı)

RÜSTOW, Alexander (İktisat, İktisat Tarihi ve Hukuk)

SALOMON, Hans (Radyoloji)

SALOMON-CALVI, Peter (Jeoloji)

SCHLENK, Wilhelm (Genel Kimya)

SCHNEE, Ludwig (Botanik)

SCHNEIDER, Ernst (Botanik)

SCHOCKEN, Wolfgang (Kemancı)

SCHÖNFELD, Friedrich (Flütçü)

SCHÜCKING, Alfred (Makine Mühendisliği)

SCHÜTTE, Ludwig (Mühendislik)

SCHÜTTE-LIHOTZKY, Margarete (Mimari)

SCHWARZ, Andreas B. (Roma Hukuku)

SCHWARTZ, Philipp (Patoloji, Anatomi)

SGALITZER, Max (Radyoloji)

SOLOMON-CALVI, Wilhelm (Jeoloji)

SPITZER, Leo (Roman Filolojisi)

STEINITZ, Kurt (Kimya)

STEPHAN, Walter (Bitki Bilim)

STRUPP, Karl (Uluslararası Hukuk)

SÜSSHEIM, Kari (Şarkiyat)

TAUT, Bruno (Mimari)

TIEDCKE, Sonja (Özel Öğretmenlik)

TIETZE, Andreas (Türkoloji)

UHLMANN, Erich (Radyoloji)

YON ASTER, Ernst (Felsefe)

YON BÜLOW, Ester (Histoloji)

YON FRANCKENSTEIN, Heinrich Freiherr (Agronomi)

YON HİPPEL, Arthur R. (Fizik)

YON MISES, Richard (Uygulamalı Matematik)

WAGNER, Martin (Mimari)

WEBER (Astronomi)

WEINBERG, Toni (Mikrobiyoloji)

WEINER, Karl (Dil Öğretmeni)

WEISS, Richard (Fiziksel Kimya)

WEISGLASS, Carl (Radyoloji Teknisyenliği)

WILBRANDT, Hans (Zirai İktisat)

WILLMANNS, Ruth (Psikiyatri)

WINKLER, Adolf (Kemancı)

WINTER, Egon (Jinekoloji)

WINTERSTEIN, Hans (Deneysel Fizyoloji)

WOLF, Else (Hemşirelik ve Dahiliye Hastalıkları)

WOLODKEWITSCH, Nikolaus (Radyoloji Mühendisliği)

WOLTERECK, Richard (Biyoloji)

WUNSCH, Walter (Obuacı)

ZIELKE, Barbara (Arkeoloji)

ZIMMER, Ernst (Jeoloji)

ZIMMER, Karl-Ernst (Dilbilim)

ZUCKMAYER, Eduard (Müzik)

Bu profesörler, Atatürk'ün üniversite reformunda etkin bir işlev görmüş, yetiştirdikleri Türk biliminsanları, ülkemizin çağcıl bilim ve teknikle donanarak kalkınmasında çok büyük görevler üstlenmişlerdi.

Arnold Reisman, kitabında, Nazi zulmünden kaçıp Türkiye'de esenlik ve güven içinde çalışarak özgürce yaşayan Yahudi biliminsanlarının Türkiye'yle ilgili anılarından da kesitler sunuyor. Bunlar arasında tıp bilimine önemli katkılarda bulunan Prof. Dr. Eckstein da var.

İhsan Doğramacı ve Ecksteinlar [191]

Anadolu'da 1938'deki yolculukları esnasında, Eckstein ile Manisa'daki genç bir doktor arasındaki tesadüfi tanışmanın, yalnız genç doktorun bireysel kariyeri için değil, aynı zamanda Türkiye'de pediatrinin geleceği açısından da muazzam sonuçları olacaktı.

1947'de ABD'den Türkiye'ye döndükten sonra, İhsan Doğramacı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girdi. 1953'te, daha sonra Hacettepe Çocuk Hastanesi, sonunda da Hacettepe Üniversitesi'ne dönüşecek olan Hacettepe Çocuk Enstitüsü'nü kurdu. Yeni kurulan Hacettepe fakültesi tarafından, Erzurum, Kayseri, Samsun ve Trabzon da dahil, Anadolu'nun her yanına birçok pediatri kliniği açıldı.

İhsan Doğramacı aynı zamanda Bilkent Üniversitesi'nin de kurucusudur.

Prof. İhsan Doğramacı'nın 1998'de Dr. Akar'a aktardığı sözlü tarih tanıklığı

At arabası vilayet konağının önünde durdu. Prof. Eckstein, karısı ve Dr. Selahattin Tekand, konağın merdivenlerinden ana kapıya çıktılar. Yüzlerinden bütün günün yorgunluğu okunuyordu. Kapıda uzun boylu bir adamın kendilerine yaklaştığını gördüler. Durdular.

Genç adam alçak sesle ve yumuşak bir tonda kendini tanıttı:

"Ben İhsan Doğramacı; değerli valimiz Dr. Lütfi Kırdar'ın yeğeniyim. Manisa'ya hoş geldiniz."

Genç doktorun peşinden yemek salonuna geçtiler. Dr. Lütfi Kırdar onları kapıda karşıladı. Yemek sırasında, uzun uzadıya Türk mutfağının zenginliği, Türk yemeklerine alışmak ve zeytinyağlı yemek çeşitleri hakkında konuştular. Kahvelerini içerken, **Dr. Eckstein** genç doktor **İhsan Doğramacı**'ya sordu:

"Nereden mezun oldunuz?"

"İstanbul Üniversitesi."

"Yeni mezunsunuz herhalde."

"Evet."

"İhtisas yapmayı düşünüyor musunuz?"

"Pek düşünmüyorum. Bir kasabaya yerleşip pratisyen hekimlik yapmayı planlıyorum."

"Dilerseniz yarın bizimle birlikte köylere gelin. Araştırmalarımızda yardımcı olursanız sevinirim. Belki pediatr olmak ilginizi çekebilir. Türkiye'nin sizin gibi genç ve dinamik pediatrlara ihtiyacı var. Doğan her üç bebekten biri, henüz bir yaşına gelmeden ölüyor. Bazı basit önlemlerle bu ölümleri azaltmak mümkün. Gelgelelim, bu önlemleri tüm Anadolu'ya yaymak için eğitimli insanlara ihtiyacımız var."

İkinci bir sözlü tarih tanıklığını, **Dr. Selahattin Tekand** 1998'de Dr. Akar'la yaptığı söyleşide aktarır:

[Odadakiler] ansızın Ecktein'ın ilk kez birinci çoğul şahıs zamirini kullanarak, "biz" dediğini fark ettiler. Herkes afalladı. Üç yıldır çocuk sağlığı üzerine Anadolu' da çalışmakta olan Eckstein, Türkiye'nin sağlık politikasını ve Türkiye Cumhuriyeti'nin idealizmini kendisininmiş gibi benimsemişti. Aniden, [Dr.] **Erna Eckstein** bu genç adama [**İhsan Doğramacı**] kanının kaynadığını hissetti. Bu sohbet sırasında, kocasının da bu genç doktordan hoşlandı-

ğını hissetti. Aksi halde neden kendisiyle birlikte çalışmaya davet edecekti ki?

O ana değin yalnız başına çalışmış ve yanına bir tek Dr. **Tekand**'ı almıştı.

(...)

Eckstein'ın ayrılışından sonra, asistanlarından ikisi, onun Ankara'da bir çocuk hastanesi hayalini gerçeğe dönüştürdü. Tıp Fakültesi'nde yerini alan Dr. **Bahtiyar Demirağ** 1953'te 150 yataklı bir hastanenin temelini attı. Bunu, 1950'lerin sonunda Hacettepe Çocuk Hastanesi'nde 300 yataklık bir hastaneyle **Dr. İhsan Doğramacı** izledi.

Kemalizm ile Nazizm'in Zıtlığını Ortaya Koyan Nazi Resmi Belgesi SCURLA RAPORU

Hitler Almanyası, kovduğu Yahudi biliminsanlarının Türkiye'de kendilerine güvenli bir yuva bulmuş olmasından son kertede rahatsızdı. Bu konuda Atatürk sağken yapmaya çekindiği girişimlere Atatürk'ün ölümünden sonra 1939'da başlayacak, Nazi Almanyasının Eğitim Bakanlığı Danışman Yardımcısı Herbert Scurla'yı Türkiye'ye göndererek, Yahudi profesörlerin durumuna ilişkin bilgiler toplayıp rapor düzenleyecek ve Türkiye'nin bunların işlerine son vermesi için çalışacaktı.

Hitler Almanyası Türkiye'ye Kaçan Yahudi Biliminsanlarının Türkiye'den Kovulmalarını İstiyor. Türkiye'nin Yanıtı: Hayır!

Scurla, 15-25 Mayıs 1939 tarihleri arasında Türkiye'de İstanbul ve Ankara'da yürüttüğü etkinlikler kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ile görüşecek ve ona önerilerde bulunacaktı:

Almanya'dan Türkiye'ye kaçan bilim adamlarını inceleyen Herbert Scurla, bu bilim adamlarının Türkiye'ye yaptığı

katkıyı görmüş; Nazi hükümetinin politikasına tamamıyla ters bir şekilde çalışan bu bilim adamlarının Türkiye'de daha fazla kalmaması için her türlü girişimi gerçekleştirmişti. Raporunu Almanya'ya gönderen **Herbert Scurla, Maarif Vekili Hasan Ali Yücel'le yaptığı görüşme çerçevesinde, Almanya'dan kaçan bu bilim adamlarını ilk alan ülke olan Türkiye'ye serzenişlerde bulunmuş ve ari ırktan olmayan bu bilim adamlarının Türkiye'ye yararlı olamayacağını, bunların sınırdışı edilmesini, Türkiye'nin onlara çok büyük paralar ödediğini dile getirmiş, buna karşılık Türkiye bu adımı attığı takdirde, Nazi hükümetinin Türkiye'ye ari ırktan dört dörtlük bilim adamları yollayacağını ve bunların paralarının da Almanya tarafından ödeneceğini anlatmıştır.**

Almanya'nın en saldırgan politikasını uyguladığı süreçte böyle bir teklif Türkiye için ayrı bir önem taşımaktadır. Türkiye'ye direktif havasında verilmek istenen teklife Maarif Vekili Hasan Ali Yücel tepki göstermiş, bunun bir iç sorun olduğunu ve Türkiye'nin bu bilim adamlarıyla çalışmalarına devam edeceğini dile getirmiştir.[192]

Kemalizm ve Nazizm: Zıt Kutuplar

Scurla Raporu'nu 1978-1980 arası Alman Devlet Arşivlerinde bulan Prof. Dr. Klaus-Detlev Grothusen, 1987'de yayımlanan bu rapora yazdığı girişte **[EK 1]** özetle şöyle diyor:

> (...) Biz Almanların , Türkiye'ye karşı -*ne yazık ki, büyük çoğunluğun farkında bile olmadığı*- bir gönül borcumuz vardır. Azımsanmayacak sayıda Alman (Alman yurttaşı Yahudi-cö.) bilimadamının Nazi iktidarının takibinden kaçarak Kemal Atatürk'ün genç Türkiye'sine sığınmasını kastediyorum. (...) Üçüncü Rayh dönemindeki Alman-Türk ilişkilerine ışık tutmak bakımından bu raporla karşılaştırılabilecek değerde başka bir belgenin mevcut olmamasıdır. Rayh Hükümetinin Türkiye'de kültür politikası alanındaki niyetlerini, hedeflerini ve bunun yanısıra bilfiil sürdürdüğü diplomatik faaliyetleri, bu rapordan daha iyi

yansıtan başka bir belge yoktur. (...) Dr. Herbert Scurla'nın Rayh Bilim, Eğitim ve Halk Eğitimi Bakanlığı'nın verdiği görevle yapmış olduğu gezinin tarihleri: 11 Mayıs 1939 ile 25 Mayıs 1939'dur. (...) Bu rapor (...) Rayh Bilim Eğitim ve Halk Eğitimi Bakanlığı'nın Dış Ülkeler Dairesi için kaleme alınmıştı. (...) Scurla'nın raporda sık sık sözünü ettiği "Soru Kağıdı"nın orijinal bir nüshası (...) Üçüncü Rayh'ta Yahudi takibi hakkında olağanüstü öğretici bir kanıt veriyor. (...)

[Sorular şöyledir: *"Ari ırktan mısınız, değil misiniz?"*, *"Ari ırktan olmayan akrabalık ilişkisi içinde misiniz?"*, *"Karınız Ari ırktan mı, değil mi?"*, *"Karınız Ari ırktan olmayan akrabalık ilişkisi içinde mi?"*]

Yüksek Hükümet Danışmanı (Oberregierungsrat) Dr. Herbert Scurla (...) siyasi iktidarın adamı olan, her bakımdan üstlerine itaatli memur tipini canlandırmaktadır (...) Raporu aynı zamanda *Dış Ülkeler Dairesi'nin vermiş olduğu bir görev* çerçevesinde de görmek gerekir, yani Ankara ve İstanbul'daki Türk yüksekokullarında görev yapan Alman yüksekokul hocalarının faaliyetlerinin teftişi.

Scurla Raporu, Nazi Almanyası'nın Türkiye Cumhuriyeti ile ideolojik uzlaşmazlık içinde olduğunu gösteren resmi bir belgedir. Raporu devlet arşivinde bulup ortaya çıkartan Prof. Dr. Klaus-Detlev Grothusen, raporun bu uzlaşmaz karşıtlığı gözler önüne serdiğini belirtiyor:

Scurla Raporu'nun yararlı taraflarından biri de, sırf bu kurumsal ve örgütsel alanı ayrıntılarıyla anlatmakla kalmaması, bunun yanısıra ***Türk Hükümetinin, Büyükelçilik aracılığıyla Alman profesörler üzerinde uygulanan politik baskıyı hafifletmek ve hatta mümkünse tamamen bertaraf etmek için nasıl çaba sarfettiğini göstermesi***dir. Böylece bütün rapor boyunca sürecek görüşmelerin temel tonu belirmiş olur: ***Rayh hükümetinin (Hitler iktidarının.ö.) Türkiye'nin eğitim işlerine karışma çabalarına karşı görüşmelere taraf olan çeşitli Türk bakanlıklarının biçimsel olarak fevkalade nazik ve kibar tutumları, ama esas***

konuya gelince ödünsüz direnmeleri. **Burada, 1933'te İstanbul Üniversitesi'nin kuruluşu sırasında gerçekleşmiş olan o olağanüstü güzel rastlantı sürecinin aynen tekrarlandığını görürüz: Türkiye'nin Kemal Atatürk tarafından modernleştirilmesi yolundaki Türk ulusal çıkarları ile Üçüncü Rayh'ın politik karşıtlarına yardım ve aynı bağlamda savaş ihtimali de gözönünde tutularak, Türkiye'nin Üçüncü Rayh'ın hakimiyet sistemi içine çekilmesine karşı çabaların birleştirilmesi süreci. Scurla'nın üstlerine Türkiye'nin NSDAP yöneticisi Alman yüksekokul hocası istemediğini bildirmesi, Türkiye'nin bu tutumunu kabulden başka da çare olmadığını belirtmesi, o dönemin Türk bilim tarihine altın harflerle geçmesi gereken bir olgudur.**

Stefan Ihrig kitabında "*Hitler, yahudi soykırımı, etnik temizlik konusunda Atatürk'ü ve Türkiye'yi örnek aldı*" tezini, Nazi basınının yanısıra Nazi resmi belgelerine de dayandırdığını belirtmiş olmasına karşın, Nazi partisinin konuya ilişkin en önemli belgelerinden biri olan Scurla Raporu'nun Kemalizm ile Nazizm'in zıtlığını belgelediğinden hiç söz etmemiştir. "*Yakın zaman Alman tarih yazımı ise, Türkiye'nin rolünü neredeyse tekil bir biçimde, Nazizmden kaçan Alman mülteciler için güvenli bir sığınak olarak vurgular.*" [193] diyen Ihrig, Scurla Raporu'nu salt bu sözlerine kaynak olarak göstermiş, fakat raporun *Kemalizm ile Nazizm'in bağdaşmazlığını* gösteren içeriğine değinmeksizin geçmiştir. Çünkü Kemalizm'in ırk ayrımcılığına ve yabancı düşmanlığına karşı olduğunu, Kemalizm ve Nazizmin zıt olduğunu gösteren bu rapor, Stefan Ihrig'in *Hitler Yahudi soykırımı ve etnik temizlikte Atatürk Türkiyesi'ni rol model aldı* tezini yanlışlamaktadır. "*Nazi İmgeleminde Atatürk*", yazarın kendi tezini yanlışlayan belgeleri bile bile yok sayarak oluşturduğu bir "tez"dir. Kemalizm'i, *Nazizm'in ve Faşizm'in insanlık suçlarının kaynağı, ilk örneği* olarak göstermeyi amaçlayan ve bunun için *yaftalama* yöntemini kullanan bir *Psikolojik Savaş* çalışmasıdır. İnanılırlığı "doktora tezi" etikeyle pekiştirilen bu propaganda, üniversitelerde öğrencilere okutularak tüm dünyaya yayılmaktadır.

"Uygarlığın, insan ve yurttaş haklarının, demokrasinin yaratıcısı, öncüsü Avrupa" imgesi, 1922-1945 yılları arasında İtalya'da Mussolini, İspanya'da Franko ve Almanya'da Hitler diktatörlüklerince yerle bir edildi. Almanya'da Naziler, İtalya'da Faşistler; insan hakları, demokrasi, düşünce özgürlüğü gibi Avrupa'ya özgü olduğu ileri sürülen bütün değerleri çiğnediler. Faşistlerin ve Nazilerin işlediği insanlık suçlarından, etnik temizliklerden, soykırımlardan sonra, artık Avrupa'nın kendi kendisini uygarlığın ve insanlık değerlerinin yaratıcısı, öncüsü olarak göstermesi, eskisi denli kolay olmayacaktı. İkibin yıllık Hristiyanlık tarihinde, Avrupa'da, Hitler'in Yahudi Soykırımından önce çok sayıda benzer kıyımlar yaşanmış olmasına karşın, 1945 sonrası yayınların ezici çoğunluğu salt Hitler Almanyasının Yahudi Soykırımına özgülendiğinden, Hitler öncesinde Avrupa'da yaşanmış olan vahşetler artık kolayca anımsanmaz ve insanlığa karşı suçlar denince insanların usuna Hitler'den başkası gelmez olmuştur.

Oysa, gerek Avrupa gerekse Almanya'da Hitler'den önce de pek çok kez insanlığa karşı suçlar işlenmiştir. Bunlardan birini 15 Mayıs 1982 günlü The New York Times gazetesinde, 14 Mayıs 1892 Berlin çıkışlı *"Almanya'nın Yahudilere Karşı Savaşı / Yahudileri Bütün Devlet Dairelerinden Uzaklaştırma Hareketi"* başlıklı haberde okuyoruz:

GERMANY'S WAR ON JEWS

A MOVE TO KEEP THEM FROM ALL PUBLIC OFFICES.

DISCORD AMONG THE CONSERVATIVES INCREASING—TWO MORE IMPORTANT SECESSIONS FROM THEIR RANKS—THE QUACK "VITALINE" CURE.

Copyrighted, 1892, by the N. Y. Associated Press.

BERLIN, May 14.—The discord among the Conservatives has become so accentuated that the Government can for some time to come disregard that party as an important factor in the Opposition.

A committee was appointed to arrange a new Conservative platform, but, following the example of Herr Helldorf, who withdrew a month ago, two other prominent Conservatives, Count Otto Manteuffel and Herr Kleist, have retired, refusing to serve on the committee. Herr Kleist's influence is great, and it is expected that he will draw after him a number of the party who are now hesitating, and who, joining the Moderates, will create two balanced divisions, the Right and Left Conservatives, the latter closely allied with the National Liberals.

The committee representing the present majority has modified the party's anti-Semitic policy. Instead of proclaiming a Judenhetze, the committee will now merely recommend that Jews be kept out of the judiciary and other public offices. Only the Saxon Conservatives want to maintain the anti-Semitic plank unchanged. Their influence will have no effect upon the committee's decision.

The Freisinnige Party has initiated a movement in the Landtag aiming at a democratic reform in the Prussian electoral system. The lower house of the Prussian Diet is an anomaly beside the Reichstag. The members of the latter body are elected by direct manhood suffrage, while the members of the former house are elected under a complicated system of indirect representation, partly based upon the position of the voters as taxpayers. The members of the Freisinnige Party argue that the fiscal reforms recently introduced implied an amendment electorally so as to assimilate the Prussian with the Imperial system.

Hitler öncesinde Avrupa'da ve Almanya'da gerek Hristiyanlığın değişik mezhepleri arasında ve gerekse Yahudilere karşı pek çok katliam gerçekleştirildiği bilinmektedir. 1819'da gerçekleştirilen *"Hep Hep Ayaklanması"* da bunlardan biridir.[194] Almanya'nın yok olmaktan kurtulması için Yahudilerin Almanya'dan kovulması gerektiğini savunan Alman yazarların kitapları, Almanya'da Osmanlı İmparatorluğu'nun 1915 Ermeni tehcirinden önce yayımlanmıştır. Bunlardan biri Adolf Bartels'in **1909**'da yayımlanmış *"Irk / Ulusal İdeoloji Üzerine 16 Deneme"* (Rasse / 16 Aufsätze zur nationalen Weltanschauung) kitabıdır ve bu yazar, daha sonra Hitler'in Nazi partisine girmiş; kitabı Nazi partisince propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Nazilerin *etnik temizlik, saf ırk, karışık evlenme yasağı* gibi uygulamalarında 1914'te yayımlanan *"Yarı-Gotik Soyağacı. Aristokratik Yahudi Evlilikleri ve Torun Listeleriyle (Soyağacı İzleme)"* kitabının da etkisi vardı. Bu kitapla Yahudilerin Almanlarla evliliğinden doğan çocukları izlemeye alınıyordu.[195] Bir diğer yayın Almanya İmparatorluk Hükümet Konseyi'nden (Kaiserl. Geh. Regierrunsrat) von Georg Fritz'in *"Doğu Yahudileri Sorunu / Siyonizm ve Sınırları Kapamak"* (Die Ostjudenfrage / Zionismus und Grenzschluss) kitapçığıdır.[196] 1915 Ermeni Tehcirinden önce yazılan bu kitapçıkta Almanya'ya *Yahudi göçünün önlenmesi* önerilmekte olup, yazarı yıllar sonra kurulan Nazi Partisi'nde yer almıştır.

Hitler ve Nazi partisinden önce Almanya'da Yahudi karşıtlığı hem öldürmeler hem de kuramsallaştırmalarla bu kertede yayılmış olmasına karşın; *Hitler'den önce Avrupa iyiydi; bütün kötülük Hitler'le başladı ve Hitler'le bitti; Hitler öldükten sonra Avrupa Hitler öncesi uygarlığına kavuşmuştur* yargısı 1945'ten günümüze gazete, dergi, kitap, tiyatro, sinema vs. sayılamayacak denli çok yapıtlar aracılığıyla toplumların belleğine şırınga edildikten sonra; sıra geldi Hitler'in, Mussolini'nin, Nazizmin ve Faşizmin insanlığa karşı işlediği suçların kaynağının Avrupa olmayıp, Avrupa'ya dışarıdan, Doğu'dan gelmiş olduğu yalanını yaymaya; ve böylece Avrupa'yı ve Avrupalıları, insanlığa karşı işlenen soykırım vs. suçların yaratıcısı olarak anılmaktan kurtarmaya...

Bu amaca yönelik *Psikolojik Savaş* uygulamasının ilk aşaması, 1978'de Amerika'da *Birleşik Devletler Yahudi Soykırımı Anıt Müzesi*'nin (United States Holocaust Memorial Museum) kuruluşu sırasında *"21. Yüzyılın **ilk** soykırımı 1915'te Osmanlı İmparatorluğu'nda Türklerce gerçekleştirilmiştir"* ve buna bağlı olarak *"Hitler Yahudi Soykırımı'nı 1915'te Ermenilere yapılanları örnek alarak gerçekleştirmiştir"* propagandasıyla başlatılmıştır. Böylece Avrupa, *soykırım* gibi *'uygarlık'*la bağdaşmayan insanlık suçlarını, Faşizmi ve Nazizmi kendisi doğurmamış, bu gibi *'barbarlık'*lar Avrupa'ya dışarıdan, Doğu'dan, Türk ve Müslüman Osmanlı İmparatorluğu'ndan ithal edilmiş oluyor ve Avrupa'nın *'uygarlığın yaratıcısı'* imgesi korunmuş oluyordu.

Avrupa'yı *Faşizmin ve Nazizmin yaratıcısı* damgasından arındırmak üzere bu insanlık suçlarını Doğu'nun, özellikle de Müslümanların ve Türklerin üzerine atmaya yönelik Psikolojik Savaş propaganda çalışmaları, "doktora tezleri" ve "akademik yayınlar" aracılığıyla kesintisiz olarak sürdürülmektedir. Son olarak, bir yandan Amerika'da Yale üniversitesinde Barry Rubin ve Wolfgang G. Schwanitz, 25 Şubat 2014'te yayınlanan *"Naziler, İslamcılar ve Modern Ortadoğu'nun Yapımı"* (Nazis, Islamists and the Making of the Modern Middle East) kitabında, Nazilerin II. Dünya Savaşı sırasında düşmanları Sovyet Rusya'ya karşı ittifak kurdukları bir kesim İslamcılarla ilişkilerini çarpıtarak, *Nazileri Yahudi Soykırımı gibi insanlığa karşı suçlar işlemeye İslamcıların sürüklediğini, bu suçların Avrupa kaynaklı olmayıp Avrupa'ya Doğu'dan, İslamcı Araplardan ithal edildiğini; Naziler'in Yahudi düşmanlığının kaynağının Hacı Emin el-Hüseyni gibi İslamcılar olduğunu* ileri sürerken; bir yandan da İngiltere'de Cambridge üniversitesinde Stefan Ihrig, 20 Kasım 2014'te Harvard Üniversitesi Yayınevi'nce çoğaltılıp yayılan *"Nazi İmgeleminde Atatürk"* (Atatürk in Nazi Imagination) kitabında *Mussolini Faşizminin, Franco Diktatörlüğünün ve Hitler Nazizminin Avrupa kaynaklı olmayıp bütün bunların Avrupa'ya dışarıdan Doğu'dan, Türkiye'den ithal edildiğini; Nazizminin kaynağının Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı, Türk Devrimleri ve Kemalizm olduğunu* ileri sürmüştür.

Barry Rubin ve Wolfgang G. Schwanitz'in Yahudi Soykırımı'nın azmettiricisinin, manevi failinin İslamcı Müftü Hacı Emin el-Hüseyni olduğu savı, İsrail Başbakanı Netenyahu tarafından gerçek olarak kabul edilmiş ve 20 Ekim 2015 günü 37. Dünya Siyonist Kongresi'nde yaptığı konuşmada dünyaya şöyle duyurulmuştur:

> Hitler Yahudileri *yok etmek değil sürgün etmek* istemişti. Filistin Müftüsü Hacı Emin Hüseyni Berlin'e giderek ona, *'Yahudileri sürgün edersen hepsi buraya (Filistin'e) gelir'* dedi. Hitler, *'Peki ne yapayım onlara?'* diye sordu. Hüseyni *'Onları yak'* dedi.[197]

Psikolojik Savaş propaganda çalışmalarında akademisyenlerin *bilimsel tez* olarak yayınladıklarının, siyasetçiler tarafından birilerini aklama, birilerini karalama ve suçlama aracı olarak kullanıldığını; şu ya da bu hedefe yönelik askeri harekatların böyle meşrulaştırıldığını görüyoruz.

Stefan Ihrig'in Harvard üniversitesince yayınlanan Cambridge üniversitesi onaylı "doktora tezi"nde karşımıza çıkan: *Mussolini Faşizminin, Franco Diktatörlüğünün, Hitler Nazizmin rol modeli, örneği, kaynağı Atatürk'tür, Türk Kurtuluş Savaşı'dır, Türk Devrimi'dir* yaftalamaları da hem Avrupa'yı kendi tarihindeki bu kara lekelerden arındıracak ve hem de bir takım siyasetçilerce Psikolojik Savaş aracı olarak kullanılabilecek propaganda araçlarıdır.

Batılı tarihçiler, Netenyahu'nun Hitler'i Yahudi Soykırımı'ndan aklayıp Filistinlileri Yahudi Soykırımı'nın suçluları olarak yaftalayan bu konuşmasını eleştirdiler; Hitler'in Yahudileri topluca öldürmeye Hacı Emin el-Hüseyni Almanya'ya gelmeden aylar önce başladığını kanıtlarıyla ortaya koydular ve Filistinlilere yönelik bu iftirayı çürüttüler.

Fakat Stefan Ihrig'in ileride şu ya da bu siyasetçi tarafından patlatılabilecek bir saatli bombaya benzeyen *Nazizmin kaynağının Kemalizm olduğu* "tez"i, hiç bir Batılı tarihçi tarafından eleştirilmedi. Batı'da üniversitelerde öğrencilere gerçek olarak belletilmesi ulusumuz için çok büyük sakıncalar doğuracak olan

bu tezin gerçeğe aykırılığını önceki bölümlerde belgelerle göstermiş olmakla birlikte; son olarak bir de şu ilginç durumu görelim:

Bir yanda Nazi partisinin Türkiye ve Kemalizm'le ilişkisini konu alan Stefan Ihrig ve bir yanda Nazi partisinin Müslümanlar İslam'la ilişkisini konu alan David Motadel, bunların her ikisi de doktoralarını Cambridge üniversitesinde yapmışlar. Tanışıyorlar. Motadel tezini hazırlarken Ihrig ile görüş alışverişinde bulunmuş. İkisinin de tez danışmanı aynı, Sir Richard J. Evans. İkisi de tezlerini hazırlarken Nazi partisinin gazete ve dergilerini kaynak olarak kullanmış. İkisinin de kitapları aynı tarihte (Kasım 2014) ve aynı yayınevince (Harvard Üniversitesi Yayınevi) çoğaltılıp yayılmış. Bu ikiliden Stefan Ihrig, Nazi gazete ve dergilerini inceleyince Hitler'in ve Nazi ileri gelenlerinin insanlığa karşı Yahudi Soykırımı gibi suçlar işlerken Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Türk Devrimi'ni örnek aldığını, Nazizmin kaynağının Kemalizm olduğunu "görmüş"; yayınlanan tezinde öyle diyor. David Motadel de dilimize "İslam ve Naziler" adıyla çevriler kitabında [198], aynı Nazi gazete ve dergilerini incelemiş, fakat o, Stefan Ihrig'in tersine, gerek Mussolini'nin gerekse Hitler ve Nazi ileri gelenlerinin hilafetçi Pan-İslamistlerle (yani Atatürk'ün, Kemalizm'in, Laik Demokratik Türkiye Cumhuriyetinin düşmanlarıyla) dost olduklarını, onlarla ittifak yaparak, Türkiye'deki Müslümanları Kemalist düzene karşı ayaklanmaya kışkırttıklarını saptamış: Nazi yayınları kendilerini İslam'ın kurtarıcısı olarak göstermiş; Hilafeti yeniden kurmaya söz vermişler. (s.516) Laik Türkiye'nin Balkanlardaki etkisini kırmak amacıyla, İslamcılığı kullanmışlar. Kemalist laikliğe ve modernliğe karşı, İslamı propaganda olarak kullanmaya yönelmişler.(s.359) Türkiye Cumhuriyeti'ni laik olmak ve İslam'ı bastırmakla suçlayacak bir radyo istasyonu tasarlamışlar. (s.198) Nazi radyo yayınları Hilafetin kaldırılmasını suç olarak tanımlamış bundan Londra'yı sorumlu tutmuş. (s.184)

Aynı gazeteleri okuyup birbirine zıt yargıya varan Cambridge üniversitesi onaylı iki doktora tezinin, aynı tez da-

nışmanının elinden geçerek, aynı tarihte, aynı yayınevince piyasaya sürülmesini ilginç bir durum ve son söz olarak okuyucunun ilgisine ve bilgisine sunuyorum.

Hitler ve Nazi partisinin *diktatörlüğü, etnik temizliği, laik demokratik cumhuriyet karşıtlığını, monarşizmi* Avrupa dışından ithal ettikleri; Atatürk Türkiyesinden örnek aldıkları savı, gösterdiğimiz üzere gerçeğe aykırıdır, fakat Avrupa'yı insanlığa karşı suçlardan aklamayı ve Batı'da Türk karşıtlığını körüklemeyi amaçlayan Psikolojik Savaş'ta bu "doktora tezi" bir propaganda aracı olarak kullanılmaktadır. Giriş bölümünde belirttiğim gibi, propagandaya karşı en uygun davranış; *yanıtlamak*tır.

Ne denli *gerçek* ayakkabılarını bağlayıncaya dek *yalan* dünyayı dolaşırsa da, bir yazarın *yalana karşı gerçeği ortaya koymak* dışında, yapabileceği başka bir şey yok...

Herbert Scurla Raporu'nu Alman Devlet Arşivinde Bulan PROF. DR. KLAUS-DETLEV GROTHUSEN'in 1987'de Gerçekleştirilen İlk Basımına Yazdığı GİRİŞ [198]

Bir tarihçi, o güne kadar varlığı bilinmeyen kaynaklar bulur, bunları ilerki araştırmalara açarsa, bunda az da olsa rastlantının rol oynaması, şansın yardım etmesi görülmedik iş değildir. Ama bir kaynağın keşfinde ve yayınlanmasında Scurla Raporu'nda olduğu gibi birden fazla güzel rastlantı üstüste gelirse, o zaman bunun üzerinde biraz durmak gerekiyor. Yeri gelmişken hemen belirteyim. Scurla Raporu'na ilişkin çalışmamda attığım her adımı bir sonrakine bağlayan bağ, Türkiye'ye karşı gönül borcumuzu biraz olsun ödeme çabası idi. Biz Almanların, Türkiye'ye karşı -*ne yazık ki, büyük çoğunluğun farkında bile olmadığı*- bir gönül borcumuz vardır. **Azımsanmayacak sayıda Alman bilimadamının Üçüncü Rayh'ın takibinden kaçarak Kemal Atatürk'ün genç Türkiye'sine sığınmasını** kastediyorum. Bu olayın içinde bizzat yer alan Alman profesörler arasında en ünlü olanlardan biri, Profesör **Fritz Neumark**, şu klasik nitelemeyi kullanmıştır: **"Boğaziçi 'ndeki Sığınak".** Neumark, anılarını topladığı kitabın adını böyle koymuştur: **"Boğaziçi'ndeki Sığınak. 1933-1953 yılları arasında sürgündeki Alınan bilimadamları, politikacılar ve sanatçılar"**. [1]

Scurla Raporu'nun bulunma ve yayımlanma öyküsündeki mutlu raslantılardan biri de, o günkü mültecilerden hayatta kalan ve çalışma gücünden hala hiç bir şey yitirmemiş olan **Fritz Neu-**

mark'ın resimli bölümü izleyen "Eleştirel Notlar"ı yazmayı kabul etmiş olmasıdır. Bu notlarında Neumark, İstanbul'daki mültecilerin hepsini, geri kalanların da çoğunu bizzat tanımış olmasına dayanarak, Scurla Raporu'nun pek çok saptamasını düzeltmiştir. Ama bütün bunlardan bağımsız olarak, Scurla Raporu'nun bulunma ve yayımlanma öyküsü, Fritz Neumark'ın devreye girmesinden, *Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft ile Freudenberg Vakfı*'nın, Bonn'da yeni kurulmuş olan **Türkiye Araştırmalar Merkezi**'nin katkılarından çok daha önce başlamıştı. Ayrıca hemen şunu da belirtmek gerekir ki, Scurla Raporu'nun önemi, asla sadece Türkiye'deki Alman mülteciler hakkında söylediklerinden, yani özellikle **Raporun D Bölümünde İstanbul Üniversitesi hakkında söylediklerinden** ibaret değildir. Scurla Raporu; bunun çok ötesinde, Nasyonal Sosyalistlerin II. Dünya savaşı arifesinde izlediği kültür ve bilim politikasına ışık tutması bakımından da fevkalade değerli bir kaynaktır. Bu Rapor dört ayrı alanı aydınlatıyor:

1. Üçüncü Rayh'ın dış ülkelerde izlediği resmi bilim ve kültür politikası, yani Alman profesörlerin ('Rayh profesörleri') yurtdışına yollanması,

2. Yurtdışındaki güçlü ve kendi içine kapalı mülteci gruplarına gösterilen tepki,

3. Rayh içinde izlenen kültür ve bilim politikası,

4. Özel bir alan olarak, son derece öğretici değer taşıması bakımından, dil. Söz konusu dönemde politika bu dil ile yürütülmüş, kelimenin tam anlamı ile dile getirilmiştir.

Aşağıda bu dört noktayı teker teker ele alacağız. Bu noktalar aydınlatılmaksızın kaynaktan tam randıman alınmış olunmaz. Ne ki, bunu yapmadan önce, raporun bulunma ve yayımlanma öyküsünü kısaca anlatmak ve raporun yazarı Dr. Scurla'yı tanıtmak yararlı olacaktır. Ayrıca, raporun anlaşılması için vazgeçilmez nitelikte olup genellikle erişilmesi güç bazı başka kaynakları da **Belgesel Ekler** şeklinde sunmak, bir kaynak yayımı için yararlı görülmüştür. ***Raporun bulunması ve yayımlanması konusunda diyebiliriz ki, başlangıçtaki amacımız, daha önce de işaret ettiğimiz gibi, Üçüncü Rayh'ın politik karşıtlarına uyguladığı baskıların ya da***

Türkiye'deki Alman mültecilerin tarihini aydınlatmak değildi. Amacımız, Kemal Atatürk'ün 1981'de kutlanan yüzüncü doğum yılı münasebetiyle, yalnız Türkiye'de değil, Türkiye'ye dost pek çok ülkede de düzenlenen yaygın törenlere, anı toplantılarına katkıda bulunmaktı. Federal Almanya Cumhuriyeti için bu, esas olarak, *Alman Dışişleri Bakanlığı'nın Kemal Atatürk zamanındaki Alınan-Türk ilişkilerini, yani 1924'te diplomatik ilişkilerin yeniden kurulmasından başlayarak Atatürk'ün ölüm yılı olan 1938'e kadar geçen zaman içindeki ilişkileri, bütün yönleriyle, Türkiye'nin muhtelif kentlerinde sergilemek amacıyla belgelenmesi* anlamına gelmiştir.

Bu görev bana verildi. Doğrusu bu görev, benim için Federal Almanya ile Türkiye arasındaki ikili devlet ilişkileri bakımından önem taşıyan bütün alanlardaki tarihi kaynakları taramak gibi fevkaladecazipbir olanak anlamına geliyordu. **Toplam 500'ün üzerinde belge söz konusu**ydu. Bunlar, esas olarak diplomatik ve politik ilişkileri, ekonomi, askeriye, büyük ölçüde de kültürel ilişkileri içermekteydi. Bilimsel ilişkiler, kültür ilişkilerinin içinde, ister istemez özel bir yer alıyordu. Ankara'da Büyükelçi Dr. Dirk Oncken tarafından açılan serginin ayrıntılarına burada girmek mümkün değildir. Ankara'dan sonra sergi, İstanbul ve İzmir'de de düzenlenmiştir. [2]. Sadece şunu belirtelim ki, serginin sırf muazzam niceliksel büyüklüğü, ayrıca **sergilenen belgelerin paha biçilmez değerde olması nedeniyle, serginin Federal Alınanya'ya taşınması imkansız olmuştur. Dolayısıyla sergi, Federal Almanya' da ne yazık ki tanıtılamadı.** Ayrıca **Türk Tarih Kurumu ile ortak bir çalışma** olarak tasarlanan, hiç olmazsa sembolik mahiyette bir ortak resimli yayın çıkartmak da -*ki sergi kataloğunun bir devamı olması düşünülmüştü*- o tarihlerde Türk Hükümetince, bu eski ve köklü kurumun yeniden organizasyonu çalışmaları başlatıldığı için, ne yazık ki, gerçekleştirilememiştir. [3]

Sergilenen belgelere Türk ve Alman taraflarınca gösterilen ilgi ise kaybolmamıştır. Özellikle de Scurla Raporu'nun, hiç değilse tek başına yayımlanması için güçlü bir talep oluşmuştur. Bunun ne-

deni, *Üçüncü Rayh dönemindeki Alman-Türk ilişkilerine ışık tutmak bakımından bu raporla karşılaştırılabilecek değerde başka bir belgenin mevcut olmamasıdır. Rayh Hükümetinin Türkiye'de kültür politikası alanındaki niyetlerini, hedeflerini ve bunun yanısıra bilfiil sürdürdüğü diplomatik faaliyetleri, bu rapordan daha iyi yansıtan başka bir belge yoktur.* Raporda bütün bunlar son derece ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır. Önümüzdeki tek engel, raporun 110 daktilo sahifesi uzunluğunda olması, dolayısıyla da bir dergide yayımlanması için fazla uzun olmasıydı. Bu rapora bir de giriş ve yorum ekleneceği düşünülürse, elverişsizliği daha iyi anlaşılır. Dolayısıyla bağımsız bir monografi olarak yayımlanmasına çalışılmalıydı. İşte tam bu noktada talih yüzümüze bir kere daha güldü. Scurla Raporu konusunda zaten en başından beri bizden yanaydı: *Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft*, Türkiye konulu araştırmaları teşvik konusunda yeni ve sıcak bir ilgi peyda etti ve bu ilgi temelinde de 1985 yılında Freudenberg Vakfı'nın yardımı ile Bonn'da *"Türkiye Araştırmalar Merkezi"* kuruldu. Burada emeği geçen herkese, yani Scurla Raporu'nun *"Türkiye Araştırmalar Merkezi"*nin yayınları arasında çıkabilmesini sağlayan herkese burada teşekkürü borç bilirim.

Scurla Raporu'nun çağdaş bir tanıklık olması nedeniyle, yüksek değer taşıdığı yukarıdaki dört alana girmezden önce, raporun bulunuş öyküsü ve yazarının kişiliği hakkında tanıtıcı bir kaç şey söylemekte yarar vardır.

Bulunuş öyküsü, ***Kemal Atatürk Sergisi'nin hazırlanması için gereken araştırmalar*** mozayiğinin içine yerleştirmelidir. İşin daha başından beri, çalışmaların önemli bir bölümünün **Bonn'daki Dışişleri Bakanlığı Arşivi**'nde yürütülmesi gerekeceği belliydi. Zira, bütün Alman-Türk antlaşma ve anlaşmalarının, olağanüstü resim malzemesinin orijinalleri burada bulunuyordu, ama **özellikle de 1924 ile 1938 yılları arasındaki Büyükelçilik dosyaları, hemen hemen eksiksiz olarak, bu arşivde**ydi. Bu sonuncular konusunda hemen şunu belirtelim ki, tarih araştırmalarının bu alanının ne anlama geldiğini ancak biraz tecrübe sahibi olanlar hakkıyla anlar: bir yandan, bir tarihçi için mevcut olabilecek en ilginç malzemenin

yani, henüz hiçbir yerde yayımlanmamış ve sizden önce hiç kimse tarafından değerlendirilmemiş önemli kaynakların- elinizin altında olduğundan eminsinizdir, öte yandan da, tozlu dosya yığınları karşısında yılgınlığa kapılmamanız ve azimle, bu saman yığını içinde gizli altın zerreciklerini aramayı sürdürmeniz gerekir.

Ankara Büyükelçiliği Dosyaları örneğinde, doğrudan doğruya Atatürk Sergisi'nde kullanılması mümkün değerli malzeme ganimeti, gerçekten de çok büyük oldu. Scurla Raporu'nun yanısıra bir örnek daha vermek gerekirse, ***1924'ten sonra Almanya'nın ilk Türkiye Büyükelçisi olan Rudolf Nadolny'nin raporları*** olduğu kadar, tuttuğu diğer notlar ve kağıtları da bu diplomatın keskin görüşü karşısında insanı hayrete düşürecek niteliktedir. Aynı şekilde bu ***Nadolny malzemesinin Hamburg Üniversitesi'nde bir doktora tezine konu olması*** da, Atatürk Sergisi çalışmalarının doğurduğu bir başka sonuçtur. Nihayet, Scurla Raporu'nun bu dosya taraması neticesinde elde edilen en önemli buluntu olabilmesi de, bu yayımın özel şansıdır. Çünkü Dr. **Herbert Scurla**'nın **Rayh Bilim, Eğitim ve Halk Eğitimi Bakanlığı**'nın verdiği görevle yapmış olduğu gezinin tarihleri: **11 Mayıs 1939** ile **25 Mayıs 1939**'dur. Bu durumda rapor yazarın Berlin'e avdetinden sonra, yani daha geç bir tarihte yazılmış olduğu için, usulüne uygun biçimde 1939 yılına ait evrak dosyalarında [4] bulunuyordu - yani Atatürk Sergisi için taranması öngörülen zaman diliminin dışındaydı.

Buna rağmen bu dosyaların da gözden geçirilmesinin yegane nedeni, malzemenin sergi konusu zaman dilimine ışık tutabilecek ipuçları içerme olasılığı idi. Nitekim bunun doğru olduğunu, sadece Scurla Raporu değil, ikinci ve son derece sevindirici bir başka buluntu da kanıtlamıştır: **Scurla'nın raporda sık sık sözünü ettiği "Soru Kağıdı"nın orijinal bir nüshası**. Scurla, raporunda bu soru kağıdından söz etmekle birlikte, ayrıntı vermemektedir. 1938 yılında Ankara'da Büyükelçilik ve İstanbul'da Başkonsolosluk tarafından Alman mültecilere doldurmaları için dağıtılmış olan bu soru kağıdının bulunması, sadece Scurla'nın bununla ne kastettiğini anlamamızı sağlamıyor, aynı zamanda bundan bağımsız olarak elimize **Üçüncü Rayh 'ta Yahudi takibi hakkında olağanüstü öğretici bir kanıt** veriyor. Dolayısıyla her iki nedenle de, bu soru kağıdını

Belgesel Ek'ler kısmında ikinci kaynak olarak basıyor ve okuyucunun dikkatine özellikle sunuyoruz. [5]

Bulunma öyküsü konusunda son olarak şunu da söyleyelim: söz konusu raporun Ankara Büyükelçilik dosyaları arasında varolması bile, başlı başına, bir şans eseridir. Bilindiği gibi yazar Dr. Herbert Scurla, Dışişleri mensubu ya da bir diplomat değildi ve bu geziyi Dışişleri Bakanlığı adına yapmamıştı. Berlin'e avdetinden sonra yazdığı bu rapor, dolayısıyla Dışişleri için değil, **Rayh Bilim Eğitim ve Halk Eğitimi Bakanlığı'nın Dış Ülkeler Dairesi** için kaleme alınmıştı. Ankara'daki Büyükelçilik dosyalarına bu raporun girmiş olması, anlaşılır nedenlerle -*özellikle raporu okuduğumuzda bunu kolayca anlarız*- açıklanabilir. Ama sonuçta bir belge örneği olarak oraya konmuştur. Ve bu örnek olmasaydı, Atatürk Sergisi'nden bu yana "Scurla Raporu" diye adlandırdığım rapor, kesinlikle söyleyebilirim ki, hala bilinmeyecekti.

Şimdi artık **Yüksek Hükümet Danışmanı (Oberregierungsrat) Dr. Herbert Scurla**'nın kişiliği ve işlevine gelmek istiyorum. Birincisi, Dr. Scurla'nın raporundan kurumsal yetkiler konusunda fevkalade öğretici ipuçları elde etmek mümkündür. Kendisi bu yetkilerle donatılmış olarak Ankara ve İstanbul'a gelmişti. **1 Mayıs 1934'te yeni kurulmuş olan Raylı Bilim, Eğitim ve Halk Eğitimi Bakanlığı**'nın - ya da, Scurla'nın benimsediği deyişle "**Rayh Eğitim Bakanlığının**" (ç.n.: *Reichserziehungsministerium*) Bakan Bernhard Rust yönetiminde (8 Mayıs 1945'te intihar etmiştir) Üçüncü Rayh'ın yurtdışı kültür ve bilim politikasına ilişkin yetkilerinin idare hukuku açısından hangileri olduğunu istediğimiz açıklıkta görebilir, bu önsözün ileriki bölümlerinde dolaysız kaynak olarak kullanabiliriz. Buna karşılık, ilk bakışta yazarın kendi kişisel görüşlerinin hangileri olduğunu pek anlayamıyoruz, yani sürekli kullandığı "**ari ırktan**" (ç.n. **Vollarier**), "**ari ırktan değil**" (ç.n. **Nichtarier**), "**melez**" (ç.n. **Mischling**), "**mülteciler kliği**"(ç.n. **Emigrantenclique**) vb. gibi sözcüklerin kendisi için ne anlama geldiği anlaşılmıyor.

Ama tam da bu noktada daha dikkatli bir okuma ile, işverenin kendisinden istediği şeyi sadece dil olarak değil, özellikle içerik olarak da sorgusuz sualsiz benimsemiş bir teknokratın insanı dehşete düşüren resmini görebiliriz. Dil ve üslup, her ne kadar Scurla

Raporu'nda ele alınan teknik meselelerin yanında daha az önem taşısa da, gözden kaçırılmaması gerekir. **Scurla siyasi iktidarın adamı olan, her bakımdan üstlerine itaatli memur tipini canlandırmaktadır; ama zaten totaliter rejimlerin nasıl olup da varlığını sürdürebildiğini anlaşılır kılan tam da bu memur tipi değil mi?** Bu rejimlerde "büyük" masabaşı faillerine ihtiyaç olduğu kadar, sayısız miktarda güvenilir Scurla'lara da ihtiyaç vardır. Fritz Neumark'ın "Eleştirel Notlar"ında belirttiği üzere Scurla'nın "pek parlak zeka" sahibi olmadığı görüşüne katılmamak elde değil. [6] İşte Scurla, kişisel zeka düzeyi ile gruba sadakati birleştiğinde, Üçüncü Rayh'ın gerekli oldukları kadar insanın ruhunu karartan temsilcileri arasında sayılır - tabii, Üçüncü Rayh ya da NSDAP yönetiminde acaba herhangi bir "parlak zeka" var mıydı sorusu ayrıca saklı kalmak şartıyla.

Yukarıda söylediklerimizi, 1941 tarihli "Kürschner Alman Bilginleri Takvimi'nde" Scurla hakkında bulunan biyografik verilerle tamamlayabiliriz. Burada hatırlanması gereken husus, ***Kürschner Takvimi*'ndeki biyografik bilgilerin, kayda geçen kişi tarafından daima bizzat hazırlanmış olmasıdır.** Kayıt şöyledir:

> "**Scurla, Herbert.** Dış ülkeler kültür politikası, dış politika, dış ülkeler bilimi, kültür felsefesi, halk bilimleri, siyaset bilimi lisans diploması, siyaset bilimi doktorası, **Rayh Eğitim Bakanlığı'nda Yüksek Hükümet Danışmanı**, Berlin-Karlshorst, Andemacher Str. 2 a (Grube Ilse 21.IV.05) Bedin HsPol Doz 33, U.LA.40.
>
> V.: Nasyonal Sosyalizm'in temel düşünceleri ve dış ülkeler 38; Üçüncü Cephe 40.
>
> S.: Dış ülkeler için kültür politikasının yapısal değişimi? (Siyaset Yüksekokulu Yıllığı) 39; 1939 yılında İngiliz dış politikası (Dış Politika Yıllığı) 40.
>
> Z. Fransız Kültür Propagandasının Temelleri ve Yöntemleri (Mha Pol 12) 37; Batılılık Bilinci ve Alman Ruhu - Alman Ruhu Tecrit mi oluyor? (GdZ) 38
>
> Hz.: Çağımızın Ruhu - Halkların Özü ve İçeriği ("Yüksekokul ve Dış Ülkeler"in yeni serisi) 35'ten beri." [7]

Ekonomi tahsili yapmış bir ekonomist, idare memuru ve Üçüncü Rayh'ın yoğun faal politik ajitatörü niteliklerinin tek kişide biraraya gelmesi bile, Scurla'nın Türkiye'ye yaptığı ikinci teftiş gezisi raporu için gerekli kişisel arka plan bilgilerini vermeye yeter sanırım: pek çok kereler sözü edildiği gibi [8] **Rayh Eğitim Bakanlığı Yurtdışı Dairesi, Scurla'yı bir de 1937 yılında, 1939'daki görevin aynısı ile Türkiye'ye göndermişti. Dolayısıyla Scurla tamamen kendi özdeneyimine dayanmaktadır, her ne kadar 1939 raporundan bu deneyim ancak dolaylı bir biçimde anlaşılıyor olsa da, çünkü 1937 raporunu dosyalarda bulmak mümkün olmamıştır.** Günümüze kalan ve yayımladığımız **1939 gezi raporu**nu kullanmayı ise bizzat Scurla kolaylaştırmış bulunuyor, çünkü rapor Ana Bölüm ve Ek A olarak eklenmiş kronolojik gezi programından oluşan sistemli bir plana sahiptir.

Raporun kendisine gelince, ilk elde Scurla'ya ancak hak vermek gerekiyor, genel dış politika durumununun 1937'ye oranla değişmiş olduğuna raporun daha ilk cümlelerinde dikkat çektiği için. [10] Gerçekten de **Scurla'nın gezisi, tam da İkinci Dünya Savaşının patlak vermesinden önceki son derece gerilim yüklü aylara tesadüf etmiştir.** O aylarda İnönü, Kemal Atatürk'ün halefi olarak, Türkiye'nin savaş yıllarında izleyeceği dış politikayı belirleyecek rayları döşemekle meşguldü [11]. Almanya ile Türkiye'nin arasında zaten değişmekte olan ilişkileri savaş temelinde değiştirmeye devam eden şartlar, Scurla gezisinin, özellikle Alman mültecilerin akıbeti konusunda, kendi hedeflerine göre olumsuz sayılan sonuçları değerlendirilirken, gözönünde tutulmalıdır.

Rayh hükümetinin mültecilerin nefes almasını bile engellemeyi hedefleyen planları, zaman ilerledikçe ve gittikçe uygulanamaz olmuştu. Scurla'nın gezisinden bir ay önce, **1939 Nisan** ayında göre ve başlamış olan yeni Alman Büyükelçisi Franz von Papen de bu durumu değiştiremedi. Papen'in Scurla Raporu'nda hemen hemen hiç adının geçmemesinin iki sebebi vardır: evvela biçimsel sebep, von Papen'in gezi tarihinde, yani **Mayıs 1939**'da Almanya 'da bulunmasıydı, örgütlenme tekniği açısından sebep ise, Büyükelçilik Kültür İşleri Danışmanı Dr. Klaiber 'in Rayh Eğitim Bakanlığı'nın oradaki uzantısı olmak sıfatıyla, bölgedeki NSDAP yerel grubunun

önderi Pg. Dr. Friede 'nin yanısıra, Scurla'nın asıl yetkili muhatabı sayılmasıydı [12].

Hiç kuşkusuz etkileyici bir malzeme zenginliği içeren Scurla Raporu'nu, Üçüncü Rayh'ın hem dış hem de iç kültür ve bilim politikası için gerçek bir hazine olarak nitelemek mümkündür. Ama bu raporu aynı zamanda ***Dış Ülkeler Dairesi 'nin vermiş olduğu bir görev*** çerçevesinde de görmek gerekir, yani **Ankara ve İstanbul'daki Türk yüksekokullarında görev yapan Alman yüksekokul hocalarının faaliyetlerinin teftişi.** Kendisine verilen bu görevi yerine getirebilmesi için Scurla'nın eline **bol miktarda Gestapo malzemesi** tutuşturulmuştur, nitekim her fırsatta bunu belirtir [13]. Bunlara ilaveten kendi bakanlığının konuyla ilgili belgelerini de yanına almıştır; ne ki çalışması bu yüzden daha başından içerik bakımından sınırlanmıştır. Dolayısıyla Scurla Raporu'nda pek çok kişinin ya da kurumun adı geçmez, buna şaşmamak gerekir. Sanayi ve ekonominin temsilcileri zaten Scurla'nın görev kapsamı dışında kalıyordu desek bile, mesela bir Paul Hindemith'in raporda yer almaması göze batmaktadır. Hindemith Türkiye'de çok sınırlı bir süre kalmış olmasına rağmen ve kendisi mülteci olmadığı halde, Türkiye'de çağdaş bir müzik sistemi kurulmasına belirleyici katkıda bulunmuş, ayrıca önemli mültecilerin Ankara 'ya gelmesi için bizzat aracılık yapmıştır: Karl Ebert, Ernst Praetorus ve Eduard Zuckmayer gibi. Aynı şekilde Scurla'nın adını verdiği Fritz Baade dışında, çeşitli bakanlıklarda danışmanlık yapan kişiler de eksiktir, ki bunların arasında en önemli politik mülteci olan Ernst Reuter'den Scurla söz dahi etmez [14]. Özellikle bu boşluğu kapamak amacıyla, Emst Reuter'in İktisat Vekaletindeki faaliyeti sırasında 1938 Kasım'ında kendisi için kurulan Şehircilik ve Şehir Planlaması Kürsüsünde görevli profesörlerden ikincisi olan Ruşen Keleş, nezaket göstererek, Scurla Raporu baskısına bir önsöz yazmayı kabul etmiştir. Raporda aynı şekilde Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün İstanbu'daki şubesinden de bahis yoktur. Raporda iki kez kısaca adı geçen Alman Arkeoloji Enstitüsü Başkanı Martin Schede, İstanbul şubesinin kurulması konusunda *Berlin Rayh Parlamentosu*'nda büyük çapta bir soru önergesi örgütlemişti. Bunu izleyen Boğazköy kazıları, ki Kurt Bittel ismiyle bütünleşmişlerdir, Alman *"Rayh Biliminin"* Türkiye ile o dönemdeki en önemli pozitif bağları arasındadır.

Scurla Raporu 'nun Alman ve Türk Yüksekokul ile Üniversiteleri için değeri, özellikle birbirinden çok farklı olan iki alanın, yani resmen gönderilmiş olan ve merkezini Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü ile Veterinerlik Mektebi'nin oluşturduğu "Rayh Profesörleri" ile merkezini yeni kurulan İstanbul Üniversitesi'nin oluşturduğu, mültecilerin aynı şekilde ayrıntılı olarak tanıtılmasında yatıyor. Ayrıca, Ankara'daki deyim yerindeyse "karma" Dil-Tarih- Coğrafya Fakültesi ile, Ankara Nümune Hastanesi ve Hıfzıssıhha Enstitüsü de bunlara eklenmiştir.

1. Üçüncü Rayh'ın Resmi Dış Kültür ve Bilim Politikası, Yani Alınan Profesörlerin Dış Ülkelere Gönderilmesi

Scurla Raporu sayesinde sırf bu alanda ulaşılan bilgiler bile olağanüstü öğreticidir. Rapor, Üçüncü Rayh zamanında yurtdışında çalışmasına izin verilen ve resmen izinli sayılan Alman devlet memuru profesörlerin ve öteki bilimadamlarının Berlin tarafından sadece bilimsel çalışmalarında değil, politik bakımdan da nasıl denetim altında tutulduğunu somut biçimde gösterir. Mültecilerin oluşturduğu alan, totaliter iktidar ile politik direniş arasındaki gerilimli ilişkiye ışık tutarken, "Rayh Profesörlerinin" alanı, Üçüncü Rayh'ın "normal" iktidar uygulamasına ışık tutar. Olsa olsa üstü kapalı bir direniş gösteren Alman yurttaşlarının pek gözkamaştırıcı olmayan günlük yaşamları söz konusu olduğundan, Scurla Raporu'nun bu bölümünü okuyucuya bilhassa tavsiye ederiz. Anlatımın soğukluğu ve doğallığı, Üçüncü Rayh'ta Alman olmanın -*Rayh Hükümeti'nin hukuki müdahale olanaklarından onca uzakta bile-* nasıl bir kabus olduğunu iyice açığa çıkarıyor: dışarıya karşı Büyükelçilik, Rayh'ı temsil etmekteydi; ama izinli Alman bilimadamları için Dr. Klaiber, sadece Büyükelçiliğin Kültür İşleri Danışmanı değil, aynı zamanda Rayh Eğitim Bakanlığı'nın bir temsilcisi olması nedeniyle doğrudan amir konumundaydı. Ama hemen onun yanında da, Pg. Dr. Friede yer alıyordu. Dr. Friede, NSDAP'nin yerel grup önderiydi ve onun onayı olmaksızın hiçbir şey yapılamazdı. Özellikle Alman okurlar, Scurla'nın Ankara'ya gelmesinden sonra oluşan durumun iç karartıcı gerçekliğini iyice gözlerinin önüne getirmelidir: tek tek her bir izinli memurun kaderi, Scurla-Klaiber-Friede arasında yapılan ve ikide birde anılan üçlü görüşmelere ve dayanak olarak da

gene muntazaman anılan Gestapo belgelerine bağlıydı. Sırf bu alanda bile Scurla Raporu öylesine zengin ayrıntılı bilgilerle doludur ki, otuzlu yılların Alman bilim tarihi için de bulunmaz bir hazine olarak nitelenebilir.

Bunun yanında, hem Alman hem de Türk okurlar için aynı ölçüde ilginç bir başka alan daha vardır, özellikle Ankara'daki Türk bilim kurumları olan Ziraat -Veterinerlik Yüksekokulu- ki Alman tarafınca tutarlı bir biçimde daima yanlış adlandırılmaktadır [15], Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi, Nümune Hastanesi ve Hıfzıssıhha Enstitüsü [6]. Kurum olarak, Scurla'nın raporunda haklı olarak Ziraat - Veterinerlik Yüksekokulu ön plana çıkıyor. Çünkü 1930'da kurulmuş olan bu yüksekokulun kuruluşunda Geheimrat Gustav Oldenburg yönetiminde çok sayıda Alman bilimadamı önemli rol oynamışlardır. İlk rektörü, bir Alman bilimadamıdır: Geheimrat Friedrich Falke. 1939 ilkbaharına gelindiğinde de Yüksekokulun üst yönetim kademelerinden, Almanların ayrılarak yerlerini Türklerin alması süreci henüz son bulmamıştı.

Scurla Raporu'nun yararlı taraflarından biri de, sırf bu kurumsal ve örgütsel alanı ayrıntılarıyla anlatmakla kalmaması, bunun yanısıra Türk Hükümetinin, Büyükelçilik aracılığıyla Alman profesörler üzerinde uygulanan politik baskıyı hafifletmek ve hatta mümkünse tamamen bertaraf etmek için nasıl çaba sarfettiğini göstermesidir. Böylece bütün rapor boyunca sürecek görüşmelerin temel tonu belirmiş olur: **Rayh hükümetinin Türkiye'nin eğitim işlerine karışma çabalarına karşı görüşmelere taraf olan çeşitli Türk ba- kanlıklannın biçimsel olarak fevkalade nazik ve kibar tutumları, ama esas konuya gelince ödünsüz direnmeleri. Burada, 1933'te İstanbul Üniversitesi'nin kuruluşu sırasında gerçekleşmiş olan o olağanüstü güzel rastlantı sürecinin aynen tekrarlandığını görürüz: Türkiye'nin Kemal Atatürk tarafından modernleştirilmesi yolundaki Türk ulusal çıkarları ile Üçüncü Rayh'ın politik karşıtlarına yardım ve aynı bağlamda savaş ihtimali de gözönünde tutularak, Türkiye'nin Üçüncü Rayh'ın hakimiyet sistemi içine çekilmesine karşı çabaların birleştirilmesi süreci. Scurla'nın üstlerine Türkiye'nin NSDAP yöneticisi Alman yüksekokul hocası istemediğini bildirmesi, Türkiye'nin bu tutumunu kabulden**

başka da çare olmadığını belirtmesi, o dönemin Türk bilim tarihine altın harflerle geçmesi gereken bir olgudur [17]. Bunun dışında **Scurla'nın 1939 yılında ve öncesinde Türkiye ile Üçüncü Raylı arasında üniversiteye çağrılacak hocalar konusunda yapılan görüşmelerle ilgili verdiği örnekler** de, üzerinde önemle durulması gereken örneklerdir.

2. Güçlü ve Kendi İçine Kapalı

Mülteci Gruplarına Tepki

Scurla Raporu'nun Üçüncü Rayh'ın dış ülkelerde izlediği kültür ve bilim politikasının içsel bağlantıları konusunda hemen he- men tek otantik kaynak olması ve bu niteliğiyle Alman-Türk ilişkileri alanının çok ötesine geçmesi nedeniyle yapacağı katkı, ne kadar önemsense azdır. Dolayısıyla ileriki araştırmalar için taşıdığı değer de, açıktır.

Aynı şeyler ikinci alan için, yani Türkiye'deki güçlü ve kendi içine kapalı mülteci gruplara gösterilen tepki için de geçerlidir. Bunlar Ankara'da, ama özellikle İstanbul'daki mülteci gruplarıdır. Almanya'da Nazi döneminde mültecilik konusunda yapılan araştırmaların, **Üçüncü Rayh'tan kaçma ve kurtulma eylemi**nin bu özel ve özel olduğu kadar da önemli boyutunu bugüne değin yeterince ele almamış olması, bence başlı başına bir sorundur [18].

Daha da önemlisi, **bizzat mülteci olmuş pek çok Alman bilimadamının kendi otobiyografik raporları sayesinde, elimizde mültecilerin Türkiye'deki kaderi hakkında ayrıntılı bilgiler olmasıdır**. Burada sadece Ernst E. Hirsch'in, Rudolf Nissen'in ve Fritz Neumark'ın isimlerini anmamız yeter [19]. Ayrıca, özel olarak bu konuyu araştıran, ama ne yazık ki sayıları çok az çalışma da vardır; bunlardan özellikle Horst Widmann'ınkine daha önce işaret etmiştik [20]

Bütün bu yayınlar, Scurla Raporu'nun **Türkiye'ye gelen Alman mültecilerin kaderi konusunda bize mağdurlar açısından değil de, Rayh Hükümeti açısından ayrıntılı bilgi aktaran ilk kaynak olması** nedeniyle değerini gösterir, Ayrıca sahiden büyük bir şans eseri olarak, mağdurlardan biri olan **Fritz Neumark**, Scurla Raporu'nun bu alanı hakkında 'Kritik Düşünceler' başlığıyla bu yayma

eklediğimiz bir yorum yazabilmiştir. Okur, kendisine Scurla'da yapmış olduğu azımsanmayacak sayıda somut düzeltme için teşekkür borçludur. Bu düzeltmeler, Gestapo gibi muktedir bir aygıta dayanan totaliter bir rejimin dahi, bireysel durumlarda ne denli yetersiz bilgilendirildiğini göstermesi bakımından da değerlidir. Dolayısıyla, **Scurla'nın Türkiye'deki Alman mültecilerle ilgili söyledikleri, her bakımdan Üçüncü Rayh'ın iktidar yapısına ışık tutan birinci sınıf bir projektör olarak da ele alınmalıdır.** Bu iktidar yapısı içinde Ankara' da Büyükelçilik ve İstanbul'da Başkonsolosluk tarafından temsil edilen Dışişleri Bakanlığının sağlam bir yeri olduğu kadar, Türkiye'de yerel grup önderi **Pg. Dr. Friede tarafından temsil edilen NSDAP**'nin de sağlam bir yeri vardı. Arka planda ise Rayh Eğitim Bakanlığı ve bütün diğer uzmanlık alanlarına göre yetkili bakanlıklar yer alıyordu, ama hepsinin önünde her yerde hazır ve nazır Gestapo, bilgi toplayan, gözetleyen, bizzat müdahale eden bir kurum olarak bütün rapor boyunca varlığını hissettirir. Scurla'nın Türkiye'ye gelmezden önce bu yoldan edinmiş olduğu bilgi miktarı etkileyicidir ve Üçüncü Rayh'a karşı çalışmış bilimadamları hakkında ikinci kuşaklara, asistan kuşaklarına yetecek kadar bilgi içeren bir hazine oluşturur. **Üçüncü Rayh'ın iktidar sisteminin ne denli totaliter olduğunu, bu raporun her bir sayfasında görmek mümkündür.** Yüzlerce örnekten sadece biri, raporun bir yerinde, **ayrıntılı bilginin Berlin 'de Alman Arkeoloji Enstitüsü Müdürü Martin Schede'den alınabileceğinin büyük bir doğallıkla belirtilmesidir** [21]. Okurun aklına ister istemez şöyle bir soru geliyor, **Rayh'ta kalan Almanların acaba ne kadar hareket serbestileri vardı.** Önümüzdeki bölümde bu konuya daha yakından eğileceğiz.

Üçüncü Rayh'ın yarattığı ve Scurla'nın fevkalade normal bularak herkesçe malum sandığı hukuki çerçeve de daha az öğretici değildir. Buna kısaca değineceğiz. Bunun temeli ve önşartı, Scurla'nın sık sık gönderme yaptığı *"Berufsbeamtengesetz"*dir [22]. Bununla kastedilen, 07.04.1933 tarihli *'Gesetz zur Wiederherstellung des Berufbeamtentums'* (ç.n. "Devlet Memurluğunun Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun" adıyla anılan o kötü şöhretli kanundur. Hemen hemen bütün mülteciler için taşıdığı doğrudan önemden dolayı bu kanunu Belgesel Ek No. 1. kısmında basıyoruz.

Bu kanun, özellikle içerdiği 4 ve 5'inci maddeler sayesinde, **Üçüncü Rayh'ın devlet hizmetindeki bütün ırk ve politika bakı- mın- dan karşıtlarına karşı işlem yapma imkanını vermekteydi.** Scurla Raporu, bunun uygulamadaki sonuçlarının mağdurlar için ne olduğu ve mültecilere karşı daha başka hangi vasıtalarla hareket edildiği konusunda sayısız örnekle doludur: **Konutun yurtdışına taşınmasına izin vermeme ya da bu izni vaktiyle verilmişse geri alma, emeklilik maaşının kesilmesi, pasaportun geri alınması ve nihayet vatandaşlıktan çıkarma, eldeki hukuki vasıtalardan sadece bir kaçıdır. Son derece ibret verici başka bir örnek, bu vasıtaların sadece mültecilere karşı değil, Scurla'nın Türk Hükümetiyle yürüttüğü - *ve çoğunlukla sonuçsuz kalan* - pazarlıklarda da bir tehdit olarak kullanılmasıdır. Scurla'nın, ari ırktan olmayan vatansızların Türkiye'de istenmediği, hatta sınırdışı edildiğine dair örnekler olduğunu belirtmesi boşuna değildi** [23].

***"Devlet Memurluğunun Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun"*, Rayh genelinde geçerli bir kanun olmakla birlikte, Scurla'nın sözünü ettiği *-ve yukarıda da anmış olduğumuz-* 'Soru Kağıdı' [24] sadece Türkiye'deki mülteciler için geçerliydi. Bu soru kağıdı, 1939 yılında Ankara'daki Büyükelçilik ve İstanbul'daki Başkonsolosluk tarafından dağıtılmıştır ve Üçüncü Rayh'ın hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmada başvurulan yolların alçaklığını göstermek bakı- mından birinci derecede bir kaynak oluşturur. Bu soru kağıdının bir örneğinin Ankara' daki Büyükelçilik dosyalarında bulunmuş olması, Scurla Raporu'nun yayımında karşılaştığımız bir başka güzel tesadüfdür. Soru kağıdının amacı, altı sorudan beşinin doğrudan doğruya arilikle ilgili olmasından bellidir. Yalnız Soru 6, *"Siz Devlet Memurluğunun Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun uyarınca mı emekliye ayrıldınız?"* ifadesiyle bunun ötesinde, politik ya da benzer bir itibarsızlık nedenine açık kapı bırakır. Soru kağıdının antisemitik eğiliminin Scurla'ya Berlin'den verilen talimatlar için de belirleyici olduğunu, raporun her bir sayfasında açıkça görmek mümkündür. Öyle ki Scurla, vatandaşlıktan çıkarılan ilk Türkiye mültecisi olan Gerhard Kessler'in ari ırktan olmasına esef bile eder** [25].

Çok haklı olarak Scurla, bu soru kağıdını doldurmanın da, doldurmamanın da, eşit derecede kötü sonuçlar doğuracağına dikkati çeker. Bu durum da, Üçüncü Rayh'ın alçaklığını gösteren başka bir örnektir. Kuşkusuz Scurla, elinden geldiğince bu alçaklığın uygulayıcılarından biri olmuştur.

Burada bize ayrılan yer, Scurla 'nın sunduğu zengin bilgi malzemesinden ve elimizdeki öteki kaynaklardan yararlanarak, bu alanı Widmann'ın temel araştırmasına [26] katkıda bulunacak genişlikte işlememize yeterli değildir. Dolayısıyla, sadece birkaç karakteristik sonuca dikkat çekmekle yetineceğiz. Herşeyden önce belirtilmesi gereken, 'düşüş eğrisi'nin Ankara'dan İstabul'a doğru olduğudur, yani Ankara'da Ziraat ve Veterinerlik Yüksekokulu'ndaki Üçüncü Rayh açısından nisbeten tatmin edici durumdan hareketle, daha o zaman oldukça can sıkıcı durumda olan Ankara Nümune Hastanesi ve Hıfzıssıhha Enstitüsü'ndeki şartlar ve nihayet İstanbul Üniversitesi'ndeki, Scurla Raporu'nda da değerlendirildiği biçimiyle, ümitsiz durum. Dolayısıyla, Ziraat ve Veterinerlik Yüksekokulundaki **"ari ırktan olmayan Gerngross"**, tıpkı İstanbul'daki farmasötik kimya dalında Rayh profesörü Pg. Kurt Bodendorfer gibi aykırı kaçmaktadır [27]. **Bodendorfer'in İstanbul Üniversitesi'nde üstlenmiş olduğu Üçüncü Rayh'ın Truva Atı olma misyonu, başarısızlıkla sonuçlanmaya mahkumdu. Ve bu sadece Üniversitedeki "mülteci kliği"nden dolayı değil, aynı zamanda Türk Hükumetinin de tutarlı tutumu sayesinde olmuştur.** Scurla -isteği hilafına- bu hükümete hep parlak bir karne vermek durumunda kalıyor.

Son olarak kısaca belirtmemiz gerekir ki, Belgesel Ekler bölümünde, yukarıda anılan kaynakların dışında, aynca şu kaynaklara da, Scurla'yı tamamlayıcı mahiyette yer verilecektir:

* Frankfurtlu patolog **Philipp Schwartz**'ın "Notgemeinschaft deutscher Wissenschaftler im Ausland' (ç.n. **Yurtdışındaki Alman Bilimadamları ile Yardımlaşma Cemiyeti**) adına Ankara'da **Türk Maarif Vekili Reşit Galip** ile **06.07.1933** tarihinde yaptığı görüşme hakkındaki raporu. Bu görüşmeler, Alman mültecilerine İstanbul Üniversitesi'nin kapısını açmıştır. (No.3)

* Rudolf Nissen'in Ferdinand Sauerbrach'a yazdığı 02.04.1933 tarihli mektup (No.4)

* L. Kudret Erkönen 'in Enst Reuter hakkındaki yazısı (No.5)

* Gustav Oelsner'in Türkiye'de geçirdiği yıllar hakkındaki yazısı (No.6)

* Hamburg Üniversitesi Başkanı Peter Fischer-Appelt'in İstanbul 'da Curt Kosswig 'in cenaze töreninde yaptığı anma konuşmasından alıntı 08.04.1982 (No.7)

3. Rayh İçindeki Kültür ve Eğitim Politikası

Bundan önceki iki bölümde söylenenlerden anlaşılacağı üzere, Scurla Raporu 'nun Üçüncü Rayh için bir kaynak olına değeri, sadece Türkiye ile olan resmi kültür ve bilim ilişkileri bakımından ve mülteci sorununa ışık tutmasından ibaret değildir. Açıkça görülen bir üçüncü alan da, Rayh içinde kalan bilimadamlarının 1933 sonrası yaşam şartları hakkında bir kaynak olmasıdır. Burada gene yukarıda anlattığımız hukuki ve kurumsal arka plandan hareket etmek zorundayız yani *"Devlet Memurluğunun Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun"* dan. Buna ilaveten alınan bir dizi idari önlem de Rayh içinde yaşamı zorlaştırmış, ayrıca yurtdışına çıkış olabildiğince engellenmişti. Elbette Gestapo'nun her yerde hazır ve nazır bulunduğunu da unutmamak lazım. 1933'ten itibaren bilimsel yaşamın hem 1933'teki profesörler hem de yeni yetişen bilimsel kadrolar düzeyinde pratikte nasıl değişime uğratıldığını gösteren pek çok ayrıntı açıklık kazanır, Bu sonuncular için bir örnek, 1936 yılında Münih Üniversitesi 'ne yapılan bir doçentlik başvurusu hakkında yapılan aşağıdaki basit saptamadır: "Başvuru işleme konmamıştır, çünkü Heckmarın , NSDAP'den ihraç edilmiş bulunuyor" [28] Böyle bir saptamanın bunca doğallıkla yapılabilmesi, Rayh içinde 3 yılda gerçekleştirilen değişikliklerin boyutunu gösteriyor. Diğer bir boyut ise, Scurla Raporu'nun tazminat taleplerini değerlendirme açısından da hukuki değer kazanmasıdır. Pek çok kişisel ayrıntı verilmektedir. Bu ayrıntılar, iki bakımdan fevkalade irkilticidir: birincisi, Üçüncü Rayh'ın hiçbir şekilde yalnızca Gestapo 'nun topladığı bilgilerle yetinmek zorunda kalmadığı, bu tür bilgileri şüpheli bilimadamlarının meslektaşlarından da, pekala istediği biçimde elde edebilmiş olduğudur. Bununla ilgili bir örnek, İstanbul Üniversitesi Jinekoloji Kürsüsü'ne yapılacak tayinle ilgilidir. Ru-

dolf Dyroff hakkında şöyle deniyor: "Dr. Hadi, ayrıca, Erlangen'den nbao. Profesör Rudolf Dyroff'u da düşürımüş, ama, bu kişi Profesör Bach tarafından politik bakımdan elverişsiz olarak nitelendirilmektedir" [29]. **Karl Jaspers hakkında da sadece "Profesör Jaspers (nicht arisch versippt) (ari ırktan olmayan akrabalık ilişkisi içinde) dendiğinde** [30], ne kastedildiği açıktır.

Bu örneklerin sayısını istediğiniz kadar artırmak mümkün. Dolayısıyla Scurla Raporu, Üçüncü Rayh'ta Alman Üniversitelerinin durumu konulu araştırmalar için de kaynak olarak yerini almalıdır [31].

Scurla Raporu, Avusturya'nın (Scurla, buranın adını "ilhak"tan sonra konan dil kuralı uyarınca "Ostmark" olarak söylüyor), Çekoslovakya'nın ve Scurla'nın gezi tarihinde henüz iki aydır "Rayh himayesinde (olan) Bohemya" ve "Moravya"nın durumuna da ışık tutar. Türkiye'ye giden Alman mültecilerle ilgili öteki kaynaklardan da anlaşıldığı gibi, Avusturya ve Çekoslovakya, daha doğrusu Viyana, Graz ve Prag Üniversiteleri, 1936 ile 1939 tarihleri arasında önemli bir işlev yerine getirmişler, pek çok mülteciyi son dakikada Üçüncü Rayh'ın saldırısından kurtarmışlardır. Scurla, bununla ilgili sayısız örnek veriyor ve Rayh Hükümeti 'nin kendi hedefine ulaşmak için daha Avusturya'nın ilhakından ve Çekoslovakya'nın işgalinden çok önce buralara yaptığı hukuki ve idari mudaheleleri bütün ayrıntılarıyla gözler önüne seriyor. İlhaktan sonra bu müdahaleler daha da artmıştır [32].

4. Dil

Son olarak, Scurla'nın raporunu yazarken kullandığı dil, özel bir dikkat istiyor. Bir kere şunu hatırda tutmak gerekir: Scurla, 1933 yılında genç sayılacak bir yaşta değildi, 1905 doğumluydu ve üniversite öğrenimini Weimar Cumhuriyeti zamanında tamamlamıştı. 1939 tarihli raporu, aynı şekilde 1933 ile 1939 arası yayınlarının 'Kürschner"de sayılan başlıkları, buna rağmen nasyonal sosyalizmin ifade tarzını ne kadar rahat benimsemiş olduğunu gösterir. Dolayısıyla günümüz okuru, totaliter egemenlik sistemlerinin bu işlenen alan dışında bir alanda da nasıl güç sahibi olduğunu fark etmelidir. Scurla, özellikle kullandığı dille de, Üçüncü Rayh'ın gönüllü

maşası olduğunu açıkça kanıtlıyor. Ama burada asıl üstünde durulması gereken, Scurla'nın bu konuda asla yalnız olmadığıdır. Tam tersine Scurla'yı, bütün bir işbirlikçi kuşağının tipik temsilcisi olarak görmek gerekir.

İşte, gözümüzü bu anlamda bilinçli olarak Scurla'nın diline çevirecek olursak, ilk dikkat çekecek alan, **Scurla'nın Rayh Eğitim Bakanlığı adına yüklenmiş olduğu politik misyon, yani "ari ırktan olmayan" Alınan mültecilerle mücadele alanıdır.** Scurla'nın sürekli kullandığı sözcükler, mesela "soru kağıdı"nda kullanılan sözcüklere tıpatıp uyar. Ama Scurla bu sözcükleri oradan almış değildir, her ikisi de aynı resmi dil kaynağını kullanırlar; o kadar.

"Ari ırktan olmayan"(ç.n. Nichtarier), "Melez" (ç.n. Mischling), "ari ırktan olmayan akrabalık ilişkisi içinde" (ç.n. nichta risch versippt) gibi sözcükler, çok sık tekrarlanır, "Yahudi"(ç.n. Jude) ya da "tamkan Yahudi" (ç.n. Volljude) ise daha ender görülür. Buna karşılık 'mülteci' yerine şaşmaz bir şekilde "mülteci kliği" dendiğini görürüz. Gene aynı şekilde tipik bir deyim "yüksek dereceli mason"dur (ç.n. Hochgradfreimaurer). Bütün bu kavramların büyük bir doğallıkla vatandaşlıktan çıkarma, pasaportu elinden alma vb. gibi işlemlerle bağlantılı olarak kullanılması, tutumun dile yansımasıdır. Açıkça görülüyor ki, Scurla temsil etme görevinin ötesine geçerek kendini bu tutumla *-en azından sözel olarak-* tamamen özdeşleştirmiş olmasından ötürü de zerrece bir adaletsizlik duygusu taşımaz. Sırf bu nedenle bile, **Scurla Raporu Nasyonal Sosyalist politik üslubun sözel bir örneği olarak değerlidir.**

Scurla'nın üslubunda yansıyan paradigma, daha da ileri giderek "Rayh profesörleri"ni de kapsar. Raporun daha ilk iki paragrafında, iki kez, "Alman (Rayh) bilimadamlarının cepheye sürülmesi"nden (ç.n. Einsatz), başka bir yerde de gene "Almanya için kültür politikası cephesi"nden (ç.n. Kulturpolitusicher Einsatz für Deutschland) söz edilir. Bunun anlamı, 'Rayh profesörlerinin' faaliyetlerinin adeta askeri disiplinle yönetilen ve itirazsız uyulması gereken hizmetin bir parçası olarak görülmesidir. Führer ve maiyeti ilkesi, Rayh Eğitim Bakanlığı ve Türkiye'ye gönde-

rilen profesörler şeklinde kendini gösterir. Bu profesörlere 'talimat verilir', bu talimatlara itirazsız uymak zorunludur. Bu noktada Scurla, Rayh Eğitim Bakanlığı 'nın yetkili temsilcisi olarak kendi rolünü ortaya koyar: "Yüksekokul hocalarına, önemsiz gibi gözüken konularda dahi Büyükelçiliğin talimatlarına uygun davranmaları kesin talimat verdim", ya da "bu tür tartışmalar ... yüksekokul hocalarına yasaklanmıştır, kendilerine şu talimat verildi ..." [33]. Burada "meslekdaş"(ç.n. Kollege) yerine "örgüt arkadaşı" (ç.n.Kamerad) kavramının kullanılması, çizilen resme uyuyor. "Alman düşmanı" (ç.n. deutschfeindlich) ifadesinin "Üçüncü Rayh'a karşı" (gegen das Dritte Reich gerichtet) ile eşanlamlı kullanılması da, resmi tamamlıyor.

Dolayısıyla, bu açıdan da Scurla Raporu 'nun bir üslup analizi, Üçüncü Rayh hakkındaki araştırmalara hazine değerinde kaynaklık edecektir. Son olarak, raporun redaksiyonu konusunda da birkeç söz söylemek yerinde olur: Scurla'nın daktilo ile yazılmış Almanca metnindeki daktilo hataları, işaret edilmeksizin düzeltilmiştir. İsimlerin yazılışındaki hatalar ise olduğu gibi bırakılmış, fihristte işaret edilerek düzeltme yoluna gidilmiştir.

Dipnotlar:

1. Frankfurt a.M. 1980

2. Ayrıntılar için bkz. Sergi Kataloğu: Atatürk Zamanında Türk-Alman İlişkileri (1924- 1938). Ankara 1981.

3. Bu konudaki tek yayın olarak kalmıştır: Grothusen, K.-D.: *1933 Yılından Sonra Alınan Bilimadamlarının Türkiye'ye Göçü. Kemal Atatürk Döneminde Alman-Türk İlişkileri.*, Türk Tarih Kurumu. Belleten, C. XLV/2, Ekim 1981, Sayı: 180'den ayrıbasım. 1981, s. 537-550.

4. Bonn'da Alman Dışişleri Bakanlığı Politik Arşivi. Ankara Büyükelçiliği Dosyaları No.732.

5. Belgesel Ek No.2 6. s.110.

7. Kürschners Deutscher Gelehrtenkalender. 6 ıncı baskı, Cilt 2, Berlin 1941, s.755. Kısaltmaların anlamı:

V: kendi yayını

S: bilimsel eserlere katkı

Z: bilimsel dergilerdeki yayınlan Hz:bilimsel dergi editörlüğü

8. s.31,38

9. s.89-92. Ek B'den söz edilmediği gibi, böyle bir ek de bulunamamıştır.

10. s.31 v.d.

11. bkz: Grothusen, K.-D.: Dış Politika: Südosteuropa-Handbuch. Cilt IV:

Türkiye. Yayına haz. K.-D. Grothusen. Göttingen 1985, s.98 v.d.

12. s.33

13. s.42, 46, 55, 75.

14. Türkiye'deki Alınan mülteciler konusunda yapılan en önemli araştırma: Widmann, H.: Exil und Bildungshilfe. Die deutschsprachige akademische Emigration in der Türkei nach 1933. Bem, Frankfurt a.M. 1973. Bunun dışında: Grothusen, K.-D.: Die deutsche wissenschaftliche Emigration in die Türkei 1933-1945. Unter besonderer Berücksichtigung Hamburgs. Yayınlandığı yer: Universitaet Hamburg. 1933 in Gesellschaft und Wissenschaft. T.2: Wissenschaft. Hamburg 1984, s.189-206.

15. s.34 v.d.

16. Widmann: Exil und Bildungshilfe'deki bilgilere ek olarak bkz. aynı yazar: Hochschulen und Wissenschaft, Südosteuropa-Handbuch içinde. Cilt IV: Türkiye. Yayına hazırlayan K.-D.Grothusen. Göttingen 1985, s.549-566.

17. s.45

18. K.R.Grossmann: Emigration. Geschichte der Hitler-Flüchtlinge 1933-1945. Frankfurt 1959.

Aslında malzeme bakımından zengin ve titiz bir çalışma olan bu eser- de Türkiye'deki mültecilere sadece l5 satır ayrılmıştır (s.299/300).

19. Hirsch, E. E.: Aus des Kaisers Zeiten durch die Weimarer Republik in das Land Atatürks. Eine unzeitgemaesse Autobiographie. Münih 1982; Nissen, R.: Helle Blaetter-dunkle Blaetter. Erinnerungen eines Chirur- gen. Stuttgart 1969.

20. Bkz: dipnot 14 21. s.83

22. s.52, 55, 60, 77, 80, 82, 84 v.d.

23. s.70, 72

24. Belgesel Ek No.2 25. s.72

26. Bkz. Dipnot 14 ve 16 27. s.45

28. s.78

29. s.73

30. s.82

31. Üçüncü Rayh'ın bu boyutu ile ilgili araştırmalar henüz çok azdır. Bunlara bir örnek Hamburg Üniversitesi tarafından yayınlanmış olan '1933 in Gesellschaft und Wissenschaft. T. 1.2. Harnburg 1983/84' ciltleridir. Gene Hamburg Üniversitesi tarafından yürütlen daha kapsamlı bir araştırma projesi, tamamlanmak üzere olup yakın bir gelecekte yayınlanacaktır.

32. s.74, 81

33. s.32, 40

34. Örneğin s.70, 84.

DİPNOTLAR:

[1] Büyük Larousse ansiklopedisi, "Psikolojik Savaş" maddesi.

[2] Türk Dil Kurumu Sözlüğü.

[3] IPA'nın Arşivi New York Halk Kütüphanesi'ndedir. Kütüphane, örgütü şöyle tanımlıyor: *"The Institute for Propaganda Analysis (IPA) was founded in New York City in 1937 by a group of scholars in the social sciences for the purpose of assisting the public to detect and analyze propaganda. The IPA conducted research into the methods by which public opinion is influenced, published analyses of current problems, and promoted the establishment of study groups in public schools for detecting propaganda. It published a monthly bulletin, Propaganda Analysis, from 1937 to 1941. The organization was dormant during World War II and in 1950 all formal operations ceased. Collection consists of correspondence, by-laws, minutes of board and executive committee meetings, financial records, and printed matter. Bulk of the collection is correspondence, including that of executive directors, Clyde R. Miller and Alfred McClung Lee, with members of the Institute's advisory committee and others. Correspondence relates in part to the preparation of Propaganda Analysis and to allegations that some of the oficers were Communists or Communist sympathizers. Other topics are the funding and operations of the IPA, board elections and research projects."* Financial records include statements and audit records. Also, press releases, circular letters, ballots for board elections, certificates of copyright registration, drafts of IPA publications, and printed ephemera.

[4] *From "How to Detect and Analyze Propaganda" by Clyde R. Miller*

In examination of propaganda the first logical thing to do is to define the term. A little over a year ago groups of scholars organizing the Institute for Propaganda Analysis, after a good many hours of argument, arrived at this definition: "As generally understood, *propaganda is an expression of opinion or action by individuals or groups, deliberately designed to influence opinions or actions of other individuals or groups with reference to predetermined ends.*"

That means if you and I have an opinion and express it with intent to influence some individual or group, we are, to that extent, propagandists.

And are acts propaganda too? Yes. The Boston Tea party was a propaganda act plotted and planned and beautifully timed by that master propagandist of the American Revolution, Samuel Adams, to crystallize the feeling of hatred by the Colonists against the British Tories. The burning of the Reichstag when Hitler came to power may have been a propaganda act. Certainly

Hitler took advantage of it by placing blame for it on "Jews" and "Communists," labeling those whom he did not like "Jews" and "Communists" whether they were or not, blaming them for the fire and putting them in prison. By such propaganda acts Hitler was able to dispose of many of his enemies at the very outset of his dictatorship.

We are fooled by propaganda chiefly because we don't recognize it when we see it. It may be fun to be fooled, but, as the cigarette ads used to say, it is more fun to know. We can more easily recognize propaganda when we see it if we are familiar with the seven common propaganda devices.* These are:

1. *The Name-Calling Device*
2. *The Glittering Generalities Device*
3. *The Transfer Device*
4. *The Testimonial Device*
5. *The Plain Folks Device*
6. *The Card Stacking Device*
7. *The Band Wagon Device*

Why are we fooled by these devices? Because they appeal to our emotions rather than to our reason. They make us believe and do something we might not believe or do if we thought about it calmly, dispassionately. In examining these devices, note that they work most effectively at those times when we are too lazy to think for ourselves; also, they tie into emotions which sway us to be "for" or "against" nations, races, religions, ideals, economic and political policies and practices.

1. ***Name Calling*** is a device to make us form a judgment without examining the evidence on which it should be based. Here the propagandist appeals to our hate and fear.

He does this by giving "bad names" to those individuals, groups, nations, races, policies, practices, beliefs, and ideals which he would have us condemn and reject. For centuries the name "heretic" was bad. Thousands were oppressed, tortured, or put to death as heretics. Anybody who dissented from popular or group belief or practice was in danger of being called a heretic. Today's bad names include Fascist, demagogue, dictator, Red, Financial oligarchy, Communist, alien, outside agitator, economic royalist, Utopian, rabble-rouser, troublemaker, Tory.

2. ***Glittering Generalities*** is a device by which the propagandist identifies his program with virtue by use of "virtue words." Here he appeals to our emotions of love, generosity, and brotherhood. He uses words like truth, freedom, honor, liberty, social justice, public service, the right to work, loyalty, progress, democracy, the American way.

These words suggest shining ideals. All persons of good will believe in these ideals. Hence, the propagandist, by identifying his individual group, nation, race, policy, practice, or belief with such ideals, seeks to win us to his cause. As Name Calling is a device to make us form a judgment to reject and condemn, without examining the evidence, Glittering Generalities is a device to make us accept and approve, without examining the evidence.

In the Name Calling and Glittering Generalities devices, words are used to stir up our emotions and to befog our thinking. In one device "bad words" are used to make us mad; in the other "good words" are used to make us glad.

3. *The **Transfer** device* is a device by which the propagandist carries over the authority, sanction, and prestige of something we respect and revere to something he would have us accept. For example, most of us respect and revere our church and our nation. If the propagandist succeeds in getting church or nation to approve a campaign in behalf of some program, he thereby transfers its authority, sanction, and prestige to that program. Thus we may accept something which otherwise we might reject.

In the Transfer device symbols are constantly used. The cross represents the Christian Church. The flag represents the nation. Cartoons like Uncle Sam represent a consensus of public opinion. Those symbols stir emotions. At their very sight, with the speed of light, is aroused the whole complex of feelings we have with respect to church or nation. A cartoonist by having Uncle Sam disapprove a budget for unemployment relief would have us feel that the whole United States disapproves relief costs. By drawing an Uncle Sam who approves the same budget, the cartoonist would have us feel that American people approve it. Thus, the Transfer device is used both for and against causes and ideas.

4. *The **Testimonial** device* is employed to make us accept anything from a patent medicine to a program of national policy. The propagandist secures statements or letters from prominent people with the expectation that the crowd will follow the leader. Almost every newspaper and magazine contains a number of testimonials extolling the virtues of this and that. The point for the reader to remember, however, is that no person's recommendation is particularly valuable except in that person's chosen field of work.

Henry Ford's opinion about an automobile qualifies as expert testimony, but Henry Ford's opinion of the virtues of a new toothpaste is probably worth very little. On reading any testimonial, the reader should ask himself the question, "Can this testimonial be considered *expert opinion*?

5. *The* ***Plain Folks*** *device* is used by politicians, labor leaders, business men, and even by ministers and educators to win our confidence by appearing to be common people like ourselves – "just plain folks among the neighbors." In election years especially do candidates show their devotion to our little children, flourish the cards which show that they are members in good standing in some important labor union, or have their pictures taken while they are pitching hay.

6. *The* ***Card Stacking*** *device* is employed by the propagandist when he tells us only part of the truth. He uses under-emphasis and over-emphasis to dodge issues and evade facts. He draws a red herring across the trail to confuse and divert those in quest of the truth. The principal of a small private school met the criticism that his faculty had no teaching experience by issuing the statement that the average experience of each member of the faculty was five years. This statement was technically true; there were five teachers in the school including the principal, but the latter neglected to mention that he had had the twenty-five years of experience while the remaining four members had had none.

7. *The* ***Band Wagon*** *device* is used to make us follow the crowd, to accept the propagandist's program en masse. The theme of this type of propaganda may be summed up in the statement, "Everybody's doing it; come along and follow the great majority, for it can't be wrong." In dealing with this type of propaganda, the reader should remember the words of Lincoln, "You can fool all the people some of the time."

Observe that in all these devices our emotion is the stuff with which propagandists work. Without it they are helpless; with it, harnessing it to their purposes, they can make us glow with pride or burn with hatred; they can make us zealots in behalf of the program they espouse.

To say this is not to condemn emotion, an essential part of life, or to assert that all predetermined ends of propagandists are "bad." It is simply to say that the intelligent citizen does not want propagandists to utilize his emotions, even to the attainment of "good" ends, without knowing what is going on. He does not want to be "used" in the attainment of ends he may later consider "bad." He wants to know the facts and among these is included the fact of the utilization of his emotions.

Remember that there are three ways to deal with propaganda – first, to suppress it; second to answer it by counter-propaganda; third, to analyze it. Suppression of propaganda is contrary to democratic principles, specifically contrary to the provisions of the United States Constitution. Counter-propaganda is legitimate but often intensifies cleavages. Analysis of propaganda, on the other hand, cannot hurt propaganda for a cause that we consider "good."

[5] Barry Rubin and Wolfgang G. Schwanitz, "Nazis, Islamists and the Making of the Modern Middle East", Yale University Press. February 25, 2014, 360 pages, 6-1/8 x 9-1/4, 31 b/w illus. ISBN: 9780300140903

During the 1930s and 1940s, a unique and lasting political alliance was forged among Third Reich leaders, Arab nationalists, and Muslim religious authorities. From this relationship sprang a series of dramatic events that, despite their profound impact on the course of World War II, remained secret until now. In this groundbreaking book, esteemed Middle East scholars Barry Rubin and Wolfgang G. Schwanitz uncover for the first time the complete story of this dangerous alliance and explore its continuing impact on Arab politics in the twenty-first century.

Rubin and Schwanitz reveal, for example, the full scope of **Palestinian leader Amin al-Husaini's support of Hitler's genocidal plans against European and Middle Eastern Jews.** In addition, they expose the extent of Germany's long-term promotion of Islamism and jihad. Drawing on unprecedented research in European, American, and Middle East archives, many recently opened and never before written about, the authors offer new insight on the intertwined development of Nazism and Islamism and its impact on the modern Middle East.

Barry Rubin is director of the Global Research in International Affairs Center of the Interdisciplinary Center, Israel. He is the author of many books and publishes frequently on Middle East topics. He lives in Tel Aviv, Israel. Middle East historian Wolfgang G. Schwanitz is visiting professor at the Global Research in International Affairs Center of the Interdisciplinary Center, Israel, and an associate fellow at the Middle East Forum of Pennsylvania. He lives in New Jersey.

[6] a.g.e., s.180.: "al-Husaini continued, but there was something else that brought the two sides together: the parallels between the Islamic world view and National Socialism. (...) Islam put the community of believers first, with the common good being more important than any individual's welfare. A Nazi Party motto, directed against the "Jewish materialistic spirit" —and even appearing on coins after 1934 —was "The common good comes before

the private good." [dn.47-"Gemeinnutz geht vor Eigennutz" was part of the NSDAP program of 1920. The mint of Berlin produced one-reichsmark coins with this legend from 1934 on.]

[7] Sputnik, 21.10.2018.

[8] Netanyahu blames a Palestinian for the Holocaust. What does the evidence say? Evgeny Finkel. October 22, 2015, The Washington Post.

On Oct. 20, speaking to the 37th Zionist Congress, Israeli Prime Minister Benjamin Netanyahu rewrote the history of the Holocaust. According to this new interpretation, the genocide's main culprit was not Adolf Hitler, but Haj Amin al-Husseini, the grand mufti of Jerusalem and the Zionist movement's key enemy.

According to the official transcript, Netanyahu said the mufti "flew to Berlin. Hitler didn't want to exterminate the Jews at the time, he wanted to expel the Jews. And Haj Amin al-Husseini went to Hitler and said, 'If you expel them, they'll all come [to British Palestine].' 'So what should I do with them?' [Hitler] asked. [Husseini] said, 'Burn them.'"

These remarks came just a day before Netanyahu's visit to Germany — and was followed by wall-to-wall criticism from the Israeli public and the rest of the world. Germany quickly reiterated its responsibility for the Holocaust. Israeli social media was abuzz with memes ridiculing Netanyahu.

This is not the first time that Israeli and Palestinian leaders have advanced controversial — to put it mildly — views of the Holocaust. Mahmoud Abbas, the leader of the Palestinian Authority, wrote a doctoral thesis that is often viewed as Holocaust denial. Comparisons between the Holocaust and the current situation of the Palestinians also are not uncommon.

But no one has previously claimed that a Palestinian leader was the mastermind of the Holocaust, persuading a reluctant Hitler to embark on the Final Solution.

Where does this argument come from, and does it have anything to do with the existing historical record?

Obviously, we do not know the exact origin of Netanyahu's claim, but a reasonable guess can be made nonetheless. Arguments linking Husseini to the Holocaust have been around since right after World War II. But those focused on Husseini's ardent support of and potential complicity in the Nazi crimes, and did not suggest that he had such a crucial role.

Here's the exception: a 2014 book, Nazis, Islamists, and the Making of the Modern Middle East, by the late Israeli American historian Barry Rubin and his German American co-author Wolfgang Schwanitz, published by Yale University Press.

In an argument that strikingly resembles Netanyahu's, Rubin and Schwanitz write that "Hitler might have been satisfied if Germany and the land it ruled — but not the world — would be cleansed of any Jewish presence. By closing this escape route for the Jews and discouraging any alternative strategy al-Husaini [sic] helped make the 'Final Solution' inevitable." (p. 160) The book is Netanyahu's most likely source.

Why would a Muslim cleric have such an impact on the key decision of one of history's most notorious dictators?

Husseini, the highest Muslim authority in British-ruled Palestine, was a scion of a prominent Arab family. Charismatic, authoritarian and uncompromising, he became the Arab community's undisputed leader by physically eliminating all internal opposition. He was virulently anti-Zionist, anti-Semitic and anti-British — and the key driving force behind anti-Jewish violence throughout the 1920-1930s and a major anti-British uprising in 1936-1939. Pursued by British authorities, Husseini escaped Palestine in 1937. He reached Berlin in November 1941, and spent the war years working for the Nazis' propaganda arm and recruiting Muslim volunteers to fight for Germany.

[Thinking beyond the two-state solution]

Rubin and Schwanitz's (and by extension, Netanyahu's) argument focuses on a meeting Husseini had with Hitler shortly after his arrival to Berlin, on Nov. 28, 1941. In this meeting, the argument goes, Husseini pressed Hitler not to allow Jews to leave Europe for Palestine and passionately advocated for the genocide of the Jews wherever they are, including the Middle East.

According to Rubin and Schwanitz, in the immediate aftermath of the meeting "Hitler made a ... decision that would end millions of lives." He ordered a meeting "to prepare the 'final solution of the Jewish question" (pp. 161-162). That meeting later became known as the Wannsee Conference.

Correlation is not causation.

But is Netanyahu correct? No. Temporal correlation is not causation, as Rubin and Schwanitz themselves recognize. "If al-Husaini had not existed, the Nazis would probably have acted in a similar fashion," they write (p. 160). If Husseini's meeting with Hitler had any effect at all, it was on the scheduling of a conference devoted to formalizing the Final Solution policy.

The meeting certainly did not prompt the policy or even the timing of its implementation.

Even this marginal impact is debatable. British historian David Motadel's recent overview of Nazi-Muslim relations presents a quite different description of the Husseini-Hitler meeting. The "conversation was limited to an exchange of empty courtesies and the affirmation that they are fighting against common enemies—the British, Jews, and Bolshevism Another request for a meeting with Hitler in 1943 was unsuccessful" (p. 42).

Husseini supported the Holocaust. That doesn't mean he caused it.

It's true that a large body of evidence, including Husseini's own writings, makes it clear that he was well aware of the Holocaust and fully supported it. But that hardly makes him the genocide's mastermind.

While not an architect of the Holocaust, Husseini was involved in the Final Solution. He actively lobbied the Germans and their allies not to allow any Jewish immigration to Palestine — even while he knew perfectly well that for those Jews, staying put meant death.

[Israel and the Gaza strip]

In another well-known episode, the mufti did his best to stop the Germans from exchanging more than a thousand Jewish children from the Bialystok ghetto orphanage for German nationals held by the Allies. The children were later gassed at Auschwitz. But even with the Bialystok orphans, it's not at all clear to which extent Husseini actually influenced the Germans' decisions.

Hitler was slaughtering Jews before he met with the mufti. (Cf: Babi Yar.)

Netanyahu's argument flies in the face of everything we know about the origins of the Final Solution. It is indeed true that Hitler's initial plan was expulsion, not extermination. But British-ruled Palestine with its tight restrictions on Jewish immigration was not considered a likely dumping ground for Europe's Jews. The Nazi government wanted but failed to have the Jews expelled to the Nisko area in Poland, to the island of Madagascar, and later to Siberia.

By the time of the Hitler-Husseini meeting, the Germans were already massacring Jews on a large scale. The Final Solution started with localized killings in Poland before Germany's invasion of the USSR in **June 1941.** But it very quickly escalated to pogroms and the "Holocaust by bullets." That began with mass shootings of Jewish males.

By August 1941, the Germans were already targeting Jewish women and

children and wiping out entire communities. **On Sept. 28, 1941, exactly two months before Hitler and Husseini met, the Nazis shot almost 34,000 people — the entire Jewish population of Ukraine's capital, Kiev — at Babi Yar.**

When and why did Hitler switch from mass slaughter to complete extermination?

In other words, Hitler was killing Jews in significant numbers before he met with the mufti. What is less clear, however, is **when exactly he switched the policy to continent-wide extermination.** Historian Christopher Browning argues that the decision was most likely reached by late **October 1941, before Husseini's attempt to influence Hitler.** Other scholars, such as the political scientist Manus Midlarsky and the historian Timothy Snyder, while disagreeing on the exact cause, believe it came in the late fall and **early winter of 1941.**

But no matter the date or the exact cause, Rubin and Schwanitz are the only scholars who suggest that Husseini was involved in the decision.

Netanyahu's claim will probably have two main consequences, both problematic.

Let's be clear: **Netanyahu is drawing a direct causal link between Husseini and the Holocaust because of his political needs and desires, not because of historical reality.** Doing so will most likely achieve two things. First, **it gives a potential weapon to Hitler's apologists.** And second, it effectively prevents, for decades to come, **a badly needed serious evaluation of Husseini's ideology, actions and legacy in Palestinian society.**

As the son of a prominent scholar of Jewish history, Netanyahu should have known better.

Evgeny Finkel is an assistant professor of political science and international affairs at the George Washington University

[9] Stefan Ihrig, *"Beyond the Balkans: Towards an Inclusive History of Southeastern Europe"* adlı kitapta (ed. Sabine Rutar, Lit Verlag, Zürich, Berlin, 2014, s.377) yayımlanan *"Why Them and Not Us? - The Kreuzzeitung, the German Far Right, and the Turkish War of Independence, 1919-1923"* başlıklı makalesinde, dipnot 1- "This essey draws on my Ph.D. thesis *"Nazi Perceptions of the New Turkey, 1919-1945"*, complated at the *University of Cambridge in 2011. A revised version* is forthcoming as *Stefan IHRIG, Hitler's 'Star in the Darkness" - Nazi Visions of Atatürk and the New Turkey, 1919-1945, Cambridge/Ma. 2014.* Harvard University Press holds the final and the superseding copyrights to my text.

[10] http://www.hup.harvard.edu/catalog.php?isbn=9780674368378

"Early in his career, Adolf Hitler took inspiration from Benito Mussolini, his senior colleague in fascism—this fact is widely known. But an equally important role model for Hitler and the Nazis has been almost entirely neglected: Mustafa Kemal Atatürk, the founder of modern Turkey. Stefan Ihrig's compelling presentation of this untold story promises to rewrite our understanding of the roots of Nazi ideology and strategy.

Hitler was deeply interested in Turkish affairs after 1919. He not only admired but also sought to imitate Atatürk's radical construction of a new nation from the ashes of defeat in World War I. Hitler and the Nazis watched closely as Atatürk defied the Western powers to seize government, and they modeled the Munich Putsch to a large degree on Atatürk's rebellion in Ankara. Hitler later remarked that in the political aftermath of the Great War, Atatürk was his master, he and Mussolini his students.

This was no fading fascination. As the Nazis struggled through the 1920s, Atatürk remained Hitler's "star in the darkness," his inspiration for remaking Germany along nationalist, secular, totalitarian, and ethnically exclusive lines. Nor did it escape Hitler's notice how ruthlessly Turkish governments had dealt with Armenian and Greek minorities, whom influential Nazis directly compared with German Jews. The New Turkey, or at least those aspects of it that the Nazis chose to see, became a model for Hitler's plans and dreams in the years leading up to the invasion of Poland."

[11] "A thorough and inspired account of how the formation of modern Turkey influenced Hitler and other Nazi ideologists by providing a model of armed resistance to the Versailles Treaty, as well as an imagined example of muscular nationalism for a new century."—Steve Coll, *The New York Review of Books*

[12] "For decades, historians have seen Hitler's Beer Hall Putsch of 1923 as emulating Mussolini's 1922 March on Rome. Not so, says Stefan Ihrig in *Atatürk in the Nazi Imagination*. Hitler also had Turkey in mind... Atatürk's subordination of Islam to the state anticipated Hitler's strategy toward Christianity... Impeccably researched and clearly written...Ihrig's book will transform our understanding of the Nazi policies."—Dominic Green, *The Wall Street Journal*

[13] "Middle Eastern heads of state have not tended to create exemplary leadership templates that aspirant rulers elsewhere have sought to emulate. But there is one notable exception: Mustafa Kemal Atatürk. In *Atatürk in the Nazi Imagination*, Stefan Ihrig argues that the man who created modern Tur-

key inspired the tyrant who sought to make Germany the hub of a new National Socialist Europe: Adolf Hitler. His argument, based on extensive study of German print media in the 1920s and 30s, is compelling... Ihrig has unearthed an important subject within Second World War scholarship that, strangely, has remained overlooked for many decades." —Gerald Butt, *The Times Literary Supplement*

[14] "Fascinating... This is a gap-filling book that'll be of deep interest to students of both World War II and National Socialism." —Steve Donoghue, *Open Letters Monthly*

[15] "Stefan Ihrig's brilliant new book *Atatürk in the Nazi Imagination* demonstrates convincingly that Mustafa Kemal Atatürk's conquest of Turkey was the most important model for the Nazis' remaking of Germany, far more so than Mussolini's 1922 March on Rome, which is usually cited as Hitler's main inspiration." —David Mikics, *The Tablet*

[16] "*Ataturk in the Nazi Imagination* by Stefan Ihrig...make[s] fascinating reading and highlight[s] the variety of ways in which the German state sought to subvert the Muslim soldiers' professional loyalty to the Allied armies in the two wars... [Ihrig] must be lauded for [his] painstaking research in producing [this] highly readable [volume] that include[s] relevant photographs as well." —Muhammad Ali Siddiqi, *Dawn*

[17] "It is Stefan Ihrig's contention, in his fascinating *Atatürk and the Nazi Imagination*, that it was Atatürk who in many ways molded and inspired the Nazi enterprise." —Mitchell Abidor, *Jewish Currents*

[18] "[An] insightful, instructive work, a genuinely original contribution to Nazi historiography... Makes us ponder, among so much else, the contribution that Ataturk's capture and all-encompassing control of his nation and its people made to [Lenin's, Stalin's, Hitler's, and Mussolini's] evil works." —Martin Rubin, *The Washington Times*

[19] "Stefan Ihrig has written a valuable and important book. He has shed light on an overlooked, remarkable, and significant aspect of National Socialism: namely, the prominent role played by Turkey and Kemal Atatürk in the Nazi imagination. This is a notable accomplishment." —Thomas A. Kohut, *The Weekly Standard*

[20] "In this richly documented and exhaustively researched study, Stefan Ihrig investigates the Nazi movement's obsessive interest in modern Turkey and its leader, Mustafa Kemal Atatürk. Focusing on the image of Atatürk as a national savior and state-builder, Ihrig examines how fascinated the

extreme Right and radical nationalists in Germany were with Atatürk's Ankara government and its achievements in the interwar era. The resulting analysis carries some surprising findings for specialists of both German and Turkish history. Ihrig demonstrates that the Turkish nationalist movement, its leader, and his policies were much more influential for the Nazi worldview in the 1920s than many other potential examples, including Mussolini's Italy... Those who look for European right-wing echoes of single-party-era Turkey's policies will benefit from Ihrig's most seminal finding, that in the development of the Nazi movement's ideas, Atatürk's Turkey acted as a role model... *Atatürk in the Nazi Imagination* is a bold and pathbreaking book. It draws attention to a largely overlooked connection between Nazi Germany and Kemalist Turkey, and contributes to the scholarship on the cross-fertilization of authoritarian nationalist ideas in the post-World War I years... Ihrig's book is an insightful and highly original work. In the future, it will be difficult to discuss the transnational undercurrents of the radical Right in interwar Europe or German-Turkish relations under the Nazis without taking into consideration Ihrig's arguments."—Emre Sencer, *H-Net Reviews*

[21] "This is a most important and refreshingly original book about a hitherto unknown yet pivotal influence on Adolf Hitler and other National Socialists. Its eye-opening conclusions will change how we think about German and European history as well as the Holocaust."—Thomas Weber, *University of Aberdeen*

[22] "From the Armenian massacres to the Turkish War of Independence and the rise of Kemal Atatürk, Turkish events attracted deep interest in Germany. As Ihrig shows, politically active Germans of the Weimar Republic, especially on the far right, saw in **Turkey a model for successful revisionism, authoritarian rule, secular modernization** and the **political utility of genocide.** This brilliant and original study sheds new light on the rise of Nazism and the **pre-history of Nazi racial policy**." —Christopher Clark, *University of Cambridge.*

[23] Yıldıray Oğur, "Karanlıkta Parlayan Yıldız", Türkiye gazetesi, 30.11.2014.: *"İkinci fotoğraf karesinin tarihi 30 Ekim 1933. Bu kez Berlin'deyiz. Tiergarten Caddesi'nde. Nazilerin paramiliter gençlik örgütleri SA'lar ve savaş muhariplerı iki sıra hâlinde cadde boyu büyük bir tören için dizilmişler. Ama bir Nazi resmî töreni için değil. Karşısında dizildikleri bina Türkiye Büyükelçiliği. Gündüz 11'den gece yarısına kadar sürecek onur nöbetinin sebebi de Türkiye Cumhuriyeti'nin 10. Yıl kutlamaları. Tören kıtasını denetleyen SA'ların kurucusu, ideoloğu General Ernst Röhm.. Birazdan Büyükelçiliğe girecek, svastikalı çiçeğini Büyükel-*

çi'nin eşine sunacak, ardından üçü birlikte elçiliğin balkonuna çıkıp SA bandosunun sadece parti törenlerinde çaldığı Nasyonel Sosyalistlerin marşı "Horst Wessel Song"u dinleyecekler. (Hitler'in sadık, ama ondan bile şahin bir Nasyonel Sosyalist takipçisi olan Röhm, yaz aylarında da pek yapmadığı bir şeyi yapıp yurt dışına çıkmıştı. Bu bir "hac" ziyaretiydi. Bu ideolojik "hac" ziyaretinin ilk durağı Roma oldu. Orda Mussolini'yle görüştü. İkinci ve son durak ise Ankara'ydı, hayran olduğu Atatürk'le buluştu. Bütün bunlar da Uzun Bıçaklar Gecesi'nde Hitler'in onu da iktidar yolunda harcamasından kısa bir süre önce oldu.)"

[24] Yıldıray Oğur, "Karanlıkta Parlayan Yıldız", Türkiye gazetesi, 30.11.2014.: *"Birkaç ay sonrası. Takvimler 19 Nisan 1934'ü gösteriyor. Berlin'de bütün bayraklar yarıda. Kapatılan caddeden askerlerin arasında top arabasında geçen cenazeyi halk Nazi selamıyla uğurluyor. Cenazenin arkasında Hitler'in kabinesi, generalleri, yakın adamları tam kadro yürüyor. Tek tuhaflık tabutun üzerindeki Türk bayrağı. Büyükelçilik'ten tren garına taşınan cenaze Türkiye Büyükelçisi Kemalettin Sami Paşa'ya ait. Paşa, Atatürk'ün "yarın cumhuriyeti kuruyoruz" dediği birkaç kişiden, İstiklal Harbi komutanlarından biriydi. O yüzden 1925'te Şeyh Said ayaklanmasını bastırma görevini de ona vermişti. Tabii, "ayaklanma acımasızca bastırılacak, Kürtler silahsızlandırıp, çoğunluk oluşturmayacak şekilde ülkeye dağıtılacak"tan oluşan üç maddelik planını da kabul ederek. Hitler'le randevusuz görüşebilen tek büyükelçi olan paşa bir trafik kazasında hayatını kaybedince böyle görkemli bir resmî tö renle Türkiye'ye uğurlandı."*

[25] Yıldıray Oğur "Karanlıkta Parlayan Yıldız" Türkiye gazetesi 30.11.2014.: *"Ve son kare. 1936. Kemalettin Sami Paşa'nın yerine Berlin'e Büyükelçi olarak atanan Hamdi Arpag Nürnberg'de Wagner'in bir operasının temsilini balkondan izliyor. Hemen Führer'in yanındaki locadan. Yanında Japon Büyükelçisi de var. Bir denk gelme değil. Bu Nazi Almanyası'nda Türk büyükelçisinin protokoldeki yeri. Reichstag'ın açılışlarında ilk sıra Avusturya ve İtalya büyükelçileriyle birlikte Türkiye Büyükelçisi'ne ait çünkü. Nürnberg'deki parti yürüyüşlerinde, yeni yıl partilerinde protokolün diplomatlar için en ön sıraları da..."*

[26] Sir Nevile Henderson, "Hitler ile İki Sene", çev: Refi Cevad Ulunay, Semih Lütfi Kitabevi y., 1940.

[27] Yıldıray Oğur "Karanlıkta Parlayan Yıldız" Türkiye gazetesi 30.11.2014.: *"Bu yazı dizilerinden en etkilisinin yazarı ise Hans Tröbst. Tröbst, 1921'de Atatürk hayranı olduğu için İstiklal Harbi'ne katılmak için Anadolu'ya gelmiş, 1923'e kadar tren hatlarının bakımı gibi cephe gerisi hizmetlerde bulunmuş, İstiklal Harbi madalyası almış, Nazi eğilimli bir Alman subay.*

General Luderdorff'un telkinleriyle Türkiye dönüşü Nazilerin dergisi Heimatland'a Ankara Formülü'nü yazan Tröbst'ün yazı dizisini dergi "Eğer özgür olmak istiyorsak, Türk örneğini izlemekten başka seçeneğimiz yok" girişiyle ve geniş bir

şekilde yayınlamış.

Tröbst'e göre Ankara Formülü'nün başarısının temelinde "ulusal temizlik" vardır. Tröbst ulusal temizliği özetle 'Muhaliflerin özel mahkemelerle tasfiye edilmesi, Meclis'te birliğin sağlanması ve "Türk ulusal gövdesinin kan emici parazitler olan Ermeni ve Rumlar'dan temizlenmesi" olarak tarif ediyor. "Bunlar yapılmasaydı özgürlük mücadelesi tehlikeye düşebilirdi" diyerek.

Yazı dizisinin başlamasından hemen sonra Hitler'in Tröbst'ü davet edip ve Türkiye izlenimlerini bizzat kendisinden dinlediğini öğreniyoruz kitaptan. Ihrig bu görüşmeden sonra Hitler'in sekreterinin Hitler adına Tröbst'e "Türkiye'de şahit oldukların bizim de ileride yapacağımız şeylerdir" diye yazdığı aktarıyor. Hitler'in bu yazı dizisinden etkilenmesinin delillerinden biri de Hitler'in aynı zamanlarda Münih'teki bar toplantılarında Mustafa Kemal örneğinden bahsetmeye başlaması.

Tarihler 1923'ün sonbaharını göstermektedir. Ankara Çözümü o kadar popüler hale gelmiştir ki Weimar Almanyası'na karşı çıkamaya başlayan Bayvera'yı yöneten üçlü Kahr-Lossow- Seißer yönetimine Nazilerin dergisi Heimatland manşetinden "Bize Ankara hükümetini verin" diye çağrı yapar.

Bu kapaktan günler sonra 8 Kasım 1923 gecesi Hitler yanında savaş kahramanı general Luderdorff olmak üzere Bayvera'yı yöneten bu troykanın Bürgerbräukeller barındaki toplantısını basıp Münih'ten Berlin'de iktidara yürüme planına destek ister, olmayınca da onları tutuklatıp adamlarıyla Münih'i ele geçirmek için darbe girişiminde bulunur ama başarısız olup tutuklanır."

Ihrig kitabında, bu malzemeyi sunarak, Birahane Darbesi ya da Hitlerputsch diye bilinen Nazilerin bu erken darbe teşebbüsünün ilham kaynağının Ekim 1922'de Mussolini'nin Roma Yürüyüşü'nden çok Mustafa Kemal'in Ankara'dan İstanbul'daki iktidarı ele geçirmesi olduğunu iddia ediyor.

Bunu Hitler'in darbeden sonra mahkemedeki savunmasından örneklerle destekliyor. Hitler hainlik suçlamasına cevap verirken Sezar'ın Rubikon'u geçişinden sonra Türkiye'de Mustafa Kemal'in İstanbul iktidarını yıkışını, ardından Enver Paşa'nın Selanik'ten İstanbul'daki iktidarı devirişini anlatıyor. Son olarak da Mussolini'yi veriyor. Hitler mahkemedeki son savunmasında da Atatürk ve Türkiye örneğinden bahsetmiş "Bugünlerde iki çeşit darbe oldu etrafımızda. İlki Türk general Kemal Paşa'nın, İstanbul'un egemenliğine başkaldırması, hatta daha ileri gidip Muhammed'in dinin kutsal otoriterisinin başındaki kişiyi bile reddetmesi. Kendi kendimize soralım: Kemal Paşa'nın hareketini sonunda meşrulaştıran şey neydi? Ulusunun özgürlüğünü kazanması. Belki onun da hain olduğu düşünüldü. Fakat değildi. İkinci örneğimiz Mussolini'nin darbesi."

Ihrig burada önce Atatürk ardından Musolini'den bahsetmesinin Hitler'in kafasındaki hiyerarşi olduğunu söylüyor. Ankara Formülü doğru muydu yanlış mıydı

tartışması uzun süre sürüyor. İstiklal madalyalı, Birahane Darbesi'nin fikir babalarından Tröbst darbeden cayan Bavyera'daki askerî güçlerin komutanı Lossow'u suçladığı yazısında "Biz hâlâ Ankara formülüne inanıyoruz" diyor örneğin.

Sonra da Almanya'dan kaçıyor. Peki nereye kaçıyor? Tabii Türkiye'ye. Daha da ilginci darbeden sonra darbecilerle iş tuttuğu için başı belaya giren General Lossow da Türkiye'ye kaçmış. 1924'te Türkiye'de ordunun altyapısının gelişmesine yardım ederken Alman ordusundan emekli olur. Lossow'un bu ilk Türkiye görevi de değildir. 1911 ile 1918 arasında İstanbul'daki Alman Büyükelçiliği'nde görevliyken Enver ve Talat Paşalarla birlikte çalışmıştır. Özellikle de 1915'te Ermenilerin tehciri sırasında.

Münih'teki bu isyancı, Nazi subaylar arasında Türkiye ve Atatürk bağlantılı olanlar onlarla da sınırlı değil. Darbeye karışıp karışmadığı belirsiz olsa da Çanakkale'den Komutanı Liman von Sanders de o sırada Münih'tedir. Filistin cephesinde Atatürk'ün kurmay subayı Kressenstein de. Nazizmi oldukça etkilemiş Thule Society'nin kurucusu von Sebottendorf Osmanlı vatandaşlığına geçecek kadar çok uzun yıllar Osmanlı ordusunda görev yapmıştır."

[28] Emre Can Dağlıoğlu,"Nazilere Göre Atatürk'ün Başarısının En Önemli Nedeni Ermenilerin Yok Edilmesiydi" Agos gazetesi, 19.12.2014.: *"Naziler ve diğer Alman milliyetçileri, Yeni Türkiye'yi etnik-ırksal temelde bir ülke kurulmasının emsal vakası olarak görüyorlardı. Aynı zamanda, azınlıklarından arınan böylesi bir yeni ulusal devletin iktidarının işaretiydi. Sadece etnik olarak temizlenmiş devletin iktidarına olan inançlarının yeniden tasdiki değil, bunun çeşitli yollarla nasıl başarılacağının ispatıydı.*

- Dolayısıyla Nazilerle Türkiye arasındaki ilişki, Osmanlı dönemindeki etnik temizliğin örnek alınmasını da içeriyor muydu?

- Evet, Naziler için, Kurtuluş Savaşı'nın öncesindeki etnik temizlik, Atatürk'ün başarısının en başta gelen ön koşuluydu. Ulusal çizgide Türkiye'nin yeniden inşa edilebilmesi gibi daha büyük bir başarının ikinci ön koşulu da, Rumların sınır dışı edilmesiydi. Bu ikisi, Naziler için "paket teklif" gibi bir şeydi. Onlar için önemli olan, onların ve diğer Alman milliyetçilerin "Yahudiler" olarak algıladığı azınlıkların gitmiş olmasıydı. Büyük ihtimalle, onların nasıl yok olduklarından çok, yok olmuş olmaları önemliydi. Nazilerin "Yeni Türkiye" algısına göre, eğer Türkiye azınlıklarından "kurtulmasaydı", tüm bunları başaramayacaktı. Bu anlamda, Naziler ve diğer Alman milliyetçileri, Yeni Türkiye'yi etnik-ırksal temelde bir ülke kurulmasının emsal vakası olarak görüyorlardı.

- Nazilerin Ermeni Soykırımı özelinde görüşleri var mı?

1920'ler ve 1930'larda, diğer Alman milliyetçileri gibi Naziler için de 1915'te yaşanılan üzerine konuşulduğunda, bizim bugün anladığımız gibi "soykırım" gibi kavramlardan başka terimler kullanılsa da, ne olduğuna dair anlayışlarında muğlaklık yok. Bu bağlamdaki Alman söylemi, tartışmaları ve algısı üzerine çalıştığım kitap yakında yayımlanacak. Nazilerin iki savaş arasındaki Almanya üzerine yazdıkları metinlerde, "Osmanlı Ermenilerinin yok edilmesi", genellikle Atatürk'ün şu iki başarısının önemli nedenlerinden birisi olarak görülüyor: Savaşarak Sevr Antlaşması'nı devre dışı bırakmak ve bunu Lozan Antlaşması'yla değiştirmek. İkincisi ise şehirleri, fabrikaları, yollarıyla ülkeyi soluk kesici bir hızda ayağa kaldırmak.

- Naziler, İttihatçı liderlere nasıl bakıyorlardı?

- İttihatçı liderler, Naziler için çok önemli değildi; olağanüstü olan Atatürk'tü. Hitler'e göre, Osmanlı İmparatorluğu, eski, özellikle çok etnikli karakterinden ötürü "organik olmayan" bir imparatorluktu. Aynı Avusturya-Macaristan İmparatorluğu gibi... Hitler, Enver Paşa'dan da hayranlıkla bahsediyordu, fakat Enver, onun için, böyle bir imparatorluğu milliyetçi çizgide yeniden organize etmenin başarısız girişimlerine verilecek bir örnekti yalnızca.

- Atatürk'ün ölümü, Nazi Almanyası'nda nasıl yankılandı?

- Atatürk'ün ölümü de Üçüncü Reich basınında önemli haberlerden biri hâline geldi. Ölümünün ardından, günler sonra bile birçok büyük gazete, Atatürk hakkında yazı dizileri yayımlamayı sürdürdü. Medyanın bu olayı ele alışı, yaygın duruma bakınca, yalnızca Propaganda Bakanlığı'nın direktiflerinin sonucuyla olmadığını, daha "derinden" gelen bir şeyler olduğu anlamına geliyor.

- Nazilerin bu özel ilgisine, Türkiye'den aynı şekilde karşılık geldi mi sizce?

- Genel olarak ilgiden bahsediyorsak, buna evet diyebiliriz. Türkiye de Almanya'da neler olduğuyla ve Nazilerin 1930'lar boyunca neler yaptığıyla yakından ilgilendi. Türkçe gazeteler, Nazileri ve Almanya'yı büyük ölçüde tartıştı. Çünkü Almanya önemli bir ülkeydi ve Naziler, yeni bir siyaset ve devlet organizasyonu tarzı uyguluyorlardı. Bu, Türkiye'de de anlaşılmalıydı. Fakat Türkiye'de Üçüncü Reich'a yönelik olağanüstü bir hayranlık olmadı. Evet, Nazilerin yaptıklarından büyülenen Türk gazeteciler ve siyasetçiler vardı ama bunların hiçbiri, Nazilerin "Yeni Türkiye" için besledikleri hayranlığın yanına bile yaklaşamadılar.

'Naziler için Türkiye savaşta güvenilecek ülkeydi'

- Türkiye, II. Dünya Savaşı boyunca resmen tarafsız kaldı diyebiliriz. Fakat Nazilere göre, Türkiye gerçekten tarafsız bir ülke miydi?

- Naziler için, II. Dünya Savaşı boyunca Türkiye, daha çok Franco'nun İspanyası gibi bir ülkeydi; sözde tarafsız, ancak yine de daha çok Almanya'nın olduğu Mihver devletlerinden yana. İspanya gibi, Türkiye'nin de gelecekte kendilerine katılacağını beklediler. Yine İspanya gibi, savaş boyunca en azından birkaç defa, Türkiye'ye güvenebileceklerini de hissettiler. Bu, Türkiye'den çok önemli hammaddelerin ithalatını da içeriyordu. Nazilerin esas gazetesi olan Völkische Beobachter'de, savaşın sonunda Türkiye'nin Almanya'ya savaş ilan etmesinden sonra yapılan tartışmalara bakarsanız, bunu en açık şekliyle görürsünüz. İlk sayfada yer alan makalelerin Türkiye'ye karşı her şeye rağmen sert ifadeler içermemesinden bahsetmiyorum yalnızca. Bu gazetelerde, Türklerin başka şansı olmadığının anlaşılması gerektiğini ima eden yazılar yer alıyordu. Bu, tarihte bir ülkenin kendisine savaş ilan eden başka bir ülkeye karşı, en dostane ve sempatik tavrıdır herhalde."

[29] Gülenay Börekçi, Tek taraflı bir aşk öyküsü, Habertürk gazetesi, 21.12.2014 - 10:06.:

- Anladığım kadarıyla Hitler, Türkiye'yle ilgilenmeye, Atatürk'ün, I. Dünya Savaşı yenilgisinin küllerinden yepyeni bir ulus yaratma başarısını görünce başlamış; 1919'da...

- Evet ama o büyülenme ve borçluluk hissi sonra da devam etti. 1933'te verdiği bir söyleşide "Karanlıkta parlayan yıldız" olarak bahsettiği Atatürk, Hitler için liderliği, militarizmi, milliyetçiliği sebebiyle bir rol model oldu. Ayrıca Nazilerin gözünde demokrasi ve bolşevizm karşıtıydı. Türkiye'nin hızlı modernizasyonu ve sekülerleşmesi de sanırım bu hayranlıkta etkiliydi.

- Hitler, "ustasının" Atatürk olduğunu, kendisinin de onun öğrencisi sayılması gerektiğini söylüyor. Mussolini de "Ben Milano'daki Ankara'nın Mustafa Kemal'iyim" diyor. Ne düşünüyorsunuz, bu hayranlığın kökeninde çok güçlü ve karizmatik bir insana benzeme arzusu olabilir mi?

- Belki de sadece görmek istediklerini görüyorlardı... Hakikaten her şey bir milletin güçlü ve sorgusuz lideri olma arzusundan ve tabii Atatürk'ün karizmasından kaynaklanıyordu. Bir de tabii alternatif bir siyasi üslup arayışından... Fakat yeri gelmişken, kitabımın bir karşılaştırmalı tarih çalışması olmadığını vurgulamak isterim. Ben burada Türkiye'yi ve Atatürk'ü değil, Nazilerin Türkiye'de olanları hangi perspektiften gördüğünü anlatıyorum. "Yeni Türkiye" algısından etkilendiler ama "Yeni Almanya" dedikleri III. Reich'ı yaratırken her şeyi de bire bir kopya etmediler. Örneğin Atatürk Türkiye'sinde kadınların özgürleşmesi adına yapılanlar Nazilerin görüşle-

rine hiç uygun değildi, bu yüzden Türkiye'deki çağdaşlaşmanın o bölümünü görmezlikten geldiler. Türkiye'de sekülerlik çok önemliydi, Naziler ise Almanya'da kilisenin nüfuzunu ortadan kaldırma hedeflerini gerçekleştirirken hep çok dikkatli olmak zorundaydı, bu yüzden o konuda fazla ileri gidemediler.

- Kitabınıza göre, Türkiye'deki azınlıklarla, mesela Ermeniler ve Rumlarla ilgili trajik kararlar Hitler'in hayranlığını daha da artırmış. Naziler Türkiye'deki azınlık grupları doğrudan Alman Yahudilerine benzetiyorlarmış. Tam olarak neler oluyordu?

- Naziler ve savaş dönemi Almanya'sının diğer milliyetçi kurucuları için Türkiye'nin I. Dünya Savaşı'nın başından Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar kendini Ermenilerden ve Rumlardan "temizlemesi" olgusu, Yeni Türkiye'nin yükselişi adına bir ön koşul, bir şart değilse bile çok çok mühim bir şeydi. Tabii Türkiye'de ve İstanbul'da azınlıkların varlığını sürdürdüğü gerçeğini basitçe göz ardı ettiler. Türkiye'yi başarılı bir homojen milli devlet olarak resmetmek onlar için çok daha önemliydi.

- Alman medyasının da Türkiye'ye ve Atatürk'e ilgisi büyükmüş. Bu konularda çıkan makale sayısına dair verdiğiniz rakamlar çok çarpıcı. Bu ilgiyi nasıl yorumluyorsunuz?

- Açıkçası Alman milliyetçileri I. Dünya Savaşı'nın hemen ardından ağır bir travmayla karşı karşıya kalmıştı. Bir kere savaşı kaybetmişlerdi ve sebebini tam olarak anlayamıyorlardı. İmparatorluk da ellerinden gittiğinden, çok küçümsedikleri yeni bir demokratik sistemde sıkışıp kalmışlardı. Dahası, gerekirse silahla karşı çıkmaları gerektiğini düşündükleri çok sert barış antlaşması düzenlemelerine maruz bırakılmışlardı. Birden hayallerini gerçekleştiren bir grup insanı, Kemalistleri gördüler. Yeni Türkiye, o dönem Almanya'sının aydınlık bir aynası gibiydi. Bu ülke ve lideri onlara umut, ilham ve muhtemel stratejiler aşılıyordu.

- Hitler'in hayranlığını nasıl açıklıyorsunuz? Dönemsel bir denk düşme, yani konjonktürel durum söz konusu olabilir miydi?

Yok, süreçler arasındaki benzerlik aslında epey sınırlı. Naziler olanları abartıp tüm ayrıntıları kendi görmek istedikleri şekilde gösteriyorlardı. Fakat bu bence sadece Atatürk'ün projesinin yeni ve çok özgün bir şey olduğunun altını çiziyor. Tabii yaşananların nelere yol açacağını kestirmek, Avrupalı gözlemcilerin çoğu için o yıllarda henüz pek mümkün değildi. Erken dönem Kemalist projenin yeniliği ve belirsizliği hem Nazilerin hem de İtalyan faşistlerinin Türkiye'yi niçin kendilerine, politikalarına ve özlemlerine yakın hissettiklerini açıklıyor. Yeni Almanya'yı bir bakıma yeni Türkiye'yle özdeşleştiriyorlardı. III. Reich döneminde bu konuda hem medyada sayısız

makale çıktı hem de arka arkaya kitaplar yayınlandı. Gerçi daha sonra işler biraz değişti. Alman Propaganda Bakanlığı Nazileri eleştirdiği için Türkiye'yi cezalandırmak istedi ve medyadaki pozitif tabloyu tersyüz etmeye karar verdi ama bu artık çok zordu. Bir propaganda yetkilisinin anlattığına göre, o güne kadar Türkiye'yle ilgili öyle olumlu bir imaj yaratılmıştı ki geri dönmek imkânsızdı.

Mustafa Kemal diktatör müydü?

- Peki Hitler ile Atatürk'ün benzedikleri yanlar var mıydı? Farklılıkları nelerdi? Bir de sizce Atatürk de bir diktatör müydü?

- Alman çağdaşlarına göre Atatürk kesinlikle bir diktatördü. 1920'lerde ve 1930'larda Türkiye'nin gelecekte nereye gideceğini bilemezlerdi. Karşılarında hiçbir gücün karşı koyamadığı heybetli bir lider, bir tek parti devleti ve dünyanın çoğu memleketi için imkânsız denecek bir yeniden inşa süreci duruyordu. Bunlar Nazilere çekici geliyordu elbette, ayrıca bunlar demokratik bir yönetime de uygun değildi.

- Hitler'in hayranlığının karşılıklı olma ihtimali var mı, yani Atatürk'ün onun hakkında ne düşündüğünü biliyor muyuz?

- O tuzağa düşmeyelim; kitabımda anlattığım şeyler bütünüyle Nazi'lerle alakalı. Nasıl desem, söz konusu olan aslında tek taraflı bir aşk öyküsüydü.

- Karşılıksız yani...

- Bilebildiğim kadarıyla Hitler'in tehlikeli biri olduğunu gören Atatürk, bu aşka hiç karşılık vermedi. Bakın; Atatürk öldükten hemen sonra bir Alman gazetesinde şöyle bir makale yayınlandı... Bir liderin hangi nitelikleri taşıması gerektiği anlatılıyordu; lider olmayı hak etmek için ne yapmalı falan... "Kusursuz liderin memleketi dışında da barış adına çalışması gerekiyor" deniyordu. Barış burada altı kalın kalın çizilen önemli bir mesajdı ve makalenin yazarı bizzat Atatürk'tü. O yüzden onu yayımlamak, sadece Atatürk'ün III. Reich'taki hâkim imajını temizlemekle kalmıyor, aynı zamanda Hitler'e karşı çıkmak anlamına da geliyordu.

Stefan Ihrig hakkında

- Özellikle Alman ve Osmanlı/ Türk tarihi üzerine çalışmalar yapıyorsunuz. Başka ne anlatırsınız kendinize dair?

- Tarihle ilgili tartışmaları, söylemleri ve algı farklılıklarını milletlerüstü bir perspektiften, derinlemesine incelemek fikrini heyecan verici buluyorum.

- Şu sıralar "Şiddetin toplum tarafından kabulü" konusunu çalıştığınızı okudum. Bunu biraz örneklendirmenizi istesem...

- Elimde iki ayrı proje var: Birinin konusu, Almanya'da Osmanlı Ermenilerine yönelik şiddetle ilgili olarak 1890'lardan '30'lara dek süren tartışmalar... Birçok emperyalist, milliyetçi ve hiper-milliyetçi Alman, Ermenilerin imparatorluk, ulus ve dünya siyaseti adına öldürülmelerinde sakınca görmemişti. Projemde bunun tam olarak nasıl mümkün olabildiğini araştırıyorum. İkinci projenin konusuysa, 19'uncu yüzyılın sonundan II. Dünya Savaşı'na dek çeşitli Avrupa toplumlarında genellikle halkın ve medyanın siyasi katliamları nasıl hem politik olarak hem de ahlaken anlaşılır ve kabul edilebilir bulduğu...

[30] http://arsiv.dha.com.tr/hitler-ataturke-ozeniyordu_970917.html

Mustafa Kemal Atatürk: Nazis im Türkenfieber

Als München das deutsche Ankara werden sollte: Ein Gespräch mit dem Historiker Stefan Ihrig über Atatürk als Hitlers Vorbild

Von **Christian Staas** 17. Juli 2015, 2:30 UhrEditiert am 19. Juli 2015, 22:03 UhrDIE ZEIT Nr. 27/2015, 2. Juli 201534 Kommentare

DIE ZEIT: Der türkische Staatsgründer Mustafa Kemal Atatürk wollte sein Land auf schnellstem Weg modernisieren und gen Westen führen. Er forderte die Gleichberechtigung der Frau und kleidete sich wie ein britischer Gentleman. Ausgerechnet er soll Hitlersgroßes Vorbild gewesen sein?

Stefan Ihrig: Ja, denn der Blick der Nazis auf Mustafa Kemal war ein gänzlich anderer. Sie sahen in ihm den starken Mann, der sein Volk nach dem Ersten Weltkrieggegen den Willen der Alliierten "befreit" und einen ethnisch homogenen Nationalstaat erschaffen hat. Für die Nazis war Atatürk, wie er seit 1934 genannt wurde, der Führer einer völkischen Erneuerungsbewegung, ein völkischer Modernisierer

ZEIT: Die Anhänger der NSDAP und anderer völkischer Bewegungen habe nach 1919 ein regelrechtes "Türkenfieber" ergriffen, schreiben Sie in Ihrem Buch *Atatürk in the Nazi Imagination*.Woher rührte diese Begeisterung?

Ihrig: Im Ersten Weltkrieg war Deutschland mit dem Osmanischen Reich verbündet; die Geschichte dieser Militärkooperation reicht bis ins 19. Jahrhundert zurück. Auslöser nach 1919 war der Beginn des türkischen Unabhängigkeitskrieges, in dem sich die Türkei gegen ihr Versailles, den Vertrag von Sèvres, aufgelehnt hat. Dieser Krieg dauerte bis 1923, fiel also genau mit den Gründungsjahren der NS-Bewegung zusammen. Auf die wirkte das türkische Beispiel natürlich elektrisierend: Da leistete ein "Volk" Widerstand, "mit der Waffe in der Hand", während man sich selbst unter

der Knute von "Erfüllungspolitikern" wähnte. Wenige Tage nach der Unterzeichnung des Versailler Vertrages wird Mustafa Kemal in der deutschen Presse das erste Mal erwähnt.

ZEIT: Wurde damals viel über die Türkei berichtet?

Ihrig: Ja, sehr viel – zumeist in Form von Kommentaren. Der türkische Befreiungskampf diente als Projektionsfläche für die eigenen nationalen Sehnsüchte. Was nicht ins Bild passte, wurde passend gemacht: etwa, dass die Kemalisten anfangs durch die Bolschewisten unterstützt wurde. Da war dann in der rechtsextremen deutschen Presse zu lesen, wie schlau Mustafa Kemal doch sei, die Bolschewisten einzuspannen für seinen Kampf. Großen Einfluss auf die Türkeibegeisterung hatte Hans Tröbst, ein Nazi der ersten Stunde und der wohl einzige ausländische Söldner im Dienst der Kemalisten Anfang der zwanziger Jahre. Nach seiner Rückkehr schrieb er eine Menge Zeitungsartikel über die Türkei – unter anderem eine mehrteilige Reihe im völkischen Kampfblatt *Heimatland, beginnend* im Sommer 1923.

ZEIT: Kurz vor Hitlers Putschversuch ...

Ihrig: Die Serie endet tatsächlich nur zwei Wochen vor dem Münchner Bierkellerputsch vom 9. November. Da prangte auf der Titelseite des Blattes die Zeile "Her mit der Angora-Regierung!". Angora war die alte Schreibweise für Ankara. Wie Mustafa Kemal gegen die "Erfüllungspolitik" in Konstantinopel eine Gegenbewegung in Anatolien organisiert hatte mit Ankara als Zentrum, so sollte in Deutschland der Sturz von München ausgehen. München sollte das deutsche Ankara werden.

ZEIT: Wurde über Benito Mussolinis faschistische Bewegung ähnlich intensiv diskutiert? Denn wenn bisher jemand als Hitlers Vorbild galt, dann doch wohl der italienische "Duce" mit seinem "Marsch auf Rom" 1922.

Ihrig: Von 1922 an war Italien natürlich sehr präsent. Nicht selten wurden Mussolini und Atatürk auch zusammen erwähnt. Aber in der Frage "Was tun gegen das ›Diktat von Versailles‹?" war das türkische Modell lange Zeit interessanter. Die Türkei war eben auch ein Verlierer des Weltkriegs, während Italien nach anfänglichem Zögern an der Seite der Alliierten gekämpft hatte. Nach 1923 wurde Mussolini dann wichtiger, während die Türkei nicht mehr als brauchbares Vorbild galt. Ziel war nun eine legale Machtergreifung.

[31] Stefan Ihrig, a.g.e., s.17, dn.24.: "örneğin krş. Stefan Plaggenborg, Ordnung und Gewalt: Kemalismus, Faschismus, Sozialismus (Munich: Oldenbourg, 2012); Fikret Adanır, "Kemalist Authoritarianism and Fascist Trends in Turkey during the Interwar Period," Stein Ugelvik Larsen, ed., Fascism

outside Europe: The Europe an Impulse against Domestic Conditions in the Diffusion of Global Fascism (New York: Columbia University Press, 2001), 313– 361 içinde; ayrıca bkz. Arslan Bulut, Atatürk Modeli Mi, Hitler Modeli Mi? (Istanbul: Bilgeoğuz,

2006).

[32] Alfred Rosenberg'in günlükleri, Ihrig 2012'de doktorasını verdikten sonra 2013'te bulundu; Amerika'da Soykırım Müzesi'nde araştırmacıların erişimine açıldı. Fakat günlükler 2013'te bulunduğuna ve Stefan Ihrig kitabını 2014 yılı sonunda yayımladığına göre, Rosenberg günlüğünü kullanmayışının nedeni, günlüklerde tezini destekleyecek hiç bir şey bulunmuyor olmasıdır. Rosenberg'in günlükleri 1934 sonrasını kapsamakta olup Atatürk'ü Naziler için rol model olarak tanımlayan bir söz bulunmamaktadır.

[33] Das **25-Punkte-Programm der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei**

[vom 24. Februar 1920]

Das Programm der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei ist ein Zeitprogramm. Die Führer lehnen es ab, nach Erreichung der im Programm aufgestellten Ziele neue aufzustellen, nur zu dem Zweck, um durch künstlich gesteigerte Unzufriedenheit der Massen das Fortbestehen der Partei zu ermöglichen.

1. Wir fordern den Zusammenschluß aller Deutschen auf Grund des Selbstbestimmungsrechtes der Völker zu einem Groß-Deutschland.

2. Wir fordern die Gleichberechtigung des deutschen Volkes gegenüber den anderen Nationen, Aufhebung der Friedensverträge von Versailles und St. Germain.

3. Wir fordern Land und Boden (Kolonien) zur Ernährung unseres Volkes und Ansiedlung unseres Bevölkerungsüberschusses.

4. ***Staatsbürger*** kann nur sein, wer Volksgenosse ist. ***Volksgenosse*** kann nur sein, wer ***deutschen Blutes*** ist, ohne Rücksichtnahme auf Konfession. Kein Jude kann daher Volksgenosse sein.

5. Wer nicht Staatsbürger ist, soll nur als Gast in Deutschland leben können und muß unter Fremden-Gesetzgebung stehen.

6. Das Recht, über Führung und Gesetze des Staates zu bestimmen, darf nur dem Staatsbürger zustehen. Daher fordern wir, daß jedes öffentliche Amt, gleichgültig welcher Art, gleich ob im Reich, Land oder Gemeinde nur durch Staatsbürger bekleidet werden darf.

Wir bekämpfen die korrumpierende Parlamentswirtschaft einer Stellenbesetzung nur nach Parteigesichtspunkten ohne Rücksichtnahme auf Charakter und Fähigkeiten.

7. Wir fordern, daß sich der Staat verpflichtet, in erster Linie für die Erwerbs- und Lebensmöglichkeit der Bürger zu sorgen. Wenn es nicht möglich ist, die Gesamtbevölkerung des Staates zu ernähren, so sind die Angehörigen fremden Nationen (Nicht-Staatsbürger) aus dem Reiche auszuweisen.

8. Jede weitere Einwanderung Nicht-Deutscher ist zu verhindern. Wir fordern, daß alle Nicht-Deutschen, die seit 2. August 1914 in Deutschland eingewandert sind, sofort zum Verlassen des Reiches gezwungen werden.

9. Alle Staatsbürger müssen gleiche Rechte und Pflichten besitzen.

10. Erste Pflicht jeden Staatsbürgers muß sein, ***geistig oder körperlich*** zu schaffen. Die Tätigkeit des Einzelnen darf nicht gegen die Interessen der Allgemeinheit verstoßen, sondern muß im Rahmen des gesamten und zum Nutzen aller erfolgen.

Daher fordern wir:

11. Abschaffung des arbeits- und mühelosen Einkommens.

Brechung der Zinsknechtschaft!

12. Im Hinblick auf die ungeheuren Opfer an Gut und Blut, die jeder Krieg vom Volke fordert, muß die ***persönliche Bereicherung durch den Krieg als Verbrechen*** am Volke bezeichnet werden. Wir fordern daher restlose Einziehung aller Kriegsgewinne.

13. Wir fordern die ***Verstaatlichung*** aller (bisher) bereits vergesellschafteten (***Trust***) Betriebe.

14. Wir fordern die Gewinnbeteiligung an Großbetrieben.

15. Wir fordern einen großzügigen Ausbau der Alters-Versorgung.

16. Wir fordern die Schaffung eines gesunden Mittelstandes und seiner Erhaltung, sofortige ***Kommunalisierung der Groß-Warenhäuser*** und ihre Vermietung zu billigen Preisen an kleine Gewerbetreibende, schärfste Berücksichtigung aller kleinen Gewerbetreibenden bei Lieferung an den Staat, die Länder oder Gemeinden.

17. Wir fordern eine unseren nationalen Bedürfnissen angepaßte ***Bodenreform***, Schaffung eines Gesetzes zur unentgeltlichen Enteignung von Boden

für gemeinnützige Zwecke. Abschaffung des Bodenzinses und Verhinderung jeder Bodenspekulation.

18. Wir fordern den rücksichtslosen Kampf gegen diejenigen, die durch ihre Tätigkeit das Gemein-Interesse schädigen. Gemeine Volksverbrecher, ***Wucherer, Schieber*** usw. sind ***mit dem Tode zu bestrafen,*** ohne Rücksichtnahme auf Konfession und Rasse.

19. Wir fordern Ersatz für das der materialistischen Weltordnung dienende römische Recht durch ein deutsches Gemein-Recht.

20. Um jeden fähigen und fleißigen Deutschen das Erreichen höherer Bildung und damit das Einrücken in führende Stellungen zu ermöglichen, hat der Staat für einen gründlichen Ausbau unseres gesamten Volksbildungswesens Sorge zu tragen. Die Lehrpläne aller Bildungsanstalten sind den Erfordernissen des praktischen Lebens anzupassen. Das Erfassen des Staatsgedankens muß bereits mit dem Beginn des Verständnisses durch die Schule (Staatsbürgerkunde) erzielt werden. Wir fordern die Ausbildung geistig besonders veranlagter Kinder armer Eltern ohne Rücksicht auf deren Stand oder Beruf auf Staatskosten.

21. Der Staat hat für die Hebung der Volksgesundheit zu sorgen und durch den ***Schutz der Mutter und des Kindes,*** durch Verbot der Jugendarbeit, durch Herbeiführung der körperlichen Ertüchtigung mittels gesetzlicher Festlegung einer Turn- und Sportpflicht durch größte Unterstützung aller sich mit körperlicher Jugend-Ausbildung beschäftigenden Vereine.

22. Wir fordern die Abschaffung der Söldnertruppe und die Bildung eines Volksheeres.

23. Wir fordern den gesetzlichen Kampf gegen die bewußte politische Lüge und ihre Verbreitung durch die Presse. Um die Schaffung einer deutschen Presse zu ermöglichen, fordern wir, daß

a) sämtliche Schriftleiter und Mitarbeiter von Zeitungen, die in deutscher Sprache erscheinen, ***Volksgenossen*** sein müssen.

b) Nichtdeutsche Zeitungen zu ihrem Erscheinen der ausdrücklichen Genehmigung des Staates bedürfen. Sie dürfen nicht in deutscher Sprache gedruckt werden.

c) Jede finanzielle Beteiligung an deutschen Zeitungen oder deren Beeinflussung durch Nicht-Deutsche gesetzliche verboten wird und fordern als Strafe für Uebertretungen die Schließung

einer solchen Zeitung sowie die sofortige Ausweisung der daran beteiligten Nicht-Deutschen aus dem Reich.

d) Zeitungen, die gegen das Gemeinwohl verstoßen, sind zu verbieten. Wir fordern den gesetzlichen Kampf gegen eine Kunst- und Literaturrichtung, die einen zersetzenden Einfluß auf unser Volksleben ausübt und die Schließung von Veranstaltungen, die gegen vorstehende Forderungen verstoßen.

24. Wir fordern die Freiheit aller religiösen Bekenntnisse im Staat, soweit sie nicht dessen Bestand gefährden oder gegen das Sittlichkeits- und Moralgefühl der germanischen Rasse verstoßen.

Die Partei als solche vertritt den Standpunkt eines ***positiven Christentums***, ohne sich konfessionell an ein bestimmtes Bekenntnis zu binden. Sie bekämpft den **jüdisch-materialistischen Geist** in und außer uns und ist überzeugt, daß eine dauernde Genesung unseres Volkes nur erfolgen kann von innen heraus auf der Grundlage:

Gemeinnutz vor Eigennutz

25. Zur Durchführung alles dessen fordern wir die Schaffung einer starken Zentralgewalt des Reiches. Unbedingte Autorität des politischen Zentralparlaments über das gesamte Reich und seine Organisationen im allgemeinen.

Die Bildung von Stände- und Berufskammern zur Durchführung der vom Reich erlassenen Rahmengesetze in den einzelnen Bundesstaaten.

Gegenüber den verlogenen Auslegungen des Punktes 17 durch Gegner der Partei ist noch folgende Feststellung notwendig:[1]

Da die NSDAP. ***auf dem Boden des Privateigentums*** steht, ergibt sich von selbst, daß der Passus "Unentgeltliche Enteignung" nur auf die Schaffung gesetzlicher Möglichkeiten Bezug hat, Boden, der auf ***unrechtmäßige*** Weise erworben wurde oder nicht nach den Gesichtspunkten des Volkswohls verwaltet wird, wenn nötig zu enteignen. Dies richtet sich demgemäß in erster Linie gegen die jüdische Grundstücksspekulations-Gesellschaften.

gez. **Adolf Hitler.**

Anmerkung:
[1] Dieser Passus gehört nicht zum eigentlichen 25-Punkte-Programm der NSDAP. Er diente zur Rechtfertigung des Punkts 17während des Reichstagswahlkampfes von 1930.
Quelle: Der Freiheitskampf. Wahl-Sonder-Nummer vom August/September 1930.

Empfohlene Zitierweise des Dokumentes: 25-Punkte-Programm der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei (24.02.1920), in: documentArchiv.de [Hrsg.], URL: http://www.documentArchiv.de/wr/1920/nsdap-programm.html, Stand: aktuelles Datum.

[34] 25 Points of the Nazi Party

National Socialistic Yearbook 1941

Edited by: Dr. Robert Ley

Published by: Central Publishing House of the N.S.D.A.P.

Franz Eher, successor Munich

The program of the NSDAP

The program is the political foundation of the NSDAP and accordingly the primary political law of the State. It has been made brief and clear intentionally.

All legal precepts must be applied in the spirit of the party program.

Since the taking over of control, the **Fuehrer** has succeeded in the realization of essential portions of the Party program from the fundamentals to the detail.

The Party Program of the NSDAP was proclaimed on the 24 February 1920 by Adolf Hitler at the first large Party gathering in Munich and since that day has remained unaltered. Within the national socialist philosophy is summarized in 25 points:

1. We demand the unification of all Germans in the Greater Germany on the basis of the right of self-determination of peoples.

2. We demand equality of rights for the German people in respect to the other nations; abrogation of the peace treaties of Versailles and St. Germain.

3. We demand land and territory (colonies) for the sustenance of our people, and colonization for our surplus population.

4. Only a member of the race can be a citizen. A member of the race can only be one who is of German blood, without consideration of creed. Consequently no Jew can be a member of the race.

5. Whoever has no citizenship is to be able to live in Germany only as a guest, and must be under the authority of legislation for foreigners.

6. The right to determine matters concerning administration and law belongs only to the citizen. Therefore we demand that every public office, of

any sort whatsoever, whether in the Reich, the county or municipality, be filled only by citizens. We combat the corrupting parliamentary economy, office-holding only according to party inclinations without consideration of character or abilities.

7. We demand that the state be charged first with providing the opportunity for a livelihood and way of life for the citizens. If it is impossible to sustain the total population of the State, then the members of foreign nations (non-citizens) are to be expelled from the Reich.

8. Any further immigration of non-citizens is to be prevented. We demand that all non-Germans, who have immigrated to Germany since the 2 August 1914, be forced immediately to leave the Reich.

9. All citizens must have equal rights and obligations.

10. The first obligation of every citizen must be to work both spiritually and physically. The activity of individuals is not to counteract the interests of the universality, but must have its result within the framework of the whole for the benefit of all

Consequently we demand:

11. Abolition of unearned (work and labour) incomes. Breaking of rent-slavery.

12. In consideration of the monstrous sacrifice in property and blood that each war demands of the people personal enrichment through a war must be designated as a crime against the people. Therefore we demand the total confiscation of all war profits.

13. We demand the nationalization of all (previous) associated industries (trusts).

14. We demand a division of profits of all heavy industries.

15. We demand an expansion on a large scale of old age welfare.

16. We demand the creation of a healthy middle class and its conservation, immediate communalization of the great warehouses and their being leased at low cost to small firms, the utmost consideration of all small firms in contracts with the State, county or municipality.

17. We demand a land reform suitable to our needs, provision of a law for the free expropriation of land for the purposes of public utility, abolition of taxes on land and prevention of all speculation in land.

18. We demand struggle without consideration against those whose activity

is injurious to the general interest. Common national criminals, usurers, Schieberl and so forth are to be punished with death, without consideration of confession or race.

19. We demand substitution of a German common law in place of the Roman Law serving a materialistic world-order.

20. The state is to be responsible for a fundamental reconstruction of our whole national education program, to enable every capable and industrious German to obtain higher education and subsequently introduction into leading positions. The plans of instruction of all educational institutions are to conform with the experiences of practical life. The comprehension of the concept of the State must be striven for by the school [Staatsbuergerkunde] as early as the beginning of understanding. We demand the education at the expense of the State of outstanding intellectually gifted children of poor parents without consideration of position or profession.

21. The State is to care for the elevating national health by protecting the mother and child, by outlawing child-labor, by the encouragement of physical fitness, by means of the legal establishment of a gymnastic and sport obligation, by the utmost support of all organizations concerned with the physical instruction of the young.

22. We demand abolition of the mercenary troops and formation of a national army.

23. We demand legal opposition to known lies and their promulgation through the press. In order to enable the provision of a German press, we demand, that

a: All writers and employees of the newspapers appearing in the German language be members of the race

b: Non-German newspapers be required to have the express permission of the State to be published. They may not be printed in the German language c: Non-Germans are forbidden by law any financial interest in German publications or any influence on them and as punishment for violations the closing of such a publication as well as the immediate expulsion from the Reich of the non-German concerned. Publications which are counter to the general good are to be forbidden. We demand legal prosecution of artistic and literary forms which exert a destructive influence on our national life, and the closure of organizations opposing the above made demands.

24. We demand freedom of religion for all religious denominations within the state so long as they do not endanger its existence or oppose the moral senses of the Germanic race. The Party as such advocates the standpoint of

a **positive Christianity** without binding itself confessionally to any one denomination. **It combats the Jewish-materialistic spirit** within and around us, and is convinced that a lasting recovery of our nation can only succeed from within on the framework: common utility precedes individual utility.

25. For the execution of all of this we demand the formation of a strong central power in the Reich. Unlimited authority of the central parliament over the whole Reich and its organizations in general. The forming of state and profession chambers for the execution of the laws made by the Reich within the various states of the confederation. The leaders of the Party promise, if necessary by sacrificing their own lives, to support by the execution of the points set forth above without consideration.

Adolf Hitler proclaimed the following explanation for this program on the 13 April 1928:

Explanation

Regarding the false interpretations of Point 17 of the program of the NSDAP on the part of our opponents, the following definition is necessary:

"Since the NSDAP stands on the platform of private ownership it happens that the passage "gratuitous expropriation concerns only the creation of legal opportunities to expropriate if necessary, land which has been illegally acquired or is not administered from the viewpoint of the national welfare. This is directed primarily against the Jewish land-speculation companies."

[35] Christopher Clark. Regius Professor of History. St Catharine's College, Cambridge. Subject groups/Research projects: Modern European History: Political Thought And Intellectual History. Departments and Institutes: St. Catharine's College. Research Interests: Christopher Clark's research interests are centred on the history of nineteenth-century Germany and continental Europe. His early work focused on the political and cultural history of religion. His first book was a study of the relationship between Christians and the Jewish minority in Prussia between 1728 and 1941; here he explored the ways in which contemporary understandings of Christianity shaped successive mutations of the 'Jewish Question'. Since then he has published various articles and essays on related subjects - some of them examine the trouble that results when the state authority takes the initiative in religious questions, others look at the ways in which questions of religious allegiance were implicated in processes of political and cultural change. In 2004 he co-edited, with Wolfram Kaiser of the University of Portsmouth, an edited volume about the 'culture war' between Catholic and secular social forces that polarised so many European states in the years 1850-1890. In the meanwhile, he has published a study of Kaiser Wilhelm II (2000) for the

Longmans/Pearson series Profiles in Power and completed a general history of Prussia for Penguin, due out in spring 2006. He is currently working on a study of political change across Europe in the aftermath of the 1848 revolutions. Research Supervision: Chris Clark has supervised doctoral and M.Phil projects on a wide range of subjects in nineteenth and twentieth-century German and comparative history. Successful Ph.D candidates have worked on the role of trial lawyers in Weimar political trials and the evolution of the concept of 'resistance' in early post-war Germany (1945-1954). His current doctoral students are working on monarchical governance in mid-nineteenth-century Hanover, and a comparative study of accident insurance policy in late-nineteenth-century Germany, Italy and Britain. Teaching: Professor Clark has taught final-year undergraduate courses on German History, co-teaches a Themes & Sources Paper (with Professor Blanning) on Music and Society and contributes to the core lectures for the Modern European element (Papers 17 and 18) in part One. He also contributes to the M.Phil in European History, both as an option provider and as M.Phil Secretary. He is one of the convenors of the seminar in Modern European History.

Key Publications

The Politics of Conversion. Missionary Protestantism and the Jews in Prussia 1728-1941 (Oxford, 1995).

Kaiser Wilhelm II (Harlow, 2000)

Culture Wars. Catholic-Secular Conflict in Nineteenth-Century Europe (Cambridge, 2004) (co-edited with Professor Wolfram Kaiser)

'The Napoleonic Moment in Prussian Church Policy' in D. Laven and L. Riall (eds.), *The Napoleonic Legacy* (Oxford, 2000), pp. 217-236.

'The 'Christian State' and the 'Jewish Citizen' in nineteenth-Century Prussia', in H. Walser-Smith (ed), *Confessional Conflict in Nineteenth-Century Germany* (Oxford, 2001), pp. 32-54

'The Limits of the Confessional State: Conversions to Judaism in Prussia 1817-1843', *Past & Present* 147 (May 1995), pp. 159-79.

'The Wars of Liberation in Prussian Memory: Reflections on the Memorialization of War in Early Nineteenth-Century Germany', *Journal of Modern History* (September 1996), pp. 550-76.

'Die europäischen Kulturkämpfe und der neue Katholizismus', *Comparativ* 12 (2002)

- Paul Celan and Nelly Sachs, *Correspondence* (New York, 1995), 109 pp. (translation)

[36] Versay Antlaşması 7 **Mayıs 1919**'da Alman delegelerin imzasına sunulmuş; **28 Haziran 1919**'da Alman temsilciler Versay'da antlaşmayı ve protokolü imzalamışlar; Alman Ulusal Meclisi'nin **9 Temmuz 1919**'da 209'a karşı 116 oyla kabul ettiği Versay antlaşması **10 Ocak 1920**'de yürürlüğe girmişti. Almanya'da Versay Antlaşmasının uygulanmasına karşı çıkışlar **Mayıs 1919**'da başlamıştı.

[37] William L. Shirer, Nazi İmparatorluğu, İnkılap Kitabevi, 1992, c.1, s. 91: *"Alfred Rosenberg, çoklukla partisinin "fikrî lideri" ve "filozofu" diye göklere çıkartıldığı halde, orta zekâlı bir adamdı, Rosenberg'e daha çok Rus denilebilirdi. İyi yetişmiş birçok Rus "aydını" gibi o da Baltık Almanlarından gelmeydi. Bir ayakkabıcının oğluydu. 12 Ocak, 1893'de Estonya'da Reval (şimdiki Tallin) şehrinde doğmuştu. Reval, 1721'den beri Çar İmparatorluğuna dahildi. Rosenberg, Almanya'da değil, Rusya'da okula gitmeyi seçti. 1917 yılında Moskova Üniversitesinden mimarî diplomasıyla mezun oldu. Bolşevik İhtilâli sırasında Moskova'daydı. Ve belki de, ileride Nazi Partisindeki bazı düşmanlarının dediği gibi, genç bir Bolşevik ihtilâlcisi olmayı da denedi. Ama 1918 Şubat'ında Reval'e döndü. O sırada şehre gelmiş olan Alman Ordusuna gönüllü yazıldı. "Rus"luktan vazgeçti. 1918'in sonunda Münih'e geldi. İlk olarak Beyaz Rus göçmenleri çevrelerinde kendini göstermeye başladı. Rosenberg o sıralarda Dietrich Eckart'ı, onun vasıtasiyle de Hitler'i tanıdı. 1919'un sonunda partiye katıldı. Fiilen mimarî diploması almış hir insan, mimarî okuluna bile girememiş bir insanı elbetteki etkileyecekti. Hitler'i de Rosenberg'in "bilgi"si etkiledi. Hitler genç Baltıklının Yahudilere ve Bolşeviklere karşı beslediği kini beğendi. Eckart'ın 1923 sonunda ölümünden az önce, Hitler Rosenberg'i Voelkischer Beobachter'in baş yazarı yaptı. Bu, kafası karmakarışık, dar görüşlü "filozofu" Hitler, yıllarca, Nazi hareketinin fikrî danışmanı ve dış politikanın bellibaşlı otoritelerinden biri olarak tutmaya devam etti.*

Alfred Rosenberg'in ABD Soykırım Müzesi'ndeki yaşam öyküsü şöyledir:

"Alfred Rosenberg was born in Reval (now Talinn), Estonia, on January 12, 1893, into a family of German Baltic merchants and artisans. Rosenberg joined the Nazi Party in 1920. He eventually became editor of the "Voelkischer Beobachter.," He was the author of many works elaborating the philosophical views behind the Nazi movement, in particular, its antisemitic and anti-religious views, in well knownworks sich as "Der Mythus des 20. Jahrhunderts" (The Myth of the 20th Century). He became a Reichstag deputy for the Nazi Party after the election of Sept. 14, 1930, and was assigned to the Party Office on Foreign Affairs. In 1933, Rosenerg became head of the Party's Office on Foreign Relations.Shortly thereafter, he was appointed Deputy of Ideology and Education. On January 24, 1934, Hitler promoted Rosenberg to the rank of Reichsleiter (National Leader) for the Office for

Supervision of the Total Intellectual Schooling of the Party. On July 17, 1941, he was made Reich Minister for the Occupied Eastern Territories. In 1942, he became Commissioner for the Safeguarding of the National Socialist Philosophy for the Party and State, which included the indoctrination of the Armed Forces. He was the founder of the National Socialist Cultural Community, forerunner of the Militant Association for German Culture (Kampfband für Deutsche Kultur) in 1927 and the Reich Organization for Early German History. Rosenberg was arrested by the Allies at the war's end in May 1945. He was one of the defendants in the Nuremburg Internatioanl Military Tribunal, Trial of Major German War Criminals. Rosenberg was found guilty on all four counts of the indictment for conspiracy to commit aggressive warfare, crimes against peace, war crimes, and crimes against humanity. He was sentenced to death and hanged on October 16, 1946."

[38] "Blomberg will unsern Attaché in Ankara ansetzen, um den Widerstand der Türken zu schmelzen."

[39] Gen-Kon. Windecker Besu Meldung vor der Abfahrt als Vertreter d. A.A. Riga. – Ausarbeitung einer Denkschrift a. d. Führer über d. türkische Legion. Begründung, dass dies für die Turkvölker allein nicht möglich. Dann müssten auch die Kaukasier eine Legion erhalten.

[40] Frankreich stationiert seit gestern schon Bombengeschwader von seiner Ostgrenze an seine Südgrenze Einen komplementären Bericht über Spanien erhalten ich Dienstag vom Chefvertreter der Hearst[?]-Presse C. v. Wiegand. Er war die ganze Zeit in Madrid. Er will mir viel Interessantes erzählen und den Führer sprechen. Wiegand war um 1923 der erste grosse ausländische Journalist, der sich um Adolf Hitler kümmerte. Wir haben damals zwei Mal gemeinsam zu Mittag gegessen. Wiegand, nicht mehr jung, war überall: in Mandschukuo ebenso wie in Schanghai und in der **Türkei.** Ein vielleicht nur nicht immer tief sehender, aber doch scharf beobachtender Mensch.

[41] In Schweden sei tatsächlich die Frage brit. Flottenstützpunkte beredet worden. Es könnte sich ein Fall wie mit der Türkei wiederholen.

[42] Harder berichtet über neue panturanische Bestrebungen. Nuri[?] Pascha, Bruder von Enver Pascha, ist hier am Werke. Offenbar mit Wissen der Türkei.

[43] Röhm'ün anıları ilk kez 1928'de yayımlanmış. 1930'da 2. basım, 1934'te 5. basım yapılmış. Ihrig 1934 basımını kullanıyor. Bu anıların İngilizce çevirisi de yayımlanmıştır.

[44] Ernst Röhm, Die Geschichte eines Hochverräters (Munich: Franz Eher Verlag, 1934 [1928]), s.152. : *"Die weltpolitik zu Anfang des October 1922 stand*

ganz im zeichen des türkischen freiheitskampfes Kemal Paschas, den Frankreich stützte. Dagegen versuchte England einen Drud auf frankreich dadurch auszuüben, basz es der aufrollung der kriegsschuldfrage durch den deutschen reichstanzler zustimmte." (İngilizcesi: *"At the beginning of October 1922 all attention in world politics was focussed on the Turkish revolutionary leader Kemal Attatürk whom France supported. On the other hand Britain was pressurizing France to bring up the question of German war guilt with the German chancellor."*)

[45] The Memoirs of Ernst Röhm, Almancadan çeviren: Eleanor Hancock, Frontline Books, 2012.: *"We have no interest in what is being done in Berlin, Paris, London, etc., but we shall say this and that needs doing and therefore must be done. To the task! Will what happened in Spain, Turkey and Italy also befall us? Are we really the pariahs of the world, which even the 'na- tionals' will have us believe with their whining? No, and again no! We want Germany to be saved. We know that it will have to be fought for. Up, we will fight! We know that it is up to us alone, for our aim is something quite different to that which the 'bourgeois' and the 'nation- als' want. We want to frighten them all out of their lassitude! We want to create a new, young Germany, free of all the dross of the recent past, free for all levels of society and callings, but above all clean and hon- est. This country will not be ruled by ingenious so-called prudence, but by the tremendous will to lead Germany back to might."*

[46] The Memoirs of Ernst Röhm, Almancadan çeviren: Eleanor Hancock, Frontline Books, 2012.: *"German soldiers need no foreign role models. Certainly not from amongst the Latins, who failed in their alliance to Germany. That is not a condemnation of Mussolini. German rulers want praise from abroad; everybody hates Mussolini, which on its own proves that he is a statesman of his people. In Germany we need no Mussolini; we have examples enough in our own history of freedom fighters!"*

[47] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) s.170 - 19 Ekim 1938 (s.152, 155)

[48] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) 3 Kasım 1938 (s.170) ya da 19 Ekim 1938 (s.152)

[49] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) 21 Ekim 1938 (s.155.)

[50] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) 29 Ekim 1938 (s.164) (s.192.)

[51] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) 11 Kasım 1938 (s.182.)

[52] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich:

K. G. Saur, 1998) 14 Nisan 1939 (s.315, 316.)

[53] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) c.1, bl.4, s.188.

[54] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) c.1, bl.4, 199. : *"Nach 5 h nachmittags Abflug nach Gelsenkirchen . Zum Gautag. Schöner Flug. Unterwegs Buch über Atatürk zuende gelesen. Ein stolzes Heldenleben. Ganz bewunderswert. Ich bin beglückt. Rust hat eine Rede über Wissenschaft in Göttingen gehalten."*

[55] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) c.1, bl. 3/2, s.254.

[56] Joseph Goebbels, Die Tagebücher, ed. Elke Fröhlich, vol. 1, pt. 6 (Munich: K. G. Saur, 1998) 11 Kasım 1938 (s.182.) *"Kemal Atatürk ist gestorben. Ein großer Mann dahingegangen. Hauptsächlich wohl durch eigene* ***Zuchtlosigkeit.*** *Aber ich glaube, daß das für uns kein Schaden ist. Aber die Türkei ist dadurch praktisch führerlos."*

[57] https://www.degruyter.com/databasecontent?dbf_0=tjgo-fulltext&dbid=tjgo&dbq_0=Mussolini&dbso-urce=%2Fdb%2Ftjgo&dbt_0=fulltext&o_0=AND&sort=tjgo-date-sort

[58] Göbbels'in günlüğünde "Kemal (Atatürk) sözcüğünün geçtiği tarihler: *28.11.1934, 17.11.1936, 11.06.1937, 12.06.1937, 19.06.1937, 27.06.1937, 16.12.1937, 19.10.1938, 21.10.1938, 29.10.1938, 03.11.1938, 11.11.1938, 12.11.1938, 14.04.1939*

[59] Angriff, 30.10.1933, "Zehn jahre Neue Türkei"

[60] Stefan Ihrig: "Alman basını ister Goebbels'in Angriff'inde Türk büyükelçiyle bir röportaj (8 Mayıs 1933) olsun *Türkiye'nin öncü rolünü vurgulamak* için neredeyse olası her vesileyi kullandı, hatta okullarda ders kitapları bile *Türkiye'nin öncü rolüne vurgu* yaptı." derken (s.189) herhangi bir alıntı aktarmıyor.

[61] Stefan Ihrig, a.g.e., s.128 - *"1925'te Hitler Darbesiyle bağlantılı, Bertin Reichswehr subaylarının darbeye karışmasıyla ilgili başka bir davada Tröbst'ten tanıklık yapması isteneceği anlaşılınca, Wilhelm Weiss, Tröbst'e şu tavsiyede bulundu: Ludendorff, Weiss ya da Hitler tarafından değil, yalnızca Max Erwin von Scheubner-Richter (o sırada Hitler'in arkadaşı ve danışmanı) tarafından Berlin'e gönderildiğini söyle. O sırada Scheubner-Richter öldüğü için, kolay bir günah keçisiydi ve başka bir darbe davasından potansiyel çıkış yoluydu."* (...) s. 144- *"Scheubner-Richter Doğu Anadolu'da Alman yardımcı konsolos görevinde bu-*

lunmuş ve oradaki Ermeni soykırımına tanık olmuştu. Hitler'in Ermeni soykırımı ve Türkiye ilgili birçok şeyi siyasal danışmanından öğrendiği sıkça varsayılır." (...) s.260 - *"Max Erwin von Scheubner-Richter I. Dünya Savaşı sırasında Doğu Anadolu'da konsolos yardımcılığı yapmıştı. Scheubner-Richter yalnızca soykırımın bir tanığı değildi; aynı zamanda Jön Türklerin aldığı önlemlere karşı çıkan ve örneğin yiyecek dağıtarak zulme uğrayan Ermenilere yardım eden birkaç Almandan biriydi. Ama paradoksal bir biçimde, Scheubner-Richter aynı zamanda bir Nazi ve Hitler'in yakın arkadaşıydı; Tehliriyan duruşması sırasında, Hitler'in siyasal danışmanı deniliyordu. Hitler Darbesi Münih polisinin kurşunlarıyla durdurulduğunda, vurularak öldü. Vurulup yere düşerken, Hitler'i de kendisiyle birlikte aşağı çekerek hayatını kurtardı. Hitler ona Nazi davasının yeri doldurulamaz şehidi dedi ve o şekilde andı. Scheubner-Richter'in Osmanlı Imparatorluğu, Kemalistler ve Ermeniler, özellikle Ermeni Soykırımı hakkında Hitler'e ne anlattığını ancak tahmin edebiliriz."* (...) s.261 - *"Scheubner-Richter'in Türkiye'yi ve Ermenileri Hitler'le tartışmamış olması hiç olası değildir. İkisinin Ermeni Soykırımı konusunda fikir alışverişinde bulunduklarını varsaymanın bir nedeni şudur: Scheubner-Richler, Tehliryan duruşmasında tanıklık yapmak için Berlin'e Hitler'le birlikte gitmiş gibi görünüyor. Scheubner-Richter Wedding'de mahkeme salonunda otururken Hitler'in Berlin'de geçirdiği zamanı Alman sanayicileri Nazi davasına kazanmak için kullandığı varsayılır."* (...) s.264. - ***"Tahmini 1.400.000 kurbanı olan "Ermeni Olayı"****na tam bir bölüm ayıran Scheubner-Richter'in biyografisi: Paul Leverkuehn, Posten auf ewiser Wache: Aus dem abenteuerreichen Leben des Max von Scheubner-Richter (Essen: Essener Verlagsanstalt 1938)."*

[62] Paul Leverkuehn'in Scheubner-Richter'in yaşamını konu alan kitabı: "Sonsuz Nöbette Görev" ARBA y., 1998, s.169. (Paul Leverkuehn, Posten auf ewiser Wache: Aus dem abenteuerreichen Leben des Max von Scheubner-Richter (Essen: Essener Verlagsanstalt 1938).

[63] "Deutschland und Armenien 1914-1918", Sammlung Diplomatischer Aktenstücke, Herausgegeben und Eingeleitet von Dr. Johannes Lepsius. Der Tempelverlag in Potsdam, 1919.

[64] Leverkuehn'in Scheubner-Richter'in yaşamını konu alan belgesel kitabı, Gomidas tarafından ingilizceye çevrilip yayınlanmıştır. Bu kitapta, Scheubner'in Kasım 1922'de Lepsius'a artık Ermenileri desteklemek istemediğini söylediği ileri sürülmüştur.. Scheubner Nazi olup Yahudi temizliğini savunmaya başlayınca, Ermeni kıyımına karşı çıkmayı bırakmıştır, denilmektedir. Stefan Ihrig ise *Justifying Genocide* kitabında Scheubner'in daha 1919'da Naumann'ın Yahudi düşmanı görüşlerini benimsediğini anlatmaktadır. Demek ki Scheubner, Nazi partisine girmeden çok önce Yahudi karşıtıydı. a.g.e., s.344- *"It was only when Leverkuehn's book turned to the postwar*

years and Scheubner's activities in the Baltics that the latter's anti-Semitic and "social- national" persuasion was discussed— Scheubner seems to have told Leverkuehn that the ideas of Friedrich Naumann converted him to a version of National Socialism long before the advent of Nazism. Scheubner also emerges as profoundly anti- Semitic, and his ideas about the Jews are quoted at length in the book. Despite his antigenocidal past, in 1923 Scheubner openly called for the "most ruthless struggle against everything foreign in the German national body." He also advocated the "ruthless cleansing of Germany" of all foreign and inimical elements. These and similar passages are very much in harmony with Nazi ideology and are not surprising for a Third Reich book. But they must have produced some irritation on the part of the readers of this par tic u lar book because one of its major themes thus far had been Scheubner's re sis tance against and objection to the "cleansing" undertaken by the Ottomans. Scheubner was thus a paradoxical fi gure in Nazi history. No one else among the early Nazis was in a better position to know the consequences of racialist antiminority agitation and advocacy for the "cleansing" of a country. Furthermore, his story, as presented by his former adjutant, stood as a monument against genocide in the Third Reich."

Scheubner'in Ermeni (Hristiyan) kıyımına karşı olup Yahudi kıyımını savunması paradoksal çelişik bir tutum değildir; tersine. Hristiyan anti-semitizmi budur.

[65] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, Februar 1925 bis Januar 1933, vol. 2, pt. 2 (Munich: K. G. Saur, 1992), s.297, Dok.61, Rede auf NSDAP-Versammlung in Nürnberg.: *"Das scheint zunächst ein Merkmal zu sein, was das Jahr 1918 davon unterscheidet. Daß zunächst nach einer unerhörten Ruhmesfolge von beispiellosen Siegen ein Volk eine militärische Niederlage erleidet und an dieser stirbt. Auch bei anderen Staaten war die Kapitulation nicht aus Leichtsinn erfolgt. Etwas anderes war es in Deutschland auch nicht. Daß es richtig ist, wird am besten bewiesen durch das Beispiel an der* ***Türkei****. Nicht nur Deutschland hat 4 1 /2 Jahre entsetzliche Lage ertragen, viel stärker war die Belastung der* ***Türkei****. Ein Staat, in dem in gewissen Gebieten vierzehn Frauen auf einen eiwachsenen Mann treffen, dieser Staat, der noch an den Wunden seiner inneren Revolution zu arbeiten hat 5, um sie zu schließen, d ieser Staat wird in einen Weltkrieg hineingestürzt, blutet entsetzlich. Dann bricht langsam dieser Staat buchstäblich an Hunger, an Mangel an allem und jedem zusammen. Ein Zusammenbruch, der genauso gewaltig ist wie der deutsche Zusammenbruch, nur auf* ***türkisch*** *übertragen. Fünf Jahre später führte er zum Frieden von* ***Sevres*** *6, mit dem Ergeb nis, daß das türkische Reich wieder gegründet ist und daß die Welt von d iesem* ***türkischen*** *Staat mit höchster Achtung spricht. Die innere Kraft ist gebl ieben, sie ist sofort wi eder mobilisiert worden, sowie nur der Mann 7 kam, der es fertigbrachte, das Volk wi eder an seine große Tradition zu erinnern und es wieder nach vorwärts zu führen. Das ist das, was uns Deutsche entscheidet [sie!]."*

[66] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. Z (Münih: K. G. Saur, 1992], s.83. (Eylül 1929-Mart 1930 arası bir tarihte) : *"Stellungnahme zu einem Ermittlun gsverfahren wegen Hochverrats Wenn dies strafbar sein soll, dann könnte eine solche Strafbarkeit nur vorliegen, wenn die Ziele als solche den Gesetzen der menschlichen Gesellschaft zuwiderlaufen würden, unsittlich, unmoralisch, oder verkommen wären. Was immer aber auch unsere Gegner uns Nationalsozialisten zur Last legen mögen: Der Glaube an das Recht seines eigenen Volkes, die grenzenlose Liebe und Hingabe zu seinem Volk, der Wille, die Größe seines Volkes mit allen Mitteln und auf allen Wegen wiederherzustellen, sind Werte von Ewigkeitsdauer, die auch von keiner Reichswehrbehörde ihressittlichen Gehalts und ihrer moralischen Berechtigung en tkleidet werden könnten. Etwas anderes wollen wir aber nicht. Wenn das Reichswehrministerium heute die nationalsozialistische Bewegung der glühendsten Vaterlandsliebe dem marxistischen Landesverrat gleichstellt, Nationalsozialisten gleich Kommunisten behandelt wissen will, dann ist dies eine menschliche Irrung etwa analog des Feme- und Haftbefehls des alttürkischen Kriegsministeriums in Konstantinopel gegen den ihm unbequemen Nationalisten Kemal Pascha 22 und dessen Anhänger 2 3 Die Geschichte wird dieses Vorgehen einst als Blatt beifügen der Sammlung politischer Dokumente und Darstellungen aus der Periode des tiefsten deutschen Verfalls."*

[67] Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945. c.1, s.457.: *"Am 29. Oktober gratulierte Hitler dem türkischen Staatspräsidenten Atatürk (Mustapha Kemal Pascha) zum türkischen Nationalfeiertag mit folgendem Telegramm: "Euerer Exzellenz spreche ich anläßlich des türkischen Nationalfeiertages meine herzlichsten Glückwünsche aus, mit denen ich meine besten Wünsche für Euer Exzellenz persönliches Wohlergehen und für das weitere Gedeihen der türkischen Nation verbinde. Adolf Hitler, Deutscher Reichskanzler." 246) Veröffentlicht im VB . Nr. 3 03 v. 30. 10. 1934"*

[68] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s.488.: *"Am 4. März sprach er Kemal Atatürk telegraphisch seine Glückwünsche zur Wiederwahl als türkischer Staatspräsident aus."* (61-DNB.-Meldung v. 4. 3.1935.)

[69] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s.977, 10 Kasım 1938.- *"Am 11. November sandte Hitler zum Tode des Staatspräsidenten Kemal Atatürk folgendes Beileidstelegramm an den Präsidenten der türkischen Nationalversammlung: (515)*

Tief bewegt spreche ich Euer Exzellenz, der Großen Nationalversammlung und dem gesamten türkischen Volk mein und des deutschen Volkes schmerzlichstes Mitgefühl anläßlich des Hinscheidens Atatürks, des Präsidenten der türkischen Republik, aus.

In ihm ist ein großer Soldat, ein genialer Staatsmann und eine geschichtliche Persönlichkeit dahingegangen. In der Errichtung des neuen türkischen Reiches hat sich Atatürk ein Denkmal gesetzt, dessen Bestand die Generationen überdauern wird. Adolf Hitler, Deutscher Reichskanzler." (515- DNB.-Text v. 11.11.1938.)

[70] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s.1140.: "Yeni Türkiye'nin tasarımcısı Mustafa Kemal Paşa, hiçbir şekilde Hitler'in varsaydığı gibi Almanya'nın bir arkadaşı değildi. Bunu bir keresinde "Bir daha asla savaş! Ama savaş yine olursa, yine Almanya ile asla!" sözleriyle dile getirdi." (*"Mustafa Kemal Pascha, der Gestalter der neuen Türkei, war keineswegs, wie Hitler immer angenommen hatte, ein Freund Deutschlands gewesen. Man sagte ihm nach, er habe einmal erklärt: "Nie wieder Krieg! Aber wenn wieder Krieg, dann nie wieder mit Deutschland!" Aufzeichnungen des Verfassers. Im Mai 1939 schloß die Türkei trotz der Tätigkeit Papens einen Beistandspakt mit England ab, dessen Tendenz eindeutig gegen die Expansionspolitik Deutschlands und Italiens gerichtet war."*)

[71] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s. 1235.: *"Seit dem Tode Kemals wird die Türkei von kleinen Geistern regiert, haltlose, schwache Menschen."*

[72] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. Z (Münih: K. G. Saur, 1992], Dok. 271, s.835, 11.05.1928- *"**Vorbildlich** hiefür sei die englische Nation, deren Größe auf der Devise jedes Engländers beruhe: Recht oder Unrecht, mein Vaterland!"*

[73] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. 2 (Münih: K. G. Saur, 1992], age-s. 1478.: *"Bildung eines neuen Deutschen Reiches unter preußisch-hohenzollerischer Führung. Höchstmögliche Sicherung dieses Reiches nach außen. Organisation seiner inneren Verwaltung nach **preußischem Vorbild.**"*

[74] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. Z (Münih: K. G. Saur, 1992], age-s.1517.: *"Jede weitere Steigerung dieser Erträgnisse käme aber nicht einer Erhöhung unserer Volkszahl zugute, sondern würde restlos aufgebraucht von der Erhöhung der allgemeinen Lebensbedürfnisse der einzelnen Menschen. Hier wird ein Lebensstandard als **Vorbild** geschaffen in erster Linie durch die Kenntnis der Verhältnisse und des Lebens in der amerikanischen Union."*

[75] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. Z (Münih: K. G. Saur, 1992], age-s.1532.: *"Immer wieder werden Störungen der gegenseitigen Beziehungen auftreten können, um gefahrdrohende Formen anzunehmen, wenn eben nicht in der Größe des einmal gesteckten außenpolitischen Ziels die Kraft zur Überwindung kleiner Unannehmlichkeiten und Widerstände liegt. Hier darf die*

französische Staatsleitung der Jahrzehnte vor dem Kriege als mustergültiges ***Vorbild*** *dienen."*

[76] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. Z (Münih: K. G. Saur, 1992], age-s.2014.: *"Kampf gegen den einheitlichen, von einem gewaltigen nationalen Willen und einer* ***vorbildlichen*** *Disziplin erfüllten italienischen Staat und Freundschaft für das zerfressene Geschwür des Balkans."*

age-s.2228.: *"Vor kurzem wurde von einem Abgeordneten der nationalsozialistischen Partei 8 erneut die Anfrage eingebracht, wie es sich mit j ener Photographie verhalte, die vom Berliner Polizeipräsidium zum Kampf gegen die völkische Bewegung in die Öffentlichkeit lanciert wurde, und auf der sich eine, in der Art des* ***Ku Klux-Klan*** *vermummte Gesellschaft, ganz ersichtlich (zu Verschwörungszwecken versammelt!) abgebildet war. Die Photographie soll nun im Berliner Polizeipräsidium selbst unter Mitwirkung von Kriminalbeamten als Statisten aufgenommen worden sein. Das wurde also der Regierung erneut vorgehalten, ohne daß bis heute diese oder die Polizeidirektion es gewagt hätte, zu diesem einfach ungeheueren Vorwurf Stellung zu nehmen. Ja, wir leben schon wirklich in e iner* ***vorbildlich*** *sauberen Republik!"*

[77] Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, a.g.e, cilt 2, bl. Z (Münih: K. G. Saur, 1992], age-s.2518.: *"Seit Sommer 1929 hatte die Heimwehr dem italienischen* ***Vorbild*** *folgend einen "Marsch auf Wien" angekündigt."*

[78] Hitler'in *Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945.* yayınındaki konuşma ve yazılarında ***vorkampfer*** (örnek, öncü, kılavuz) sözcüğü:

a.g.e., s. 128 (136) -16.08.1932.:

Nach den eigenen Angaben der NSDAP. gab es zu diesem Zeitpunkt (15 . 8. 1932) insgesamt 192 nationalsozialistische Gefallene oder Blutzeugen, und zwar unter großzügigster Ausdehnung dieser Liste auf alle möglichen nationalen **Vorkämpfer** wie **Albert Leo Schlageter** und **Dietrich Eckart**. Vgl. Ehrenliste der Ermordeten der Bewegung im VB. Nr. 3 1 2 v . 8. 1 1 . 1 9 3 7.

a.g.e. s.479 (509)- 30.01.1935

Auch in Berlin beschränkte sich das Gedenken an den Tag der Machtübernahme auf allgemeine Huldigungen vor der Reichskanzlei. Hitler empfing den nationalen Vorkämpfer und Franzosenhasser, Professor Dr. Friedrich Grimm 29).

2 9) Bericht im VB. Nr. 31 v. 31. 1. 1935. Friedrich Grimm, geb. 1888, Verteidiger in zahlreichen Ruhrkampf- und Femeprozessen.

a.g.e., s.518 (550) -24.06.1935

Am 26. Juni wurde endlich das deutsche Reichsarbeitsdienstgesetz verkündet 150), das so lange hatte auf sich warten lassen, und nun für die ideellen **Vorkämpfer** der Arbeitsdienstpflicht ziemlich enttäuschend war. Gleichzeitig setzte Hitler die Dauer der Arbeitsdienstzeit auf sechs Monate fest.

a.g.e., s.1016 (1064)

27) Alfred von Tirpitz, geb. 1 8 49 in Küstrin, gest. 1 9 3 0 in Ebenhausen bei München, Großadmiral, Organisator der kaiserlichen Marine unter Wilhelm II., Vorkämpfer einer aktiven Flottenpolitik gegen England, >cheute aber dann im 1. Weltkrieg energische Flottenunternehmungen. Die einzige große Seeschlacht (am Skagerrak) v. 3 1 . 5 ./ 1 . 6. 1 9 1 6 blieb unentschieden.

a.g.e., s.1340 (1396) 03.09.1936

Wir wissen, daß nicht das britische Volk im ganzen für all dies verantwortlich gemacht werden kann . Es ist j ene j üdisch-plutokratische und demokratische Herrenschicht, die in allen Völkern der Welt nur gehorsame Sklaven sehen will, die unser neues Reich haßt, weil sie in ihm **Vorkämpfer** einer sozialen Arbeit erblickt, von der sie fürchtet, daß sie ansteckend auch in ihrem eigenen Lande wirken könnte.

a.g.e., s.1455 (1515) 30.01.1940

Daß England immer nur als der ‚Streiter der Wahrheit und der Gerechtigkeit' , als der Vorkämpfer aller Tugenden' auftrat, das hat Gott den Engländern nicht vergessen. Dafür sind sie reich gesegnet worden. Sie haben in 3 00 Jahren sich rund 40 000 000 qkm Erdraum unterworfen , alles natürlich nicht etwa aus Egoismus, nicht etwa aus irgendeiner Lust an der Herrschaft oder am Reichtum und Genuß - nein, im Gegenteil, alles das nur im Auftrage Gottes und der Religion.

a.g.e., s. 1724 (1796) 15.06.1941

Am 1 7 J uni sandte Hitler ein G l ückwunsdttelegramm an Horthy zum Geburtstag 267) . Außerdem ließ er in Wien am Grab von Staatsrat a. D. Karl Hermann Wolf durch Schirach einen Kranz für den Vorkämpfer der großdeutschen Idee" niederlegen 268) .

a.g.e., s.1846 (1920) 1.3.1942

Man darf in diesen Dingen keine Sentimentalität obwalten lassen . Die Juden würden, wenn wir uns nicht ihrer erwehren würden, uns vernichten. Es ist ein Kampf auf Leben und Tod zwischen der arischen Rasse und dem

jüdischen Bazillus. Keine andere Regierung und kein anderes Regime konnte die Kraft aufbringen, diese Frage generell zu lösen. Auch hier ist der Führer der unentwegte Vorkämpfer und Wortführer einer radikalen Lösung.

a.g.e., s.1885 (1959) 26.05.1942

Ein besonderes Ereignis war der Besuch des „Vorkämpfers der indischen Freiheitsbewegung "Subhas Chandra Bose. Dieser indische Scharlatan, der nicht über den geringsten Einfluß verfügte, führte schon seit Monaten Goebbels, Ribbentrop, Ciano und Mussolini an der Nase herum und sollte später auch noch die Japaner zum Narren halten 245)

a.g.e., s.1886 (1960) 29.05.1942

Der Führer empfing in seinem Hauptquartier in Gegenwart des Reichsministers des Auswärtigen von Ribbentrop den Vorkämpfer der indischen Freiheitsbewegung Subhas Chandra Bose zu einer längeren Unterredung.

a.g.e., s.2078 (2153) 08.01.1944

Das Buch ‚Wofür kämpfen wir?' soll dem Offizier Wegweiser für seine eigene weltanschauliche Ausrichtung und geistiges Rüstzeug für die politische E rziehung und Ausbildung eines Offiziers sein. Der Offizier muß auch auf weltanschaulichem Gebiet aktiver Vorkämpfer sein und seine Soldaten zu überzeugten und unüberwindlichen Kämpfern für unser großes germanisch-deutsches Reich im Sinne unserer nationalsozialistischen Weltanschauung erziehen können.

a.g.e., s.2263 (2344)21.03.1943

3 . Die Juden . Daß die Juden nach Hitlers Ansicht wie „ an allem " , so auch am Ausbruch des 2. Weltkrieges schuld waren, konnte nicht wunder nehmen. Denn die Juden waren ja nach der offen verkündeten Auffassung des Generals Ludendorff und anderer nationaler Vorkämpfer bereits am Ausbruch des 1 Weltkriegs schuld gewesen. Hitler erklärte über die Urheberschaft des Judentums : „Ein mitleid- und erbarmungsloser Krieg wurde uns von dem ewigen Judentum aufgezwungen" 3). „Er wurde gewollt und angestiftet ausschließlich von jenen internationalen Staatsmännern, die entweder jüdischer Herkunft waren oder für jüdische Interessen arbeiteten" 4).

Hitler: Reden, Schriften, Anordnungen, (Münih: K. G. Saur, 1992) yayınında "vorkampfer" (öncü) sözcüğünün geçtiği tümceler:

a.g.e., s.153 (177) 17.09.1925

Die Welt wird in Unruhe gehalten; allein auf den Schlachtfeldern verbluten nicht die Vertreter und ***Vorkämpfer*** freier Völkerschicksale, sondern die bewußten Kuli weltkapitalistischer jüdischer Bank- und Börsenspekulanten.

a.g.e., s.158 17.09.1925

Dann wird endlich dem deutschen Volke in diesem Blatte zum erstenmal ein geistiger ***Vorkämpfer*** seiner späteren Freiheit erstehen, ein geistiger Vernichter der Feinde derselben.

a.g.e., s.181 22.10.1925

Denn die gefährlichsten Vernichter unseres Volkes waren in dieser Zeit nicht die Spartakusleute, sondern die sozialistischen Minister-Anwärter und Vorkämpfer der Ruhe und Ordnung.

a.g.e., s.301 28.02.1926

Das war ein Irrtum, denn wenn beide Teile am Ende das gleiche Ziel verfolgen, war naturgemäß die Rolle des einen nur die des Vorkämpfers, und es war klar, daß an dem Tag, an dem das Sturmbataillon die Flagge aufzieht, die andere Armee auch marschierte, und daß, wenn j tzt der Unabhängige Teil der marxistischen Weltanschauung tatsächlich die Burg stürmte, die bisherigen Mehrheitssozialisten nicht stehenbleiben werden.

a.g.e., s.4 (548) 04.07.1926

Zum erstenmal seit 1 923 steht unser Heiligtum der S.A., die Blutfahne, wieder vor der Öffentlichkeit, sie ist nach dem Novemberverrat 1 923 bis zur Wiedererstehung der Organisation treu bewahrt worden. Die mit dem Blut eines als Märtyrer der Idee am 9. November 1923 gefallenen Parteigenossen geweihte Sturmfahne des 9. November 1923 erhält die treueste Gruppe der S.A. 4. Hitler mahnt zur unbedingten Disziplin im Dienst der Idee, zur traditionellen S.A. -Kameradschaft und zum Nacheifern der Vorkämpfer des 9. November 1923, immer der Fahne wert. 5

a.g.e., s.47 (579) 21.08.1926

Wer als fanatischer Vorkämpfer des großdeutschen Gedankens wirkt, wird als Schrittmacher der undeutschen Habsburger verschrien, ein Abstinenzler wird zum Säufer gestempelt, einer Bewegung, deren ganze Außenpolitik sich grundsätzlich gegen Frankreich einstellt, werden Beziehungen zu Frankreich nachgesagt.

a.g.e., s.62 (593) 11.09.1926

Was das Ziel unseres Ringens sein muß, das ist nicht der Aufbau irgendeiner politisch indifferenten oder doch wenigstens unklaren Wehrorganisation, als vielmehr die Bildung einer Bewegung, die dem deutschen Volke ein politisches Ziel der Zukunft weist, das kraftvoll genug ist, nicht nur Millionen auf sich zu verpflichten, sondern auch mit jener heiligen Mission zu erfüllen, Vorkämpfer eines neuen Reiches zu sein.

a.g.e., s.105 (636) 18.12.1926

Gerade fü r den Nationalsozialisten habe das Weihnachtsfest erhöhte Bedeutung, denn Christus sei der größte Vorkämpfer im Kampfe gegen den jüdischen Weltfeind gewesen.

a.g.e., s.296 (823) 11.05.1927

Die barbarischen Gerichtsurteile über die Vorkämpfer des kommenden Deutschland beweisen im Zusammenhalt [sie!] mit der äußerst milden Bestrafung von Beleidigungsdelikten der Gegner, daß wir heute zweierlei Recht haben 4.

a.g.e., s.518 (1058) 06.10.1927

Dafür hätten nicht 2 Millionen im Kampf ihr Leben lassen brauchen. Und wenn die alten Vorkämpfer des sozialistischen Staates aus ihren Gräbern aufstehen könnten, würden sie auch zugeben müssen, daß sie sich den sozialistischen Staat anders vorgestellt hätten, als wie er jetzt ist.

a.g.e., s.856 (1392) 23.05.1928

Die nationalsozialistische Bewegung will sich weit hinausheben über dieses verlogene Spießbürgerniveau und zum Vorkämpfer jener Erkenntnis werden, die besagt, daß wenn wir nicht mehr Grund erhalten, wir eines Tages zugru nde gehen müssen.

a.g.e., s.32 (1688) 06.08.1928

Schreiben soll stehen: "Hitler kriegt Geld von Deterding (Shell Compagnie; das ist vertraulich, nur für Sie). Jedenfalls ist H i tler dadurch außenpolitisch prowestlich festgelegt " 2. Sie fügen hinzu Unbekannt war bisher, daß d ieser nationale Mann und Vorkämpfer gegen den westlichen Kapitalismus sich und seine Partei auch von dem einstigen 'Erbfeind' besolden oder besser bestechen läßt."

a.g.e., s.355 (2008) 12.12.1928

Der große Aufmarsch der Nationalsozialistischen Studentenbewegung, der wieder bei den letzten Asta-Wahlen zum Ausdruck kam (in München allein bekannten sich über 1 .000 Studenten zum Nationalsozialismus 2), fordert

auch eine Verkörperung in unserer Presse. Die Reichsleitung des N.S.D.Stb. hat sich daher entschlossen, ab 1. Januar 1 929 eine Monatsschrift herauszugeben, die den Namen "Akademischer Beobachter" 3 tragen wird In dieser Zeitschrift soll die nationalsozialistische Bewegung einen Vorkämpfer auf den Hochschulen Großdeutschlands besitzen. Wie der "Völkische Beobachter" und der "Illustrierte Beobachter" soll auch der "Akademische Beobachter" eine unentbehrliche Kampfwaffe des Nationalsozialismus werden.

a.g.e., s.528 (2653) 07.12.1929

Das m ögen sie sich gesagt sein lassen, die glauben, diese Stadt um die Ehre bringen zu können, Vorkämpferin zu sein fiir das neue Deutschland - es soll ihnen nicht gelingen. (Stürmischer Beifall.)

a.g.e., s.25 (3521) 16.10.1930

Bis vor kurzem hatten wir mit ihm auf Heilung gehofft. Noch am 17. September 1 930 habe ich in Anerkennung der hohen Verdienste des verehrten Vorkämpfers und SA-Führers bestimmt, daß die Standarte 1, Hannover, den Namen führt: "Standarte 1, Dincklage" 3. Heute umhängt der Trauerflor bereits den stolzen Namen.

a.g.e., s.390 (3613) 19.05.1931

Die nationalsozialistischen **Vorkämpfer** haben im politischen Kampfe Unmenschliches geleistet.

a.g.e., s.139 (3812) 14.10.1931

Allerdings vermochten S ie, entsprechend ihrer inneren Verflechtung mit den geistigen und politischen Vorkämpfern des Versailler Vertrages 19, nicht an diesem selbst zu rütteln. (19 Druck des Versailler Friedensvertrags vom 28.6. 1 9 1 9 : RGB I 1 9 1 9 , S 687 ff.)

a.g.e., s.159 (3832) 18.10.1931

Das Dritte Reich 4 wird unsere Fahne tragen, genauso wie seine Vorkämpfer unter ihr heute ihr Blut vergießen 5

a.g.e., s.71 (4092) 26.01.1932

Dem S turm 1 4/4, Berchtesgaden , wird die Berechtigung verl iehen , in Eri n nerung an den dem Sturm besonders nahegestandenen **Vorkämpfer** der nationalsozialistischen Idee Dietrich Eckart I O künftig die Bezeichnung "Sturm 1 4 Dietrich Eckart" zu führen.

a.g.e., s.124 (4145) 10.02.1932

Heute sind es allein 400.000 aktive Kämpfer i n der SA und SS ! (dn.6) Furchtbares haben die Vorkämpfer unserer Bewegung erdulden müssen. Aber an dem Leidensweg kann man am besten ermessen, zu welch großer Mission unsere S ache bestimmt ist.

a.g.e., s.96 (4433) 23.04.1932

Wie einst die Vorfahren gegen den napoleonischen Korsen 23 kämpften für deutsche Freiheit 24 , so sind wir heute die Vorkämpfer für die nationale und soziale Einigung der deutschen Nation .

a.g.e., s.317 (4653) 22.08.1932

August Gräupner (geb. 1 899), Häuer, SA-Scharführer, 2.9. 1 932 zu lebenslänglichem Zuchthaus begnadigt, als "Vorkämpfer der nationalen Erhebung" nach Amnestie am 1 8. 3 . 1 933 aus der Haft entlassen.

a.g.e., s.347 (4682) 07.09.1932

Alle Verurteilten wurden als " Vorkämpfer der nationalen Erhebung" nach ihrer Amnestie am 1 8 . 3 . 1 93 3 aus der Haft entlassen. Vgl. Bessel, Potempa Murder, S. 252.

[79] Röhm'ün anıları ilk kez 1928'de yayımlanmış. 1930'da 2. basım, 1934'te 5. basım yapılmış. Ihrig 1934 basımını kullanıyor. İngilizçe çevirisi de var.

[80] S.Ihrig, a.g.e., s.25, dn.3, Ernst Röhm, Die Geschichte eines Hochverräters (Munich: Franz Eher Verlag, 1934 [1928]), 152.

[81] S. Ihrig , a.g.e., s.25, dn.4, "Mustapha Kemal", Völkischer Beobachter, 13 Eylül 1922.

[82] S. Ihrig, a.g.e., s.30, dn.11 "Die Türkei: Der Vörkampfer." Völkischer Beobachter, 6 Şubat 1921.

[83] S. Ihrig, a.g.e., s.68, dn.111 "Die äußere Politik der Woche: Der Frieden von Lausanne," Kreuzzeitung, 25 Temmuz 1923.

[84] "III. Enternasyonal 1919-1943 Belgeler" Derleyen: Hermann Weber, çeviren: Ümit Kıvanç, Belge y., Ekim 1979, s.22 vd.

Bütün Dünya Emekçilerine!

5 yıl önce soygun savaşını başlatan hükümetler, şimdi ona soyguncu bir barışla son verme girişimindeler. İngiliz, Fransız, Amerikan burjuvazisi Versay'da, barış koşulları diye adlandırdıkları koşullarla Alman burjuvazisinin temsilcilerini teslim aldılar. Versay yeni bir *Brest* oluyor. Versay antlaşmasının her maddesi şu ya da bu halkın boynuna geçirilmiş bir ilmiktir.

Muzaffer koalisyonun gazabı ve intikam hırsı sınır tanımıyor. Anglo-Fransız ve Amerikan burjuvazileri "Milletler Cemiyeti"nin kuruluşunu ilan ederken aslında bütün Avrupalı ulusların iradelerini alaya alıyor. Müttefik devletlerin burjuvazisi Almanya'yı parça parça etmeye çalışıyor. Almanya'nın birçok bölgesi kopartılıp ondan ayırılıyor, kömürü ve ekmeği yağmalanmak isteniyor, ticaret filosu elinden alınıyor, Almanya baş döndürücü miktarlarda tazminat ödemeye zorlanıyor. Sözde başka ülkelerin ilhak edilmesine karşı savaş yürütmüş olan İttifak Devletleri burjuvazisi, şimdi bizzat en kaba, en sinik biçimlerde ilhaklara girişti. Daha önce Almanya'ya ait olan sömürgelere şimdi hayvan sürüleri gibi davranılıyor. Müttefik emperyalistleri ellerine büyük bir neşter geçirdiler ve Almanya'nın canlı gövdesinde anatomi çalışıyorlar... Uluslararası jandarmalar -bunlar, kendilerine dünya "demokrasi"sinin temsilcileri süsü veren Anglo-Fransız ve Amerikan emperyalistleridir.

Bütün hayaller yıkıldı. Maskeler düştü. Bitmez tükenmez, korkunç emperyalist savaştan ders almayanlar, şimdi Versay'dan insanlığı mutlu kılmaya hazırlanan emperyalist barıştan ders almak zorundalar. Dört buçuk yıl boyunca, savaşı "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı", küçük halkların "Bağımsızlığı", "Özgürlük ve Kültür", "Demokrasi" için sürdürdüklerini söyleyerek halklarını aldatan hükümetlerin maskeleri düştü, onların birer cellattan, hırstan gözü dönmüş köle tacirlerinden başka birşey olmadıkları meydana çıktı. Milletler Cemiyeti çiçeği açmaya fırsat bulamadan soldu. Versay barışının koşullarını gördükten sonra birçok işçiye Milletler Cemiyetini cazip göstermek mümkün olmayacaktır. Beşiğini kasap Clemenceau'nun salladığı Milletler Cemiyeti'nin, Avrupa'nın milyonlarca emekçisini çarmıha germeye uğraşan bir soyguncular birliği olduğu bütün dünyaca görüldü.

Versay barışı bütün ağırlığıyla en başta Alman işçi sınıfının omuzlarına biniyor. Eğer Versay Antlaşması belirli ölçülerde de olsa kalıcı kabul edilseydi, bu, Alman işçi sınıfının çifte boyunduruk altında, hem kendi burjuvazisinin hem de yabancı kölecilerin boyunduruğu altında inlemesi anlamına gelecekti.

Komünist Enternasyonal'in, dünyanın bütün dürüst işçilerinin Alman işçi sınıfından yana duygular beslediğini belirtmeye gerek bile yok. Bütün ülkelerin komünist işçileri, Versay barışının koşullarını, uluslararası proletaryaya indirilen ve ancak bütün ülkelerin proletaryasının birleşik gücüyle savuşturulabilecek bir darbe olarak kabul ediyorlar.

Lafta Versay Barış Antlaşması'nı protesto eden şimdiki Alman hükümeti, aslında Müttefik emperyalistlerin Alman işçi sınıfı üzerindeki şeytani planlarına yardımcı oluyor. Cellat Clemenceau'nun Almanya'daki en sadık uşakları, Scheidemann ve Ebert. Scheidemann ve Ebert'in partisinin ipleri, Alman Devriminin en başından beri Müttefik emperyalistlerinin elinde. Clemenceau'nun tahrikleriyle Scheidemann

ve Ebert, Sovyet Rusya üzerine beyaz muhafız birlikleri gönderdiler ve gönderiyorlar. *Scheidemanı ve Ebert'in yönettiği Sosyal Demokratlar, Müttefik emperyalistlerine yaranmak için Karl Liebknecht'i, Rosa Luxemburg'u öldürdüler ve Alman işçilerinin Sovyet iktidarını hedefleyen büyük hareketini kanla, ateşle bastırdılar.* Scheidemann hükümeti, Londra ve Paris borsalarının emirlerini yerine getirerek. binlerce komünist Alman işçisini ortadan kaldırmış bulunuyor. Almanya'da işçi hareketinin özellikle yükseldiği her dönemde, hain Sosyal Demokratların hükümeti onu durdurmaya çalıştı;Scheidemann ve Ebert, Almanya'da Sovyetler iktidarı kurulursa Müttefik güçlerin Alman halkına ekmek vermeyeceğini söyleyerek aç işçileri korkuttular.

Scheidemann'ın Sosyal Demokrat partisinin merkez komitesi, Versay'a ilişkin bildirisinde, Versay'dan alınacak dersin, "anavatanın savunulması sorununda Alman Sosyal Demokratlarının takındığı tutumun doğruluğu konusundaki en iyi kanıt"ı oluşturduğunu iddia ediyor.

"Bütün ülkelerin sosyalistleri, savaş sırasındaki tavrımızı şimdi anladınız mı?" -böyle diyor Scheidemann bildirisinde.

Ah siz riyakarlar, ah siz sinikler!

1914 yılında iki haydut aynı ganimetin peşine düşmüştü. Haydutlardan biri daha başarılı oldu. Bu haydut sadece bu ganimetin tümünü elde etmekle kalmadı, aynı zamanda bizzat rakibinin cebine de el attı. O zaman *öteki* haydut, bu kötü oyunda masum bir çehre takınarak, kırılmış pozlarda namuslu insanlara dönerek haykırdı: «Görüyorsunuz; düşmanımın tutumu, sonunda benim taktiğimin doğru olduğunu kanıtladı. Biz Scheidemann'ların Alp'lerdeki kar kadar temiz olduğuna hala inanmıyor musunuz?"

Versay Barışı koşulları bütün dürüst işçilere bambaşka bir şeyi gösterdi. Bütün dünyanın sınıf bilinçli işçileri, eğer savaş Alman emperyalistlerinin zaferiyle son bulmuş olsaydı, onların da şimdinin galiplerine karşı, tıpkı bu galiplerin şimdi olduğu kadar acımasız davranacaklarını açıkça anladılar. O zaman dn hiç şüphesiz, bugün Scheidemann'ların Noske'lerin yaptığı gibi yalan dolu martavalları ortaya sürme işini Renaudel'ler, Henderson'lar yapacaklardı.

Versay Barış koşulları göstermiştir ki, emperyalizm tek bir ülkede bile yaşadığı sürece, zorbalık ve soygunculuk da yaşamaya devam edecektir.

Proleter dünya devrimi -bütün dünyanın ezilen sınıflarının biricik kurtuluşu budur.

Proletarya diktatörlüğü ve Sovyet iktidarının kurulması -bütün dünyanın proleterlerinin Versay'dan almaları gereken dersten çıkarılacak tek vargı budur.

Kapitalizm yaşadığı sürece sürekli bir barış olamaz. Sürekli barış, burjuva düzeninin yıkıntıları üzerinde inşa edilecektir.

Yaşasın işçilerin ezenlere karşı ayaklanmaları! Kahrolsun Versay Barışı! Kahrolsun yeni Brest! Kahrolsun sosyal-hainlerin hükümeti! Yaşasın bütün dünyada Sovyetler iktidarı!

Komünist Enternasyonal

Yürütme Komitesi Başkanı

G. Zinovyev,

Petrograd, Haziran 1919

[85] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, s.30

[86] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, s.35.

[87] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, s.49.

[88] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, s.55

[89] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, 177 vd.

[90] Ihrig , a.g.e., s.25, dn.4, "Mustapha Kemal", Völkischer Beobachter, 13 Eylül 1922.

[91] S. Ihrig, a.g.e., s.98, dn.2 - "Tipik bir biçimde: Erich Kern, Adolf Hitler und seine Bewegung: Der Parteiführer (Göttingen: K. W. Schütz, 1970), 107; Werner Maser, Der Sturm auf die Republik: Frühgeschichte der NSDAP (Frankfurt: Deutsche Verlags- Anstalt, 1973), 356; Wolfgang Horn, Führerideologie und Parteiorganisation in der NSDAP, 1919– 1923 (Düsseldorf: Droste, 1972), 79– 80; Hans Ulrich Wehler, Deutsche Gesellschaftsgeschichte, vol. 4, 1914– 1949 (Munich: C.H. Beck, 2003), 407, 565–566; A. J. Nicholls, Weimar and the Rise of Hitler (Basingstoke: Macmillan, 2000 [1968]), 96; Hans- Ulrich Thamer, Verführung und Gewalt: Deutschland, 1933–1945 (Berlin: Siedler, 1998 [1986]), 95, 101– 110; Anton Joachimsthaler, Hitlers Weg began in München, 1913– 1923 (Munich: Herbig, 2000), 304.

[92] S. Ihrig, a.g.e., s.98, dn.4 - "Karşılaştır, Ian Kershaw, Hitler, 1889– 1936: Hubris (London: Penguin, 2001 [1998]), 180– 185; Allan Bullock, Hitler: A Study in Tyranny (London: Penguin, 2005 [1952]), 86– 87; Allan Bullock, Hitler and Stalin: Parallel Lives (New York: Vintage, 1991), 84, 90; Michael Burleigh, The Third Reich: A New History (London: Pan Books, 2001), 59; Horn, Führerideologie und Parteiorganisation, 131; Eberhard Kolb, Die Weimarer Republik (Munich: Oldenbourg 2002), 54– 55; Jonathan Wright, Germany and the Origins of the Second World War (Basingstoke: Palgrave

Macmillan, 2007), 5; Peter Longerich, Die braunen Bataillone: Geschichte der SA (Munich: C.H. Beck, 1989), 41– 42; Roger Eatwell, Fascism: A History (London: Pimlico, 2003 [1995]), 117, 120; John Dornberg, Hitlers Marsch zur Feldherrnhalle: München, 8 ve 9 Kasım 1923 (Munich: Langen Müller, 1983), 10, 46– 47; ayrıca bakınız: İtalya'da benzer tarzda çağdaş bir yorum: Mario da Silva, "Hitler e il Nazionalsocialismo," Critica Fascista 10 (1932): 196–198; ayrıca ilginç bir biçimde Hitler Darbesi belgeleri editörü Gruchmann: Lothar Gruchmann, "Der Weg zum Hitler Putsch: Das Reich und Bayern im Krisenjahr 1923," in Lothar Gruchmann et al., eds., Der Hitler- Prozess 1924, vol. 1: 1– 4. Verhandlungstag (Munich: K.G. Saur, 1997), xliv– lxv, burada lxiii. Aksine, girişinde darbe öncesi atmosferin parçası olarak Atatürk'ten söz eden Ernst Deuerlein, ed., Der Hitler- Putsch: Bayerische Dokumente zum 8./9 Kasım 1923 (Stuttgart: Deutsche Verlags- Anstalt, 1962), 50.

[93] The Times, 18.10.1922, "German Fascisti" (From our correspondent) Cologne 17.10.1922. *"According to an Augsburg message, the Nationalist-Socialists of Bavaria are emulating the Italian Fascisti.*

Under the command of a Herr Hitler, an armed body of some 180 men recently bivouacked in Rosenhaim and travelled in lorries to Allach, where there was trouble between them and some workmen. Herr Hitler's agents are stated to be purchasing quantities of arms throughout the Bavarian Oberland."

[94] The Times, 17.01.1923- "Bavarian Fascisti" - "One would have thought that with the Cuno Cabinet engaged on such difficult problems all Germans who make a special boast of their patriotism would have abstained from causing difficulties at home. But there are persistent rumours that the Bavarian Fascisti propose to bring about some sort of Putsch on January 20. Resolutions announced with all the self-confidence of the racing tipster are not as a rule to be taken too seriously, but many people here in Berlin are seriously alarmed by the reports from Munich and several exhortations are addressed to-night to Herr Hitler (the so-called Bavarian Fascista leader) and his men to keep quiet and not destroy the national unity of front at this critical moment in German history.

LATER.

According to the Tageblatt, the German Cabinet at a Council to-day decided unanimously to maintain a firm stand with regard to the extension of the Franco-Belgian occupation, and resolved to maintain its attitude even if fresh sanctions should be imposed."

[95] Hitler'in 26 Şubat 1924 günü, Münih'te mahkemede yaptığı savunmanın Almanca'dan İngilizce'ye özetlenerek çevrilmiş metni:

It seems strange to me that a man who, as a soldier, was for six years accustomed to blind obedience, should suddenly come into conflict with the State and its Constitution. The reasons for this stem from the days of my youth. When I was seventeen I came to Vienna, and there I learned to study and observe three important problems: the social question, the race problem, and, finally, the Marxist movement. I left Vienna a confirmed anti-Semite, a deadly foe of the whole Marxist world outlook, and pan-German in my political principles. And since I knew that the German destiny of German-Austria would not be fought out in the Austrian Army alone, but in the German and Austrian Army, I enlisted in the German Army....

When, on November 7, [1918] it was announced that the Revolution had broken out in Munich, I at first could not believe it. At that time there arose in me the determination to devote myself to politics. I went through the period of the Soviets, and as a result of my opposition to them I came in contact with the National Socialist German Workers Movement, which at that time numbered six members. I was the seventh. I attached myself to this party, and not to one of the great political parties where my prospects

would have been better, because none of the other parties understood or even recognized the decisive, fundamental problem.

By Marxism I understand a doctrine which in principle rejects the idea of the worth of personality, which replaces individual energy by the masses and thereby works the destruction of our whole cultural life. This movement has utilized monstrously effective methods and exercised tremendous influence on the masses, which in the course of three or four decades could have no other result than that the individual has become his own brother's foe, while at the same time calling a Frenchman, an Englishman, or a Zulu

his brother. This movement is distinguished by incredible terror, which is based on a knowledge of mass psychology....

The German Revolution is a revolution, and therefore successful high treason; it is well known that such treason is never punished....

For us it was a filthy crime against the German people, a stab in the back of the German nation. The middle class could not take up arms against it because the middle class did not understand the whole revolution. It was necessary to start a new struggle and to incite against the Marxist despoilers of the people who did not even belong to the German race - which is where the Marxist problem is linked with the race problem, forming one of the most difficult and profound questions of our time....

Personally, at the beginning I held a lost position. Nevertheless, in the course of a few years there has grown from a little band of six men a movement which today embraces millions and which, above all, has once made the broad masses nationalistic....

In 1923 came the great and bitter scandal. As early as 1922 we had seen that the Ruhr was about to be lost. France's aim was not merely to weaken Germany, to keep her from obtaining supremacy, but to break her up into small states so that she [France] would be able to hold the Rhine frontier. After all the Government's reiterations of our weakness, we knew that on top of the Saar and Upper Silesia we would lose our third coal region, the Ruhr; each loss brought on the next one.... Only burning, ruthless, brutal fanaticism could have saved the situation. The Reich Government should have let the hundreds of thousands of young men who were pouring out of the Ruhr into the Reich under the old colors of black-white-red flow together in a mighty national wave. Instead, these young people were sent back home. The resistance that was organized was for wages; the national resistance was degraded to a paid general strike. It was forgotten that a foe like France cannot be prayed away, still less can he be idled away....

Our youth has - and may this be heard in Paris - but one thought: that the day may come when we shall again be free. . . My attitude is this: I would rather that Germany go Bolshevist and I be hanged than that she should be destroyed by the French rule of the sword.... It turned out that the backstabbers were stronger than ever.... With pride I admit that our men were the only ones to really resist in the Ruhr.

We intended to hold fourteen meetings and introduce a propaganda campaign throughout Germany with the slogan: DOWN WITH THE RUHR TRAITORS!, But we were surprised by the banning of these mass meetings. I had met Herr von Kahr in 1920. Kahr had impressed me as being an honest official. I asked him why the fourteen mass meetings had been banned. The reason he gave me simply would not hold water. THE REAL REASON WAS SOMETHING THAT COULD NOT BE REVEALED. . - -

From the very first day the watchword was: UNLIMITED STRUGGLE

The struggle against Berlin, as Dr. von Kahr would lead it, is a crime; one must have the courage to be logical and see that the struggle must be incorporated in the German national uprising. I said that all that had been made of this struggle was a Bavarian rejection of Berlin's requests. But the people expected something other than a reduction in the price of beer, regulation of the price of milk and confiscation of butter tubs and other such impossible economic proposals - proposals which make you want to ask: who is the genius that is advising them? Every failure could only further enrage the masses, and I pointed out that while the people were now only laughing at Kahr's measures, later on they would rise up against them. I said: 'Either you finish the job - and there is only the political and military struggle left. **When you cross the Rubicon, you must march on Rome.** Or else you do not want to struggle; then only capitulation is left....'

The struggle had to turn toward the North; it could not be led by a purely Bavarian organization . .

I said: 'The only man to head it is Ludendorff.'

I had first seen Ludendorff in 1918, in the field. In 1920 I first spoke personally with him. I saw that he was not only the outstanding general, but that he had now learned the lesson and understood what had brought the German nation to ruin. That Ludendorff was talked down by the others was one more reason for me to come closer to him. I therefore proposed Ludendorff, and Lossow and Seisser had no objections.

I further explained to Lossow that right now nothing could be accomplished by petty economic measures. The fight was against Marxism. To solve this problem, not administrators were needed but firebrands who would be in a position to inflame the national spirit to the extreme. Kahr could not do that, I pointed out; the youth were not behind him. I declared that I could join them only on the condition that the political struggle was put into my hands alone. This was not impudence or immodesty; I believe that when a man knows he can do a job, he must not be modest....

One thing was certain: Lossow, Kahr, and Seisser had the same goal that we had: to get rid of the Reich Government with its present international and parliamentary position, and to replace it by an antiparliamentary government. If our undertaking was actually high treason, then during this whole period Lossow, Seisser, and Kahr must have been committing high treason along with us - for during all those months we talked of nothing but the aims of which we now stand accused.... How could we have called for a new government if we had not known that the gentlemen in power were

altogether on our side? How else could we, two days before, have given such orders as: at 8:30 o'clock such and such a government will be proclaimed....

Lossow talked of a coup d'etat. Kahr quite openly declared that he would give the word to strike.

The only possible interpretation of this talk is that these men wanted to strike, but each time lost their nerve. Our last conversation, on November 6, was for me the absolute confirmation of my belief that these men wanted to, but lost their nerve!

[96] William L. Shirer, Nazi İmparatorluğu, İnkılap Kitabevi, 1992, c.1, s.57.

[97] William L. Shirer, a.g.e., c.1, s.90, 91.

[98] Stefan Ihrig, Kapp Darbesi'ne katılan yalnızca bir kişinin adını vermektedir: Hans Humann (a.g.e., s.142)

[99] Hitler'in Birahane Darbesi yargılamasında 27 Mart 1924 günü yaptığı savunmanın Almanca'dan İngilizce çevrilmiş ilgili bölümü:

Gentlemen!

I read in the indictment the following sentences: "It is true that what took place in November 1918, namely the deposing of the rulers of the federal principalities by the Council of People's Representatives, was an act of high treason. However, at the time the new government rapidly established itself throughout the entire Reich; the executive power was in fact in the hands of the People's Representatives and hence the de facto situation became a legal reality. That is recognized law." If this theory were recognized and were the law, Germany would never free itself from its shackles, for we, too, were conquered by might, and by might we were subdued and muzzled. Might is never identical with right.

Frederick the Great once said something which clearly defined the relationship of might and right. He said that the law is worth nothing if it is not defended by the sword. In other words, the law was always worthless unless protected by might. Let me give you a few practical examples from recent history.

In **April 1919** a small band of criminally-minded individuals overthrew the revolutionary government and established a new one. Soviet flags were hoisted, and there is no doubt that these men held the real power. Nevertheless this power was not legitimate and if the Soviet revolutionaries were to seize power all over Germany and all over Europe, the day would come when they would fall from power.

We find the same thing in **Hungary**. There, too, **Béla Kun** established a red regime; he, too, seized all the instruments of power and took total control. However, a small group of freedom fighters made it possible to reestablish genuine legal authority. At that time a small minority virtually tyrannized **Hungary** but this minority was genuinely representative of the Hungarian People.

What did **Bismarck** do in the constitutional conflict? He disregarded the Constitution, Parliament and the stifling majority and supported only by the instruments of power of the state, the army, the civil service and the Crown, he governed.. The opposition press called that a violation of the constitution and high treason. Well, what endowed Bismarck's actions with legitimacy? The actions he took would perhaps have been high treason if the outcome had not been the unification of the German nation, and if it had not brought Germany to the height of perfection and freedom. On the day when the **German Kaiser** was crowned in Paris the act of high treason was legitimized before the German People and the whole world.

We have two new coups d'etat before our very eyes: the Turkish **General Kemal Pasha** opposes the central government in Constantinople. He goes so far as to refuse to acknowledge the sacred power of the supreme head of the Moslem religion. What ultimately made this act legal is the fact that he achieved freedom for his People.

Mussolini's action was legitimized by the enormous clean-up he undertook. The march on Rome was legalized on the day when Rome was cleansed of the symptoms of **the same marasmus that we find in our political life.**

(...) I regard the **Prosecutor's statement** as the most convincing proof of what I have said. The **Prosecutor stated** that the root cause of what had taken place was the erosion of the authority of the state. Whatever remnants of authority we still possess today can be traced ultimately to the beginnings of the present Reich; it was **Frederick William** who established the authority of the state. It was the great king who said of himself: "I am the servant of the State!" This applies equally to them all, even the **old heroic Kaiser** himself.

Today we all still benefit from this authority of the state. The authority of the state was identical with the well-being of the People, it was not something which was prejudicial to the well-being of the People. Carlyle emphasizes that **Frederick the Great** devoted his entire life's work to the service of his People.

Do you believe that those who wielded supreme power in the Reich in **November 1918** had clean enough hands to maintain the authority of the state of **a Frederick the Great**? No! In the family the father must embody authority; and if the children are disobedient, it is the father's fault. The father, the state as we know it today, is incapable of such authority. Authority based on the destruction of authority does not exist. We all have but one great desire, namely that a Reich will return in which authority is reestablished, in which it need not be protected by bayonets but exists as a matter of course. (...)

[100] Hitler'in Birahane Darbesi'nin tarihi 9 Kasım 1923, savunmasının tarihi 27 Mart 1924, Hilafet'in kaldırıldığı tarih ise 3 Mart 1924'tür. Hitler'in savunmasında Hilafet'ten söz etmesinde, hilafetin kaldırılmasıyla ilgili haberlerin etkisi olabilir.

[101] Marsel Ouessant, Kara Gömlekliler İntilali, çev: Haydar Rifat, Tefeyyüz Kitabevi, 1937, s. 115.

[102] The Times, *"Rival Saviours Of Italy, D'Annunzio's Faith."* (From our own correspondent) Rome, 13.08.1922 - "(...) In the other interview which was given by Mussolini to a Naples newspaper, **there is also talk of a march on Rome**. " This march," says Mussolni, "is strategically possible along the coast of the Adriatic, the Western Coast, and the valley of the Tiber, which are all entirely and completely in our power. But it is not yet politically inevitable and imperative. You remember my problem in the Chamber of Deputies. That problem still remains, and the next few months will give the reply to it. That. Fascismo desires to become the ruling power is certain, but it is not so certain that a **coup d'etat** will be necessary to attain this end. It is necessary, however, to include this among the possibilities of tomorrow."

(...) "It is true Mussolini could carry out **his march on Rome now** (perhaps not in three months' time), but such a step would probably necessitate the abdication of the King, and, despite his "tendential" Republicanism Mussolini realizes well that Italians as a whole, and many of the Fascisti themselves, are devoted to the Royal Family. By proving its strength by a **coup d'etat, Fascismo** would in fact be weakening itself irreparably."

[103] The Times, "Italy's Change of Peace / Fascisti's Choice / Hopeful Precedent", 16.08.1922 - (From Our Rome Correspondent.) "(..) From the moment fascismo came into being until three weeks ago there was an unceasing struggle between the Comnmunists and the Fascisti for the upper hand, but since the collapse of the Facta Cabinet the Fascisti have won such a sensational victory that, did they but desire it, they could **march on Rome** tomor-

row and place themselves openly in control of the country. (...) It Is incredible, then, that, having crushed their opponents as completely as, they have done, they will now deliberately set out to **ruin Italy by a coup** d'etat or even, by a continuation of their oppressive methods' of the last few weeks.

[104] William Shirer, "Nazi İmparatorluğu", İnkılap Kitabevi, 1992, c.1, s. 94 vd.

[105] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, s.30

[106] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, s.55

[107] Komüntern Belgelerinde Türkiye-1, Kurtuluş Savaşı ve Lozan, Kaynak y., Kasım 1993, 177 vd.

[108] Falih Rıfkı Atay, Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1981, s.79.

[109] Stefan Ihrig, a.g.e., s. 162. [Kitabın İngilizcesinde: "Atatürk was the first to show that it is possible to mobilize and regenerate the resources that a country has lost. In this respect Atatürk was a teacher; Mussolini was his first and I his second student." s.116.]

[110] Falih Rıfkı Atay, "Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri", Sel y., Atatürk Kütüphanesi: 11, 26 Temmuz 1955, s.66, 67, 68.

[111] Yabancı Gözüyle Cumhuriyet Türkiyesi, Dahiliye Vekaleti Matbuat Umum Müdürlüğü Neşriyatından, Ankara 1938. s.26

[112] Yabancı Gözüyle Türkiye, s.24

[113] Yabancı Gözüyle Türkiye, s.42

[114] Yabancı Gözüyle Türkiye, s.60.

[115] Yabancı Gözüyle Türkiye, (s.167)

[116] Friedrich BUELAU, Die Geschichte des europäischen Staatensystems, etc., 1837.: "Und doch war Deutschland, von Hoffnung für allgemeimes und Privatglück beflügelt, selbstthätig geworden und übers all wirkten Deutsche Heere, nur unter Mitwirkung **Schwedischer Führer** und Hilfscorps...

[117] "mein **türkischer Führer, Hasan Aga**, in vollem Gallop nach Tschifflick. Ich wurde im Stall im Posthause einquartirt, wo mich Kopfweh und Ficber

heftig angriff. Mitten in der Nacht wollte Hasan mit mir weiter, aber ich war..."

[118] Joseph Schlüter, Fürst Bismarck, der deutsche Reichskanzler: ein Lebens, 1875.: "wo **Bismarck** sorgt und **Bismarck Führer** ist!"

[119] "Im neuen Reich: Wochenschrift für das Leben des deutschen Volkes" 1871.: "Wären es nicht die **Führer** gewesen, welche kleinlicher Rücksichten wegen und aus Mangel an Energie und politischem ... demokratische Element, nun die „ demokratische Union" unter Führung des Congreßmitgliedes Robert B. **Roosevelt**."

[120] "Deutsche Jahrbücher für Wissenschaft und Kunst", 1842, 5. Cilt, s.815.:

"Regierung und allen herkömmlichen Tyranneien offen den Krieg erklärt hat, sind die Ueberläufer um so häufiger, als ihnen öfter ein Lohn, denn eine Strafe droht. Daher für **die Führer der Partei** die Nothwendigkeit, in ihren Bundesgenossen"

[121] http://www.courts.ca.gov/documents/s134873c.pdf

[122] Hamburgischer Correspondent, 1 Aralık 1933.

Modern Türkiye'nin Yüzü

Sevr Anlaşması'ndan Lozan üzerinden günümüze kadar.

Türkiye'nin Berlin Büyükelçiliği'ndeki Ticaret Ataşesi, Dr. Nizamettin Ali Bey, dün akşam "Überseeclub"ün büyük salonunda, Türkiye'nin son 10 yıl içindeki politik, kültürel ve ekonomik gelişmeleri konusunda bir konuşma yaptı. Direktör Rütter'in kısa bir açış konuşmasından sonra, Dr. Nizamettin konuşmasına başladı. Bu konuşmadan şunları anladık:

"10 yıl önce Cumhuriyet'in kurulması ile Türk halkının kaderinin değişimi tamamlanmış oldu. Bu değişim tesadüfen değil, 5000 yılık Türkiye tarihinin bir sonucunda olmuştur. Geçmişin sultanlık imparatorluğunu simgeleyen ve sallantılı ayaklar üzerinde duran heykel yıkılmış, yerine halkın ruhu ve isteği ile taşınan, içten güçlü bir devlet geçmiştir."

Türkiye'nin son on yıl içinde aşmış olduğu yol, şaşılacak derecede zor, engeller ve büyük özveriler ile doluydu. Fakat **büyük Türk liderin**in söylediği gibi, bir büyük halk onursuzca yaşamaktansa, ölmeyi tercih eder. Bugün biz Almanlar'ın çok iyi anladığı gibi, bir parça devlet filozofisi, Modern Türkiye'nin yüzünde, bugünün Almanya'sına benzeyen çok çizgiler vardır. **Ağustos 1920 yılında yapılan**

Sevr Anlaşması, Türkler için bir Versay Anlaşması ve Sultanlığın sonuydu. Onu, halkın psikolojik gerekçelerden doğan hayranlığı sayesinde iç ve dış düşmanlara karşı verdiği savaştan galip çıkaran 5 yıl izledi.

1925 yılında tekrar yeşil masaya oturulduğu zaman, yeni Türk halkı dünya ile gerçek barışı imzaladı. Modern Türkiye'nin literatürüne bu 5 yıllık savaş hakim olacaktır. Orada iki kutup olarak, gece ve gündüz gibi birbirinden farklı iki barış anlaşmasına rastlanacaktır.

Eğitim sistemi 1923 yılından bugüne kadar iki kat zenginleşti. İstanbul Ünversitesi beklenmeyen bir ilerleyiş gösterdi. **Ankara'daki ekonomi okulları dünyaya örnek olmakta.** Ayrıca dış ticaretin canlandırılmasına çalışılmakta. Çünkü Türkiye ucuz satabileceği bir çok hammaddeye sahip. Diğer taraftan hazır mala gereksinimi var. Yerli tekstil endüstrisi yerel gereksinimlere cevap verebilmekte.

Bu, tek partili sistemin, Halk Partisi'nin başında, dahi idarecisi Mustafa Kemal'in bulunduğu bir Türk halkının, geçmişi ve bugünü. Partinin simgesi olan kırmızı zemin üzerindeki altı ok, genç ulusun kutsal ilkelerinin esasını teşkil etmekte. Bu altı okta, belli başlı altı ilke bir araya gelmiştir: Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, laiklik ve devrimcilik. Bu görevlerin yerine getirilmesi, Türklüğün geleceğini koruyacaktır."

Konuşmacı sözlerini, Türkiye ile Almanya arasındaki eski dostluğun, sadece ekonnomik nedenlerden dolayı değil, aynı zamanda birbirini içten tanımak ve yakınlaşmak için de, devam etmesi ve daha da sağlamlaşması ümidi ile bitirmiştir.

[123] Stefan Ihrig, a.g.e., s.281, dipnot 31.:

Atatürk'e "Führer" diye ("herhangi bir Führer" anlamında değil, Almanya'daki Hitler gibi, Türk ulusu ve tarihi içinde mutlak bir Führer anlamında) işaret eden metinlerden *-biyografiler, ülke araştırmaları, okul kitapları ve gazete makaleleri-* örnekler:

Klingherdt, Angaro, 63, 154;

Melzig, Kamal Atatürk, 157, 179;

Norberl von Bischoff, Ankara: Eine Deutung des neuen Werdens in der Türkei (Viyana: Holzhausens Nachfolger, 1935), 108;

Froembgen, Kamal Atatürk, 22, 31, 116, 124, 137, 145, 166, 222:

Rössler, Kemal Pascha, 46, 102;

Kral, Das Land Kamal Atatürks, 25,26, 164;

Georg Roedenbeck, Das Türkische Reich: Ein Brennpunkt politischen Geschehens (Berlin: Otto Stollberg, 1939), 5, 17, 34;

Reinhold Wulle, Van Osman bis Kemal Atatürk: Envachendes Turan (Berlin: Natlionaler Bücher-Dienst, 1936), 31;

Walter Hohmann, Deutsche Geschichte vom Wiener Kongrep biszur Gegemvart: Lehrbuch der Geschichte für höhere Schulen, cilt 3 (Frankfurt am Main; Diesterweg, 1937), 36;

Gehl, Geschichte, 149:

Eugen Kaier vd., Van 1815 bis zur Gegemvart: Lehrbuch der Geschichte für höhere Schulen, cilt 4, 9. bs. (Frankfurtarn Main: Diesterweg, 1937), 160;

Wilhelm von Kries, "Der gesunde Staat am Bosporus: Zehn Jahre neue Türkei," Berliner Lokal-Anzeiger. 31 Ekim 1933;

Roland Strunk, "Vor den Toran des Abondlandes," Völkischer Beabachter, 20 Ağustos 1935;

"Der Weg der Türkei," Völkischer Beobachter, 22 Haziran 1941;

Paul Holzinger, "Die Türkei feiert: Fünfzehn Jahre Kemalismus- Atatürks Werk," Berliner Tageblatt, 27 Ekim 1938;

"Atatürk, der Veler der Türkenheit; Aus dem Leben und Wirken eines Staatsgründer," Vorarlberger Tagblatt, 11 Kasım 1938;

"Atatürk gestorben," Berliner Börsenzeitung, 10 Kasım 1938;

"Mustafa Kemal und der moderne Orient ," Deutsche Zeitung. 27 Eylül 1934;

"Das Werk des Ghasi," Deutscha Allgemeine Zeitung. 27 Temmuz 1933;

"Die türkischen Meerengen und ibre Geschichte," Der Reichswart, 25 Nisan 1936;

ayrıca krş. çeşitli Oryantalist yazarlar,

Ellinger, Deutsche Orientalistik, 400-401 içinde;

ayrıca bkz.1933 öncesi söylem:

O. Welsch, "Führer zur türkischen Freiheit: Eine deutsche Biogrophie Mustafa Kemals," Deutsche Tageszeitung, 25 Mart 1929.

[124] Here but a sample of texts— biographies, country studies, school textbooks, and newspaper articles— that casually refer to Atatürk as "the Führer" (and meaning thereby not "a Führer" but within the Turkish nation and history an absolute Führer such as Hitler was perceived to be for the Germans):

KİTAP Klinghardt, Angora, 63, 154; (Karl Klinghardt, Angora: Konstantinopel, Ringende Gewalten (Frankfurt am Main: Frankfurter Societäts-Druckerei, **1924**).

KİTAP Melzig, Kamâl Atatürk, 157, 179; (Herbert Melzig, Kamâl Atatürk: Untergang und Aufstieg der Türkei (Frankfurt am Main: Societäts- Verlag, **1937**)

KİTAP Norbert von Bischoff, Ankara: Eine Deutung des neuen Werdens in der Türkei (Wien: Holzhausens Nachfolger, **1935**), 108;

KİTAP Froembgen, Kamal Atatürk, 22, 31, 116, 124, 137, 145, 166, 222; (Hanns Froembgen, Kamal Atatürk: Soldat und Führer, 7th ed. (Stuttgart: Franckhsche Verlagsbuchhandlung, **1935**).

KİTAP Mikusch, Gasi Mustafa Kemal, 176– 178, 190, 195; Dagobert von Mikusch, Gasi Mustafa Kemal: Zwischen Europa und Asien, 10th ed. (Leipzig: List, **1935 [1929]).**

KİTAP Rössler, Kemal Pascha, 48, 102; Fritz Rössler, Kemal Pascha (Berlin: R. Kittler, **1934**),

KİTAP Kral, Das Land Kamal Atatürks, 25, 28, 164; August von Kral, Das Land Kamal Atatürks: Der Werdegang der modernen Türkei (Wien: Wilhelm Braumüller, **1935**)

KİTAP Georg Roedenbeck, Das Türkische Reich: Ein Brennpunkt politischen Geschehens (Berlin: Otto Stollberg, **1939**), 5, 17, 34;

KİTAP Reinhold Wulle, Von Osman bis Kemal Atatürk: Erwachendes Turan (Berlin: Nationaler Bücher- Dienst, **1936**), 31;

KİTAP Walter Hohmann, Deutsche Geschichte vom Wiener Kongreß bis zur Gegenwart: Lehrbuch der Geschichte für höhere Schulen, vol. 3 (Frankfurt am Main: Diesterweg, **1937**), 36;

KİTAP Gehl, Geschichte, 149; Walther Gehl, Geschichte: Von der Wiederaufrichtung des Reiches durch Bismarck bis zur Gegenwart: 5. Klasse: Oberschulen, Gymnasien und Oberschulen in Aufbauform, 2nd ed. (Breslau: F. Hirt, **1942**),

KİTAP Eugen Kaier et al., Von 1815 bis zur Gegenwart: Lehrbuch der Geschichte für höhere Schulen, vol. 4, 9th ed. (Frankfurt am Main: Diesterweg,**1937**), 160;

GAZETE: Wilhelm von Kries, "Der gesunde Staat am Bosporus: Zehn Jahre neue Türkei," Berliner Lokal- Anzeiger, October 31, **1933**;

GAZETE Roland Strunk, "Vor den Toren des Abendlandes," Völkischer Beobachter, August 20, **1935**;

GAZETE "Der Weg der Türkei," Völkischer Beobachter, June 22, **1941**;

GAZETE Paul Holzinger, "Die Türkei feiert: Fünfzehn Jahre Kemalismus—Atatürks Werk," Berliner Tageblatt, October 27, **1938**;

GAZETE "Atatürk, der Vater der Türkenheit: Aus dem Leben und Wirken eines Staatsgründer," Vorarlberger Tagblatt, November 11, **1938**;

GAZETE "Atatürk gestorben," Berliner Börsenzeitung, November 10, **1938**;

GAZETE "Mustafa Kemal und der moderne Orient," Deutsche Zeitung, September 27, **1934**;

GAZETE "Das Werk des Ghasi," Deutsche Allgemeine Zeitung, July 27, **1933**;

GAZETE "Die türkischen Meerengen und ihre Geschichte," Der Reichswart, April 25, **1936**;

compare also various Orientalist authors

in Ellinger, Deutsche Orientalistik, 400– 401;

also see the pre-**1933** discourse:

GAZETE O. Welsch, "Führer zur türkischen Freiheit: Eine deutsche Biographie Mustafa Kemals," Deutsche Tageszeitung, March 25, **1929.**

[125] Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945. c.1, s.457.: "*Am 29. Oktober gratulierte Hitler dem türkischen Staatspräsidenten Atatürk (Mustapha Kemal Pascha) zum türkischen Nationalfeiertag mit folgendem Telegramm: "Euerer Exzellenz spreche ich anläßlich des türkischen Nationalfeiertages meine herzlichsten Glückwünsche aus, mit denen ich meine besten Wünsche für Euer Exzellenz persönliches Wohlergehen und für das weitere Gedeihen der türkischen Nation verbinde. Adolf Hitler, Deutscher Reichskanzler." 246) Veröffentlicht im VB . Nr. 3 03 v. 30. 10. 1934*"

[126] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s.488.: "*Am 4. März sprach er Kemal Atatürk telegraphisch seine*

Glückwünsche zur Wiederwahl als türkischer Staatspräsident aus." (61-DNB.-Meldung v. 4. 3.1935.)

[127] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s.977, 10 Kasım 1938.- *"Am 11. November sandte Hitler zum Tode des Staatspräsidenten Kemal Atatürk folgendes Beileidstelegramm an den Präsidenten der türkischen Nationalversammlung: (515)*

Tief bewegt spreche ich Euer Exzellenz, der Großen Nationalversammlung und dem gesamten türkischen Volk mein und des deutschen Volkes schmerzlichstes Mitgefühl anläßlich des Hinscheidens Atatürks, des Präsidenten der türkischen Republik, aus.

In ihm ist ein großer Soldat, ein genialer Staatsmann und eine geschichtliche Persönlichkeit dahingegangen. In der Errichtung des neuen türkischen Reiches hat sich Atatürk ein Denkmal gesetzt, dessen Bestand die Generationen überdauern wird. Adolf Hitler, Deutscher Reichskanzler." (515- DNB.-Text v. 11.11.1938.)

[128] Max Domarus, Max Domarus, ed., Hitler: Reden und Proklamationen, 1932-1945., s.1140.: "Yeni Türkiye'nin tasarımcısı Mustafa Kemal Paşa, hiçbir şekilde Hitler'in varsaydığı gibi Almanya'nın bir arkadaşı değildi. Bunu bir keresinde "Bir daha asla savaş! Ama savaş yine olursa, yine Almanya ile asla!" sözleriyle dile getirdi." *("Mustafa Kemal Pascha, der Gestalter der neuen Türkei, war keineswegs, wie Hitler immer angenommen hatte, ein Freund Deutschlands gewesen. Man sagte ihm nach, er habe einmal erklärt: "Nie wieder Krieg! Aber wenn wieder Krieg, dann nie wieder mit Deutschland!" Aufzeichnungen des Verfassers. Im Mai 1939 schloß die Türkei trotz der Tätigkeit Papens einen Beistandspakt mit England ab, dessen Tendenz eindeutig gegen die Expansionspolitik Deutschlands und Italiens gerichtet war.")*

[129] Raporun İngilizce metni için bkz: Bilal N. Şimşir, İngiliz Belgelerinde Atatürk, c.8, s.559-562. Türkçe çeviri için bkz: Selahi R. Sonyel, "Bir Yabancı Gözüyle Atatürk", Türk Kültürü, 97 (Kasım 1970), s.23-25.

[130] Çev: Ünal Aytür, Türk Dili Dergisi, c. XIV, Sayı 158 (01.11.1964), s.109-113.

[131] Esra Sarıkoyuncu Değerli, "Bir İngiliz Diplomatın Gözüyle Mustafa Kemal Atatürk", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi Cilt XXIII, Sayı 67-68-69 (Mart-Temmuz-Kasım 2007), s. 209.

[132] XII. The Turkish portion of the present Ottoman Empire should be assured a secure sovereignty, but the other nationalities which are now under Turkish rule should be assured an undoubted security of life and an absolutely unmolested opportunity of autonomous development, and the Dardanelles should be permanently opened as a free passage to the ships and commerce of all nations under international guarantees.

[133] Dr.Üner Kırdar-Milliyet, 15.11.1971

[134] Dr.Üner Kırdar- Milliyet, 11 Kasım 1971

[135] "The Constitution of UNESCO"

[136] Kurucu üye devletler listesi: 1-İngiltere, 2-Yeni Zelanda, 3- Suudi Arabistan, 4-Güney Afrika Birliği, 5- Avustralya, 6-Hindistan, 7-Meksika, 8-Fransa, 9-Dominik Cumhuriyeti, 10-Türkiye, 11-Mısır, 12-Norveç, 13-Kanada, 14-Çin, 15-Danimarka, 16-ABD, 17-Çekoslavakya, 18-Brezilya, 19-Lübnan, 20-Yunanistan. (Bkz: UNESCO Fifty Years, 1945-1995 - A Fact Sheet, s.3.)

[137] Prof. Bedrettin Tuncel, *"UNESCO, Atatürk'ten başka hiçbir büyük insanı ölümünden 50 yıl geçmeden anmadı"*, Milliyet g., 03.12.1978.

[138] Milliyet, 27.05.1962, s.1. Paris, Özel muhabirimiz Mişel Perlman'dan.

[139] Milliyet, 03.10.1963, s.1, New York, Özel muhabirimiz İskender Songur'dan.

[140] Milliyet, 09.11.1963, s.1.

http://www.jfklibrary.org/Asset-Viewer/Archives/JFKWHA-237-001.aspx

[142] Milliyet, 10.11.1963.

[143] Prof. Bedrettin Tuncel, *"UNESCO, Atatürk'ten başka hiçbir büyük insanı ölümünden 50 yıl geçmeden anmadı"*, Milliyet g., 03.12.1978.

[144] UNESCO kararının özet çevirileri için, bkz: Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, "Devrimci Atatürk ve UNESCO", Cumhuriyet g., 20.05.1979 ve Erdal İnönü, "UNESCO'da Atatürk", Cumhuriyet g., 16.01.1982. (Bu çevirilerdeki kimi yanlışları düzelttim-c.ö.)

[145] İskender Songur, "Atatürk'ün 100. doğum yılını kutlama törenleri ABD'de başladı", Milliyet g., 21.05.1981.

[146] S. Ihrig, a.g.e, s.275, dn.85

[147] S.Ihrig, a.g.e., s273, dn.80

[148] S.Ihrig, a.g.e., s.274, dn.81

[149] Burhan Oğuz, age, sf. 277. ayrıca bkz: Ian Kershaw, Hitler, " I have a historic mission, and this mission I will fulfill because Providence (Allahın takdiri) has destined me to do so... "

[150] G. Lewy, *The Catholic Church and Nazi Germany*, NY, 1965, s.310-11

[151] Alan Woods, Marksizm ve Din Londra, 22 Temmuz 2001- Saul Friedhandler, *Pius XII and the Third Reich, A Documentation*, NY, 1958, s.236.

[152] "The Nazi Persecution of the Churches" by J.S. Conway, Pgs. 25, 26 & 162.

[153] Antony C. Sutton, *"Wall Street And The Rise Of Hitler"* - G S G & Associates yayını; tıpkı basım, 1 Haziran 1976, ISBN: 0945001533 : "Henry Ford and the Nazis"- *I would like to outline the importance attached by high [Nazi] officials to respect the desire and maintain the good will of "Ford," and by "Ford" I mean your father, yourself, and the Ford Motor Company, Dearborn.* (Josiah E. Dubois, Jr, *Generals in Grey Suits*, London: The Bodley Head, 1953, p. 250.) Henry Ford is often seen to be something of an enigma among the Wall Street elite. For many years in the 20s and 30s Ford was popularly known as an enemy of the financial establishment. Ford accused Morgan and others of using war and revolution as a road to profit and their influence in social systems as a means of personal advancement. By 1938 Henry Ford, in his public statements, had divided financiers into two classes: those who profited from war and used their influence to bring about war for profit, and the "constructive" financiers. Among the latter group he now included the House of Morgan. During a 1938 *New York Times* interview[1] Ford averred that:

Somebody once said that sixty families have directed the destinies of the nation. It might well be said that if somebody would focus the spotlight on twenty-five persons who handle the nation's finances, the world's real warmakers would be brought into bold relief.

The *Times* reporter asked Ford how he equated this assessment with his long-standing criticism of the House of Morgan, to which Ford replied:

There is a constructive and a destructive Wall Street. The House of Morgan represents the constructive. I have known Mr. Morgan for many years. He backed and supported Thomas Edison, who was also my good friend

After expounding on the evils of limited agricultural production — allegedly brought about by Wall Street — Ford continued,

if these financiers had their way we'd be in a war now. They want war because they make money out of such conflict — out of the human misery that wars bring.

On the other hand, when we probe behind these public statements we find that Henry Ford and son Edsel Ford have been in the forefront of American businessmen who try to walk both sides of every

ideological fence in search of profit. Using Ford's own criteria, the Fords are among the "destructive" elements.

It was Henry Ford who in the 1930s built the Soviet Union's first modern automobile plant (located at Gorki) and which in the 50s and 60s produced the trucks used by the North Vietnamese to carry weapons and munitions for use against Americans.[2] At about the same time, Henry Ford was also the most famous of Hitler's foreign backers, and he was rewarded in the 1930s for this long-lasting support with the highest Nazi decoration for foreigners.

This Nazi favor aroused a storm of controversy in the United States and ultimately degenerated into an exchange of diplomatic notes between the German Government and the State Department. While Ford publicly protested that he did not like totalitarian governments, we find in practice that Ford knowingly profited from both sides of World War II — from French and German plants producing vehicles at a profit for the Wehrmacht, and from U.S. plants building vehicles at a profit for the U.S. Army.

Henry Ford's protestations of innocence suggest, as we shall see in this chapter, that he did not approve of Jewish financiers profiting from war (as some have), but if anti-Semitic Morgan[3] and Ford profited from war that was acceptable, moral and "constructive."

Henry Ford: Hitler's First Foreign Backer

On December 20, 1922 the *New York Times* reported[4] that automobile manufacturer Henry Ford was financing Adolph Hitler's nationalist and anti-Semitic movements in Munich. Simultaneously, the Berlin newspaper *Berliner Tageblatt* appealed to the American Ambassador in Berlin to investigate and halt Henry Ford's intervention into German domestic affairs. It was reported that Hitler's foreign backers had furnished a "spacious headquarters" with a "host of highly paid lieutenants and officials." Henry Ford's portrait was prominently displayed on the walls of Hitler's personal office:

The wall behind his desk in Hitler's private office is decorated with a large picture of Henry Ford. In the antechamber there is a large table covered with books, nearly all of which are a translation of a book written and published by Henry Ford.[5]

The same *New York Times* report commented that the previous Sunday Hitler had reviewed, *The so-called Storming Battalion.., 1,000 young men in brand new uniforms and armed with revolvers and blackjacks, while Hitler and his henchmen drove around in two powerful brand-new autos.*

The *Times* made a clear distinction between the German monarchist parties and Hitler's anti-Semitic fascist party. Henry Ford, it was noted, ignored the Hohenzollern monarchists and put his money into the Hitlerite revolutionary movement.

These Ford funds were used by Hitler to foment the Bavarian rebellion. The rebellion failed, and Hitler was captured and subsequently brought to trial. In February 1923 at the trial, vice president Auer of the Bavarian Diet testified:

The Bavarian Diet has long had the information that the ***Hitler movement was partly financed by an American anti-Semitic chief, who is Henry Ford. Mr. Ford's interest in the Bavarian anti-Semitic movement began a year ago when one of Mr. Ford's agents, seeking to sell tractors, came in contact with Diedrich Eichart, the notorious Pan-German. Shortly after, Herr Eichart asked Mr. Ford's agent for financial aid. The agent returned to America and immediately Mr. Ford's money began coming to Munich.***

Herr Hitler openly boasts of ***Mr. Ford's support*** *and praises Mr. Ford as a great individualist and a great anti-Semite.* ***A photograph of Mr. Ford hangs in Herr Hitler's quarters,*** *which is the center of monarchist movement.*[6]

Hitler received a mild and comfortable prison sentence for his Bavarian revolutionary activities. The rest from more active pursuits enabled him to write *Mein Kampf.* **Henry Ford's book,** ***The International Jew,*** **earlier circulated by the Nazis, was translated by them into a dozen languages, and Hitler utilized sections of the book verbatim in writing** *Mein Kampf.*[7]

We shall see later that **Hitler's backing in the late 20s and early 30s came from the chemical, steel, and electrical industry cartels, rather than directly from individual industrialists. In 1928 Henry Ford merged his German assets with those of the I.G. Farben chemical cartel. A substantial holding, 40 percent of Ford Motor A.G. of Ger-**

many, was transferred to I.G. Farben; Carl Bosch of I.G. Farben became head of Ford A.G. Motor in Germany. Simultaneously, in the United States Edsel Ford joined the board of American I.G. Farben.

Henry Ford Receives a Nazi Medal

A decade later, in August 1938 — after Hitler had achieved power with the aid of the cartels — **Henry Ford received the Grand Cross of the German Eagle**, a Nazi decoration for distinguished foreigners. The *New York Times* reported it was the first time the **Grand Cross** had been awarded in the United States and was to celebrate **Henry Ford's 75th birthday**.[8]

The decoration raised a storm of criticism within Zionist circles in the U.S. Ford backed off to the extent of publicly meeting with Rabbi Leo Franklin of Detroit to express his sympathy for the plight of German Jews:

My acceptance of a medal from the German people [said Ford] does not, as some people seem to think, involve any sympathy on my part with naziism. Those who have known me for many years realize that anything that breeds hate is repulsive to me.[9]

The **Nazi medal** issue was picked up in a **Cleveland speech by Secretary of Interior Harold Ickes.** Ickes criticized both Henry Ford and Colonel Charles A. Lindbergh for **accepting Nazi medals**. The curious part of the Ickes speech, made at a Cleveland Zionist Society banquet, was his criticism of "wealthy Jews" and *their* acquisition and use of wealth:

A mistake made by a non-Jewish millionaire reflects upon him alone, but a false step made by a Jewish man of wealth reflects upon his whole race. This is harsh and unjust, but it is a fact that must be faced.[10]

Perhaps Ickes was tangentially referring to the roles of the Warburgs in the I.G. Farben cartel: Warburgs were on the board of I.G. Farben in the U.S. and Germany. In 1938 the Warburgs were being ejected by the Nazis from Germany. Other German Jews, such as the Oppenheim bankers, made their peace with the Nazis and were granted "honorary Aryan status.

Ford Motor Company Assists the German War Effort

A post-war Congressional subcommittee investigating American support for the Nazi military effort described the manner in which the Nazis succeeded in obtaining U.S. technical and financial assistance as "quite fantastic.[11] Among other evidence the Committee was shown a memorandum prepared in the offices of Ford-Werke A.G. on November 25, 1941, written by Dr. H. F. Albert to R. H. Schmidt, then president of the board of Ford-Werke A.G. The memo cited the advantages of having a majority of the German firm held by Ford Motor Company in Detroit. German Ford had been able to exchange Ford parts for rubber and critical war materials needed in 1938 and 1939 "and they would not have been able to do that if Ford had not been owned by the United States." Further, with a majority American interest German Ford would "more easily be able to step in and dominate the Ford holdings throughout Europe." It was even reported to the Committee that two top German Ford officials had been in a bitter personal feud about who was to control Ford of England, such "that one of them finally got up and left the room in disgust."

According to evidence presented to the Committee, Ford-Werke A.G. was technically transformed in the late 1930s into a German company. All vehicles and their parts were produced in Germany, by German workers using German materials under German direction and exported to European and overseas territories of the United States and Great Britain. Any needed foreign raw materials, rubber and nonferrous metals, were obtained through the American Ford Company. American influence had been more or less converted into a supporting position *(Hilfsstellung)* for the German Ford plants.

At the outbreak of the war Ford-Werke placed itself at the disposal of the Wehrmacht for armament production. It was assumed by the Nazis that as long as Ford-Werke A.G. had an American majority, it would be possible to bring the remaining European Ford companies under German influence — i.e., that of Ford-Werke A.G. — and so execute Nazi "Greater European" policies in the Ford plants in Amsterdam, Antwerp, Paris, Budapest, Bucharest, and Copenhagen:

A majority, even if only a small one, of Americans is essential for the transmittal of the newest American models, as well as American production and sales methods. With the abolition of the American majority, this advantage,

as well as the intervention of the Ford Motor Company to obtain raw materials and exports, would be lost, and the German plant would practically only be worth its machine capacity.[12]

And, of course, this kind of strict neutrality, taking an international rather than a national viewpoint, had earlier paid off for Ford Motor Company in the Soviet Union, where Ford was held in high regard as the ultimate of technical and economic efficiency to be achieved by the Stak-hanovites.

In July 1942 word filtered back to Washington from Ford of France about Ford's activities on behalf of the German war effort in Europe. The incriminating information was promptly buried and even today only part of the known documentation can be traced in Washington.

We do know, however, that the U.S. Consul General in Algeria had possession of a letter from Maurice Dollfuss of French Ford — who claimed to be the first Frenchman to go to Berlin after the fall of France — to Edsel Ford about a plan by which Ford Motor could contribute to the Nazi war effort. French Ford was able to produce 20 trucks a day for the Wehrmacht, which [wrote Dollfuss] is better than,

our less fortunate French competitors are doing. The reason is that our trucks are in very large demand by the German authorities and I believe that as long as the war goes on and at least for some period of time, all that we shall produce will be taken by the German authorities .... I will satisfy myself by telling you that... the attitude you have taken, together with your father, of strict neutrality, has been an invaluable asset for the production of your companies in Europe.[13]

Dollfuss disclosed that profits from this German business were already 1.6 million francs, and net profits for 1941 were no less than 58,000,000 francs — because the Germans paid promptly for Ford's output. On receipt of this news Edsel Ford cabled:

Delighted to hear you are making progress. Your letters most interesting. Fully realize great handicap you are working under. Hope you and family well. Regards.

s/ Edsel Ford[14]

Although there is evidence that European plants owned by Wall Street interests were not bombed by the U.S. Air Force in World War

II, this restriction apparently did not reach the British Bombing Command. In March 1942 the Royal Air Force bombed the Ford plant at Poissy, France. A subsequent letter from Edsel Ford to Ford General Manager Sorenson about this RAF raid commented, "*Photographs* of the plant on fire were published in American newspapers but fortunately no reference was made to the Ford Motor Company.[15] In any event, the Vichy government paid Ford Motor Company 38 million francs as compensation for damage done to the Poissy plant. This was not reported in the U.S. press and would hardly be appreciated by those Americans at war with Naziism. Dubois asserts that these *private* messages from Ford in Europe were passed to Edsel Ford by Assistant Secretary of State Breckenridge Long. This was the same Secretary Long who one year later suppressed *private* messages through the State Department concerning the extermination of Jews in Europe. 16 Disclosure of those messages conceivably could have been used to assist those desperate people.

A U.S. Air Force bombing intelligence report written in 1943 noted that,

Principal wartime activities [of the Ford plant] are probably manufacture of light trucks and of spare parts for all the Ford trucks and cars in service in Axis Europe (including captured Russian Molotovs).[16]

The Russian Molotovs were of course manufactured by the Ford-built works at Gorki, Russia. In France during the war, passenger automobile production was entirely replaced by military vehicles and for this purpose three large additional buildings were added to the Poissy factory. The main building contained about 500 machine tools, "all imported from the United States and including a fair sprinkling of the more complex types, such as Gleason gear cutters, Bullard automatics and Ingersoll borers.[17]

Ford also extended its wartime activities into North Africa. In December 1941 a new Ford Company, Ford-Afrique, was registered in France and granted all the rights of the former Ford Motor Company, Ltd. of England in Algeria, Tunisia, French Morocco, French Equatorial, and French West Africa. North Africa was not accessible to British Ford so this new Ford Company — registered in German-occupied France — was organized to fill the gap. The directors were pro-Nazi and included Maurice Dollfuss (Edsel Ford's correspondent)

and Roger Messis (described by the U.S. Algiers Consul General as "known to this office by repute as unscrupulous, is stated to be a 100 percent pro-German")[18]

The U.S. Consul General also reported that propaganda was common in Algiers about

the collaboration of French-German-American capital and the questionable sincerity of the American war effort, [there] is already pointing an accusing finger at a transaction Which has been for long a subject of discussion in commercial circles.[19]

In brief, there is documentary evidence that Ford Motor Company worked on both sides of World War II. If the Nazi industrialists brought to trial at Nuremburg were guilty of crimes against mankind, then so must be their fellow collaborators in the Ford family, Henry and Edsel Ford. However, the Ford story was concealed by Washington — apparently like almost everything else that could touch upon the name and sustenance of the Wall Street financial elite.

dipnotlar

[1]June 4, 1938, 2:2.

[2]A list of these Gorki vehicles and their model numbers is in Antony G. Sutton, *National Suicide: Military Aid to the Soviet Union*, (New York: Arlington House Publishers, 1973), Table 7-2, p. 125.

[3]The House of Morgan was known for its anti-Semitic views.

[4]Page 2, Column 8.

[5]Ibid.

[6]Jonathan Leonard, *The Tragedy of Henry Ford*, (New York: G.P. Putnam's Sons, 1932), p. 208. Also see U.S. State Department Decimal File, National Archives Microcopy M 336, Roll 80, Document 862.00S/6, "Money sources of Hitler," a report from the U.S. Embassy in Berlin.

[7]On this see Keith Sward, *The Legend of Henry Ford*, (New York: Rinehart & Co, 1948), p. 139.

[8]*New York Times*, August l, 1938.

[9]Ibid., December 1, 1938, 12:2.

[10]Ibid., December 19, 1938, 5:3.

[11]*Elimination of German Resources,* p. 656.

[12]*Elimination of German Resources,* pp. 657-8.

[13]Josiah E. Dubois, Jr., *Generals in Grey Suits,* (London: The Bodley Head, 1958), p. 248.

[14]Ibid., p. 249.

[15]Ibid., p. 251.

[16]Ibid.

[17]U.S. Army Air Force, *Aiming point report No I.E.2,* May 29, 1943.

[18]U.S. State Department Decimal File, 800/61o.1.

[19]Ibid.

[154] **Ford and GM Scrutinized for Alleged Nazi Collaboration**

By Michael Dobbs-Washington Post Staff Writer-Monday, November 30, 1998.

Three years after Swiss banks became the target of a worldwide furor over their business dealings with Nazi Germany, major American car companies find themselves embroiled in a similar debate.

Like the Swiss banks, the American car companies have vigorously denied that they assisted the Nazi war machine or that they significantly profited from the use of forced labor at their German subsidiaries during World War II. But historians and lawyers researching class-action suits on behalf of former prisoners of war are busy amassing evidence of collaboration by the automakers with the Nazi regime.

The issues at stake for the American automobile corporations go far beyond the relatively modest sums involved in settling any lawsuit. During the war, the car companies established a reputation for themselves as "the arsenal of democracy" by transforming their production lines to make airplanes, tanks and trucks for the armies that defeated Adolf Hitler. They deny that their huge business interests in

Nazi Germany led them, wittingly or unwittingly, to also become "the arsenal of fascism."

The Ford Motor Co. has mobilized dozens of historians, lawyers and researchers to fight a civil case brought by lawyers in Washington and New York who specialize in extracting large cash settlements from banks and insurance companies accused of defrauding Holocaust victims. Also, a book scheduled for publication next year will accuse General Motors Corp. of playing a key role in Hitler's invasions of Poland and the Soviet Union.

"General Motors was far more important to the Nazi war machine than Switzerland," said Bradford Snell, who has spent two decades researching a history of the world's largest automaker. "Switzerland was just a repository of looted funds. GM was an integral part of the German war effort. The Nazis could have invaded Poland and Russia without Switzerland. They could not have done so without GM."

Both General Motors and Ford insist that they bear little or no responsibility for the operations of their German subsidiaries, which controlled 70 percent of the German car market at the outbreak of war in 1939 and rapidly retooled themselves to become suppliers of war materiel to the German army.

But documents discovered in German and American archives show a much more complicated picture. In certain instances, American managers of both GM and Ford went along with the conversion of their German plants to military production at a time when U.S. government documents show they were still resisting calls by the Roosevelt administration to step up military production in their plants at home.

After three years of national soul-searching, Switzerland's largest banks agreed last August to make a $1.25 billion settlement to Holocaust survivors, a step they had initially resisted. Far from dying down, however, the controversy over business dealings with the Nazis has given new impetus to long-standing investigations into issues such as looted art, unpaid insurance benefits and the use of forced labor at German factories.

Although some of the allegations against GM and Ford surfaced during 1974 congressional hearings into monopolistic practices in the automobile industry, American corporations have largely succeeded

in playing down their connections to Nazi Germany. As with Switzerland, however, their very success in projecting a wholesome, patriotic image of themselves is now being turned against them by their critics.

"When you think of Ford, you think of baseball and apple pie," said Miriam Kleinman, a researcher with the Washington law firm of Cohen, Millstein and Hausfeld, who spent weeks examining records at the National Archives in an attempt to build a slave labor case against the Dearborn-based company. "You don't think of Hitler having a portrait of Henry Ford on his office wall in Munich."

Both Ford and General Motors declined requests for access to their wartime archives. Ford spokesman John Spellich defended the company's decision to maintain business ties with Nazi Germany on the grounds that the U.S. government continued to have diplomatic relations with Berlin up until the Japanese attack on Pearl Harbor in December 1941. GM spokesman John F. Mueller said that General Motors lost day-to-day control over its German plants in September 1939 and "did not assist the Nazis in any way during World War II."

For GIs, an Unpleasant Surprise

When American GIs invaded Europe in June 1944, they did so in jeeps, trucks and tanks manufactured by the Big Three motor companies in one of the largest crash militarization programs ever undertaken. It came as an unpleasant surprise to discover that the enemy was also driving trucks manufactured by Ford and Opel -- a 100 percent GM-owned subsidiary -- and flying Opel-built warplanes. (Chrysler's role in the German rearmament effort was much less significant.)

When the U.S. Army liberated the Ford plants in Cologne and Berlin, they found destitute foreign workers confined behind barbed wire and company documents extolling the "genius of the Fuehrer," according to reports filed by soldiers at the scene. A U.S. Army report by investigator Henry Schneider dated Sept. 5, 1945, accused the German branch of Ford of serving as "an arsenal of Nazism, at least for military vehicles" with the "consent" of the parent company in Dearborn.

Ford spokesman Spellich described the Schneider report as "a mischaracterization" of the activities of the American parent company and

noted that Dearborn managers had frequently been kept in the dark by their German subordinates over events in Cologne.

The relationship of Ford and GM to the Nazi regime goes back to the 1920s and 1930s, when the American car companies competed against each other for access to the lucrative German market. Hitler was an admirer of American mass production techniques and an avid reader of the antisemitic tracts penned by Henry Ford. "I regard Henry Ford as my inspiration," Hitler told a Detroit News reporter two years before becoming the German chancellor in 1933, explaining why he kept a life-size portrait of the American automaker next to his desk.

Although Ford later renounced his antisemitic writings, he remained an admirer of Nazi Germany and sought to keep America out of the coming war. In July 1938, four months after the German annexation of Austria, he accepted the highest medal that Nazi Germany could bestow on a foreigner, the Grand Cross of the German Eagle. The following month, a senior executive for General Motors, James Mooney, received a similar medal for his "distinguished service to the Reich."

The granting of such awards reflected the vital place that the U.S. automakers had in Germany's increasingly militarized economy. In 1935, GM agreed to build a new plant near Berlin to produce the aptly named "Blitz" truck, which would later be used by the German army for its blitzkreig attacks on Poland, France and the Soviet Union. German Ford was the second-largest producer of trucks for the German army after GM/Opel, according to U.S. Army reports.

The importance of the American automakers went beyond making trucks for the German army. The Schneider report, now available to researchers at the National Archives, states that American Ford agreed to a complicated barter deal that gave the Reich increased access to large quantities of strategic raw materials, notably rubber. Author Snell says that Nazi armaments chief Albert Speer told him in 1977 that Hitler "would never have considered invading Poland" without synthetic fuel technology provided by General Motors.

As war approached, it became increasingly difficult for U.S. corporations like GM and Ford to operate in Germany without cooperating closely with the Nazi rearmament effort. Under intense pressure from Berlin, both companies took pains to make their subsidiaries

appear as "German" as possible. In April 1939, for example, German Ford made a personal present to Hitler of 35,000 Reichsmarks in honor of his 50th birthday, according to a captured Nazi document.

Documents show that the parent companies followed a conscious strategy of continuing to do business with the Nazi regime, rather than divest themselves of their German assets. Less than three weeks after the Nazi occupation of Czechoslovakia in March 1939, GM Chairman Alfred P. Sloan defended this strategy as sound business practice, given the fact that the company's German operations were "highly profitable."

The internal politics of Nazi Germany "should not be considered the business of the management of General Motors," Sloan explained in a letter to a concerned shareholder dated April 6, 1939. "We must conduct ourselves [in Germany] as a German organization. . . . We have no right to shut down the plant."

U.S. Firms Became Crucial

After the outbreak of war in September 1939, General Motors and Ford became crucial to the German military, according to contemporaneous German documents and postwar investigations by the U.S. Army. James Mooney, the GM director in charge of overseas operations, had discussions with Hitler in Berlin two weeks after the German invasion of Poland.

Typewritten notes by Mooney show that he was involved in the partial conversion of the principal GM automobile plant at Russelsheim to production of engines and other parts for the Junker "Wunderbomber," a key weapon in the German air force, under a government-brokered contract between Opel and the Junker airplane company. Mooney's notes show that he returned to Germany the following February for further discussions with Luftwaffe commander Hermann Goering and a personal inspection of the Russelsheim plant.

Mooney's involvement in the conversion of the Russelsheim plant undermines claims by General Motors that the American branch of the company had nothing to do with the Nazi rearmament effort. In congressional testimony in 1974, GM maintained that American personnel resigned from all management positions in Opel following the outbreak of war in 1939 "rather than participate in the production of war materials."

However, according to documents of the Reich Commissar for the Treatment of Enemy Property, the American parent company continued to have some say in the operations of Opel after September 1939. The documents show that the company issued a general power of attorney to an American manager, Pete Hoglund, in March 1940. Hoglund did not leave Germany until a year later. At that time, the power of attorney was transferred to a prominent Berlin lawyer named Heinrich Richter.

GM spokesman Mueller declined to answer questions from The Washington Post on the power of attorney granted to Hoglund and Richter or to provide access to the personnel files of Hoglund and other wartime managers. He also declined to comment on an assertion by Snell that Opel used French and Belgian prisoners at its Russelsheim plant in the summer of 1940, at a time when the American Hoglund was still looking after GM interests in Germany.

The Nazis had a clear interest in keeping Opel and German Ford under American ownership, despite growing hostility between Washington and Berlin. By the time of Pearl Harbor in December 1941, the American stake in German Ford had declined to 52 percent, but Nazi officials argued against a complete takeover. A memorandum to plant managers dated November 25, 1941, acknowledged that such a step would deprive German Ford of "the excellent sales organization" of the parent company and make it more difficult to bring "the remaining European Ford companies under German influence."

Documents suggest that the principal motivation of both companies during this period was to protect their investments. An FBI report dated July 23, 1941 quoted Mooney as saying that he would refuse to take any action that might "make Hitler mad." In fall 1940, Mooney told the journalist Henry Paynter that he would not return his Nazi medal because such an action might jeopardize GM's $100 million investment in Germany. "Hitler has all the cards," Paynter quoted Mooney as saying.

"Mooney probably thought that the war would be over very quickly, so why should we give our wonderful company away," said German researcher Anita Kugler, who used Nazi archives to trace the company's dealings with Nazi Germany.

Even though GM officials were aware of the conversion of its Russelsheim plant to aircraft engine production, they resisted such conversion efforts in the United States, telling shareholders that their automobile assembly lines in Detroit were "not adaptable to the manufacture of other products" such as planes, according to a company document discovered by Snell.

In June 1940, after the fall of France, Henry Ford personally vetoed a U.S. government-approved plan to produce under license Rolls-Royce engines for British fighter planes, according to published accounts by his associates.

Declaration of War Alters Ties

America's declaration of war on Germany in December 1941 made it illegal for U.S. motor companies to have any contact with their subsidiaries on German-controlled territory.

At GM and Ford plants in Germany, reliance on forced labor increased. The story of Elsa Iwanowa, who brought a class-action suit against Ford last March, is typical. At the age of 16, she was abducted from her home in the southern Russian city of Rostov by German soldiers in October 1942 with hundreds of other young women to work at the Ford plant at Cologne.

"The conditions were terrible. They put us in barracks, on three-tier bunks," she recalled in a telephone interview from Belgium, where she now lives. "It was very cold; they did not pay us at all and scarcely fed us. The only reason that we survived was that we were young and fit."

In a court submission, American Ford acknowledges that Iwanowa and others were "forced to endure a sad and terrible experience" at its Cologne plant but maintains that redressing such "tragedies" should be "a government-to-government concern." Spellich, the Ford spokesman, insists the company did not have management control over its German subsidiary during the period in question.

Ford has backed away from its initial claim that it did not profit in any way from forced labor at its Cologne plant. Spellich said that company historians are still researching this issue but have found documents showing that, after the war, American Ford received dividends from its German subsidiary worth approximately $60,000 for

the years 1940-43. He declined a request to interview the historians, saying they were "too busy."

The extent of contacts between American Ford and its German-controlled subsidiary after 1941 is likely to be contested at any trial. Simon Reich, an economic historian at the University of Pittsburgh and an expert on the German car industry, says he has yet to see convincing evidence that American Ford had any control over its Cologne plant after December 1941. He adds, however, that both "Opel and Ford did absolutely everything they could to ingratiate themselves to the Nazi state."

While there was no direct contact between American Ford and its German subsidiary after December 1941, there appear to have been some indirect contacts. In June 1943, the Nazi custodian of the Cologne plant, Robert Schmidt, traveled to Portugal for talks with Ford managers there. In addition, the Treasury Department investigated Ford after Pearl Harbor for possible illegal contacts with its subsidiary in occupied France, which produced Germany army trucks. The investigation ended without charges being filed.

Even though American Ford now condemns what happened at its Cologne plant during the war, it continued to employ the managers in charge at the time. After the war, Schmidt was briefly arrested by Allied military authorities and barred from working for Ford. But he was reinstated as the company's technical director in 1950 after he wrote to Henry Ford II claiming that he had always "detested" the Nazis and had never been a member of the party. A letter signed by a leading Cologne Nazi in February 1942 describes Schmidt as a trusted party member. Ford maintains that Schmidt's name does not show up on Nazi membership lists.

Mel Weiss, an American attorney for Iwanowa, argues that American Ford received "indirect" profits from forced labor at its Cologne plant because of the overall increase in the value of German operations during the war. He notes that Ford was eager to demand compensation from the U.S. government after the war for "losses" due to bomb damage to its German plants and therefore should also be responsible for any benefits derived from forced labor.

Similar arguments apply to General Motors, which was paid $32 million by the U.S. government for damages sustained to its German

plants. Washington attorney Michael Hausfeld, who is involved in the Ford lawsuit, confirms GM also is "on our list" as a possible target.

[155] Yosef Mikhah, ***"Ford, General Motors ve III. Reich: Karlı Bir İşbirliği Örneği"***, Fransızca *La Riposte* dergisi, Temmuz 2003 sayısından.

[156] Frank Buchman, A Life, sf. 29.

[157] 'Garth Lean, On the Tail of a Comet: The Life of Frank Buchman, page 240.

[158] Garth Lean, *On the Tail of a Comet: The Life of Frank Buchman*, sf. 233, 236.

[159] The Mystery of Moral Re-Armament; A Study of Frank Buchman and His Movement, Tom Driberg, 1965, pages 64-65.

[160] *Buchman Surgeon of Souls*, B.W. Smith, Jr., *American Magazine*, 122:26-7 + November 1936, page 147.

[161] The Mystery of Moral Re-Armament; A Study of Frank Buchman and His Movement, Tom Driberg, 1965, page 66.

[162] W. H. Auden *"The Group Movement And The Middle Classes"*, sf. 101 + "Oxford and the Groups; The Influence of the Groups", Rev. Geoffrey F. Allen, John Maud, Miss B. E. Gwyer, C. R. Morris, W. H. Auden, R. H. S. Crossman, Dr. L. P. Jacks, Rev. E. R. Micklem, Rev. J. W. C. Wand, Rev. M. C. D'Arcy, S.J., Professor L. W. Grensted. Yayına hazırlayan R. H. S. Crossman. Basil Blackwell, Oxford, 1934.

[163] 26 Ağustos 1936 günlü *The New York World Telegram*'dan aktaran *Hitler and Buchmanism*, Reinhold Niebuhr, *The Christian Century*, 53:1315-6, 7 Ekim 1936, sf. 1315., + *A God-Guided Dictator*, *The Christian Century*, 53:1182-3, 9 Eylül 1936, sf. 1182. + *The Mystery of Moral Re-Armament; A Study of Frank Buchman and His Movement*, Tom Driberg, 1965, sf. 68-69. + Garth Lean, *On the Tail of a Comet: The Life of Frank Buchman*, sf. 239.

Hitler Or Any Fascist Leader Controlled By God Could Cure All Ills Of World, Buchman Believes

By William A. H. Birnie, *World-Telegram Staff Writer*

To Dr Frank Nathan Daniel Buchman, vigorous, outspoken, 58-year-old leader of the revivalist Oxford Group, the Fascist dictatorships of Europe suggest infinite possibilities for remaking the world and putting it under "God Control".

"I thank Heaven for a man like Adolf Hitler, who built a front line of defense against the anti-Christ of Communism," he said today in his

book-lined office in the annexe of Calvary Church, Fourth Ave and 21st St.

"My barber in London told me Hitler saved Europe from Communism. That's how he felt. Of course, I don't condone everything the Nazis do. Anti-Semitism? Bad, naturally. I suppose Hitler sees a Karl Marx in every Jew.

"But think what it would mean to the world if Hitler surrendered to the control of God. Or Mussolini. Or any dictator. Through such a man God could control a nation overnight and solve every last, bewildering problem."

Dr Buchman, who is directing an Oxford house-party tonight at the Lenox, Mass. estate of Mrs Harriet Pullman Schermerhorn, returned from Europe aboard the *Queen Mary*, after attending Oxford meetings in England and the Olympic Games in Berlin.

A small, portly man, who doesn't smoke or drink and listens quietly to *"God's plans"* for a half hour or so every day, usually before breakfast, Dr. Buchman talked easily about world affairs while eight or nine Oxfordites -- good-looking young fellows in tweeds -- sat on the floor and listened.

"The world needs the dictatorship of the living spirit of God," he said and smiled, adjusting his rimless glasses and smoothing the graying hair on the back of his head. *"I like to put it this way. God is a perpetual broadcasting station and all you need to do is tune in. What we need is a supernatural network of live wires across the world to every last man, in every last place, in every last situation...*

"The world won't listen to God but God has a plan for every person, for every nation. Human ingenuity is not enough. That is why the isms are pitted against each other and blood falls.

"Spain has taught us what godless Communism will bring. Who would have dreamed that nuns would be running naked in the streets? Human problems aren't economic. They're moral and they can't be solved by immoral measures. They could be solved within a God-controlled democracy, or perhaps I should say a theocracy, and they could be solved through a God-controlled Fascist dictatorship."

He looked around the room at the eight or nine young men drinking in his words, and straightened the crimson rose in his button hole.

"Suppose we here were all God-controlled and we became the Cabinet," he said. *"You"* -- pointing at the reporter, who seldom ventures off the pavements of Manhattan -- *"You would take over agriculture. You"* -- a Princeton graduate beamed -- *"would be Mr Hull. Eric here, who has been playing around with a prominent Canadian who's Cabinet is material[1], would be something else, and this young lawyer would run the Post Office.*

"Then in a God-controlled nation, capital and labour would discuss their problems peacefully and reach God-controlled solutions. Yes, business would be owned by individuals, not by the State, but the owners would be God-controlled."

The Oxford Group has no official membership lists, no centralised organisation, but Dr Buchman estimated that *"literally millions"* listened in to his recent world broadcast from the meeting in England attended by **15,000 persons**. **Finances?**

"God runs them," he smiled. *"Don't you say every day, Give us this day our daily bread? And don't you receive?"*

The group is built on the simple thesis that there is a divine plan for the world and that human beings, with faith and devotion, can receive God-given guidance in a "quiet time" of communion. Most Oxfordites write down their guidance and then check it against the "four absolutes" -- absolute honesty, absolute purity, absolute unselfishness, absolute love.

"Those are Christ's standards," Dr Buchman explained. *"We believe that human nature itself can be changed by them. We believe in answering revolution by more revolution -- but revolution within the individual, and through the individual, revolution in the nation, and, through the nation, revolution in the world. It's as simple as that -- Christian simplicity. And it's fun, too. We call each other by our first names and our meetings are always informal.*

"I held meetings at the Republican and Democratic conventions. What Washington needs is God-control. Landon talks about divine guidance. Why doesn't he apply it? And the finest thing Roosevelt ever said was this -- 'I doubt if there exists any problem, political or economic, which would not melt before the fire of spiritual awakening'.

"Oxford is not a one-way ticket to heaven, although that's a splendid thing and lots of people need it. It's a national ticket, too. That's the ticket we should vote in this coming election -- God's ticket."

Dr Buchman is **unmarried**, a graduate of **Muhlenberg College**, which awarded him a doctorate of divinity in **1926**. He said **he was "changed"** -- Oxfordites use the word to mean complete surrender to God control – by a gradual process.

"I was in England and I began to realise I was a sinner and there was an abyss between Christ and me," he said. *"I was resenting my lost power and I was confessing others' sins when the real problem was mine. Then I went to church.*

"A vision of the Cross. Of Christ on the Cross. An actual vision. I was changed then, but I've been changing ever since. A little even today, I suppose."

"And when was the vision, Dr Buchman?"

"Let's see," he said, and rustled some pamphlets in his hand. *"Let's see -- what year was the vision?"*

He looked around at the faces turned toward him. *"What year was the vision?"* he repeated. One of the young men spoke up. *"1908, wasn't it, Dr Buchman?"*

Dr Buchman smiled at him.

"Of course," he said. *"That was it. 1908."*

The New York World Telegram, August 26, 1936, quoted in The Mystery of Moral Re-Armament; A Study of Frank Buchman and His Movement, Tom Driberg, 1965, pages 68-71.

[164] NY, 1940, Scribners, sf. 160

[165] *Hitler and Buchman,* Reinhold Niebuhr, *The Christian Century,* 53:1315-6, Oct. 7, 1936, page 1315.+ *Courage to Change, An Introduction to the Life and Thought of Reinhold Niebuhr,* June Bingham, page 202.

[166] (Kaynak: Inside Buchmanism; an independent inquiry into the Oxford Group Movement and Moral Re-Armament, Geoffrey Williamson, Philosophical Library, New York, c1954, page 147.)

[167] *Collected Essays, Journalism and Letters,* 1943. sf. 265

[168] Wayne Madsen, *"Christian Mafia"*: "The predecessor of Buchman's Moral Rearmament Group, the Oxford Group, included Moslems, Buddhists, and Hindus. Buchman and Hitler both saw the creation of a **one-world religion** based largely on Teutonic, Aryan, and other pagan traditions mixed with elements of Christianity. **Buchman saw Islam, Buddhism, and Hinduism as being compatible with his brand of Christianity**. Hitler, too, had an affectation for Islam and Buddhism as witnessed by his support **for the Grand Mufti of Jerusalem**, the anti-British Muslim Brotherhood, and Tibetan Buddhists."

[169] Sir Nevile Henderson, "Failure Of A Mission, Berlin 1937-1939", G.P.Putham's Sons, New York, 1940, s.12: "Ataturk (Mustapha Kemal) built up a new Turkey on the ruins of the old; and his expulsion of the Greeks, which perhaps suggested to Hitler! that he should do the same in Germany with the Jews, has already been forgotten and forgiven."

[170] Seha L. Meray, Lozan Barış Konferansı Tutanaklar, Belgeler, A:Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları 1969, s. 115

[171] Documents on German Foreign Policy 1918-1945, Series D, volume VII, United States Governmet Printing Office, Department of State, Publication 6462, Washington 1956. (This series is also published in Great Britain by Her Majesty's Stationery Office London) s.205- *"1- A further account of this speech is contained in a document, designated L-3, which was referred to but not submitted in evidence by the prosecution at the International Military Tribunal, and therefore not published in the official record. An English translation will be found in British Documents, Third Series, vol. vu, No. 314, enclosure. See also ibid., No. 399."*

[172] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, 1992. Band l -Die Wiedergründung der NSDAP Februar 1925-Juni 1926 (K.G. Saur y., München, London, New York, Paris 1992) Dok.159-30 Juli 1927-Rede auf Generalmitgliederversammlung der NSDAP/NSDAV e.V. in München - Masch. Aufzeichnung mit hs. Korrekturen, o. D.; BA, NS 26-81/82 *"Dem Arier zum mindesten ist das unmöglich. Es gibt Völker, die das vermögen, die Griechen und Armenier."*

[173] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, 1992. Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 1: Juli 1928- Februar 1929 (München, New Providence, London, Paris 1994) 10 Oktober 1928, s.132 "Die Panzerkreuzer-Narretei der Kommunisten" Rede auf NSDAP-Versammlung in München. Dok. 34 VB-Sondernummer (Nr. 239a) vom 13.10.1928: "12. Sondernummer: Gegen den Panzerkreuzer-Rummel!" *"Es ist nicht nebensächlich, ob ich auf eine bestimmte Grundfläche Hottentotten setze oder Deutsche, ob Sioux-Indianer oder Armenier,*

Juden oder Gelbe."

[174] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, 1992. Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 1: 3 Dezember 1928 Dok. 61-Rede auf NSDAP-Versammlung in Nürnberg - Masch. Aufzeichnung mit hs. Korrekturen, o. D.; StA Nürnberg, S lg. Streicher 116, s.310: *"Nach Amerika dürfen wir jedes Jahr 80.000 Menschen schicken, aber sie müssen ganz gesund sein. Wenn dieses Prinzip weiter dauert, und es wird weiter dauern, dann ist die Zukunft der deutschen Nation die, daß wir langsam zu einem Volk der Armenier werden, oder d aß wir langsam zu einer zweiten Schweiz, zu einem zweiten Holland werden."*

[175] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, 1992. Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 2: März 1929-Dezember 1929 Herausgegeben und kommentiert von Klaus A. Lankheit (K.G. Saur y. München, New Providence, London, Paris 1994) 7 September 1929-"Politik der Woche " Artikel-Illustrierter Beobachter vom 7.9.1929. s.378: *"Denn wenn die Araber keine Bauern abgeben, dann geben dafür die Armenier und Griechen um so bessere Händler."*

[176] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, 1992. Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 2: 5 Oktober 1929 "Young-Plan und Parlamentswirtschaft" Artikel Illustrierter Beobachter vom 5.10.1929. Dok.82: "alle nationalen Traditionen beseitigt, ja selbst den gesunden Sinn für eine nationale Kultur zerstört, dann wundere man sich nicht, wenn im Laufe weniger Jahrzehnte ein früher heroisches Volk zum Niveau eines elenden Armeniers heruntersinkt. Saupack, korrupt und verkommen, gesinnungslos, bettelhaft, unterwürfig, ja hündisch, wenn man diese Art in ihren besseren Rassen dadurch nicht beleidigen würde!

[177] "Hitler, Reden und Proklamationen 1932-1945 Kommentiert von einem deutschen Zeitgenossen", Max Domarus, Teil I: Untergang, Vierter Band 1941-1945, Pamminger&Partner. Leonberg. 10.04.1943- s.2005: *"Völker, die sich der Juden nicht erwehrten, verkämen. Eines der berühmtesten Beispiele dafür sei das Absinken des einst so stolzen Volkes der Perser, die jetzt als Armenier ein klägliches Dasein führen."*

[178] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, 1992. Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 2: 24 Mai 1930 - Dok. 49- s.203: "Politik der Woche" Artikel- Illustrierter Beobachter vom 24.5.1930. *"Später wieder wendete sich die deutsche Sympathie, oder sagen wir besser die Sympathie der gemachten öffentlichen Meinung, den Ar-*

meniern zu 9 Immer wieder wurden breit und lang die "Armeniergreuel" ausgemalt und abermals Stimmung gegen die Türkei gemacht"

[179] Johannes Lepsius, "Der Todesgang des armenischen Volkes : Bericht über das Schicksal des armenischen Volkes in der Türkei während des Weltkrieges", Potsdam : Missionshandlung und Verlag, 1930.

[180] Vierbücher, Heinrich, "Was die kaiserliche Regierung den deutschen Untertanen verschwiegen hat: Armenien 1915. Die Abschlachtung eines Kulturvolkes durch die Türken", Fackelreiter-Verlag, 1930.

[181] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 2: 24 Mai 1930 - Dok. 49- s.203: "Politik der Woche" Artikel- Illustrierter Beobachter vom 24.5.1930. *"Später wieder wendete sich die deutsche Sympathie, oder sagen wir besser die Sympathie der gemachten öffentlichen Meinung, den Armeniern zu 9 . Immer wieder wurden breit und lang die "Armeniergreuel" ausgemalt und abermals Stimmung gegen die Türkei gemacht"*

[182] James Q. Whitman is the Ford Foundation Professor of Comparative and Foreign Law at Yale Law School. He earned his B.A. and J.D. from Yale University and Law School and also holds an M.A. in European History from Columbia University and a Ph.D. in Intellectual History from the University of Chicago. From 1988-1989, Professor Whitman clerked for the Hon. Ralph K. Winter of the Second Circuit Court of Appeals, then began his teaching career at Stanford University Law School. He has taught as a visiting professor at universities in France and Italy and has been a professor at Yale Law School since 1994. In 1996 he became the Ford Foundation Professor of Comparative and Foreign Law. Professor Whitman's many articles have been published internationally and across disciplines. He has also been awarded numerous prizes and fellowships throughout his career. In 2008 he published *The Origins of Reasonable Doubt: Theological Roots of the Criminal Trial*, which received an honorable mention, Silver Gavel Award, American Bar Association, 2009. His book *The Verdict of Battle: The Law of Victory and the Making of Modern War* appeared in 2012. He was a John Simon Guggenheim Fellow in 2010-2011. His other scholarship includes an article, "The Two Western Cultures of Privacy: Dignity versus Liberty" published in the 2004 volume of *The Yale Law Journal*. His 2003 book, *Harsh Justice: Criminal Punishment and the Widening Divide Between America and Europe*, published by the Oxford University Press, won the 2004 Distinguished Book Award of the Division of International Criminology of the American Society of Criminology.

[183] **Was Nazi Germany Made in America?**

A new history argues convincingly that Hitler's policies were inspired by institutionalized racism and common-law pragmatism in the United States

By David Mikics | March 20, 2017 12:00 AM

On July 26, 1935, about a thousand anti-Nazi demonstrators attacked the SS Bremen, a sleek, state-of-the-art German ocean liner that had docked in New York. The protesters succeeded in tearing the swastika flag off the ship and throwing it into the Hudson River. It was the climax to a long, hot New York summer of street fighting between pro-Nazis and anti-Nazis.

Five of the rioters in the Bremen incident were arrested, but when they appeared before Judge Louis Brodsky in September of 1935 something remarkable happened: Brodsky dismissed all charges, arguing that the swastika was "a black flag of piracy" that deserved to be destroyed, the emblem of "a revolt against civilization an atavistic throwback to pre-medieval, if not barbaric, social and political conditions."

The law behind Brodsky's brave proclamation was questionable, and it wasn't long before FDR's Justice Department apologized to Germany for the judge's decision. Hitler praised the Roosevelt administration for disavowing Brodsky's ruling. But the Jewish Brodsky's acquittal of the anti-Nazi vandals still became a cause celèbre for Hitler's party. The Nuremberg Laws of September 1935, which imposed harsh restrictions on German Jews, were, so the Nazis claimed, a "reply" to Brodsky's "insult."

James Q. Whitman dedicates his new book Hitler's American Model "to the ghost of Louis B. Brodsky." But Whitman disagrees with Brodsky's claim that the Nazism of the mid-1930s was a throwback to the Middle Ages. Whitman shows that the Nuremberg Laws, instead of being a barbarous anomaly, were in part modeled on then-current American race law. The Nazi regime saw itself at the cutting edge of racial legislation, and America was their inspiration. "Nazi lawyers regarded America, not without reason, as the innovative world leader in the creation of racist law," Whitman remarks. In the 1930s, the American South and Nazi Germany were the world's most straightforwardly racist regimes, proud of the way they had deprived blacks and Jews, respectively, of their civil rights.

Scholars have long known that the American eugenics movement inspired the Nazis; now Whitman adds the influence of America's immigration policy and its laws about race. Today, Whitman's idea that Nazism looked to America for inspiration is liable to throw us into a moral panic. But there's another side to the story, and in the Trump era, especially, we can benefit from taking a hard look at it. Our president was elected in part because he

capitalized on an America-first nationalism that hunts ruthlessly for external and internal enemies. In this view, rootless cosmopolitans, immigrants, and the lawless inner cities constantly threaten the real America.

Historians have downplayed the connection between Nazi race law and America because America was mainly interested in denying full citizenship rights to blacks rather than Jews. But Whitman's adroit scholarly detective work has proved that in the mid-'30s Nazi jurists and politicians turned again and again to the way the United States had deprived African-Americans of the right to vote and to marry whites. They were fascinated by the way the United States had turned millions of people into second-class citizens.

Strange as it may seem to us, the Nazis saw America as a beacon for the white race, a Nordic racial empire that had conquered a vast amount of Lebensraum. One German scholar, Wahrhold Drascher, in his book The Supremacy of the White Race (1936), saw the founding of America as a "fateful turning point" in the rise of the Aryans. Without America, Drascher wrote, "a conscious unity of the white race would never have emerged." Rasse and Raum—race and living space—were for Nazis the keywords behind America's triumph in the world, according to historian Detlef Junker. Hitler admired the American commitment to racial purity, praising the anti-Indian campaigns that had "gunned down the millions of Redskins to a few hundred thousand."

In the 1930s the American South and Nazi Germany were the world's most straightforwardly racist regimes, proud of the way they had deprived blacks and Jews, respectively, of their civil rights.

Hitler was not wrong to look to America for innovations in racism. "Early 20th-century America was the global leader in race law," Whitman writes, more so even than South Africa. Spain's New World Empire had pioneered laws tying citizenship to blood, but the United States developed racial legislation far more advanced than that of the Spaniards. For nearly a century African-American slavery was a monumental stain on Jefferson's Declaration of Independence and its claim that "all men are created equal." The Naturalization Act of 1790 stated that "any alien, being a free white person" could become an American—the Nazis noted with approval that this was an unusual case of racial restriction on citizenship. California barred Chinese immigration in the 1870s; the whole country followed suit in 1882.

World War I gave an added impetus to the focus of racialist doctrines on immigration and immigrants. The Asiatic Barred Zone Act of 1917 banned Asian immigrants along with homosexuals, anarchists, and "idiots." And

the Quota Law of 1921 favored Northern European immigrants over Italians and Jews, who were mostly barred from immigrating. Hitler praised American immigration restrictions in Mein Kampf: The future German dictator lamented the fact that being born in a country made one a citizen, so that "a Negro who previously lived in the German protectorates and now resides in Germany can thus beget a 'German citizen.' " Hitler added that "there is currently one state in which one can observe at least weak beginnings of a better conception ... the American Union," which "simply excludes the immigration of certain races." America, Hitler concluded, because of its race-based laws, had a more truly völkisch idea of the state than Germany did.

In the area of racial restrictions on marriage, America stood alone as a pioneer. The American idea that racially mixed marriage is a crime had a strong impact on the Nuremberg Laws. In the 1930s nearly 30 American states had anti-miscegenation laws on the books, in some cases barring Asians as well as African-Americans from marrying whites. The Nazis eagerly copied American laws against miscegenation. The Nuremberg Laws, following the American model, outlawed marriages between Jews and non-Jews.

In one respect American race law proved too harsh for the Nazis. In America, the "one drop" rule reigned: Often, you were counted as black if you had as little as one-sixteenth Negro blood. But the Nazi hardliners' proposal to define Germans with one Jewish grandparent as Jews did not get approved at Nuremberg. Instead, quarter- and even half-Jews were treated with relative leniency. Mischlinge, half Jews, could be counted as Aryans, unless they were religiously observant or married to a Jew.

The American treatment of voting rights was also crucial to the Nazi platform. Hitler aimed to turn German Jews into resident noncitizens who would lack the vote as well as other rights. In Mein Kampf he proposed a tripartite division between Staatsbürger (citizens), Staatsangehörige (nationals) and Ausländer (foreigners). The United States already had such a division when it came to certain ethnic groups, notably African-Americans, most of whom could not vote in the South. White Southerners saw blacks the way Nazis saw Jews, as, in Whitman's words, an " 'alien race' of invaders that threatened to get 'the upper hand.' " The Nazi jurist Heinrich Krieger in a 1934 article was particularly excited that the U.S. deprived not just blacks but also Chinese of voting rights. Detlef Sahm, another legal scholar, applauded the denial of the vote to American Indians, and noted that under U.S. law Filipinos, like the Chinese, were noncitizen nationals.

'How Race Questions Arise.' A map of the 48 states showing 'Statutory Restrictions on Negro Rights,' which appeared in the Nazi propaganda magazine **Neues Volk in 1936**. (Courtesy of University of Michigan Library, appearing in James Q. Whitman's Hitler's American Model)

The Nazis were not just enthusiastic about the content of American race law, they also embraced its common-law basis. Erich Kaufmann, a right-wing German Jewish professor of law who survived the war years in hiding, praised in 1908 the way that American legal decisions, with their "wealth of life and immediacy," as opposed to the rigid civil-law code that guided German jurisprudence, responded to "the living legal intuitions of the American people." Thirty years later Kaufmann's hint would be picked up by Nazis who saw common law, which embodies the powerful intuitions of the people, as a way to legislate racial prejudices. True, they conceded, there was no firm biological definition of Jewishness, but the people's anti-Semitic instincts were nevertheless correct. Roland Freisler, one of the most radical and pitiless of Nazi jurists, wrote:

I believe that every judge would reckon the Jews among the coloreds, even though they look outwardly white. ... Therefore I am of the opinion that we can proceed with the same primitivity that is used by these American states. A state even simply says: 'colored people.' Such a procedure would be crude, but it would suffice.

Freisler liked American common-law racism, with (in Whitman's words) "its easygoing, open-ended, know-it-when-I-see-it way with the law." Sci-

entific definitions of race were not needed; popular bias was more than enough to go on. The American experience spoke volumes: Jim Crow racism was legal realism, rooted in the feelings of the people.

Other Nazi jurists, like Bernhard Lösener, made the case against a common-law approach. They complained that individual judges could not be allowed to make judgments based on racial hunches when they had no scientific way of determining what was Jewish. "Vague sentiments of Jew hatred" were not sufficient, Lösener insisted, making the case that anti-Semitism needed a sound basis in racial "science." Lösener stood for one side of Nazi ideology, the emphasis on the hard, scientific facts of race and peoplehood; the other side was the improvising of new rules to further German power. Improvisation won out: lack of clarity about who counted as Jewish allowed the Nazis during the war both to employ Mischlinge and to murder them if necessary.

The Nazis were aware that America was run on egalitarian, liberal principles. But, they pointed out, we made race-based exceptions to our ideal. America showed, in the words of law professor Herbert Kier, that "the elemental force of the necessity of segregating humans according to their racial descent makes itself felt even where a political ideology stands in the way." Hitler celebrated America in Mein Kampf for its gospel of social mobility, on the grounds that Nazism was an equal opportunity project for Aryans. Until the very late '30s, FDR's New Deal was popular among Nazis: The president, they said, had assumed dictatorial powers in order to further the prospects of all white Americans, while leaving segregation in place in the South.

In his concluding pages, Whitman suggests that the Nazis' approval of American legal culture is worth pondering. The American taste for common law, usually seen as a sign of our pragmatic, flexible approach to legal decision-making, can also enshrine popular prejudices. Popular moods like the urge to get tough on crime, or on illegal immigrants, can carry the seeds of authoritarian fanaticism.

[184] Timothy Snyder is the Bird White Housum Professor of History at Yale University, specializing in the history of central and eastern Europe. Born in 1969 in southwestern Ohio and a graduate of Centerville High School, he received his B.A. from Brown University and his doctorate from the University of Oxford, where he was a British Marshall Scholar at Balliol College. He has also held fellowships in Paris, Warsaw, and at Harvard, where he was an Academy Scholar. A frequent guest at the Institute for Human Sciences in Vienna, he has spent about ten years in Europe. He speaks five and

reads ten European languages. Among his publications are five award-winning books, all of which have been translated: *Nationalism, Marxism, and Modern Central Europe: A Biography of Kazimierz Kelles- Krauz* (1998); *The Reconstruction of Nations: Poland, Ukraine, Lithuania, Belarus, 1569-1999* (2003); *Sketches from a Secret War: A Polish Artist's Mission to Liberate Soviet Ukraine* (2005); *The Red Prince: The Secret Lives of a Habsburg Archduke* (2008); and *Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin* (2010). *Bloodlands* has won ten awards including the Emerson Prize in the Humanities, a Literature Award from the American Academy of Arts and Letters, and the Leipzig Award for European Understanding. It has been translated into twenty-five languages, was named to twelve book-of-the-year lists, and was a bestseller in four countries. Most recently Snyder helped the late Tony Judt compose a thematic intellectual history, entitled *Thinking the Twentieth Century* (2012), which is appearing in fourteen translations. Snyder is also the coeditor of two volumes: *Wall Around the West: State Borders and Immigration Controls in Europe and North America* (2000) and *Stalinism and Europe: Terror, War, Domination,* (2014). He is at work on four books: a study of the Holocaust, a biography of Marx, a global history of eastern Europe, and a family history of nationalism. His scholarly articles have appeared in *Past and Present,* the *Journal of Cold War Studies,* and a number of other journals; he has also written for *The New York Review of Books, Foreign Affairs, The Times Literary Supplement, The Nation,* and *The New Republic* as well as for *The New York Times, The International Herald Tribune, The Wall Street Journal,* and other newspapers. He takes regular part in conferences on Holocaust education and sits on the editorial boards of the *Journal of Modern European History* and *East European Politics and Societies.* He is a member of the Committee on Conscience of the United States Holocaust Memorial Museum and sits on the advisory councils of the Yivo Institute for Jewish Research, the Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies, and other organizations.

[185] Hitler, Reden Schriften Anordnungen, Februar 1925 Bis Januar 1933, Band III-Zwischen den Reichstagswahlen Juli 1928-September 1930 Teil 1: Juli 1928- Februar 1929 (München, New Providence, London, Paris 1994) 18 Oktober 1928, "Was wir wollen", Rede auf NSDAP-Versammlung in Oldenburg: *"Dies Nordamerika hat einst einem ganz anderen Volke gehört, nämlich den Indianern. Die Weißen haben ihnen das Land weggenommen, sie auf einen immer engeren Raum zurückgetrieben und ihnen schließlich noch das Feuerwasser gegeben. Und nachdem der Weiße die Millionen von Rothäuten auf ein paar Hunderttausend zusammengeschossen hatte, will er die bescheidenen Überreste im Käfig beobachten."*

[186] Hiçbir hudut tanımayarak, dünyada mevcut bütün Türkleri dahi bir devlet halinde birleştirmek, gayrikabili istihsal bir hedeftir. Bu, asırların ve asırlarca yaşamakta olan insanların çok acı, çok kanlı hadisat ile meydana koyduğu bir hakikattir. Pan islamizm.. pan turanizm siyasetinin muvaffak olduğuna ve dünyayı sahai tatbik yapabildiğine tarihte tesadüf edilememektedir. (...) Bizim vuzuh ve kabiliyet-i tatbikiye gördüğümüz meslek-i siyasi, milli siyasettir. (...) Milli siyaset dediğim zaman, kastettiğim mana ve medlul, şudur: Hududu milliyemiz dahilinde, her şeyden evvel kendi kuvvetimize müsteniden muhafazai mevcudiyet ederek millet ve memleketin hakiki saadet ve umuruna çalışmak.. Alelıtlak tulü emeller peşinde milleti işgal ve ızrar etmemek.

[187] Arnold Reisman, Nazizmden Kaçanlar ve Atatürk'ün Vizyonu, Çev: Gül Çağalı Güven, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları 2. basım Ocak 2011, s.4.

[188] Arnold Reisman, a.g.e., s.15.

[189] Arnold Reisman, a.g.e., s.20.

[190] Arnold Reisman, a.g.e., s.197 vd.

[191] Arnold Reisman, a.g.e., s.176 vd.

[192] Faruk Şen, "Ay Yıldız Altında Sürgün, Nazi Yönetiminde Türkiye'ye Kaçan Alman Bilim Adamları ve Ernst Reuter'in Konumu." Mülkiye dergisi, 2012, cilt XXXVI, sayı: 275. s.91 vd.

[193] S. Ihrig a.g.e., s. 313, 314. dn.15.: (...) Faruk Şen and Dirk Halm, eds., Exil unter Halbmond und Stern: Herbert Scurlas Bericht über die Tätigkeit deutscher Hochschullehrer in der Türkei während der Zeit des Nationalsozialismus (Essen: Klartext, 2007).

[194] Jewish Virtual Library: "HEP! HEP! a derogatory rallying cry against the Jews, common in Germany; also the name given to a series of anti-Jewish riots that broke out in August 1819 in Germany and spread to several neighboring countries. Opinions differ as to the origin of the slogan. Some believe that it was the crusaders' rallying cry, derived from the initials of *Hierosolyma est perdita* ("Jerusalem is lost"). However, more likely it was originally an exhortatory cry for driving domestic animals, particularly goats, in Franconia.

The causes of the 1819 riots are highly complex and are rooted in the social and economic condition of Germany in the early 19th century. The Jewish demand for civil rights at the Congress of *Vienna aroused vicious opposition in academic circles. The antisemitic fulminations of J. *Fries were read aloud in the beerhouses and the anti-Jewish extremism of F. *Ruehs was

vigorously supported by the nationalistic *Burschenschaften* (see *Students Associations). Romantic writers and liberal nationalist politicians such as H. *Hundt-Radowsky, E.M. *Arndt, Father Jahn, etc., identified the Jews with the conservative, anti-nationalist policies of *Metternich, *Sites of major Hep! Hep! riots in 1819. Shaded area denotes disturbances in rural districts of Bavaria, Baden, Hesse, and Wuettemberg.*

who was accused of being in the pay of Jewish financiers. The bitterness of the population toward the new "upstart" class of Jewish financiers and bankers was expressed by K.B.A. *Sessa in a popular play, *Unser Verkehr* ("Our Crowd," 1815). The situation was further complicated in the rural areas of Baden, Hesse, and Bavaria by the indebtedness of the peasants to Jewish livestock traders and moneylenders. 1816 had been a year of severe famine, and serious unemployment plagued German factories. An entire series of postwar economic misfortunes was blamed on Jewish financiers and entrepreneurs.

The first anti-Jewish outburst occurred on Aug. 2, 1819, in Wuerzburg, after a period of tension between Jews and Christians over commercial and civil rights, and was initiated by students. The Jews fled as window smashing and looting continued, and returned only after troops had restored order. The riots spread to Bamberg, Bayreuth, and other localities in Bavaria. In Frankfurt, where the dispute over civil rights had been particularly bitter, the houses of the Rothschilds became a special object of attack. The senate with difficulty restored order by means of police and troops. Troops had to be called in at Leipzig, Dresden, and Darmstadt; riots occurred in Mannheim, Pforzheim, and the rural areas of Baden. In Heidelberg a volunteer contingent of students restored order. Danzig (Gdansk) was the only place in autocratic Prussia where riots took place; they were also rare in Austria. Anti-Jewish disturbances also took place in Riga, krakow, and Prague. The serious riots in Hamburg on September 1 spread to Copenhagen, where rioters were sailors and burghers, and to the neighboring villages. They had to be suppressed by troops.

The authorities utilized the riots to argue that emancipation must be withheld from the Jews because of the obvious ill-will this aroused among the people. At the same time they did their best to suppress all details on the course of the riots. Jews also sought to suppress the details, and the significance of the riots was belittled in Jewish Enlightenment and Reform circles, the periodical *Sulamith barely taking note that they occurred lest this "weaken our coreligionists' love for our Christian fellow citizens." However, Jewish banks refused to do business with Christian merchants suspected of participating in the riots, and large numbers of Jews stayed away from the

September fair in Frankfurt. Even more forceful had been the threat of the Rothschilds to leave both Frankfurt and Germany if the riots did not cease. The riots were a factor in speeding the process of assimilation and conversion among some Jews. Conversely, they influenced the foundation of the Verein fuer Kultur und Wissenschaft der Juden.

The Hep! Hep! cry was raised a few more times in Germany in the following decades and was again heard during the revolution of 1830. A. *Stoecker's antisemitic movement tried to revive the rallying cry but it was outdated, having been replaced by more virulent slogans.

BIBLIOGRAPHY: E. Sterling, *Judenhass* (1969), passim; idem, in: YLBI, 3 (1958), 103–21; idem, in: HJ, 12 (1950), 105–42; H. Bender, *Der Kampf um die Judenemanzipation im Spiegel der Flugschriften, 1815–1820* (1939); S. Stern, in: MGWJ, 83 (1963), 645–66; M. Kohler, in: AJHSP, 26 (1918), 33–81; E.C. Corti, *The Rise of the House of Rothschild* (1928), 208–14; Lifschits, in: *YIVO Bleter*, 14 (1939), 26–45; U. Jeggle, *Judendoerfer in Wittenberg* (1969), 90ff.

[195] Semigothaisches genealogisches Taschenbuch Ari(st)okratisch-Jüdischer Heiraten mit Enkel-Listen (Deszendenz-Verfolgen). München, Kyffhauser-Verlag, 1914, 609 p.

[196] s. Auch andere völker, griechen, Armenier, inder, chinesen sind in der fremde durchweg handler in der heimat vorwiegend Acterbauer. Überdies liegt der handel in der Türkei fast im alleinbetrieb der griechen und armenier und den juden würde es schwer fallen diese ihnen sprichwörtlich überlegenen geschaftslente im wettbewerb zu verdrangen. (Türkçesi: Diğer halklar, Yunanlılar, Ermeniler, Hintliler, Çinliler, ağırlıklı olarak Acterbauer'daki evlerinde sürekli olarak tüccarlardır. Üstelik, Türkiye'de ticaret neredeyse tamamen Yunanlıların ve Ermenilerin elindedir ve Yahudiler bu üstün nitelikli iş yeteneklerini rekabet etmeye zorlamayı zor bulacaktır.)

[197] Sputnik, 21.10.2018.

[198] David Motadel, "İslam ve Naziler", çev: Ahmet Fethi Yıldırım, Alfa y., 1. basım 2015.

[199] Faruk Şen, "Ayyıldız Altında Sürgün". Scurla Raporu, Almanca aslından çeviren, Fatma Artunkal. Günizi y. İstanbul, Nisan 2008. s.27 vd.

CENGİZ ÖZAKINCI

Tarih Üzerinden Psikolojik Savaş ve

ATATÜRK DERSİ

Hitler'in ve Nazi partisi ileri gelenlerinin Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşını ve Türk Devrimini kendilerine rol model olarak aldıkları ve Kemalizm'i örnek aldıkları içindir ki soykırım gibi insanlık suçları işlediklerini savunan bir "doktora tezi", İngiltere'nin en köklü, dünyaca tanınmış devlet üniversitesi olan Cambridge'de onaylanmış ve yine dünyanın en eski ve en saygın üniversitelerinden Harvard Üniversitesi'nce kitap olarak çoğaltılıp yayılmıştır. Cengiz Özakıncı, *"Atatürk Dersi"* kitabında, *"Nazi Algısında Yeni Türkiye 1919-1945"* başlıklı bu doktora tezini irdeliyor; ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ü Hitler'in ve Mussolini'nin yol göstericisi, rol modeli olarak tanımlayıp, Kemalizm'i Nazizm ve Faşizmin ilk örneği, kaynağı olarak gösteren bu tezde, bilimsel etik ilkeler çiğnenerek böylesi gerçeğe aykırı bir sonuca varıldığını gösteriyor.

Cambridge Üniversitesi onaylı doktora tezinde, konu Atatürk ve Yeni Türkiye'nin Nazilerce nasıl algılandığını ortaya koymak ve bunun için Hitler ve Nazi partisi ileri gelenlerinin söz, yazı ve demeçleriyle Nazi basınına ve resmi açıklamalara başvurmak olarak belirlendiği halde, Harvard Üniversitesi'nce *"Nazi İmgeleminde Atatürk"* başlığıyla kitap olarak yayımlanan bu tezde, bu belirlenime her zaman uyulmadığını belirten Cengiz Özakıncı, teze aykırı düşen kaynak ve belgelerin ya yok sayıldığını ya da çarpıtılarak aktarıldığını gösteriyor. Nazi partisi ileri gelenlerinden Göbbels'in günlükleri, Ernst Röhm'ün anıları ve Hitler'in konuşma ve yazılarından kimi bölümlerin çaptılarak aktarıldığını saptayan Cengiz Özakıncı, bunlardan başka, Nazi partisi programı; Nazi partisi liderlerinden Alfred Rosenberg'in günlüğü; Hitler zulmünden kaçan Yahudi bilim insanlarına Atatürk Türkiyesi'nin kucak açmasıyla ilgili belgeler; ve Hitler yönetiminin Türkiye'den bu Yahudi bilim insanlarını kovmasını istediği fakat Nazilerin bu talebinin Türkiye tarafından reddedildiğini gösteren Nazi belgesi (Herbert Scurla Raporu) gibi, Nazilerin Atatürk'ü ve Atatürk Türkiyesini örnek almadığını, Nazizmin Kemalizm'e zıt bir ideoloji olduğunu kanıtlayan Nazi belgelerinin, tezde yok sayıldığını ve değerlendirme dışı bırakıldığını göstermektedir.

Cengiz Özakıncı *"Atatürk Dersi"* kitabında, Cambridge Üniversitesi onaylı doktora tezinde çarpıtılan alıntıların doğrusunu aktarıp, tezde yok sayılan Nazi belgelerini de yayınlayarak, Nazilerin işledikleri insanlık suçlarında rol modellerinin Atatürk olduğu tezini çürütmektedir. *"Atatürk Dersi"* kitabında yer alan; Albert Einstein'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne, Nazi zulmünden kaçan Yahudi bilim insanlarının Türkiye'ye kabul edilmesini rica eden mektubu; Venizelos'un Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren mektubu; Milletler Cemiyeti'nin Atatürk Türkiyesini üyeliğe davet mektubu ve Türkiye'nin oy birliğiyle üyeliğe kabul edildiği oturumda, üye devlet temsilcilerinin konuşmalarını içeren tutanak; UNESCO'nun Atatürk'ü ölümünün 25. yılında uluslararası çapta anma etkinliği; UNESCO'nun Atatürk'ü doğumunun 100. yılında uluslararası etkinliklerle anma kararının tutanağı, vb. çok önemli belgeler de yer alıyor ki, bu belgeler, Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni soykırım, etnik temizlik uygulamaları üzerinde yükselmiş bir devlet olarak tanımlayan ve Nazilerce işlenen Yahudi Soykırımı gibi insanlık suçlarının ilk örneği, kaynağı olarak gösteren tezin hem gerçeğe ve hem de bilimsel etiğe aykırı biçimde üretilmiş, Atatürk'e ve Atatürk Türkiyesine karşı bir propaganda çalışması olduğunu ortaya koymaktadır.

Atatürk'ü, Türk Kurtuluş Savaşını ve Türk Devrimini *"Hitler'in, Mussolini'nin, Nazizmin ve Faşizmin ilk örneği, rol modeli, kaynağı"* olarak gösteren bu "doktora tezi"ni belgelerle çürüterek bir *"Atatürk Dersi"* veren Cengiz Özakıncı'ya bu önemli ve değerli çalışması ve emekleri için çok teşekkür ederim.

Prof. Dr. Mehmet Haberal

ISBN 978-975-8410-87-3

otopsi